

Ny gebyrforskrift for 2024

Formannskapsmøte 21.11.2023

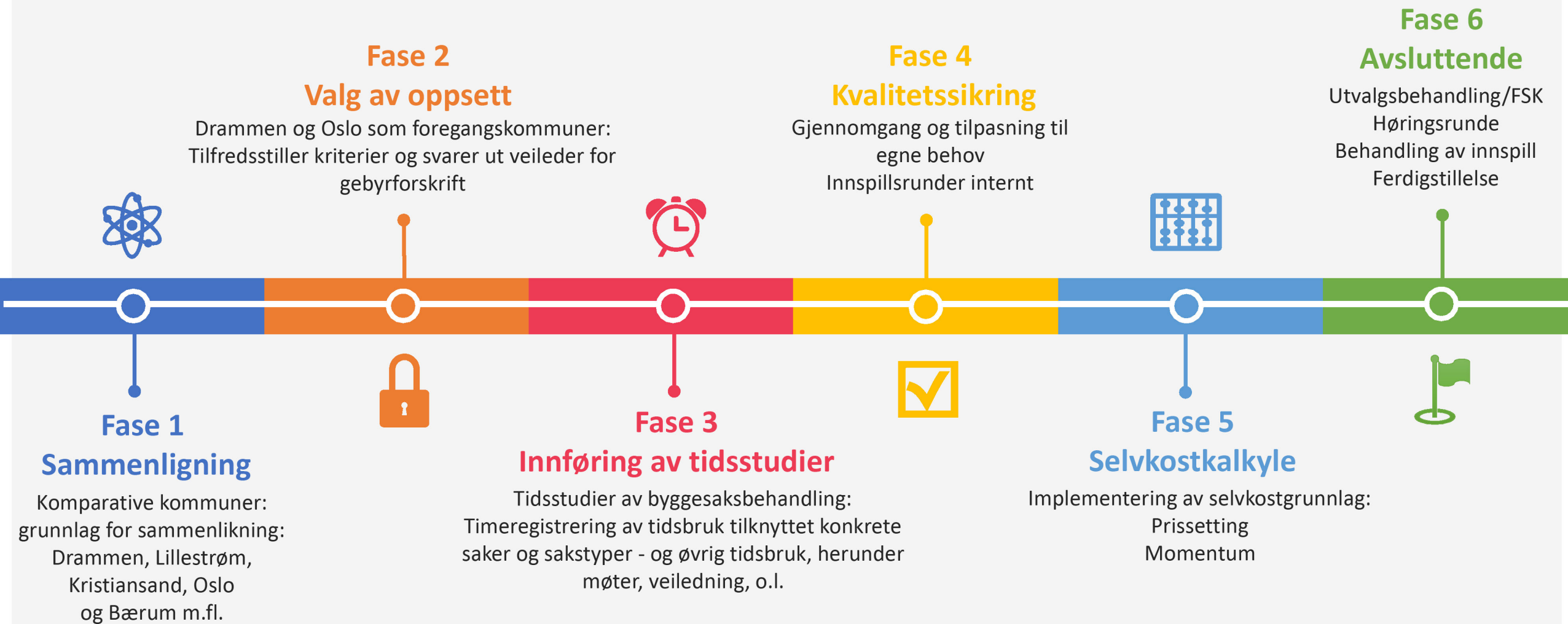
Stig Sørum

Asker kommune,
Byggesaksavdelingen

Asker
kommune

Oppsummering arbeidsprosess

Innspill etter høringsrunde

Antall innspill:

1. Asker Idrettsråd
2. Boxs Arkitektstudio AS

Hovedmomentene i innspillene:

- Gebyrfritak for frivillige organisasjoner
- Beregningsmetoden for selvkost, timepris og tilsynsprosent
- Effektiviseringstiltak, timeregistrering
- Kumulative gebyrer, søknadspliktige tiltak
- Gebyr i forbindelse med avbrutt planprosess

Hvordan innspillene er vurdert og implementert i forskriften:

- Besvart skriftlig som vedlegg til saken
- Innholdet i innspillene har allerede vært gjenstand for vurdering av forskriften

**Snittpris for 12
omkringliggende
kommuner:
1558 kr**

Selvkost og timepris

- Samarbeid med Momentum Solutions AS og Økonomi
- Utarbeidelse av selvkostkalkyle for plan, oppmåling og byggesakområdet
- Grad av selvkost: 100%

Dagens
timepris 0,5 M
1650kr

Ny timepris
1590kr

Deflatorjusteres

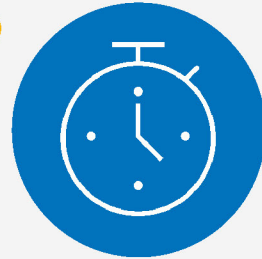
Prosess for prissetting

Timepris (1590 kr)

Basert på:

- Selvkostkalkyle utarbeidet med Momentum i tråd med
- Veileder for beregning av selvkost og gebyrforskrift i byggesaker (2021)
- 100% grad av selvkost

Gjennomsnittlig tidsbruk pr. sakstype

Basert på:

- Arbeidsoppgave og sjekklister
- Estimerer for min/maks. tid og gjennomsnittlig for typisk sak
 - Tidsstudier

Fast pris

Basert på:

- Timepris
- Gjennomsnittlig tidsbruk per sakstype

Prosessflyt byggesaksbehandling og byggesak

Flyt A: komplett søknad

Oppføring av første boenhet jf. § 2.6.1 a og grunnebyr i alle vedtak jf. § 2.2

Mottak arkiv

- Innregistrering av sak/Journalføring
- Opprettelse av Milepæler
- Leder fordeler sak

Mottakskontroll saksbehandler

- Plangrunnlag
- Søknadskjemaer
- Tegningsdokumenter
- Nabovarsel
- Eventuelle dispensasjoner
- Eventuelle nødvendige uttalelser

Vurdering av tiltaket/ vedtak

- Tiltakshaver
- Eiendom og eksisterende bebyggelse som berøres av tiltaket
- Beskrivelse a tiltakets art
- Tiltakets størrelse og grav av utnytting
- Forhold til plangrunnlaget og plan- og bygningsloven § 1-8
- Ivaretagelse av krav til universell utforming og arkitektonisk utforming, herunder visuelle kvaliteter
- Tiltakets sikkerhet mot fare eller vesentlig ulempe som følge av natur- eller miljøforhold, og behov for eventuelle sikringstiltak
- konsekvensanalyse som framgår av byggteknisk forskrift § 9-4

- Minsteavstand til annen bebyggelse, kraftlinjer, vegmidte, vann- og avløpsledninger
- Atkomst, vannforsyning, avløp, avledning av overvann og fjernvarmetilknytning
- Eventuelt behov og grunnlag for dispensasjon
- Om det er avholdt forhåndskonferanse
- Tegninger og målsatt situasjonsplan
- Redegjørelse for nabovarsling og nabomerknader, samt kvittering for nabovarsel
- Forholdet til andre myndigheter
- Gjennomføringsplan
- Erklæringer om ansvarsrett.

Kontroll

- Sidemannskontroll på dispensasjonsvedtak, avslag, og gebyrsetting
- Juridisk kontroll
- Leder godkjenner

Igangsettelsestillatelse

- Igangsettelsestillatelse ved rammesøknad

Ferdigattest attestert av Tilsyn

- Behandle søknad om ferdigattest
- Attestere ferdigattest

Annet

- Ajourhold av kart og matrikkel

M

V

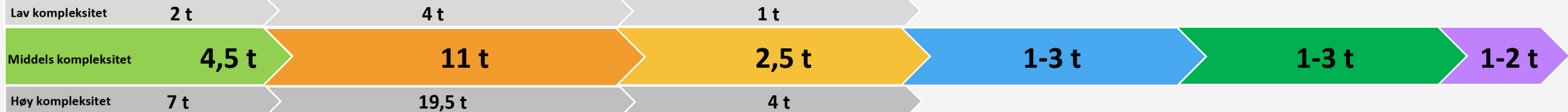
m.m.

K

I

F

A

Flyt A: komplett søknad

Intervall – prisgjennomsnitt

	Lav kompleksitet	Middels kompleksitet	Høy kompleksitet
M Mottak arkiv/ mottakskontroll byggesaksbehandler	2 t	4,5 t	7 t
V Vurdering av tiltaket/vedtak	4 t	11 t	19,5 t
K Kontroll	1 t	2,5 t	4 t
I Igangsettelsestillatelse	1 t	2 t	3 t
F Ferdigattest	1 t	2 t	3 t
A Ajourhold av kart og matrikkel + arkiv	1 t	2 t	2 t
Sum timer:	10 t	24 t	38,5t
Sum i kroner:	15 900 kr	38 160 kr	61 215 kr
	↓ Minimumspris	↓ Pris sakstype (gjennomsnitt)	↓ Maksimumspris typisk sak

Eksempel beregning 2023/2024

2023 Oppføring ny enebolig <200 m²

1. Rammetillatelse	
Gebyr tiltak 13M	42 900,-
70% av tiltaksgebyr	30 030,-
Fakturering ved rammetill.	30 030,-
<hr/>	
2. Igangsetting (IG)	
30 % av tiltaksgebyr	12 870,-
Ajourf. Kart og matrikkel	6 600,-
Faktura ved IG	19 470,-
<hr/>	
3. Ferdigattest	
Faktura ferdigattest, gebyr	6 600,-
<hr/>	
4. Total	
Totalpris inkl. relaterte tiltak	56 100,-

2024 Første boenhet

1. Rammetillatelse	
Gebyr tiltak	35 775,-
Grunngebysr	2 385,-
Faktura ved rammetill.	38 160,-
<hr/>	
2. Igangsetting (IG)	
Første igangsetting inkludert	0,-
<hr/>	
3. Ferdigattest	
Ferdigattest inkludert (innen 5 år)	0,-
<hr/>	
4. Total	
Totalpris kun boenhet	38 160,-

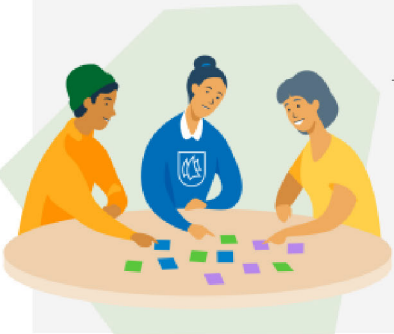

Gebyrnivå - sammenlikning

Typiske tiltak, ulike kommuner (*)

	Timepris	Boenhet (enebolig <200 m ²)	Garasje 50 m ² (SAK 3-1 a og b)	Næringsbygg 1000 m ² Forretning
Asker 2024	1 590	38 160	10 335	131 970
Asker 2023	1 650	56 100	23 100	112 200
Bærum 2023	1 400	39 600	6 600	155 100
Lier 2023	1 420	32 720	9 360	233 550
Lillestrøm 2023	1 500	32 960	10 300	309 000
Drammen 2023	1 600	44 800	6 400	76 800

(*) Gebyrpriser inkludert IG, ferdigattest, eventuelle tillegg medregnet.

[Startsiden](#) → [Plan, bygg og eiendom](#)

→ Byggesak

Saksinnsyn og eiendomsinformasjon

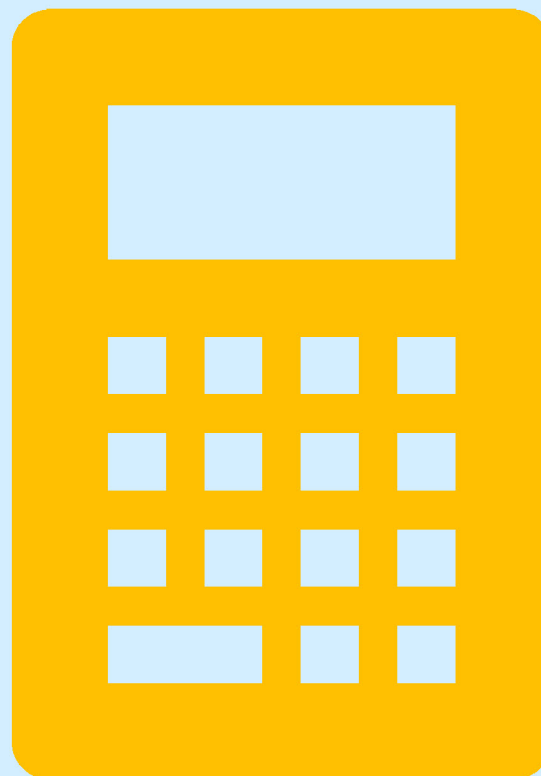
Finn saksdokumenter i pågående og tidligere plan- og byggesaker, eller finn informasjon om din eiendom i kartet.

[Saksinnsyn](#) →[Kart](#) →

Skal du gjøre noe på egen eiendom?

Få veiledning og send inn digital søknad

Er du usikker på om du må søke tillatelse, eller hvordan du fyller ut en byggesøknad? Veileder fra eByggesak kan hjelpe deg med dette.

[Start her](#) →

Byggesakstelefonen er stengt i uke 41 og 42

På grunn av overgang til nytt saksbehandlingssystem vil ikke saksbehandlere fra byggesak eller tilsyn være tilgjengelige for veiledning per telefon i uke 41 og 42.

Gebyrkalkulator

Asker
kommune

Skogsborg

Oppfølging av oppgaveutvalgets innstilling og formannskapetets vedtak

Asker, 21.11.2023

Skogsborg

- Friområde på 57 mål mellom Åros og Sætre
- Våningshus, låve, hytter, servicebygg, camping, badeplass, brygger
- Fra 1940-1980 feriested for Slemmestad arbeiderforening
- I 1996 ble Stiftelsen Skogsborg stiftet. Avviklet i 2022 og eiendommen overført til Asker kommune.

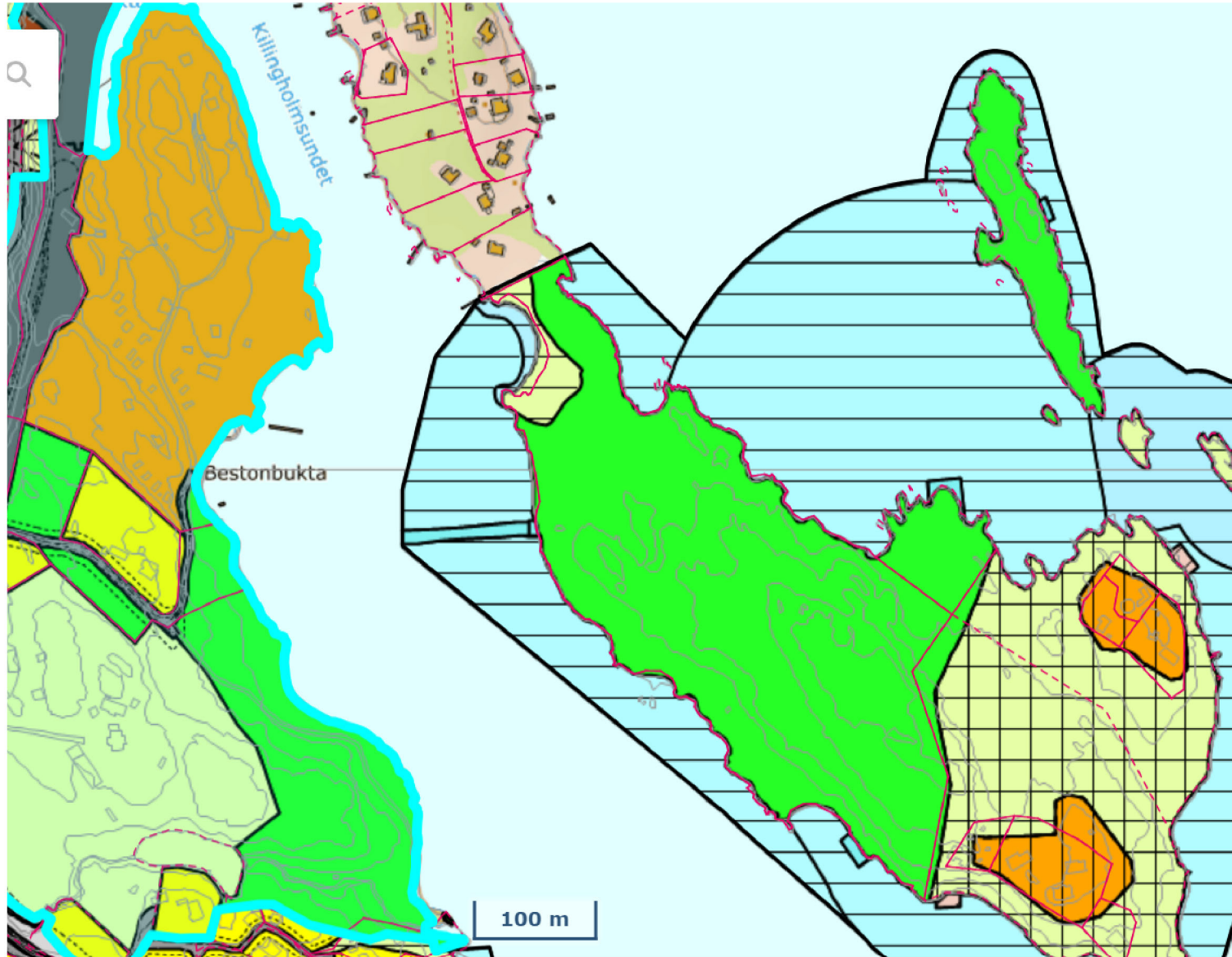
- Torvøya: Statlig sikret friluftsområde

Oppgaveutvalgets føringer

- Bedre tilgang for allmennheten til Skogsborg og Torvøya som offentlig friluftsområde
- Bærekraft
- Variert bruk og friluftaktivitet året rundt
- Frivilligheten som sentral aktør
- Regionalt fokus
- Endring av deler av bygningsmassen ved behov
- Gode atkomstløsninger
- God informasjon og medvirkning underveis

Formannskapetets vedtak 28.2.2023

1. Oppgaveutvalgets forstudierapport datert 18.1.2023 tas til orientering
2. Stedsutviklingen for området videreføres ved at kommunen inviterer til et parallelloppdrag, i samsvar med utvalgets anbefaling
3. Finansiering av oppdraget for stedsutvikling av området Skogsborg/Torvøya søkes innarbeidet i 1.tertialrapport 2023
4. Det informeres godt gjennom prosessen til alle involverte, eksempelvis de som leier hytter, plass til campingvogn eller båt plass i området

Dagens bruk

- Oslofjorden friluftsråd disponerer og leier ut båthuset
- Huset er nå ikke i bruk pga mangler (5-8 mill kr vedlikeholdsetterslep)
- Camping (private)
- Hytteutleie (private) (leieavtaler med 3 mnd oppsigelse)
- Friområde for bading og friluftsliv – dagsutflukter/nærmiljø
- Speidere, skoler, barnehager
- Brukerne holdes orientert om hva som skjer

Pågående arbeid

Ulike grupper/interessenter/kunnskapsmiljøer utfordret på disse temaene:

- a) Skogsborg som friluftsområde og arena for friluftaktiviteter
- b) Skogsborg som leir/feriested for ulike grupper
- c) Videreføre dagens aktiviteter

Foreløpig er Oslofjorden friluftsråd og DnT utfordret sammen med kommunens virksomheter knyttet til fritidsaktiviteter, friluftsliv og eiendom

Vurdere behovet for parallelloppdrag når kartlegging er gjennomført (FSK-sak)

Sees i sammenheng med fellesprosjekt med Frogn kommune

Sak med anbefaling om utvikling og bruk – ettervinteren 2024

Skogsborg som leirsted

Leiraktivitet:

Ungkultur (1 uke barn/ungdom,
BV/BFE/NAV)

Andre aktuelle:

Aktiv fritid

Norsk forbund for utviklingshemming

Idrettslag

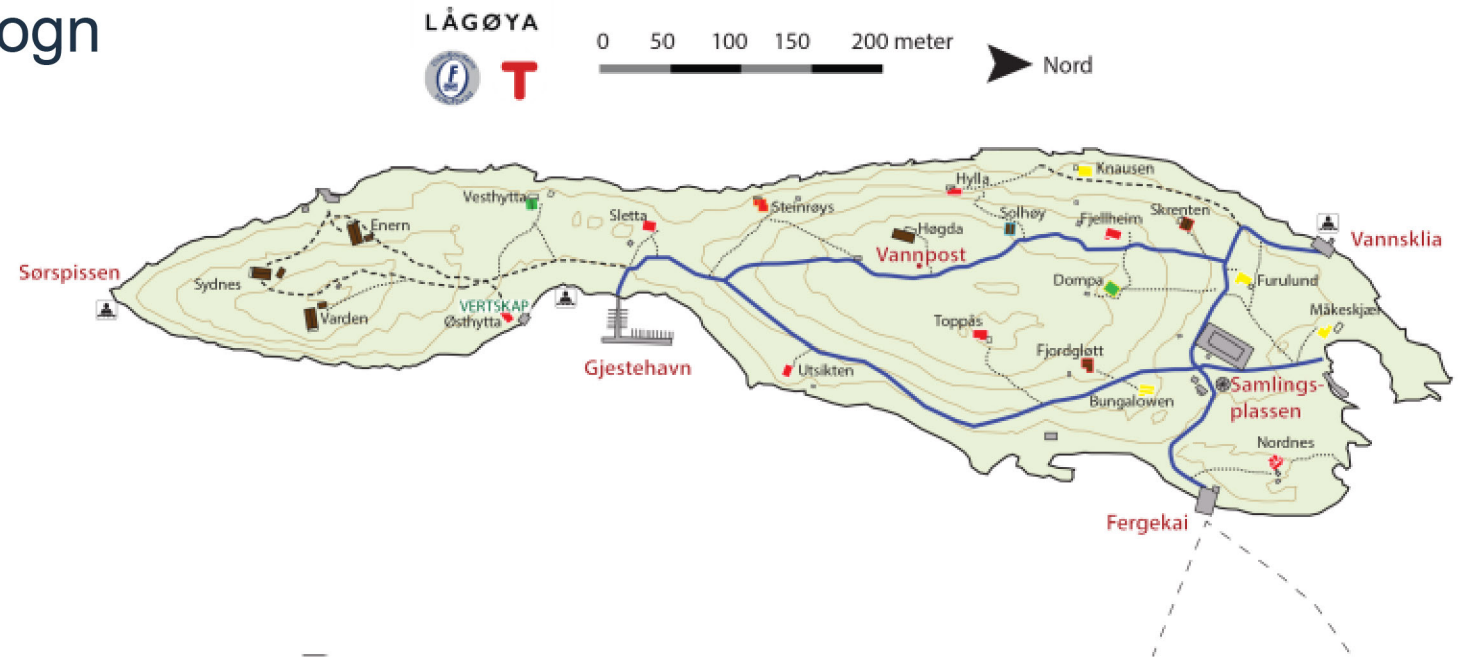
Private/regionale arrangører

Nærsnes/Rødbysætra

Prosjekt tilrettelegging for bruk av øyene og friområdene på tvers av Oslofjorden

- Samarbeidsprosjekt med Frogn kommune
- Oslofjorden friluftsråd er sekretariat/utreder
- Etablert styringsgruppe, prosjektgruppe og mandat
- 2023-2026
- Skogsborg, Torvøya, Håøya, Oscarsborg, Bergholmen, Lågøya

Bygg og eiendommer for frivillighet/utleie/utlån

84 ulike bygninger/eiendommer:

- Hytter (DnT, OF, speider, private)
- Hus (idrett, foreninger)
- Gårder (Solli, Tvester, Åstad)
- Restaurant (Hvalstrand)
- Fyr (Filtvet)

Viktige kulturbærere, men

- Mye gammel bygningsmasse
- Vedlikeholdsetterslep
- Vernehensyn (sommerhus)
- Begrenset bruk/leie

Hovtun

Konglungen

Nesbru telefonsentral/Sanitetsforeningen

Holmsbu billedgalleri

Asker
kommune

Asker
kommune

Temaplan for bærekraftig boligutvikling

Kunnskapsgrunnlag

Asker rådhus / 21.11.2023

Bakgrunn og forankring

- Temaplanen er forankret i vedtatt planstrategi for Asker kommune 2020 – 2024
- Strategisk plan
- 12-års perspektiv med rullering hvert 4. år
- Av kommunens 8 satsningsområder er disse de mest relevante for planen:
 - Bærekraftige byer og samfunn
 - Samarbeid for å nå målene
 - God helse
 - Handling mot klimaendringene

Jeg skal snakke om

formålet med temaplanen

overordnede føringer

utfordringsbildet

status og trender

andre temaer i kunnskapsgrunnlaget

medvirkning

fremdriftsplanen

Formålet med planen

Lage en helhetlig og aktiv boligpolitikk som imøtekommer de utfordringene vi står overfor og som venter oss i fremtiden.

Asker skal være for alle, og et godt sted å vokse opp, leve og bli gammel.

Overordnede føringer

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Strategi

Alle trenger et trygt hjem
Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken (2021-2024)

ØKONOMISK
SOSIAL
MILJØMESS

Asker kommune

Kommuneplan for Asker 2020-2032 Samfunnsdelen

Vedtatt av Asker kommunestyre
9. juni 2020

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Askers seks

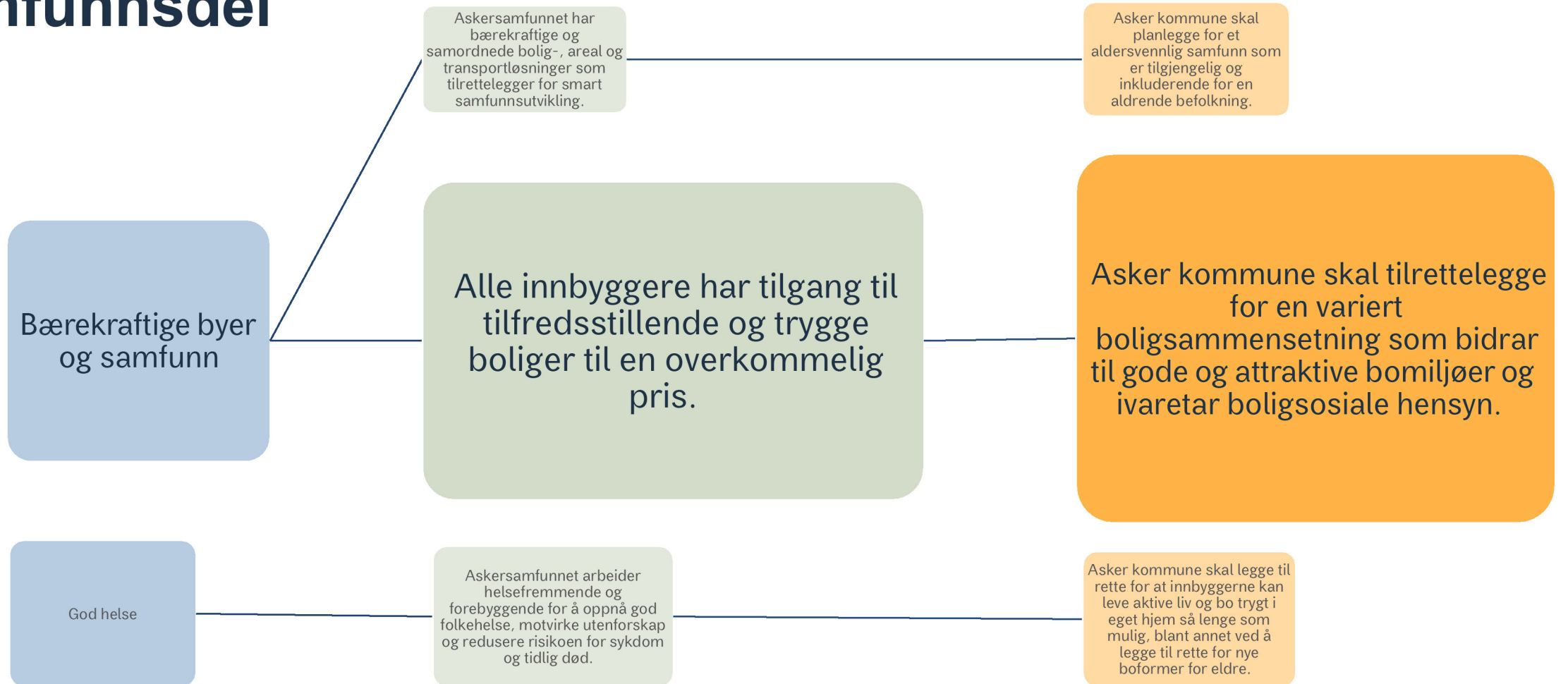
Asker kommune

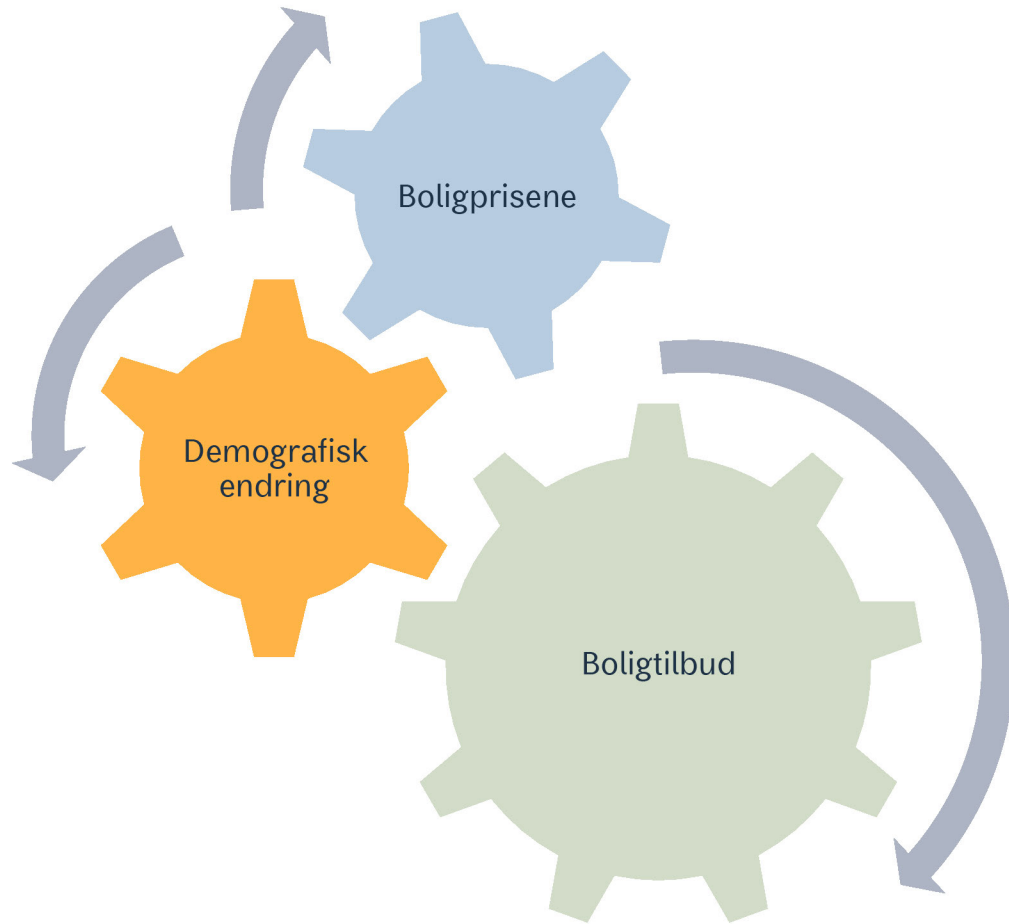
Leve hele livet

- i et aldersvennlig Asker
Temaplan 2021 - 2033

Kommuneplanens samfunnsdel

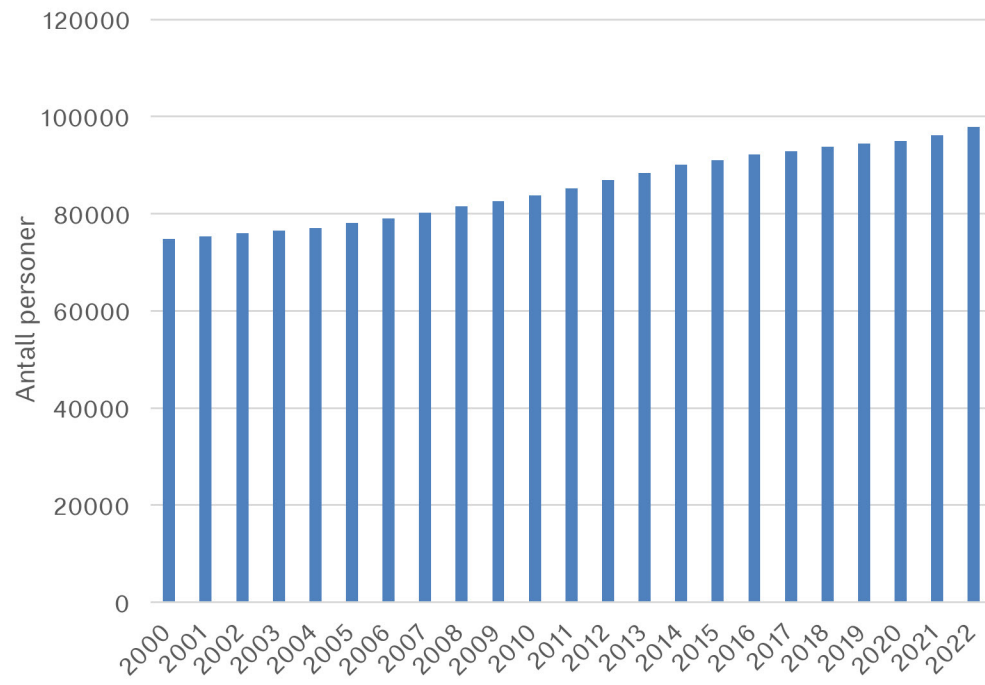

Status og trender

Hvem er vi?

Befolkningsvekst antall personer, 2000-2022

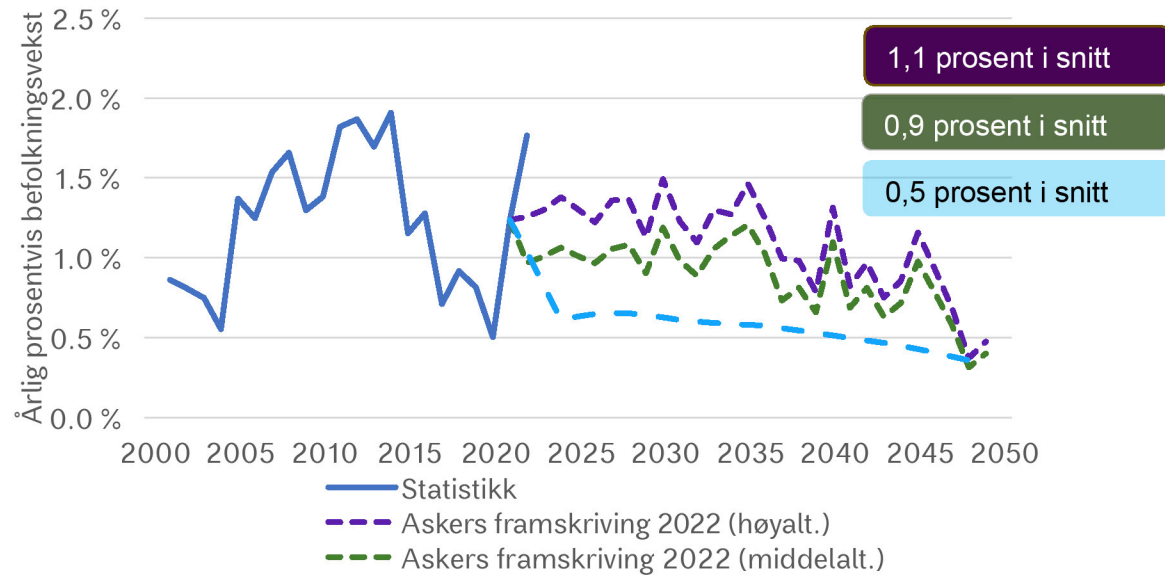

Askers befolkning nærmer seg 100.000

Steget med nesten 25.000 på 23 år

Hvem er vi?

Beregnet befolkningsvekst frem mot 2050

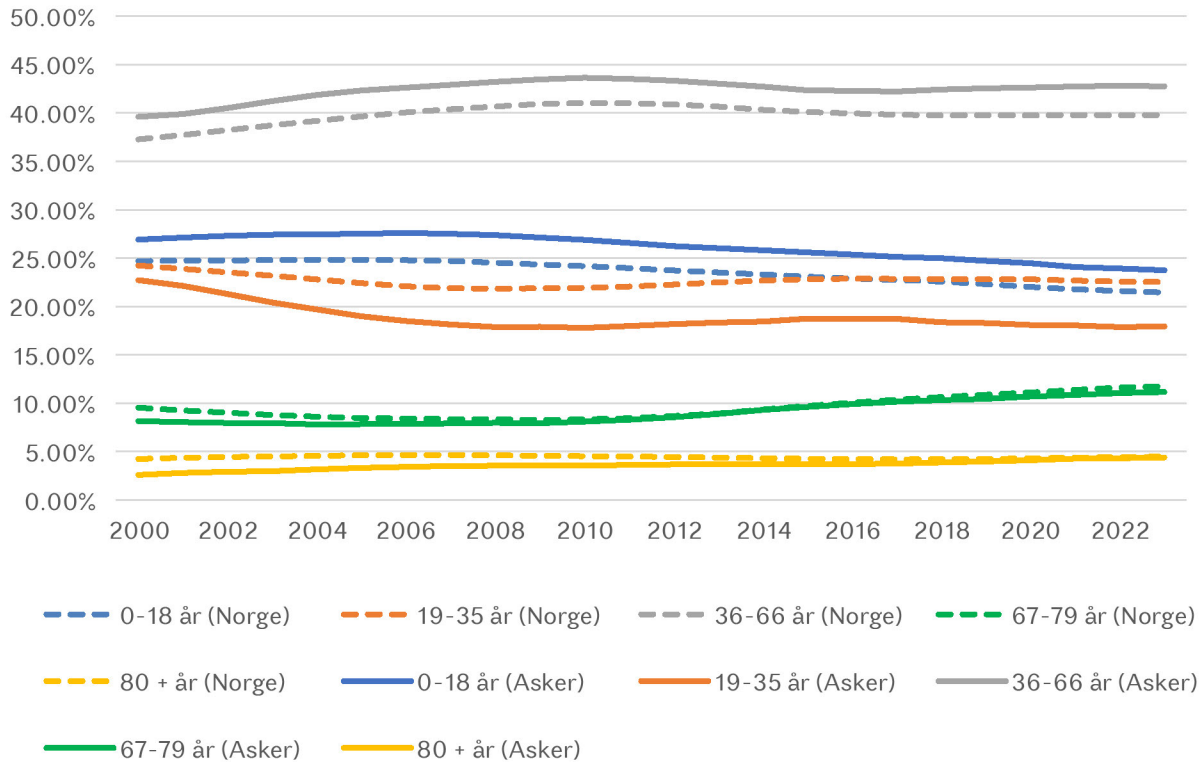

Vanskelig å estimere

Prognosene varierer mellom 0,5 % til 1,1 %
årlig vekst frem mot 2050

Hvem er vi?

Alderssammensetning, Asker og Norge. 2000 til 2022

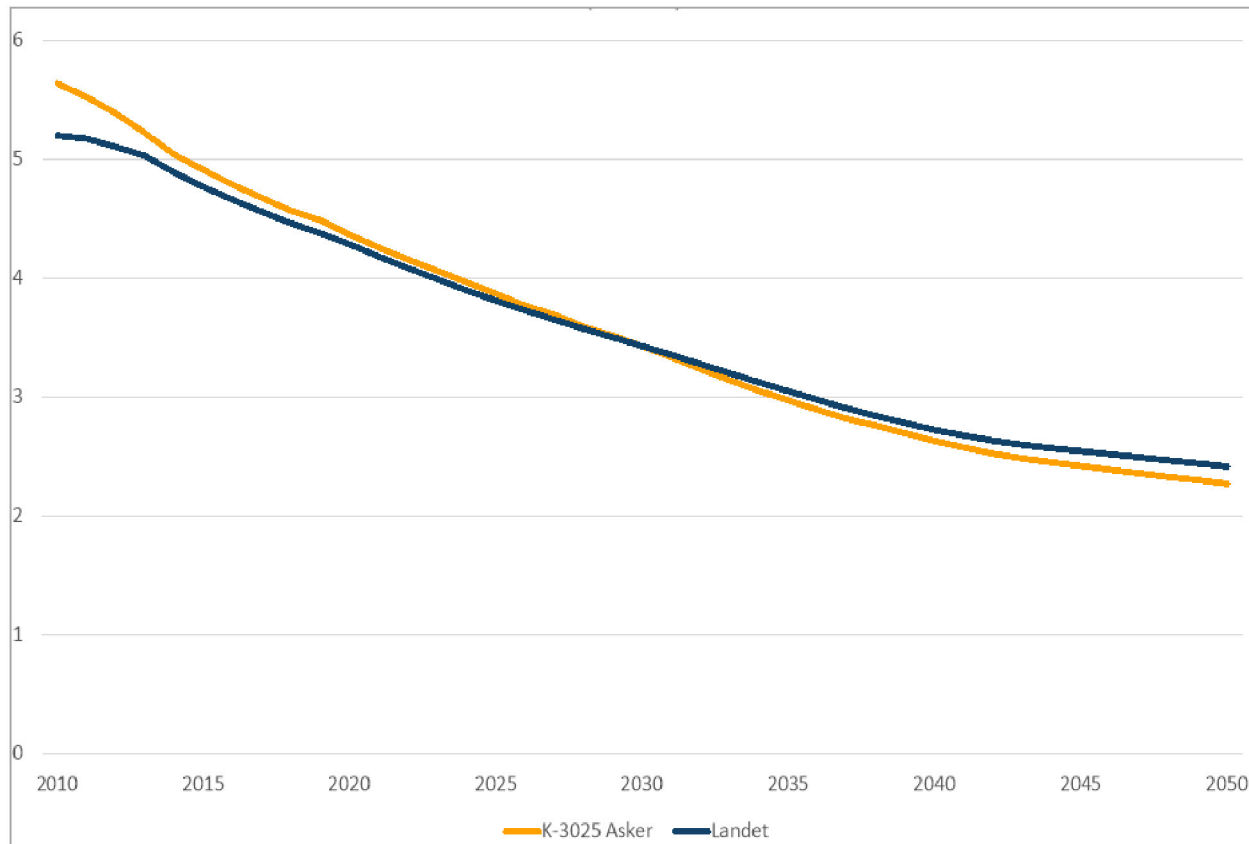
Grafen viser utvikling i
alderssammensetningen.

Nedgang i aldersgruppen 19-35 år

Økning i de eldre aldersgruppene.

Hvem er vi?

Aldersbæreevne

Vi blir mange flere eldre

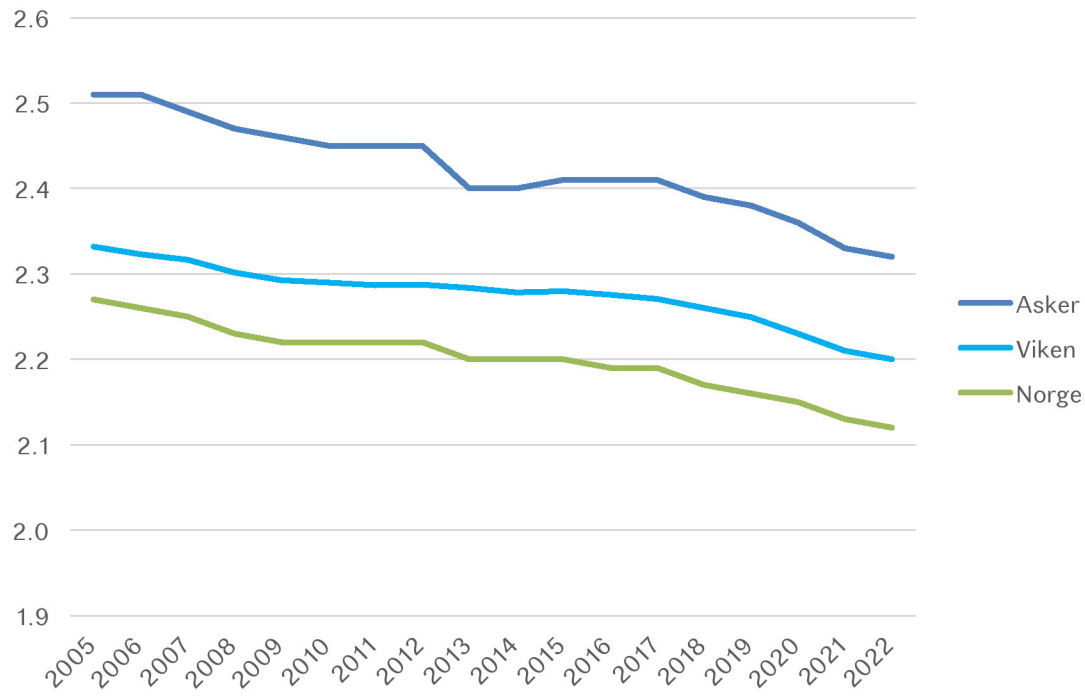
Yngre eldre og de eldste eldre er gruppene som øker mest i prosent.

Redusert aldersbæreevne

Færre yngre til å ta vare på de eldre.

Hvem er vi?

Personer per privathusholdning

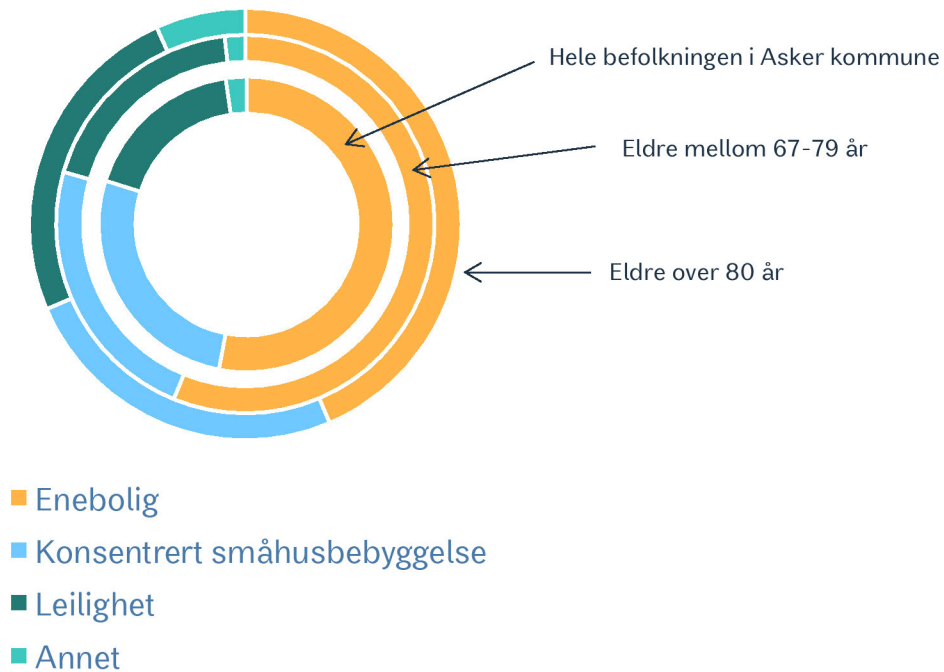
Vi bor færre sammen, og flere bor alene

Omtrent 2,3 personer per privathusholdning

Likevel flere per husholdning enn i Viken og Norge som helhet.

Hvordan bor vi?

Fordeling av husholdningene etter boligtype 2022

De fleste bor i enebolig

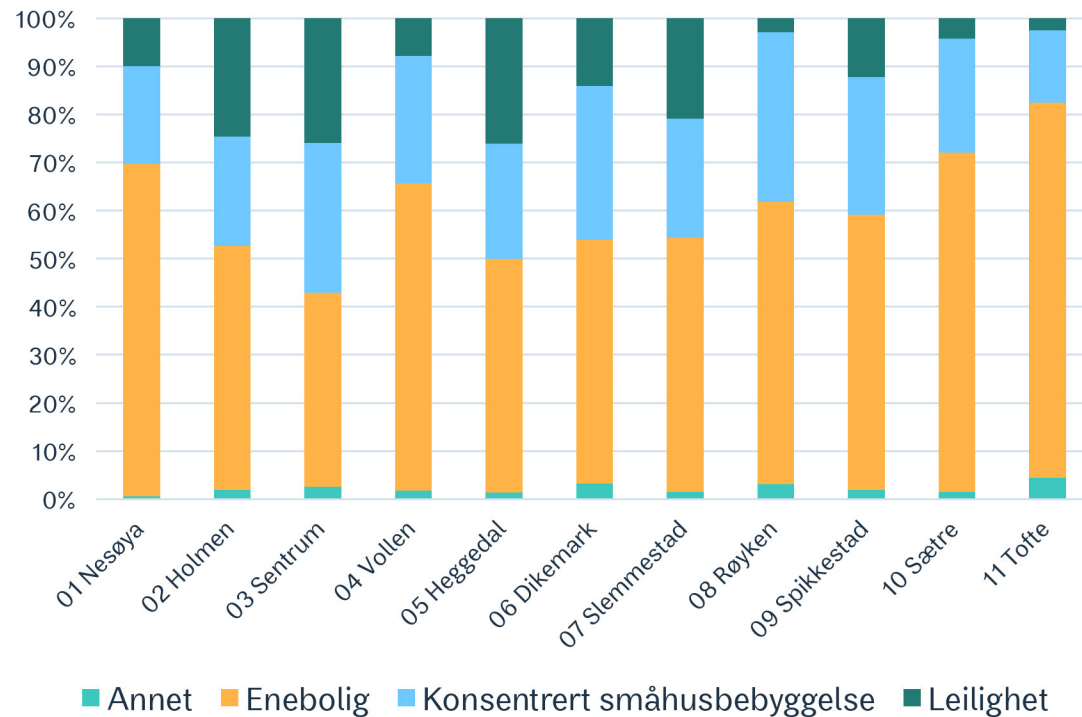
Hele befolkningen i Asker kommune:	
Enebolig	53 prosent
Konsentrert småhusbebyggelse	27 prosent
Leilighet	18 prosent

Flere eldre over 80 år bor i leilighet.

Liten utvikling.

Hvordan bor vi?

Fordeling av boligtyper per lokalområde

De fleste bor i enebolig

Store forskjeller mellom lokalområdene.

	Enebolig	Leilighet
Asker sentrum	40 %	26 %
Tofte	78 %	2,5 %

Husene passer ikke til folkene

- Over 80 % familieboliger, men bare omtrent 40 % av husholdningene er barnefamilier
- For få aldersvennlige boliger
- For få boliger tilpasset nedsatt funksjonsevne

= legger press på
kommuneøkonomien

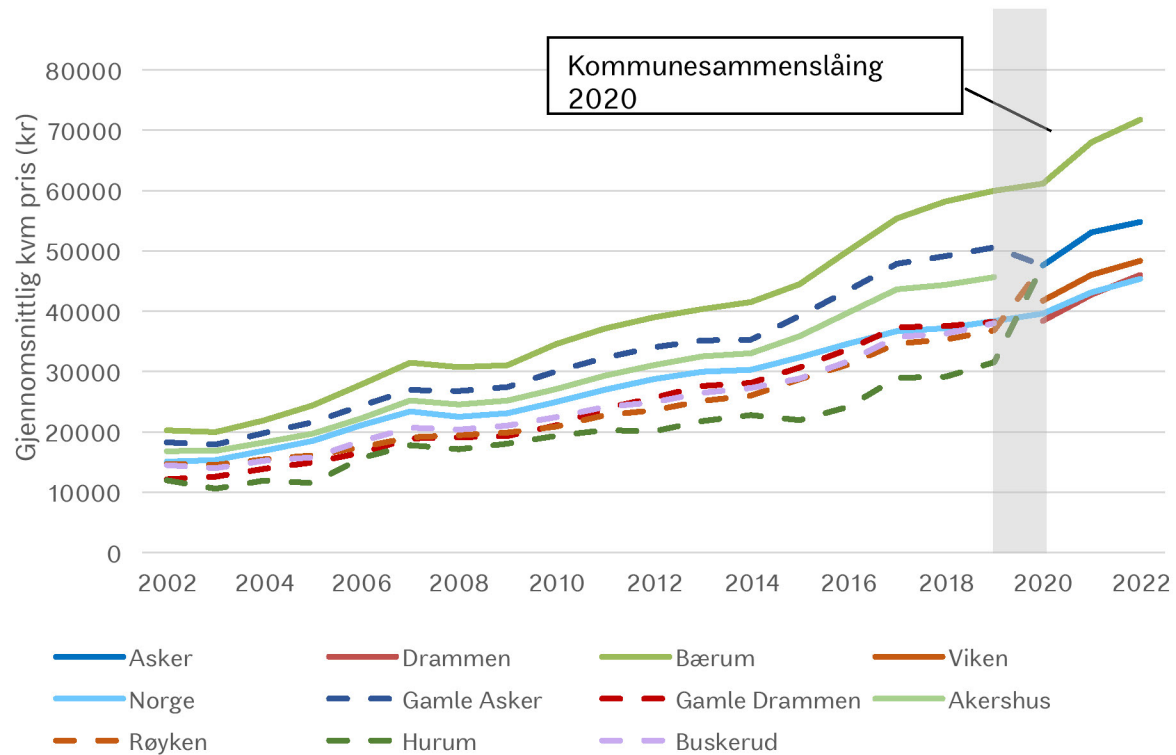

Vi har veldig høye boligpriser

- Vanskelig å komme inn på boligmarkedet
- Vanskelig å tilpasse sin boligsituasjon fra enebolig til sentral leilighet
- Rekruttering
 - Middel- og lavtlønnede yrker
 - Næringslivet generelt

Hva koster boligene?

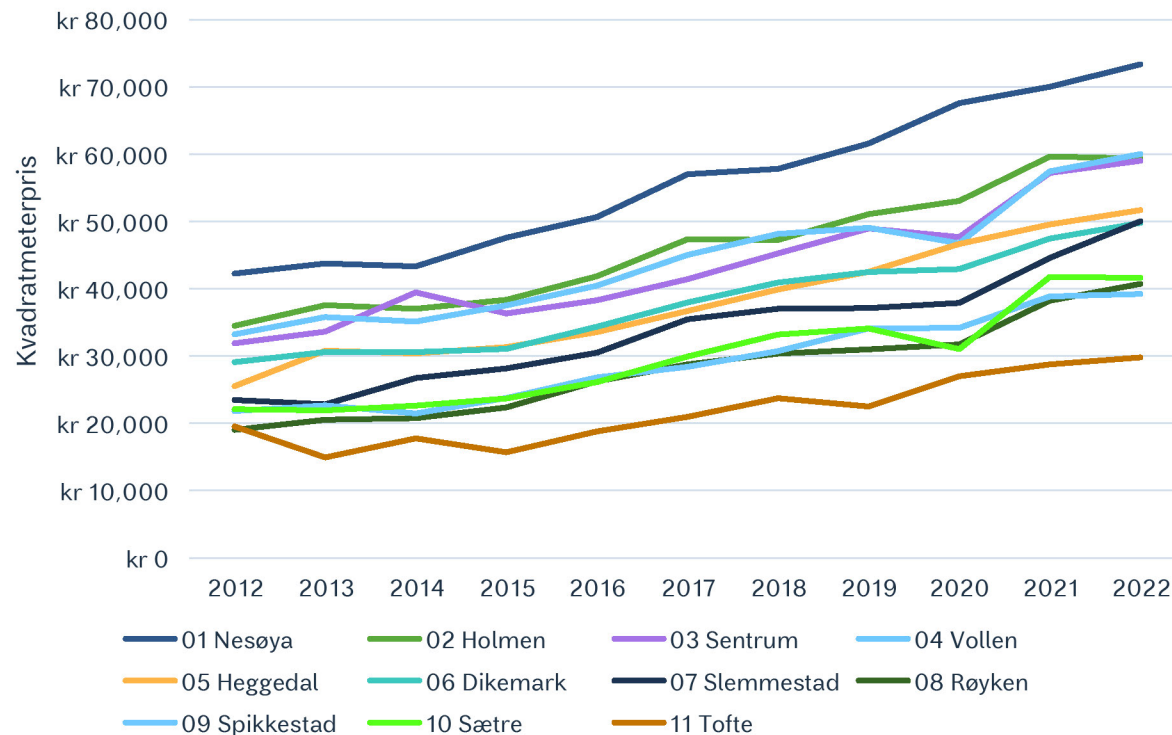

Boligprisene har økt betydelig

Forskjellene har blitt større.

Hva koster boligene?

Boligpriser, lokalområdene

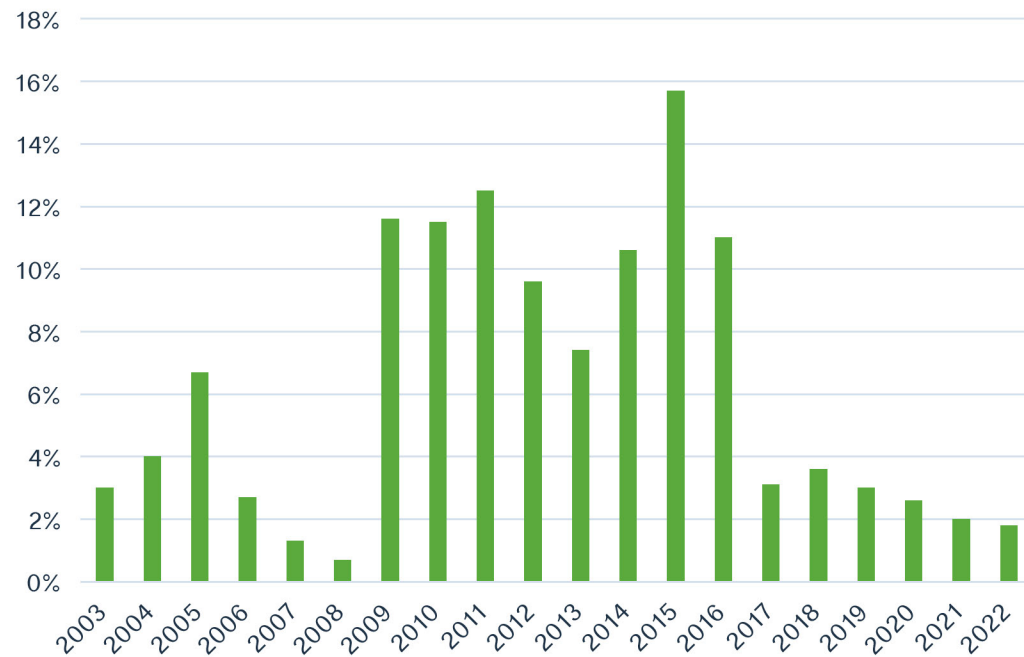
Boligprisene har økt i alle lokalområdene

Økende forskjeller mellom lokalområdene

Tofte	Kr. 29.800/kvm
Nesøya	Kr. 73.000/kvm

Hva koster boligene?

Sykepleierindeks for Asker og Bærum i 2003 - 2022

Sykepleierindeksen

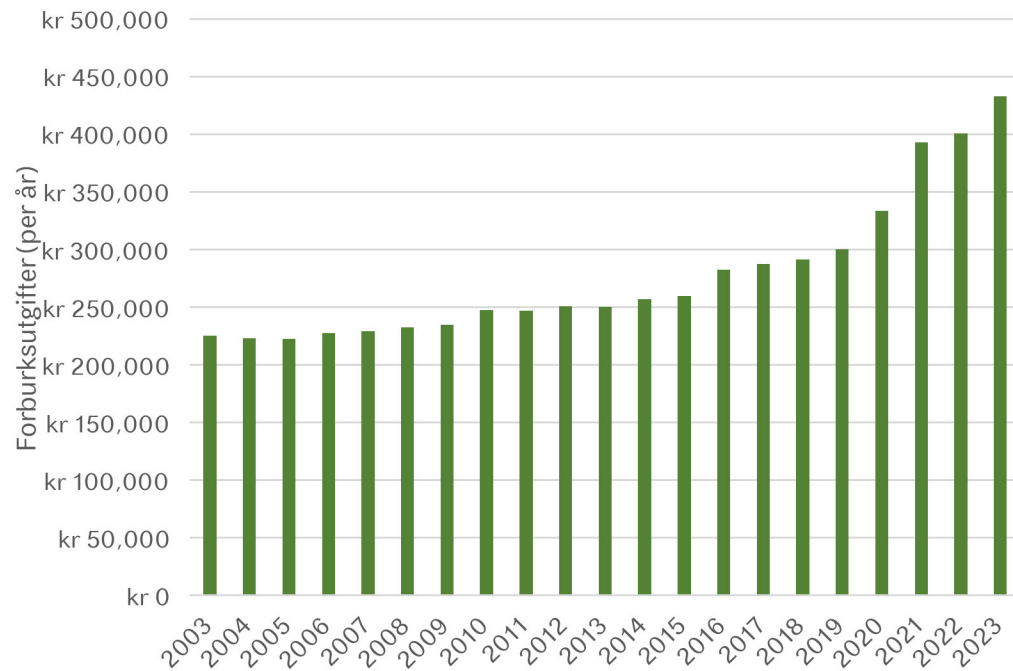
Det har blitt vanskeligere å finne en bolig innenfor budsjett.

En sykepleier kan i H1 2023 kjøpe:

Asker	3 prosent
Bærum	1 prosent
Ås	12 prosent
Drammen	18 prosent

Økte kostnader for husholdningene

Forbruksutgifter, referansebudsjett SIFO

Kostnadene har økt kraftig

Eksempelfamilie med 2 voksne og to barn under 12 år.

Påvirker husholdningenes kjøpekraft på boligmarkedet.

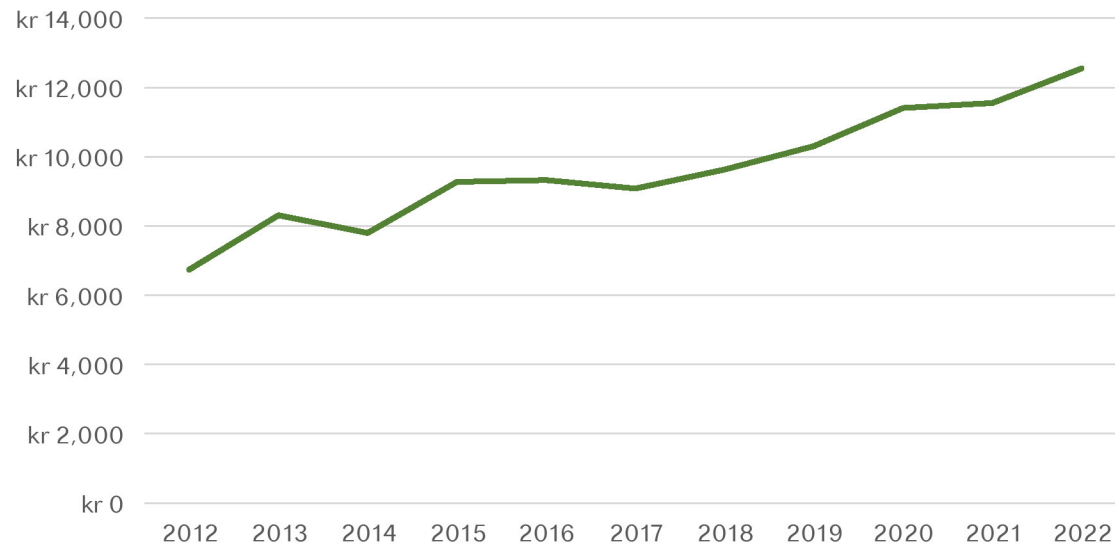
Et privat leiemarked – på godt og vondt

- Mange enheter i privat eie
 - Gir fleksibilitet, men...
- Manglende tilbud for eldre, personer med nedsatt funksjonsevne, og store familier
- Trangboddhet, bokvalitet, dårligere levekår
- Korte leiekontrakter

Leiemarkedet

Gjennomsnittlige leiepriser

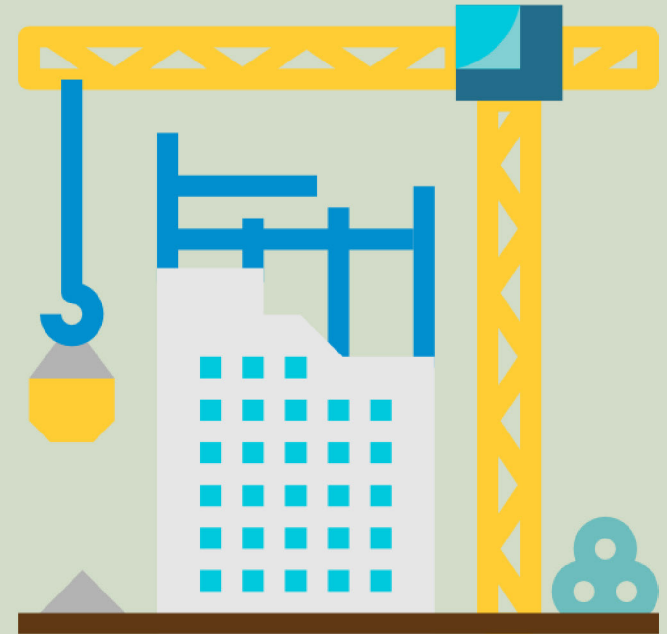

Leieprisene går opp

13,7 % leier boligen sin

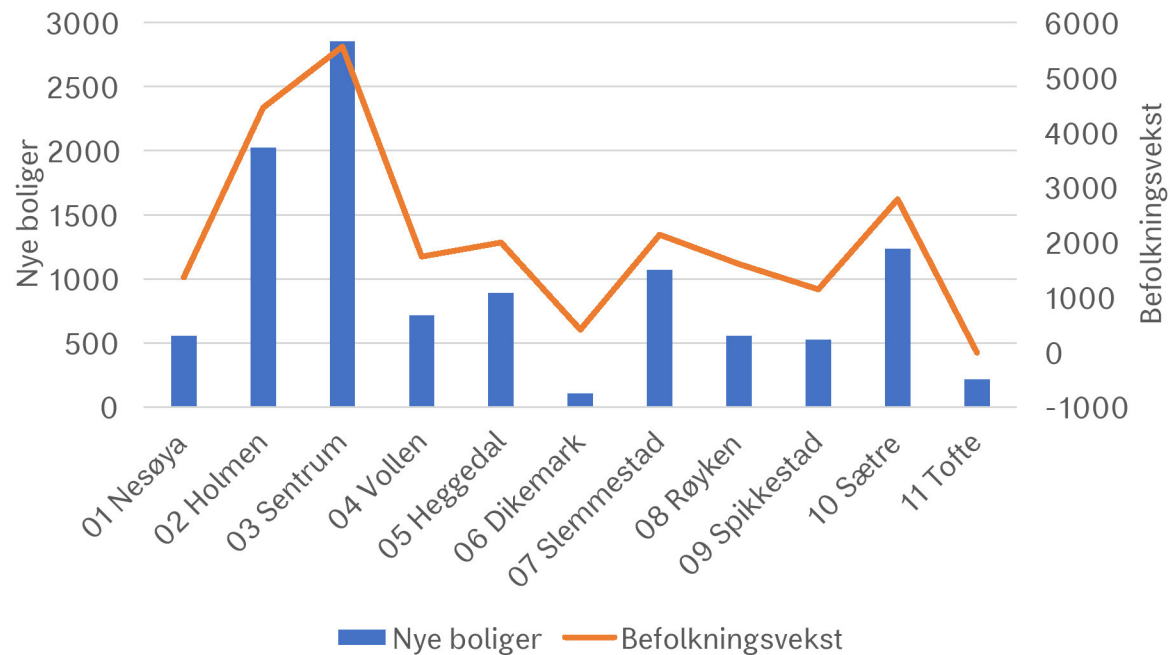
liten utvikling i andel siste årene

Boligbygging

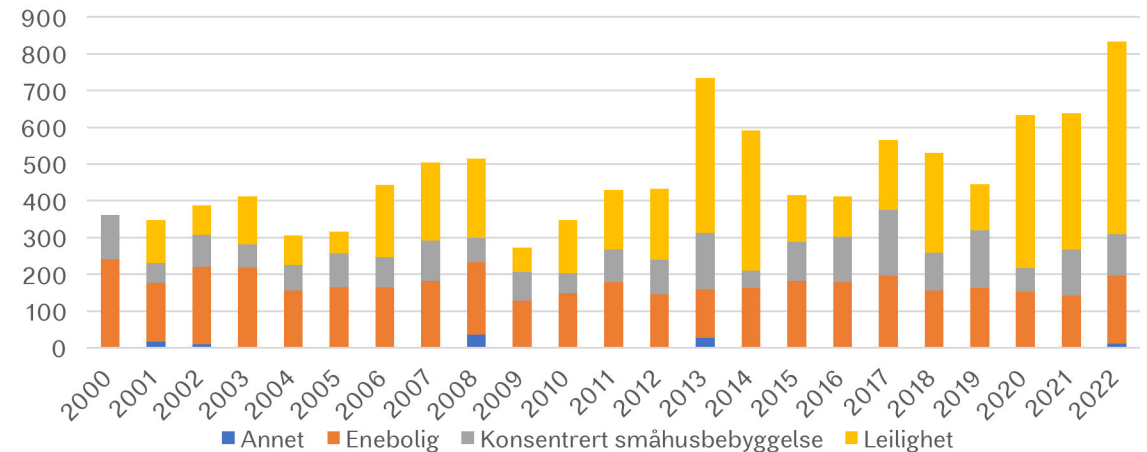

Boligbygging

Akkumulert boligbygging og befolkningsvekst i lokalområdene siden 2010

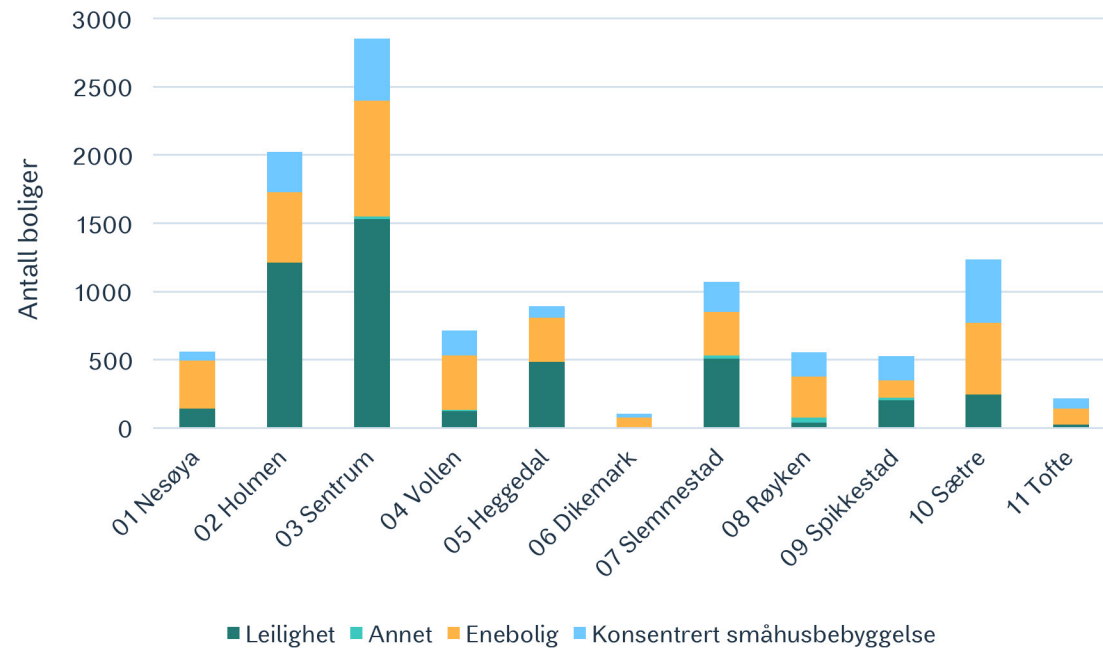

Boligbygging i Asker 2000-2022, etter boligtype

Hvor har vi bygget

Boligbygging i lokalområdene mellom 2000 og 2022

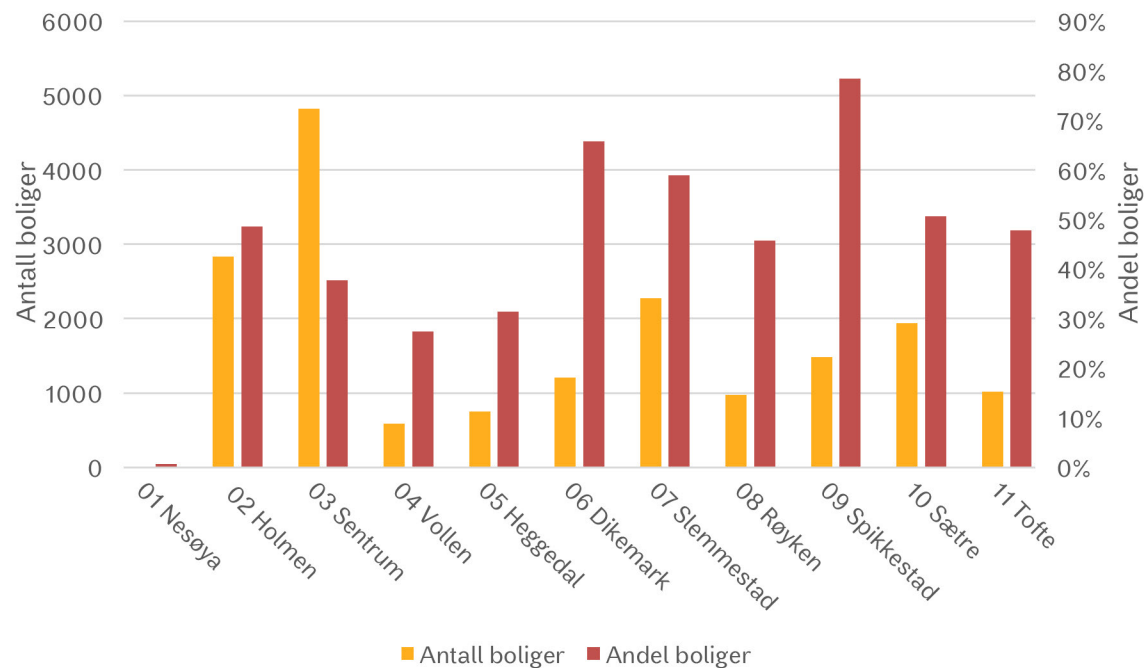

Vi bygger flest leiligheter

Vi har bygget mange leiligheter i sentrale områder.

Hvor skal vi bygge

Boligbygging i lokalområdene, boligbyggeprogrammet

Vi skal bygge boliger i alle lokalområder

Vi skal bygge flest boliger i Asker sentrum og Holmen.

Boligveksten er prosentmessig størst i Spikkestad, Dikemark og Slemmestad.

Ingen store prosjekter på Nesøya, kun eplehagefortetting.

Andre temaer som behandles i kunnskapsgrunnlaget

Innvandring og
integrering

Grupper
kommunen må ta
ekstra hensyn til

Stedsutvikling
og gode
møteplasser

Alternative
boformer

Klima og miljø

Folkehelse og
sosial bærekraft

Virkemidler i boligpolitikken

- Husbankens virkemidler
- Plan- og bygningsloven
- Kjøp og salg av kommunens eiendom
- Kommunale boliger og bolighjelpen
- Boligkjøpsmodeller

Utfordringer og innsatsområder

Overordnet

FNs bærekraftsmål

Bærekraftige byer og samfunn

Samarbeid for å nå målene

God helse

Handling mot klimaendringene

Temaplan for bærekraftig boligutvikling

Utfordringsbildet

Høye boligpriser

Demografisk endring

Ensformig boligtilbud

Leiemarkedet

Innsatsområdene

Gode og varierte boliger

Bærekraftige nabolag

Samarbeid og utvikling

Offensiv bruk av virkemidler

Innsatsområder

Gode og varierte
boliger

Bærekraftige
nabolag

Offensiv bruk
av virkemidlene

Samarbeid for å
nå målene

Medvirkning

Q1-2 2023:

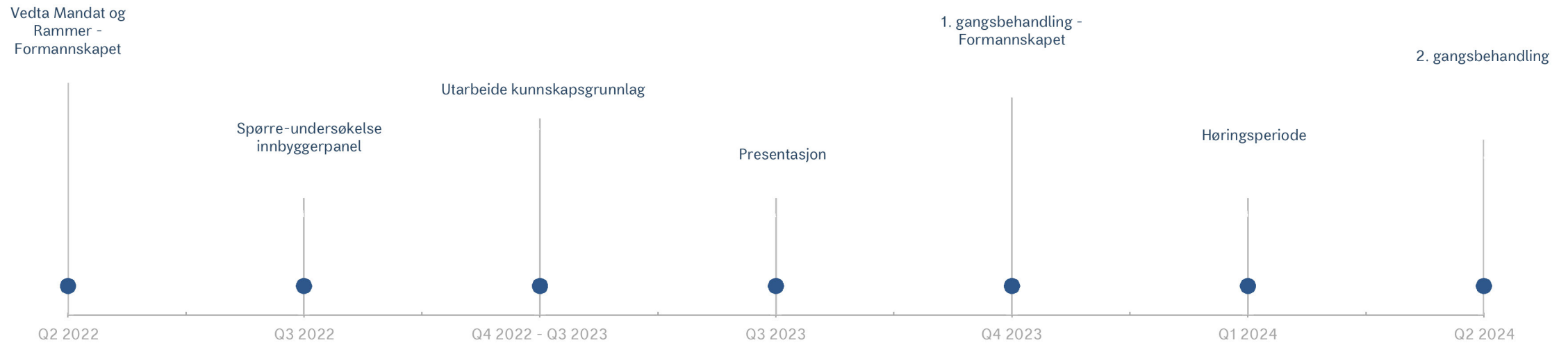
- Prosjekt med barn og unge i regi av SEIL
- Spørreundersøkelse innbyggerpanel

Q3-4 2023 – Q1-2 2024:

- Frokostmøte for private aktører på boligmarkedet
- Jobber med medvirkning for ulike grupper under høringsperioden
- Utvalg og råd

Fremdriftsplan

Asker
kommune

Møteinnkalling

Utvalg	Dato	Sted
Formannskapet	21.11.2023 kl. 12:00	Asker rådhus

Merknad

Eventuelt forfall meldes snarest til:
Politisk.sekretariat@asker.kommune.no.
Varamedlemmer møter etter nærmere avtale med møtesekretær.

Presentasjoner

- Kunnskapsgrunnlaget for temaplan boligpolitikk (40 min)
- Oppfølging av oppgaveutvalgets vedtak om Skogsborg (30 min)

Sakskart

Saker til behandling

176/23	23/20869-1	Godkjenning protokoll formannskapet 7. november 2023
--------	------------	--

177/23	23/17998-1	Prisstruktur i svømmehallene
--------	------------	------------------------------

K-178/23	23/15442-4	Forslag til ny forskrift for gebyrer med hjemmel i lov om planlegging og byggesaksbehandling, lov om eiendomsregistrering, lov om vern mot forurensinger og om avfall, og lov om eierseksjoner
----------	------------	--

K-179/23	23/18350-1	Budsjett for kontrollarbeidet 2024
----------	------------	------------------------------------

K-180/23	23/19752-1	Gebyrer og brukerbetaling 2024
----------	------------	--------------------------------

K-181/23	23/04233-11	Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027
----------	-------------	---

182/23	23/20326-1	Midlertidig avtale med Frisk Asker Hockey om leie og bruk av Varner arena
--------	------------	---

183/23	23/20233-2	Høring - Endring i utlendingsloven
--------	------------	------------------------------------

Referatsaker

Asker, 09.11.2023
Lene W. Conradi
Ordfører

Møteprotokoll

Formannskapet

Dato	Tid	Sted
21.11.2023	12:00 – 15:20	Asker rådhus

Møtet ble ledet av Lene W. Conradi.

Til stede:

Funksjon	Navn	Møtte for
Ordfører	Lene W. Conradi (H)	
Varaordfører	Monica Vee Bratlie (H)	
Utvalgsmedlem	Håvard Vestgren (H)	
Utvalgsmedlem	Stig Wettre-Johnsen (H)	
Utvalgsmedlem	Waldemar R. Garntangen (H)	
Utvalgsmedlem	Ivar Granum (A)	
Utvalgsmedlem	Marianne Riis Rasmussen (A)	
Utvalgsmedlem	Tonje Lavik Pederssen (FrP)	
Utvalgsmedlem	Rikard Gaarder Knutsen (FrP)	
Utvalgsmedlem	Elisabeth Holter-Schøyen (V)	
Utvalgsmedlem	Hanne Lisa Matt (MDG)	
Utvalgsmedlem	Anders Nordmo (SV)	
Utvalgsmedlem	Eva Høili (KrF)	

Forfall:

Møtet ble satt med 13 medlemmer til stede.

Det var ingen merknader til innkallingen.

Fra administrasjonen møte:

Kommunedirektør Lars Bjerke
Direktør økonomi/organisasjon Randi Sandli
Protokollfører Trine Groven

Saksliste

Side

Saker til behandling

176/23	23/20869-1	Godkjenning protokoll formannskapet 7. november 2023	3
177/23	23/17998-1	Prisstruktur i svømmehallene	3
178/23	23/15442-4	Forslag til ny forskrift for gebyrer med hjemmel i lov om planlegging og byggesaksbehandling, lov om eiendomsregistrering, lov om vern mot forurensinger og om avfall, og lov om eierseksjoner	4
179/23	23/18350-1	Budsjett for kontrollarbeidet 2024	5
180/23	23/19752-1	Gebyrer og brukerbetaling 2024	6
181/23	23/04233-11	Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027	8
182/23	23/20326-1	Midlertidig avtale med Frisk Asker Hockey om leie og bruk av Varner arena	20
183/23	23/20233-2	Høring - Endring i utlendingsloven	21

Referatsaker

Saker til behandling

176/23 Godkjenning protokoll formannskapet 7. november 2023

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	21.11.2023	176/23

Ordførerens forslag til vedtak:

1. Protokoll fra formannskapets møte 7. november 2023 godkjennes slik den foreligger.

Behandling

Elisabeth Holter-Schøyen (V) påpekte en mindre feil i protokollen i sak 174/23.

Med denne endringen ble innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak

Innstillingen ble enstemmig vedtatt, med den korreksjonen som ble fremsatt i møtet.

[Lagre vedtak]

177/23 Prisstruktur i svømmehallene

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	02.11.2023	39/23
2 Formannskapet	21.11.2023	177/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Følgende prinsipper gjelder for priser og gebyrer i svømmehallene:

- Det innføres en ny ordning med gratisbilletter til familier i lavinntektsgrupper, barn som trenger utvidet svømmeopplæring og barn med andre særskilte behov som beskrevet i saken. Ordningen erstatter tidligere ordning med fri inngang for barn og ledsager på 2. trinn og barn på 10. trinn.
- Det innføres bassengleie for kursaktivitet i svømmehallene som ikke er omfattet av tildeling av gratis treningstid etter gjeldende reglement.
- Priser på enkeltbilletter økes i 2024 med inntil 3,7 % ut over deflator.
- Prisstrukturer for klippekort, periodekort og innføring av medlemskap/abonnementsordninger i svømmehallene kan innføres, endres og justeres administrativt

Behandling

Ordfører foreslå å trekke saken. Forslaget fikk enstemmig tilslutning.

Vedtak

Saken trekkes.

[Lagre vedtak]

178/23 Forslag til ny forskrift for gebyrer med hjemmel i lov om planlegging og byggesaksbehandling, lov om eiendomsregistrering, lov om vern mot forurensinger og om avfall, og lov om eierseksjoner

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for plan og byggesak	01.11.2023	104/23
2 Formannskapet	21.11.2023	178/23
3 Kommunestyret	12.12.2023	

Utvalg for plan og byggesak har behandlet saken i møte 01.11.2023 sak 104/23

Innstilling

1. Lokal forskrift om innkreving av gebyrer til dekning av kommunens kostnader ved saksbehandling etter plan- og bygningsloven, forurensningsloven, eierseksjonsloven og matrikkelloven vedtas.
2. Utvalget ber kommunedirektøren fremlegge et notat som viser den gjennomførte sammenligningen av gebyrregulativet, mot sammenlignbare kommuner. Utvalget ønsker også fremlagt analysen som eksternt selskap har gjort for kommunen på dette området. Innen 01.desember 2023.
3. Regulativet evalueres i forhold til gebyrnivå og selvkostgrad etter 1 år. Sak forelegges Utvalg for Plan- og Byggesak.

Behandling

Innstillingens punkter 1 og 3 ble enstemmig vedtatt.

Innstillingens punkt 2 ble ikke tatt opp til votering.

Innstilling

1. Lokal forskrift om innkreving av gebyrer til dekning av kommunens kostnader ved saksbehandling etter plan- og bygningsloven, forurensningsloven, eierseksjonsloven og matrikkelloven vedtas.
2. Regulativet evalueres i forhold til gebyrnivå og selvkostgrad etter 1 år. Sak forelegges Utvalg for Plan- og Byggesak.

[Lagre vedtak]

179/23 Budsjett for kontrollarbeidet 2024

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	21.11.2023	179/23
2 Kommunestyret	12.12.2023	

Ordførers forslag til vedtak:

1. Etter innstilling fra kontrollutvalget vedtas følgende budsjett for kontrollarbeidet i 2024

Kontrollutvalget	Budsjett 2024
Godtgjørelser	800 000,-
Konferanser, bevertning mv	150 000,-
Sum	950 000,-
Sekretærfunksjonen	553 000,-
Revisjonen	4 300 000,-
Totalt	5 803 000,-

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Etter innstilling fra kontrollutvalget vedtas følgende budsjett for kontrollarbeidet i 2024

Kontrollutvalget	Budsjett 2024
Godtgjørelser	800 000,-
Konferanser, bevertning mv	150 000,-
Sum	950 000,-
Sekretærfunksjonen	553 000,-
Revisjonen	4 300 000,-
Totalt	5 803 000,-

[Lagre vedtak]

180/23
Gebyrer og

brukerbetalingen 2024

Behandlet av

Møtedato

Saksnr.

1 Formannskapet	21.11.2023	180/23
2 Kommunestyret	12.12.2023	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Gebyrer og brukerbetaling for 2024 vedtas i henhold til vedlegg «Gebyrer og brukerbetaling 2024 - vedlegg»
2. Som hovedregel legges deflator til grunn for justeringer av priser som vedtas administrativt
3. Nye gebyrer og brukerbetaling gjøres gjeldende fra 1.januar 2024, eller i henhold til iverksettelsesdato fastsatt i forskrift
- 4 For gebyrer og brukerbetaling beregnet av selvkost skal kommunen legge til grunn 100 prosent selvkost.

Behandling

Monica Bratlie (H) fremmet forslag om følgende tillegg til punkt 1:

«..., med unntak av priser og gebyrer i svømmehallene, som videreføres på dagens nivå til ny sak blir vedtatt.»

Innstillingen i 4 punkter, med Bratlies forslag til tillegg, ble enstemmig vedtatt.

Hanne Lisa Matt (MDG) fremmet følgende forslag, som ble vedtatt oversendt Utvalg for samfunnstjenester:

I god tid før budsjettbehandling i 2024 legges det frem et bredt, relevant sammenligningsgrunnlag for gebyrutvikling på renovasjonsområdet.

Innstilling

1. Gebyrer og brukerbetaling for 2024 vedtas i henhold til vedlegg «Gebyrer og brukerbetaling 2024 - vedlegg», med unntak av priser og gebyrer i svømmehallene, som videreføres på dagens nivå til ny sak blir vedtatt.

2. Som hovedregel legges deflator til grunn for justeringer av priser som vedtas administrativt
3. Nye gebyrer og brukerbetalinge gjøres gjeldende fra 1.januar 2024, eller i henhold til iverksettelsesdato fastsatt i forskrift
- 4 For gebyrer og brukerbetalinge beregnet av selvkost skal kommunen legge til grunn 100 prosent selvkost.

[Lagre vedtak]

181/23 Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	21.11.2023	181/23
2 Eldrerådet	23.11.2023	17/23
3 Ungdområdet	23.11.2023	26/23
4 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	23.11.2023	19/23
5 Kommunestyret	12.12.2023	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Føringer for Handlingsprogram 2024-2027

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)» og netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)».

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd og lønnsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

3. **Investeringsrammer**

Investeringsbudsjettet for 2024 vedtas som i vist i «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)».

4. **Skatt**

Skatt på inntekt og formue for 2024 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. **Låneopptak**

For 2024 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- a. Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 1 175 mill. kroner.
- b. Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 300 mill. kroner.
- c. Likviditetslån, inntil 250 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6. **Gebyrer, avgifter og brukerbetaling**

Gebyrer, avgifter og brukerbetaling for kommunale tjenester vedtas særskilt i egen sak som behandles samtidig med kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

Behandling

Håvard Vestgren (H) fremmet på vegne av H, FrP, V og KrF følgende forslag til endringer i driftsbudsjett:

Endringer driftsbudsjett					
PARTINAVN: H, FrP, V, KrF					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Utsette utredning rehabilitering av rådhuset	-1 000	0	0	0	
Økt utbytte	-7 000	0	0	0	
Netto endring administrasjon og ledelse	-8 000	0	0	0	
Oppvekst					
Økte frie midler til hver skole (Fysiske læremidler?)	2 500	0	0	0	
Netto endring oppvekst	2 500	0	0	0	
Velferd					
Velferdstiltak for eldre/etter søknad (bl.a.ved innbyggertorgene)	2 000	0	0	0	
Tiltak (søkbare) inn mot jul/nyttår/matutdeling	500	0	0	0	
Kirkens feltparbeid	500	0	0	0	
Netto endring velferd	3 000	0	0	0	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Redusert vedlikehold brygger pri 2 og 3	0	-2 000	-2 000	-2 000	Ref sak ST
Til netto drift	0	2 000	2 000	2 000	
Oslofjorden. Prosjektmidler e.l.	1 000				
Gratis innfartsparkering i Vollen	1 000	0	0	0	
Netto endring Samfunnstjenester	2 000	0	0	0	
Medborgerskap					
Videreføre gratis svømming 2. og 10. trinn	1 000	1 000	1 000	1 000	
Videreføre/omstille Hurum Frivillighetssentral	500	0	0	0	Ref sak MB
Ytterligere omstilling innbyggertorg	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	
Netto endring Medborgerskap	500	0	0	0	
Netto endring	0	0	0	0	

Ivar Granum (A) fremmet følgende forslag til endringer i driftsbudsjettet:

Endringer driftsbudsjett					
PARTINAVN: Arbeiderpartiet					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring administrasjon og ledelse	0	0	0	0	
Oppvekst					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring oppvekst	0	0	0	0	
Velferd					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring velferd	0	0	0	0	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnstjenester	0	0	0	0	
Medborgerskap					
Prisstruktur svømmehallene	5 000	5 000	5 000	5 000	
Hurum Frivillighetsentral legges ikke ned	1 000	1 000	1 000	1 000	
Finansiering av tiltak	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	Finansieres fra disposisjonsfond
Netto endring Medborgerskap	0	0	0	0	
Netto endring	0	0	0	0	

Hanne Lisa Matt (MDG) fremmet følgende forslag til endringer i driftsbudsjettet:

Endringer driftsbudsjett					
Partinavn: MDG					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Innsparte driftskostnader pga redusert investeringsomfang	-9 315	-6 009	-5 655	-5 715	Anslag, 6% av investeringer som kuttes
Lavere politikergodtgjøring	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	
Økt utnyttelse av eksisterende lokaler og bygg	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	Digitaliseringsgevinst/mindre fysiske møter etc
Antatt levetid for digital utstyr økes	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	Minst reklamasjonstid
Kompetanse og koordinering av systematisk, sektorovergripende klima- og naturarbeid	1 000	1 000	1 000	1 000	Implementering og oppfølging av funn i forvaltningsrevisjon om Askers klimarbeid
Netto endring administrasjon og ledelse	-42 315	-39 009	-38 655	-38 715	
Oppvekst					
FUT	5 000	5 000	5 000	5 000	Forebyggende ungdomsteam og utekontakt
Helsesykepleier og alternative læringsarenaer	5 000	5 000	5 000	5 000	100 % dekning i alle barne- og ungdomsskoler
Etablering av alternativ læringsarena i Asker syd	1 000				Vollen er nærmeste alternative opplæringsarena
Jobbsentralen	2 500	2 500	2 500	2 500	
Reversere omstilling	10 000	10 000	10 000	10 000	Må utredes nærmere
Fra disposisjonsfond	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	
Netto endring oppvekst	13 500	12 500	12 500	12 500	
Velferd					
Hjemmehjelp	3 000	3 000	3 000	3 000	Styrking av tilbudet som ble kuttet i 2023
Livsglede for eldre	200	200	200	200	Sertifisering av boliger med heldøgns omsorg
Sykling uten alder medlemskap	8	8	8	8	Medlemskap for kommuner over 50.000
Styrke jordmorsatsingen i Asker	1 000	1 000	1 000	1 000	Fokus på oppfølging av mor og barn etter fødsel
Reversere omstilling	15 000	15 000	15 000	15 000	Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse og psykisk helse og rus
Fra disposisjonsfond	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000	
Netto endring velferd	4 208	4 208	4 208	4 208	
Samfunnsutvikling					
Ulovligheter i strandsonen	2 000	2 000	2 000	2 000	Rydde opp i dette
Netto endring Samfunnsutvikling	2 000	2 000	2 000	2 000	
Samfunnstjenester					
Kartlegging av naturtyper som kan og bør restaureres	250	250	250	250	
Midler til kompetanse og drift klima, miljø og natur	2 000	2 000	2 000	2 000	
Effektivisere renhold på store idrettsanlegg	-2 800	-2 800	-2 800	-2 800	
Effektivisering 5% - FDV-kostnader	-520	-951	-1 390	-1 600	Forvaltning, drift og vedlikehold
Økte parkeringsavgifter i sentrumsområdene	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	
Reduksjon parkeringsavgift på pendlerparkering	1 500	1 500	1 500	1 500	Søkepott for arbeid med dyrevelferd/ID-merking
Dyrevelferdsplan	300	300	300	300	
Bekjempelse av svartlista arter	1 000	1 000	1 000	1 000	Løpende pott
Redusert brukerbetaling på Follestad og Yggeseth	5 500	5 500	5 500	5 500	Gjenvinning, avgift for privatpersoner avvikles
Doble pott til energirådgivning til private husholdninger	500	500	500	500	
Effektivisere renhold på store idrettsanlegg	-2 800	-2 800	-2 800	-2 800	
Doble beløpet til tilskudd sykkelpiggedekk til 360.000	180	180	180	180	Fortsatt kr 1000 i tilskudd per deltaker
Klimatilskudd elektriske lastesykler til privatpersoner	1 000	1 000	1 000	1 000	Inntil 15 000 kroner i støtte til elektrisk lastesykkel med lastekapasitet på minimum 60
Netto endring Samfunnstjenester	3 110	2 679	2 240	2 030	
Medborgerskap					
Etablering av livsynsnyttal seremonirom	250	0	0	0	Mulighetsstudie
Økt parkeringsavgift i parkeringskjeller under ny ishall	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	Bortfall av 2 timer gratis i starten
Reduserte priser på kulturskolen	500	500	500	500	
Sikre lange åpningstider på bibliotek	1 000	1 000	1 000	1 000	Meråpent bibliotek også for ungdom under 18 år
Netto endring Medborgerskap	750	500	500	500	
Generelt uten allokering					
Mindre konsulentbruk	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	
Målrettet innsats for å dempe sykefravær	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	Vikarbruk går ned, nærvær går opp
Skatteinngang er høyere enn forventet	-50 000	0	0	0	
Økte skatteinntekter overføres investering	50 000				
Netto endring Generelt uten allokering	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	
Netto endring	-22 747	-21 122	-21 207	-21 477	Bedre Netto driftsresultat

Hanne Lisa Matt (MDG) fremmet følgende forslag til endringer i investeringsbudsjettet:

Partinavn: MDG					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Gjenbruk og ombruk/second hand IKT gir 5% innsparing	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	Totalinvestering IKT er 248 mill kr i perioden
Netto endring administrasjon og ledelse	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	
Oppvekst					
Skolehager	250	250	250	250	Etableres i samarbeid med frivilligheten og gårdsbruk
Netto endring oppvekst	250	250	250	250	
Velferd					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring velferd	0	0	0	0	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Redusere Slemmestadutbyggingen	-90 000	-90 000	-90 000	-90 000	*Redusere de samlede investeringene med 50 %
Utbedring kommunale veier og parkeringsplasser	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	
Restaurering av natur	2 000	2 000	2 000	2 000	Systematisk naturrestaurering og klimainnsats
Økt innsats mot klimaendringer	15 000	15 000	15 000	15 000	Løpende finansiering av tiltak, jf. klimabudsjett
Økt Enøk satsing til energiltak i bygg	1 000	1 000	1 000	1 000	
Oppfølging av sykkelstrategi	15 000	15 000	15 000	15 000	
Redusert investering - Hurum brannstasjon	-10 000	-5 900	0		Redusere kostnadsrammen fra 95,9 mill til 80 mill kr
Oslofjordprosjekt - redde Oslofjorden	5 000	5 000	5 000	5 000	** Tilskuddspott
Netto endring Samfunnstjenester	-67 000	-62 900	-57 000	-57 000	
Medborgerskap					
Kirke - kirkelige investeringer kuttes	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	
Kutt i koordineringspott idrettsbygg	-3 000	-2 000	-2 000	-3 000	
Prosjekt blomstrende Asker	500	500	500	500	Anlegge blomsterenger i hager, parker og langs veier; matnyttig beplantning i boområder
Prosjekt gratis tilbud for barn og unge i alle tettsteder	1 000	1 000	1 000	1 000	Åpen hall, ungdoms- og fritidsklubber, UngKultur.
Netto endring Medborgerskap	-4 500	-3 500	-3 500	-4 500	
Ikke allokert					
Kostnadskontroll og effektivisering av investeringer	-31 000	-31 000	-31 000	-31 000	*** 3 % årlig reduksjon i perioden
Overføring fra drift - økte skatteinntekter	-50 000	0	0	0	
Netto endring - Ikke allokert	-81 000	-31 000	-31 000	-31 000	
Netto endring INVESTERING	-155 250	-100 150	-94 250	-95 250	Reduserte investeringer i perioden: 444 900
*Kommunedirektøren utreder hvilke investeringer som er mest forsvarlig å skyve på og/eller droppe helt. Innsparing -360 mill i perioden					
**Kommunedirektøren utreder innretning av bruk av midler og mulighet for frivillige organisasjoner, landbruk mfl til å søke tilskudd.					
***Kommunedirektøren utreder forslag til effektiviserings- og innsparingstiltak i enkeltprosjektene som i minst mulig grad rammer inngåtte forpliktelser, primærtjenester eller miljø/bærekraft.					

Anders Nordmo (SV) fremmet følgende forslag til endringer i driftsbudsjettet:

Endringer driftsbudsjett					
PARTINAVN: SV					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Redusert politikerlønn	-5 300	-5 300	-5 300	-5 300	
Eiendomsskatt	-100 000	-200 000	-300 000	-300 000	
Forhøyet skatteanslag	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	
Avsetning til disposisjonsfond	120 300	220 300	320 300	320 300	Avsetning til fremtidige investeringer
Netto endring administrasjon og ledelse	-85 000	-85 000	-85 000	-85 000	
Oppvekst					
Lavterskeltilbud for uorganisert ungdom	10 000	10 000	10 000	10 000	Harmonisering/styrking av ungekultur mm
Reversering av kutt i stillinger i skolen	14 000	14 000	14 000	14 000	
Styrking av skolehelsetjenesten	3 000	3 000	3 000	3 000	Unngå nedbemanning/styrke tilbudet
Styrke balansen analoge/digitale hjelpemidler	7 000	7 000	7 000	7 000	Oppdatere skolebøker
Forsøksordning med gratis skolemåltid	2 500	2 500	2 500	2 500	
Netto endring oppvekst	36 500	36 500	36 500	36 500	
Velferd					
Ambulerende audiograf	1 000	1 000	1 000	1 000	Forbyggende lavterskeltilbud; veiledning mm
Ergoterapeut	1 000	1 000	1 000	1 000	Økt kapasitet/reduert venteliste
Klinisk ernæringsfysiolog	1 000	1 000	1 000	1 000	Bedre ernærings situasjon/forebyggende tiltak
Styrking av arbeid med psykisk helse og rus	5 000	5 000	5 000	5 000	Opprettholde og forbedre tjenesten
Økt støtte Fontenehuset	500	500	500	500	Kompensere bortfalt av statlig støtte, sikre driften
Lavterskeltilbud for eldre hjemmeboende	1 000	1 000	1 000	1 000	Forbyggende lavterskeltilbud; Hyggetreffet
Økt grunnbemanning institusjon og hjemmetjeneste	25 000	25 000	25 000	25 000	
Øke satsene for sosialhjelp 5 % fra 2024	8 000	8 000	8 000	8 000	
Netto endring velferd	42 500	42 500	42 500	42 500	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnstjenester	0	0	0	0	
Medborgerskap					
Opprettholde gratistilbud i svømmehallene	1 000	1 000	1 000	1 000	For 2. og 10. klasses trinn
Styrking av kulturtilbud	5 000	5 000	5 000	5 000	Kulturskole og kulturarenaer
Netto endring Medborgerskap	6 000	6 000	6 000	6 000	
Netto endring	0	0	0	0	

Ordfører tok opp forslag til endringer i driftsbudsjettet, sendt inn fra Senterpartiet:

Endringer driftsbudsjett					
PARTINAVN: Senterpartiet					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Redusert godtgjørelse til folkevalgte	-1 250	-2 500	-2 500	-2 500	Utgjør ca. 10 % reduksjon. Halvårseffekt i 2024.
Netto endring administrasjon og ledelse	-1 250	-2 500	-2 500	-2 500	
Oppvekst					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring oppvekst	0	0	0	0	
Velferd					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring velferd	0	0	0	0	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Asker rådhus - mulighetsstudie	-1 000	0	0	0	Dette er et ansvar for eier av rådhuset, Asker kommunale pensjonskasse.
Parkeringsavgift ved rådhuset	-100	-100	-100	-100	Avvikle ordning med gratis parkering utenfor rådhuset.
Netto endring Samfunnstjenester	-1 100	-100	-100	-100	
Medborgerskap					
Flere utstyrssentraler (BUA)	2 350	2 600	2 600	2 600	Etablere flere steder for utlån av utstyr til idretts- og friluftaktiviteter.
Netto endring Medborgerskap	2 350	2 600	2 600	2 600	
Netto endring	0	0	0	0	

Ordfører tok opp forslag til endringer i investeringsbudsjettet, sendt inn fra Senterpartiet:

Endringer investeringsbudsjett					
PARTINAVN: Senterpartiet					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring administrasjon og ledelse	0	0	0	0	
Oppvekst					
Inventar og utstyr	2 500	2 500	0	0	Avvikle midlertidig halvering av denne potten, jf. sak om mangelfullt vedlikehold av uteområder.
Koordineringspott bygg	10 000	10 000	0	0	Avvikle midlertidig halvering av denne potten, jf. kunnskapsgrunnlag temaplan eiendom.
Netto endring oppvekst	12 500	12 500	0	0	
Velferd					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring velferd	0	0	0	0	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Klimatiltak	1 000	1 000	2 000	2 000	Midlene fra potten nedenfor flyttes til denne budsjettposten.
Klimatiltak - mobilitet rettet mot Askersamfunnet	-1 000	-1 000	-2 000	-2 000	Budsjettposten avvikles og midlene flyttes til budsjettposten over.
Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slemmest	-23 250	-23 250	0	0	Kuttet kan fordeles over hele fireårsperioden.
Samferdsel - utbedring kommunale veier	4 000	4 000			Delvis avvikle midlertidig halvering av budsjettposten.
Turveier og friområder	3 000	3 000			Avvikle midlertidig halvering av budsjettposten.
Netto endring Samfunnstjenester	-16 250	-16 250	0	0	
Medborgerskap					
Tofte innbyggertorg - rehabilitering av samfunnsh	27 000	0	-27 000	0	Fremskynde rehabiliteringen fra 2026 til 2024.
Idrett - oppfølging av temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	3 500	3 500	0	0	Avvikle midlertidig halvering av budsjettposten.
Koordineringspott anlegg for friluftaktivitet	250	250	0	0	Avvikle midlertidig halvering av budsjettposten.
Bruk av disposisjonsfond/økt låneopptak	-27 000				
Tilføres disposisjonsfond/reduert låneopptak			27 000		
Netto endring Medborgerskap	3 750	3 750	0	0	
Netto endring	0	0	0	0	

Ordfører tok opp forslag til endringer i driftsbudsjettet, sendt inn fra Rødt:

Endringer driftsbudsjett					
PARTINAVN: Rødt					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Redusert driftsresultat	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	Driftsresultatet reduseres med ca 0,3% hvert år
Redusert folkevalgtsgodtgøring	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	Beregningsgrunnlaget (B) tar utgangspunkt i stortingsrepresentantgodtgjøring
Fullt støttemedlemskap i Fair Play Bygg Oslo og omegn	80	80	80	80	
Netto endring administrasjon og ledelse	-30 920	-30 920	-30 920	-30 920	
Oppvekst					
Redusert kutt (omstilling og effektivisering)	13 000	13 000	13 000	13 000	
Netto endring oppvekst	13 000	13 000	13 000	13 000	
Velferd					
Redusert kutt (omstilling og effektivisering)	17 920	17 920	17 920	17 920	
Netto endring velferd	17 920	17 920	17 920	17 920	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnstjenester	0	0	0	0	
Medborgerskap					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Medborgerskap	0	0	0	0	
Netto endring	0	0	0	0	

VOTERING

Endringsforslaget fra Rødt fikk ingen stemmer, og falt.

Endringsforslaget fra Senterpartiet fikk ingen stemmer, og falt.

Endringsforslaget fra SV fikk 1 stemme (SV), og falt.

Endringsforslaget fra MDG fikk 1 stemme (MDG), og falt.

Endringsforslaget fra Arbeiderpartiet fikk 2 stemmer (A), og falt.

Endringsforslaget fra H, FrP, V og KrF ble vedtatt, mot 4 stemmer (SV,MDG,A).

Ordfører foreslo og fikk formannskapet enstemmige tilslutning til følgende:

Formannskapet innstilling til handlingsprogrammet, med alle forslag til vedtak som foreligger, offentliggjøres i samsvar med bestemmelsene i kommunelovens § 14-3 fjerde ledd. Høringsfrist til formannskapet innstilling settes til 7.desember 2023.

Innstilling

1. Føringer for Handlingsprogram 2024-2027

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)» og netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)».

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd og lønnsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2024 vedtas som i vist i «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)».

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2024 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. Låneopptak

For 2024 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 1 175 mill. kroner.
- Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 300 mill. kroner.
- Likviditetslån, inntil 250 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6. Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger for kommunale tjenester vedtas særskilt i egen sak som behandles samtidig med kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

7. Følgende endringer innarbeides i driftsbudsjettet:

	2024	2025	2026	2027
Administrasjon og ledelse				
Utsette utredning rehabilitering av rådhuset	-1 000	0	0	0
Økt utbytte	-7 000	0	0	0
Netto endring administrasjon og ledelse	-8 000	0	0	0

Oppvekst				
Økte frie midler til hver skole (Fysiske læremidler?)	2 500	0	0	0
Netto endring oppvekst	2 500	0	0	0
Velferd				
Velferdstiltak for eldre/etter søknad (bl.a. ved innbyggertorgene)	2 000	0	0	0
Tiltak (søkbare) inn mot jul/nyttår/matutdeling	500	0	0	0
Kirkens feltarbeid	500	0	0	0
Netto endring velferd	3 000	0	0	0
Samfunnsutvikling				
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0
Samfunnstjenester				
Redusert vedlikehold brygger pri 2 og 3	0	-2 000	-2 000	-2 000
Til netto drift	0	2 000	2 000	2 000
Oslofjorden. Prosjektmidler e.l.	1 000			
Gratis innfartsparkering i Vollen	1 000	0	0	0
Netto endring Samfunnstjenester	2 000	0	0	0
Medborgerskap				
Videreføre gratis svømming 2. og 10. trinn	1 000	1 000	1 000	1 000
Videreføre/omstille Hurum Frivillighetssentral	500	0	0	0
Ytterligere omstilling innbyggertorg	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Netto endring Medborgerskap	500	0	0	0

[Lagre vedtak]

182/23 Midlertidig avtale med Frisk Asker Hockey om leie og bruk av Varner arena

Behandlet av
1 Formannskapet

Møtedato
21.11.2023

Saksnr.
182/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune godkjenner kommunedirektørens forslag til vedlagte kortsiktige avtale om endrede husleieinnbetalinger og utsettelse av krav i forbindelse med kjøp av utstyr.
2. Kommunedirektøren kommer tilbake med forslag til ny langsiktig leiekontrakt og kontrakt for nedbetaling av utstyr innen 31.3.2024.

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Ander Nordmo (SV) fremmet følgende protokolltilførsel:

«Undertegnede representant, under sterk tvil, støtter kommunedirektørens forslag til vedtak, men vil bemerke at det i utgangspunktet ikke er en kommunal oppgave å sikre spill i eliteserien. Behandlingen vi i dag gir Frisk Asker må vi huske på når andre aktører med økonomiske problemer trenger utsettelse av kommunalhusleie.»

Hanne Lisa Matt (MDG) sluttet seg til protokolltilførselen.

Vedtak

1. Asker kommune godkjenner kommunedirektørens forslag til vedlagte kortsiktige avtale om endrede husleieinnbetalinger og utsettelse av krav i forbindelse med kjøp av utstyr.
2. Kommunedirektøren kommer tilbake med forslag til ny langsiktig leiekontrakt og kontrakt for nedbetaling av utstyr innen 31.3.2024.

[Lagre vedtak]

183/23 Høring - Endring i utlendingsloven

Behandlet av
1 Formannskapet

Møtedato
21.11.2023

Saksnr.
183/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunedirektørens forslag til høringsuttalelse fra Asker kommune oversendes Justis- og beredskapsdepartementet.

Behandling

Tonje Lavik Pederssen (MDG) fremmet følgende tilleggsforslag, på vegne av FrP,H,V,KrF:

Følgende legges avslutningsvis til i høringsinnspillet fra Asker kommune:

«Asker kommune støtter derfor ingen av forslagene. Det er staten og ikke kommunene som avgjør hvor mange asylsøkere som får komme til Norge. Staten må derfor ta ansvaret, ikke skyve det på kommunene. Innkvarteringstilbud skal skje gjennom dialog og frivillighet, ikke gjennom tvang og pålegg.»

Innstillingen ble vedtatt, mot 1 stemme (SV).

Tilleggsforslaget ble vedtatt, mot 2 stemmer (SV,MDG).

Vedtak

1. Kommunedirektørens forslag til høringsuttalelse fra Asker kommune oversendes Justis- og beredskapsdepartementet.
2. Følgende legges avslutningsvis til i høringsinnspillet:

«Asker kommune støtter derfor ingen av forslagene. Det er staten og ikke kommunene som avgjør hvor mange asylsøkere som får komme til Norge. Staten må derfor ta ansvaret, ikke skyve det på kommunene. Innkvarteringstilbud skal skje gjennom dialog og frivillighet, ikke gjennom tvang og pålegg.»

[Lagre vedtak]

Referatsaker

Saksnr.	Arkivsak	Tittel
R-11/23	23/21091-1	Referatsaker formannskapet 21. november 2023

1.	Rådgiver Henrik Storstein Øxnevad redegjorde for Temaplan bolig (<i>presentasjon</i>)
2.	Direktør Ragnar Sand Fuglum svarte på spørsmål fra Marianne Riis Rasmussen (A) om oppfølgingen av rapporten fra oppgaveutvalget for Skogsborg, jf. referatsak 3. fra formannskapet møte 7.11.2023. (<i>presentasjon</i>)
3.	Kommunedirektør Lars Bjerke redegjorde for beredskapen for mottak av norske borgere fra Gaza.
4.	Ordfører orienterte om sitt notat av 20.11.2023 om Handlingsprogram 2024–2027 – Opplegg for behandling kommunestyrets møte 12. desember 2023.

Saksframlegg

Arkivsak
23/20869-1

Saksbehandler
Julie Benedicte Bøye

Behandles av
Formannskapet

Møtedato
21.11.2023

Godkjenning protokoll formannskapet 7. november 2023

Ordførerens forslag til vedtak:

1. Protokoll fra formannskapets møte 7. november 2023 godkjennes slik den foreligger.

Sammendrag og konklusjon

Utkast til protokoll fra formannskapets møte 7. november 2023 følger vedlagt.

Lene W. Conradi
Ordfører

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Protokoll Formannskapet 07.11.2023

Saksprotokoll

Arivsak
23/20869

Saksbehandler
Julie Benedicte Bøye

Behandlet av
1 Formannskapet

Møtedato **Saksnr.**
21.11.2023 176/23

Godkjenning protokoll formannskapet 7. november 2023

Formannskapet har behandlet saken i møte 21.11.2023 sak 176/23

Behandling

Elisabeth Holter-Schøyen (V) påpekte en mindre feil i protokollen i sak 174/23.

Med denne endringen ble innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak

Innstillingen ble enstemmig vedtatt, med den korreksjonen som ble fremsatt i møtet.

Møteprotokoll

Formannskapet

Dato	Tid	Sted
07.11.2023	12:00 – 16:25	Asker rådhus

Møtet ble ledet av Monica Vee Bratli fram til kl. 12:30, deretter av Lene W. Conradi.

Til stede:

Funksjon	Navn	Møtte for
Ordfører	Lene W. Conradi (H)	Til stede fra kl. 12:30.
Varaordfører	Monica Vee Bratlie (H)	
Utvalgsmedlem	Håvard Vestgren (H)	
Utvalgsmedlem	Stig Wettre-Johnsen (H)	
Utvalgsmedlem	Waldemar R. Garntangen (H)	
Utvalgsmedlem	Tonje Lavik Pederssen (FrP)	
Utvalgsmedlem	Rikard Gaarder Knutsen (FrP)	
Utvalgsmedlem	Eva Høili (KrF)	
Utvalgsmedlem	Elisabeth Holter-Schøyen (V)	
Utvalgsmedlem	Ivar Granum (A)	
Utvalgsmedlem	Marianne Riis Rasmussen (A)	
Utvalgsmedlem	Hanne Lisa Matt (MDG)	
Utvalgsmedlem	Anders Nordmo (SV)	

Forfall:

Møtet ble satt med 12 medlemmer til stede.

Det var ingen merknader til innkallingen.

Fra administrasjonen møte:

Kommunedirektør Lars Bjerke
Direktør økonomi/organisasjon Randi Sandli
Protokollfører Trine Groven

Saksliste

Side

Saker til behandling

166/23	23/20199-1	Godkjenning protokoll Formannskapet 24. oktober 2023	3
167/23	22/13346-1	Valg2023 - oppsummering og evaluering	3
168/23	23/17920-1	2. tertial rapport 2023 - økonomi	4
169/23	23/18234-1	2. tertial 2023 Finans- og gjeldsforvaltning	9
170/23	22/09750-7	Reguleringsplan for Hurum Pukkverk - Sluttbehandling	9
171/23	23/17681-1	Oppnevning av kommunale vigslere	10
172/23	23/20042-1	Søknad om fritak fra folkevalgte verv - Martin Berthelsen (SV)	11
173/23	23/19890-1	Styrer, råd og utvalg - valg av medlemmer for perioden 2023 - 2027	13
174/23	23/19890-2	Stiftelser og legater - valg av medlemmer for perioden 2023-2027	15
175/23	23/00293-25	Drift og vedlikehold av kommunale brygger	17

Referatsaker

Saker til behandling

166/23 Godkjenning protokoll Formannskapet 24. oktober 2023

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	07.11.2023	166/23

Ordførerens forslag til vedtak:

1. Protokoll fra formannskapets møte 24. oktober 2023 godkjennes slik den foreligger.

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Protokoll fra formannskapets møte 24. oktober 2023 godkjennes slik den foreligger.

[Lagre vedtak]

167/23 Valg2023 - oppsummering og evaluering

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	07.11.2023	167/23
2 Kommunestyret	14.11.2023	64/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Redegjørelse knyttet til oppsummering/evaluering av kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023 tas til orientering.
2. Kommunedirektøren bes om å utrede en mulig endring av antall stemmekretser/valglokaler forut for stortingsvalget i 2025.

Behandling

Rådgiver Rolf Brakstad redegjorde for saken og svarte på spørsmål

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Redegjørelse knyttet til oppsummering/evaluering av kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023 tas til orientering.
2. Kommunedirektøren bes om å utrede en mulig endring av antall stemmekretser/valglokaler forut for stortingsvalget i 2025.

[Lagre vedtak]

168/23 2. tertial rapport 2023 - økonomi

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	31.10.2023	25/23
2 Utvalg for velferd	31.10.2023	22/23
3 Utvalg for medborgerskap	02.11.2023	38/23
4 Utvalg for samfunnstjenester	02.11.2023	34/23
5 Formannskapet	07.11.2023	168/23
6 Kommunestyret	14.11.2023	65/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Budsjettendringene vedtas i henhold til følgende tabeller:

Driftsbudsjettet:

Beløp i 1000

Budsjettendring	2023
2-Oppvekst	
Midlertidige lokaler Hvalstad skole	-1 400
Sum 2-Oppvekst	-1 400
3-Velferd	
Elveplassen hospits - økt pris og antall plasser i ny avtale mellom NAV og Asker Kirkelige Fellesråd	635
Kjøp av fastlegghjemmel Slemmestad legesenter	475
Sum 3-Velferd	1 110
4-Samfunnstjenester	
Asker og Bærum brann og redning IKS F-sak 113/23	1 495
Asker rådhus - mulighetsstudie for rehabilitering	2 500
Husleie inkl. felleskostnader for Ustadhagan på Klokkarstua	1 000
Drift kulturhuset Hovtun 4. kvartal 2023	250
Midlertidige lokaler Hvalstad skole	-600
Sum 4-Samfunnstjenester	4 645
6-Medborgerskap	
Asker kirkelig fellesråd - deflatorjustering RNB	790
Diakonstilling i Søndre Hurum menighet - samfinansiering av stilling	250
Kompensasjon for prisjustering i gjeldende avtale med NaKuHel F-sak 140/23	600
Nødovernatting Kirkens feltarbeid - økt stilling	300
Overtakelse av Holmsbu kunstmuseum F-sak 42/23	500
Gebyr detaljregulering IL ROS/ IL ROS Arena AS	535
Sum 6-Medborgerskap	2 975
9-Tjenesteovergripende	
Bruk av disposisjonsfond	-7 330
Integreringstilskudd til disposisjonsfond	25 000
Økt integreringstilskudd fra staten	-25 000
Sum 9-Tjenesteovergripende	-7 330
Sum Budsjettendring	0
Sum totale budsjettendringer	0

Investeringsbudsjettet:

<i>Beløp i 1000 kr</i>	Budsjettkostnad	Budsjettinntekt
Kjøp av kulturhuset Hovtun - F-sak 130/23	12 000	
Tofte brannstasjon	2 500	
Gamle Borgensvei 4-6 - bruksendring trossamfunnet	2 700	
Mellom tjenesteområder - kunstordningen for investeringsprosjekter	0	
Finansiering		
Økt merverdiavgifts refusjon		-1 840
Økt bruk av lån		-15 360
Sum	17 200	-17 200
Overføring av midler fra 2023 til 2024 i 1000 kr		
VAR - utbygging av vann- og avløpsanlegg	-50 000	
VAR - miljøtiltak Yggeset og Follestad gjenvinningsstasjon	-15 000	
Koordineringspott - flomtiltak/klimatilpasning	-15 000	
Finansiering		
Redusert merverdiavgifts refusjon		3 000
Redusert bruk av lån		77 000
Sum	-80 000	80 000

2. For øvrig tas 2.tertialrapport til orientering.
3. Bosetting av flyktninger i slutten av året utløser integreringstilskudd i 2023, mens utgifter hovedsakelig vil oppstå i 2024. Det foreslås derfor å avsette 25 mill. kroner til disposisjonsfond og kommunedirektøren gis fullmakt til å benytte midler på fond når utgiftene oppstår.
4. I F-sak 36/23 og videre i 1.tertialrapport ble det tilført 3,5 mill. kroner til å etablere et næringsutviklingsfond. Kommunedirektøren gis fullmakt til å kunne avsette til og tilføre midler fra dette fondet for å finansiere støtte i henhold til vilkårene i saken.

Behandling

Anders Nordmo (SV) fremmet følgende forslag til nytt punkt, tidligere fremmet i utvalg for velferd:

"For å styrke bemanningen innenfor Hjemmetjenester og institusjon og redusere konsekvensene for Psykisk helse og Rus foreslås det at det tas 25 millioner fra disposisjonsfondet og fordeles disse to programområdene. 20 mill. til Hjemmebaserte tjenester og 5 mill. til Psykisk helse og rus.»

Nordmos forslag fikk 1 stemme (SV), og falt.

Innstillingen ble deretter enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Budsjettendringene vedtas i henhold til følgende tabeller:

Driftsbudsjettet:

Beløp i 1000

Budsjettendring	2023
2-Oppvekst	
Midlertidige lokaler Hvalstad skole	-1 400
Sum 2-Oppvekst	-1 400
3-Velferd	
Elveplassen hospits - økt pris og antall plasser i ny avtale mellom NAV og Asker Kirkelige Fellestråd	635
Kjøp av fastlegehjemmel Slemmestad legesenter	475
Sum 3-Velferd	1 110
4-Samfunnstjenester	
Asker og Bærum brann og redning IKS F-sak 113/23	1 495
Asker rådhus - mulighetsstudie for rehabilitering	2 500
Husleie inkl. felleskostnader for Ustadhagan på Klokkarstua	1 000
Drift kulturhuset Hovtun 4. kvartal 2023	250
Midlertidige lokaler Hvalstad skole	-600
Sum 4-Samfunnstjenester	4 645
6-Medborgerskap	
Asker kirkelig fellesråd - deflatorjustering RNB	790
Diakonstilling i Søndre Hurum menighet - samfinansiering av stilling	250
Kompensasjon for prisjustering i gjeldende avtale med NaKuHel F-sak 140/23	600
Nødovertatting Kirkens feltarbeid - økt stilling	300
Overtakelse av Holmsbu kunstmuseum F-sak 42/23	500
Gebyr detaljregulering IL ROS/ IL ROS Arena AS	535
Sum 6-Medborgerskap	2 975
9-Tjenesteovergripende	

Bruk av disposisjonsfond	-7 330
Integreringstilskudd til disposisjonsfond	25 000
Økt integreringstilskudd fra staten	-25 000
Sum 9-Tjenesteovergripende	-7 330
Sum Budsjettdring	0
Sum totale budsjettdringer	0

Investeringsbudsjettet:

<i>Beløp i 1000 kr</i>	Budsjettkostnad	Budsjettinntekt
Kjøp av kulturhuset Hovtun - F-sak 130/23	12 000	
Tofte brannstasjon	2 500	
Gamle Borgensvei 4-6 - bruksendring trossamfunnet	2 700	
Mellom tjenesteområder - kunstordningen for investeringsprosjekter	0	
Finansiering		
Økt merverdiavgifts refusjon		-1 840
Økt bruk av lån		-15 360
Sum	17 200	-17 200
Overføring av midler fra 2023 til 2024 i 1000 kr		
VAR - utbygging av vann- og avløpsanlegg	-50 000	
VAR - miljøtiltak Yggeset og Follestad gjenvinningsstasjon	-15 000	
Koordineringspott - flomtiltak/klimatilpasning	-15 000	
Finansiering		
Redusert merverdiavgifts refusjon		3 000
Redusert bruk av lån		77 000
Sum	-80 000	80 000

2. For øvrig tas 2.tertialrapport til orientering.
3. Bosetting av flyktninger i slutten av året utløser integreringstilskudd i 2023, mens utgifter hovedsakelig vil oppstå i 2024. Det foreslås derfor å avsette 25 mill. kroner til disposisjonsfond og kommunedirektøren gis fullmakt til å benytte midler på fond når utgiftene oppstår.
4. I F-sak 36/23 og videre i 1.tertialrapport ble det tilført 3,5 mill. kroner til å etablere et næringsutviklingsfond. Kommunedirektøren gis fullmakt til å kunne avsette til og tilføre midler fra dette fondet for å finansiere støtte i henhold til vilkårene i saken.

[Lagre vedtak]

169/23 2. tertial 2023 Finans- og gjeldsforvaltning

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	07.11.2023	169/23
2 Kommunestyret	14.11.2023	66/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. 2. tertialrapport 2023 Asker kommunes finans- og gjeldsforvaltning tas til orientering.

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. 2. tertialrapport 2023 Asker kommunes finans- og gjeldsforvaltning tas til orientering.

[Lagre vedtak]

170/23 Reguleringsplan for Hurum Pukkverk - Sluttbehandling

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for plan og byggesak	01.11.2023	101/23
2 Formannskapet	07.11.2023	170/23
3 Kommunestyret	14.11.2023	67/23

Utvalg for plan og byggesak har behandlet saken i møte 01.11.2023 sak 101/23

Innstilling

1. Detaljregulering for Hurum pukkverk med bestemmelser datert 06.07.2023 og plankart datert 29.06.2023 vedtas (Pbl § 12-12).

Behandling

Innstillingen ble vedtatt, mot 2 stemmer (MDG,SV).

Innstilling

1. Detaljregulering for Hurum pukkverk med bestemmelser datert 06.07.2023 og plankart datert 29.06.2023 vedtas (Pbl § 12-12).

[Lagre vedtak]

171/23 Oppnevning av kommunale vigslere

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	07.11.2023	171/23
2 Kommunestyret	14.11.2023	68/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Med hjemmel i ekteskapsloven § 12 oppnevnes følgende personer som kommunale vigslere:
 - Hege Damm Schwarz
 - Hege Ophus
 - Kristine Andenæs
 - Trine Beate Groven
 - Espen Greftegreff Halvorsen
 - Ingvild Hjortdahl Becke

- Jon Bakkerud
- Kristin Opsahl

2. Vedtaket gjelder fra og med 1. desember 2023.

Fra samme dato oppheves kommunestyrets vedtak av 12.11.2019 om oppnevning av vigslere.

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Med hjemmel i ekteskapsloven § 12 oppnevnes følgende personer som kommunale vigslere:

- Hege Damm Schwarz
- Hege Ophus
- Kristine Andenæs
- Trine Beate Groven
- Espen Greftegreff Halvorsen
- Ingvild Hjortdahl Becke
- Jon Bakkerud
- Kristin Opsahl

2. Vedtaket gjelder fra og med 1. desember 2023.

Fra samme dato oppheves kommunestyrets vedtak av 12.11.2019 om oppnevning av vigslere.

[Lagre vedtak]

172/23 Søknad om fritak fra folkevalgte verv - Martin Berthelsen (SV)

Behandlet av

Møtedato

Saksnr.

1 Formannskapet	07.11.2023	172/23
2 Kommunestyret	14.11.2023	69/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Martin Berthelsen innvilges fritak fra sine folkevalgt verv i perioden 15.11.2023 - 30.6.2024.
2. Une Borg Kjølseth (SV) rykker opp som fast medlem av kommunestyret i denne perioden.
3. Eventuelt:

----- velges som fast medlem i KS Fylkesmøte Akershus, for felleslisten MDG,SV,R, Sp i denne perioden.

Behandling

Ander Nordmo (SV) foreslo Une Borg Kjølseth (SV) som fast medlem av KS Fylkesmøte Akershus.

Innstillingen, med Nordmos forslag, ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Martin Berthelsen innvilges fritak fra sine folkevalgt verv i perioden 15.11.2023 - 30.6.2024.
2. Une Borg Kjølseth (SV) rykker opp som fast medlem av kommunestyret i denne perioden.
3. Une Borg Kjølseth (SV) velges som fast medlem i KS Fylkesmøte Akershus, for felleslisten MDG,SV,R, Sp i denne perioden.

[Lagre vedtak]

173/23 Styres, råd og utvalg - valg av medlemmer for perioden 2023 - 2027

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	07.11.2023	173/23
2 Kommunestyret	14.11.2023	70/23

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret godkjenner valgkomiteens innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til styres, råd og utvalg.

Behandling

Håvard Vestgren (H) tok opp valgkomiteens enstemmige innstilling til medlemmer og varamedlemmer til styres, råd og utvalg.

Valgkomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Kommunestyret godkjenner valgkomiteens innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til styres, råd og utvalg.

Som medlemmer av styres, råd og utvalg 2023-2027 velges:

1. Asker og Bærum brann og redning IKS, Representantskapet

Medlem: Monica Vee Bratlie Varamedlemmer: 1. Lene Conradi
2. Ivar Granum

2. Asker og Bærum Vannverk IKS, Representantskapet

Medlem: Monica Vee Bratlie Varamedlemmer: 1. Lene Conradi
2. Ivar Granum

3. Glitrevannverket IKS, Representantskapet

Medlem: Lene Conradi Varamedlemmer: 1. Monica Vee Bratlie
2. Ivar Granum

4. Viken kontrollutvalgssekretariat IKS, Representantskapet

Medlem: Børre Pettersen Varamedlemmer: 1. Nina Holmen
2. Christina Apuzzo

5. Asker kirkelige fellesråd

Medlem: Thormod Rønning Kvam Varamedlem: Fred Wenger

6. Konfliktrådets oppnevningssutvalg, Oslo

Medlem: Cathrine Jensen Varamedlem: -

7. Markarådet

Medlem: Lene Conradi Varamedlem: *Oppnevnes av Bærum*

8. Oslofjorden friluftsråd (OF), Årsmøtet

Medlem: Håvard Vestgren Personlig vara: Marianne Riis Rasmussen

Medlem: Hanne Lisa Matt Personlig vara: Trude Nygård Evensen

Medlem: Elisabeth Holter-Schøyen Personlig vara: Geir Magnar Nordeng

9. Oslo og omegns friluftsråd (OOF), Årsmøtet

Medlem: Liv Knatten Personlig vara: Paal Steine

Medlem: Christian Haaseth Personlig vara: Inger Johanne Aaby

Medlem: Christina Apuzzo Personlig vara: Suzanne Bondevik

10. Interkommunalt politisk råd Asker og Bærum

-

11. Osloregionen interkommunalt politisk råd

Medlem: Lene Conradi Varamedlem: Monica Vee Bratlie

12. Asker kommunale pensjonskasse, Styret

Medlem: Ånund Lunde

Medlem: Kari Østerud

Medlem: Kirsti Kierulf

Medlem: Anders T. Utne

Medlem: -

13. VEAS AS, valgkomite

Medlem: Monica Vee Bratlie

[Lagre vedtak]

174/23 Stiftelser og legater - valg av medlemmer for perioden 2023-2027

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	07.11.2023	174/23

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet godkjenner valgkomiteens innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til stiftelser og legater.
2. Kommunedirektøren får fullmakt til å utpeke medlemmer til følgende styrer/husstyrer:
 - Filtvet fyrs venner
 - Aktivitetshusene «Klokkargården» og «Gamle Vestbygda skole»
 - Teglen - Spikkestad kirke og kultursenter
 - Slemmestad eldresenter

Behandling

Håvard Vestgren (H) tok opp valgkomiteens enstemmige innstilling til medlemmer og varamedlemmer til stiftelser og legater.

Valgkomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Innstillingens punkt 2 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Formannskapet godkjenner valgkomiteens innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til stiftelser og legater.

Som medlemmer og varamedlemmer velges:

1. Stiftelsen Asker International School, årsmøtet

Representant: Rutt Siri Kregnes

2. Stiftelsen Heggedal Hovedgård, styret

Medlem: Steinar Fjærvoll

Varamedlem: Geir Aarseth

3. Stiftelsen Ungdomsboliger i Asker, styret

Medlem: Knut Dyre Haug

Varamedlem: Harald Brevig

Medlem: Marit Fugleberg Flåto

Varamedlem: Rina Ihlen

Medlem: Inger Johanne Aaby

Varamedlem: Waldemar Garntangen

4. Stiftelsen Emma Hjorth Boligselskapet, styret

Medlem: Åge Rasmussen

Varamedlem: Christian Skrede

5. Røyken boligstiftelse, styret

Nåværende styre prolongeres (under avvikling)

6. Stiftelsen Risenga bo- og omsorgssenter, styret

Nåværende styret prolongeres (under avvikling)

7. Asker kommunes legat, styret

Leder: Jeppe Normann

Personlig vara: Hans A. Hveem

Medlem: Solav Abbas

Personlig vara: Paal Steine

Medlem: Tor Øistein Vaaland

Personlig vara: Ingvild Vevatne

8. Benny og Torger Holtmarks stiftelse, styret

Medlem: Erling Bergsaker

Varamedlem: Hans A. Hveem

9. Hagebrukskandidat Sverre Fr. Isachsens legat, styret

Medlem: Gunn-Torild H. Mathiesen

Varamedlem: Trond Jerve

10. Verftseier Christian Jensen legat, styret

Medlem: Cathrine Jensen

Personlig vara: Nils Eivind Breivik

Medlem: Ingvild T. Vevatne

Personlig vara: Kent Ryen

11. Holmsbu Billedgalleri, Henrik Sørensens samlinger, styret

Nåværende styre prolongeres (under avvikling)

12. Stiftelse for økt velvære og hygge blant eldre i Hurum, i omsorgsboliger og institusjoner og i foreninger som arbeider for eldre, styret

Leder: Arne E. Torvbråten

Personlig vara: Turid L. Velund

Medlem: Roger Olsen

Personlig vara: Per Ståle Heimdal

Medlem: Anne Britt Wengen

Personlig vara: Gunnar G. Pedersen

13. Stiftelse til støtte for ungdom og voksne fra Hurum til utdanning og opplæring på videregående- og høyskolenivået, styret

Leder: Marit Sæthre Vannebo

Personlig vara: Simen Velle

Medlem: Vijay Kumar Sangar

Personlig vara: Brage K. Skarstein

Medlem: Linda L. Marthinsen

Personlig vara: Anne Bjerkelund

2. Kommunedirektøren får fullmakt til å utpeke medlemmer til følgende styrer/husstyrer:
- Filtvet fyrs venner
 - Aktivitetshusene «Klokkargården» og «Gamle Vestbygda skole»
 - Teglen - Spikkestad kirke og kultursenter
 - Slemmestad eldresenter

[Lagre vedtak]

175/23 Drift og vedlikehold av kommunale brygger

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	02.11.2023	35/23
2 Formannskapet	07.11.2023	175/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Rehabilitering av kommunale brygger prioriteres som foreslått i denne sak.
2. Det søkes innarbeidet 3 mill. kroner i investeringsmidler for HP-perioden 2024 til rehabilitering av kommunale brygger.

Behandling

Ordfører tok opp følgende alternative vedtak, vedtatt av utvalg for samfunnstjenester i møte 2.11:

«Det søkes innarbeidet 3 mill kroner (evt. restbeløp fra Tofte etter rehabilitering av Filtvet) investeringsmidler for HP-perioden 2024 til rehabilitering av kommunale brygger i prioriteringskategori 1.»

Kommunedirektørens innstilling i 2 punkter ble satt opp mot ordførers forslag. Innstillingen fikk 1 stemme (MDG), og falt.

Vedtak

1. Det søkes innarbeidet 3 mill kroner (evt. restbeløp fra Tofte etter rehabilitering av Filtvet) investeringsmidler for HP-perioden 2024 til rehabilitering av kommunale brygger i prioriteringskategori 1.

[Lagre vedtak]

Referatsaker

Saksnr.	Arkivsak	Tittel
R-11/23	23/20200-1	Referatsaker Formannskapet 7. november 2023
1.	Ivar Granum (A) stilte spørsmål om status for kommunens utskrivningsklare pasienter ved Blakstad sykehus. Kommunedirektøren besvarte spørsmålet.	
2.	Granum stilte også spørsmål om skolekapasiteten ved Mellom-Nes skole. Kommunedirektøren besvarte spørsmålet.	
3.	Marianne Riis Rasmussen (A) stilte spørsmål om oppfølgingen av rapporten fra oppgaveutvalget for Skogsborg. Kommunedirektøren vil besvare spørsmålet 21.11.	
4.	Kommunedirektøren svarte ut oversendelse om økt antall gjesteparkeringsplasser, fremmet av Torleiv Rognum (FrP) i formannskapets møte 10.10. i sak 161/23 «Reguleringsplan Atelierhagen...»	
5.	Avdelingsleder Stein Grimstad svarte ut oversendelse om dialogen med Asker Skiklubb om turløype/rulleskitrasé, fremmet av Oddvar Igland (Sp) i kommunestyrets møte 20.6. i sak 44/23 «Reguleringsplan for Føyka barnehage...»	

Saksframlegg

Arkivsak
23/17998-1

Saksbehandler
Bente Flygind

Behandles av
Utvalg for medborgerskap
Formannskapet

Møtedato
02.11.2023
21.11.2023

Prisstruktur i svømmehallene

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Følgende prinsipper gjelder for priser og gebyrer i svømmehallene:
 - Det innføres en ny ordning med gratisbilletter til familier i lavinntektsgrupper, barn som trenger utvidet svømmeopplæring og barn med andre særskilte behov som beskrevet i saken. Ordningen erstatter tidligere ordning med fri inngang for barn og ledsager på 2. trinn og barn på 10. trinn.
 - Det innføres bassengleie for kursaktivitet i svømmehallene som ikke er omfattet av tildeling av gratis treningstid etter gjeldende reglement.
 - Priser på enkeltbilletter økes i 2024 med inntil 3,7 % ut over deflator.
 - Prisstrukturer for klippekort, periodekort og innføring av medlemskap/abonnementsordninger i svømmehallene kan innføres, endres og justeres administrativt.

1. Sammendrag og konklusjon

Vi har tre publikumsbad i Asker kommune, alle i kommunal drift: Risenga, Holmen og Røykenbadet. Røykenbadet var tidligere et kommunalt foretak, og ble innlemmet i kommunens basisorganisasjon fra og med januar 2023. Risenga og Holmen har hatt mindreinntekter i en årrekke, og nådde sist inntektsforventningene tilbake i 2017. Det er de siste to årene tatt viktige grep på kostnadssiden for å avhjelpe den økonomiske situasjonen i svømmehallene. Det er nå nødvendig å gjøre justeringer i prisstrukturen for å kunne nå inntektsforventningene som ligger til badene. Gjennom

tiltakene som foreslås i denne saken, vil inntekspotensialet øke med inntil 5 millioner kroner. Dette forutsetter at besøkstallene holder seg stabile, og ikke påvirkes av endringer i prisstruktur.

Vi har foretatt en sammenligning mot andre kommuner av priser med tanke på nivå og struktur. Disse viser at Asker kommune ligger på et lavt nivå. Etter de foreslåtte endringene av prisene med deflator + 3,7%, vil Askerbadene fortsatt ligge under gjennomsnittspris for sammenlignbare bad, som f.eks. Bølgen, Ankerskogen, Østfoldbadet og Drammensbadet. Dette vil utgjøre mellom 10 og 15 kroner per enkeltbillett.

Kommunedirektøren foreslår også en ny sosial profil med en mer målrettet og treffsikker «gratisordning» rettet mot barnefamilier som er økonomisk vanskeligstilte. Den vil også treffe flere alderstrinn, barn med særskilte behov og de med behov for bedre svømmeferdigheter.

Samlet sett øker selvkostgraden noe ved justeringer av billettinntekter slik det kommer frem av saken. Gebyrnivået vil fortsatt ligge ca. 3,5 millioner kroner lavere enn selvkost. Dette finansieres over kommunebudsjettet.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Badene Holmen og Risenga har gått med mindreinntekter over flere år. Sist inntektsforventningene ble nådd var i 2017. Bakgrunnen er urealistiske inntektsforventninger. For 2023 er prognosen kr -8,5 millioner i inntekter.

Utfordringen ligger i hovedsak på Risenga, og til dels Holmen. Røykenbadet kom inn i basis fra 01.01.2023, og skiller seg fra Risenga og Holmen ved at de har et høyt antall (2400) medlemskap i både svømmehall og på treningssenter. Det gir en mer forutsigbar økonomi. Vi vil vurdere å innføre medlemskap også for Holmen og Risenga i løpet av 2024.

De siste årene har vi sett på kostnader og effektivisert driften på Risenga og Holmen. I 2021/2022 gjennomførte vi en omstilling og gjorde endringer som ga en innsparingseffekt på ca. 3,5 årsverk. Det er ikke et alternativ å effektivisere tjenesten ytterligere. Det er nødvendig å gjøre justeringer i prisstrukturen for å oppnå en realistisk inntektsforventning til badene. Alternativt må tjenestetilbudet i badene reduseres gjennom reduserte åpningstider og redusert tilgang til fasilitetene i anleggene for ulike brukergrupper.

Gjennom sammenligninger med tilsvarende bad, ser vi at kommuner/bad gjør noe likt, men med variasjoner på andre områder. Gjennom bl.a. verv i nasjonale bransjeorganisasjoner har administrasjonen god kompetanse på drift av badeanlegg,

og betydelig kunnskap om praksis på nasjonalt nivå. Tilbudet i badene våre i dag er av høy kvalitet, og innenfor en vanlig, kommunal standard. Det jobbes kontinuerlig med videreutvikling og kvalitet i tjenestetilbudet.

Vi har stor aktivitet i alle våre anlegg, og de representerer et viktig bidrag til innbyggernes folkehelse. Våre gjester er fra 0-100+ år, og består av alle deler av befolkningen.

2.1 Budsjett og inntektsforventninger

Inntektsforventningene for Risenga og Holmen har ikke vært nådd siden 2017. Prognose for 2023 er kr -8 500 000 i mindre inntekter for disse hallene enn budsjett. Se detaljer i vedlegg.

2.2 Besøksutvikling

Det er flere faktorer som har påvirket besøkstallene i svømmehallene de siste årene. Da Holmen svømmehall og Røykenbadet åpnet i 2017, endret publikumsmiksen på Risenga seg – og med det inntektene. En del av helgetrafikken fra Risenga flyttet til Røykenbadet, og mosjonistene valgte å benytte Holmen fremfor Risenga. Totalt har vi mellom 550 000-600 000 besøkende i våre bad årlig, dette er meget gode tall sammenlignet med andre store kommuner. Se detaljer i vedlegg.

2.3 Prising og billettomsætning per gjest

Med dagens priser er billettomsætningen per gjest betydelig under det som er vår laveste pris på Risenga og Holmen, og tett på for Røykenbadet. Se detaljer i vedlegg.

Årsaken til at billettomsætningen per gjest er så lav, er at mange besøkende slipper inn gratis eller til rabattert pris. Det gjelder følgende grupper:

- Elever på skolesvømming (betaler verken inngang eller bassengleie)
- Treningsgrupper (betaler verken inngang eller bassengleie)
- Kursgrupper (betaler «Holmen-pris» for inngang, bassengleie gratis)
- 2. trinnslever med ledsager + 10. trinnslever

Kostnader til badene henger sammen med antall besøkende. Økt besøk utløser krav til økt bemanning av sikkerhetshensyn, og til økt bruk av kjemikalier for rensing. Besøkende med fri inngang kan derfor utløse kostnader utover tapt inntekt.

2.3.1 Gratis inngang for 2. og 10. klassinger

Alle 2. klassinger i Asker slipper i dag gratis inn i våre svømmehaller sammen med en voksen. Også 10. klassinger har gratis inngang. Dette er universelle gratistilbud hvor det er vanskelig å måle treffsikkerhet.

Det er ønskelig å erstatte ordningen med en ny ordning hvor vi treffer de 5% barn og unge som lever i lavinntektsfamilier i Asker i dag. Dette kan gjøres gjennom tett samarbeid med NAV og helsesykepleiere. Gratisbilletter vil da kunne deles ut til familier som har behov for det, og vi vil treffe barn og unge i alle aldre, og altså utover 2. og 10. klassinger.

Gjennom skolesvømmingstilbudet er det mulig å fange opp de elevene som har behov for ytterligere tid i vann for å bli trygge, og i dialog med skolen kan også disse tilbys gratisbilletter til svømmehallene for seg og en voksen. Dagens skolesvømmingstilbud i Asker er på 42 timer i grunnskolen. Dette er et meget godt tilbud. Til sammenligning har Bærum 28 timer. Drammen kommune har 23-26 timer. Måloppnåelsen på svømmeundervisningen i Asker ligger langt over gjennomsnittet, og helt opp mot 95%.

Ved å erstatte dagens ordning med gratis inngang for 2. og 10. klassinger med en mer treffsikker ordning, vil tilbudet om gratis inngang utvides til å gjelde flere aldersgrupper. Det foreslås derfor å innføre ny ordning som erstatning for dagens ordning.

Kommunedirektøren estimerer effekt av denne endringen til å være en inntektsøkning på inntil kr 1 millioner kroner.

2.3.2 Øvrige tiltak (se detaljer i vedlegg)

Dagens deltakere på kurs har betalt samme inngangspris uansett om de deltar på kurs på Holmen eller Risenga. Det foreslås å endre praksis, slik at kursdeltakere betaler inngangsbillett gjeldene for badet der de deltar på kurs.

Kursaktivitet er inntektsbringende virksomhet for dem som arrangerer. I dag belastes ikke kursarrangører for bassengleie. Kommunedirektøren foreslår innføring av bassengleie for kursaktivitet. Kommunedirektøren foreslår ikke å innføre bassengleie for treningsaktivitet i gratis tildelt treningstid iht. de til enhver tid gjeldende retningslinjer og prisliste.

Dette tiltaket er estimert til å gi en økt inntekt på inntil kr 2,5 millioner.

Det kunne også være et alternativ å etablere egne kurstilbud på Holmen og Risenga. I dag arrangeres alle kurs av eksterne aktører. Erfaringsmessig vet vi at dette er aktivitet som gir stor inntjening, og inntekspotensialet dersom kommunen selv ivaretar kurstilbudet fra 0-6 år estimeres til kr 1,5 millioner. Kommunedirektøren foreslår likevel at dette tilbudet fremdeles ivaretas av eksterne aktører som i dag, av hensyn til forutsigbarhet for disse aktørene.

Vi har i dag videre åpningstider i våre svømmehaller enn i sammenlignbare bad som Bølgen i Drøbak, Ankerskogen på Hamar, Østfoldbadet i Askim og Drammensbadet.

Det er stor aktivitet i våre anlegg i hele åpningstiden. Kommunedirektøren vurderer at reduserte åpningstider vil påvirke besøkstallene, og dermed også inntektene. Kommunedirektøren foreslår derfor ikke å redusere åpningstidene i våre bad, da dette neppe vil ha stor økonomisk effekt, men vil redusere kvaliteten på tjenestetilbudet betydelig.

2.4 Priser sammenlignet med tilsvarende bad

Sammenligning av priser viser at vi ligger lavere på pris enn for eksempel Bølgen, Ankerskogen, Østfoldbadet og Drammensbadet. Kommunedirektøren foreslår å øke prisene på enkeltbilletter med deflator + 3,7%. Dette betyr en total prisøkning på enkeltbilletter på 10-15 kr. En prisøkning vil kunne gi fall i besøkstall, og da også i omsetning. Med en slik økning vil vi fremdeles ligge under gjennomsnittspris for sammenlignbare bad. I tillegg vil kommunedirektøren vurdere endring i prisstruktur for klippekort og periodekort og innføring av medlemskap/abonnementsordning i alle svømmehaller etter modell av Røykenbadet. Se detaljer i vedlegg.

Kommunedirektøren estimerer at tiltaket vil gi en økt inntekt på inntil kr 1,5 millioner.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Tilgang til gode anlegg nær der folk bor gjør at innbyggerne ikke behøver å reise langt for å ta i bruk et viktig folkehelseiltak, som våre bad er.

Våre bad ivaretar folkebadtradisjonen, og badene er arena for rekreasjon, opptrening, lek, bursdager, behandling, opplæring, vanntilvenning, undervisning og sosialt samvær for alle generasjoner, i tillegg til lovpålagt skolesvømming. Sikkerhet i vann er også svært viktig for å redusere drukning. Det er viktig at alle som ønsker det har mulighet til å benytte seg av tilbudet, og da er det viktig med treffsikre ordninger som ivaretar de mest sårbare gruppene.

Billettomsætning per gjest i våre svømmehaller viser tydelig at det i Asker er betydelig kommunal subsidiering av badene. Dette vil det fortsette å være selv om det iverksettes enkelte tiltak som beskrives i saken. Tiltakene i prisstruktur vil føre til en mer realistisk inntektsforventning for badene, og en mer økonomisk bærekraftig drift.

4. Tidligere behandling

Saken er ikke behandlet tidligere.

5. Kommunedirektørens vurdering

Tjenestetilbudet i svømmehallene er av høy kvalitet, og innenfor en vanlig, kommunal standard. Gjennom flere år har ikke inntektsforventningene for Holmen og Risenga vært nådd, og det er nødvendig å gjøre tiltak for en mer realistisk inntektsforventning. Det er gjort betydelige effektiviseringsgrep de siste årene, og det er ikke et realistisk alternativ å effektivisere driften ytterligere. Da må i stedet tjenestetilbudet reduseres betydelig. Dette ønsker kommunedirektøren ikke, siden det vil føre til reduksjon i befolkningens aktivitet.

Kommunedirektøren foreslår å gjøre endringer i prisstrukturen for svømmehallene som beskrevet i saken. Kommunen mener dette ikke gjør Asker mindre konkurransedyktig sammenlignet med tilsvarende bad i andre kommuner. Det er viktig at alle grupper har anledning til å benytte badene, og det er derfor også ønskelig med mer treffsikre ordninger som treffer flere av de som trenger det. Tiltakene anbefalt i saken vil kunne gi økte inntekter på opp mot kr 5 millioner årlig, forutsatt at besøkstallene ikke går ned som følge av endringene.

Kommunedirektøren vil understreke at estimert virkning av tiltakene avhenger av flere faktorer, og er forbundet med en viss usikkerhet. Da svømmehallene er utsatt for sesongvariasjoner, særlig knyttet til været, vil effekten måtte vurderes over en viss tid.

Kommunedirektøren vurderer at grep knyttet til prisstruktur på klippekort og periodekort og eventuell innføring av medlemskap/abonnementsordning i alle svømmehaller etter modell av Røykenbadet kan være aktuelt. Dette krever løpende uttesting og justering ut fra responsen i markedet, og er derfor best egnet til å bli håndtert administrativt.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Vedlegg sak om priser og gebyrer i svømmehallene

Saksprotokoll

Arivsak
23/17998

Saksbehandler
Bente Flygind

Behandlet av
1 Utvalg for medborgerskap
2 Formannskapet

Møtedato	Saksnr.
02.11.2023	39/23
21.11.2023	

Prisstruktur i svømmehallene

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 02.11.2023 sak 39/23

Behandling

Direktør Best Gulbrandsen innledet kort til saken. Virksomhetsleder Bente Flygind presenterte saken med rådgiver Tore Opheim til stede.

Leder Bente Stein Mathisen (H) fremmet følgende felles forslag på vegne av H, V, Sp, R, FrP og A.

Saken sendes tilbake for videre bearbeidelse med følgende føringer:

- *Administrasjonen bes om å gå i dialog med idretten, (AIR, Asker svømmeklubb og IL ROS svømming) og få deres innspill til tiltak og samarbeid som kan gi en mer effektiv drift av svømmehallene og en bedre inntjening.*
- *Fri inngang for barn og ledsager på 2.trinn og barn på 10.trinn videreføres som i dag.*
- *Det skal fremlegges et bedre tallgrunnlag over besøks - og kundestatistikk.*

Partiene kommer tilbake til inndekning i den ordinære budsjettprosessen.

Leder Bente Stein Mathisens (H) alternative forslag ble satt opp mot kommunedirektørens innstilling i punkt 1. Leders forslag ble enstemmig sendt tilbake.

Innstilling

Saken sendes tilbake for videre bearbeidelse med følgende føringer:

- Administrasjonen bes om å gå i dialog med idretten, (AIR, Asker svømmeklubb og IL ROS svømming) og få deres innspill til tiltak og samarbeid som kan gi en mer effektiv drift av svømmehallene og en bedre inntjening.
- Fri inngang for barn og ledsager på 2.trinn og barn på 10.trinn videreføres som i dag.
- Det skal fremlegges et bedre tallgrunnlag over besøks - og kundestatistikk.

Partiene kommer tilbake til inndekning i den ordinære budsjettprosessen

Saksprotokoll

Arivsak
23/17998

Saksbehandler
Bente Flygind

Behandlet av
1 Utvalg for medborgerskap
2 Formannskapet

Møtedato	Saksnr.
02.11.2023	39/23
21.11.2023	177/23

Prisstruktur i svømmehallene

Formannskapet har behandlet saken i møte 21.11.2023 sak 177/23

Behandling

Ordfører foreslå å trekke saken. Forslaget fikk enstemmig tilslutning.

Vedtak

Saken trekkes.

Vedlegg sak om priser og gebyrer i svømmehallene

Bakgrunn for saken

Risenga og Holmen har gått med merforbruk i en årrekke. Bakgrunnen er urealistiske inntektsforventninger. I dette vedlegget gis detaljer om situasjonen. Utfordringen ligger i hovedsak på Risenga. Røykenbadet kom inn i basis fra 01.01.2023, og er inne i første driftsår med «ny» økonomi. Røykenbadet skiller seg fra Risenga og Holmen ved at de har et høyt antall (2400) medlemskap i både svømmehall og på treningssenter. Det gir en mer forutsigbar økonomi: Inntektene per måned er på kr 1 000 000 før en eneste besøkende har vært inne i anlegget. Tall for Røykenbadet er inkludert som sammenligning der det er naturlig.

I 2021/2022 ble det gjennomført en omstilling på Risenga og Holmen for å ta ned kostnadsnivået. Effekten har vært ca. 3,5 årsverk i innsparing. Ellers jobbes det svært målrettet med å holde øvrige kostnader i badene nede. Det betyr at vi har tatt viktige grep for å avhjelpe den økonomiske situasjonen i svømmehallene, og ytterligere kostnadsreduksjoner er ikke mulig uten reduksjon i tjenestetilbud for publikum.

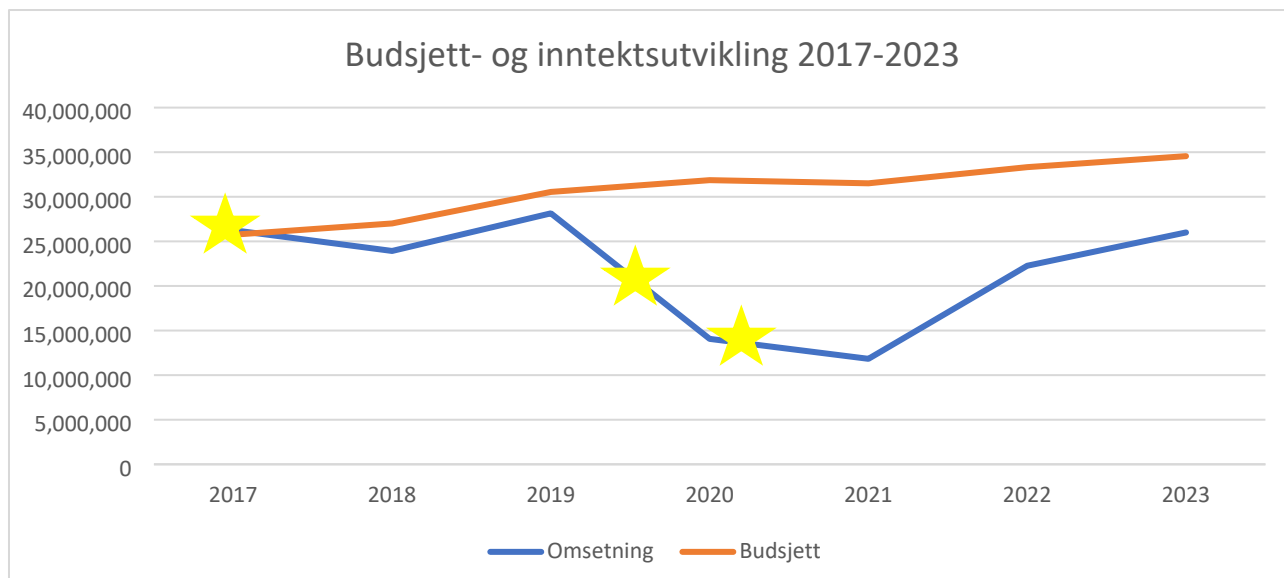
Oppsummering av inntektsmuligheter/mulige tiltak

- Øke billettprisene med gjennomsnittlig 8%. Inntektspotensial ca. kr 1,5 millioner (inkl. ordinær deflator), forutsatt at besøkstallene da ikke synker.
- Endre gratistilbud for 2. og 10. trinn til målrettet ordning. Inntektspotensial estimert til kr 1 million dersom besøkstall opprettholdes.
- Innføring av bassengleie ved kursaktivitet (inntektsbringende) og «Risenga-pris» for kursbilletter på Risenga. Inntektspotensial estimert opp til kr 2,5 millioner, avhengig av prising.
- Nedjustere til realistisk inntektsforventninger. Konsekvens avhenger av andre tiltak som iverksettes, inntil kr 8, 5 millioner.

Utvikling og dagens situasjon

Budsjett- og inntektsutvikling for Holmen og Risenga i årene 2017-2023

Inntektsforventningene for Risenga og Holmen har ikke vært nådd siden 2017, som var første driftsår for Holmen. I 2017 åpnet både Holmen og Røykenbadet, og det lokale tilbudet økte betraktelig, uten at inntektsforventningene på Risenga ble tatt ned. 2018 var et krevende år på inntektssiden, da både vinteren og sommeren var svært gode værmessig og påvirket besøket negativt. 2019 anser vi som et svært godt år for svømmehallene. Til tross for meget gode besøkstall havnet vi likevel kr 2,4 millioner bak budsjett dette året for Holmen og Risenga.

*indikerer åpning av Holmen svømmehall + Røykenbadet i 2017, endring i parkeringssituasjonen Risenga fra oktober 2019 og innføring av koronarestriksjoner.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Omsetning	26 253 584	23 925 204	28 143 278	14 064 880	11 829 227	22 266 149	26 000 000
Utvikling i kr		-2 328 380	4 218 074	-14 078 398	-2 235 653	10 436 922	3 733 851
Utvikling i %		-8,9	17,6	-50	-15,9	88,2	16,8
Budsjett	25 747 859	27 010 000	30 544 802	31 864 802	31 510 350	33 323 108	34 556 062
Utvikling i kr		1 262 141	3 534 802	1 320 000	-354 452	1 812 758	1 232 954
Utvikling i %		4,9	13,1	4,3	-1,1	5,8	3,7
Avvik	505 725	-3 084 796	-2 401 524	-17 799 922	-19 681 123	-11 056 959	-8 556 062

* Omsetningstall for 2023 er prognose

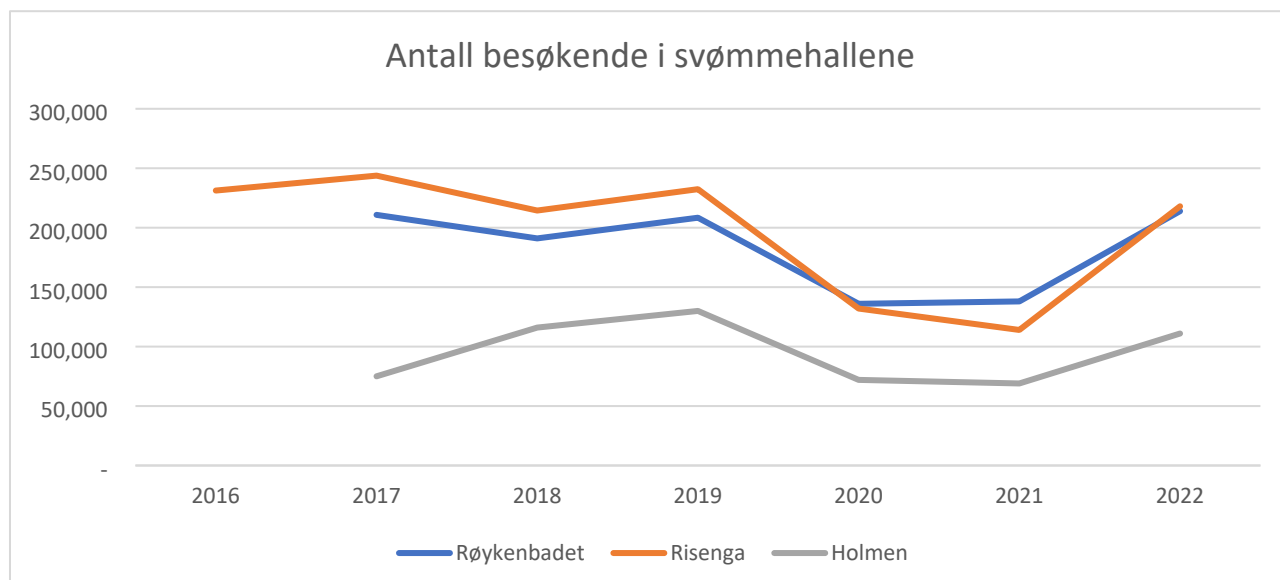
- I 2017 havnet vi totalt 500 000 over budsjettet omsetning. Årsaken til dette var et forsiktig budsjett for Holmen i det første driftsåret. Vi solgte svært mange årskort og klippekort på Holmen på høsten 2017. Tross gode år på Holmen i 2018 og 2019 havner vi allikevel henholdsvis 3 og 2,4 millioner bak budsjett på omsetning disse årene.
- 2020 og 2021 var pandemiår, og til og med januar 2022 var vi berørt av restriksjoner.
- I 2022 holdt vi 10 uker stengt på Holmen grunnet utskifting av renseanlegg.
- Parkeringssituasjonen på Risenga som følge av utbyggingene (Risenga ungdomsskole, Varner arena, Bleiker videregående og Mellomromsprosjektet) har hatt store økonomiske konsekvenser. I 2022 solgte vi 25 000 færre enkeltbilletter i helg sammenlignet med 2019. Det er i snitt 480 færre besøkende per helg på Risenga. Gjennomsnittlig billettpris i helg var i 2022 kr 155. Det gir total konsekvens for færre besøkende i helg på kr 3,5 millioner i 2022.
- Helgene er vår største inntektskilde. Nedgang i besøkende i helg får også store konsekvenser for kafé- og butikkomsetning.

Besøksutvikling

Som nevnt er det flere faktorer som har påvirket besøkstallene i svømmehallene de siste årene. Da Holmen svømmehall og Røykenbadet åpnet i 2017, endret publikumsmiksen på

Risenga seg – og med det inntektene. En del av helgetrafikken fra Risenga flyttet til Røykenbadet, og mosjonistene valgte å benytte Holmen fremfor Risenga.

Høsten 2019 endret parkeringssituasjonen på Risenga seg. Det ser vi tydelig på besøkstallene. Vi ser at Risenga hadde et større fall i antall besøkende under pandemien, og at besøkstallene ikke har økt tilsvarende Røykenbadet etter pandemien. Vi jobber stadig med å fylle svømmehallene i hele åpningstiden i alle tre badene.

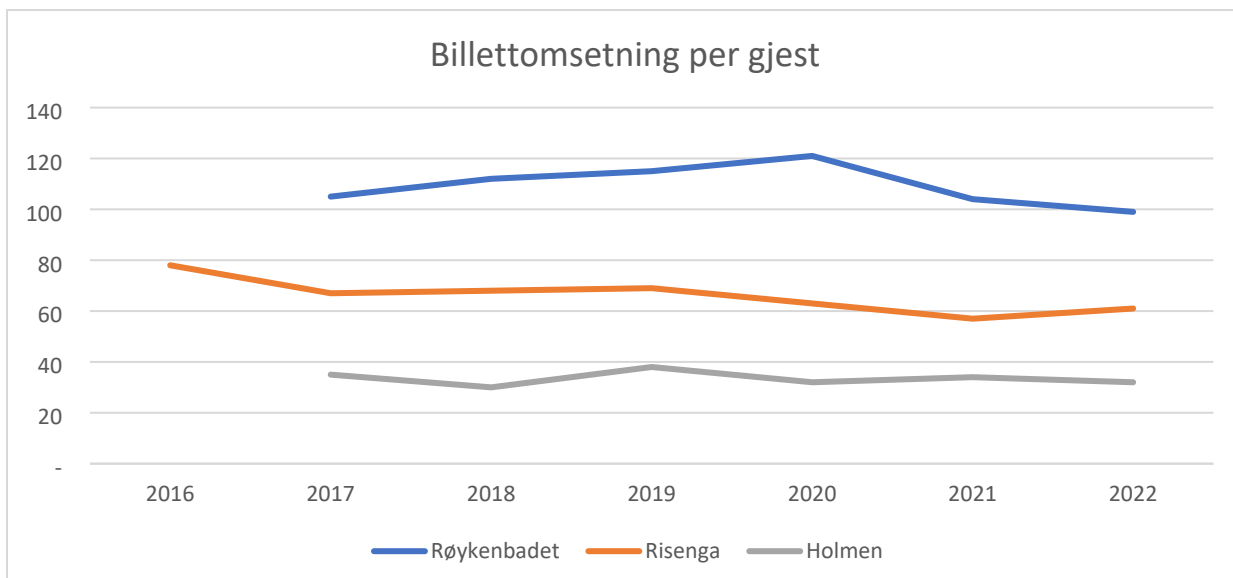

Om prising

Vi har vurdert prisene på Risenga, Holmen og Røykenbadet. Slik prisstrukturen i badene våre er i dag, er billettomsætningen per gjest betydelig under det som er vår laveste pris (2022-tall) på Risenga og Holmen, og tett på for Røykenbadet. Billettomsætning per gjest er også langt unna kostnaden per besøkende inn i svømmehallene.

Svømmehall	Laveste billettpris*	Høyeste billettpris*	Billettomsætning pr gjest
Risenga	95 (før kl. 12)	175	60,7 kroner
Holmen	60 (enkeltbillett barn)	115 (enkeltbillett voksen)	32,5 kroner
Røykenbadet	95 (før kl. 12)	170 (voksen helg)	99 kroner

*enkeltbillett

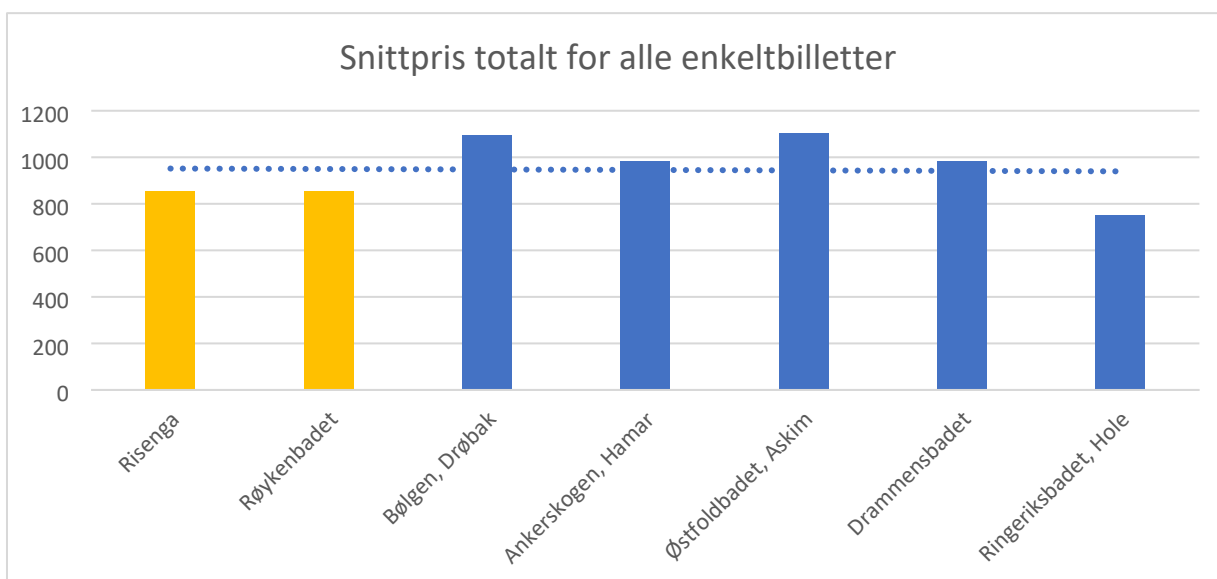

Billettomsætningen per gjest på Risenga endret seg ved åpningen av Holmen svømmehall og Røykenbadet. Som nevnt førte dette til en endring i publikumsmiks, og det ble færre betalende gjester på Risenga, og flere treningsgrupper og kurs.

Kursdeltagere betaler i dag samme pris for inngangsbillett enten de er på kurs på Holmen eller Risenga. Alle betaler «Holmen-pris». Denne praksisen ble innført for at deltagere ikke skulle få en ulempe dersom deres kurs blir arrangert på Risenga. Ved å endre praksis vil vi kunne øke inntektene. Estimert potensial er kr 780 000.

Priser sammenlignet med tilsvarende bad

Sammenligner vi våre priser med bad det er relevante å måle seg mot, ser vi at vi ligger lavere på pris enn mange. Her har vi vurdert Risenga og Røykenbadet da disse er badeland, Holmen er ikke inkludert da tilbudet her skiller seg fra de øvrige badene i oversikten. Vi har valgt å se på snittpris for alle enkeltbilletter totalt for å enkelt kunne sammenligne:

Her er det et potensial for merinntekter. Om vi øker prisene til snittpris, er inntektpotensialet kr 4,5 millioner (inkl. deflator – som ikke gir gevinst da dette går mot økte kostnader). Dette

innebærer en relativt stor økning på enkelte billetter. Dersom vi øker prisene med 8% (noe fordelt etter skjønn), er økt inntekspotensial beregnet til kr 3,4 millioner (inkl. deflator – som ikke gir gevinst da dette går mot økte kostnader. Reelt potensial rundt 1,5 millioner). Dette er naturligvis under forutsetning av at besøkstallene ikke endrer seg dersom vi øker prisene.

Gratis-/ rabatterte billetter

Årsaken til at billettomsætningen per gjest er såpass lav, er at en rekke besøkende slipper inn gratis eller til rabattert pris:

- Elever på skolesvømming (verken inngang eller bassengleie)
- Treningsgrupper (verken inngang eller bassengleie)
- Kursgrupper (betaler Holmen-pris for inngang, bassengleie gratis)
- 2. trinnselever med ledsager + 10. trinnselever

Om drifting av svømmekurs

Risenga og Holmen har, som den eneste svømmehallen av de badene vi har undersøkt, satt bort alt av svømmekurstilbud til Asker svømmeklubb. Praksis i sammenlignbare bad:

- Røykenbadet drifter svømmekurs fra baby til og med 6 år selv. Svømmklubben drifter alt ut over dette. Omsetning ca. kr 1,5 millioner.
- Ringeriksbadet, Hole drifter svømmekurs fra baby til og med 6 år selv. Lokal svømmeklubb drifter alt ut over dette. Omsetning på ca. kr 760 000.
- Ankerskogen, Hamar drifter svømmekurs fra baby til og med 5 år. Lokal svømmeklubb drifter alt ut over dette. Omsetning ca. kr 500 000.
- Bølgen, Drøbak drifter alle kurs selv, men gir også lokal svømmeklubb tilgang. Omsetning ca. kr 600 000.
- Østfoldbadet, Askim drifter alt av kurs selv. Omsetning ca. kr 1,3 millioner.
- Drammensbadet har gitt privat svømmeskole anledning til å drifte babysvømming, og lokal svømmeklubb holder barnekursene. Drammensbadet drifter selv voksenkursene.

Bruttofortjenesten på drifting av svømmekurs er svært høy, og ligger på 50-60%. Ved å endre praksis på Risenga og Holmen og drive alt av svømmekurs fra baby til og med 6 år hos oss, vil det være et inntekspotensial. Dette vil kunne ivaretas av våre øvrige svømmeinstruktører. Anslått inntekspotensial vil være tilnærmet det samme som Røykenbadet, rundt kr 1,5 millioner. Dette tiltaket vurderes ikke per nå.

Om åpningstider

Våre svømmehaller holder åpent flere timer i uka enn sammenlignbare bad:

- Holmen svømmehall: 85 timer per uke
- Risenga og Røykenbadet: 83 timer per uke
- Bølgen, Drøbak: 75 timer per uke
- Østfoldbadet, Askim: 74 timer per uke
- Ankerskogen, Hamar: 68 timer per uke
- Ringeriksbadet, Hole: 66 timer per uke
- Drammensbadet: 64 timer per uke

Dersom vi endrer åpningstidene vil dette påvirke besøkstallene, og da inntektene våre. Vi har per nå ikke regnet på hva justeringer av åpningstider vil bety.

Politisk tilleggsnotat

Vår referanse
23/17998-4

Vår saksbehandler
Bjørn Erik Haugli Olsen

Dato
17.11.2023

Til: Ordfører

Fra: Kommunedirektør

Tilleggsnotat - Prisstruktur i svømmehallene

Kommunedirektøren legger her fram tilleggsnotat til sak "Prisstruktur i svømmehallene" til formannskapets behandling i møte den 21. november 2023

Utvalg for Medborgerskap besluttet i sitt møte 2. november 2023 følgende ved sin behandling av saken:

«Saken sendes tilbake for videre bearbeidelse med følgende føringer:

- *Administrasjonen bes om å gå i dialog med idretten, (AIR, Asker svømmeklubb og IL ROS svømming) og få deres innspill til tiltak og samarbeid som kan gi en mer effektiv drift av svømmehallene og en bedre inntjening.*
- *Fri inngang for barn og ledsager på 2.trinn og barn på 10.trinn videreføres som i dag.*
- *Det skal fremlegges et bedre tallgrunnlag over besøks - og kundestatistikk.*
- *Partiene kommer tilbake til inndekning i den ordinære budsjettprosessen.»*

Saken er knyttet til behandlingen av handlingsprogram for 2024, og det har ikke vært praktisk mulig å legge fram noen ny sak i tide til formannskapets innstillende møte 21. november. Kommunedirektøren anser derfor at dette notatet svarer ut utvalgets tilbakesendelse.

Kommunedirektøren redegjør i dette notatet for sin oppfølging eller vurdering av punktene i utvalgets vedtak knyttet til følgende tre momenter:

- Møter med Asker idrettsråd (AIR), Asker svømmeklubb og IL ROS svømmegruppe, samt tilbakemeldinger fra andre aktører med kursaktivitet i svømmehallene
- Fri inngang for 2. trinns elever + ledsager, og fri inngang for 10. trinns elever
- Besøks- og kundestatistikk

Vedlagt notatet kan formannskapet finne referater og presentasjoner fra de to møtene administrasjonen har avholdt med Asker idrettsråd, Asker svømmeklubb og IL ROS svømmegruppe etter utvalgsmøtet 2. november, samt e-post med tilbakemelding fra Idrettsbarna, som også gjennomfører kursaktivitet for barn i svømmehallene.

Administrasjonen har en løpende og god dialog med AIR og organisasjonene gjennom året i tråd med avtalen med fellesrådene (AIR), som er behandlet politisk. Dette sikrer kontinuitet i dialogen og hvor begge parter kan ta opp og drøfte aktuelle saker.

Det har over lang tid vært vedtatt ordninger som har svekket inntektsgrunnlaget for badene i kommunen og som nå viser et avvik på drift på 8,5 millioner kroner pr år, noe som er betydelig og alvorlig. Dette er det rapportert om jevnlig gjennom den politiske behandlingen av tertialrapporter om mer- og mindreforbruk i tjenesteområdene.

Endringer knyttet til svømmetilbudet, gebyrer, driftsmodeller mm, og dialog med ønsker fra klubbene er en del av dette. Det er nå en dialog om oppfølging av også andre vedtak, hovedsakelig verbalvedtak til Handlingsprogrammet 2023 – 2026 om organisering av svømmehallene, som er fulgt opp gjennom en egen sak den 20 juni «Verbalvedtak nr. 7 og nr. 8 - HP 2023 – 26», og som følges opp gjennom ytterligere sak(er) i 1. kvartal 2024.

Som en del av forberedelsene til handlingsprogram 2024 – 27 ble det utarbeidet en egen sak til hovedutvalget 2. november 2023 om prisstruktur i svømmehallene (sak 39/23). Saken er en del av Handlingsprogrammet og må sees i sammenheng med behandlingen av budsjett. Her er det lagt opp til at berørte parter kan uttale seg først til saken før behandling i politiske organer og til slutt når Handlingsprogrammet legges ut på offentlig ettersyn. Her har alle aktørene mulighet til å fremme sine synspunkter og innspill til forslagene som følger saken til behandlingen i kommunestyret i desember.

Kommunedirektørens oppsummering:

Kommunedirektøren har hatt dialog med svømmeklubbene, idrettsrådet og andre kurstilbydere og har gått gjennom besøks- og kundestatistikk på nytt. Dialogen og gjennomgangen tilsier at kommunedirektøren bør opprettholde sine opprinnelige forslag i saken.

Alternative vedtaksforslag:

Kommunedirektøren vil samtidig tydeliggjøre handlingsalternativene i saken. Merforbruket i svømmehallene er i dag anslått til kr 8,5 millioner for budsjettåret 2023. Det er i hovedsak tre alternative måter å oppnå budsjettbalanse for Holmen og Risenga svømmehaller:

- Øke inntektene
- Redusere kostnader

- Tilføre virksomheten midler for å videreføre dagens drift og inntekter

Kommunedirektøren har i sin opprinnelige sak beskrevet hvordan inntektene til svømmehallene kan økes. Kommunedirektøren har også gjort rede for at potensialet for effektivisering av driften ved svømmehallene i det store og hele er hentet ut. Det vil være mulig å gjøre noen mindre effektiviseringstiltak som til sammen kan bidra med noen hundre tusen for å løse utfordringen.

Å redusere kostnader må derfor gjøres ved å redusere tilbudet. Kommunedirektøren anslår at en kostnadsreduksjon på 8,5 millioner kroner bare kan oppnås ved en full stenging av Holmen svømmehall, eller en reduksjon av åpningstidene i begge svømmehaller med opp mot 50 %. Stenging vil kunne gi reduserte personell-, renholds- og driftskostnader, men vil også føre til tap av salgs-, utleie- og billettinntekter. Skolesvømming er lovpålagt og må prioriteres, og dette vil føre til at andre aktiviteter, som babysvømming, barnehagesvømming, helse- og fysioterapitilbud og publikumssvømming på dagtid må begrenses. Dette vil også få store konsekvenser for svømmeklubbens tilbud.

To alternative vedtak i saken for å redusere kostnader kan da være:

- Holmen svømmehall stenges med virkning fra 1. januar 2023, eller
- Åpningstidene i Risenga og Holmen svømmehaller reduseres i nødvendig omfang for å oppnå budsjettbalanse.

Virksomheten kan også tilføres midler for å videreføre dagens drift med dagens inntekter. Dersom dette gjøres innenfor medborgerskap, vil det øke omstillingskravet til medborgerskap for 2024 med 86 %. Dette kan løses på ulike måter, for eksempel ved å redusere alle tilskudd til kirke og gravferd, kultur og frivillighet med 8,5 %, eller stenge flere ungdomsklubber, bibliotekfilialer eller innbyggertorg. Kommunedirektøren vil i så fall komme tilbake til tiltak i saken som skal legges fram i februar med prinsipielle forslag.

Det er også mulig å tilføre midler fra disposisjonsfondet og redusere kommunens økonomiske handlingsrom. Dette har imidlertid allerede blitt betydelig redusert, og en slik løsning vil øke kommunens økonomiske sårbarhet i stor grad. I tillegg vil det være i strid med kommunens vedtatte handlingsregler for disposisjonsfondet. Sannsynligheten for at kommunen må gjøre mer inngripende tiltak framover øker for hver gang kommunen velger en slik løsning.

Kommunedirektøren vurderer derfor at økt bruk av samfinansiering slik som kommunedirektøren har foreslått i den opprinnelige saken vil være mindre inngripende enn alternativene. Svømmeklubbene vil bli mest berørt av dette. Dialogen med dem viser at de har økonomisk rom for å tåle en slik løsning, selv om det også vil redusere deres handlefrihet.

Dialogen med svømmeklubbene og idrettsrådet har heller ikke avdekket tiltak som kan bidra til å løse utfordringen på tilstrekkelig vis.

Dialog med kurstilbydere og idrettsråd om innføring av bassengleie

Asker kommune anerkjenner at Asker svømmeklubb og IL ROS svømmegruppe har viktige aktiviteter, stort engasjement og mye kompetanse rundt svømmeopplæring og idrettslig aktivitet. Kommunen og disse idrettslagene har felles mål om et best mulig svømmetilbud til kommunens innbyggere.

Møtereferatene med presentasjoner viser at Asker svømmeklubbs avgiftsbelagte opplæringsaktivitet gir betydelige inntekter til klubben – ca. kr 7,4 millioner kroner som grunnlag for dekning av driftskostnader/aktiviteter. Tallgrunnlag for Asker svømmeklubb vises i tabell til slutt i dette notatet, samt i klubbens presentasjon som vedlegg til møtereferatet fra den 31. oktober 2023.

IL ROS svømmegruppe sine inntekter utgjør ca. kr. 490 000 i 2022. Gruppen er mindre, men også her utgjør inntektene fra avgiftsbelagt opplæringsaktivitet et viktig bidrag til dekning av driftskostnader/aktiviteter

Dialogen med disse aktørene viser at det for Asker svømmeklubbs vedkommende er opp mot 50 % overskudd av omsetningen per kurs/opplæringsaktivitet, som klubben overfører til annen aktivitet. Dette er dokumentert i regnskapstall som nevnt over. Disse tallene stemmer godt med hva kommunen selv har erfart ved drift av svømmeopplæring i egen regi, og det er derfor grunn til å tro at dette er det generelle bildet for svømmekurs.

Kommunedirektøren mener derfor at det er gjennomførbart at noe av dette overskuddet går til samfinansiering av svømmehallene gjennom bassengleie.

Kommunedirektøren har stor forståelse for at dette utgjør en viktig del av svømmeklubbens drift. Imidlertid må kommunedirektøren foreslå tiltak når driften ikke er tilpasset rammene. Dette er ikke alltid mulig å gjøre uten konsekvenser for andre. Som kommunedirektøren har redegjort for over, har løsningen med å innføre bassengleie for kurs mindre konsekvenser enn andre alternativer, også for svømmeklubbene.

Kommunedirektøren har også undersøkt praksis i Bærum, der man har en annen prispolitikk for svømmehaller. Praksis i Bærum kommune er tilnærmet lik det som kommunedirektøren nå foreslår.

I Bærum kommune gjelder at lisensierte utøvere, eldre enn 10 år, og som har aktivitet lenger enn 5 mnd. i regi av idrettslag, tildeles gratis treningstid i basseng. For kursvirksomhet og aktivitet med varighet under 5 mnd., skal det betales leie i henhold til de til enhver tid gjeldende satser. Dette gjelder både 25 meter og undervisningsbasseng. Leien betales som baneleie + inngangsbillett pr person.

Informasjonen under er hentet fra Bærum kommunes nettsider:

Utleiepriser

Prisene behandles politisk, og kan justeres uten annen melding 1. januar hvert år. Alle leiepriser gjelder 1 klokke time.

ANLEGGSTYPE	SKOLER	IDRETTSLAG I BÆRUM OG SÆRKRETSER	IDRETTSLAG FRA ANDRE KOMMUNER, BEDRIFTSIDRETT OG FORBUND	KURS/PRIVATE
Baneleie (pr. time)	96,-*	96,-*	138,-*	363,-*
25 m basseng	251,-*	319,-	491,-	1242,-*
½ varmtvannsbasseng	396,-*	396,-*	396,-*	396,-*

*i tillegg kommer inngangsbilletter

Nedenfor kan man se tilsvarende priser i Asker kommune, slik kommunedirektøren har foreslått det i sak 0180/23, som også behandles i Formannskapetets møte den 21. november 2023:

Leiepriser basseng Risenga og Holmen

Kroner	2023	2024	Fra dato
Varmtvannsbasseng, hele bassenget, pr time	1 050	1 095	01.01.2024
Varmtvannsbasseng, halve bassenget, pr time	525	550	01.01.2024
25-meters basseng, pr bane pr time	350	365	01.01.2024
Stupebasseng, pr time	1 050	1 095	01.01.2024

Kommunedirektørens vurdering på dette punktet er derfor at innføring av bassengleie for kursaktivitet vil være et forholdsvis lite inngripende tiltak, og at dialogen med svømmeklubbene og andre aktører ikke har avstedkommet andre tiltak av stor nok betydning til å kunne unngå dette. Kommunedirektøren mener det er viktig å fortsette dialogen med disse aktørene under innføring av nye rutiner for å følge med på konsekvenser og se om det er behov for å justere innretningen på tiltakene underveis.

Fri adgang til basseng for 2.trinns elever + ledsager samt for elever på 10. trinn

Utvalget for medborgerskap ønsket å beholde ordningen med fri adgang til basseng for elever på 2. trinn, med ledsager, samt for elever på 10. trinn. Ut fra debatten i utvalget forstår kommunedirektøren det slik at vedtaket om å fremlegge bedre besøks- og kundestatistikk også handler om å ha et bedre beslutningsgrunnlag når det gjelder denne ordningen. Kommunedirektøren vil her derfor redegjøre ytterligere for bakgrunnen for ordningen, samt gjengi både eldre og nyere statistikk knyttet til ordningen.

Kommunestyret i gamle Asker vedtok 6. desember 2016 i sak 136/16 i forbindelse med behandlingen av handlingsprogram for 2017 et verbalvedtak om at elever på 2. trinn + ledsager skulle kunne besøke kommunens svømmehaller gratis. Det ble ikke

innarbeidet en budsjettmessig kompensasjon ved innføring av gratis bruk av basseng for denne ordningen.

Verbalvedtaket lød:

«Svømmeopplæring

Rådmannen bes fremme en sak om hvordan vi kan lage en ordning med et svømmekort for elever i det årskullet på skolen som har svømmeundervisning for første gang (2. Trinn) som gir gratis adgang til kommunens svømmehaller gjennom dette skoleåret. Kortet skal være personlig og gjelde for eleven ifølge med en voksen (som også kommer inn gratis). Ordningen er ment å skulle bidra til at foresatte i større grad stimuleres til å ta medansvar for gode svømmeferdigheter så tidlig som mulig, og at elevene får mulighet til mengdetrening det året de lærer å svømme på barneskolen. Ordningen starter opp fra skoleåret 2017/18, og evalueres etter 2 år.»

Ordningen ble vedtatt i tråd med verbalvedtaket i sak 33/17 i kommunestyret 4. april 2017. Økonomiske konsekvenser skulle vurderes i forbindelse med 1. tertialrapport 2018. Det ble ikke innarbeidet noen kompensasjon i 1. tertialrapport 2018, og heller ikke i 1. eller 2. tertialrapport 2017 eller handlingsprogram for 2018. I 2. tertialrapport 2018 ble imidlertid svømmehallene tilført kr 1.310.000 for redusert inntekt. Av tertialrapporten s. 7 framgår det at dette handlet om andre årsaker:

«I forbindelse med en snørrik vinter, en svært varm sommer og økt konkurranse mellom badene i regionen har det vært en samlet inntektssvikt ved Askers svømmehaller. I tillegg var Holmen svømmehall stengt i 5 uker i sommer på grunn av reklamasjonsarbeid og vedlikehold.»

Administrasjonen kan derfor ikke se at det har blitt foretatt noen kompensasjon for gratisordningen for 2. trinn før kommunestyret i gamle Asker kommune 11. desember 2018 fatter et nytt verbalvedtak i sak 136/18 om handlingsprogram for 2019 om å utvide ordningen:

«Svømmekort for 10. klasse

Svømmekortet for 2. trinn har vært en suksess. Rådmannen bes innføre en prøveordning med gratis svømming for alle elever på 10. trinn (lignende opplegg som svømmekortet for 2. trinn), fra høsten 2019.»

Det ble ikke lagt inn kompensasjon for ordningen i handlingsprogram for 2019.

Dette verbalvedtaket ble fulgt opp av den nye kommunen i sak om "Harmonisering av tilbud i svømmehallene", som sist ble behandlet i Formannskapet den 16. juni 2020 som sak 118/20. Her ble det vedtatt at gratis inngang i svømmehallene for elever på 10. trinn, skulle søkes innarbeidet i Handlingsprogram 2021 – 24. I denne sammenheng ble det en delvis kompensasjon for 10. trinns gratis tilgang til

svømmehaller, sammen med kompensasjonen for økte kostnader knyttet til øket antall timer for svømmeopplæring. Utover dette har det ikke blitt innarbeidet noen kompensasjon i den nye kommunen.

Besøkstall for disse ordningene framgår av denne generelle besøksstatistikken for Risenga og Holmen i 2022:

	Holmen	Risenga
Type billett	Besøk	Besøk
Treningsgrupper	10800	6500
Skolesvømming	25000	8600
2. trinn elever	3432	3444
2. trinn følge	959	3086
10. trinn	299	1578
	40490	23208

Tabellen over viser blant annet hvor mange 2. trinns elever som benytter sin gratis adgang til svømmehall med og uten ledsager.

På Risenga ser vi at 3444 elever besøkte oss og at av disse har en stor andel følge av ledsagere (3086 ledsagerbilletter).

På Holmen er det kun 959 ledsagerbilletter. Dette betyr at mer enn 2000 elever (av totalt 3432) har benyttet sin gratis adgang til svømmehallen i forbindelse med svømmekurs og dermed ikke har behov for, eller anledning til å ha med følge.

Denne statistikken viser at av 6876 2. trinns elever har 4045 hatt ledsager. Det betyr at 40 % av besøkene kommer uten ledsager. Siden barn i denne alderen ikke kan bade alene, er dette stort sett barn som deltar på svømmekurs. Dette betyr at en stor andel av de som bruker ordningen er de barna som fra før av får best svømmeferdigheter. Saken fra 2020 viste også at 10 % av elevene so for 48 % av det totale besøket. Målet med ordningen ifølge verbalvedtaket av 2016 var å «bidra til at foresatte i større grad stimuleres til å ta medansvar for gode svømmeferdigheter så tidlig som mulig, og at elevene får mulighet til mengdetrening det året de lærer å svømme på barneskolen.»

Dette bildet har vedvart over tid. I sak 118/20 viste kommunedirektøren fram følgende statistikk:

Antall gratis enkeltbilletter på Holmen svømmehall fordelt per skole

Skole	Ant. enkeltbilletter
Mellom-Nes skole	297
Asker International School	282
Hvalstad skole	251
Nesøya skole	180
Billingstad skole	156
Arnestad skole	118
Drengsrud skole	106
Vettre skole	102
Hagaløkka skole	95
Hofstad skole	85
Blakstad skole	76
Bondi skole	73
Heggedal skole	73
Vardåsen skole	57
Steinerskolen	49
Jansløkka skole	38
Vollen Montessorriskole	31
Rønningen skole	24
Solberg skole	1
Sum enkeltbilletter:	2094

Antall gratis enkeltbilletter på Risenga svømmehall fordelt per skole:

Skole	Ant. enkeltbilletter
Bondi skole	447
Drengsrud skole	375
Blakstad skole	327
Rønningen skole	291
Jansløkka skole	290
Arnestad skole	280
Hagaløkka skole	264
Heggedal skole	241
Hofstad skole	223
Vardåsen skole	211
Nesøya skole	199
Asker International School	175
Vettre skole	175
Hvalstad skole	166
Billingstad skole	155
Mellom-Nes skole	125
Vollen Montessorriskole	95
Solberg skole	55
Steinerskolen	50
Sum enkeltbilletter:	4143

De fleste som besøker Holmen svømmehall har ikke følge av ledsager, da de skal delta på svømmeopplæringsaktivitet/kurs.

Registreringer for når på døgnet slike besøk gjøres harmonerer med tidspunkt for gjennomføring av kursaktivitet.

Forskning på generelle erfaringer for universelle tiltak av ulik karakter viser også tiltakene som regel treffer best de som allerede har mye av godet man søker å fordele jevnere. Det er derfor sannsynlig at de som har størst utbytte av ordningen er barn eller familier som allerede benytter svømmehallene mye. Siden ordningen også kun treffer to årstrinn, vil den ikke fange opp at barn utvikles i ulik takt, og at familier har ulike forutsetninger for å benytte dagens ordning.

Kommunedirektøren mener besøksstatistikken tilsier at ordningen i liten grad bidrar til å nå målene om å bidra til at flere får svømmeopplæring. I stedet er det en stor risiko for at ordningen heller bidrar til å forsterke ulikheter i svømmeferdigheter, i strid med det som egentlig var formålet i verbalvedtaket fra 2016.

En bedre ordning for å ivareta formålet vil være å etablere en ubyråkratisk og ikke stigmatiserende ordning hvor barn som kommer fra lavinntektsfamilier eller de barna som har svakere svømmeferdigheter enn andre, får tilbud om gratis adgang til svømmehaller. Kommunens tjenester kjenner i stor grad allerede til hvilke barn dette kan gjelde, og kan derfor tilby dette som del av den eksisterende dialogen med familien. Dette gir liten belastning på kommunale tjenester, stigmatiserer ingen og er samtidig mye lettere å styre kostnadene til.

Kommunedirektøren kan på bakgrunn av dette ikke finne faglige grunner til å gå bort fra sitt opprinnelige forslag til vedtak i saken. Kommunedirektøren opprettholder derfor sin anbefaling om å oppheve de tidligere ordningene, og innarbeide en ny ordning med gratisbilletter til familier i lavinnteksgrupper, og barn som trenger utvidet svømmeopplæring og barn med andre særskilte behov.

Besøks- og kundestatistikk

Utvalg for medborgerskap ba også om mer utfyllende besøks- og kundestatistikk. Dette følger nedenfor, og ytterligere statistikk kan finnes i vedleggene til dette notatet.

Askerbadene - antall besøkende i 2022:

Risenga svømmehall	218000 personer
Holmen svømmehall	114000 personer

Kommunedirektøren viser også til illustrasjonen i den opprinnelige sakens vedlegg på side 3, som viser besøksutviklingen i kommunens svømmehaller fra 2017 til og med 2022.

Under gjengis noen tabeller med mer utdypende informasjon for ulike besøks- og omsetningskategorier;

Askerbadene - solgte enkeltbilletter i 2022:

Type billett	Holmen		Risenga	
	Besøk	Oms. Totalt	Besøk	Oms. Totalt
Barn	5840	kr 321 200	46752	kr 5 551 460
Student	672	kr 36 960	1223	kr 143 630
Ufør	1523	kr 118 716	2272	kr 253 700
Voksen	8266	kr 950 590	33395	kr 5 423 410
Før kl. 12/Siste time	3156	kr 256 675	15843	kr 1 425 870
	19457	kr 1 684 141	99485	kr 12 798 070

Askerbadene - omsetning av klippekort og periodebilletter i 2022

Type billett	Holmen		Risenga	
	Besøk	Oms. Totalt	Besøk	Oms. Totalt
Barn periode	837	kr 26 125	1576	kr 120 231
Student periode	640	kr 38 675	142	kr 18 616
Ufør periode	2700	kr 90 840	2115	kr 65 468
Voksen periode	10982	kr 656 282	8464	kr 539 186
Barn 12 klipp	660	kr 35 075	1491	kr 133 569
Student 12 klipp	119	kr 5 603	15	kr 1 344
Ufør 12 klipp	941	kr 44 305	370	kr 33 146
Voksen 12 klipp	2934	kr 276 285	1847	kr 237 032
	19813	kr 1 173 190	16020	kr 1 148 591

Tabellen over viser omsetning av klippekort og periodebilletter kjøpt av gjester som ikke deltar på organiserte kurs, altså vanlig betalende gjester. Statistikken viser at andelen faste gjester som besøker Askerbadene er større på Holmen enn på Risenga.

Askerbadenes billettomsættning og besøkstall fra kurs

Tabellen under viser inntekter som Askerbadene (Holmen og Risenga) har ved kursaktiviteter i våre basseng.

Kursdeltagere løser inngangsbillett når de besøker anleggene. Statistikken viser at kursaktivitetene er relativt likt fordelt mellom Holmen og Risenga. Kursdeltagere betaler samme billettpris på Risenga som på Holmen.

Type billett	Oms. per billett	Holmen		Risenga	
		Besøk	Oms. Totalt	Besøk	Oms. Totalt
BARN kurs	kr 47	11486	kr 549 750	10643	kr 501 092
UFØR kurs	kr 47	35	kr 1 648	228	kr 10 753
VOKSEN kurs	kr 100	785	kr 82 769	847	kr 79 754
Barnehage	kr 47	1855	kr 87 091	1343	kr 63 233
		14161	kr 721 258	13061	kr 654 833

Askerbadenes billettomsättning og Asker Svømmeklubbs kurs omsättning i 2022*
Besøktall fra kurs aktivitet i 2022

Type omsättning	Holmen		Risenga		Type omsättning	Oms. Totalt
	Oms. Totalt	Oms. Totalt	Oms. Totalt	Oms. Totalt		
Billett	kr 3 578 589	kr 14 601 494			Svømmeskole/kurs	kr 5 586 675
Kafe	kr 420 755	kr 4 340 222			Barnehagesvømming	kr 1 814 521
Badebutikk	kr 511 735	kr 1 468 452				
Sum total	kr 4 511 079	kr 20 410 168			Sum total	kr 7 401 196

Tabellen over til venstre viser totalomsättning i Holmen og Risenga svømmehall.
Tabellen til høyre viser omsætningen som Asker svømmeklubb har for svømmeskole og barnehagesvømming

*Tallene er hentet fra regnskapet til Asker svømmeklubb og viser omsättning i 2022 for svømmeskole og barnehagesvømming. Tallene ble også presentert av ASK møte 08.11.2023, og er vedlagt møtereferat.

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

1. Møte med Asker Svømmeklubb
2. Møtereferat vedrørende sak om Prisstruktur i svømmehallene
3. Gjennomgang av økonomi i svømmehallene – avd. leder Tore Opheim, Asker kommune
4. Møte med Asker kommune – IL ROS svømmegruppe, Leif Erik Havnen (1MB)
5. Møte med Asker kommune – Asker svømmeklubb, Kari Mørk og Morten Tronstad (411 KB)
6. Mail fra Idrettsbarna v/Even Hjartholm

Referat

Vår referanse
23/09181-7

Vår saksbehandler
Bjørn Erik Haugli Olsen

Dato
31.10.2023

Deltakere
ASKER SVØMMEKLUBB

Kopi til
Bente Flygind/65000 - Idrett og
friluft, ASKER IDRETTSRÅD

Forfall
Skriv inn forfall her.

Møtested og tidspunkt: Idrett og friluftslivs kontor i Asker kulturhus, 4. etasje kl 16.00
Møteansvarlig: Bente Flygind
Referent: Bjørn Erik Olsen

Møte med Asker Svømmeklubb

Fra Asker Svømmeklubb;

Bjarne Stavnes, Kari Salvesen Mørk, Morten
Tronstad, Knut H. Medina

Fra IL ROS, svømmegruppe;

Leif Erik Havnen

Fra Asker kommune;

Bente Flygind (til kl16.30), Tore Opheim, Erik
Schreuder, Bjørn Erik Olsen

Møte etter initiativ fra Asker Svømmeklubb på bakgrunn av mail til Direktør for Medborgerskap Christer Best Gulbrandsen datert den 11.10.23, samt på bakgrunn av sak nr 0039/23 «Prisstruktur i svømmehallene», som behandles i Utvalg for Medborgerskaps møte den 2. november 2023.

Innledning ved virksomhetsleder Bente Flygind;

Orientering om bakgrunnen for saken som nå er forberedt til behandling i utvalg for Medborgerskap i møte torsdag den 2. november – dvs. økonomi utfordringer knyttet til spesielt inntektssiden for svømmehallene på Holmen og Risenga.

Bemerket at det ikke er vanlig praksis å ha medvirkning ved fastsettelse av priser/gebyrer og brukerbetalingen i kommunale idrettsanlegg.

Asker Svømmeklubbs styreleder Bjarne Stavnes innleder med takk og stor tilfredshet vedrørende melding om tilsagn til delfinansiering av resultat tavle i Holmen svømmehall. Et godt bidrag til klubbens planer om et NM arrangement i 2025. Svømmeklubben er bekymret for de beløp som forslaget om «ny» avgift for deres aktiviteter vil kunne utløse. IL ROS svømmegruppe deler samme bekymring.

Dialog om grensesnitt – gratis trening skal gjelde også for svømmeklubbene, nødvendig avklaring av for hvilke grupper inntreffer den nye avgiften ?

Oppfølgingstema – klargjøring av dette overfor svømmeklubbene fra AK sin side, så raskt det lar seg gjøre. Se side 3 og 4 i dette referatet.

Prosess for ny bassengfordeling – dessverre ikke vært anledning til å starte opp denne enda. Det vil komme et initiativ til oppstart. Det betyr at gjeldende bassengfordeling vil vare ut inneværende sesong, dvs. frem til sommeren – ny bassengfordeling med virkning fra sesongstart høst 2024 og fremover.

Verbalvedtakene fra HP 2023 behandlingen – Kommunedirektøren har varslet at saksoppfølging for disse skjer i løpet av 1. kvartal 2024.

Asker Svømmeklubb tilkjenner at klubben fortsatt vil ønske å ta del i en konkurranse dersom det blir en beslutning om utlysning av driftsoppgaver som et tjenestekjøp. Samtidig sies det at klubben også vil ha ønske om å ta del i driftsoppgaver, tilnærmet dugnad (referents merknad), dersom det kan ses i sammenheng med øvrige vilkår for svømmeklubben (leiebetingelser etc.)

Hvilke grupper vil bli berørt av bassengleie:

Utgangspunktet er at kursaktivitet, samt trening for voksne over 18 år/senior og fysio/helse-grupper, som reserverer tid i våre bad genererer bassengleie. Dette gjelder følgende aktører:

Helse/fysio-grupper	-Revmatikerforeningen -Femelle fysio -Asker kommune Fysio -Aktiv på dagtid -Johanna Larsen Fysio
Kurs	-Asker svømmeklubb (kursgrupper) -Idrettsbarna v/Even Hjartholm
Trening over 18år/senior	-Asker Triathlon -Dolphin -Asker svømmeklubb Masters

Hva er kurs og hva er trening?:

For å likestille svømmeopplæringen med «Askermodellen» ble det i 2017, i dialog med ASK, enighet om at de to øverste nivåene i kursstigen (Delfin og Hai) ikke trenger å betale inngangsbillett. Dette var i forbindelse med at Asker kommune vedtok at det skulle betales inngangsbillett istedenfor bassengleie for kursaktivitet, jfr. politisk sak i sammenheng med åpningen av Holmen svømmehall. Det er ikke krevd inngangsbilletter fra deltagere som går på Delfin eller Hai.

Hvilke kursgrupper har Asker svømmeklubb pr i dag:

- Babysvømming
- Småbarnsvømming
- Hvalmerket
- Skilpaddemerket
- Pingvinmerket
- Selungenmerket
- Selmerket
- Sjøløvemerket
- Svømmeopplæring for ungdom
- Crawl for voksne, nivå 1, 2 og 3
- Svømmeopplæring for voksne
- Vill i vann+
- Minipolo
- Vannttrim

Det vil også bli fakturert bassengleie for «splashcamp» og eventuelle treningsgrupper i skolens ferier (som før). Dette ses på som likebehandling med øvrige idrettslag, hvor lag enten må leie i andre anlegg utenfor kommunen (primært ishaller), eller internt i kommunen der det er mulig mot å betale sommerpris (kommunens egne idrettshaller), det siste jfr liste for gebyrer og brukerbetaling.

Hvilke treningsgrupper vil måtte betale inngang og baneleie:

- Triathlon
- Dolphin

- ASK Masters

Antall mange utøvere i Asker svømmeklubb, som faller inn under eldre enn 18 år/seniorbegrepet som ligger i vedtatt liste for gebyr og brukerbetalingsliste, som således ikke har rett til gratis trening, må vi eventuelt komme tilbake til, gitt at denne bestemmelsen videreføres ved den politiske behandlingen i november og desember for 2024.

Referat

Vår referanse
23/17998-5

Vår saksbehandler
Bjørn Erik Haugli Olsen

Dato
13.11.2023

Deltakere
ASKER SVØMMEKLUBB,
ASKER IDRETTSRÅD

Forfall
Skriv inn forfall her.

Møtested og tidspunkt: Holmen svømmehall, onsdag den 8. nov kl 16.30 – 20.00
Møteansvarlig: Bente Flygind
Referent: Bjørn Erik Olsen

Møtereferat vedrørende sak om "Prisstruktur i svømmehallene"

Tilstede; Bjarne Stavnes, Morten Tronstad, Kari Mørk, Rolf Norang – Asker Svømmeklubb
Leif Erik Havnen – IL ROS svømmegruppe
Gry E. Garlie, Ahn Kolsrud – Asker Idrettsråd (AIR)
Bente Flygind, Tore Opheim, Erik Schreuder, Bjørn Erik Olsen – Asker kommune
Ansvarlig Bente Flygind
Referent Bjørn Erik Olsen

.....
Innledning v/Virksomhetsleder for Idrett og friluftsliv Bente Flygind
Saksfremlegget "Prisstruktur i svømmehallene" fremlagt til utvalg for Medborgerskap møte i forrige uke, redegjør for svømmehallenes anstrengte driftsøkonomi, og spesielt Askerbadene. I Askerbadene er gjennom flere år ikke oppnådd budsjetterte inntektsforventninger.
En rekke organisasjonsmessige effektiviseringstiltak og innstramminger administrativt er foretatt underveis.

Kommunedirektøren anser at det er helt nødvendig å vurdere inntektssiden ved drift av svømmehallene, i form av;

- Økning av publikums priser
- Leiebetingelser for kursholdere i svømmehallene
- Omstrukturering av "gratistilbudene", for at de skal treffe bedre
- Innføring av medlemskaps- abonnementsordninger

Det vises ellers til Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram for 2024 – 27, der Medborgerskap skal redusere/effektivisere for 9,9 mill. kroner - volum "treffer" Idrett og friluftsavdelingens budsjetter utgjør ytterligere 2,7 mill. kroner for budsjettåret 2024, ut over det som det arbeides med knyttet til svømmehalløkonomien (8,5 mill. kroner). Det vil å bli ytterligere effektiviseringskrav for budsjettåret 2025.

Ambisjonen med dette møtet, er en gjennomgang av de tilstedeværende aktørers driftsøkonomi for å bli bedre kjent med driftsrammer, og konsekvenser av de foreslåtte endringene.

Det minnes om at saken som ble fremmet til utvalg for Medborgerskap ikke er realitetsbehandlet, men utsatt/sendt tilbake, med følgende vedtak;

Saken sendes tilbake for videre bearbeidelse med følgende føringer:

- **Administrasjonen bes om å gå i dialog med idretten, (AIR, Asker svømmeklubb og IL ROS svømming) og få deres innspill til tiltak og samarbeid som kan gi en mer effektiv drift av svømmehallene og en bedre inntjening.**
- **Fri inngang for barn og ledsager på 2.trinn og barn på 10.trinn videreføres som i dag.**
- **Det skal fremlegges et bedre tallgrunnlag over besøks - og kundestatistikk. Partiene kommer tilbake til inndekning i den ordinære budsjettprosessen.**

Saken settes igjen på møtekartet i møte den 21. November, da Formannskapet skal behandle den generelle og årlige saken om "gebyrer og brukerbetaling" som forslagene i saken "Prisstruktur i svømmehallene" faller inn under.

Samtidig behandles Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram for 2024 – 27 i dette møtet.

Formannskapet fremmer sin innstilling til Kommunestyrets endelige behandling av handlingsprogram, samt liste for gebyrer og brukerbehandlinger finner sted i møte den 12. desember.

Til Formannskapetets møte den 21. november suppleres saken som ble lagt frem for utvalg for Medborgerskap sist torsdag med et notat, der Kommunedirektøren vurderer momentene som vises i vedtaket fra utvalg for Medborgerskap skal redegjøres for. Møtereferat fra vårt forrige og dette møtet vedlegges notatet.

Asker idrettsråd v/daglig leder bemerker etter virksomhetsleders innledning at det er uheldig at vi sitter som vi gjør nå, mener dette kunne vært unngått ved å ha tett dialog i en tidligere fase.

Asker idrettsråd mener sak om prisstruktur i svømmehallene er av viktig prinsipiell karakter, og at saker av denne art må tuftes på tett dialog fra et tidlig tidspunkt.

Asker idrettsråd ber om kommunens forståelse, og riktig gjengivelse, av svømmeidrettens treningsvirksomhet. Trening skjer på kontinuerlig basis, der utøverne bytter treningspartier etter ferdighet.

Asker idrettsråd reagerer på omtale av normal idrettslig virksomhet gjennom idrettslag omtales som kommersiell virksomhet fra kommunens side.

Ambisjon om å komme i en bedre "modus" fremover.

Asker idrettsråd er opptatt av likebehandling av idrettslag.

Asker kommune – tallgrunnlag, drift av svømmehaller, v/avdelingsleder Tore Opheim
Tore Opheim sier seg innledningsvis enig i at dialogen kunne vært bedre.

Denne presentasjonen gjelder Askerbadene, dvs. Risenga og Holmen svømmehall - presentasjonen vedlegges.

IL ROS svømmegruppe, presentasjon v/Leif Erik Havnen

Havnen er skeptisk til forslaget om bassengleiepriser, og hevder det kan foreligge forskjellsbehandling innen idretten. Han anser at dersom dette vedtas slik det er foreslått kan en mulig konsekvens bli nedleggelse av svømmegruppen i IL ROS.

Begge svømmeklubbene påpeker, med støtte fra AIR, at bruk av begrepet "Kommersiell aktivitet" ikke er korrekt i denne sammenheng, da idrettslag "non-profit" organisasjoner, og inntekter går tilbake til aktivitet i laget.

Kommunens tilstedeværende representanter bekrefter at begrepet inntektsgivende aktivitet er en bedre formulering, og vil benytte denne fremover.

En viktig klargjøring knyttet til økonomiske konsekvenser er at gratis trening har gyldighet også for IL ROS i Røykenbadet, slik at den negative økonomiske konsekvensen som antydes i en av foilene i realitetene vil være lavere.

Presentasjonen vedlegges.

Asker Svømmeklubb, presentasjon v/Kari Mørk og Morten Tronstad

Klubben er veldrevet og har god økonomi, men driften er skjør og kan rammes hardt ved eventuelle driftsavbrudd, eller endrete driftsrammer.

Klubben påpeker at inntekter gjenspeiler aktivitet, og det finnes ikke midler til å betale baneleie uten at disse kostnadene veltes over på bruker.

Klubben er bekymret for om folk vil ha råd til å drive med svømming, dersom forslag om baneleie vedtas.

Klubben og kommunen er uenige om forståelse av hva som er treningsaktivitet og kursvirksomhet.

Klubben ønsker god dialog med kommunen.

Presentasjonen vedlegges.

Under den avsluttende bolken i møtet - Mulige løsninger" - spilte svømmeklubben inn noen forslag (se presentasjonen);

Det var god dialog rundt disse, som antydes å kunne gi økonomisk effekt i noen grad, dersom de bearbeides og utvikles.

Vedrørende forslag fra svømmeklubben knyttet til hvorvidt det er behov for bemanning i hallen bemerket Tore Opheim, at kommunen på enkelte kvelder med stor aktivitet i regi av svømmeklubben i Holmen svømmehall, må bemanne ekstra, her kan/bør svømmeklubben vurdere tiltak i egen regi.

Vedlegg;

Asker
kommune

Status økonomi i Askerbadene

Risenga og Holmen svømmehall

Asker 08. november 2023

Asker
kommune

Antall besøkende i 2022

Risenga svømmehall	218000
Holmen svømmehall	114000

Asker
kommune

Rengskapstall Askerbadene (Budsjett)

Inntekter 2022	22 266 149 (33 323 108)
Kostnader 2022	43 827 881 (44 186 072)
Resultat 2022	-21 561 732 (-10 862 964)

Prognose for 2023 er mindreinntekter på 8 500 000

Asker
kommune

Billettomsætning og kostnad pr gjest 2022

Billettomsætning pr gjest i svømmehallene:

Risenga svømmehall 60,7 kr

Holmen svømmehall 32,5 kr

Kostnad pr gjest 132 kr

I 2022 hadde Røykenbadet en omsætning pr gjest på kr 138,5 og en kostnad pr gjest på kr 145,8

Asker
kommune

Hvem har gratis eller rabattert inngang?

Skolesvømming – Betaler verken inngang eller bassengleie

Treningsgrupper – Betaler verken inngang eller bassengleie

Kursgrupper – Betaler for inngang, bassengleie gratis. Holmenpris

2. og 10. trinn – Gratis inngang – 2. trinns elever også med følge

Skolesvømming

- Totalt 33600 besøkende pr år fordelt på Holmen og Risenga
- 2, 3 og 4. trinn har skolesvømming på Holmen svømmehall (10 timer hver)
- 7 og 9. trinn har skolesvømming på Risenga svømmehall (6 timer hver)
- Ca. 800 elever pr trinn i gamle Asker

Gratis inngang for 2. og 10. trinn

- Det er vedtatt at alle 2. trinns elever skal slippe gratis inn i våre svømmehaller, og at de kan få med en gratis voksen.
- Det er vedtatt at alle 10. trinns elever skal slippe gratis inn i våre svømmehaller.
- Totalt 12800 besøkende pr år fordelt på Holmen og Risenga
- Gitt samme besøkstall og dagens prisnivå tilsvarer dette:

- Totalomsetning = **1.429.055**

Asker
kommune

Besøkstall 2. og 10. trinn 2022/2023

- 2. trinn Risenga – totalt 3444 besøkende
- 2. trinn følge Risenga – totalt 3086 besøkende
- 2. trinn Holmen – totalt 3432 besøkende
- 2. trinn følge Holmen – totalt 959 besøkende
- 10. trinn Risenga – totalt 1578 besøkende
- 10. trinn Holmen – totalt 299 besøkende

Kursgrupper

- Totalt leier vi ut 53,25 timer på Risenga og Holmen til helse, barnehager og svømmekurs.
- Aktører er Asker svømmeklubb, Revmatikerforeningen, Femelle Fysio, Asker kommune Fysio, Barnehagesvømming med Asker svømmeklubb, Aktiv på dagtid, Vanntim/Fysio med Johanna Larsen, Idrettsbarna og Folkeuniversitetet

Varmtvannsbasseng Holmen

- Politisk vedtak Holmen: 35% til publikum, 35% til helse/fysio og 30% til kurs/opplæring.
- Total kapasitet 91 bassengtimer
- Dagens fordeling:
 - 19,5 timer skolesvøm (20,9%)
 - 21 timer kurs og barnehager (22,5%)
 - 2,5 timer til helse/fysio (2,7%)
 - 48 timer til publikum (52%) *PS! Kun 28% dersom man regner etter kl 15 + helg.*

Hva disponeres til trening i dag?

- Det er politisk vedtatt at 40% av bassengkapasiteten på Holmen skal avsettes til trening.
- 348 banetimer er satt av hver uke i våre 25-meters basseng. 286 på Holmen og 62 på Risenga.
- Total kapasitet på Holmen regnet i hele åpningstiden er: 728 banetimer
- ASK har fått tildelt 39,2% av bassengtiden på Holmen dersom vi regner hele åpningstiden, og 58,6% hvis vi ser bort fra tidsrommet 9-15 på hverdager.

Asker
kommune

Hvordan hente inn 8,5 millioner i 2024?

- Øke inntekter?
- Senke kostnader?
- Kutte i tilbud, ved å ha kortere åpningstider?

Asker
kommune

IL-ROS Svømming

Leif Erik Havnen

ROS INNSATSEN
ROS TRENERNE
ROS MOT - TIL Å VELGE RIKTIG
ROS INKLUDERING
ROS SPILLERNE
ROS FELLESKAPET
ROS DUGNADSÅNDEN
ROS HOLDNINGER
ROS STØTTEAPPARATET
#rostilalle

BREDDEKLUBB MED KVALITET

Flest mulig

Lengst mulig

Best mulig

Saken

Innføring av bassengleie
for kommersiell aktivitet

Bassengleie for kommersiell aktivitet

- Inntektsbringende kursaktivitet belastes i dag ikke for bassengleie. Dette foreslås endret.
- Det foreslås *ikke* bassengleie for treningsaktivitet i gratis tildelt treningstid i henhold til gjeldende retningslinjer og prisliste.

Saksframlegg

Arkivsak
23/17998-1

Saksbehandler
Bente Flygind

Behandles av
Utvalg for medborgerskap
Formannskapet

Møtedato
02.11.2023
21.11.2023

Prisstruktur i svømmehallene

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Følgende prinsipper gjelder for priser og gebyrer i svømmehallene:
 - o Det innføres en ny ordning med gratisbilletter til familier i lavinntektsgrupper, barn som trenger utvidet svømmeopplæring og barn med andre særskilte behov som beskrevet i saken. Ordningen erstatter tidligere ordning med fri inngang for barn og ledsager på 2. trinn og barn på 10. trinn.
 - o Det innføres bassengleie for kursaktivitet i svømmehallene som ikke er omfattet av tildeling av gratis treningstid etter gjeldende reglement.
 - o Priser på enkeltbilletter økes i 2024 med inntil 3,7 % ut over deflator.
 - o Prisstrukturer for klippekort, periodekort og innføring av medlemskap/abonnementsordninger i svømmehallene kan innføres, endres og justeres administrativt.

**Hvorfor blir svømmeopplæringen
vi holder på med sett på som en
kommersiell aktivitet?**

Bakgrunn

Røykenbadet

- Tildelt spillemidler fra overskuddet til Norsk Tipping.

NOEN VIKTIGE FORUTSETNINGER FOR Å KUNNE SØKE SPILLEMIDLER

1. Anlegget må være åpent for allmenn idrettslig virksomhet som den frivillige medlemsbaserte idretten.
2. Anlegget må være en del av en vedtatt kommunalplan for idrett.
3. Anlegget må holdes åpent og drives i tråd med bestemmelsene i minst 30 år.

Likhetsprinsippet

- Er våre forutsetninger like?
 - Muligheten for drift
 - Muligheten for Aktivitetstilbud

Vekst i våre aktiviteter

Medlemstall for 2022

Antall deltatt på aktiviteter i svømmegruppen:

	2019	2020	2021	2022
HVAL:	3	22	22	24
SKILPADDE:	14	14	32	46
PINGVIN:	20	20	36	47
SELUNGEN:	76	32	39	91
SEL:	18	35	25	32
SJØLØVE:	13	15	21	31
DELFIN/HAI:	19	25	24	23
UNGDOM:	19	32	21	45
	182	195	220	339

Økonomi

Inntekt

I. L. ROS SVØMMING

Budsjett 2023

		Budsjett 2023	Faktisk 2022	Budsjett 2022	
<u>Inntekter</u>					
Note 1	3009	Inntekter egne arrangement (kurs) - (Note 1)	510 000	490 494	499 998
	3015	Salg utstyr - Badhetter	10 000		
	3200	Treningsavgift		9 555	
	3421	Tilskudd Asker kommune	5 000	4 200	
	3440	LAM midler	10 600	10 600	
	3446	Tilskudd mva-kompensasjon	18 000	18 031	15 000
		Sum inntekter	553 600	532 880	514 998

Kostnader (uten bassengleie)

<u>Kostnader</u>		Budsjett 2023	Faktisk 2022	Budsjett 2022
5000	Lønn til ansatte	-84 000	-78 316	-290 000
5001	Lønn til ansatte u/AGA m/FP	-159 000	-151 345	
5092	Feriepenger	-25 000	-23 425	
5400	Arbeidsgiveravgift	-12 500	-11 056	-15 000
5405	Arb.giv.avg av pål. feriepenge	-1 250	-1 126	
5500	Annen kostnadsgodtgjørelse	-100	-94	-2 000
5945	Pensjonsforsikring	-1 300	-1 236	
6000	Startikontingenter reise, konku	-7 000	-6 650	-1 000
6020	Premier	-14 000	-13 952	-15 000
Note 2 6300	Leie baner/hall/grendehus	-10 000	-9 386	
6500	Utstyr	-2 000	-1 197	-2 000
6550	Treningsutstyr til felles bruk	-13 000	-12 484	
6840	Aviser og tidsskrifter, bøker o	-1 200	-1 110	-500
6850	Trenerkurs møter oppdaterin	-5 000		-5 000
7100	Bilgodtgjørelse, oppgaveplikti	-1 000	-773	
7140	Reisekostnad stevner etc.	-100	-76	
7400	Kontingenter, fradragsberetti	-1 500	-1 500	-1 000
Note 3 7420	Gaver	-500		-127 000
7500	Forsikringspremie/Lisenser	-500		-500
7710	Styremøter/årsmøter	-1 000	-159	-1 000
7724	Egen aktivitet/avslutninger	-5 000	-950	-6 000
7750	Trenerlønn	-1 000	-1 000	-500
7770	Bank og kortgebyrer	-500	-301	-500
7780	Renter og gebyrer inkasso		-150	
Sum kostnader		-346 450	-316 286	-467 000

Kr. 266 000,-
(84%)

Oversikt ved innføring av bassengleie

Uten bassengleie

Inntekt 2022: kr. 533 000 NOK
 Kostnader 2022: kr. -316 000 NOK
 Overskudd 2022: **kr. 217 000 NOK**

Lønn: 266 000 NOK (50% av inntekt)

Forventet bassengleie 2024

TOTAL (Kostnad)	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	August	September	Oktober	November	Desember	SUM
1/2 Hev og senk	15 400	10 725	16 775	9 625	14 300	8 250	4 950	9 900	8 525	11 275	7 425	117 150
25- meter	22 448	14 783	21 900	12 045	20 623	11 680	9 855	19 710	17 520	21 900	14 783	187 245
SUM	37 848	25 508	38 675	21 670	34 923	19 930	14 805	29 610	26 045	33 175	22 208	304 395

Kostnad ifm utvikling I 2024

Vi forventer økt utviklingskostnad for 2024 på
(Dette er for å videreutvikle klubben og tilbudet)

kr. -150 000 NOK

Forventet Resultat 2024:

kr. -100 000 NOK

Totalt vil vi da i 2024 gå på et underskudd på **kr. -250 000 NOK**

Konsekvens

- **For å overleve må vi øke avgiften med kr. 2-3000,- pr deltager pr år.**
 - **Det vil ikke bli godtatt av deltagerne → Færre påmeldte deltagere**
- **Et mulig alternativ er å legge ned Svømmegruppa og svømmeaktiviteten**

Oppsummert

- **Vi blir diskriminert og vil ikke ha samme forutsetning for drift og utvikling**
- **Vi ser ikke at vår drift og aktivitet er noe annerledes enn andre idrettsklubber/-lag**
- **Innføring av økt bassengleie vil føre til mindre svømmeaktivitet og mulig nedleggelse av IL-ROS Svømming**

Møte Asker kommune og svømmeklubbene i Asker

Frivillige organisasjoner i Asker

Agenda

- Asker kommune redegjør for den generelle økonomiske status, og rammer i Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram for 2024 – 27.
- Asker kommune redegjør for svømmehallenes driftsøkonomi, der det fra kommunens side gis innsyn i driftsøkonomien
- Asker Svømmeklubb og IL ROS svømmegruppe inviteres til å gi tilsvarende innsyn i klubbens driftsøkonomi
- Videre dialog, sett i sammenheng med den kunnskapen som deles i møtet, i sammenheng med saken og drøfting av mulige alternative økonomiløsninger for svømmehallenes driftsøkonomi – på kort sikt og på lang sikt.

Frivillig organisasjon

- Hva er det?
- Hva er forskjellen på frivillig organisasjon og kommersiell drift?

En frivillig organisasjon er:

- En sammenslutning av personer eller virksomheter som driver virksomhet på ikke- fortjenestebasert og ikke-offentlig basis, jf. definisjonen i frivillighetsregisterloven §§ 3 og 4.
- Asker svømmeklubb eies av medlemmene med generalforsamlingen som øverste organ. Det tar aldri ut overskudd eller utbytte. All inntjening pløyes tilbake til organisasjonen for å skape aktivitet for barn og unge

Kommersiell drift er:

- En bedrift som tjener penger og betaler ut overskudd til eierne.
- Private selskap eies av private eiere

Asker svømmeklubb generer 11000 arbeidstimer pr år gjennom frivillig arbeid, tilsvarer ca 6 stillinger

Asker svømmeklubb: Stort idrettslag, sunn økonomi, bærekraftig

Hvis økte kostnader for klubben ikke skal overføres til våre deltakere, som er hallens publikum, er vi avhengig av økte overføringer fra kommunen som igjen gir administrative kostnader

Fordeling inntekter Asker svømmeklubb

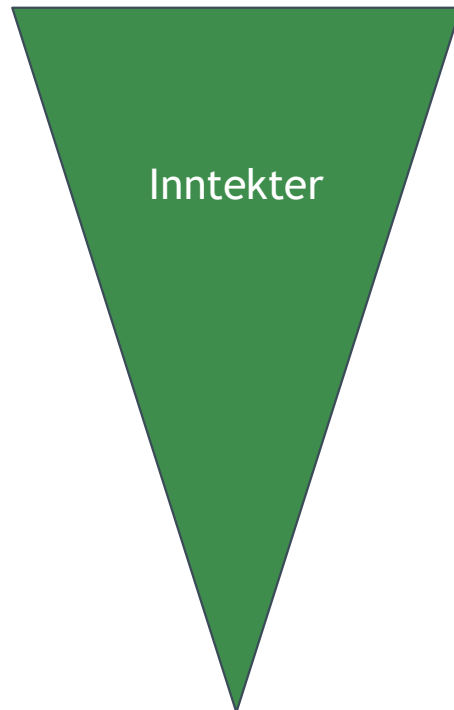
Inntektskilde	% fordeling	Eksempler
Opplæring svømmeskolen	38	
Vanntilvenning Barnehager	16	
Tilskuddsordninger; kommune, stat og andre	14	Momskompensasjon, LAM midler og Hodetilskudd
Trenings- og stevneavgift	11	Foreldrebetaling
Reisestevner og treningsleir	8	Selvkost
Skolesvømming	5	Selvkost
Arrangement	4	Asker Høst, Asker Open, Asker rekrutt og Julesvøm
Medlemskontingent	3	
Sponsorer	1	

Regnskap Asker svømmeklubb 2022 og 2023

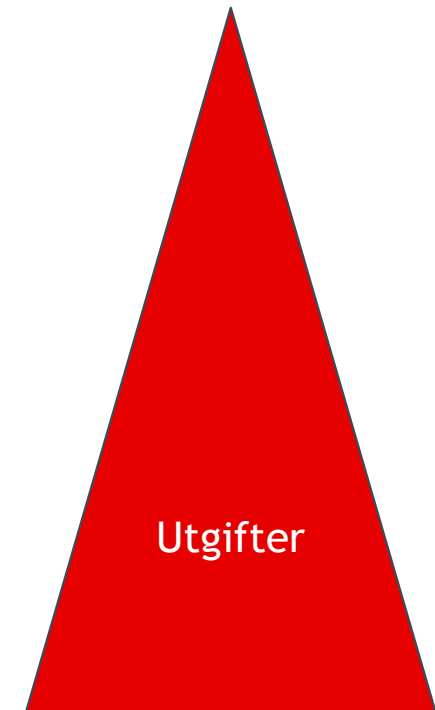
Inntekter	2022	2023
Medlemskontingent	459 500	419 000
Treningsavgift	1 574 157	1 325 697
Inntekter svømmeskolen	5 586 675	4 937 850
Egenandel stevner og treningsleir	953 333	1 128 809
Tilskudd inkl momskompensasjon	1 928 286	960 547
Startavgift egne stevner	286 400	573 650
Stevneavgift	276 838	225 962
Skolesvømming	740 710	402 470
Barnehagesvømming	1 814 521	1 937 131
Aktivitet på dagtid	57 680	26 634
Andre inntekter	615 405	344 386
Driftskostnader	2022	2023
Stevner og treningsleir	2 002 085	1 532 645
Egne stevner	107 345	198 473
Svømmeskolen	191 955	110 991
Utstyr og opplæring	310 122	227 136
Andre driftskostnader	264 852	861 525
Personalkostnader	2022	2023
Lønn	7 900 525	7 315 556
AGA	1 147 329	1 042 641
Pensjon	236 164	150 000
Annet	118 778	
Kontor og administrasjon	2022	2023
Leie	417 661	258 522
Data	198 629	176 910
Kontorkostnader	54 109	93 732
Regnskap og revisjon	335 626	268 385
Bil og reise	47 392	94 362
Forsikring og kontingent	43 090	82 058
Styre og bedriftsforsamling	33 472	41 433
Annen kostnad	337 905	404 640

Oppbygging, Asker svømmeklubb

- Barnehager
- Opplæring
- Sommeraktivitet
- Arrangement
 - Masters
 - Stup
- Treningsgrupper
 - Synkron
 - Para

Svømmeskolen

- Inntekter på opplæring 5,2 mill der
 - Personalkostnader er 2,6 mill
 - Da er ikke overheadkostnader tatt med: Kontor og administrasjon inkludert DL og prosjekt og breddeansvarlig
 - Opplæring av instruktører og kompetanseheving
 - Utstyr for drift: teknisk utstyr, våtdrakter, diplomer, merker, badehetter, redningsvester, leker mm, totalt 253000
- Overskudd fra opplæringen brukes til drift bredde og trening

Asker svømmeklubb i terapi, øyeblikksbilde akkurat nå, Holmen

Opplæring	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Søndag
1400 - 1440				18
1449 - 1520				24
1520 - 1600				18
1600 - 1640	18	18	18	17
1640 - 1720	18	26	19	19
1720 - 1800	21	18	20	
1800 - 1840	21	21	18	
1840 - 1920	15	20	14	
1920 - 2000	13	14	14	
SUM pr dag	106	117	103	96
Verdi terapi, kun barn	4558	5031	4429	4128

Gjelder opplæringsgruppene: Hval, Skilpadde, Pingvin og Selunge

Bærekraftige betingelser for tilgang til svømmehallene

Forutsigbare rammebetingelser mhp tilgang til og kostnadene ved bruk av de kommunale vannflatene er en forutsetning for svømmeklubbens aktiviteter!

Totalt virksomhetsbudsjett for 2022 (kNOK):	
Inntekter:	14 292
Kostnader:	(13 751)
<hr/>	
Resultat:	541

Inntekt per utøver (NOK):	
Treningsavgift:	10 900
Kostnad per utøver:	
Lønn trenere oa:	(31 512)
Baneleie:	0
Passering/inngang basseng:	0
<hr/>	
Totalt per utøver:	(20 612)

Utøverne dekker i tillegg kostnader til utstyr og egenandel for reise og opphold til mesterskap og treningsleir.

Kostnader knyttet til treningsleir og mesterskap er ikke inkludert.

Kun tildelte tider - gjelder ikke trening i skoleferier

Finansieres gjennom svømmeopplæring, tilskudd og frivillig innsats.

Hva skal vi kutte?

- Para?
 - Bredde?
 - Synkron?
 - Trening?
-
- Hva betyr det for Asker kommune: ingen idrettslag og tilbakebetaling av tippemidler gitt Holmen svømmehall
 - Asker svømmeklubb: god drift, men skjør økonomi som er veldig følsom for endringer

Økonomi svømmeskolen

- Følsom på driftsavbrudd - umiddelbar effekt på resultatene
 - Instruktør og trener er ansatte og beskyttes av lovverket som enkeltpersoner selv om Asker svømmeklubb er en frivillig organisasjon
- Influeres av sykdom: samme forpliktelser til 16 dagers regelen
- Full AGA fra første krone
- OTP fra 10.000 på de aller yngst ansatte

- Driftsavbruddene koster oss mye penger, men takket være god økonomi, blir resultatet for 2023 ikke katastrofale for klubben

Asker svømmeklubb: buffer

ÅR	Resultat
2016	963 169
2017	285 274
2018	-156 816
2019	-509 260
2020	961 471
2021	544 670
2022	544 514
2023E	-100 000
Snitt resultat	316 628
Avsatt	2,4 mill

Asker svømmeklubb har gjennom de siste årene bygd buffer for å trygge drift, aktivitet og ansatte for hendelser som skjer utenfor klubben.

Dette være seg pandemi, driftsavbrudd eller andre hendelser som måtte inntreffe.

Mulige løsninger

Hva kan bidra til løsning

Asker Svømmeklubb åpner hallen om morgenen og lukker kveld 2 dager i uken, flere alternativer

Samarbeide om Sommeraktiviteter og enkeltarrangementer

1. Fylle tidsrommet 1300 til 1600 med aktivitet.
2. Bedre utnyttelse av tid skolesvømming - mer tid til annen aktivitet i terapi

Asker svømmeklubb tar større driftselementer

Emne:

VS: Idrettsbarna - Bassengleie og inngangspris på Risenga og Holmen.

Fra: Even Hjartholm <Even@idrettsbarna.no>

Sendt: 14. november 2023 17:26

Til: Tore Opheim <Tore.Opheim@asker.kommune.no>

Emne: Idrettsbarna - Bassengleie og inngangspris på Risenga og Holmen.

Hei Tore,

Takk for en fin samtale tidligere i dag. Jeg forstår at det kan bli endringer i prisstrukturen, men vi håper at politikerne kan bidra med midler til Asker badene for å unngå en betydelig økning i bassengleie eller billettpriser.

Jeg har beregnet kostnadene per deltaker for neste halvår, fra januar til juni, som tilsvarer 23 kursdager. Dette er kun kursprisen, og inngangsbilletten kommer i tillegg:

- Med kr. 0 i bassengleie, forblir kursprisen kr. 3450, som er dagens pris.
- Med kr. 650 i bassengleie, øker kursprisen med kr. 534 til kr. 3984.
- Med kr. 800 i bassengleie, øker kursprisen med kr. 657 til kr. 4107.
- Med kr. 1090 i bassengleie, øker kursprisen med kr. 895 til kr. 4345.

Hvis det blir innført bassengleie, mener jeg at kr. 650 per time for hele bassenget på Risenga er det mest fornuftige alternativet.

Dette beløpet er enklere å forklare til deltakerne enn en leie på kr. 1090, som ville øke kursprisen til kr. 4345. En slik stor økning kan føre til færre kursdeltakere.

Videre er Risenga et mindre varmtvannsbasseng sammenlignet med Holmen.

Det ville være rimelig å justere bassengleien basert på størrelsen, ettersom utnyttelsesgraden på Risenga er lavere.

Ditt forslag om sesongkort for inngang, med mulighet for månedlig eller kvartalsvis betaling, virker også fornuftig. Det kan gjøre hver betaling mindre belastende for deltakerne.

Ser frem til å høre dine tanker om dette 😊

Og vi gleder oss til videre kurs så klart 😊

Vennlig hilsen,

Even Hjartholm

41906445

<https://ddec1-0-en->

[ctp.trendmicro.com:443/wis/clicktime/v1/query?url=www.l%c3%a6r%c3%a5sv%c3%b8mme.no&umid=121dbada-bd77-4e8e-9f4d-ac9958662b52&auth=544d8fb4627f83b8b984157fd3983ce13e468037-747755fede583b2aca69a3dfdd36db10272ea07e](https://ddec1-0-en-ctp.trendmicro.com:443/wis/clicktime/v1/query?url=www.l%c3%a6r%c3%a5sv%c3%b8mme.no&umid=121dbada-bd77-4e8e-9f4d-ac9958662b52&auth=544d8fb4627f83b8b984157fd3983ce13e468037-747755fede583b2aca69a3dfdd36db10272ea07e)

Saksframlegg

Arkivsak
23/15442-4

Saksbehandler
Malvin Bjørøy

Behandles av
Utvalg for plan og byggesak
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
01.11.2023
21.11.2023
12.12.2023

Lokal gebyrforskrift – gebyrer etter plan- og bygningsloven, forurensningsloven, eierseksjonsloven og matrikkellova

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Lokal forskrift om innkreving av gebyrer til dekning av kommunens kostnader ved saksbehandling etter plan- og bygningsloven, forurensningsloven, eierseksjonsloven og matrikkelloven vedtas.

1. Sammendrag og konklusjon

Kommunestyret vedtok i sitt møte 13.12.2022, i sak 112/22 «*Forslag til gebyrregulativ 2023 for saker etter plan- og bygningsloven mm*» at kommunedirektøren skulle starte opp et arbeid med å forenkle gebyrregulativet for disse sakene.

Kommunedirektøren legger med dette fram forslag til ny gebyrforskrift for fastsettelse av behandlingsgebyrer som innkreves ved saksbehandling etter plan- og bygningsloven, forurensningsloven, eierseksjonsloven og matrikkellova. Hjemmelen for å innkreve slike gebyrer er plan- og bygningsloven § 33-1, forurensningsloven § 52 a, eierseksjonsloven § 15 og matrikkellova § 32. Disse bestemmelsene forutsetter at gebyrforskriften må vedtas av kommunestyret selv, som lokal forskrift. Utkast til gebyrforskrift har vært lagt ut på høring, jf. forvaltningsloven § 37, med frist for innspill 17.10.2023.

Gebyrforskriften er oppdatert med endringer i gjeldende lover og forskrifter på områdene det skal dekke. Oppsettet i forskriften er endret, med ny struktur for gebyrsatser for saksbehandling av ulike tiltakstyper kommunen er pålagt å utføre. Ulike gebyrtyper er oppdatert, og det er innarbeidet definisjoner på hvilke tjenester de ulike gebyrene er ment å dekke. Målsettingen er å gjøre det enklere for innbyggere og profesjonelle aktører og forstå og anvende gebyrforskriften.

Kommunen har benyttet statlig veileder som skal gjøre det lettere å gjennomføre beregninger av selvkost og fastsette lovlig nivå på gebyrer på byggesaksområdet. Den skal også bidra til mer enhetlig praksis blant kommuner. Virksomhetens selvkostområde skal dekkes 100 % av gebyrer.

Forslaget til ny gebyrforskrift inneholder nå priser. Disse er fastsatt etter en nøye gjennomgang i samsvar med prinsippet om selvkostpris, og gjennomførte tidsstudier.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Gebyrregulativet i Asker kommune har ikke vært gjenstand for en helhetlig fornyelse på flere år, og behovet for en oppdatert forskrift har økt med endringer i samfunnet, i kommunen som organisasjon og endringer i sentrale regelverk. Det har derfor vært hensiktsmessig med en helhetlig gjennomgang av forskriften, for å sikre en gebyrforskrift som bedre imøtekommer dagens utfordringer og behov.

Hovedfokuset i prosjektet har vært å kunne tilby innbyggerne, inkludert aktørene som representerer søkergruppen, et brukervennlig dokument basert på prinsipper om tydelighet, likebehandling, forutsigbarhet og etterprøvbarhet. Arbeidet har resultert i en ny gebyrforskrift, med helt ny struktur og inndelinger av tiltak. Målet har vært å bidra til en riktig og rettferdig fordeling av gebyrbyrden, og samtidig bidra til effektivitet i den kommunale saksbehandlingen, i tråd med gjeldende regelverk.

Selvkost

Gebyrforskriften omfattes av bestemmelsene i selvkostforskriften, som gjelder innkreving av gebyr til dekning av kommunens kostnader ved saksbehandlingen av ulike sakstyper. Gebyrene skal finansiere de oppgavene kommunen er pålagt å utføre. Gebyrene skal gjenspeile kommunens ressursbruk i de enkelte sakstypene, slik at brukerne i utgangspunktet skal betale det sakstypen koster å behandle. Gebyrsatsene for hver enkelt sakstype skal være en fast pris som representerer de gjennomsnittlige utgiftene for vedkommende sakstype. Samlet selvkost for en tjeneste skal tilsvare merkostnaden ved å yte tjenesten.

Rammene for selvkost er fastsatt i kommuneloven kapittel 15, samt i forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer

(selvkostforskriften); FOR-2019-12-11-1731. Kommunal- og moderniseringsdepartementet utarbeidet i 2020 "Veileder for beregning av selvkost og gebyrforskrift i byggesaker" (H-2514 B). Bakgrunnen for veilederen var behovet for avklaring og presisering av selvkostberegning og utforming av gebyrforskrifter. Veilederen skal gjøre det lettere for kommunene å gjennomføre beregninger av selvkost og fastsette lovlig nivå på gebyrer på byggesaksområdet. Den skal også bidra til mer enhetlig praksis blant kommuner.

Loven krever ikke at kommunens kostnader ved å yte tjenestene dekkes fullt ut av gebyrer. Kommunen kan velge å dekke (subsidiere) hele eller deler av kostnaden ved behandling av noen sakstyper gjennom frie inntekter i kommunebudsjettet.

Foretaket Momentum as ble engasjert for å sette selvkost for byggesak, plan og oppmåling i Asker kommune. Momentum har som foretak avtale med over 200 kommuner i Norge om det samme. Det er de ulike selvkostsummene for virksomhetene som danner grunnlaget for gebyrstørrelser. Formålet er at 100% av selvkost skal dekkes av gebyrer.

3. Den nye gebyrforskriften

Den nye gebyrforskriften innebærer vesentlige strukturelle endringer i forhold til tidligere forskrift. Dette inkluderer en oppdatering av gebyrtyper og en klar definisjon av hvilke tjenester gebyrene dekker. Dette vil gjøre det enklere for innbyggere og profesjonelle aktører å beregne nivået på de gebyrene de vil bli avkrevet ved ulike tiltak.

Den nye forskriftens mer differensierte struktur, er også hensiktsmessig for fremtidig vurdering og oppdatering av gebyrsatsene for de enkelte sakstyper. I tillegg gir gebyrforskriftens oppsett bedre forutsetninger for å levere automatiserte tjenester, f.eks. en brukervennlig gebyrkalkulator på kommunens nettside.

Endringer i forskriften fra dagens regulativ

I hovedsak inkluderer forslaget til ny forskrift følgende begrunnede endringer:

- **Faste satser i stedet for "M" forbedret kostnadskontroll:** innføring av faste prissatser for ulike typer tjenester gjennom gebyrforskriften gir en forutsigbar struktur for både bruker/kunde og kommunen.
- **Grunngebyr - administrative kostnader ved byggesaker:** grunngebyret skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen for den enkelte sak, uavhengig av tiltakets art, kompleksitet, størrelse m.m. Dette inkluderer oppgaver som innregistrering, journalføring, fordeling av sak og arkivering.
- **Inndeling av flere poster (differensiering av tiltak) - presis fakturering:** differensiering av gebyrene basert på ulike typer tiltak eller tjenester tillater/medfører en mer nøyaktig fakturering.

- **Fra bolig med arealgrunnlag til boenhet - mer rettferdig fakturering:** overgangen fra å basere gebyrene på boligens arealgrunnlag til antall boenheter tar hensyn til variasjonen i kompleksiteten av arbeidet som kreves for ulike prosjekter, som ikke nødvendigvis reflekteres i boligens størrelse alene.
- **Ekstratiltak ved oppføring av boenhet - rabatter for tilleggstiltak:** i det nåværende regulativet er visse (relevante) tiltak inkludert i prisen ved oppføring av nye boliger.
- **Dispensasjon - mer nøyaktig gebyrberegning for dispensasjon:** ved å innføre en fast prisstruktur for ulike dispensasjoner tar man hensyn til den faktiske mengden arbeid som kommunen må legge ned i saksbehandlingen.
- **Plansaker - flere milepæler for fakturering:** forslag til ny forskrift vil sikre en jevnere fordeling av gebyrene i prosessen. Dette endrer gebyrstrukturen for plansaker for å gjøre den mer i samsvar med den faktiske tidsbruken og arbeidsmengden som kreves for behandling av slike saker.
- **Forurenset grunn - nytt kapittel:** det er lagt til et nytt kapittel om gebyr for godkjenning av tiltaksplaner ved opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeid.
- **Rabattordning – endret innhold:** det nåværende forslaget til ny gebyrforskrift foreslår en revisjon av det nåværende gebyrregulativet, som tilbyr fritak for frivillige organisasjoner og lag. Prosjektgruppens vurdering er at de aktuelle fritaksområdene for frivillige organisasjoner må behandles utenfor selvkost, for å sikre en rettferdig og lovlig gebyrforskrift som ikke krysssubsidierer på ulovlig vis. Forskriften har imidlertid forsøkt å oppmuntre brukerne til å gjennomføre tiltak med bygningsmessige klimavennlige løsninger, og tiltak på bygninger med kulturminnestatus, ved å tilby rabattordning for tiltak innenfor disse kategoriene.

Dersom Asker kommune likevel ønsker å bevare den nåværende rabattordning for frivillige organisasjoner, anbefaler vi at dette fremmes som et uavhengig spørsmål utenfor gjeldende saksprosessen, der politikerne må ta stilling til og finne økonomi til ordningen utenfor selvkost. Kommunedirektøren fraråder dette.

Asker kommune har valgt en bevisst tilnærming til gebyrforskrifter i andre kommuner. Forskrifter fra Oslo (2021) og Drammen (2021) har begge en velstrukturert oppbygging, forankret i selvkostprinsippet, og har fungert som utgangspunkt for prosjektets arbeid med struktur og oppsett i den nye gebyrforskriften. En økt standardisering av gebyrforskrifter mener vi kommer innbyggerne til gode ved vurdering og forståelse av forskriftens satser, med mulighet for sammenlikning.

4. Utarbeidelse nye gebyrforskrifter

Arbeidet med nye gebyrsatser er en prosess påbegynt i sammenheng med utarbeidelsen av ny gebyrforskrift, våren 2023. I tråd med veilederen skal den enkelte gebyrsats reflektere kommunens gjennomsnittlige kostnader ved behandling av saker innenfor den aktuelle sakstypen, og tid er den sentrale kostnadsdriveren ved behandling av ulike saker.

Et selvkostestimat for hver sakstype baserer seg på et utgangspunkt for gjennomsnittlig timepris. I samarbeid med Momentum AS er det utarbeidet en selvkostkalkyle for de ulike virksomhetsområdene i forskriften. Kalkylen plasserer alle relevante kostnader til lønn, drift, lokalisering, administrasjon etc. som er innenfor selvkostområdet, i tråd med veileder.

Alle stillinger og oppgaver er vurdert med hensyn til overordnet tidsbruk, og hvorvidt de er innenfor selvkostområdet, og om ansatte utfører oppgaver innenfor og utenfor selvkostområdet, for eksempel klagebehandling og generell veiledning.

$$\text{Gjennomsnittlig timepris} = \frac{\text{Selvkost}}{\text{Antall timer brukt på gebyrbelagte tjenester}}$$

Kalkylen resulterer i en enhetspris per time for de forskjellige virksomhetene, gitt de respektive forutsetninger med hensyn til kostnader. Selvkostberegningen, i kombinasjon med kunnskap om tidsbruk på selvkostområdet, er brukt for å beregne en gjennomsnittlig timepris som danner utgangspunktet for gebyrsatsene.

Tidsbruk på selvkostområdet kan identifiseres på ulike måter. Kommunen kan gjennomføre avgrensede studier for kartlegging av medarbeidernes tidsbruk. Byggesaksavdelingen gjennomførte i perioden februar-april 2023 en tidsstudie, med timeregistrering av arbeidsoppgaver.

En tidsstudie viser tendenser og variasjon i tidsbruk for sakstyper. Resultatene er kombinert med estimer for saksbehandlingen, med utgangspunkt i de arbeidsoppgaver og sjekklister som benyttes i arbeidet, og kommunens erfaring fra saksbehandling. Resultatet er en gebyrsats for hver sakstype, basert på gjennomsnittlig tidsbruk og kostnad som gjelder for de ulike sakstypene.

5. Høringsuttalelser

Forslaget ble lagt ut til høring 05.09.2023 på kommunens nettsider. Høringen ble også publisert i Budstikka og i Røyken og Hurums avis. Høringsfristen ble satt til 17.10.2023, og det har innkommet én høringsuttalelse. Dette kan tyde på at forslaget

i stor grad er i tråd med forventningene og behovene til de berørte partene, eller at det er behov for å øke oppmerksomheten rundt slike høringsprosesser.

Det har kommet inn uttalelse fra Asker Idrettsråd, dat. 17.10.2023. Asker idrettsråd ber om at fritak for gebyrer for frivillige organisasjoner videreføres på lik linje som i gebyrregulativ 2023. Asker idrettsråd mener at innføring av gebyrer til frivillige organisasjoner er problematisk og strider mot kommunens mål om å understøtte frivillig arbeid, og foreslår at fritak for gebyr for frivillige organisasjoner kan finansieres direkte over budsjettet, og ikke ved å heve gebyr andre steder. Asker idrettsråd ber kommunen om å videreføre fritak for gebyr ved søknadsbehandling for lag og foreninger.

Kommunedirektørens kommentar til innspill:

Rabatt for å støtte frivillige organisasjoner oppleves som positivt. Gjeldende tiltak bidrar til ofte til allmenntilgode formål, i tråd med kommunens bærekraftsmålsetninger. Det må allikevel bemerkes at Asker kommune har gode- og robuste tilskuddsordninger for frivillige organisasjoner med støtte til anleggsutvikling mm.

Fritak for gebyrer for frivillige organisasjoner anses imidlertid å være i strid med selvkostprinsippet for byggesaker. Selvkostprinsippet innebærer at gebyrene som kreves inn skal dekke kostnadene ved tjenestene som tilbys. Hvis gebyrene fra frivillige organisasjoner fjernes, må disse kostnadene dekkes på en annen måte, for eksempel ved å øke gebyrene andre steder. Et slikt fritak for gebyr vil derfor medføre en uheldig og ulovlig *kryssubsidiering*; dvs. når gebyrinntekter fra én sakstype finansierer kostnader knyttet til behandling av andre sakstyper.

Det er derfor ikke anbefalt at et slikt fritak som reduserer kostnadsdekningen i byggesaker legges til byggesak. En slik rabatt bør eventuelt finansieres utenfor byggesaks selvkostområde.

Ny forskrift inkluderer rabatter for øvrig som gjelder miljømessige og vernemålsetninger, og som knytter seg til bygningsmessige egenskaper ved selve tiltaket. Dette er en videreføring fra eksisterende regulativ, og i tråd med andre kommuners gebyrforskrifter. Dette er også i tråd med kommunens bærekraftsmålsetninger.

6. Endringer etter høringsrunde

Det har blitt foretatt enkelte vesentlige endringer av nødvendighet, og noen mindre vesentlige rettelser i forskriften.

Vesentlige endringer inkluderer følgende punkter i forskriften:

- Kapittel 1, Fellesbestemmelser - § 1.3 Tidspunkt for gebyrfastsettelse og betalingstidspunkt:
Formulering fra eksisterende gebyrregulativ er tilført/videreført:
"Det kan iht. plan- og bygningslovens § 21-4 settes som vilkår for å gi tillatelse at gebyret etter § 33-1 er innbetalt."
- Kapittel 2, Byggesaker - § 2.6.1. c. Mikrohus:
Sakstypen er rettmessig flyttet til § 2.5 Tiltak som kan forstås av tiltakshaver, med ny ref. 2.5.1 i.
- Kapittel 2, Byggesaker - § 2.7.1 Dispensasjonsvedtak:
Innledende tekst er supplert med ordlyd for presisering og bedre forståelse av punktet.

Høringsversjon:

"Dersom en søknad gjelder flere samme tiltak, og det er behov for samme type dispensasjon for flere av/alle tiltakene, beregnes gebyret som for én søknad."

Ny tekst:

"For behandling av søknad om dispensasjon betales gebyr for hvert forhold som krever dispensasjon. Dersom en søknad gjelder flere tilsvarende tiltak, og det er behov for samme type dispensasjon for flere av/alle tiltakene, beregnes gebyret som for én søknad."

- Kapittel 3, Private planforslag - § 3.1 Gebyrfritak:
Kommunen kan ikke ta gebyr fra offentlige forslagsstillere, og § 3.1 er erstattet med ny tekst i tråd med gjeldende regelverk.
- Kapittel 5, Oppmåling og seksjonering - § 5.3.2 Grunneiendom fra feste:
Paragrafen er fjernet etter tilbakemelding fra den respektive avdeling. Arbeidet dekkes av kapitlets øvrige paragrafer.

Mindre endringer og rettelser

Forskriften er gjennomgått med hensyn til enkelte mindre betydelige endringer; språkvask, klarhet i ordlyd m.m.

7. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Ved å fastsette gebyrer som i større grad samsvarer med kommunens faktiske kostnader, bidrar Asker kommune til å fremme en mer effektiv ressursfordeling som støtter opp om FNs mål for bærekraftig økonomisk vekst og ansvarlig forvaltning.

Videre kan inkludering av rabattordninger for miljømessige tiltak belønne aktører som foretar miljøbevisste valg i byggebransjen.

8. Tidligere behandling

Saken har vært behandlet i utvalget for plan og bygg, samt formannskapet, og forslaget til ny forskrift ble vedtatt lagt ut på høring den 05.09.2023.

Sak om å legge forslaget til nytt gebyrregulativ for 2024 ut på høring ble behandlet i utvalg for plan og byggesak 30.08.2023 hvor følgende innstilling ble vedtatt i sak 23/15442:

1. Lokal forskrift om innkreving av gebyrer til dekning av kommunens kostnader ved saksbehandling etter plan- og bygningsloven, forurensningsloven, eierseksjonsloven og matrikkelloven, slik forskriften foreligger som utkast, legges ut på høring.
2. Høringsfristen settes til 17. oktober 2023.

Saken ble deretter behandlet i formannskapet 05.09.2023 med følgende vedtak i sak 23/15442:

1. Lokal forskrift om innkreving av gebyrer til dekning av kommunens kostnader ved saksbehandling etter plan- og bygningsloven, forurensningsloven, eierseksjonsloven og matrikkelloven, slik forskriften foreligger som utkast, legges ut på høring.
2. Høringsfristen settes til 17. oktober 2023

9. Kommunedirektørens vurdering

Gebyrforskriften skal finansiere de oppgavene kommunen er pålagt å utføre. Forskriften skal bidra til økonomisk forutsigbarhet, brukervennlighet, effektivitet og riktig kostnadsfordeling. Den skal også bidra til at det blir enklere for innbyggerne å kontrollere i etterkant at de har blitt ilagt riktig gebyr.

Kommunedirektøren mener det nye gebyrappsettet etablerer en tydeligere ramme og forutsigbarhet i gebyrstrukturen. Dette er avgjørende for både kommunens økonomiske situasjon, i form av gebyrinntekter, men også for innbyggernes tillit til kommunen, som forvaltningsmyndighet. Gjennom differensierte gebyrtyper og satser, vil den nye gebyrforskriften bidra til en mer rettmessig og formålstjenlig gebyrsetting for saksbehandlingen.

Kommunedirektøren anbefaler at vedlagte forslag til gebyrforskrift 2024 vedtas.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

231019_Forslag Gebyrforskrift AK 2024

Saksprotokoll

Arivsak
23/15442

Saksbehandler
Malvin Bjørøy

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for plan og byggesak	01.11.2023	104/23
2 Formannskapet	21.11.2023	
3 Kommunestyret	12.12.2023	

Forslag til ny forskrift for gebyrer med hjemmel i lov om planlegging og byggesaksbehandling, lov om eiendomsregistrering, lov om vern mot forurensinger og om avfall, og lov om eierseksjoner

Utvalg for plan og byggesak har behandlet saken i møte 01.11.2023 sak 104/23

Behandling

Stig Sørum og Dalia Fahrzad innledet saken med en presentasjon og svarte på oppklarende spørsmål.

Knutsen (FrP) fremmet på vegne av H, V og FrP, følgende forslag:

Utvalget ber kommunedirektøren fremlegge et notat som viser den gjennomførte sammenligningen av gebyrregulativet, mot sammenlignbare kommuner. Utvalget ønsker også fremlagt analysen som eksternt selskap har gjort for kommunen på dette området. Innen 01.desember 2023.

Røed (H) fremmet følgende forslag:

Regulativet evalueres i forhold til gebyrnivå og selvkostgrad etter 1 år. Sak forelegges Utvalg for Plan- og Byggesak

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Forslag fremmet av Knutsen ble enstemmig vedtatt

Forslag fremmet av Røed ble enstemmig vedtatt.

Innstilling/Vedtak

1. Lokal forskrift om innkreving av gebyrer til dekning av kommunens kostnader ved saksbehandling etter plan- og bygningsloven, forurensningsloven, eierseksjonsloven og matrikkelloven vedtas.
2. Utvalget ber kommunedirektøren fremlegge et notat som viser den gjennomførte sammenligningen av gebyrregulativet, mot sammenlignbare kommuner. Utvalget ønsker også fremlagt analysen som eksternt selskap har gjort for kommunen på dette området. Innen 01.desember 2023.
3. Regulativet evalueres i forhold til gebyrnivå og selvkostgrad etter 1 år. Sak forelegges Utvalg for Plan- og Byggesak

Saksprotokoll

Arivsak
23/15442

Saksbehandler
Malvin Bjørøy

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for plan og byggesak	01.11.2023	104/23
2 Formannskapet	21.11.2023	178/23
3 Kommunestyret	12.12.2023	

Forslag til ny forskrift for gebyrer med hjemmel i lov om planlegging og byggesaksbehandling, lov om eiendomsregistrering, lov om vern mot forurensinger og om avfall, og lov om eierseksjoner

Formannskapet har behandlet saken i møte 21.11.2023 sak 178/23

Behandling

Innstillingens punkter 1 og 3 ble enstemmig vedtatt.

Innstillingens punkt 2 ble ikke tatt opp til votering.

Innstilling

1. Lokal forskrift om innkreving av gebyrer til dekning av kommunens kostnader ved saksbehandling etter plan- og bygningsloven, forurensningsloven, eierseksjonsloven og matrikkelloven vedtas.
2. Regulativet evalueres i forhold til gebyrnivå og selvkostgrad etter 1 år. Sak forelegges Utvalg for Plan- og Byggesak.

Asker
kommune

Gebyrforskrift 2024

For gebyrer etter plan- og bygningsloven,
forurensningsloven, eierseksjonsloven
og matrikkelova

Vedtaksdato: XX.XX.2023

Gyldig fra: 01.01.2024

Innhold:

Kapittel

1	Forskriftens fellesbestemmelser for alle tjenester
2	Byggesak etter plan- og bygningsloven
3	Private planforslag etter plan- og bygningsloven
4	Delesak etter plan- og bygningsloven
5	Oppmåling etter matrikkellova
6	Seksjonering etter eierseksjonsloven
7	Refusjon
8	Forurenset grunn etter forurensningsforskriften kapittel 2
9	Definisjoner og ordforklaringer

1. Fellesbestemmelser	4
§ 1.1 Formål og virkeområde	4
§ 1.2 Betalingsplikt	4
§ 1.3 Tidspunkt for gebyrfastsettelse og betalingstidspunkt	4
§ 1.4 Fakturamottaker	4
§ 1.5 Tilsyn	4
2. Byggesaker	5
§ 2.1 Generelt	5
§ 2.2 Grunngebyr	5
§ 2.3 Timepris	5
§ 2.4 Forhåndskonferanse og andre møter	6
§ 2.5 Tiltak som kan forestås av tiltakshaver (pbl. § 20-4)	6
§ 2.5.1 Tiltak unntatt ansvarsrett	6
§ 2.6 Tiltak med krav til ansvarlige foretak (pbl. § 20-3)	7
§ 2.6.1 Oppføring eller hovedombygging av alle bolig- og fritidsboligtyper, tom. 4 boenheter	7
§ 2.6.2 Oppføring eller hovedombygging av alle bolig- og fritidsboligtyper, fler enn 4 boenheter .	7
§ 2.6.3 Tilbygg, påbygg eller underbygg til bolig- og fritidsbygg	8
§ 2.6.4 Frittliggende bygning	8
§ 2.6.5 Bygg til offentlig eller privat tjenesteyting	8
§ 2.6.6 Forretningsbygg	9
§ 2.6.7 Landbruksbygg	9
§ 2.6.8 Næringsbygg	9
§ 2.6.9 Andre bygg, konstruksjoner og anlegg	10
§ 2.6.10 Rør- og ledningsanlegg	11
§ 2.6.11 Brygger	11
§ 2.6.12 Vesentlig endring, vesentlig rep. eller hovedomb. av tiltak i pbl. § 20-1 b og f.	11
§ 2.6.13 Fasadeendring	12
§ 2.6.14 Bruksendring eller vesentlig utvid. eller endr. av tidligere drift av tiltak i pbl. § 20-1 a ...	12
§ 2.6.15 Riving av tiltak som nevnt i pbl. § 20-1 a	12
§ 2.6.16 Oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner	13
§ 2.6.17 Oppdeling eller sammenføring av bruksenheter i bolig- og fritidsbygg	13
§ 2.6.18 Innhegning mot vei	13
§ 2.6.19 Skilt og reklameinnretninger	13
§ 2.6.20 Plassering av midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg	14
§ 2.6.21 Vesentlig terrenginngrep	14
§ 2.6.22 Anlegg av vei, parkeringsplass og landingsplass	14
§ 2.7 Dispensasjon	15
§ 2.7.1 Dispensasjonsvedtak	15

§ 2.8 Fravik fra byggt teknisk forskrift TEK17	15
§ 2.8.1 Fravik fra TEK17.....	15
§ 2.9 Tillatelser og attester.....	16
§ 2.9.1 Igangsettingstillatelse, midlertidig brukstillatelse og ferdigattest.....	16
§ 2.10 Revidert søknad og tegninger.....	16
§ 2.10.1 Endring av gitt tillatelse	16
§ 2.11 Gebyr for avvisning, avslutning og avslag av sak.....	17
§ 2.11.1 Øvrige gebyrer.....	17
§ 2.12 Manglende eller feilaktig informasjon.....	17
§ 2.12.1 Mangelfull søknad.....	17
§ 2.13 Arbeid som settes i gang uten nødvendig tillatelse.....	17
§ 2.13.1 Merarbeid grunnet arbeid utført før tillatelse, eller i strid med tillatelse	17
§ 2.14 Rabatter	18
§ 2.14.1 Tiltak med klimavennlige løsninger.....	18
§ 2.14.2 Kulturminner	18
3. Private planforslag	19
§ 3.1 Gebyrfritak.....	19
§ 3.1.1 Offentlige planforslag.....	19
§ 3.1.2 Unntak gebyrfritak ulovlig statsstøtte	19
§ 3.1.3 Forholdsmessighet.....	19
§ 3.1.4 Fritak gebyr for første dialogmøter.....	19
§ 3.2 Enkeltgebyrer for møter i innledende fase.....	19
§ 3.2.1 Gebyrfastsettelse og faktureringstidspunkt	19
§ 3.2.2 Veiledningsmøte før planinitiativ	19
§ 3.2.3 Oppstartsmøter etter pbl. § 12-8	20
§ 3.2.4 Dialogmøter i dialogfasen etter oppstartsmøte.....	20
§ 3.3 Fastsettelse av planprogram	20
§ 3.3.1 Gebyrfastsettelse og faktureringstidspunkt	20
§ 3.3.2 Planprogram med konsekvensutredning etter pbl. § 12-9	21
§ 3.4 Private reguleringsplaner og reguleringsendringer.....	21
§ 3.4.1 Gebyrfastsettelse og faktureringstidspunkt	21
§ 3.4.2 Beregningsgrunnlag arealgebyr i plansaker.....	21
§ 3.4.3 Arealgebyr i plansaker.....	21
§ 3.4.4 Gebyr for bebyggelse og anlegg – bruksareal (BRA)	22
§ 3.4.5 Gebyr for reguleringsendring med forenklet prosess	22
§ 3.4.6 Gebyr for arealformål.....	22
§ 3.4.7 Tilleggsgebyrer for konsekvensutredning og avvik fra overordnet plan	23
§ 3.4.8 Fornytt behandling/reviderte planforslag	23
§ 3.5 Fakturering av annet fakturerbart arbeid.....	23
§ 3.5.1 Medgått tid	23
§ 3.5.2 Fakturering av utredningsarbeid.....	24
§ 3.6 Stoppet planinitiativ	24
§ 3.6.1 Gebyr og faktureringstidspunkt.....	24
§ 3.7 Avslått planprogram	24
§ 3.7.1 Gebyr og faktureringstidspunkt.....	24
§ 3.8 Avslått planforslag	25
§ 3.8.1 Gebyr og faktureringstidspunkt.....	25
§ 3.9 Avslutning av plansak	25
§ 3.9.1 Avsluttet plansak - Gebyr	25

4. Delesaker	26
§ 4.1 Generelt.....	26
§ 4.2 Timepris.....	26
§ 4.3 Delesaker	27
§ 4.4 Gebyr for avvisning.....	27
5. Oppmåling og seksjonering	28
§ 5.1 Generelt.....	28
§ 5.2 Timepris.....	28
§ 5.3 Oppmålingsforretninger	28
§ 5.3.1 Gebyr for opprettelse av grunneiendom og feste.....	28
§ 5.3.2 Anleggseiendom.....	29
§ 5.3.3 Regulert fellesareal/offentlig veigrunn	29
§ 5.3.4 Oppretting av eiendom uten fullført oppmålingsforretning	29
§ 5.3.5 Grensejustering	29
§ 5.3.6 Arealoverføring	30
§ 5.3.7 Arealoverføring til offentlig vei eller jernbane	30
§ 5.4 Andre oppmålingsforretninger og tillegg	30
§ 5.4.1 Klarlegging av eksist. grense koordinatbestemt v tidligere forr. (grensepåvisning)	30
§ 5.4.2 Klarlegging av eksist. grense som ikke er koordinatbestemt ved tidligere forr.....	30
§ 5.4.3 Matrikkelbrev (jf. matrikkelforskriften § 16, fjerde ledd)	31
§ 5.4.4 Tinglysningsbrev.....	31
§ 5.4.5 Dokumentavgift.....	31
§ 5.4.6 Unntak fra tidsfrist (jf. matrikkelforskriften § 18, tredje ledd).....	31
6. Eierseksjonering	32
§ 6.1 Seksjonerings- og reseksjoneringsaker	32
§ 6.2. Oppmålingsforretning for uteareal	32
§ 6.2.1 Oppmålingsforretning med oppmøte i marka.....	32
§ 6.2.2 Oppmålingsforretning uten oppmøte i marka (kontorforretning)	32
7. Refusjon.....	33
§ 7.1 Gebyr for saksbehandling.....	33
§ 7.1.1 Gebyrfastsettelse og faktureringstidspunkt	33
§ 7.1.2 Gebyr	33
§ 7.1.3 Medgått tid	33
§ 7.2 Avbrutt refusjonssak.....	34
§ 7.2.1 Gebyrfastsettelse og faktureringstidspunkt	34
8. Forurenset grunn	35
§ 8.1 Gebyr for medgått tid.....	35
§ 8.1.1 Timepris.....	35
§ 8.2 Gebyr for saksbehandling og kontroll ved søknad om godkjenning av tiltaksplan	35
§ 8.2.1 Saksbehandlings- og kontrollgebyr	35
§ 8.3 Manglende eller feilaktig informasjon.....	36
§ 8.3.1 Mangelfull søknad.....	36
9. Definisjoner og ordforklaringer.....	37

1. Fellesbestemmelser

§ 1.1 Formål og virkeområde

Forskriften gjelder innkreving av gebyr til dekning av kommunens kostnader ved saksbehandling, tilsyn og kontroll i plan- og byggesaker, seksjoneringssaker, arbeid etter matrikkellova, delingssaker, tiltaksplaner ved forurenset grunn og landbrukssaker.

Forskriften gir bestemmelser om betaling av gebyr for kommunens saksbehandling etter gjeldende selvkostprinsipp jf. forskrift FOR-2019-12-11-1731. Gebyrene er beregnet i tråd med gebyrbestemmelser i respektive særlover/- forskrifter samt bestemmelsene i selvkostforskriften.

§ 1.2 Betalingsplikt

Alle som får utført tjenester etter denne forskrift skal betale gebyr.

Kommunen krever i tillegg inn tinglysingsgebyr og dokumentavgift i saker der kommunen må forskuttere dette overfor Statens Kartverk.

Kommunen kan engasjere sakkyndig hjelp for særlig krevende utrednings- eller kontrollopgaver. Kommunen kan kreve dekning av slike kostnader i tillegg til ordinært gebyr etter dette regulativ.

For søknad eller arbeid som ikke dekkes av de vedtatte satser, kan gebyret beregnes etter medgått tid per timesats.

§ 1.3 Tidspunkt for gebyrfastsettelse og betalingstidspunkt

Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato. Etter forfall påløper purregebyr i henhold til inkassoforskriften. Gebyret må betales og forfaller uansett om vedtaket er påklaget.

Det kan iht. plan- og bygningslovens § 21-4 settes som vilkår for å gi tillatelse at gebyret etter § 33-1 er innbetalt.

Gebyret beregnes etter de satser som gjelder på vedtakstidspunktet.

§ 1.4 Fakturamottaker

Asker kommune ønsker å forholde seg til en tiltakshaver/forslagsstiller/bestiller. Ved flere tiltakshavere/ forslagsstillere/bestillere regnes disse som solidarisk ansvarlige, herunder kan hver av partene holdes ansvarlig for hele gebyret ved innkreving.

§ 1.5 Tilsyn

22 % av saksbehandlingsgebyret skal dekke kommunens tilsynsvirksomhet byggesaker.

2. Byggesaker

§ 2.1 Generelt

For alle søknadspliktige tiltak etter plan- og bygningsloven skal det betales gebyr. Gebyret består av grunngelyr og gebyr per tiltak.

Ved rammetillatelse er første igangsettingstillatelse inkludert. Ved ett-trinns søknader og rammesøknader er ferdigattest som kommunen utsteder innen fem år etter tillatelse inkludert i gebyret. Det samme gjelder gebyr for første mangelbrev etter mottakskontroll.

Søknad om ferdigattest for tiltak godkjent før 1.1.2024 faktureres etter egne satser, se § 2.9.

§ 2.2 Grunngelyr

Kommunen fakturerer grunngelyr for vedtak i alle saker i dette kapitlet, med mindre denne forskriften angir noe annet. Grunngelyret skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets art, kompleksitet, størrelse m.m. Dette er for eksempel innregistrering, journalføring, fordeling av sak og arkivering.

Grunngelyret gjelder også for:

- Igangsettingstillatelser etter første igangsettingstillatelse
- Ferdigattest som kommunen utsteder mer enn fem år etter at første tillatelse er gitt
- Alle øvrige vedtak etter førstegangsvetdakt

Paragraf	Produkt	Enhet	Gebyr	Varenr
§ 2.2.	Grunngelyr i alle vedtak	Per søknad	Kr 2 385	02020101

§ 2.3 Timepris

Timeprisen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner og administrasjon. Timeprisen fastsettes etter hver påbegynt time.

§ 2.3. a.	Når kommunen behandler saker som vil føre til ekstraarbeid utover det som er forventet arbeidsmengde for sakstypen, skal det betales timepris for medgått tid	Per påbegynte time	Kr 1 590	02030101
§2.3. b.	Gebyrpliktig arbeid etter plan- og bygningsloven som ikke faller inn under andre bestemmelser i kapittel 2, faktureres løpende etter medgått tid. Grunngelyr kommer i tillegg	Per påbegynte time	Kr 1 590	02030102

§2.4 Forhåndskonferanse og andre møter

Gebyr for forhåndskonferanser etter pbl. § 21-1 faktureres per konferanse. Gebyr for andre møter enn forhåndskonferanse faktureres løpende etter medgått tid. Gebyrene omfatter også forberedelser og etterarbeid/referat. Forhåndskonferanser utløser ikke grunngebyr.

§ 2.4. a.	Forhåndskonferanse for tiltak iht. SAK10 §3-1 og §4-1	Per konferanse	Kr 3 975	02040101
§ 2.4. b.	Forhåndskonferanse alle andre tiltak	Per konferanse	Kr 7 950	02040102
§ 2.4. c.	Andre møter	Per påbeg. time	Kr 1 590	02040103
§ 2.4. d.	Forespørsel om spesifikt tiltak på eiendom besvart skriftlig	Per brev	Kr 3 180	02040104

§2.5 Tiltak som kan forestås av tiltakshaver (pbl. § 20-4)

Det tas saksbehandlingsgebyr for søknadsplichtige tiltak etter pbl. § 20-1, jf. pbl. § 20-4, se byggesaksforskriften (SAK10) §§ 3-1 og 3-2.

§2.5.1 Tiltak unntatt ansvarsrett

§ 2.5.1. a.	Mindre tiltak på bebygd eiendom som garasjer, uthus og tilbygg, jf. SAK § 3-1 a. og b.	Per tiltak	Kr 7 950	02050101
§ 2.5.1. b.	Bruksendring av ett rom fra tilleggsdel til hoveddel eller omvendt innenfor en bruksenhet, jf. SAK § 3-1 c Maks areal pr. rom 15 m ²	Per søknad	Kr 3 180	02050102
§ 2.5.1. c.	Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel eller omvendt innenfor en bruksenhet, jf. SAK § 3-1 c.	Per søknad	Kr 7 950	02050103
§ 2.5.1. d.	Skilt- og reklameinnretninger etter SAK § 3-1 d.	Per tiltak	Kr 4 770	02050104
§ 2.5.1. e.	Alminnelige driftsbygninger i landbruket, jf. SAK § 3-2	Per tiltak	Kr 11 130	02050105
§ 2.5.1. f.	Midlertidig tiltak, jf. pbl. § 20-4 c. <u>uten</u> rom for varig opphold	Per tiltak	Kr 11 130	02050106
§ 2.5.1. g.	Midlertidige tiltak, jf. pbl. § 20-4 c. <u>med</u> rom for varig opphold	Per tiltak	Kr 25 440	02050107
§ 2.5.1. h.	Andre mindre tiltak som etter kommunens skjønn kan forestås av tiltakshaver, jf. pbl. 20-4 e.	Per tiltak	Kr 7 950	02050108
§ 2.5.1. i.	Mikrohus, til og med 30 m ² BRA, jf. SAK10 §3-1, e	Per enhet	Kr 12 720	02050109

§ 2.6 Tiltak med krav til ansvarlige foretak (pbl. § 20-3)

For bygninger som er kombinasjonsbygg (både boligformål og annet enn boligformål) bruker kommunen satser per boenhet/bruksenhet avhengig av bruksenhetenes formål.

§ 2.6.1 Oppføring eller hovedombygging av alle bolig- og fritidsboligtyper, til og med 4 boenheter

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 a.

§ 2.6.1. a.	Første boenhet	Per boenhet per bygning	Kr 35 775	02060101
§ 2.6.1. b.	Per boenhet utover én	Per boenhet per bygning	Kr 23 850	02060102

Ved søknad om boenhet der oppføringen medfører ytterligere tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 a., herunder støttemurer og levegg/støyskjermer/gjerde, gjelder følgende tilleggssatser. For andre tiltak tilknyttet søknad om boenhet, se øvrige satser i forskriften.

§ 2.6.1. c.	Støttemur med høyde <u>til og med</u> 1,5 m i tilknytning til søknad om ny boenhet	Per tiltak	Kr 2 385	02060103
§ 2.6.1. d.	Støttemur med høyde <u>over</u> 1,5 m i tilknytning til søknad om ny boenhet	Per tiltak	Kr 6 360	02060104
§ 2.6.1. e.	Støyskjermer eller levegg <u>til og med</u> 10 m lengde og <u>til og med</u> 1,8 m høyde i tilknytning til søknad om ny boenhet	Per tiltak	Kr 2 385	02060105
§ 2.6.1. f.	Støyskjermer eller levegg <u>over</u> 10 m lengde eller <u>over</u> 1,8 m høyde i tilknytning til søknad om ny boenhet	Per tiltak	Kr 6 360	02060106

§ 2.6.2 Oppføring eller hovedombygging av alle bolig- og fritidsboligtyper, med flere enn 4 boenheter

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 a.

§ 2.6.2. a.	Bygning med 5–10 boenheter	Per bygning	Kr 89 438	02060201
§ 2.6.2. b.	Bygning med 11–20 boenheter	Per bygning	Kr 119 250	02060202
§ 2.6.2. c.	Bygning med 21–30 boenheter	Per bygning	Kr 155 025	02060203
§ 2.6.2. d.	Bygning med flere enn 30 boenheter	Per bygning	Kr 178 875	02060204

§2.6.3 Tilbygg, påbygg eller underbygg til bolig- og fritidsbygg

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 a.

Angivelser i kvadratmeter (m²) viser til tiltakets størrelse målt i bruksareal (BRA).

§ 2.6.3. a.	Bruksareal til og med 50 m ² (For tilbygg til og med 50 m ² unntatt ansvarsrett, se § 2.5.1 a.)	Per tiltak	Kr 15 900	02060301
§ 2.6.3. b.	Bruksareal mellom 51 og 150 m ²	Per tiltak	Kr 19 080	02060302
§ 2.6.3. c.	Bruksareal mellom 151 og 500 m ²	Per tiltak	Kr 31 800	02060303
§ 2.6.3. d.	Bruksareal over 500 m ²	Per tiltak	Kr 47 700	02060304
§ 2.6.3. e.	Tilbygg, påbygg eller underbygg til bolig- og fritidsbygg som ikke endrer byggets BYA eller BRA	Per tiltak	Kr 11 925	02060305

§2.6.4 Frittliggende bygning

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 a.

Gjelder for oppføring, tilbygg, påbygg, underbygg eller hovedombygging av bygninger slik som garasje, uthus, anneks, båthus, sjøbu, naust o.l.

Angivelser i kvadratmeter (m²) viser til tiltakets størrelse målt i bruksareal (BRA).

§ 2.6.4. a.	Bruksareal til og med 100 m ²	Per tiltak	Kr 11 130	02060401
§ 2.6.4. b.	Bruksareal over 100 m ²	Per tiltak	Kr 15 900	02060402

§ 2.6.5 Bygg til offentlig eller privat tjenesteyting

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 a.

Gjelder for oppføring, tilbygg, påbygg, underbygg eller hovedombygging av bygninger slik som skoler, barnehager, sykehjem, omsorgsboliger, kulturbygg, bibliotek, kino, konsertlokale, teater, museum, idrettsanlegg o.l.

Angivelser i kvadratmeter (m²) viser til tiltakets størrelse målt i bruksareal (BRA).

§ 2.6.5. a.	Bruksareal til og med 100 m ²	Per tiltak	Kr 27 030	02060501
§ 2.6.5. b.	Bruksareal mellom 101 m ² og 500 m ²	Per tiltak	Kr 73 935	02060502
§ 2.6.5. c.	Bruksareal mellom 501 og 2 500 m ²	Per tiltak	Kr 131 970	02060503
§ 2.6.5. d.	Bruksareal over 2 500 m ²	Per tiltak	Kr 162 180	02060504

§ 2.6.6 Forretningsbygg

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 a.

Gjelder for oppføring, tilbygg, påbygg eller underbygg eller hovedombygging av bygninger slik som detaljhandel, kontor, hoteller, overnatting, bevertning, og annen privat tjenesteyting. For bygg med flere bruksformål beregnes boligdelen etter § 2.6.1. eller § 2.6.3.

Angivelser i kvadratmeter (m²) viser til tiltakets størrelse målt i bruksareal (BRA).

§ 2.6.6. a.	Bruksareal til og med 100 m ²	Per tiltak	Kr 30 210	02060601
§ 2.6.6. b.	Bruksareal mellom 101 m ² og 500 m ²	Per tiltak	Kr 73 935	02060602
§ 2.6.6. c.	Bruksareal mellom 501 og 2 500 m ²	Per tiltak	Kr 131 970	02060603
§ 2.6.6. d.	Bruksareal over 2 500 m ²	Per tiltak	Kr 186 030	02060604

§ 2.6.7 Landbruksbygg

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 a.

Gjelder for oppføring, tilbygg, påbygg eller underbygg eller hovedombygging av landbruksbygg.

§ 2.6.7.	Landbruksbygg	Per tiltak	Kr 30 210	02060701
----------	---------------	------------	-----------	----------

§ 2.6.8 Næringsbygg

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 a.

Gjelder for oppføring, tilbygg, påbygg eller underbygg eller hovedombygging av bygninger slik som industri-, håndverks-, lagerbygg o.l.

Angivelser i kvadratmeter (m²) viser til tiltakets størrelse målt i bruksareal (BRA).

§ 2.6.8. a.	Bruksareal til og med 100 m ²	Per tiltak	Kr 30 210	02060801
§ 2.6.8. b.	Bruksareal mellom 101 m ² og 500 m ²	Per tiltak	Kr 54 060	02060802
§ 2.6.8. c.	Bruksareal mellom 501 og 2 500 m ²	Per tiltak	Kr 96 095	02060803
§ 2.6.8. d.	Bruksareal over 2 500 m ²	Per tiltak	Kr 131 970	02060804

§ 2.6.9 Andre bygg, konstruksjoner og anlegg

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 a.

Angivelser i kvadratmeter (m²) viser til tiltakets størrelse målt i bruksareal (BRA).

§ 2.6.9. a.	Bruksareal til og med 100 m ²	Per tiltak	Kr 27 030	02060901
§ 2.6.9. b.	Bruksareal mellom 101 m ² og 500 m ²	Per tiltak	Kr 54 060	02060902
§ 2.6.9. c.	Bruksareal mellom 501 og 2 500 m ²	Per tiltak	Kr 60 420	02060903
§ 2.6.9. d.	Bruksareal over 2 500 m ²	Per tiltak	Kr 96 195	02060904
§ 2.6.9. e.	Mindre utendørs idretts- og aktivitetsanlegg, areal til og med 500 m ²	Per tiltak	Kr 25 440	02060905
§ 2.6.9. f.	Utendørs idretts- og aktivitetsanlegg, areal til og med 5 000 m ²	Per tiltak	Kr 54 060	02060906
§ 2.6.9. g.	Utendørs idretts- og aktivitetsanlegg, areal over 5 000 m ²	Per tiltak	Kr 128 790	02060907
§ 2.6.9. h.	Dam og liknende	Per tiltak	Kr 25 440	02060908
§ 2.6.9. i.	Tankanlegg med tilhørende konstruksjoner	Per tiltak	Kr 25 440	02060909
§ 2.6.9. j.	Master/antenn	Per tiltak	Kr 11 130	02060910
§ 2.6.9. k.	Svømmebasseng og liknende	Per tiltak	Kr 11 130	02060911
§ 2.6.9. l.	Støttemur med høyde <u>til og med</u> 1,5 m	Per tiltak	Kr 6 360	02060912
§ 2.6.9. m.	Støttemur med høyde <u>over</u> 1,5 m	Per tiltak	Kr 12 720	02060913
§ 2.6.9. n.	Støyskerm eller levegg <u>til og med</u> 10 m lengde og <u>til og med</u> 1,8 m høyde	Per tiltak	Kr 6 360	02060914
§ 2.6.9. o.	Støyskerm eller levegg <u>over</u> 10 m lengde eller <u>over</u> 1,8 m høyde	Per tiltak	Kr 12 720	02060915
§ 2.6.9. p.	Ladestasjon	Per tiltak	Kr 12 720	02060916
§ 2.6.9. q.	Øvrige bygg, konstruksjoner og anlegg	Per tiltak	Kr 12 720	02060917
§ 2.6.9. r.	Søknadspliktig solcelleanlegg på fasade	Per branncelle	Kr 2 385	02060918
§ 2.6.9. s.	Solcelleanlegg på grunn til og med 50 m ²	Per tiltak	Kr 4 770	02060919
§ 2.6.9. t.	Solcelleanlegg på grunn over 51 m ²	Per tiltak	Kr 11 130	02060920

§ 2.6.10 Rør- og ledningsanlegg

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 a.

Gjelder for både private og offentlige ledninger.

§ 2.6.10 a.	Røranlegg, ledningsanlegg m.m. til og med 250 m lengde	Per tiltak	Kr 15 105	02061001
§ 2.6.10 b.	Røranlegg, ledningsanlegg m.m. over 250 m lengde	Per tiltak	Kr 33 390	02061002
§ 2.6.10 c.	Brannkum	Per tiltak	Kr 7 950	02061003

§ 2.6.11 Brygger

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 a.

§ 2.6.11. a.	Oppføring av brygger, molo, kai og liknende, til og med 10 m ² fastbrygge, til og med 10 m lengde og 2,4 m bredde	Per tiltak	Kr 9 540	02061101
§ 2.6.11. b.	Oppføring av brygger, molo, kai og lignende, over 10 m lengde, over 10 m ² og over 2,4 m bredde	Per tiltak	Kr 38 955	02061102
§ 2.6.11. c.	Endring eller vesentlig reparasjon av lovlig etablerte brygger, i tråd med kommuneplanens punkt 10.8.2	Per tiltak	Kr 12 720	02061103
§ 2.6.11. d.	Gjenoppføring av lovlig etablerte brygger, i tråd med kommuneplanens punkt 10.8.2	Per tiltak	Kr 11 925	02061104

§ 2.6.12 Vesentlig endring, vesentlig reparasjon eller hovedombygging av tiltak som nevnt i pbl. §20-1 b og f

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 b og n.

§ 2.6.12. a.	Vesentlig endring eller vesentlig reparasjon av eksisterende konstruksjon	Per tiltak	Kr 12 720	02061201
§ 2.6.12. b.	Vesentlig endring eller vesentlig reparasjon av eksisterende konstruksjon <u>med</u> kulturminneinteresse	Per tiltak	Kr 15 105	02061202
§ 2.6.12. c.	Hovedombygging av andre konstruksjoner enn bolig	Per bygning	Kr 12 720	02061203
§ 2.6.12. d.	Byggearbeid i bærende konstruksjoner og/eller bryting av brannceller som innsetting av én luke, dør eller trapp	Per tiltak	Kr 9 540	02061204

§ 2.6.13 Fasadeendring

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 c. For rabatter, se §2.15.

§ 2.6.13. a.	Fasadeendring <u>uten</u> kulturminneinteresser	Per tiltak	Kr 6 360	02061301
§ 2.6.13. b.	Fasadeendring <u>med</u> kulturminneinteresse	Per tiltak	Kr 11 925	02061302

§ 2.6.14 Bruksendring eller vesentlig utvidelse eller endring av tidligere drift av tiltak som nevnt i pbl. § 20-1 a

Gjelder for søknadspliktige tiltak med krav om ansvarlige foretak (pbl. § 20-3, jf. § 20-1 d)

Ved opprettelse av boenhet(er) faktureres 50 % av gebyr etter § 2.6.1 og § 2.6.2 (per boenhet/per bygning), i tillegg til gebyr for bruksendring.

§ 2.6.14. a.	Bruksendring, vesentlig utvidelse eller vesentlig endring som <u>ikke</u> involverer boligformål	Per søknad	Kr 11 925	02061401
§ 2.6.14. b.	Bruksendring, vesentlig utvidelse eller vesentlig endring som involverer boligformål	Per søknad	Kr 19 080	02061402

§ 2.6.15 Riving av tiltak som nevnt i pbl. § 20-1 a

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 e.

§ 2.6.15. a.	Riving av bygg, bygningsdel, konstruksjoner og anlegg <u>uten</u> kulturminneinteresse, <u>uten</u> avfallsplan	Per søknad	Kr 6 360	02061501
§ 2.6.15. b.	Riving av bygg, bygningsdel, konstruksjoner og anlegg <u>uten</u> kulturminneinteresse, <u>med</u> avfallsplan	Per søknad	Kr 9 540	02061502
§ 2.6.15. c.	Riving av bygg, konstruksjon, anlegg <u>med</u> kulturminneinteresse, <u>uten</u> avfallsplan	Per søknad	Kr 15 105	02061503
§ 2.6.15. d.	Riving av bygg, konstruksjon, anlegg <u>med</u> kulturminneinteresse, <u>med</u> avfallsplan	Per søknad	Kr 28 620	02061504

§ 2.6.16 Oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 f.

§ 2.6.16. a.	Sanitærinstallasjoner, ventilasjons/slokke-/antenne/energiforsyningsanlegg, heis o.l.	Per tiltak	Kr 7 950	02061601
§ 2.6.16 b.	Pipe, trappeheis, slukbytter og hulltaking i brannskille	Per tiltak	Kr 2 385	02061602
§ 2.6.16 c.	Lehus, sykkelstativ og andre typer bymøbler	Per søknad	Kr 9 540	02061603
§ 2.6.16 d.	Nedgravde avfallscontainere, energibrønnpark, og lignende tiltak under grunnen	Per søknad	Kr 15 105	02061604
§ 2.6.16 e.	Pullerter for fortløyning av fartøy og andre sikringstiltak	Per søknad	Kr 6 360	02061605
§ 2.6.16 f.	Statuer, minnesmerker og andre kunstverk	Per søknad	Kr 7 950	02061606

§ 2.6.17 Oppdeling eller sammenføring av bruksenheter i bolig- og fritidsbygg

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 g

§ 2.6.17 a.	Sammenføring av bruksenheter i bolig	Per søknad	Kr 6 360	02061701
§ 2.6.17 b.	Oppdeling av bruksenheter i bolig	Per boenhet	Kr 12 720	02061702

§ 2.6.18 Innhegning mot vei

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 h

§ 2.6.18	Innhegning/konstruksjoner og anlegg mot vei (for eksempel støyskjerm, gjerde, voller, murer m.m.)	Per tiltak	Kr 13 515	02061801
----------	---	------------	-----------	----------

§ 2.6.19 Skilt og reklameinnretninger

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 i

§ 2.6.19 a.	Skilt og reklame	Per søknad	Kr 6 360	02061901
§ 2.6.19 b.	Skiltplan	Per søknad	Kr 13 515	02061902

§ 2.6.20 Plassering av midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 j.

§ 2.6.20 a.	Plassering av midlertidig skole- og barnehagebygg for varig opphold, som skal stå i inntil to år	Per tiltak	Kr 31 800	02062001
§ 2.6.20 b.	Plassering av andre midlertidige bygninger som skal stå i inntil to år	Per tiltak	Kr 27 030	02062002
§ 2.6.20 c.	Plassering av andre midlertidige konstruksjoner eller anlegg som skal stå i inntil to år	Per tiltak	Kr 27 030	02062003

§ 2.6.21 Vesentlig terrenginngrep

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 k.

§ 2.6.21 a.	Massedeponering	Per søknad	Kr 27 030	02062101
§ 2.6.21 b.	Masseuttak	Per søknad	Kr 27 030	02062102
§ 2.6.21 c.	Øvrige vesentlige terrenginngrep	Per søknad	Kr 27 030	02062103

§ 2.6.22 Anlegg av vei, parkeringsplass og landingsplass

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-3, jf. § 20-1 l.

§ 2.6.22 a.	Mindre adkomstvei og parkering til og med 100 m, i tråd med reguleringsplan	Per tiltak	Kr 14 310	02062201
§ 2.6.22 b.	Mindre anlegg av vei, parkeringsplass på terreng, landingsplass og lignende infrastruktur til og med 500 m eller til og med 2 000 m ² (for parkeringsanlegg se § 2.6.9)	Per tiltak	Kr 30 210	02062202
§ 2.6.22 c.	Større anlegg av vei, parkeringsplass på terreng, landingsplass og lignende infrastruktur (for parkeringsanlegg se § 2.6.9)	Per tiltak	Kr 72 345	02062203
§ 2.6.22 d.	Torg og møteplasser, areal til og med 1 000 m ²	Per tiltak	Kr 42 135	02062204
§ 2.6.22 e.	Torg og møteplasser, areal over 1 000 m ²	Per tiltak	Kr 60 420	02062205

§ 2.7 Dispensasjon

§2.7.1 Dispensasjonsvedtak

Saksbehandlingsgebyr for søknadspliktige tiltak etter pbl. § 19-2 og § 19-3.

For behandling av søknad om dispensasjon betales gebyr for hvert forhold som krever dispensasjon. Dersom en søknad gjelder flere tilsvarende tiltak, og det er behov for samme type dispensasjon for flere av/alle tiltakene, beregnes gebyret som for én søknad.

§ 2.7.1 a.	Søknad om dispensasjon fra lov og forskrift, kommune- og reguleringsplan knyttet til mindre tiltak som er unntatt fra byggesaksbehandling jf. SAK10 §4-1	Per dispensasjon	Kr 11 925	02070101
§ 2.7.1 b.	Søknad om dispensasjon fra lov og forskrift, kommune- og reguleringsplan	Per dispensasjon	Kr 19 875	02070101
§ 2.7.1 c.	Søknad om dispensasjon langs sjø og vassdrag. Gjelder også for tiltak etter SAK10 kap. 4	Per dispensasjon	Kr 34 980	02070101
§ 2.7.1 d.	Søknad om dispensasjon i LNFR-område. Gjelder også for tiltak etter SAK10 kap. 4	Per dispensasjon	Kr 34 980	02070101
§2.7.1 e.	Midlertidig dispensasjon fra lov og forskrift, kommune- og reguleringsplan for tidsbestemt tid. Alle typer tiltak.	Per dispensasjon	Kr 19 875	02070101

§ 2.8 Fravik fra byggteknisk forskrift TEK17

§ 2.8.1 Fravik fra TEK17

§ 2.8.1	Fravik fra tekniske krav ved tiltak på eksisterende byggverk, jf. pbl. §31-2, fjerde ledd	Per fravik	Kr 4 770	02080101
---------	---	------------	----------	----------

§ 2.9 Tillatelser og attester

§ 2.9.1 Igangsettingstillatelse, midlertidig brukstillatelse og ferdigattest

§ 2.9.1 a.	Igangsettingstillatelse i flere trinn fra og med andre igangsettingstillatelse	Per søknad	Kr 8 745	02090101
§ 2.9.1 b.	Midlertidig brukstillatelse	Per søknad	Kr 15 105	02090102
§ 2.9.1 c.	Ferdigattest der det har gått mer enn fem år siden første tillatelse i byggesaken ble gitt	Per søknad	Kr 7 950	02090103
§ 2.9.1 d.	Ferdigattest i saker der ferdigattest ikke var inkludert i opprinnelig gebyr	Per søknad	Kr 4 000	02090104

§ 2.10 Revidert søknad og tegninger

Med revidert søknad menes endringer det søkes om, etter at rammetillatelse eller ett-trinnstillatelse er gitt, og før bygget eller tiltaket har fått ferdigattest. Søknader om endring av gitt tillatelse utløser ikke nytt grunnbeløp.

§ 2.10.1 Endring av gitt tillatelse

§ 2.10.1 a.	Søknad om endring av gitt tillatelse etter § 2.5	Per søknad	Kr 6 360	02100101
§ 2.10.1 b.	Søknad om endring av gitt tillatelse etter § 2.6	Per søknad	Kr 13 515	02100102

§ 2.11 Gebyr for avvisning, avslutning og avslag av sak

§ 2.11.1 Øvrige gebyrer

§ 2.11.1 a.	Varsel om avvisning, jf. SAK10 §5-4. Utløser ikke grunngebyr.	Per brev	Kr 11 925	02110101
§ 2.11.1 b.	Sak som avvises, jf. SAK10 §5-4	Per søknad	Kr 6 360	02110102
§ 2.11.1 c.	Sak som trekkes før vurdering.	Per søknad	Grunngebyr	02110103
§ 2.11.1 d.	Sak som trekkes etter påbegynt saksbehandling, men før endelig vedtak.	Per søknad	50 % av samlet tiltaksgebyr	02110104
§ 2.11.1 e.	Sak som kommunen avslutter på grunn av manglende oppfølging fra søker.	Per søknad	60 % av samlet tiltaksgebyr	02110105
§ 2.11.1 f.	Varsel om avslag. Utløser ikke grunngebyr.	Per brev	Kr 11 925	02110106
§ 2.11.1 g.	Sak som kommunen avslår.	Per søknad	100 % av samlet tiltaksgebyr	02110107

§ 2.12 Manglende eller feilaktig informasjon

§ 2.12.1 Mangelfull søknad

Ved behandling av saker der innsendt dokumentasjon er mangelfull eller feilaktig, beregnes et tilleggsggebyr per brev inntil søknaden er komplett. Første mangelbrev er inkludert i gebyrene.

§ 2.12.1.	Tilleggsggebyr ved mangelfull søknad	Per brev	Kr 4 770	02120101
-----------	--------------------------------------	----------	----------	----------

§ 2.13 Arbeid som settes i gang uten nødvendig tillatelse

Saksbehandlingsgebyr for tiltak som utføres i strid med bestemmelser gitt i- eller i medhold av plan- og bygningslovgivningen. Dette gjelder også tiltak som utføres i strid med ramme- og/ eller igangsettingstillatelse.

Tvangsmulkt og/eller overtredelsesgebyr etter bestemmelsene i plan- og bygningsloven §§ 32-5 og 32-8 kan komme i tillegg.

§ 2.13.1 Merarbeid grunnet arbeid utført før tillatelse, eller i strid med tillatelse

§ 2.13.1 a	Behandlingsgebyr for merarbeid faktureres i henhold til medgått tid. Dette gjelder også tiltak som utføres i strid med ramme- og/ eller igangsettingstillatelse.	Per påbegynte time	Kr 1 590	02130101
------------	--	--------------------	----------	----------

§ 2.14 Rabatter

Kommunen kan gi rabatter av samlet gebyr, inklusive grunngebyr, tiltaksgebyr og tilleggsgebyr for følgende tiltak:

§ 2.14.1 Tiltak med klimavennlige løsninger

FutureBuilt

Asker kommune er partner i FutureBuilt. Dette er et 10-årig program som varer til 2030.

FutureBuilts visjon er å vise at det er mulig å utvikle klimanøytrale byområder og arkitektur med høy kvalitet.

§ 2.14.1 a.	Tiltak som inngår i utviklingsprosjektet "FutureBuilt" eller sertifiseres som "outstanding" eller bedre i henhold til miljøsertifiseringsverktøyet BREEAM-NOR eller annen tilsvarende sertifiseringsordning. Kommunen vil kreditere rabatten etter at ferdigattesten er gitt.	Per søknad	25 % av samlet tiltaksgebyr	02140101
§ 2.14.1 b.	Tiltak som sertifiseres som "excellent" i henhold til miljøsertifiserings-verktøyet BREEAM-NOR eller annen tilsvarende sertifiseringsordning. Kommunen vil kreditere rabatten etter at ferdigattesten er gitt.	Per søknad	35 % av samlet tiltaksgebyr	02140102

§ 2.14.2 Kulturminner

§ 2.14.2 a.	Tiltak på bygg med formell vernestatus, eller ved tilbakeføring av fasader, som er i tråd med kommunens kulturminnefaglige anbefaling, der en slik uttalelse er gitt på forhånd	Per søknad	25 % av samlet tiltaksgebyr	02140201
-------------	---	------------	-----------------------------	----------

3. Private planforslag

Kapitlet omhandler gebyrer for saksbehandling av private planforslag etter plan- og bygningsloven.

§ 3.1 Gebyrfritak

§ 3.1.1 Offentlige planforslag

Kommunen beregner ikke gebyr for å behandle planforslag fra offentlige forslagsstillere når planen skal ivareta offentlige interesser eller funksjoner og tiltaket skal finansieres med bevilninger fra stat eller kommune, eller med lån som har statlig eller kommunal garanti.

§ 3.1.2 Unntak gebyrfritak ulovlig statsstøtte

Offentlige forslagsstillere, herunder kommunale foretak, som fremmer planforslag knyttet til eiendomsutvikling av rene eiendoms- og grunneierinteresser (kommersielle interesser), er likestilt med private forslagstillere og skal betale gebyr.

§ 3.1.3 Forholdsmessighet

Der deler av planen fra offentlige forslagsstillere, herunder kommunale foretak, er knyttet til eiendomsutvikling mv. (kommersielle interesser), skal det betales gebyr for grunnarealer og bruksarealer som utgjør denne delen, utregnet etter reglene i § 2.3.

§ 3.1.4 Fritak gebyr for første dialogmøter

En planprosess forutsetter normalt å innbefatte 5 dialogmøter med saksbehandler i kommunen. Dialogmøter ved detaljregulering eller endring av reguleringsplan etter ordinær prosess utover dette faktureres etter følgende gebyrer i kapitlet.

§ 3.2 Enkeltgebyrer for møter i innledende fase

§ 3.2.1 Gebyrfastsettelse og faktureringstidspunkt

Utover møter med planavdelingen i innledende faser etter § 3.1.2 fakturerer kommunen gebyrer etter hvert møte gjennomført. Gebyret beregnes når referat fra møte er journalført, etter de satser som gjelder ved mottatt anmodning om planforhåndskonferanse /veiledningsmøte, oppstartsmøte eller dialogmøte.

§ 3.2.2 Veiledningsmøte før planinitiativ

Paragraf	Produkt	Enhet	Gebyr	Varenr
§ 3.2.2.	Veiledningsmøte	Per møte	Kr 8 400	03020201

§ 3.2.3 Oppstartsmøter etter pbl. § 12-8

§ 3.2.3 a.	Oppstartsmøte privat detaljregulering og endring av reguleringsplan uten planprogram/ konsekvensutredning (KU)	Per møte	Kr 67 200	03020301
§ 3.2.3 b.	Oppstartsmøte privat detaljregulering med planprogram/KU	Per møte	Kr 92 400	03020302
§ 3.2.3 c.	Oppstartsmøte privat detaljregulering og endring av reguleringsplan uten planprogram/KU der planinitiativet er i strid med arealbruk (formål og/ eller bestemmelser) i overordnet plan	Per møte	Kr 100 800	03020303
§ 3.2.3 d.	Oppstartsmøte privat detaljregulering og endring av reguleringsplan med planprogram/KU der planinitiativet er i strid med arealbruk (formål og/ eller bestemmelser) i overordnet plan	Per møte	Kr 117 600	03020304
§ 3.2.3 e.	Oppstartsmøte endring av reguleringsplan med forenklet prosess, jf. pbl. §12-14	Per møte	Kr 42 000	03020305

§ 3.2.4 Dialogmøter i dialogfasen etter oppstartsmøte

§ 3.2.4 a.	Dialogmøte om overordnet prosess	Per møte	Kr 8 400	03020401
§ 3.2.4 b.	Dialogmøte for gjennomgang av planmaterialet uten planprogram/ konsekvensutredning (KU)	Per møte	Kr 11 800	03020402
§ 3.2.4 c.	Dialogmøte for gjennomgang av planmaterialet uten planprogram/KU der planforslaget er uten samsvar med arealbruk i overordnet plan	Per møte	Kr 16 800	03020403
§ 3.2.4 d.	Dialogmøte for gjennomgang av planmaterialet med planprogram/KU	Per møte	Kr 23 500	03020404
§ 3.2.4 e.	Dialogmøte ved endring av reguleringsplan med forenklet prosess, jf. Pbl. §12-14	Per møte	Kr 10 100	03020405

§ 3.3 Fastsettelse av planprogram**§ 3.3.1 Gebyrfastsettelse og faktureringstidspunkt**

Når kommunen fastsetter planprogram med konsekvensutredning etter pbl. § 12-9, faktureres gebyr. Kommunen bruker følgende satser når forslaget til planprogram

fastsettes, og gebyret beregnes og fastsettes på tidspunkt for mottatt komplett planprogram.

§ 3.3.2 Planprogram med konsekvensutredning etter pbl. § 12-9

§ 3.3.2	Fastsettelse av planprogram med konsekvensutredning	Per planprogram	Kr 70 600	03030201
---------	---	-----------------	-----------	----------

§ 3.4 Private reguleringsplaner og reguleringsendringer

§ 3.4.1 Gebyrfastsettelse og faktureringstidspunkt

For å behandle private reguleringsplaner etter pbl. § 12-11 frem til offentlig ettersyn, samt reguleringsendringer etter pbl. § 12-14 frem til politisk behandling, faktureres et samlet gebyr etter summen av følgende bestemmelser, jf. § 3.3. Gebyret beregnes og fastsettes på tidspunkt for mottatt komplett planforslag/endringsforslag.

§ 3.4.2 Beregningsgrunnlag arealgebyr i plansaker

Det skal beregnes behandlingsgebyr, både etter planområdets grunnareal i § 3.4.3, og bebyggelsens bruksareal i § 3.4.4, som foreslått i komplett innsendt planforslag til offentlig ettersyn. Selv om arealtallene endres etter offentlig ettersyn, eller ved den politiske behandlingen, endres ikke gebyrgrunnlaget.

Bruksareal skal beregnes etter målereglene i byggteknisk forskrift (TEK17), kapittel 5.

Dersom bygningstiltaket i reguleringsplanen ikke har måleverdig bruksareal, beregnes arealgebyret kun etter planområdets grunnareal.

§ 3.4.3 Arealgebyr i plansaker

I arealberegningen inngår alle grunn- /tomtearealer innenfor planområdet.

§ 3.4.3 a.	Arealgebyr 0–2.000 m ²	Per planforslag	Kr 90 700	03040301
§ 3.4.3 b.	Arealgebyr 2.001–5.000 m ²	Per planforslag	Kr 121 000	03040302
§ 3.4.3 c.	Arealgebyr 5.001–10.000 m ²	Per planforslag	Kr 151 200	03040303
§ 3.4.3 d.	Arealgebyr 10.001–20.000 m ²	Per planforslag	Kr 181 500	03040304
§ 3.4.3 e.	Arealgebyr 20.001–30.000 m ²	Per planforslag	Kr 211 700	03040305
§ 3.4.3 f.	Arealgebyr 30.001–50.000 m ²	Per planforslag	Kr 241 900	03040306
§ 3.4.3 g.	Arealgebyr 50.001–70.000 m ²	Per planforslag	Kr 272 200	03040307
§ 3.4.3 h.	Arealgebyr 70.000 m ² og høyere	Per planforslag	Kr 302 400	03040308
§ 3.4.3 i.	Tilleggsgebyr for regulering i flere vertikalnivåer enn grunnarealet over bakken, jf. kart- og planforskriften § 9, 3. ledd	Per vertikalnivå utover ett	Kr 38 600	03040309

§ 3.4.4 Gebyr for bebyggelse og anlegg – bruksareal (BRA)

Det skal beregnes gebyr for både ny bebyggelse og eksisterende bebyggelse som skal bli stående. Det betales ikke gebyr for eksisterende bruksarealer som skal bli stående, og hvor det ikke planlegges nye reguleringsformål eller økt utnyttelse.

Det skal beregnes gebyr for maksimalt bruksareal som foreslått i komplett innsendt planforslag til offentlig ettersyn. Bruksareal under bakken skal også inkluderes i beregningen, selv om det ikke regnes med i planforslagets grad av utnyttning.

§ 3.4.4 a.	Bruksareal 0–2.000 m ²	Per planforslag	Kr 114 200	03040401
§ 3.4.4 b.	Bruksareal 2.001–5.000 m ²	Per planforslag	Kr 151 200	03040402
§ 3.4.4 c.	Bruksareal 5.001–10.000 m ²	Per planforslag	Kr 189 800	03040403
§ 3.4.4 d.	Bruksareal 10.001–20.000 m ²	Per planforslag	Kr 226 800	03040404
§ 3.4.4 e.	Bruksareal 20.001–30.000 m ²	Per planforslag	Kr 265 400	03040405
§ 3.4.4 f.	Bruksareal 30.001–50.000 m ²	Per planforslag	Kr 302 400	03040406
§ 3.4.4 g.	Bruksareal 50.001–70.000 m ²	Per planforslag	Kr 341 000	03040407
§ 3.3.4 h.	Bruksareal 70.000 m ² og høyere	Per planforslag	Kr 378 000	03040408

§ 3.4.5 Gebyr for reguleringsendring med forenklet prosess

Det faktureres enkeltgebyr per forslag til reguleringsendring som behandles etter forenklet prosess, jf. pbl. § 12-14.

§ 3.4.5	Reguleringsendring- forenklet prosess	Per endrings- forslag	Kr 94 100	03040501
---------	---------------------------------------	--------------------------	-----------	----------

§ 3.4.6 Gebyr for arealformål

Det faktureres et enkeltgebyr per arealformål, jf. pbl. § 12-5 pkt. 1-6. Det faktureres ikke gebyr for underformål, kombinerte underformål, hensynssoner, grøntstruktur eller bestemmelsesområder.

§ 3.4.6 a.	Gebyr per hovedformål i planforslaget	Per hoved- formål	Kr 38 600	03040601
§ 3.4.6 b.	Gebyr per hovedformål ved reguleringsendring	Per nytt formål	Kr 18 500	03040602

§ 3.4.7 Tilleggsgebyrer for konsekvensutredning og avvik fra overordnet plan

§ 3.4.7 a.	Privat planforslag med konsekvensutredning	Per planforslag	Kr 57 100	03040701
§ 3.4.7 b.	Privat planforslag og endring av reguleringsplan uten samsvar med arealbruk i overordnet plan	Per planforslag	Kr 38 600	03040702
§ 3.4.7 c.	Planforslag med utredningsalternativer etter forslagsstillers initiativ eller anbefaling/pålegg fra kommunen	Per utredningsalternativ	Kr 38 600	03040703

§ 3.4.8 Fornyet behandling/reviderte planforslag

For å behandle revidert planforslag etter offentlig ettersyn faktureres gebyrer etter følgende satser når revidert planforslag er mottatt. Gebyret beregnes samtidig med kommunens beslutning om begrenset høring eller nytt offentlig ettersyn, og når referater fra avklaringsmøtene er journalført.

§ 3.4.8 a.	Endringer av planforslag etter at forslaget er fremmet til politisk behandling ev. med ny begrenset høring og ny fremleggelse for utvalget	Per planforslag	Kr 94 100	03040801
§ 3.4.8 b.	Ny begrenset høring ved endring av planforslag etter offentlig ettersyn	Per begrenset høring	Kr 38 600	03040802
§ 3.4.8 c.	Nytt offentlig ettersyn ved endring av planforslag etter offentlig ettersyn	Per offentlig ettersyn	Kr 75 600	03040803
§ 3.4.8 d.	Nye avklaringsmøter etter politisk behandling eller offentlig ettersyn for private planforslag og endring av reguleringsplan	Per avklaringsmøte	Kr 8 400	03040804

§ 3.5 Fakturering av annet fakturerbart arbeid**§ 3.5.1 Medgått tid**

Gebyrpliktig arbeid etter plan- og bygningsloven som ikke faller inn under andre bestemmelser i dette kapitlet, faktureres løpende etter medgått tid.

§ 3.5.1	Gebyr for medgått tid i plansaker	Per påbegynt time	Kr 1 390	03050101
---------	-----------------------------------	-------------------	----------	----------

§ 3.5.2 Fakturering av utredningsarbeid

Kommunen kan kreve refusjon for utleggsutgifter knyttet til utredningsarbeid som er nødvendig for å sikre tilstrekkelig saksopplysning av planforslag, og som må bestilles fra eksterne fagkonsulenter. Kommunen kan kreve at forslagsstiller dekker slike utgifter i sin helhet.

§ 3.5.2 a.	Sakkyndig bistand private plansaker	Utleggsdekning	-	03050201
§ 3.5.2 b.	Medgått tid for koordinering sakkyndig bistand	Per påbegynt time	Kr 1 390	03050202

§ 3.6 Stoppet planinitiativ

§ 3.6.1 Gebyr og faktureringstidspunkt

For stoppet planinitiativ etter pbl. § 12-8 faktureres gebyr, etter satsene som gjelder når anmodning om oppstartsmøte er mottatt. Gebyret beregnes ved beslutning om at planinitiativet stoppes. Stoppegebyret skal betales selv om forslagstiller senere får medhold fra kommunestyret og planforslaget fremmes på ordinær måte. Kommunen gebyrlegger behandling av plansaken fullt ut i henhold til gjeldende gebyrforskrift, uten fratrukk for stoppegebyr.

§ 3.6.1	Gebyr for Stoppet planinitiativ	Per planinitiativ	Kr 38 600	03060101
---------	---------------------------------	-------------------	-----------	----------

§ 3.7 Avslått planprogram

§ 3.7.1 Gebyr og faktureringstidspunkt

For avslått planprogram etter pbl. § 12-9 faktureres gebyr, etter satsene som gjelder når forslag til planprogram er mottatt. Gebyret beregnes og fastsettes på tidspunkt for mottatt komplett planprogram, og faktureres ved beslutning om at planprogrammet ikke skal fastsettes. Avslagsgebyret skal betales selv om forslagstiller senere får medhold fra kommunestyret, og planforslaget fremmes på ordinær måte. Kommunen gebyrlegger behandling av plansaken fullt ut i henhold til gjeldende gebyrforskrift, uten fratrukk for avslagsgebyr.

§ 3.7.1	Gebyr for avslått planprogram	Per planprogram	Kr 70 600	03070101
---------	-------------------------------	-----------------	-----------	----------

§ 3.8 Avslått planforslag

§ 3.8.1 Gebyr og faktureringstidspunkt

For avslått planforslag etter pbl. § 12-11 faktureres gebyr, etter satsene som gjelder når komplett innsendt planforslag er mottatt. Gebyret beregnes og fastsettes på tidspunkt for mottatt komplett planforslag, og faktureres ved beslutning om å avslå planforslaget, og å avslå at planforslaget legges ut til offentlig ettersyn.. Avslagsgebyret skal betales selv om forslagstiller senere får medhold fra kommunestyret, og planforslaget fremmes på ordinær måte. Kommunen gebyrlegger behandling av plansaken fullt ut i henhold til gjeldende gebyrforskrift, uten fratrukk for avslagsgebyr.

§ 3.8.1	Gebyr for avslått planforslag	Per planforslag	Kr 94 100	03080101
---------	-------------------------------	-----------------	-----------	----------

§ 3.9 Avslutning av plansak

§ 3.9.1 Avsluttet plansak - Gebyr

For avslutning av en plansak, med komplett innsendt planforslag, før kommunens beslutning om offentlig ettersyn, faktureres gebyr. Kommunen bruker satsene som gjelder når komplett innsendt planforslag er mottatt. Gebyret beregnes når plansaken er avsluttet.

Grunner til avslutningen kan være at forslagsstiller har trukket forslaget, i noen tilfeller etter kommunens anbefaling, eller at plansaken blir uaktuell fordi forslagsstiller ikke har fulgt opp saken.

§ 3.9.1	For avslutning av plansak, med komplett innsendt planforslag, før beslutning om offentlig ettersyn, beregnes 50 % av fullt gebyr.	Per plansak	50% av fullt gebyr	03090101
---------	---	-------------	--------------------	----------

4. Delesaker

Kapitlet omhandler gebyrer for delesaker etter pbl. § 20-1 m.

§ 4.1 Generelt

For alle søknadspliktige tiltak etter plan- og bygningsloven skal det betales gebyr. Gebyrets størrelse er det samme for tillatelser som for avslag.

Gebyret for fradeling er stykkpris per ny tomt som oppstår ved delingen/arealoverføring, også ved samtidig fradeling av flere tomter fra samme eiendom.

Hvis delesaken er i samsvar med reguleringsplan vedtatt etter 01.06.1986 regnes et maksimalgebyr på kr. 36 300,- selv om det fradeles mer enn 3 tomter. Ellers faktureres det per fradelt tomt.

Gebyrer for oppmålingsforretning kommer i tillegg.

§ 4.2 Timepris

Timeprisen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner og administrasjon. Gebyr for sakstyper som ikke er oppgitt i dette kapitlet blir beregnet etter medgått tid.

Paragraf	Produkt	Enhet	Gebyr	Varenr
§ 4.2. a.	Når kommunen behandler saker som åpenbart vil føre til ekstraarbeid utover det som er forventet arbeidsmengde for sakstypen, skal det betales timepris for medgått tid.	Per påbegynte time	Kr 1 590	04020101
§ 4.2. b.	Gebyrpliktig arbeid etter plan- og bygningsloven som ikke faller inn under andre bestemmelser i dette kapitlet, faktureres løpende etter medgått tid. Grunngebyr kan komme i tillegg.	Utgifts dekkende	Kr 1 590	04020102

§ 4.3 Delesaker

For behandling av søknad om opprettelse av ny eiendom (grunneiendom eller anleggseiendom, herunder arealoverføring) i henhold til pbl. gjelder følgende gebyrer:

§ 4.3. a.	Behandling av søknad om opprettelse av ny eiendom (deling) eller arealoverføring hvor det dannes ny boligparsell	Per sak	Kr 15 900	04030101
§ 4.3. b.	Behandling av søknad om mindre arealoverføring	Per søknad	Kr 9 540	04030102
§ 4.3. c.	Behandling av søknad om utsettelse/endring av delingsvilkår	Per søknad	Kr 6 360	04030103

§ 4.4 Gebyr for avvisning

§ 4.4.	Sak som avvises Dersom søknad blir avvist fra behandling ilegges gebyr etter medgått tid, minimum kr. 6 360,-.	Per time	Kr 1 590	04040101
--------	---	----------	----------	----------

5. Oppmåling og seksjonering

Kapitlet omhandler gebyrer for saksbehandling av delesaker og oppmålingssaker etter plan- og bygningsloven og matrikkeloven.

§ 5.1 Generelt

For alle søknadspliktige tiltak etter plan- og bygningsloven skal det betales gebyr. Gebyrets størrelse er det samme for tillatelser som for avslag.

§ 5.2 Timepris

Timeprisen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner og administrasjon. Gebyr for sakstyper som ikke er oppgitt i dette kapitlet blir beregnet etter medgått tid.

Paragraf	Produkt	Enhet	Gebyr	Varenr
§ 5.2. a.	Når kommunen behandler saker som åpenbart vil føre til ekstraarbeid utover det som er forventet arbeidsmengde for sakstypen, skal det betales timepris for medgått tid.	Per påbegynte time	Kr 1 410	05020101
§ 5.2. b.	Gebyrpliktig arbeid etter plan- og bygningsloven som ikke faller inn under andre bestemmelser i dette kapitlet, faktureres løpende etter medgått tid. Grunngbyr kan komme i tillegg.	Utgifts dekkende	Kr 1 410	05020102

§ 5.3 Oppmålingsforretninger

§ 5.3.1 Gebyr for opprettelse av grunneiendom og feste

§ 5.3.1 a.	Grunngbyr for oppmålingsforretning for opprettelse grunneiendom eller feste	Per sak	Kr 49 350	05030101
§ 5.3.1 b.	Tillegg ved oppretting av flere grunneiendommer og fester	Per grunneiendom /feste utover første	Kr 7 050	05030102
§ 5.3.1 c.	Tillegg for hvert nye grensepunkt som blir etablert	Per grensepunkt	Kr 1 410	05030103

§ 5.3.2 Anleggseiendom

§ 5.3.2 a.	Grunngebyr for oppmålingsforretning for anleggseiendom	Per sak	Kr 49 350	05030201
§ 5.3.2 b.	Tillegg ved oppretting av flere eiendommer utover første	Per grunneiendom	Kr 7 050	05030202

§ 5.3.3 Regulert fellesareal/offentlig veigrunn

§ 5.3.3 a.	Grunngebyr for oppmålingsforretning for opprettelse av grunneiendom til offentlig veigrunn, i saker hvor det er behov for tillatelse	Per sak	Kr 28 200	05030301
§ 5.3.3 b.	Tillegg ved oppretting av flere eiendommer utover første	Per grunneiendom	Kr 7 050	05030302
§ 5.3.3 c.	Tillegg for hvert nye grensepunkt som blir etablert	Per grensepunkt	Kr 1 410	05030303

§ 5.3.4 Oppretting av eiendom uten fullført oppmålingsforretning

Gebyr for fullføring av forretning følger av pkt. 5.3.1 til 5.3.4.

Gebyr for utsatt forretning og fullføring av forretning blir innkrevd samlet når ny eiendom blir opprettet

§ 5.3.4 a.	Grunngebyr for utsatt oppmålingsforretning for oppretting av eiendom	Per sak	Kr 8 460	05030401
§ 5.3.4 b.	Tillegg ved oppretting av flere eiendommer utover første	Per grunneiendom	Kr 2 550	05030402
§ 5.3.4 c.	Tillegg for hvert nye grensepunkt som blir etablert	Per grensepunkt	Kr 0	05030403

§ 5.3.5 Grensejustering

§ 5.3.5 a.	Grunngebyr for oppmålingsforretning for grensejustering	Per grensejustering	Kr 28 200	05030501
§ 5.3.5 b.	Tillegg ved flere grensejusteringer utover første	Per grensejustering utover den første	Kr 4 230	05030502
§ 5.3.5 c.	Tillegg for hvert nye grensepunkt som blir etablert	Per grensepunkt	Kr 1 410	05030503

§ 5.3.6 Arealoverføring

§ 5.3.6 a.	Grunngebyr for oppmålingsforretning for arealoverføring	Per sak	Kr 35 250	05030601
§ 5.3.6 b.	Tillegg ved arealoverføring utover første	Per arealoverføring utover den første	Kr 7 050	05030602
§ 5.3.6 c.	Tillegg for hvert nye grensepunkt som blir etablert	Per grensepunkt	Kr 1 410	05030603

§ 5.3.7 Arealoverføring til offentlig vei eller jernbane

§ 5.3.7 a.	Grunngebyr for oppmålingsforretning for arealoverføring til offentlig vei eller jernbane	Per angivereiendom	Kr 28 200	05030701
§ 5.3.7 b.	Tillegg ved arealoverføring utover første	Per angivereiendom utover første	Kr 7 050	05030702
§ 5.3.7 c.	Tillegg for hvert nye grensepunkt som blir etablert	Per grensepunkt	Kr 1 410	05030703

§ 5.4 Andre oppmålingsforretninger og tillegg**§ 5.4.1 Klarlegging av eksisterende grense som er koordinatbestemt ved tidligere forretning (grensepåvisning)**

§ 5.4.1 a.	Grunngebyr for oppmålingsforretning for klarlegging av eksisterende grense som er koordinatbestemt ved tidligere forretning	Per sak	Kr 16 920	05040101
§ 5.4.1 b.	Tillegg for hvert grensepunkt som blir påvist	Per grensepunkt	Kr 705	05040102

§ 5.4.2 Klarlegging av eksisterende grense som ikke er koordinatbestemt ved tidligere forretning

§ 5.4.2 a.	Grunngebyr for oppmålingsforretning for klarlegging av eksisterende grense som <u>ikke</u> er koordinatbestemt ved tidligere forretning	Per sak	Kr 28 200	05040201
§ 5.4.2 b.	Tillegg for hvert grensepunkt som blir klarlagt	Per grensepunkt	Kr 1 410	05040202
§ 5.4.2 c.	Gebyr for klarlegging i forbindelse med andre oppmålingssaker	Per punkt	Kr 1 410	05040203

§ 5.4.3 Matrikelbrev (jf. matrikkelforskriften § 16, fjerde ledd)

§ 5.4.3 a.	Matrikelbrev	Til og med 10 sider	Kr 175	05040301
§ 5.4.3. b.	Matrikelbrev	Over 10 sider	Kr 350	05040302

§ 5.4.4 Tinglysningsbrev

Gebyr for tinglysningsdokumenter ved oppretting av ny eiendom eller arealoverføring kommer i tillegg til gebyr i § 4.3

§ 5.4.4 a.	Papirbasert innsending	Per tinglysningsbrev	Kr 585	05040401
§ 5.4.4 b.	Elektronisk innsending	Per tinglysningsbrev	Kr 540	05040402

§ 5.4.5 Dokumentavgift

Dokumentavgift ved overføring av fast eiendom kommer i tillegg til gebyr i § 5.3. Avgiften er 2,5 % av verdien til eiendommen på tinglysningspunktet.

§ 5.4.6 Unntak fra tidsfrist (jf. matrikkelforskriften § 18, tredje ledd)

Tidsfrist for gjennomføring av oppmålingsforretning er 16 uker.
Tidsfristen løper ikke i perioden 15. desember til 15. april.
Hensikten med bestemmelsen er å utsette fristen for gjennomføring av oppmålingsforretning i en periode på vinteren når snø og tele gjør det vanskelig eller umulig å utføre oppmålingsarbeid.

6. Eierseksjonering

Kapitlet omhandler gebyrer for seksjoneringssaker etter eierseksjonsloven. Gebyrets størrelse er det samme for seksjoneringsvedtak som for avslag

§ 6.1 Seksjonerings- og reseksjoneringsaker

I seksjoneringsaker tillegges tinglysningsgebyr, jf. § 4.4.3.

Paragraf	Produkt	Enhet	Gebyr	Varenr
§ 6.1. a.	1–10 seksjoner	Per sak	Kr 9 870	06010101
§ 6.1. b.	11–40 seksjoner	Per sak	Kr 12 690	06010102
§ 6.1. c.	Over 40 seksjoner	Per sak	Kr 18 330	06010103
§ 6.1. d.	Tillegg for befarig	Per sak	Kr 4 230	06010104
§ 6.1. e.	Sletting av seksjoner (sameiet skal opphøre)	Per sak	Kr 4 230	06010105

§ 6.2. Oppmålingsforretning for uteareal

§ 6.2.1 Oppmålingsforretning med oppmøte i marka

§ 6.2.1 a.	Grunngebyr for oppmålingsforretning for uteareal (inntil 4 uteareal)	Per sak	Kr 28 200	06020101
§ 6.2.1. b.	Tillegg ved flere utearealer utover 4	Per grunneiendom	Kr 2 550	06020102
§ 6.2.1. c.	Tillegg for hvert nye grensepunkt som blir etablert	Per grensepunkt	Kr 1 410	06020103

§ 6.2.2 Oppmålingsforretning uten oppmøte i marka (kontorforretning)

§ 6.2.2 a.	Grunngebyr for oppmålingsforretning for uteareal (inntil 4 uteareal)	Per sak	Kr 14 100	06020201
§ 6.2.2. b.	Tillegg ved flere utearealer utover 4	Per grunneiendom	Kr 2 550	06020202
§ 6.2.2 c.	Tillegg for hvert nye grensepunkt som blir etablert	Per grensepunkt	Kr 0	06020203

7. Refusjon

Kapitlet omhandler gebyr for refusjonssaker etter plan- og bygningslovens § 18.

§ 7.1 Gebyr for saksbehandling

§ 7.1.1 Gebyrfastsettelse og faktureringstidspunkt

For å behandle refusjonssaker faktureres gebyr, i faser, etter følgende bestemmelser. Grunnlaget for endelig beregning av gebyret er godkjent regnskap etter pbl. § 18-9.

§ 7.1.2 Gebyr

Saksbehandlingsgebyr for refusjonssaker tiltak.

Paragraf	Produkt	Enhet	Gebyr	Varenr
§ 7.1.2 a.	Gebyrgruppe I: Gebyrgrunnlag mindre enn 5,0 mill. kroner Faktureres 75% à konto etter godkjent kostnadsoverslag Minimumsgebyr 75.000	Per refusjonssak	3,5 % av godkjent kostnadsoverslag	07010201
§ 7.1.2 b.	Gebyrgruppe I: Gebyrgrunnlag mindre enn 5,0 mill. kroner. Resterende sum avregnes og faktureres etter godkjent regnskap. Minstegebyr, jf. 7.1.2. a	Per refusjonssak	3,5 % av godkjent regnskap	07010202
§ 7.1.2 c.	Gebyrgruppe II: Gebyrgrunnlag større enn 5,0 mill. kroner. Faktureres 75% à konto etter godkjent kostnadsoverslag	Per refusjonssak	4,5 % av godkjent kostnadsoverslag	07010203
§ 7.1.2 d.	Gebyrgruppe II: Gebyrgrunnlag større enn 5,0 mill. kroner. Resterende sum avregnes og faktureres etter godkjent regnskap.	Per refusjonssak	4,5 % av godkjent regnskap	07010204

§ 7.1.3 Medgått tid

Annet gebyrpliktig arbeid etter plan- og bygningsloven, som ikke faller inn under andre bestemmelser i dette kapitlet, faktureres løpende etter medgått tid.

§ 7.1.3	Gebyr for medgått tid i refusjonssaker	Per påbegynt time	Kr 1 590	07010301
---------	--	-------------------	----------	----------

§ 7.2 Avbrutt refusjonssak

§ 7.2.1 Gebyrfastsettelse og faktureringstidspunkt

For avslutning av en refusjonssak før endelig gebyrberegning foreligger faktureres gebyr etter følgende satser. For avslutning etter endelig beregning foreligger faktureres gebyr etter § 7.1.2.

§ 7.2.1 a.	Gebyr for refusjonssaker som avsluttes før påbegynt saksbehandling	Per refusjonssak	Kr 2 385	07020101
§ 7.2.1 b.	Gebyr for refusjonssaker som avsluttes etter påbegynt saksbehandling, før beregning av gebyr	Per refusjonssak	Kr 9 540	07020102
§ 7.2.1 c.	Gebyr for refusjonssaker som avsluttes etter påbegynt saksbehandling, før endelig beregning av gebyr foreligger, jf. pbl. § 18-9	Per refusjonssak	1,5 % av godkjent kostnadsoverslag	07020103

8. Forurenset grunn

Kapitlet omhandler gebyrer for saksbehandling og kontroll med opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider etter forurensningsforskriften kapittel 2.

Kommunen er forurensningsmyndighet i saker som gjelder opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider. Ved bygge- og gravearbeider på en eiendom der det er grunn til å tro at grunnen er forurenset, må omfanget og betydningen av en eventuell forurensning kartlegges. Viser undersøkelsen at det er forurenset grunn, må tiltaksplanen godkjennes av kommunen før tiltaket kan settes i gang.

§ 8.1 Gebyr for medgått tid

§ 8.1.1 Timepris

Gebyrpliktig arbeid etter forurensningsforskriften som ikke faller inn under andre bestemmelser i dette kapitlet, faktureres løpende etter medgått tid. Timeprisen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner og administrasjon.

Paragraf	Produkt	Enhet	Gebyr	Varenr
§ 8.1.1	Gebyr for medgått tid forurenset grunn	Per påbegynte time	Kr 1 590	08010101

§ 8.2 Gebyr for saksbehandling og kontroll ved søknad om godkjenning av tiltaksplan

Det skal betales engangsgebyr for saksbehandling og kontroll ved søknad om godkjenning av tiltaksplan. Gebyret belastes tiltakshaver og faktureres per tiltaksplan.

§ 8.2.1 Saksbehandlings- og kontrollgebyr

Gebyret dekker kommunens saksbehandling ved godkjenning av tiltaksplaner for forurenset grunn, samt kommunens oppfølging av vilkår i vedtak, tilsyn med håndtering av forurenset grunn på byggeplass og behandling av sluttrapporter, herunder rapportering av data til databasen Grunnforurensning.

Gebyret er differensiert etter risiko for skade på helse og miljø, jf. § 9-3 i byggesaksforskriften

§ 8.2.1 a.	Godkjenning av tiltaksplan Tiltaksklasse 1	Per tiltaksplan	Kr 6 360	08020101
§ 8.2.1 b.	Godkjenning av tiltaksplan Tiltaksklasse 2	Per tiltaksplan	Kr 11 130	08020102
§ 8.2.1 c.	Godkjenning av tiltaksplan Tiltaksklasse 3	Per tiltaksplan	Kr 25 440	08020103

§ 8.3 Manglende eller feilaktig informasjon

§ 8.3.1 Mangelfull søknad

Dersom hjemmelshaver etter første mangelbrev ikke har komplett søknad etter kravene i forurensingsforskriften kapittel 2., påløper det gebyr for hvert påfølgende mangelbrev som må sendes.

§ 8.3.1	Utsendelse av nytt mangelbrev	Per påfølgende mangelbrev etter første	Kr 3 180	08030101
---------	-------------------------------	--	----------	----------

9. Definisjoner og ordforklaringer

Boenhet:	Bruksenhet som har alle hovedfunksjoner for bolig/framstår som egen boenhet, slik som stue, kjøkken, soveplass, bad og toalett, og har egen inngang.
Bolig/boligeiendom:	Eiendom med bygg som brukes til boligformål, herunder fritidsbolig. Bygningstype 111 – 163 etter NS-3457.
Bruksareal (BRA):	Bruksareal for eiendom som er registrert i matrikkelen og beregnet med utgangspunkt i NS-3940.
Bruksenhet:	Bygning eller del av bygning (lokale), f.eks. boenhet, kontorenhet, verksted og lager.
Bygningstype:	Standardisert kategorisering av den enkelte bygning etter NS-3457. Bygningstyper fra 111 til 199 tilhører bygningshovedgruppe boligbygning.
Eiendom:	Fast eiendom definert med et eget gårds- og bruksnummer, festenummer og/eller seksjonsnummer i matrikkelen. Seksjon etablert i henhold til eierseksjonsloven regnes som selvstendig eiendom.
Fritidsbolig:	Bygg som er registrert som fritidsbolig i matrikkelen. Bygningstype 161 – 163 etter NS-3457.
Matrikkel:	Nasjonalt eiendomsregister hvor hver eiendom har et unikt nummer bestående av kommunenummer, gårdsnummer (gnr), bruksnummer (bnr), festenummer (fnr) og seksjonsnummer (snr). Dersom bruket ikke har feste- og/eller seksjonsnummer har disse verdien null (0). Tidligere kalt GAB-registeret (Grunneiendoms-, Adresse- og Bygningsregisteret).
Næringseiendom:	Eiendom som ikke er bolig- eller kombinasjonseiendom. Bygg for offentlige formål klassifiseres som næringseiendom.
SAK:	Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften)
Tiltaksklasse:	Inndeling av oppgaver i tiltaket basert på vanskelighetsgrad, kompleksitet og konsekvenser av mangler og feil, jf. SAK § 9-4.

Asker
kommune

Politisk tilleggsnotat

Vår referanse
23/15442-7

Vår saksbehandler
Malvin Bjørøy

Dato
25.10.2023

Til: Utvalg for plan og byggesak

Fra: kommunedirektøren

Tilleggsnotat lagt til 25.10.23 - Oppsummering av og kommentarer til høringsuttalelser til ny gebyrforskrift 2024 fra Boxs Arkitektstudio AS

Det er mottatt innspill fra Boxs Arkitektstudio AS, datert. 16.10.2023, mottatt 17.10.2023, registrert i sak 23/15442 først den 23.10.2023.

Vi beklager at innspillene, mottatt innenfor fristen, ikke er kommentert i saksfremlegget. Ifølge arkiv og informasjonsforvaltning ble først høringsinnspillet arkivert 23.10.2023 grunnet en feil.

Følgende notat til saken er utarbeidet snarest etter vurdering av alle innspillene, og høringsuttalelsen vil følge saken i sin helhet. Uttalelsen følger saken i original versjon.

Med PBA i teksten menes Asker kommunes Plan- og byggesaksavdeling.

Høringsuttalelse fra Boxs Arkitektstudio AS – Innledning

Boxs Arkitektstudio AS kommenterer at gebyrregulativet er detaljert og oversiktlig, men det er så mange poster - også for mindre tiltak - at det er stor fare for at gebyrregulativet vil gi kumulative høye gebyrer, noe som er uheldig gitt Asker kommunes høye gebyrnivå. Boxs Arkitektstudio AS mener videre det bør avklares og fremgå av gebyrregulativet, at tiltaket med det høyeste gebyr belastes for gebyret iht. regulativet, mens øvrige tiltak i samme søknad ikke belastes.

I tillegg bør gebyrregulativet kunne brukes som et verktøy og insentiv for hverdagslige bærekraftige og energibesparende tiltak, og ikke bare for de store Future Built tiltak, og for effektivisering av plan- og byggesaksbehandling.

Som det fremkommer av saksfremlegget, er gebyrforskriften oppdatert med endringer i gjeldende lover, forskrifter og «Veileder for beregning av selvkost og gebyrforskrift i byggesaker». I arbeidet har forskriften vært vurdert opp mot andre

kommuners gebyrforskrifter og vi har fått bistand av foretaket Momentum AS for å sette selvkost for byggesak, plan og oppmåling i Asker kommune. Momentum har som foretak, avtale med over 200 kommuner i Norge om det samme.

Boxs Arkitektstudio AS har videre følgende innspill til konkrete pkt. i forskriften:

- §1.1 - Gebyrsetting skal ses i sammenheng med selvkostregnskap og effektiviseringstiltak
 - Sentralt i debatter om gebyrregulativet har stått at gebyrer skal dekke selvkost iht. nasjonalt lovverk. Det er ikke tillatt med kryss-subsidiering av ulike gebyrer.
 - Gebyrregulativet mangler satser i gebyrmoduler (tidligere M) eller i NOK.
 - Da gebyrer skal gjenspeile selvkost kan gebyrregulativet neppe seg og vurderes uten sammenheng med PBAs selvkostregnskap. Dette må fremlegges.
 - For å kunne fremlegge et troverdig og tillitsskapende selvkostregnskap og for å finne en god snittpris for gebyret, må PBAs ansatte starte med timeregistrering per sak.
Det er vanskelig å finne en god grunn hvorfor timeregistrering per sak / prosjekt ikke gjennomføres på samme måte som dette praktiseres i det private arbeidslivet. Registreringen må fremlegges og offentliggjøres.
 - Når selvkostregnskap fremlegges, bør dette også drøftes i forhold til effektiviseringstiltak, slik at behov for byråkrati reduseres. I gebyrregulativet bør det legges inn insentiver som stimulerer til effektivisering, slik at ikke unødvendige kostnader veltes over på innbyggere og utbyggere.

Kommunedirektørens kommentar

- Ny forskrift er lagt ut på høring uten satser/priser. Dette er beskrevet i saksfremlegget.
 - Det er per i dag ikke timeregistrering ved behandling av alle saker i Asker kommune. Ved atypiske saker, det vil si en konkret sak der beregningsmåten i gebyrforskriften gir et gebyr for tiltaket som åpenbart ikke gjenspeiler faktisk ressursbruk, er det anledning til å føre oversikt over medgått tid i saken.
 - En utfordring i vurderingen av selvkost og gjennomsnittlig gebyrsats er omfanget av ulike sakers kompleksitet og karakter, blant annet i forhold til gjeldende plangrunnlag.
 - Asker kommunes plan- og byggesaksavdeling forsøker til enhver tid å vurdere effektiviseringstiltak. Dette må selvsagt også vurderes i sammenheng med kostnader for slike tiltak, og nødvendig ressursbruk. Av nylige tiltak for effektivisering er nytt saksbehandlingssystem under implementering.
- §1.5 - Tilsynet – 22% av saksbehandlingsgebyret
Boxs Arkitektstudio AS ønsker å vite bakgrunnen for 22%, om dette er empirisk vurdert, eller om dette er basert på dagens antall ansatte ift. total antatt ansatte i

PBA, og om dette tallet 22% vil kunne variere fra år til år, og om tallet er effektivitetsprøvd.

Kommunedirektørens kommentar

§ 1.5 angir følgende vedrørende tilsynsvirksomhet i kommunen:

"22 % av saksbehandlingsgebyret skal dekke kommunens tilsynsvirksomhet byggesaker."

Ovennevnte prosent i forslag til ny gebyrforskrift er utarbeidet i forbindelse med kalkulasjon selvkost, i samarbeid med ekstern aktør Momentum Solutions AS. Prosenten gjenspeiler de relevante kostnader som knytter seg til tilsynsvirksomheten, med eksempel antall ansatte, stillingsprosent, oppgaver tilknyttet tilsyn m.m.

Gjeldende gebyrregulativ for 2023 angir i kapittel 3 at 30% av byggesaksgebyret skal dekke kostnadene med ordinært tilsyn, og endringen fra 2023 gjenspeiler endringer i avdelingen i en oppdatert selvkostkalkyle.

Prosenttallet kan endre seg i tråd med eventuelle endringer av de ressurser som avsettes til tilsynsvirksomhet, og følgelig de kostnader som knytter seg til dette.

- **§2.2 – Grunngelyr**

Boxs Arkitektstudio AS spør om grunngelyrer Inkluderer også ajourføring av situasjonskart og matrikkel for en rammesøknad hvor det gis IG?

Kommunedirektørens kommentar

§ 2.2 beskriver at "Grunngelyret skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets art, kompleksitet, størrelse m.m. Dette er for eksempel innregistrering, journalføring, fordeling av sak og arkivering." Ajourføring kart og matrikkel er innlemmet i sakstypenes gebyrer.

- **§2.3 – Timespris**

- Boxs Arkitektstudio AS mener at timespris som beregnes per påbegynte time er en urimelig grov enhet, og at gebyret etter medgått tid bør beregnes per påbegynt 5 minutter (eller kvarter).
- Boxs Arkitektstudio AS mener at timeprisen i gjeldende gebyrregulativ er NOK 1580, og at dette er et relativt høyt beløp ift. f.eks. søkers timepriser, og mener at det med høye timespriser medfører at det stilles høye kvalitetskrav, og høye krav til effektivitet, som må kunne etterprøves.

Kommunedirektørens kommentar

- Pris per påbegynte time er en ikke utypisk beregningsformulering for tidsbruk (eksempel jf. ulike kommuners gebyrforskrift. Dette skaper forutsigbarhet ved estimering av kostnad, men utøves med skjønn av plan- og byggesaksavdelingen.
 - Timeprisen i gjeldende regulativ er 0,5 M, dvs. $0,5 \cdot 3.300,- = \text{kr. } 1650,-$. Ny timesats er kr. 1590,-, beregnet etter reglene for selvkost.
- **§2.6.1 d / §2.6.1 f – støttemur / levegg ifm. søknad om ny boenhet**
Boxes Arkitektstudio AS mener at ekstra gebyr for ikke-søknadspliktige tiltak jfr. SAK§4.1 er urimelig. Disse blir ikke mer krevende å saksbehandle når disse er vist som en del av en helhetsløsning når en ny boenhet søkes.

Kommunedirektørens kommentar

Tiltak med egne satser i forbindelse med behandling av en søknad om ny boenhet etter § 2.6.1., det vil si §2.6.1. pkt. d. til g, gjelder tiltak som ikke faller innenfor kravene listet opp i SAK § 4-1.:

- Støttemur med høyde til og med 1,5 m høyde er søknadspliktig hvis avstand til nabogrensen er under 4 meter
 - Støttemur med høyde over 1,5 m er søknadspliktig
 - Støyskjerm eller levegg til og med 10 m lengde og til og med 1,8 m høyde er søknadspliktig hvis avstand til nabogrensen er under 1 meter
 - Støyskjerm eller levegg over 10 m lengde eller over 1,8 m høyde er søknadspliktig
- **§2.6.9 r – solcelleanlegg på fasade**
 - Boxes Arkitektstudio AS spør hvorfor et slikt tiltak skal gebyrbelegges? I dagens gjeldende regulativ er det 100% gebyrfritak som et insentiv til bærekraftige løsninger.

Kommunedirektørens kommentar

Solcellepaneler kan i utgangspunktet være *ikke søknadspliktig* hvis unntak oppfylles, slik som at plasseringen skjer innenfor én bruksenhet/branncelle, panelene ikke påvirker fasadens karakter vesentlig, og er i samsvar med kommunale planer som reguleringsplanen. I ny forskrift er det foreslått en egen post for tiltak som omfatter solcellepaneler. Dette anses som en redusert sats i forhold til erfaringsmessig saksbehandlingstid for slike tiltak, som ikke faller innenfor gjeldende unntak i den enkelte sak.

- **§2.6.13 – fasadeendring**
Boxes Arkitektstudio AS mener det er uklart om dette kumuleres ift. gebyr for bruksendring / endring boenhet? I så fall vil det være urimelig.

Kommunedirektørens kommentar

Som tiltak kan bruksendring og fasadeendring typisk være omsøkt samtidig ved søknad. Dette er likevel to ulike tiltak og to ulike vurderinger i forhold til gjeldende regelverk. Følgelig regnes dette som to separate tiltak.

- **§2.6.16 – sanitær-installasjoner, mm.**

Boxs Arkitektstudio AS mener det er uklart om dette kumuleres ift. gebyr for bolig / kontorer osv. da omtrent alle bygg har slike installasjoner, og gebyret kan da likegreit inkluderes i gebyr for bygningen.

Kommunedirektørens kommentar

Gebyransatsen gjelder for oppførte tiltak i gebyrposten, når dette omsøkes som separat søknadspiktig tiltak for saksbehandling etter pbl. § 20-1 f. Ved oppføring av nybygg anses dette som installasjoner som er inkludert i prosjekteringen for gjeldende ansvarsområder.

Tilføyer at det ved sanitærinstallasjoner også kan tilkomme andre gebyrer som utstedes av Vann og vannmiljø, Asker kommune (eksempel sanitærmelding).

- **§2.6.18 – innhegning mot vei**

Boxs Arkitektstudio AS mener det er uklart om dette kumuleres ift. gebyr for bolig / kontorer osv.

Kommunedirektørens kommentar

Innhegning mot vei etter pbl. 20-1 h. er et separat tiltak med tilhørende saksbehandling og tidsbruk, og følgelig et separat tiltak med gebyrsats.

- **§2.6.21 c – vesentlige terrenginngrep**

Boxs Arkitektstudio AS mener alle søknadspiktige terrenginngrep er vesentlig. Ellers ville de ikke ha vært søknadspiktige, og mener det er uklart om dette kumuleres ift. gebyr for bolig / kontorer osv.

Kommunedirektørens kommentar

Vesentlig terrenginngrep etter pbl. 20-1 k. er et separat tiltak med tilhørende saksbehandling og tidsbruk, og følgelig et separat tiltak med gebyrsats.

- **§2.6.22 – anlegg av vei, parkeringsplass og landingsplass**

Boxs Arkitektstudio AS mener det er uklart om dette kumuleres ift. gebyr for bolig / kontorer osv.

Kommunedirektørens kommentar

Anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass etter pbl. 20-1 l. er et separat tiltak med tilhørende saksbehandling og tidsbruk, og følgelig et separat tiltak med gebyrsats.

- **§2.9.1 d – ferdigattest for saker hvor ferdigattest ikke var inkludert i opprinnelig gebyr**

Boxs Arkitektstudio AS mener det her bør her fremkomme hvilke år / hvilken kommune (Røyken/Hurum/Asker) ferdigattest ikke var inkludert.

Kommunedirektørens kommentar

Dette ble ikke inkludert grunnet variasjoner i gjeldende forbehold, med mulighet for feil. Dette vil bli vurdert i den enkelte sak, i tråd med forskriften.

- **§2.11.1 f – varsel om avslag**

Boxs Arkitektstudio AS mener det må fritas for dette gebyret / nedsette hele gebyret, når det viser seg at det varselet om avslaget beror på en feilvurdering/feiltolkning eller annen feil av PBA, eller når varselet ikke var ønsket av tiltakshaver / søker.

Kommunedirektørens kommentar

Gebyr for varsel om avslag er basert på tidsbruk i saksbehandlingen. Et mangelbrev vurderes ved mottakskontroll av en sak, mens ved varsel om avslag er det gjort saksbehandling i forkant og vedtakskontroll i saken. Et varsel om avslag har vært praksis i Asker kommune for å gi tiltakshaverne en anledning til å omprosjekttere hvis videre behandling av saken ville gitt avslag, og tilhørende gebyr.

Saksbehandlingen ved et varsel om avslag er redusert i forhold til full behandling av saken (eventuelt avslag), men medfører tidsbruk for avdelingen, og tilhørende kostnader.

Ved eventuelle påviselige feil i saksbehandlingen fra plan- og byggesaksavdelingen, med følge at gebyr er urettmessig fakturert, vil dette krediteres.

- **§2.12.1 f – mangelfull søknad**

Boxs Arkitektstudio AS mener det må fritas for dette gebyret / nedsette hele gebyret, når det viser seg at mangelen ikke var oppdaget ved mottakskontroll/første mangelbrev, eller når mottakskontrollen er gjennomført lengre enn 2 uker etter innsendt søknad.

Kommunedirektørens kommentar

Gebyr for første mangelbrev etter mottakskontroll er inkludert i gebyret. Ved ytterligere mangler, etter mottak av etterspurte opplysninger, er det gebyr for nytt mangelbrev.

- **§2.14.1 – tiltak med klimavennlige løsninger**

Boxs Arkitektstudio AS mener det her mangler insentiver for vanlige innbyggere, slik at bærekraftige tiltak søkes gjennomført. Boxs Arkitektstudio AS anser Breeam og FutureBuilt kun er relevant for større prosjekter, og genererer større og svært kostbare prosesser.

Kommunedirektørens kommentar

Forslag til ny forskrift inkluderer rabatter som gjelder miljømessige og vernemålsetninger, relatert til bygningsmessige egenskaper ved selve tiltaket. Dette er en videreføring fra eksisterende regulativ, og i tråd med andre kommuners gebyrforskrifter. Dette er også i tråd med kommunens bærekraftmålsettinger. Eventuelle ytterligere rabattordninger er det per dags dato ikke vedtatt.

- **§2.15 – gebyrfritak for frivillige organisasjoner**

Boxs Arkitektstudio AS mener dette gebyrfritaket var vedtatt i gjeldende gebyrregulativet, at det mangler nå og bør gjeninnføres.

Kommunedirektørens kommentar

Fritak for gebyrer for frivillige organisasjoner er tatt ut av forslag til ny gebyrforskrift da dette anses å være i strid med selvkostprinsippet for byggesaker. Selvkostprinsippet innebærer at gebyrene som kreves inn skal dekke kostnadene ved tjenestene som tilbys. Hvis gebyrene fra frivillige organisasjoner fjernes, må disse kostnadene dekkes på en annen måte, for eksempel ved å øke gebyrene andre steder. Det er derfor ikke anbefalt at et slikt fritak som reduserer kostnadsdekningen i byggesaker legges til byggesak. En slik rabatt bør eventuelt finansieres utenfor byggesaks selvkostområde.

- **§3.6.1 – gebyr ifm. stoppet planinitiativ**

Boxs Arkitektstudio AS mener det er helt urimelig at «stoppegebyret skal betales selv om forslagstiller senere får medhold fra kommunestyret og planforslaget fremmes på ordinær måte». Boxs Arkitektstudio AS mener videre at tvert imot bør to eller tre ganger stoppegebyret gis i fratrukk når forslagsstiller senere får medhold som kompensasjon for tapt tid og ekstra utgifter forslagsstiller har hatt med PBAs delegerte vedtak for å avvise planinitiativet.

Kommunedirektørens kommentar

Kommunens utførte arbeid med planinitiativ er det samme når det stoppes, og det arbeidet som er utført bør dekkes ved et enkeltgebyr.

Etter vurdering foreslår Kommunedirektøren av følgende tekst i § 3.6.1 fjernes:

"Stoppegebyret skal betales selv om forslagstiller senere får medhold fra kommunestyret og planforslaget fremmes på ordinær måte. Kommunen gebyrlegger behandling av plansaken fullt ut i henhold til gjeldende gebyrforskrift, uten fratrukk for stoppegebyr."

- **§3.7.1 – gebyr ifm. avslått planprogram**

Boxs Arkitektstudio AS mener det er helt urimelig at «stoppegebyret skal betales selv om forslagstiller senere får medhold fra kommunestyret og planforslaget fremmes på ordinær måte». Boxs Arkitektstudio AS mener videre at tvert imot bør to eller tre ganger avslagsgebyret gis i fratrukk når forslagsstiller senere får medhold som kompensasjon for tapt tid og ekstra utgifter forslagsstiller har hatt med PBAs delegerte vedtak for å avslå planprogrammet.

Kommunedirektørens kommentar

Kommunens utførte arbeid med planprogram er det samme ved avslag, og det arbeidet som er utført bør dekkes ved et enkeltgebyr.

Etter vurdering foreslår Kommunedirektøren av følgende tekst i § 3.7.1 fjernes:

"Avslagsgebyret skal betales selv om forslagstiller senere får medhold fra kommunestyret, og planforslaget fremmes på ordinær måte. Kommunen gebyrlegger behandling av plansaken fullt ut i henhold til gjeldende gebyrforskrift, uten fratrukk for avslagsgebyr."

- **§3.8.1 – gebyr ifm. avslått planforslag**

Boxs Arkitektstudio AS mener det er helt urimelig at «stoppegebyret skal betales selv om forslagstiller senere får medhold fra kommunestyret og planforslaget fremmes på ordinær måte». Boxs Arkitektstudio AS mener videre at tvert imot bør to eller tre ganger avslagsgebyret gis i fratrukk når forslagsstiller senere får medhold som kompensasjon for tapt tid og ekstra utgifter forslagsstiller har hatt med PBAs delegerte vedtak for å avslå planforslaget.

Kommunedirektørens kommentar

Kommunens utførte arbeid med planforslag er det samme ved avslag, og det arbeidet som er utført bør dekkes ved et enkeltgebyr.

Etter vurdering foreslår Kommunedirektøren av følgende tekst i § 3.8.1 fjernes:

"Avslagsgebyret skal betales selv om forslagstiller senere får medhold fra kommunestyret, og planforslaget fremmes på ordinær måte. Kommunen gebyrlegger behandling av plansaken fullt ut i henhold til gjeldende gebyrforskrift, uten fratrukk for avslagsgebyr."

- **§4.4 – gebyr ifm. avvisning av delesak**

Boxs Arkitektstudio AS mener gebyret skal refunderes / nedsettes når avvisningsvedtaket blir opphevet etter klage på avvisning, og at beløpet kr.6.600 må strykes så lenge gebyrregulativet ikke har andre satser.

Kommunedirektørens kommentar

§ 4.4 "Gebyr for avvisning" er en videreføring av eksisterende regulativs § 4.2 "Avslag og avvisning". Gebyret gjelder påløpt kostnad i forbindelse med medgått tid utført arbeid.

Boxs uttalelse om refusjon/nedsettelse vedrører en eventuell klagesituasjon, som ikke er relevant for forskriftens gebyrpost.

Oppført sats/sum er et beløp som blir vurdert ved prissetting, men eksemplifiserer et prinsipp minimumbeløp.

- **§5.4.6 – unntak fra tidsfrist**

Boxs Arkitektstudio AS mener dette unntaket bør ikke gjelde for de oppmålingsforretninger der det ikke er behov for å måle i terreng. (Dette kan man jo velge, eller er dette kun ved seksjonering at man kan velge?)

Kommunedirektørens kommentar

§ 5.4.6 "Unntak fra tidsfrist (jf. matrikkelforskriften § 18, tredje ledd)" er en videreføring av eksisterende regulativs § 6.9 "Unntak fra tidsfrister i saker som krever oppmålingsforretning".

Det er bare i seksjoneringssaker man i enkelte tilfeller kan velge kontorforretning. Dette unntaket er i høyeste grad aktuelt på vinteren når terrenget er dekket av snø og is.

- **§9 – definisjon boenhet**

Boxs Arkitektstudio AS mener definisjon for boenhet avviker fra definisjonen i gjeldende slik: «boenhet er en bruksenhet slik den er definert i gjeldende kommuneplan».

Kommunedirektørens kommentar

Formulert definisjon av boenhet i ny gebyrforskrift er tilnærmet formuleringen i ny kommuneplan, første setning:

Ny gebyrforskrift:

Boenhet: Bruksenhet som har alle hovedfunksjoner for bolig/framstår som egen boenhet, slik som stue, kjøkken, soveplass, bad og toalett, og har egen inngang.

Kommuneplan 2023:

"Med boenhet menes i denne plan en bruksenhet som har alle nødvendige hovedfunksjoner som oppholdsrom, kjøkken, bad og toalett, samt egen inngang. En boenhet må kunne fungere som en selvstendig bolig uavhengig av andre boenheter.

Definisjonen gjelder både for nybygg og eksisterende bygg. Definisjonen tar utgangspunkt i definisjonen av begrepet boenhet i teknisk forskrift (TEK 17), men med presisering i forhold til adkomst, noe TEK 17 er taus om. En boenhet kan ha intern forbindelse til andre boenheter eller være fullstendig adskilt. Når et areal blir å regne som en boenhet etter denne definisjonen, må kommuneplanens krav til boenheter oppfylles.

Hensikten med de kravene som stilles til boenheter i kommuneplanens bestemmelser er å sikre at disse boenhetene har tilfredsstillende bokvalitet, herunder oppfyller kravene til støyforhold og uteoppholdsareal. Antall parkeringsplasser til sekundær boenhet bør følge parkeringsnormen.

I nye reguleringsplaner skal det utredes og bestemmes hvorvidt det tillates sekundære boenheter, basert på trafikk, parkering o.a."

Første setning er kun forskjellig i mindre grad og må anses å være i gjensidig samsvar, og kommuneplanens definisjon utfyller definisjonen i ny gebyrforskrift.

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Politisk tilleggsnotat

Vår referanse
23/15442-11

Vår saksbehandler
Malvin Bjørøy

Dato
30.11.2023

Til: Kommunestyret

Fra: Kommunedirektøren

Tilleggsnotat lagt til 30.11.23 - ny forskrift for gebyrer med hjemmel i lov om planlegging og byggesaksbehandling, lov om eiendomsregistrering, lov om vern mot forurensinger og om avfall, og lov om eierseksjoner

Utvalg for plan og byggesak har behandlet saken i møte 01.11.2023 sak 104/23

Innstilling/Vedtak:

2. Utvalget ber kommunedirektøren fremlegge et notat som viser den gjennomførte sammenligningen av gebyrregulativet, mot sammenlignbare kommuner. Utvalget ønsker også fremlagt analysen som eksternt selskap har gjort for kommunen på dette området. Innen 01.desember 2023.

NOTAT - SVAR

«den gjennomførte sammenligningen av gebyrregulativet, mot sammenlignbare kommuner»

Vi har i arbeidet med ny gebyrforskrift gjort sammenlikninger med andre kommuners gebyrforskrifter/regulativer, og deres gebyrsatser.

Ved presentasjon i utvalget for plan- og byggesak presenterte vi en sammenlikning av utvalgte tiltak og kommuner, for å illustrere endring i Askers kommunes satser, sett i forhold til enkelte omkringliggende kommuner.

Vedlagt følger oversikten som etterspurt. Vi har ikke utarbeidet en større oppstilling for dette da en sammenstilling av flere tiltak og satser fra ulike forskrifter, med ulike oppsett og oppbygninger tar tid å samle og organisere.

Gebyrnivå - sammenlikning

Typiske tiltak, ulike kommuner (*)

	Timepris	Boenhet (enebolig <200 m ²)	Garasje 50 m ² (SAK 3-1 a og b)	Næringsbygg 1000 m ² Forretning
Asker 2024	1 590	38 160	10 335	131 970
Asker 2023	1 650	56 100	23 100	112 200
Bærum 2023	1 400	39 600	6 600	155 100
Lier 2023	1 420	32 720	9 360	233 550
Lillestrøm 2023	1 500	32 960	10 300	309 000
Drammen 2023	1 600	44 800	6 400	76 800

(*) Gebyrpriser inkludert IG, ferdigattest, eventuelle tillegg medregnet.

Vedlagt følger også oversikt for timepris og faktureringsgrad i omkringliggende kommuner, som nevnt i presentasjonen 01.11.2023.

«Utvalget ønsker også fremlagt analysen som eksternt selskap har gjort for kommunen på dette området. Innen 01.desember 2023.»

Kommunen har i 2023 engasjert Momentum Solutions AS (MS) for å utarbeide en kalkyle for selvkostområdene i Samfunnsutvikling i 2023. Løsningen fra MS benyttes i dag av en rekke kommuner i Norge, og vi mener derfor at selskapets erfaring fra dette arbeidet gir en god kvalitetssikring for vårt samarbeid.

Bestillingen inkluderer kalkyleverktøyene *MSK* (Momentum Selvkost Kommune) og *Momsak* (budsjett- og gebyrberegningsverktøy for saksbehandlingsområdene) for å sikre en oppstilling i tråd med forskrift og selvkostveileder.

For å sikre en nøyaktig og pålitelig kalkyle for de berørte selvkostområdene i Samfunnsutvikling er det gjennomført to workshops med MS. Her har man utarbeidet en internkontoplan på tjeneste- eller ansvarsnivå, fordelt de enkelte ansattes stilling- og arbeidsfordelinger, beregnet samlet selvkost, og beregnet den enkelte gebyrtjenestes timesats som gir full kostnadsdekning.

En oppsummering av utført selvkostkalkyle med timepriser følger vedlagt.

Utarbeidede selvkostkalkyler vil følges opp videre i 2024, bl.a. for utarbeidelse av budsjetter basert på erfaringstall.

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Gebyrnivå – sammenligning
Referansetall kommuner
Momssak selvkost

Saksframlegg

Arkivsak
23/18350-1

Saksbehandler
Astrid Kristin Trøstheim

Behandles av
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
21.11.2023
12.12.2023

Budsjett for kontrollarbeidet 2024

Ordførers forslag til vedtak:

1. Etter innstilling fra kontrollutvalget vedtas følgende budsjett for kontrollarbeidet i 2024

Kontrollutvalget	Budsjett 2024
Godtgjørelser	800 000,-
Konferanser, bevertning mv	150 000,-
Sum	950 000,-
Sekretærfunksjonen	553 000,-
Revisjonen	4 300 000,-
Totalt	5 803 000,-

1. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Dette budsjettforslaget er delt inn i kontrollutvalgets egen virksomhet, sekretærfunksjonen og revisjonen.

Kontrollutvalgets egen virksomhet

Denne posten omfatter møtegodtgjørelse, møteutgifter, kurs og reisegodtgjørelse. Det er lagt til grunn at utvalget skal ha 10 møter i 2024.

En beregning av samlede godtgjørelser, basert på fastlagte kriterier, utgjør om lag kr. 800 000.

Budsjettet til kurs, bevertning mv. foreslås videreført med kr. 150 000.

Sekretærfunksjonen

Asker kommune går inn på eiersiden i Viken kontrollutvalgssekretariat IKS fra 01.01.2024. Representantskapet behandler budsjettet 16.11.2023. I det administrative forslaget utgjør kommunenes betaling kr 10 327 000. Askers andel av dette utgjør kr. 553 000.

Revisjonen

Når det gjelder regnskapsrevisjonen, er det en fast pris og en tilleggsavtale på 100 timer. For forvaltningsrevisjonen har det blitt lagt til grunn inntil 2 500 timer.

Både regnskapsrevisor og forvaltningsrevisor kan endre prisen hvert årsskifte, begrenset oppad til et beløp som tilsvarer økningen i konsumprisindeksen.

Kostnadene til revisjon anslås å bli kr 4 300 000.

Kontrollutvalget i Asker kommune behandlet sak 41/23, budsjett for kontrollarbeidet 2024, i utvalgets møte 04.09.23. Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

1. Kontrollutvalget i Asker kommune foreslår følgende budsjett for kontrollarbeidet i 2024:

Kontrollutvalget	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Godtgjørelser	770 000,-	800 000,-
Konferanser, bevertning mv.	150 000,-	150 000,-
Sum	920 000,-	950 000,-
Sekretærfunksjonen	350 000,-	553 000,-
Revisjonen	3 960 000,-	4 300 000,-
Totalt	5 230 000,-	5 803 000,-

2. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Bærekraftsdimensjonene er ikke vurdert i denne saken.

3. Tidligere behandling

Saken er ikke behandlet tidligere.

4. Ordførers vurdering

Ordfører viser til kontrollutvalgets innstilling og legger saken fram for formannskapet og deretter kommunestyret til behandling.

Lene Conradi
Ordfører

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Saksutskrift - Budsjett for kontrollarbeidet 2024

Saksprotokoll

Arivsak
23/18350

Saksbehandler
Astrid Kristin Trøstheim

Behandlet av
1 Formannskapet
2 Kommunestyret

Møtedato	Saksnr.
21.11.2023	179/23
12.12.2023	

Budsjett for kontrollarbeidet 2024

Formannskapet har behandlet saken i møte 21.11.2023 sak 179/23

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Etter innstilling fra kontrollutvalget vedtas følgende budsjett for kontrollarbeidet i 2024

Kontrollutvalget	Budsjett 2024
Godtgjørelser	800 000,-
Konferanser, bevertning mv	150 000,-
Sum	950 000,-
Sekretærfunksjonen	553 000,-

Revisjonen	4 300 000,-
Totalt	5 803 000,-

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 20/00106-13
Saksbehandler Kjell Nordengen

Budsjett for kontrollarbeidet 2024

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Asker kommune	04.09.2023	41/23

Kontrollutvalget i Asker kommune har behandlet saken i møte 04.09.2023 sak 41/23

Møtebehandling

Votering

Vedtaket var enstemmig

Vedtak

Kontrollutvalget i Asker kommune foreslår følgende budsjett for kontrollarbeidet i 2024:

Kontrollutvalget	Budsjett 2024
Godtgjørelser	800 000,-
Konferanser, bevertning mv.	150 000,-
Sum	950 000,-
Sekretærfunksjonen	553 000,-
Revisjonen	4 300 000,-
Totalt	5 803 000,-

BUDSJETT FOR KONTROLLARBEIDET 2024

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget i Asker kommune foreslår følgende budsjett for kontrollarbeidet i 2024:

Kontrollutvalget	Budsjett 2024
Godtgjørelser	800 000,-
Konferanser, bevertning mv.	150 000,-
Sum	950 000,-
Sekretærfunksjonen	553 000,-
Revisjonen	4 300 000,-
Totalt	5 803 000,-

Saksframstilling:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Dette budsjettforslaget er delt inn i kontrollutvalgets egen virksomhet, sekretærfunksjonen og revisjonen.

Kontrollutvalgets egen virksomhet

Denne posten omfatter møtegodtgjørelse, møteutgifter, kurs og reisegodtgjørelse.

Det er lagt til grunn at utvalget skal ha 10 møter i 2024.

Beregningsgrunnlaget (B) er 80 % av statsråds godtgjørelse. Beregningsgrunnlaget reguleres 1. januar hvert år, i samsvar med foregående års regulering av statsråds godtgjørelse. Per 1. mai 2023 var statsråds godtgjørelse kr. 1 580 186. Beregningsgrunnlaget blir 1 264 148, avrundes til 1 265 000.

Godtgjørelsen består av en fast og en variabel del. Den faste delen utgjør for leder 15 % av (B) og for medlemmer 5 % av (B). Den variable delen utgjør 0,15 % av (B) per møte.

Det tilstås også en fast godtgjørelse på 1 % av (B) som skal dekke utgifter til bredbånd, telefon, avis, hjemmekontor, PC-rekvisita o.l.

For folkevalgte som har en reiseavstand på over 10 km en vei tilstås dekning etter Statens reiseregulativ. Det er gjort et anslag når det gjelder kjøregodtgjørelse.

En beregning av samlede godtgjørelser, ut i fra ovenstående, utgjør om lag kr. 800 000.

Budsjettet til kurs, bevertning mv. foreslås videreført med kr. 150 000.

Sekretærfunksjonen

Asker kommune går inn på eiersiden i Viken kontrollutvalgssekretariat IKS fra 01.01.2024. Representantskapet behandler budsjettet 16.11.2023. I det administrative forslaget utgjør kommunens betaling kr 10 327 000. Askers andel av dette utgjør kr. 553 000.

Revisjonen

Når det gjelder regnskapsrevisjonen er det en fast pris og en tilleggsavtale på 100 timer.

For forvaltningsrevisjonen har det blitt lagt til grunn inntil 2 500 timer.

Både regnskapsrevisor og forvaltningsrevisor kan endre prisen hvert årsskifte, begrenset oppad til et beløp som tilsvarer økningen i konsumprisindeksen.

Kostnadene til revisjon anslås å bli kr 4 300 000.

Forslag til budsjett for kontrollarbeidet 2024

Kontrollutvalget	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Godtgjørelser	770 000	800 000,-
Konferanser, bevertning mv.	150 000	150 000,-
Sum	920 000	950 000,-
Sekretærfunksjonen	350 000	553 000,-
Revisjonen	3 960 000	4 300 000,-
Totalt	5 230 000	5 803 000,-

RETT UTSKRIFT
DATO 7.september.2023

Saksframlegg

Arkivsak
23/19752-1

Saksbehandler
Kristin Semone Harsvik
Gundersen

Behandles av
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
21.11.2023
12.12.2023

Gebyrer og brukerbetalinger 2024

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Gebyrer og brukerbetalinger for 2024 vedtas i henhold til vedlegg «Gebyrer og brukerbetalinger 2024 - vedlegg»
2. Som hovedregel legges deflator til grunn for justeringer av priser som vedtas administrativt
3. Nye gebyrer og brukerbetalinger gjøres gjeldende fra 1.januar 2024, eller i henhold til iverksettelsesdato fastsatt i forskrift
- 4 For gebyrer og brukerbetalinger beregnet av selvkost skal kommunen legge til grunn 100 prosent selvkost

1. Sammendrag og konklusjon

Kommunedirektøren har utarbeidet forslag til nye satser for gebyrer og brukerbetalinger for 2024. Disse følger som vedlegg til saken. Flere av kommunens tjenester finansieres helt eller delvis gjennom gebyrer og brukerbetalinger. Adgangen til å kreve brukerbetaling er begrenset og regulert i lover og forskrifter

Fastsettelse av endringer i nivået på kommunale betalingstjenester skal vurderes i forbindelse med den årlige behandlingen av budsjettet, og inngå i oversikt over løpende inntekter i driftsbudsjettet.

Gebyrer og brukerbetalinger har eget vedtakspunkt i kommunedirektørens forslag til handlingsprogram 2024-2027, og lyder som følger:

- Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut ifra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger for 2024 vedtas særskilt i egen sak som behandles av kommunestyret samtidig med årsbudsjettet for 2024.
- Nye gebyrer, avgifter og brukerbetalinger gjøres gjeldende fra 1. januar 2024 dersom ikke annet er fastsatt.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Gebyrer og brukerbetalinger justeres normalt hvert år. Endringer i gebyrer og brukerbetalinger kan være basert på følgende:

- Kommunal deflator 4,3 prosent i 2024
- Selvkostkalkyle der hvor dette kreves i lov og forskrift
- I henhold til lov og forskrift, hvor det justeres fra sentrale myndigheter gjennom Statsbudsjettet.

Med kommunal betalingstjeneste menes gebyr/avgift/pris/egenandel og lignende som kreves for en lovpålagt kommunal servicetjeneste. For flere lovpålagte tjenester er det hjemlet i særlov at kommunestyre selv må vedta gebyrregulativet. Flere kommunale betalingstjenester har selvkost som øvre grense for hva som lovlig kan kreves i gebyr. Andre kommunale betalingstjenester er regulert av staten i form av vedtatte maksimal- eller minimumssatser, eller som påbudte satser.

Det legges opp til at enkelte gebyrer og brukerbetalinger vedtas administrativt. For disse skal kommunestyret selv vedta prinsipp for fastsettelsen. Som hovedregel foreslås det at disse justeres årlig med deflator. Dette gjelder blant annet:

- Utleie og bortfeste av kommunale eiendommer
- Baneleie for idrettshaller og idrettsanlegg
- Billettpriser i kommunale anlegg
- Vaksinasjon

Selvkostområder

Vann, avløp, renovasjon, septik (slam), samt feie og tilsynstjenester skal beregnes i henhold til lov, forskrifter og retningslinjer som gjelder for de ulike områdene. Den nye selvkostforskriften tredde i kraft januar 2020 og er hjemlet i den nye kommuneloven § 15-1. Forskriften definerer og gir rammen for beregningsgrunnlaget for selvkost.

Samlet selvkost for en tjeneste skal tilsvare den samlede merkostnaden ved å produsere tjenesten. Kommunen skal for tjenester hvor selvkost er satt som øvre tak for gebyrinntektene, få tilbake de utleggene kommunen opprinnelig hadde ved å yte tjenesten og bli kompensert for den kapitalen som har blitt bundet opp ved investeringer. Selvkost skal bare omfatte de kostnader som er nødvendige for å produsere tjenesten som det skal betales gebyr for. Dette omfatter driftskostnader (indirekte og direkte) og kapitalkostnader. Alle inntekter som knytter seg til kostnader som omfattes av selvkost, skal redusere selvkost.

Et viktig prinsipp i beregningene er at dagens brukere ikke skal subsidiere neste generasjons brukere eller omvendt. Dette innebærer at kapitalkostnader fordeles over eiendelens levetid og dekkes inn gjennom årlige avskrivninger og kalkulerte rentekostnader.

Overskudd på selvkost må føres tilbake og kan ikke benyttes til formål utenfor selvkostområde, mens underskudd kan dekkes inn av fremtidige overskudd i selvkostregnskapet, som hovedregel innen 5 år. Kommunestyret kan bestemme at selvkostområdene vann og avløp kan subsidieres over kommunebudsjettet. Kommunen er ansvarlig for å utarbeide etterkalkyle når årsregnskapet foreligger. Selvkosttjenestene gjennomgår årlig revisjon av etterkalkylene og vises i egen note i årsrapporten til kommunen.

Renovasjonsgebyr

Kommunen plikter etter forurensningslovens kapittel 5 §§ 29, 30 og 31 og avfallsforskriften § 10-11, er utgangspunktet for avfallsgebyret. Det følger av forurensningsloven § 34 at kommunens lovpålagte håndtering av husholdningsavfallet skal finansieres gjennom avfallsgebyr, og at gebyret skal baseres på full kostnadsdekning.

Renovasjonsgebyrene for en gjennomsnittlig husholdning øker med 5,5 prosent. Dette er i underkant av prisutviklingen i næringen og nødvendig av hensyn til kostnadsdekning.

I dag dekkes drift av gjenvinningsstasjoner i all hovedsak av renovasjonsgebyret, og gjenvinningsstasjonene er et tilbud til privatpersoner i Asker. For å sikre dette er det innført adgangskontroll våren 2023. I perioden fra oppstart frem til oktober har i overkant av 700 stykk levert avfall mer enn 10 ganger. Det foreslås derfor å sette et tak på 20 leveringer per abonnent. Levering utover dette foreslås å settes til kostpris. Tilsvarende system praktiseres i Oslo og Follo.

Vann og avløpsgebyr

Hjemlene for beregning av vann- og avløpsgebyr kommer av Vass- og avløpsanleggslova og Forurensningsforskriften. Asker kommune har i lokal

gebyrforskrift fastsatt regler for beregning og innkreving av gebyrene, senest revidert i mars 2022.

For 2023 vedtok kommunestyret å sponse vann- og avløpstjenestene med 40 mill. kroner. Begge områdene hadde negative selvkostfond ved inngangen til 2023. Det ble også vedtatt å ikke kreve inn underskuddene fra 2021 og 2022 på til sammen 38 mill. kroner. Som et tiltak for å dempe gebyrvæksten ytterligere ble virksomheten pålagt store kostnadsreducerende tiltak i virksomheten i 2022 og 2023. I 2023 var det på tross av innsparingstiltak og sponing over kommunebudsjettet, nødvendig å sette vann- og avløpsgebyrene opp med henholdsvis 30 prosent og 20 prosent.

Ved beregning av gebyrene for 2024 er det viktig å gå tilbake til prinsippet om selvkost med en balansert inntektsside og kostnadsside. For å fremdeles dempe gebyrvæksten, videreføres flere av de kostnadsreducerende tiltakene innenfor selvkostområdene. På grunn av rentøkning og prisøkning foreslås det at årsgebyrene for vann og avløp økes med henholdsvis 37,7 prosent og 26,4 prosent for at inntektssiden skal balansere med utgiftssiden. En av hovedårsakene til veksten i gebyrene i 2024 er at tjenestene ble underfinansiert i 2023. Tjenestene ble sponset med 40 mill. kroner over kommunebudsjettet. I 2024 skal gebyrene opp til riktig nivå. Ved å øke gebyrene opp til det nivået som nå den økonomiske utviklingen tilsier, oppnår vi en mer bærekraftig økonomi.

Gjennomsnittlig økning i handlingsprogramperioden er 15,5 prosent for årsgebyr vann og 9,3 prosent for avløp. For 2024 medfører dette en balanse mellom inntektssiden og utgiftssiden, og det er først i 2025 at kommunen vil ha anledning til å avsette til fond.

Vann

	2023	2024	2025	2026	2027
Driftskostnader	101 163 422	123 908 502	124 621 502	129 371 502	157 752 502
Andre inntekter	-1 000 000	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Avskrivninger	40 584 292	43 767 123	48 135 642	53 650 434	58 217 936
Renter	47 618 841	51 878 074	54 754 594	58 964 696	62 873 386
Tilknytningsgebyr	-9 800 000	-7 800 000	-7 800 000	-7 800 000	-7 800 000
Gebyrgrunnlag	178 566 555	211 053 699	219 011 739	233 486 632	270 343 824
Årsgebyr	159 166 555	211 053 699	223 011 739	237 486 632	272 343 824
Resultat	-19 400 000	-	4 000 000	4 000 000	2 000 000
Gebyrøkning	30,0 %	37,7 %	4,8 %	5,6 %	13,7 %
Kubikkpris	kr 18,09	kr 25,68	kr 26,86	kr 28,32	kr 32,16
Fastleddpris	kr 1 550	kr 2 018	kr 2 120	kr 2 244	kr 2 558

Avløp

	2023	2024	2025	2026	2027
Driftskostnader	128 876 502	137 459 095	139 059 095	134 859 095	138 859 095
Andre inntekter	-3 549 206	-3 635 606	-3 635 606	-3 635 606	-3 635 606
Avskrivninger	44 479 335	49 223 313	53 721 079	60 654 834	66 627 042
Renter	44 357 785	48 330 705	51 546 421	56 525 474	56 525 474
Tilknytningsgebyr	-10 600 000	-8 600 000	-8 600 000	-8 600 000	-8 600 000
Gebyrgrunnlag	203 564 416	222 777 507	232 090 988	239 803 797	249 776 004
Årsgebyr	182 964 416	222 777 507	236 090 988	243 803 797	253 776 004
Resultat	-20 600 000	-	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Gebyrøkning	20,0 %	26,4 %	5,1 %	2,4 %	3,2 %
Kubbikpris	kr 21,11	kr 27,47	kr 28,81	kr 29,46	kr 30,35
Fastleddpris	kr 1 755	kr 2 100	kr 2 212	kr 2 271	kr 2 350

Tabellen nedenfor viser utviklingen i samlet årsgebyr ut ifra variasjon i forbruk og antall fastledd (enebolig med hybel). Gjennomsnittlig gebyrvekst ligger på 31 prosent. Tall er inklusive mva:

	2023	2024	Gebyrøkning	Gebyrvekst
Gebyr 100 m ³ /1 forbruksledd	kr 9 031	kr 11 790	kr 2 759	31 %
Gebyr 150 m ³ /1 forbruksledd	kr 11 481	kr 15 112	kr 3 630	32 %
Gebyr 200 m ³ /1 forbruksledd	kr 13 931	kr 18 433	kr 4 502	32 %
Gebyr enebolig med hybel 100 m ³	kr 13 163	kr 16 937	kr 3 774	29 %
Gebyr enebolig med hybel 150 m ³	kr 15 613	kr 20 258	kr 4 646	30 %
Gebyr enebolig med hybel 200 m ³	kr 18 063	kr 23 580	kr 5 517	31 %

Asker står i samme situasjon som de fleste andre kommuner i Norge når det gjelder gebyrvekst. Dette skyldes kostnadsøkningen beskrevet ovenfor, men også et stort etterslep i investeringer i vann- og avløpsanlegg. Norsk vann har estimert behovet for nyinvesteringer for de neste 20 årene til å bli 332 milliarder kroner.

Faktorberregning

Asker kommunes gebyrforskrift § 2-3 gjelder beregning av årsgebyr for eiendommer som ikke har installert vannmåler. I punkt b) heter det «Ved stipulert forbruk beregnes forbruksgebyret basert på eiendommens bruksareal (BRA) jf. § 20-3 bokstav a med en omregningsfaktor per kvadratmeter (m²) bruksareal. Faktoren gjenspeiler gjennomsnittlig vannforbruk, og fremgår av kommunestyrets årlige budsjettvedtak».

Fra og med 2020 og frem til i dag har denne faktoren vært satt til 1,5. dette innebærer at en enebolig på 200 m² betaler for et forbruk på 300 m². Kommunedirektøren foreslår å heve denne faktoren til 2,0. Dette gir samme bolig et

forbruk på 400 m² i året. Gebyrforskriften slår fast at alle abonnenter skal ha vannmåler. I dag har Asker kommune en vannmålerdekning (elektroniske) på 80 prosent. Arbeidet med installasjon fortsetter, og det er forventet at dekningsgraden vil øke med ny teknologi. Omregningsfaktoren vil derfor gjelde svært få abonnenter.

Tilknytningsgebyr driftsbygninger i landbruket og lagerbygg for 2022

Tilknytningsgebyr for driftsbygninger i landbruket og lagerbygg som ble endret i 2022 i forbindelse med revidering av «Forskrift for vann- og avløpsgebyr, Asker kommune» konkretiseres for å unngå tolkningsfeil og inkurier. Fra 2024 vil lagerbygg, inklusive logistikknæring som etableres på regulert næringsareal falle inn under det ordinære regelverk for tilknytningsgebyr, mens driftsbygninger og lager i landbruket har egne tilknytningsgebyr.

Ny § 3-2, 4. ledd foreslås derfor endret til:

«For driftsbygninger og lagerbygg i landbruket fastsettes engangsgebyret for tilknytning på grunnlag av det samlede areal av husdyrrom, vaskerom og rom som har vannuttak. Ved gebyrfastsettelsen skal følgende arealstørrelser benyttes:

- 1. Gebyrpliktig areal mindre enn 100 m²*
- 2. Gebyrpliktig areal over 100 m² og opptil 199 m²*
- 3. Gebyrpliktig areal over 199 m²*

Tilknytningssaker for lagerbygg fra 2022

Gebyrstørrelsen ble ikke behandlet samtidig med forskiftsendringen i 2022, men ble først vedtatt i forbindelse med handlingsprogrammet for 2023-2026. For de byggene som ble saksbehandlet i 2022 og faller inn under denne ordningen, manglet gebyrstørrelsen for 2022. Kommunedirektøren foreslår derfor å gjøre gebyrstørrelsen vedtatt for 2023, gjeldende også for 2022. Dette innebærer at gebyrene for 2022 beregnes etter disse satsene (inklusive mva):

	Vann	Avløp
Gebyrpliktig areal mindre enn 100 m ²	kr 14 100	kr 14 100
Gebyrpliktig areal over 100 m ² og opptil 199 m ²	kr 28 200	kr 28 200
Gebyrpliktig areal over 199 m ² .	kr 84 600	kr 84 600

Etterskuddsfakturering

Fra og med 2024 foreslår kommunedirektøren å innføre etterskuddsfakturering av vann- og avløpsgebyrene. Frem til nå har det kommunale gebyrene blitt fakturert a-konto fordel på fire terminer. Ved a-konto fakturering blir forbruksdelen av fakturaen satt forskuddsvis etter en forhånds beregning av det forventede vannforbruket i perioden som fakturaen gjelder for. Vannmåleren leses av en gang i året og førstkommende faktura i etterkant får du enten fratrukk eller plussset på, avhengig av om a-konto har vært for høy eller lav.

Ved etterskuddsfakturering blir det innført fire avlesninger i året og forbruksdelen av fakturaen blir beregnet etter faktisk forbruk. Å motta faktura etter faktisk forbruk et etterspurt av abonnentene. Det vil gi mulighet til å lettere fange opp endring i forbruk og skape større bevissthet rundt eget forbruk. For kommunen vil det også medføre flere positive effekter slik som at man raskere fanger opp endringer i forbruksmønster blant abonnentene. Første faktura med etterskuddsfakturering sendes ut til abonnentene i mars/april 2024.

Feiing

Feie- og tilsynsgebyret er også omfattet av selvkostregelverket. Gebyrene betales årlig selv om man ikke har besøk av feieren hvert år. Det foreslås en prisøkning på 8 prosent på feiegebyret i 2024, mens tilsynsgebyret holdes uendret.

Slamtømming

Gebyrene for slamtømming foreslås uendret mellom årene 2023 og 2024.

Tjenester etter plan og bygningsloven, matrikkellova og eierseksjonsloven

Saksbehandlingsgebyrene etter plan- og bygningsloven, matrikkellova og eierseksjonsloven skal gjenspeile kommunens kostnader ved saksbehandlingen og kan ikke overstige selvkost.

Det vil bli fremlagt en sak om forskrift til gebyrregulativ for saksbehandling etter plan- og bygningsloven, matrikkellova og eierseksjonsloven.

Kommunen har anskaffet to systemer, Momentum Solutions Kommune som er en modell for selvkostberegning og MomSak som beregner timepris, begge levert av og med bistand fra Momentum. Den nye forskriften er basert på timespris fra denne modellen og målet er å oppnå 100 prosent selvkost på de gebyrbelagte tjenestene. Den nye forskriften går bort fra beregning etter minstegebyr (M) og over til priser i kroner, noe som gjør det mer brukervennlig. Området har hatt stort fokus på effektivisering og bemanningstilpasning for å sørge for en effektiv drift. Det er bare utgifter og inntekter knyttet saksbehandling som er hjemlet i lov og forskrift vi kan inkludere i selvkostregnskapet.

Parkeringsavgift

Parkeringssatsene har vært uendret siden 2019. Det foreslås derfor nye satser fra 2024, med plan om å holde disse uendret i en periode fremover. Redusert betaling for fossilfrie biler ble i sin tid innført som et av flere incitament for overgang til fossilfrie kjøretøy. Behovet for slike incitament er nå redusert og blant annet har Drammen kommune fjernet rabattert parkeringsavgift for fossilfrie kjøretøy i 2023. Det foreslås derfor at Asker kommune fjerner rabatt for fossilfrie kjøretøy fra 2024. Det vises også til sak 44/22 Parkeringsstrategi for Asker kommune.

Barnehage og skolefritidsordning (SFO)

Satsene for foreldrebetaling for de kommunale barnehagene vedtas hvert år av kommunestyret. Foreldrebetalingen inkluderer ikke kostpenger. I Statsbudsjettet er det foreslått å redusere maksimalpris i barnehage fra 3000 kroner til 2000 kroner, med effekt fra august. Kommunen følger vedtak fra Statsbudsjettet.

Familier med lav inntekt har rett til moderasjon eller gratis kjernetid. Det samme gjelder familier med to eller flere søsken i barnehage.

Satsene for oppholdsbetaling for SFO vedtas hvert år av kommunestyret. Kommunestyret vedtar også satser for tilbud i SFO de dagene skolen er stengt (ferie-SFO). Oppholdsbetalingen inkluderer ett enkelt måltid inkludert frukt eller grønnsaker hver dag. Foreldrebetaling skal ikke overstige selvkost.

Foreldre med barn i 1. og 2. trinn er gitt rett til 12 timers gratis SFO hver uke. Foreldre til barn i SFO får tilbud om gratis SFO hvis de har inntekt under tre ganger folketrygdens grunnbeløp. Videre har alle foreldre til barn i SFO rett til moderasjon hvis oppholdsbetalingen overstiger fem prosent av husholdningens inntekt. Den midlertidige ordningen hvis foreldre med barn i 1. trinn har lavere inntekt enn 814 220 kroner gis rett til gratis SFO, utgår 31.12.2023 i samsvar med statsbudsjettet.

Kommunedirektøren foreslår en økning i oppholdsbetaling for SFO med 4,3 prosent, som er kommunal deflator.

Praktisk bistand i hjemmet

Brukerbetaling for praktisk bistand i hjemmet reguleres i forskrift om egenandeler for kommunale helse- og omsorgstjenester. Selvkost er øvre grense for egenandel.

Kommunedirektøren foreslår en endring i timespris fra kroner 455 til 477 i henhold til forventet lønnsvekst i Statsbudsjettet 2024.

Kommunedirektøren foreslår en fortsatt skjerming/betalingsfritak dersom husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag er under 2,5 G.

Kostpenger i omsorgsboliger for eldre

Kostpenger i bolig med heldøgns bemanning ble vedtatt til kroner 4400 per måned for full kost i sak om gebyrer og brukerbetalinger for 2023. Betalingen for kost skal være til selvkost og foreslås økt til 4800 kroner per måned på grunnlag av prisutviklingen i 2023. beløpet inkluderer også standard husholdnings- og toalettartikler, vask av tøy, sengetøy og håndklær.

For kost i bolig/fellesskap med heldøgnsomsorg, men hvor beboer kun delvis har felles husholdning, faktureres det i henhold til selvkost.

Trygghetsalarm

Kommunedirektøren foreslår at dagens priser videreføres med kommunal deflator.

Vaksine- og konsultasjonspriser ved avdeling Vaksinasjon og smittevern

Kommunedirektøren foreslår at konsultasjonsprisene videreføres med kommunal deflator. Videre foreslås det at vaksineprisen holdes uendret, men disse kan bli endret av Folkehelseinstituttet i løpet av 2024.

Priser innenfor tjenesteområdet Medborgerskap

Prinsipper for gebyrfastsettelse av ikke-lovpålagte tjenester er at prisene videreføres med deflator.

Halleie som følger av fast tildelt treningstid til barn og unge i aldersbestemte klasser er gratis i hele den nye kommunen. Aktivitet for seniornivå må betale leie for bruk av anlegg.

Friplassordningen for kulturskolen som ble etablert i 2021 med en begrensning på 25 plasser ble utvidet i 2022 til 100 plasser. Friplass omfatter familier med en samlet inntekt under 5 G.

Det fremlegges en egen politisk sak vedrørende gebyrer og brukerbetaling knyttet til kommunens svømmehaller. Saken vil belyse ulike utfordringer knyttet til inntektskravet og legger frem forslag på hvordan dette håndteres. Blant annet vil det ses på om man bør legge opp til mer treffsikre tiltak til utsatte grupper enn hva dagens ordninger innen svømmetilbud gjør. Det gjøres noen endringer med prisstruktur, blant annet klippekort, innføring av ½-årskort. Askerbadene har ligget lavere på pris på noen tilbud enn omliggende bad. Her legger man opp til en økning slik at Askerbadene ligge på nivå med omliggende bad. De nye gebyrene og brukerbetalingene inkluderer forslagene som fremmes i den politiske saken.

Det legges opp til en økning i erstatning av ikke-returnerte bøker. Dagens erstatningskrav tar ikke hensyn til utgifter biblioteket har med innkjøp, etiketter og RFID-merking.

Gravferds- og kirkegårdstjenester

Avgifter for bruk av gravkapell, anonym minnelund, navnet minnelund, urnevegg, kremasjon og feste av grav fastsettes av kommunen etter forslag fra gravplassmyndigheten (gravplassloven § 21). Øvrige gebyrer vedtas av Asker kirkelige fellesråd.

Asker kirkelige fellesråd har besluttet å øke prisene som fastsettes av fellesrådet i all hovedsak med deflator. Pris for kremasjon økes i henhold til varslet økning fra Bærum kommune med 5,5 prosent, da vi kjøper kremasjonstjenester av Bærum kommune.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Kommuneplanens mål er basert på FNs bærekraftsmål. Gebyrer og brukerbetalinger 2024 er med på å påvirke de seks bærekraftsmål som Asker kommune har valgt som satsningsområder.

4. Tidligere behandling

Saken er ikke tidligere behandlet.

5. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren vurderer at forslag til gebyrer og brukerbetalinger som er lagt frem som vedlegg til denne sak, støtter opp under vedtakspunkt om gebyrer og brukerbetalinger i kommunedirektørens forslag til handlingsprogram 2024-2027.

For vann- og avløpsgebyrene legges det opp til balansert inntekts- og utgiftsside, som baserer seg på selvkostprinsippet.

Egen sak om gebyrforskrift for tjenester etter plan- og bygningsloven, matrikkellova og eierseksjonsloven legges frem parallelt med handlingsprogrammet og sak om gebyrer og brukerbetalinger.

Egen sak om priser i svømmehaller legges frem i forkant av behandling av gebyrer og brukerbetalinger og handlingsprogrammet. Endringer som foreslås i saken er innarbeidet i forslaget til gebyrer og brukerbetalinger.

Hovedprinsipp for justering av priser er kommunal deflator på 4,3 prosent, eller i henhold til lov og forskrift/justering i Statsbudsjettet.

For prising av gebyrer og brukerbetalinger som vedtas administrativt anbefaler kommunedirektøren at det som hovedregel legges opp til en årlig justering med deflator som er fastsatt i Statsbudsjettet. Dette er i tråd med økonomireglementet.

Kommunedirektøren anbefaler kommunestyret å vedta de foreslåtte gebyrer og brukerbetalinger, lagt frem som vedlegg til denne sak.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Gebyrer og brukerbetalinger 2024

Saksprotokoll

Arivsak
23/19752

Saksbehandler
Kristin Semone Harsvik Gundersen

Behandlet av
1 Formannskapet
2 Kommunestyret

Møtedato	Saksnr.
21.11.2023	180/23
12.12.2023	

Gebyrer og brukerbetalinger 2024

Formannskapet har behandlet saken i møte 21.11.2023 sak 180/23

Behandling

Monica Bratlie (H) fremmet forslag om følgende tillegg til punkt 1:

«..., med unntak av priser og gebyrer i svømmehallene, som videreføres på dagens nivå til ny sak blir vedtatt.»

Innstillingen i 4 punkter, med Bratlies forslag til tillegg, ble enstemmig vedtatt.

Hanne Lisa Matt (MDG) fremmet følgende forslag, som ble vedtatt oversendt Utvalg for samfunnstjenester:

I god tid før budsjettbehandling i 2024 legges det frem et bredt, relevant sammenligningsgrunnlag for gebyrutvikling på renovasjonsområdet.

Innstilling

1. Gebyrer og brukerbetalinger for 2024 vedtas i henhold til vedlegg «Gebyrer og brukerbetalinger 2024 - vedlegg», med unntak av priser og gebyrer i svømmehallene, som videreføres på dagens nivå til ny sak blir vedtatt.
2. Som hovedregel legges deflator til grunn for justeringer av priser som vedtas administrativt
3. Nye gebyrer og brukerbetalinger gjøres gjeldende fra 1.januar 2024, eller i henhold til iverksettelsesdato fastsatt i forskrift

- 4 For gebyrer og brukerbetalinge beregnet av selvkost skal kommunen legge til grunn 100 prosent selvkost.

Gebyrer og brukerbetalingar – prislister for 2024

Vedlegg til sak «Gebyrer og brukarbetalingar 2024»

Innhold

TJENESTEOMRÅDE OPPVEKST	3
Barnehage - foreldrebetaling	3
Skolefritidsordning (SFO) – foreldrebetaling	3
TJENESTEOMRÅDE VELFERD	4
Praktisk bistand i hjemmet	4
Trygghetsalarm	4
Kostabonnement	5
Vaksinasjons- og smittevernkontoret	5
TJENESTEOMRÅDE SAMFUNNSTJENESTER	7
Vann- og avløpstjenester, septik tømming, tilsyns- og saksbehandlingsgebyr	7
Husholdningsrenovasjon	8
Næringsavfall	10
Feiing og tilsyn	10
Parkering	11
Graving i vei	11
Fyrverkeri	11
Transport til/fra arbeid og aktivitet	11
Båthavner	12
Fellingsavgifter med mer	12
TJENESTEOMRÅDE MEDBORGERSKAP	12
Gravferd og kirkegårdstjenester	12
Kulturskolen	14
Priser som fastsettes administrativt	15
Utleie Asker kulturhus og Venskaben, priser for frivillige organisasjoner bosatte i Asker	15
Utleie Asker kulturhus og Venskaben, priser for faste ukentlige øvelser for frivillige organisasjoner	15
Utleie Asker kulturhus og Venskaben, priser for næring/bedrifter og private utenfor Asker kommune	16
Markedsføring i regi av Asker kulturhus	16
Barnebursdagspakker	17
Slemmestad MEK (erstatte Sekkefabrikken)	17
Risenga svømmehall – billettpriser	18
Holmen svømmehall – billettpriser	19
Treningsrom	19

Gebyrer og brukerbetalinger 2024

Leiepriser basseng Risenga og Holmen	20
Leiepriser konferansesal Holmen	20
Røykenbadet – billettpriser svømmehall.....	20
Røykenbadet utleie priser basseng, pris per time	21
Røykenbadet – priser treningscenter	21
Røykenbadet – klatresenter	22
Risenga idrettspark – ishaller (innenfor vedtatt åpningstid) pris per time	23
Risenga idrettspark – Leikvollhallen (innenfor vedtatt åpningstid) pris per time	24
Holmen idrettspark – Holmen fjellhall (innenfor vedtatt åpningstid) pris per time.....	24
Holmen idrettspark – Holmen turnhall, pris per time	25
Toftehallen, pris per time	25
Idrettshaller, pris per time.....	26
Idrettshaller og ishaller – skolens ferier/høytider/sommertrening (juni etter skoleslutt og august før skolestart), pris per time.....	26
Skolelokaler og gymsaler	27
Fotballbaner/kunstgress – trening og idrettsarrangement (Risenga og Borgen), pris per time	27
Risenga kunstisbane – trening og idrettsarrangement, pris per time	28
Aktiv fritid	28
Innbyggertorg	29
Sætre samfunnshus	30
Fagertun	30
Malerhjemmet.....	31
Folkestadhallen	31
Hernestangen	32
Støa.....	32
Bibliotek.....	32

TJENESTEOMRÅDE OPPVEKST

Barnehage - foreldrebetaling

Asker kommune følger makspris fastsatt i Statsbudsjettet. Regjeringen foreslår at maksimalprisen for en barnehageplass holdes til 3 000 kroner per måned fra 1. januar 2024. Redusert plass følger antall timer.

Kroner pr. måned	2023	2024	Fra dato
Full barnehageplass 5 dager per uke	3 000	3 000	01.01.2024
Redusert barnehageplass 4 dager per uke	2 400	2 400	01.01.2024
Redusert barnehageplass 3 dager per uke	1 800	1 800	01.01.2024
Halv plass	1 500	1 500	01.01.2024
Søskenmoderasjon for 2. barn	30 %	30 %	01.01.2024
Søskenmoderasjon for 3. eller flere barn	50 %	gratis	01.01.2024

Prisene følger de maksimalpriser Stortinget til enhver tid bestemmer.

Kostpenger kommer i tillegg og skal beregnes til selvkost for den enkelte barnehage.

Redusert foreldrebetaling etter søknad: Kommunen følger gjeldende regler når det gjelder gratis kjernetid og redusert foreldrebetaling for familier med lav inntekt.

Skolefritidsordning (SFO) – foreldrebetaling

Kroner pr. måned 1. og 2. trinn	2023	2024	Fra dato
Foreldrebetaling 5 dager per uke	1 851	1 931	01.01.2024
Foreldrebetaling 4 dager per uke	1 184	1 235	01.01.2024
Foreldrebetaling 3 dager per uke	444	463	01.01.2024
Foreldrebetaling 2 dager per uke	gratis	gratis	01.01.2024
Morgenplass 5 dager per uke	gratis	gratis	01.01.2024
Feriedager, per dag	164	204	01.01.2024
Enkeltdager, per dag	137	170	01.01.2024

Kroner pr. måned 3. og 4. trinn	2023	2024	Fra dato
Foreldrebetaling 5 dager per uke	3 701	3 860	01.01.2024
Foreldrebetaling 4 dager per uke	2 960	3 088	01.01.2024
Foreldrebetaling 3 dager per uke	2 220	2 316	01.01.2024
Foreldrebetaling 2 dager per uke	1 481	1 545	01.01.2024
Morgenplass 5 dager per uke	1 310	1 366	01.01.2024
Feriedager, per dag	328	342	01.01.2024
Enkeltdager, per dag	273	284	01.01.2024

Gebyrer og brukerbetalinger 2024

Foreldre med barn i 1. og 2. trinn er gitt rett til 12 timer gratis SFO hver uke. Foreldre til barn i SFO får tilbud om gratis SFO hvis de har inntekt under tre ganger folketrygdens grunnbeløp. Videre har alle foreldre til barn i SFO rett til moderasjon hvis oppholdsbetalingen overstiger fem prosent av husholdningens inntekt. Den midlertidige ordningen hvis foreldre med barn i 1. trinn har lavere inntekt enn 814 220 kroner gis rett til gratis SFO, utgår 31.12.2023 i samsvar med statsbudsjettet.

TJENESTEOMRÅDE VELFERD

Institusjonsopphold

Kroner	2023	2024	Fra dato
Langtidsopphold i institusjon, iht. forskriftenes makspris*	Ja	Ja	Iht. forskrift
Opphold på trygghetsavdeling ved Risenga bo og omsorgssenter, per døgn	225	235	01.01.2024
Korttidsopphold, per døgn inntil 60 døgn, iht. forskriftenes makspris*	185	185	Iht. forskrift
Korttidsopphold rehabilitering, per døgn inntil 60 døgn, iht. forskriftenes makspris*	185	185	Iht. forskrift
Korttidsopphold, over 60 døgn per år beregnes etter langtidsopphold regelverk	Ja	Ja	Iht. forskrift
Korttidsopphold rehabilitering, over 60 døgn per år beregnes etter langtidsopphold regelverk	Ja	Ja	Iht. forskrift
Dag -/nattopphold, iht. forskriftenes makspris*	105	105	Iht. forskrift
Dagsenter eldre inkl. transport, iht. forskriftenes makspris*	105	105	Iht. forskrift

* Umiddelbar endring ved forskrift

Praktisk bistand i hjemmet

Kroner pr måned	2023	2024	Fra dato
Årlig inntekt under 2,5G - ingen egenbetaling	0	0	01.01.2024
Årlig inntekt 2,5G - 3G betaler for maks 2 timer per måned	910	955	01.01.2024
Årlig inntekt 3G - 4G betaler for maks 3 timer per måned	1 365	1 430	01.01.2024
Årlig inntekt 4G - 5G betaler for maks 6 timer per måned	2 730	2 860	01.01.2024
Årlig inntekt over 5G betaler for maks 8 timer per måned	3 640	3 815	01.01.2024

Selvkost er øvre grense for egenbetaling. Selvkost per time er beregnet til kroner 477.

Trygghetsalarm

Kroner pr. måned	2023	2024	Fra dato
Installasjon - engangsbetaling	1 245	1 300	01.01.2024
Årlig inntekt 2,5G og over	363	380	01.01.2024
GPS lokaliseringsteknologi	156	165	01.01.2024

Kostabonnement

Kroner	2023	2024	Fra dato
Full kost i bolig med heldøgns bemanning	4 400	4 800	01.01.2024
Porsjonsmiddag (hjemmeboende og dagbrukere)	90	100	01.01.2024
Dessert (hjemmeboende og dagbrukere)	18	20	01.01.2024
Frokost/kvelds (dagtilbud)	63	70	01.01.2024

Full kost i bolig inkluderer kost og basis husholdnings-/toalettartikler, samt vask av tøy, sengetøy og håndklær. Bruker undertegner brukeravtale ved innflytting.

Ekstra bestillinger utover basis tilleggs faktureres.

For kost i bolig/bofellesskap med heldøgns omsorg hvor beboer kun delvis spiser felles måltider, faktureres i henhold til selvkost.

Vaksinasjons- og smittevernkontoret

Kroner	2023	2024	Fra dato
Konsultasjoner			
Reisevaksine 1.konsultasjon (ny reise) - barn 0-16 år	150	155	01.01.2024
Reisevaksine 2.konsultasjon/påfyll - barn 0-16 år	150	155	01.01.2024
Generell vaksinekonsultasjon - barn 0-16 år	150	155	01.01.2024
Ordre pr. telefon på Dukoral (+ vaksinepris) - barn 0-16 år	150	155	01.01.2024
Reisevaksine 1.konsultasjon (ny reise) - voksne over 16 år	250	260	01.01.2024
Reisevaksine 2.konsultasjon/påfyll - voksne over 16 år	150	155	01.01.2024
Generell vaksinekonsultasjon - voksne over 16 år	150	155	01.01.2024
Ordre pr. telefon på Dukoral (+ vaksinepris) - voksne over 16 år	150	155	01.01.2024
Familiekonsultasjon reise, max. pris pr. familie - voksne over 16 år	800	835	01.01.2024
Familiekonsultasjon generell, max. pris pr. familie - voksne over 16 år	300	310	01.01.2024
Vaksinepriser (priser pr. dose) Priser kan bli endret fra Folkehelseinstituttet.			
Dengue feber (Qdenga)		1050	01.01.2024
Difteri, stivkrampe og kikhoste, polio. (Grunnvaksine – Tetravac)	380	380	01.01.2024
Difteri, stivkrampe og kikhoste, polio. (Påfyll – Boostrix polio)	330	330	01.01.2024
Tetanus (Stivkrampe)	170	170	01.01.2024
Polio (Imovax)	220	220	01.01.2024
Gulfeber (Stamaril)	450	450	01.01.2024
Hepatitt A (Barnevaksine)	320	320	01.01.2024
Hepatitt B (Barnevaksine)	270	270	01.01.2024

Gebyrer og brukerbetalingar 2024

Hepatitt A+B (Barnevaksine – Twinrix)	470	470	01.01.2024
Hepatitt A (Voksenvaksine)	380	380	01.01.2024
Hepatitt B (Voksenvaksine)	340	340	01.01.2024
Hepatitt A+B (Voksenvaksine – Twinrix)	600	600	01.01.2024
Japansk encefalitt (Ixiaro)	970	970	01.01.2024
Tyfoidfieber (Typhim Vi, injeksjon)	280	280	01.01.2024
Kolera (Dukoral, 2 doser)	290/500	690	01.01.2024
Meningokokk A+C+W+Y (Nimerix)	460	460	01.01.2024
Meningokokk B (Bexero)	1070	1070	01.01.2024
Skogflåttencefalitt, TBE (Barnevaksine – Ticovac)	420	420	01.01.2024
Skogflåttencefalitt, TBE (Voksenvaksine – Ticovac)	440	440	01.01.2024
Rabies (Rabipur)	750	750	01.01.2024
Lungebetennelse, pneumokokkvaksine (Pneumovax)	420	420	01.01.2024
Lungebetennelse, pneumokokkvaksine (Apexxnar)	770	1070	01.01.2024
Vannkopper (Varivax/Varilrix)	550	550	01.01.2024
HPV (Cervarix)	1000	1000	01.01.2024
HPV (Gardasil 9)	1690	1690	01.01.2024
Helvetesild, herpes zoster (Shingrix)	1500	1995	01.01.2024
Influensavaksine - målgruppe	90	100	01.01.2024
Influensavaksine - barn	210	100	01.01.2024
Tuberkulosevaksine (BCG)	Gratis	Gratis	01.01.2024
Meslinger, kuma og røde hunder (MMR)	Gratis	Gratis	01.01.2024
Covid 19 (Comirnaty Pfizer)		Gratis	01.01.2024
Smittevern og diverse			
Tuberkulosekontroll	Gratis	Gratis	01.01.2024
Vaksine og konsultasjon etter smittehendelse	Gratis	Gratis	01.01.2024
Utsteding av vaksinasjonsbøker (utenom konsultasjon)	150	150	01.01.2024
Etterregistreringer av vaksiner	50	50	01.01.2024
Ubenyttet timeavtale	250/500	250	01.01.2024
Girogebyr (avgift til tjenesteleverandør)	79	71	01.01.2024

TJENESTEOMRÅDE SAMFUNNSTJENESTER

Vann- og avløpstjenester, septik tømning, tilsyns- og saksbehandlingsgebyr

Beløpene er i kroner inkludert 25 % mva. (mva-pliktig virksomhet)	2023	2024	Fra dato
Vann			
Årsgebyr, vann pr m ³	25,19	32,10	01.01.2024
Fastledd vann	2 160,00	2 523,00	01.01.2024
Tilknytningsgebyr for boliger, vann per m ²	141,00	147,00	01.01.2024
Tilknytningsgebyr for kontor, erverv og industri vann per m ²	141,00	147,00	01.01.2024
Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk, vann:			
Gebyrpliktig areal under 100 m ²	14 100,00	14 706,00	01.01.2024
Gebyrpliktig areal mellom 100 m ² og opptil 199 m ²	28 200,00	29 412,00	01.01.2024
Gebyrpliktig areal over 199 m ²	84 600,00	88 237,00	01.01.2024
Avløp			
Årsgebyr, avløp pr m ³	28,84	34,34	01.01.2024
Fastledd avløp	2 398,00	2 625,00	01.01.2024
Tilknytningsgebyr for boliger, avløp per m ²	141,00	147,00	01.01.2024
Tilknytningsgebyr for kontor, erverv og industri avløp pr m ²	141,00	147,00	01.01.2024
Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk, avløp:			
Gebyrpliktig areal under 100 m ²	14 100,00	14 706,00	01.01.2024
Gebyrpliktig areal mellom 100 m ² og opptil 199 m ²	28 200,00	29 412,00	01.01.2024
Gebyrpliktig areal over 199 m ²	84 600,00	88 237,00	01.01.2024
Vann og avløp diverse			
Administrasjonsgebyr ved ikke avlest vannmåler	133,00	500,00	01.01.2024
Tapt vannmåler	783,00	1 200,00	01.01.2024
Administrasjonsgjebyr for abonnenter uten installert vannmåler og abonnenter med mekanisk vannmåler	2 658,00	2 773,00	01.01.2024
Gebyr for inndekning av kommunens faktiske utgifter inkl utsyr/matriell ved f.eks fysisk oppmøte for avlesning av vannmåler, kontroll av vannmåler, ved avstegning/påsetting av vannforsyning mm	1 595,00	1 664,00	01.01.2024
Omregningsfaktor ved stipulert forbruk (areal som grunnlag)	1,50	2,00	01.01.2024
Fastsettelse av fastledd etter kategori for næring (vekst fastledd etter kapasitet):			
Næring med kapasitet fra 0-350 m ³	1,00	1,00	01.01.2024
Næring med kapasitet fra 351 til 700 m ³	2,50	2,50	01.01.2024
Næring med kapasitet fra 701 til 1500 m ³	5,00	5,00	01.01.2024
Næring med kapasitet fra 1501 til 6000 m ³	12,00	12,00	01.01.2024
Næring med kapasitet fra 6001 til 18000 m ³	38,00	38,00	01.01.2024
Næring med kapasitet fra 18001 til 55000 m ³	100,00	100,00	01.01.2024
Næring med kapasitet over 55000 m ³	300,00	300,00	01.01.2024
Gebyrreduksjon ved ikke varslet avbrudd over 24 timer	-447,00	-467,00	01.01.2024
Gebyrreduksjon ved ikke varslet avbrudd over 8 timer - 2 ganger per år eller mer	-447,00	-467,00	01.01.2024
Gebyrreduksjon når hygienisk kvalitet på vannet er så dårlig at det må kokes	-447,00	-467,00	01.01.2024
Vannavslag kl 07:00 til kl 21:00	16 077,00	16 769,00	01.01.2024
Vannavslag kl 21:00 til kl 07:00	22 056,00	23 005,00	01.01.2024

Gebyrer og brukerbetalingar 2024

Arbeid etter medgått tid, per time	1 473,00	1 430,00	01.01.2024
Utgiftsdekning ved avlesning av vannmåler	Faktiske kostnader	Faktiske kostnader	01.01.2024
Test av vannmåler	Faktiske kostnader	Faktiske kostnader	01.01.2024
Stengning/gjenåpning	Faktiske kostnader	Faktiske kostnader	01.01.2024
Septik			
Tankvolum til og med 3 m3	3 250,00	3 250,00	01.01.2024
Tankvolum større enn 3 m3 tom 6 m3	4 923,00	4 923,00	01.01.2024
Tankvolum større enn 6 m3 tom 12 m3	7 917,00	7 917,00	01.01.2024
Tankvolum større enn 12 m3	9 192,00	9 192,00	01.01.2024
+ behandling av volum over 12 m3 pr m3	938,00	938,00	01.01.2024
Ekstraarbeid ved tømning pr time	2 181,00	2 181,00	01.01.2024
Ekstratømming i tillegg til ordinær tømmepris basert på tankvolum	1 091,00	1 091,00	01.01.2024
Ekstragebyr ved avfall i slam		Faktiske kostnader	01.01.2024
Behov for ekstraoperatør pga fremkommelighet/sikkerhet	1 091,00	1 091,00	01.01.2024
Behov for ekstra bil pga slangelengde/fremkommelighet/sikkerhet	2 181,00	2 181,00	01.01.2024
Gebyr beregnet etter medgått tid, per time	1 380,00	1 440,00	01.01.2024
Utedo/tørertoalett pris pr tømning	5 790,00	5 790,00	01.01.2024
Oppmøte uten å få tømt pr gang	1 022,00	1 022,00	01.01.2024
Tillegg for utrykning	2 500,00	2 500,00	01.01.2024
Spylling mv	Faktiske kostnader	Faktiske kostnader	01.01.2024
Tilleggsgebyr for påslipp	Faktiske kostnader	Faktiske kostnader	01.01.2024
Gebyr beregnet etter medgått tid, per time	1 380,00	1 440,00	01.01.2024
Saksbehandlingsgebyr for utslipps- og pålippstillatelser	10 508,00	10 960,00	01.01.2024
Saksbehandlingsgebyr påslipp/behandling av søknad for olje og fettutskillere		10 887,00	01.01.2024
Saksbehandlingsgebyr påslipp/behandling av søknad for anleggsvann		10 887,00	01.01.2024
Saksbehandlingsgebyr støvdemping/brakkerigg		5 000,00	01.01.2024
Saksbehandlingsgebyr - utslipp av kommunalt avløpsvann fra mindre tettbygninger	Faktiske kostnader	Faktiske kostnader	01.01.2024
Ikke mva pliktig gebyr:			
Tilsynsgebyr (ikke mva pliktig)	689	719	01.01.2024

Husholdningsrenovasjon

Beløpene er i kroner inkludert 25 % mva. (mva-pliktig virksomhet)	2023	2024	Fra dato
Grunnbeløp	2 200,00	2 320,00	01.01.2024
Gebyr for restavfall, liten beholder, per liter	20,50	21,70	01.01.2024
Gebyr for restavfall, stor beholder, per liter	20,50	21,70	01.01.2024

Gebyrer og brukerbetalingar 2024

Nedgravd konteiner restavfall over 1100 liter, per liter	16,60	17,50	01.01.2024
Nedgravd konteiner restavfall under 1100 liter, per liter	22,20	23,50	01.01.2024
Restavfallsekk 100 liter	3 062,00	3 230,00	01.01.2024
Restavfallsekk 50 liter	1 531,00	1 615,00	01.01.2024
4-ukers tømning restavfall. Per liter	16,00	17,00	01.01.2024
Ekstrabeløp for henteavstand 10-20 m	975,00	1 020,00	01.01.2024
Ekstrabeløp for henteavstand 20-30 m	1 950,00	2 040,00	01.01.2024
Kompostering (skal ikke ha beholder til matavfall), reduksjon i gebyr	-261,00	-275,00	01.01.2024
Grunnbeløp hybel	1 110,00	1 160,00	01.01.2024
Hytterrenovasjon samarbeid helårs, Asker sør	4 209,00	4 440,00	01.01.2024
Hytterrenovasjon standard helårs, Asker sør	IA	IA	01.01.2024
Ekstratømming sommer liten beholder	749,00	790,00	01.01.2024
Ekstratømming sommer stor beholder	973,00	1 025,00	01.01.2024
Ekstratømming	434,00	455,00	01.01.2024
Ekstra sekk i gamle Røyken og Hurum (pr stykk)	IA	IA	01.01.2024
Rengjøring av 2-hjuls beholder	247,00	260,00	01.01.2024
Rengjøring av 4-hjuls beholder	370,00	390,00	01.01.2024
Rengjøring av nedgravd beholdere	2 450,00	2 585,00	01.01.2024
Henteavstand 5-10m	341,00	360,00	01.01.2024
Ekstratømming nedgravd/konteiner per stk.	2 032,00	2 140,00	01.01.2024
Vedlikehold nedgravd konteiner	1 084,00	1 140,00	01.01.2024
Luktabsorbent nedgravd konteiner	760,00	800,00	01.01.2024
Hytterrenovasjon samarbeid sommer, Asker sør	2 669,00	2 815,00	01.01.2024
Ny RFID-brikke til adgang avfallsug	50,00	53,00	01.01.2024
Utrykning for å fjerne blokkering i avfallsug	1 500,00	1 580,00	01.01.2024
		0,00	
Tømmegebyr gjenvinningsstasjoner - husholdningsavfall		0,00	
Egenandel for adgang per besøk med personbil, inntil 20 årlig besøk per husstand	65,00	70,00	01.01.2024
Egenandel for adgang per besøk med personbil, over 20 årlig besøk per husstand	65,00	600,00	01.01.2024
Egenandel for adgang med kjøretøy større enn personbil (personbil med henger, varebil, pickup etc.)	200,00	Utgår	01.01.2024
Avfallsmengder over 150 kg, per tonn	IA	IA	01.01.2024
Trevirke, per tonn	IA	IA	01.01.2024
Rene masser (stein, jord, fliser, Leca),per tonn	IA	IA	01.01.2024
Røtter, stubber og grener (over 15 cm i diameter),per tonn	IA	IA	01.01.2024
Metall, uansett mengde	IA	IA	01.01.2024
Egenandel for kun Hageavfall	Gratis	Gratis	01.01.2024
Egenandel for kun Impregnert trevirke	Gratis	Gratis	01.01.2024
Egenandel for kun Farlig avfall	Gratis	Gratis	01.01.2024
Egenandel for kun EE-avfall	Gratis	Gratis	01.01.2024
Egenandel for kun Asbest og eternitt	Gratis	Gratis	01.01.2024
Adgang og levering på Follestad gjenvinningstasjon	IA	IA	01.01.2023

Næringsavfall

Beløpene er i kroner eksklusiv 25 % mva. (mva-pliktig virksomhet)	2023	2024	Fra dato
Literspris næringskunder restavfall	24,00	25,50	01.01.2024
Literspris næringskunder restavfall stor konteiner > 1 100 l	19,20	20,50	01.01.2024
Literspris næringskunder papir	10,30	10,80	01.01.2024
Literspris næringskunder papir, stor konteiner > 1 100 l	8,30	8,70	01.01.2024
Literspris næringskunder plastemballasje	10,70	11,20	01.01.2024
Literspris næringskunder plastemballasje, stor konteiner > 1100 l	8,50	9,00	01.01.2024
Literspris næringskunder matavfall	17,70	18,70	01.01.2024
Ekstratømming næring nedgravd/konteiner per stk.	2 400,00	2 532,00	01.01.2024
Literspris næringskunder restavfall, nedgravd konteiner	19,20	20,50	01.01.2024
Literspris næringskunder papir, nedgravd konteiner	8,30	8,70	01.01.2024
Literspris næringskunder plastemballasje, nedgravd konteiner	8,50	9,00	01.01.2024
Literspris næringskunder glass- og metallemballasje	3,00	3,20	01.01.2024
Ekstratømming næring beholder	713,40	750,00	01.01.2024
Tømmegebyr Yggeset avfallspark		-	
Blandet avfall, fra første kilo	1,60	1,70	01.01.2024
Trevirke	935,10	986,00	01.01.2024
Rene masser	742,30	783,00	01.01.2024
Metall	83,10	87,00	01.01.2024
Hageavfall inntil 15 cm i diameter	460,00	485,00	01.01.2024
Røtter, stubber og grener over 15 cm i diameter	1 236,40	1 300,00	01.01.2024
Farlig avfall - forskjellige priser i hht type avfall	Ulik	Ulik	
Impregnert trevirke	3 296,30	3 478,00	01.01.2024
Elektrisk avfall og hvitevarer	1 318,60	1 390,00	01.01.2024
Asbest og eternitt	2 023,10	2 135,00	01.01.2024
Vinduer 1965-1975 PCB	1 530,90	1 615,00	01.01.2024
Vinduer 1976-1990 Klorparafiner	13 184,80	13 910,00	01.01.2024
Vinyl og gulvbelegg	14 998,10	15 823,00	01.01.2024
Næringsavfall - annet:		-	
Maskinell bistand ved løft fra henger	118,30	125,00	01.01.2024
Maskinell bistand til tømming av henger	353,70	373,00	01.01.2024

Feiing og tilsyn

Beløpene er i kroner inkludert 25 % mva. (mva-pliktig virksomhet)	2023	2024	Fra dato
Årsgebyr feiing	163	175	01.01.2024
Ikke mva-pliktig gebyr		0	
Årsgebyr tilsyn fyringsanlegg (mva-fritt)	186	186	01.01.2024
Årsgebyr tilsyn gassanlegg (mva-fritt)	186	186	01.01.2024

Gebyrer og brukerbetalinger 2024

Parkering

Beløpene er i kroner inkludert 25 % mva. (mva-pliktig virksomhet)	2023	2024	Fra dato
Parkeringsavgift høy sats (pr time)	40	45	01.01.2024
Parkeringsavgift middels sats (pr time)	25	30	01.01.2024
Parkeringsavgift lav sats (pr time)	10	15	01.01.2024
Innfartsparkering, høy sats (dagsbillett)	40	45	01.01.2024
Innfartsparkering, middels sats (dagsbillett)	25	30	01.01.2024
Ansattparkering Asker sentrum og nærliggende områder (dagsbillett)	40	45	01.01.2024
Ansattparkering Asker sentrum og nærliggende områder (pr måned)	400	420	01.01.2024
Rabatt for fossilfrie kjøretøy	Halv pris av oppgitt avgift	Utgår	01.01.2024

Graving i vei

Beløpene er i kroner eksklusiv 25 % mva. (mva-pliktig virksomhet)	2023	2024	Fra dato
Gravetillatelse, per søknad	6 025	6 280	01.01.2024
Arbeidstillatelse, per søknad	3 675	3 830	01.01.2024
Ekstra kontroll, per sak	2 035	2 120	01.01.2024
Liggeløyve, per time	1 350	1 400	01.01.2024

Fyrverkeri

Kr. pr. søknad	2023	2024	Fra dato
Søknader om tillatelse til handel med fyrverkeri klasse II, III og IV og gjennomføring av tilsyn	2 980	3 087	01.01.2024
Dersom søknaden avslås betales halvt gebyr			01.01.2024

Transport til/fra arbeid og aktivitet

Kr. pr. måned	2023	2024	Fra dato
Årsinntekt under 2,5G ingen egenbetaling	0	0	01.01.2024
Årsinntekt fra 2,5G og over:	0	0	01.01.2024
Egenbetaling 1 dag per uke	180	187	01.01.2024
Egenbetaling 2 - 3 dager per uke	445	461	01.01.2024
Egenbetaling 4 - 5 dager per uke	740	767	01.01.2024

Båthavner

Døgnleie Sætre og Holmsbu gjestehavn (maks 3 døgn)	2023	2024	Fra dato
Sætre gjestehavn			
< 30 fot, per døgn	215	225	01.01.2024
30 - 39 fot, per døgn	265	275	01.01.2024
40 -49fot, per døgn	330	345	01.01.2024
> 49 fot, per døgn	450	470	01.01.2024
Holmsbu gjestehavn			
< 30 fot, per døgn	215	225	01.01.2024
30 - 39 fot, per døgn	265	275	01.01.2024
40 - 49 fot, per døgn	330	345	01.01.2024
> 49 fot, per døgn	450	470	01.01.2024

Fast båtplass Filtvedt og Holmsbu	2023	2024	Fra dato
Årslie per breddmeter plass	3 085	3 220	01.01.2024

Fellingsavgifter med mer

Kroner	2023	2024	Fra dato
Fellingsavgift på voksen elg*	580	620	
Fellingsavgift på elgkalv*	340	370	
Fellingsavgift på voksen hjort*	450	480	
Fellingsavgift på hjortkalv*	270	290	
Avliving og bortkjøring av dyr**	1 500	1 565	01.01.2024
Leie av utstyr til fangst av leveden vilt **	2 000	2 090	01.01.2024

* Prisene følger de maksimalprisene Stortinget til enhver tid bestemmer. Prisene blir vedtatt 01.05. hvert år, og gjelder fra 01.05-30.04

* Prisene er gjeldende fra 01.01.2024

TJENESTEOMRÅDE MEDBORGERSKAP

Gravferd og kirkegårdstjenester

Gravferd og kirkegårdstjenester hvor avgifter vedtas av Asker kommune

Kroner	2023	2024	Fra dato
***Kremasjon folkeregistrerte i Asker	2 280	2 405	01.01.2024
Festeavgift per grav per år	330	345	01.01.2024
*Opprettelse av plass i navnet minnelund	2 050	2 140	01.01.2024
Leie av gravkapell/kirke folkeregistrerte i annen kommune	1 800	1 880	01.01.2024

Gebyrer og brukerbetalingar 2024

Gravferd og kirkegårdstjenester hvor avgifter og priser vedtas av Asker kirkelige fellesråd

Kroner	2023	2024	Fra dato
*Kistebegravelse folkeregistrerte i annen kommune	6 315	6 590	01.01.2024
*Urnedsettelse folkeregistrerte i annen kommune	1 650	1 725	01.01.2024
**Leie av organist for folkeregistrerte i annen kommune	2 500	2 610	01.01.2024
Leie båreremottak seremoni folkeregistrerte i annen kommune	580	605	01.01.2024
Forsendelse av urne	340	355	01.01.2024
*Kors	450	470	01.01.2024
*Ventetegn	620	650	01.01.2024
*Planting, vanning og stell av grav (ulike tilbud)	1 130	1 180	01.01.2024
*Høstplanting (Calluna) pr. stk.	140	150	01.01.2024
*Krans til allehelgensdag	240	250	01.01.2024
*Krans til jul	240	250	01.01.2024
*Plantekasse (40-50 og 60 cm)	1 400	1 460	01.01.2024
*Plantekasse 80 cm	1 690	1 765	01.01.2024
*Montering av plantekasse	560	585	01.01.2024
*Bytte jord og veke til privat plantekasse	240	250	01.01.2024
*Jord til plantekasse pr. sekk	120	125	01.01.2024
*Gravminne til enkel urnegrav ferdig montert	4 230	4 420	01.01.2024
*Oppsetting av støtte	880	920	01.01.2024
*Oppretting av støtte - omfattende	880	920	01.01.2024
*Oppretting av støtte - mindre omfattende	460	480	01.01.2024
*Bolting	685	715	01.01.2024
*Anleggskostnader for tilrettelagt grav for folkeregistrerte i annen kommune (til den aktuelle gravferdsforvaltning)	41 895	43 700	01.01.2024

* Inklusive mva

** Oppjustert til faktisk kostnad

*** Bærum kommune øker prisen med 5,5 prosent i 2024

Kulturskolen

Kroner pr år	2023	2024	Fra dato
Visuell kunst, teater og musikk			
Vanlig elevplass	5 770	6 020	01.01.2024
Vanlig elevplass for korpsmusikanter	4 500	4 594	01.01.2024
Gruppeundervisning musikk og introgrupper teater	4 380	4 570	01.01.2024
Breddetilbud og ensembler (musikk- og teaterlek, band, samspill kor etc)	3 170	3 310	01.01.2024
Instrumentleie	1 160	1 200	01.01.2024
Seniorteater	1 560	Utgår	
Teater BITS (for skolene i Borgensonen)	0	0	01.01.2024
Dirigentressurs pr. skolekorps/orkester: 20 % dirigentressurs gratis	0	0	01.01.2024
Dirigent korps/orkester per årstime (faktureres halvårlig per årstime)*	31 270	32 620	01.01.2024
Dans			
Dans 45 minutter	5 140	5 364	01.01.2024
Dans 60 minutter	5 520	5 760	01.01.2024
Dans 75/90 minutter	6 100	6 364	01.01.2024
Dans lørdag 45 minutter (kortere semester)	3 710	3 870	01.01.2024
Dans lørdag 60 minutter (kortere semester)	3 940	4 110	01.01.2024
Dans lørdag 75/90 minutter (kortere semester)	4 400	4 590	01.01.2024
Dans Tofte og Folkestad	3 920	4 090	01.01.2024
Makspris per elev dans	12 640	13 184	01.01.2024
Privattime à 60 minutter	770	800	01.01.2024
Privattime à 30 minutter	380	400	01.01.2024
Flerfagsrabatter for dans			
Familierabatt: 25 % (gjelder nærmeste familie som søsken, barn og foreldre)			01.01.2023
Elev som deltar på 2 klasser pr uke: 20 % rabatt			01.01.2023
Elev som deltar på 3 klasser pr uke: 30 % rabatt			01.01.2023
Elev som deltar på 4 klasser pr uke: 40 % rabatt			01.01.2023
Elev som deltar på 5 klasser pr uke: 50 % rabat			01.01.2023
Felles for alle fag			
En friplass per barn i familier med samlet inntekt under 5G			01.01.2023
Søskenmoderasjon og familierabatt (gjelder for ett undervisningstilbud fra barn/familiemedlem nr to)	25 %		01.01.2023
Kurs kortere enn et semester	1000-2000	1000-2500	01.01.2023

Priser som fastsettes administrativt

Utleie Asker kulturhus og Venskaben, priser for frivillige organisasjoner bosatte i Asker

Kroner	2023	2024	Fra dato
Teatersalen, per time (min. 4 timer)	1 660	1 730	01.01.2024
Teatersalvestibyle/Multisalvestibyle	Gratis	Gratis	01.01.2024
Multisal, per time (min. 4 timer)	1 240	1 290	01.01.2024
Festsalen, per timer (min. 2 timer)	490	510	01.01.2024
Festsalen, hele. Selskapspakke: 1 dag pakkepris	8 800	9 500	01.01.2024
Festsalen, hele. Selskapspakke: hele helgen pakkepris	15 000	16 500	01.01.2024
Kjøkken, per time	100	110	01.01.2024
Bjørn Carlsen rommet, per time	250	300	01.01.2024
Radar Scene, per time (min. 4 timer)	850	880	01.01.2024
Radar Kafe (rusfri), per time (min. 4 timer)	440	455	01.01.2024
Bandøvingsrom (rusfritt), per 3 timer (gratis for ungdom)	250	260	01.01.2024
Bandrom per semester (gratis for ungdom)	1 090	1 130	01.01.2024
Venskaben, hele, per time (min. 2 timer)	700	730	01.01.2024
Venskaben, Storsalen, per time (min. 2 timer)	390	450	01.01.2024
Venskaben, Formannskapsalen, per time (min. 2 timer)	170	180	01.01.2024
Venskaben, Salongen, per time (min. 2 timer)	140	145	01.01.2024
Venskaben, Kjøkken, per time (min. 2 timer)	130	130	01.01.2024
Venskaben, hele. Selskapspakke: 1 dag pakkepris	9 600	9 600	01.01.2024
Venskaben, hele. Selskapspakke: Hele helgen pakkepris	18 000	18 000	01.01.2024
Teknikere, per time	580	600	01.01.2024
Servicepersonell (Vaktmester/arr.ansvarlig), per time	500	520	01.01.2024
Flygel, Venskaben, dagspris	1 100	1 100	01.01.2024
Flygel Steinway, Teatersal, dagspris	1 920	2 000	01.01.2024
Stort piano, Sauter, dagspris	900	950	01.01.2024
Lite piano, Venskaben, dagspris	550	570	01.01.2024
Stemming, flygel/piano, dagspris	1 970	2 050	01.01.2024
Video, lysbildefremviser, overhead, videokanon	Gratis	Gratis	01.01.2024
Billettavgift, dagspris	25-35	25-30	01.01.2024
Rød løper		500	01.01.2024

Utleie Asker kulturhus og Venskaben, priser for faste ukentlige øvelser for frivillige organisasjoner

Kroner	2023	2024	Fra dato
Festsalen, per time (min. 2 timer)	90	100	01.01.2024
Venskaben, Storsalen, per time (min. 2 timer)	90	100	01.01.2024
Servering			
Kaffe og te, per person	30	35	01.01.2024
Frukt, per person	40	40	01.01.2024
Mineralvann, per person		35	01.01.2024

Gebyrer og brukerbetalingar 2024

Utleie Asker kulturhus og Venskaben, priser for næring/bedrifter og private utenfor Asker kommune

Kroner	2023	2024	Fra dato
Teatersalen, per time (min. 4 timer)	2 020	2 100	01.01.2024
Multisalen, per time (min. 4 timer)	1 790	1 850	01.01.2024
Vestibylen, per time (min. 4 timer)	590	610	01.01.2024
Festsalen, per time (min. 2 timer)	1 070	1 150	01.01.2024
Festsalen, hele. Selskapspakke: 1 dag pakkepris	12 230	12 700	01.01.2024
Festsalen, hele. Selskapspakke: hele helgen pakkepris	20 410	21 000	01.01.2024
Kjøkken, per time	340	350	01.01.2024
Bjørn Carlsen rommet, per time	680	700	01.01.2024
Radar Scene, per time (min. 4 timer)	1 100	1 140	01.01.2024
Radar Kafe (rusfri), per time (min. 4 timer)	820	850	01.01.2024
Venskaben, hele, per time (min. 2 timer)	2 030	2 100	01.01.2024
Venskaben, Storsalen, per time (min. 2 timer)	1 120	1 200	01.01.2024
Venskaben, Formannskapsalen, per time (min. 2 timer)	570	600	01.01.2024
Venskaben, Salongen, per time (min. 2 timer)	390	400	01.01.2024
Venskaben, Kjøkken, per time (min. 2 timer)	390	400	01.01.2024
Venskaben, hele. Selskapspakke: 1 dag pakkepris	14 700	15 000	01.01.2024
Venskaben, hele. Selskapspakke: Hele helgen pakkepris	28 300	29 000	01.01.2024
Teknikere, per time	790	820	01.01.2024
Servicepersonell (Vaktmester/arr.ansvarlig), per time	680	700	01.01.2024
Stor lyd og lys pakke Teater- og Multisalen, dagspris	7 450	7 800	01.01.2024
Liten lyd og lys pakke Teater- og Multisalen, dagspris	4 780	5 000	01.01.2024
Taleanlegg, dias, overhead, 16 med mer fremviser, internettilkobling og videokanon	inkl. i timepris	inkl. i timepris	01.01.2024
Flygel Steinway, Teatersal, dagspris	3 840	4 000	01.01.2024
Stort piano, Sauter, dagspris	1 350	1 400	01.01.2024
Lite piano, Venskaben, dagspris	690	700	01.01.2024
Stemming, flygel/piano, dagspris	2 490	2 600	01.01.2024
Musikkanlegg, festsalen/Kulturhuset, dagspris	660	700	01.01.2024
Musikkanlegg, festsalen/Venskaben, dagspris	660	700	01.01.2024
Billettavgift	25-35	25-35	01.01.2024
Servering			01.01.2024
Kaffe og te, per person	30	35	01.01.2024
Frukt, per person	40	40	01.01.2024
Mineralvann, per person		35	01.01.2024

Markedsføring i regi av Asker kulturhus

Kroner	2023	2024	Fra dato
Obligatorisk basispakke organisasjoner	1 400	1 450	01.01.2024
Obligatorisk basispakke næring	2 900	3 000	01.01.2024

Barnebursdagspakker

Kroner	2023	2024	Fra dato
Klokkergården ungdomshus - barnebursdagspakke, max 5 timer (kafe + sal)	1 200	1 250	01.01.2024
Tofte S3 Ungdommens kulturhus barnebursdagspakke, max 5 timer (kafe + sal)	1 200	1 250	01.01.2024
Radar kafe barnebursdag maks. 5 timer	1 600	1 650	01.01.2024
Sætre ungdomsklubb - barnebursdagspakke, max 5 timer	1 200	1 250	01.01.2024

Slemmestad MEK (erstatte Sekkefabrikken)

Kroner	2023	2024	Fra dato
Næringsliv			
Dagsprisleie			
Grunnpris 1: Man-Tor - 08:00-16:00	3 000	3 100	01.01.2024
Grunnpris 2: Man-Tor - 16:00-02:00	5 000	5 200	01.01.2024
Grunnpris 3: Fre-Søn - 08:00-16:00	5 000	5 200	01.01.2024
Grunnpris 4: Fre-Søn - 16:00-02:00	6 000	6 250	01.01.2024
Timepris per time utover grunnpris	800	830	01.01.2024
Utstyr			
Lydanlegg liten pakke	1 500	1 550	01.01.2024
Lydanlegg stor pakke	5 000	5 200	01.01.2024
Lysanlegg	1 500	1 550	01.01.2024
Projektor med lerret	450	460	01.01.2024
Servise komplett per pers (vin- og vannglass samt tallerken og bestikk)	20	20	01.01.2024
Tjenester			
Tekniker, arrangementansvarlig eller vakthold. Pris per person	3 500	3 650	01.01.2024
Barpersonell per time per person	400	420	01.01.2024
Riggekostnader per time per person	400	420	01.01.2024
Privat			
Dagsprisleie			
Grunnpris 1: Man-Tor - 08:00-16:00	2 700	2 800	01.01.2024
Grunnpris 2: Man-Tor - 16:00-02:00	2 700	2 800	01.01.2024
Grunnpris 3: Fre-Søn - 08:00-16:00	3 000	3 150	01.01.2024
Grunnpris 4: Fre-Søn - 16:00-02:00	4 000	4 150	01.01.2024
Timepris per time utover grunnpris	600	620	01.01.2024
Utstyr			
Lydanlegg liten pakke	850	890	01.01.2024
Lydanlegg stor pakke	2 000	2 080	01.01.2024
Lysanlegg	850	890	01.01.2024
Projektor med lerret	350	360	01.01.2024
Servise komplett per pers (vin- og vannglass samt tallerken og bestikk)	20	30	01.01.2024
Tjenester			
Tekniker, arrangementsansvarlig eller vakthold. Pris per person	3 500	3 650	01.01.2024
Barpersonell per time per person	400	420	01.01.2024
Riggekostnader per time per person	400	420	01.01.2024

Gebyrer og brukerbetalingar 2024

Lokalt kulturliv			
Dagsprisleie			
Grunnpris 1: Man-Tor - 08:00-16:00	2 700	2 800	01.01.2024
Grunnpris 2: Man-Tor - 16:00-02:00	2 700	2 800	01.01.2024
Grunnpris 3: Fre-Søn - 08:00-16:00	2 700	2 800	01.01.2024
Grunnpris 4: Fre-Søn - 16:00-02:00	2 700	2 800	01.01.2024
Timepris per time utover grunnpris	600	620	01.01.2024
Utstyr			
Lydanlegg liten pakke	750	780	01.01.2024
Lydanlegg stor pakke	1 250	1 300	01.01.2024
Lysanlegg	750	780	01.01.2024
Projektor med lerret	250	260	01.01.2024
Servise komplett per pers (vin- og vannglass samt tallerken og bestikk)	20	20	01.01.2024
Tjenester			
Tekniker, arrangementsansvarlig eller vakthold. Pris per person	3 500	3 650	01.01.2024
Barpersonell per time per person	400	420	01.01.2024
Riggekostnader per time per person	400	420	01.01.2024
Vask tilkommer alle leieforhold			
Liten vask	750	780	01.01.2024
Stor vask	1500	1 550	01.01.2024

Risenga svømmehall – billettpriser

Kroner	2023	2024	Fra dato
Armbånd medlemskap/årskort/klippekort	120	125	01.01.2024
Årskort barn, studenter inntil 25 år	3 450	3 750	01.01.2024
Årskort honnør/ufør/funksjonshemmet	3 900	4 200	01.01.2024
Årskort voksen	4 800	5 250	01.01.2024
1/2-årskort barn, student (jan-jun) eller (jul-des)		2 500	01.01.2024
1/2-årskort honnør/ufør (jan-jun) eller (jul-des)		2 800	01.01.2024
1/2-årskort voksen (jan-jun) eller (jul-des)		3 500	01.01.2024
Enkeltbillett før kl 12.00 på hverdager	95	105	01.01.2024
Enkeltbillett etter 19.30 på hverdager	95	105	01.01.2024
Barn 0-2 år	Gratis	Gratis	01.01.2024
Barn 3-17 år, studenter inntil 25 år, enkeltbillett hverdag	115	125	01.01.2024
Barn 3-17 år, studenter inntil 25 år, enkeltbillett helg	135	145	01.01.2024
Honnør/Uførfunksjonshemmet, enkeltbillett hverdag	130	140	01.01.2024
Honnør/Uførfunksjonshemmet, enkeltbillett helg	140	150	01.01.2024
Voksen enkeltbillett, hverdag	160	175	01.01.2024
Voksen enkeltbillett, helg	175	190	01.01.2024
Familiebillett, 2 voksne + 2 barn (3-17 år), hverdager	470	15 % rabatt	01.01.2024
Klippekort 10 besøk barn og student		1 040	01.01.2024
Klippekort 10 besøk honnør/ufør		1 145	01.01.2024
Klippekort 10 besøk voksen		1 445	01.01.2024

Holmen svømmehall – billettpriser

Kroner	2023	2024	Fra dato
Armbånd månedskort/årskort/klippekort	120	125	01.01.2024
Årskort barn, studenter inntil 25 år	1 950	2 250	01.01.2024
Årskort honnør/ufør/funksjonshemmet	2 550	2 850	01.01.2024
Årskort voksen	3 600	3 900	01.01.2024
1/2-årskort barn, studenter (jan-jun) eller (jul-des)		1 500	01.01.2024
1/2-årskort honnør/ufør (jan-jun) eller (jul-des)		1 900	01.01.2024
1/2-årskort voksen (jan-jun) eller (jul-des)		2 600	01.01.2024
Barn 0-2 år	Gratis	Gratis	01.01.2024
Barn 3-17 år, studenter inntil 25 år, enkeltbillett	65	75	01.01.2024
Honnør/ufør/funksjonshemmet, enkeltbillett	85	95	01.01.2024
Voksen enkeltbillett	120	130	01.01.2024
Familiebillett, 2 voksne + 2 barn (3-17 år)	315	15 % rabatt	01.01.2024
Klippekort 10 besøk barn og student		605	01.01.2024
Klippekort 10 besøk honnør/ufør		770	01.01.2024
Klippekort 10 voksen		1 095	01.01.2024

Treningsrom

Kroner	2023	2024	Fra dato
Enkeltillett - Kun treningsrom - Ungdom (16+), student og ufoer	60	75	01.01.2024
Enkeltillett - Kun treningsrom - Ufoer/Honnør		95	01.01.2024
Enkeltillett - Kun treningsrom - Voksen	70	130	01.01.2024
Enkeltillett - Bad + treningsrom - Ungdom (16+), student inntil 25 år	100	125	01.01.2024
Enkeltillett - Bad + treningsrom - Ufoer/honnør		145	01.01.2024
Enkeltillett - Bad + treningsrom - Voksen	165	175	01.01.2024
Årskort - kun treningsrom - ungdom (16+), student inntil 25 år		2 250	01.01.2024
Årskort - kun treningsrom - Ufoer/Honnør		2 850	01.01.2024
Årskort - kun treningsrom - Voksen		3 900	01.01.2024
Årskort - Bad + treningsrom - Ungdom (16+), student inntil 25 år		3 750	01.01.2024
Årskort - Bad + treningsrom - Ufoer/Honnør		4 350	01.01.2024
Årskort - Bad + treningsrom - Voksen		5 250	01.01.2024
1/2 årskort - Kun treningsrom (jan-jul) eller (jul-des) - Ungdom (16+), student inntil 25 år, barn		1 500	01.01.2024
1/2 årskort - Kun treningsrom (jan-jul) eller jul(des) - Ufoer/honnør		1 900	01.01.2024
1/2 årskort - Kun treningsrom (jan-jul) eller jul(des) - Voksen		2 600	01.01.2024
1/2 årskort - Bad + treningsrom (jan-jul) eller jul(des) - Ungdom (16+), student inntil 25 år, barn		2 500	01.01.2024
1/2 årskort - Bad + treningsrom (jan-jul) eller jul(des) - Ufoer/honnør		2 900	01.01.2024
1/2 årskort - Bad + treningsrom (jan-jul) eller jul(des) - Voksen		3 500	01.01.2024

Leiepriser basseng Risenga og Holmen

Kroner	2023	2024	Fra dato
Varmtvannsbasseng, hele bassenget, pr time	1 050	1 095	01.01.2024
Varmtvannsbasseng, halve bassenget, pr time	525	550	01.01.2024
25-meters basseng, pr bane pr time	350	365	01.01.2024
Stupebasseng, pr time	1 050	1 095	01.01.2024

Leiepriser konferansesal Holmen

Kroner	2023	2024	Fra dato
Leie av konferansesal, pr time, for idrettslag/foreninger i Asker		250	01.01.2024
Leie av konferansesal, pr time, for private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner		350	01.01.2024
Leie av konferansesal, pr time, for kommersielle aktører		500	01.01.2024
Leie av konferansesal, hel dag (2-8 timer), for idrettslag/foreninger i Asker		500	01.01.2024
Leie av konferansesal, hel dag (2-8 timer), for private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner		700	01.01.2024
Leie av konferansesal, hel dag (2-8 timer), for kommersielle aktører		1 000	01.01.2024

Røykenbadet – billettpriser svømmehall

Kroner	2023	2024	Fra dato
Armbånd medlemskap/årskort/klippekort	120	125	01.01.2024
Årskort barn, student	3 840	4 020	01.01.2024
Barn medlemskap bad 12 mnd (pris per mnd abonnement)	320	335	01.01.2024
Årskort ufør	4 140	4 320	01.01.2024
Honnør / ufør medlemskap bad 12 mnd (pris per mnd abonnement)	345	360	01.01.2024
Årskort voksen	5 400	5 635	01.01.2024
Voksen medlemskap bad 12 mnd (pris per mnd abonnement)	450	470	01.01.2024
Enkeltbillett før kl 12.00 på hverdager	95	105	01.01.2024
Enkeltbillett etter 19.30 på hverdager	95	105	01.01.2024
Barn 0-2 år	Gratis	Gratis	01.01.2024
Barn 3-17 år og studenter, enkeltbillett hverdag	115	125	01.01.2024
Barn 3-17 år og studenter, enkeltbillett helg	135	145	01.01.2024
Uføre, enkeltbillett hverdag	130	140	01.01.2024
Uføre, enkeltbillett helg	140	150	01.01.2024
Voksen enkeltbillett, hverdag	161	175	01.01.2024
Voksen enkeltbillett, helg	176	190	01.01.2024
Familiebillett, 2 voksne + 2 barn (3-17 år), hverdager	470	510	01.01.2024
Familiebillett, 2 voksne + 2 barn (3-17 år), helg	530	575	01.01.2024
Klippekort 10 besøk barn og student	960	1 040	01.01.2024
Klippekort 10 besøk honnør / ufør	1 060	1 145	01.01.2024
Klippekort 10 besøk voksen	1 338	1 445	01.01.2024

Røykenbadet utleie priser basseng, pris per time

Kroner	2023	2024	Fra dato
Opplæring - hev og senk. Helt basseng	1 050	1 095	01.01.2024
Opplæring - hev og senk. Halvt basseng	525	550	01.01.2024
Opplæring - skråbunn. Helt basseng	910	950	01.01.2024
Opplæring - skråbunn. Halvt basseng	455	475	01.01.2024
25m. Per bane. Maks 3 baner	350	365	01.01.2024
Stupebasseng. Helt basseng	1 050	1 095	01.01.2024

Røykenbadet – priser treningssenter

Kroner	2023	2024	Fra dato
Trening			
Dropin/enkeltbillett trening student/honnør/ungdom	155	165	01.01.2024
Dropin/enkeltbillett trening voksen	180	190	01.01.2024
Trening og bad			
Dropin/enkeltbillett student/honnør/ungdom	225	235	01.01.2024
Dropin/enkeltbillett voksen	270	285	01.01.2024
10 klipp Trening & bad student/honnør/ungdom	1855	1 935	01.01.2024
10 klipp Trening & bad voksen	2165	2 260	01.01.2024
Medlemskap 12 måneder student/honnør/ungdom	550	575	01.01.2024
Medlemskap 12 måneder voksen	670	700	01.01.2024
Familiemedlemskap (12 mnd)			
Voksen nr 1	670	700	01.01.2024
Voksen nr 2	536	560	01.01.2024
Ungdom	335	350	01.01.2024
1 mnd			
Student/honnør/ungdom	825	860	01.01.2024
Voksen	990	1 035	01.01.2024
6 mnd			
Student/honnør/ungdom	680	705	01.01.2024
Voksen	845	875	01.01.2024

Røykenbadet – klatresenter

Kroner	2023	2024	Fra dato
Drop in enkeltbillett klatring voksen ikke medlem klatreklubb	116	120	01.01.2024
Drop in enkeltbillett klatring voksen medlem RHKK/RB	81	85	01.01.2024
Drop in enkeltbillett klatring barn u/17 år ikke medlem klatreklubb	57	60	01.01.2024
Drop in enkeltbillett klatring barn u/17 år medlem RHKK/RB	46	50	01.01.2024
Drop in enkeltbillett sikrer ikke medlem klatreklubb	63	65	01.01.2024
Drop in enkeltbillett sikrer medlem RHKK/RB	40	45	01.01.2024
Drop in enkeltbillett honnør/student ikke medlem klatreklubb	89	95	01.01.2024
Drop in enkeltbillett honnør/student medlem RHKK/RB	66	70	01.01.2024
Årskort klatring			
Voksen * (krever medlemskap RHKK) ikke medlem klatreklubb			
Voksen * (krever medlemskap RHKK) medlem RHKK/RB	2202	2 300	01.01.2024
Tillegg pr barn under 13 år * ikke medlem klatreklubb			
Tillegg pr barn under 13 år * medlem RHKK/RB	588	615	01.01.2024
Ungdom/student/honnør ikke medlem klatreklubb			
Ungdom/student/honnør medlem RHKK/RB	1170	1 220	01.01.2024
Klatreutstyr			
Full pakke (sele/skrugarabin/taubrems/sko) Ikke medlem klatreklubb	82	85	01.01.2024
Full pakke (sele/skrugarabin/taubrems/sko) medlem RHKK/RB	82	85	01.01.2024
Sko ikke medlem klatreklubb	52	55	01.01.2024
Sko medlem RHKK/RB	52	55	01.01.2024
Tau ikke medlem klatreklubb	52	55	01.01.2024
Tau medlem RHKK/RB	52	55	01.01.2024
* årskort voksen inkluderer 1 barn u/13 år			

Risenga idrettspark – ishaller (innenfor vedtatt åpningstid) pris per time

Kroner	2023	2024	Fra dato
Isflate (trening) for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	Gratis	Gratis	01.01.2024
Isflate (trening) for idrettslag i Asker: senior og elitelag	550	600	01.01.2024
Isflate (trening/undervisning) for ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		820	01.01.2024
Isflate (trening) for mosjonsgrupper/private innenfor Asker kommune		1 500	01.01.2024
Isflate (trening) for kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker		2 000	01.01.2024
Isflate og tribune (kamp/arrangement - inkludert annonsert SFO/akademi etc utenom tildelt treningstid) for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser		385	01.01.2024
Isflate og tribune (kamp/arrangement) for idrettslag i Asker: seniorlag og elitelag	1 040	1 085	01.01.2024
Leie av isflate og tribune, andre kommersielle formål/arrangement	2 070	Pris på forespørsel	01.01.2024
Askerhallen 2/3 idrettshall (trening) for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser		Gratis	01.01.2024
Askerhallen 2/3 idrettshall (trening) for idrettslag i Asker: seniorlag		185	01.01.2024
Askerhallen 2/3 idrettshall (trening) for private/mosjonsgrupper, ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		500	01.01.2024
Askerhallen 2/3 idrettshall for kommersielle aktører		Pris på forespørsel	01.01.2024
Aktivitetssal for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser		Gratis	01.01.2024
Aktivitetssal for idrettslag i Asker: seniorlag		185	01.01.2024
Aktivitetssal for private/mosjonsgrupper, ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		500	01.01.2024
Aktivitetssal kommersielle aktører		Pris på forespørsel	01.01.2024
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser		Gratis	01.01.2024
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker: seniorlag		250	01.01.2024
Styrketreningsrom for private/mosjonsgrupper/ikke kommunale skoler/skoler og idrettslag utenfor Asker kommune		600	01.01.2024
Styrketreningsrom kommersielle aktører (pris på forespørsel)		Pris på forespørsel	01.01.2024
Sosialt rom idrettslag i Asker	Gratis	185	01.01.2024
Sosialt rom private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner		285	01.01.2024
Sosialt rom kommersielle aktører	250	Pris på forespørsel	01.01.2024
Møterom idrettslag i Asker		90	01.01.2024
Møterom private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner		185	01.01.2024
Møterom kommersielle aktører		Pris på forespørsel	01.01.2024

Risenga idrettspark – Leikvollhallen (innenfor vedtatt åpningstid) pris per time

Kroner	2023	2024	Fra dato
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	Gratis	Gratis	01.01.2024
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker: seniorlag	Gratis	285	01.01.2024
Hallflate (trening/undervisning) for ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune	790	825	01.01.2024
Hallflate (trening) for mosjonsgrupper/private innenfor Asker kommune		600	01.01.2024
Hallflate (trening) for kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker		1 200	01.01.2024
Hallflate (kamp/arrangement - inkludert annonsert SFO/akademi etc utenom tildelt treningstid) for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	370	385	01.01.2024
Hallflate (kamp/arrangement) for idrettslag i Asker: seniorlag	370	385	01.01.2024
Hallflate - andre kommersielle aktiviteter/arrangement		Pris på forespørsel	01.01.2024
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser		Gratis	01.01.2024
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker: seniorlag		250	01.01.2024
Styrketreningsrom for private/mosjonsgrupper/ikke kommunale skoler/skoler og idrettslag utenfor Asker kommune		600	01.01.2024
Styrketreningsrom kommersielle aktører		Pris på forespørsel	01.01.2024
Miljørømmet idrettslag i Asker		185	01.01.2024
Miljørømmet private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner		285	01.01.2024
Miljørømmet kommersielle aktører		Pris på forespørsel	01.01.2024
Møterom idrettslag i Asker		90	01.01.2024
Møterom private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner		185	01.01.2024
Møterom kommersielle aktører		Pris på forespørsel	01.01.2024

Holmen idrettspark – Holmen fjellhall (innenfor vedtatt åpningstid) pris per time

Kroner	2023	2024	Fra dato
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	Gratis	Gratis	01.01.2024
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker: seniorlag	Gratis	285	01.01.2024
Hallflate (trening/undervisning) for ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune	790	825	01.01.2024
Hallflate (trening) for mosjonsgrupper/private innenfor Asker kommune		600	01.01.2024
Hallflate (trening) for kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker		1 200	01.01.2024
Hallflate (kamp/arrangement - inkludert annonsert SFO/akademi etc utenom tildelt treningstid) for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	370	385	01.01.2024
Hallflate (kamp/arrangement) for idrettslag i Asker: seniorlag	370	385	01.01.2024
Hallflate - andre kommersielle aktiviteter/arrangement		Pris på forespørsel	01.01.2024
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser		Gratis	01.01.2024

Gebyrer og brukerbetalinger 2024

Styrketreningsrom for idrettslag i Asker: seniorlag	150	01.01.2024
Styrketreningsrom for private/mosjonsgrupper/ikke kommunale skoler/skoler og idrettslag utenfor Asker kommune	400	01.01.2024
Styrketreningsrom kommersielle aktører	Pris på forespørsel	01.01.2024
Møterom idrettslag i Asker	90	01.01.2024
Møterom private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner	185	01.01.2024
Møterom kommersielle aktører	Pris på forespørsel	01.01.2024

Holmen idrettspark – Holmen turnhall, pris per time

Kroner	2023	2024	Fra dato
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	Gratis	Gratis	01.01.2024
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker: seniorlag	Gratis	285	01.01.2024
Hallflate (trening) for ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune	790	825	01.01.2024
Hallflate (trening) for mosjonsgrupper/private innenfor Asker kommune		600	01.01.2024
Hallflate (trening) for kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker		1 200	01.01.2024
Hallflate (konkurrans/arrangement - inkludert annonsert SFO/akademi etc utenom tildelt treningstid) for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	370	385	01.01.2024
Hallflate (konkurrans/arrangement) for idrettslag i Asker: seniorlag	370	385	01.01.2024
Hallflate - andre kommersielle aktiviteter/arrangement		Pris på forespørsel	01.01.2024
Møterom/kjøkken idrettslag i Asker		90	01.01.2024
Møterom/kjøkken private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner		185	01.01.2024
Møterom/kjøkken kommersielle aktører		Pris på forespørsel	01.01.2024

Toftehallen, pris per time

Kroner	2023	2024	Fra dato
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	Gratis	Gratis	01.01.2024
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker: seniorlag	Gratis	285	01.01.2024
Hallflate (trening) for ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune	790	825	01.01.2024
Hallflate (trening) for mosjonsgrupper/private innenfor Asker kommune		600	01.01.2024
Hallflate (trening) for kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker		1 200	01.01.2024
Hallflate (kamp/arrangement - inkludert annonsert SFO/akademi etc utenom tildelt treningstid) for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	370	385	01.01.2024
Hallflate (kamp/arrangement) for idrettslag i Asker: seniorlag	370	385	01.01.2024
Hallflate - andre kommersielle aktiviteter/arrangement		Pris på forespørsel	01.01.2024

Gebyrer og brukerbetalingar 2024

Styrketreningsrom for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	Gratis	01.01.2024
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker: seniorlag	150	01.01.2024
Styrketreningsrom for private/mosjonsgrupper/ikke kommunale skoler/skoler og idrettslag utenfor Asker kommune	400	01.01.2024
Styrketreningsrom kommersielle aktører	Pris på forespørsel	01.01.2024
Kantine/bordtennisrom for idrettslag i Asker	90	01.01.2024
Kantine/bordtennisrom private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner	185	01.01.2024
Kantine/bordtennisrom kommersielle aktører	Pris på forespørsel	01.01.2024

Idrettshaller, pris per time

Kroner	2023	2024	Fra dato
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	Gratis	Gratis	01.01.2024
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker: seniorlag	Gratis	285	01.01.2024
Hallflate (trening) for ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune	790	825	01.01.2024
Hallflate (trening) for mosjonsgrupper/private innenfor Asker kommune		600	01.01.2024
Hallflate (trening) for kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker		1 200	01.01.2024
Hallflate (kamp/arrangement - inkludert annonsert SFO/akademi etc utenom tildelt treningstid) for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	370	385	01.01.2024
Hallflate (kamp/arrangement) for idrettslag i Asker: seniorlag	370	385	01.01.2024
Hallflate - andre kommersielle aktiviteter/arrangement		Pris på forespørsel	01.01.2024

Idrettshaller og ishaller – skolens ferier/høytider/sommertrening (juni etter skoleslutt og august før skolestart), pris per time

Kroner	2023	2024	Fra dato
Hallflate (skolens ferier, og høytider)	Pris på forespørsel	Pris på forespørsel	01.01.2024
Hallflate (sommertrening) for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	200	210	01.01.2024
Hallflate (sommertrening - idrettsskole én flate, én uke) for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	Gratis	Gratis	01.01.2024
Hallflate (sommertrening) for idrettslag i Asker: seniorlag	Gratis	285	01.01.2024
Isflate (skolens ferier, og høytider)	Pris på forespørsel	Pris på forespørsel	01.01.2024
Isflate (sommertrening) for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	200	210	01.01.2024
Isflate (sommertrening - idrettsskole én flate, én uke) for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	Gratis	Gratis	01.01.2024
Isflate (sommertrening) for idrettslag i Asker: seniorlag	Gratis	285	01.01.2024

Skolelokaler og gymsaler

Kroner	2023	2024	Fra dato
Klasserom, pris pr. rom pr. time for lag og foreningar i Asker kommune		90	01.01.2024
Klasserom, pris pr. rom pr. dag for lag og foreningar i Asker kommune		220	01.01.2024
Klasserom, pris pr. rom pr. døgn (overnatting) for lag og foreningar i Asker kommune		770	01.01.2024
Klasserom, pris pr. rom pr. time for privatpersoner og lag/foreningar utenfor Asker kommune		200	01.01.2024
Klasserom, pris pr. rom pr. dag for privatpersoner og lag/foreningar utenfor Asker kommune		550	01.01.2024
Klasserom, pris pr. rom pr. døgn (overnatting) for privatpersoner og lag/foreningar utenfor Asker kommune		1 920	01.01.2024
Gymsal for idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser		Gratis	01.01.2024
Gymsal for idrettslag i Asker: seniorlag		185	01.01.2024
Gymsal for private/mosjonsgrupper og lag/foreningar utenfor Asker kommune		280	01.01.2024
Gymsal kommersielle aktører		Pris på forespørsel	01.01.2024

Fotballbaner/kunstgress – trening og idrettsarrangement (Risenga og Borgen), pris per time

Kroner	2023	2024	Fra dato
Trening 15/4-15/10 - idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	Gratis	Gratis	01.01.2024
Trening 15/4-15/10 - idrettslag i Asker: seniorlag		185	01.01.2024
Trening 15/4-15/10 - idrettslag i Asker: mosjonsgrupper/private innenfor Asker kommune		285	01.01.2024
Trening/undervisning 15/4-15/10 - idrettslag i Asker: ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune	790	825	01.01.2024
Trening 15/4-15/10 - kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker	Pris på forespørsel	Pris på forespørsel	01.01.2024
Seriespill 15/4-15/10 - idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	Gratis	385	01.01.2024
Seriespill 15/4-15/10 - idrettslag i Asker: seniorlag	Gratis	385	01.01.2024
Trening/seriespill 16/10-14/4 - idrettslag i Asker: aldersbestemte klasser	1 570	1 640	01.01.2024
Trening/seriespill 16/10-14/4 - idrettslag i Asker: seniorlag	1 570	1 640	01.01.2024
Trening/arrangement 16/10-14/4 - idrettslag i Asker: mosjonsgrupper/private innenfor Asker kommune		2 000	01.01.2024
Trening/undervisning 16/10-14/4 - idrettslag i Asker: ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		1 625	01.01.2024
Trening/arrangement 16/10-14/4 - kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker	Pris på forespørsel	Pris på forespørsel	01.01.2024

Risenga kunstisbane – trening og idrettsarrangement, pris per time

Kroner	2023	2024	Fra dato
Trening i åpningstid - idrettslag, per time	Gratis	Gratis	01.01.2024
Kamp/arrangement - idrettslag, per time	570	595	01.01.2024
Utleie til ikke-kommunale skoler/institusjoner, per time	770	805	01.01.2024
Utleie til kommersielle aktører/idrettslag utenfor Asker, per time	Pris på forespørsel	Pris på forespørsel	01.01.2024

Aktiv fritid

Kroner	2023	2024	Fra dato
Frisklivstrening, 2 ganger per uke (pakkepris)	320	345	01.01.2024
Aktivitetslederkurs	Gratis	Gratis	01.01.2024
Hverdagsglede, kurs	320	345	01.01.2024
Bra mat, kurs	320	345	01.01.2024
Søvn, kurs	320	345	01.01.2024
Tobakksfri	Gratis	Gratis	01.01.2024
Aktiv på dagtid	320	340	01.01.2024
Tilrettelagte aktiviteter psykisk utviklingshemmede	530	570	01.01.2024

Innbyggertorg

Kroner	2023	2024	Fra dato
Kategori 1			
Ildsjeler, lag, foreninger og kommunale tjenester kan bruke lokaler gratis til aktiviteter og arrangementer som er åpen for alle i nærmiljøet og i tråd med innbyggertorgetts formål. For mer informasjon se retningslinjer for bruk av lokaler på ditt innbyggertorg (se hjemmesiden)	Gratis	Gratis	01.01.2024
Kategori 2			
Private aktører kan få leie lokaler til sine aktiviteter så lenge de er åpne for alle, bidrar positivt til nærmiljøet og er i tråd med formålet til innbyggertorgene. For mer informasjon se retningslinjer for bruk av lokaler på ditt innbyggertorg (se hjemmesiden)			
Innbyggertorg små møterom, per time	210	220	01.01.2024
Innbyggertorg store møterom, per time	620	645	01.01.2024
Innbyggertorg kjøkken, per time	620	645	01.01.2024
Tofte samfunnshus hele huset pr. dag, per time	3 110	3 200	01.01.2024
Kategori 3			
Lag og foreninger i Asker kommune og kommunale avdelinger kan leie lokaler til sine lukkede arrangementer, men må vike for arrangementer (kategori 1 og 2) som er åpne for lokalmiljøet. Dersom ditt lag eller forening bidrar med åpne aktiviteter/arrangementer på møteplassen vil dere falle inn under kategori 1. For mer informasjon se retningslinjer for bruk av lokaler på ditt innbyggertorg (se hjemmesiden)			
Innbyggertorg små møterom, per time	100	100	01.01.2024
Innbyggertorg store møterom, per time	310	320	01.01.2024
Innbyggertorg kjøkken, per time	310	320	01.01.2024
Tofte samfunnshus hele huset pr. dag, per time	1 560	1 600	01.01.2024

Sætre samfunnshus

Kroner	2023	2024	Fra dato
Ildsjeler, lag, foreninger og kommunale tjenester kan bruke lokaler gratis til aktiviteter og arrangementer som er åpen for alle i nærmiljøet og i tråd med samfunnshusets formål.	Gratis	Gratis	01.01.2024
Private aktører			
A-sal, per time	300	310	01.01.2024
Møterom A, per time	90	95	01.01.2024
Dusj og garderobe, per time	90	95	01.01.2024
Maksimums pris A-sal, per dag	2 070	2 160	01.01.2024
Maksimums pris for hele huset, per dag	2 630	2 740	01.01.2024
Næringsdrivende			01.01.2024
A-sal, per time	460	480	01.01.2024
Møterom A, per time	130	135	01.01.2024
Dusj og garderobe, per time	130	135	01.01.2024
Maksimums pris A-sal, per dag	2 610	2 720	01.01.2024
Maksimums pris for hele huset, per dag	3 480	3 630	01.01.2024

Fagertun

Kroner	2023	2024	Fra dato
Per døgn	3 100	3 200	01.01.2024
Helg (fredag ettermiddag-søndag ettermiddag)	5 000	5 200	01.01.2024
Leie for ekstra timer (utover døgn/helg) per time	200	210	01.01.2024
Kveldsmøte 3 timer for organisasjoner (uten kjøkken)	600	620	01.01.2024

Malerhjemmet

Kroner	2023	2024	Fra dato
Ildsjeler, lag, foreninger og kommunale tjenester kan bruke lokaler gratis til aktiviteter og arrangementer som er åpen for alle i nærmiljøet og i tråd med Malerhjemmets formål.	Gratis	Gratis	01.01.2024
Private aktører			
Søndre del (1. etasje), per time	90	95	01.01.2024
Nordre del (1. etasje), per time	90	95	01.01.2024
Hele 1. etasje, per time	190	200	01.01.2024
Maksimum hele huset, per dag	1 420	1 480	01.01.2024
<i>Sommerutleie</i>			
Hele 1. etasje, per uke	5 910	6 160	01.01.2024
Søndre del, per uke	3 950	4 120	01.01.2024
Nordre del, per uke	1 970	2 050	01.01.2024
Piano, dagspris	Gratis	Gratis	01.01.2024
Stemming, piano, dagspris	Gratis	Gratis	01.01.2024
Projector,	Gratis	Gratis	01.01.2024
Næringsdrivende			
Søndre del (1. etasje), per time	140	145	01.01.2024
Nordre del (1. etasje), per time	140	145	01.01.2024
Hele 1. etasje, per time	270	280	01.01.2024
Maksimum hele huset, per dag	2 050	2 140	01.01.2024
<i>Sommerutleie</i>			
Hele 1. etasje, per uke	11 820	12 330	01.01.2024
Søndre del, per uke	7 880	8 220	01.01.2024
Nordre del, per uke	3 940	4 110	01.01.2024
Piano, dagspris	Gratis	Gratis	01.01.2024
Stemming, piano, dagspris	Gratis	Gratis	01.01.2024
Projector	Gratis	Gratis	01.01.2024

Folkestadhallen

Kroner	2023	2024	Fra dato
Foreninger			
Hele huset, per time	300	250	01.01.2023
Maksimumspris for hele huset, per dag	2 610	2 700	01.01.2023
Næringsdrivende			
Hele huset, per time	460	450	01.01.2023
Maksimumspris for hele huset, per dag	3 480	3 600	01.01.2023

Gebyrer og brukerbetalinger 2024

Hernestangen

Kroner	2023	2024	Fra dato
Salen: sesongleie etter søknad og kriterier. Medio juni til medio august	10 000	10 000	01.01.2024

Støa

Kroner	2023	2024	Fra dato
Hovedhuset: Sesongleie etter søknad og kriterier. Medio juni til medio august		7 000	01.01.2024
Bryggerhuset: Sesongleie etter søknad og kriterier. Medio juni til medio august		3 000	01.01.2024

Bibliotek

Kroner	2023	2024	Fra dato
Erstatningskrav for ikke returnerte bøker - barne- og ungdomslitteratur	250	350	01.01.2024
Erstatningskrav for ikke returnerte bøker - voksenlitteratur	350	450	01.01.2024

Saksframlegg

Arkivsak
23/04233-11

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandles av
Formannskapet
Eldrerådet
Ungdomsrådet
Råd for personer med funksjonsnedsettelse
Kommunestyret

Møtedato
21.11.2023
23.11.2023
23.11.2023
23.11.2023
12.12.2023

Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Føringer for Handlingsprogram 2024-2027

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)» og netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)».

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd og lønnsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)».

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2024 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. Låneopptak

For 2024 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- a. Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 1 175 mill. kroner.
- b. Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 300 mill. kroner.
- c. Likviditetslån, inntil 250 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6.

Gebyrer, avgifter og brukerbetaling

Gebyrer, avgifter og brukerbetaling for kommunale tjenester vedtas særskilt i egen sak som behandles samtidig med kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

1. Sammendrag og konklusjon

Kommunestyret må innen årets utgang vedta budsjett for kommende kalenderår og en rullerende økonomiplan som omfatter minst de fire neste kalenderårene. Årsbudsjettet og økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet.

Kommunedirektøren legger med dette frem sitt forslag til handlingsprogram for perioden 2024-2027. Forslaget inneholder kommunedirektørens samlede forslag til Asker kommunes årsbudsjett for 2024 og økonomiplan for perioden 2024-2027.

Handlingsprogrammet utgjør kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven. Dette følger av Asker kommunes økonomireglement, vedtatt av kommunestyret 3. mars 2020.

Kommunedirektøren anbefaler at formannskapetets innstilling til Handlingsprogram 2024-2027, med alle forslag til vedtak som foreligger, offentliggjøres i samsvar med bestemmelsene i kommunelovens § 14-3 fjerde ledd. Høringsfristen settes til 7. desember 2023.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

En robust og bærekraftig kommuneøkonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til innbyggerne i kommunen.

Kommuneloven med tilhørende forskrifter regulerer behandlingen av årsbudsjettet og økonomiplanen. Kommunestyret skal innen årets utgang vedta budsjett for kommende kalenderår og en rullerende økonomiplan som omfatter minst de fire neste kalenderårene.

Kommunestyret vedtar selv årsbudsjettet og økonomiplanen på grunnlag av innstilling fra formannskapet. Innstillingen, med de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn i minst 14 dager før behandlingen i kommunestyret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet deles inn i en driftsdel og en investeringsdel. Kommunestyrets bevilgninger i årsbudsjettet er basert på rammebudsjetteringsprinsippet for tjenesteområdene. All bruk av midler i årsbudsjettet skal ha dekning i årets tilgang på midler.

Kommunen skal ha en forsvarlig økonomisk politikk som gir et langsiktig økonomisk handlingsrom, og samtidig er sterk nok til å tåle uforutsette hendelser. Av kommunelovens § 14-2 fremgår det at kommunestyret skal utarbeide finansielle måltall for kommunens økonomi. Kommunestyret i Asker vedtatt økonomiske handlingsregler med konkrete måltall for følgende områder:

- Disposisjonsfond
- Netto driftsresultat
- Gjeldsgrad
- Verdibevarende vedlikehold

Handlingsprogrammet viser hvilke prioriteringer, mål og premisser økonomiplanen bygger på. Kommunedirektøren skal påse at forutsetningene for handlingsprogrammet er forsvarlig utredet, at budsjettet er satt opp i balanse og at det er realistisk, fullstendig og oversiktlig. Investeringene skal over tid ha en egenfinansiering som ivaretar kommunens økonomiske handleevne.

Handlingsprogram 2024-2027 bygger på følgende rammebetingelser:

- Vedtatt Handlingsprogram 2023-2026
- Sak om Handlingsprogram 2023-2026 - revidert budsjett og økonomiske utsikter fremover, vedtatt av kommunestyret i sak 19/23
- Det økonomiske opplegget for kommunesektoren i 2024, slik det er redegjort for i kommuneproposisjonen (Prop.112 S (2022-2023))
- Handlingsregler for den økonomiske utviklingen, vedtatt av kommunestyret i sak 10/20
- Sak om strategiske mål og økonomiske rammer for Handlingsprogram 2024-2027, vedtatt av kommunestyret i sak 38/23
- Kommunestyrets vedtak i 1. og 2. tertialrapport 2023
- Vedtatte temaplaner
- Statsbudsjettet for 2024

Hovedutvalgene ble i april invitert til å komme med sine innspill og prioriteringer til kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

Kommunedirektøren har vurdert utvalgenes innspill og prioriteringer. De økonomiske rammebetingelsene tilsier at det er mindre rom for nye tiltak på drifts- og investeringsbudsjettet. Det er derfor særlig lagt vekt på å vurdere om utvalgenes innspill kan realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer og iverksettes over flere år.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Kommuneplanens mål er basert på FNs bærekraftsmål. Handlingsprogrammet er en direkte oppfølging av FNs bærekraftsmål og skal støtte opp under en utvikling som er bærekraftig i sosial, miljømessig og økonomisk forstand. Det legges også fram et eget klimabudsjett som synliggjør tiltak som direkte og indirekte vil redusere klimagassutslippene i Askersamfunnet. For øvrig vises det til selve handlingsprogrammet.

4. Tidligere behandling

Politisk årshjul ble vedtatt i kommunestyret 13.12.2022 i sak 109/22.

Strategiske mål og økonomiske rammer for handlingsprogrammet 2024-2027 ble vedtatt av kommunestyret 13.06.2023 i sak 38/23.

Kommunedirektørens forslag til handlingsprogram for perioden 2024-2027 ble overlevert i formannskapsmøtet 24. oktober 2023 i sak 165/23.

5. Kommunedirektørens vurdering Strammere kommuneøkonomi

Det har i 2022 og 2023 vært knyttet stor usikkerhet til kommunesektorens rammebetingelser. Asker kommune opplevde gjennom 2022 og videre inn i 2023 en tydelig innstrammet kommuneøkonomi sammenlignet med situasjonen ved inngangen til 2022. I tillegg er norsk økonomi og verdensøkonomien fortsatt preget av langt større usikkerhet enn normalt, noe som påvirker kommunens handlingsrom. Det er derfor nødvendig med omstilling og effektivisering for at Asker kommune skal kunne møte utfordringene og ha økonomisk bærekraft i fremtiden.

Asker kommune leverer gode tjenester, men innenfor en stadig strammere økonomisk ramme som utfordres av:

- Lavere skatteinntekter
- Høy prisvekst

- Økte renter
- Økte pensjonskostnader

Asker kommune mister over 60 mill. kroner årlig i skatteinntekter som følge av utflyttinger fra kommunen. Dette er innarbeidet i kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027. I tillegg skal regjeringen våren 2024 legge frem en helhetlig gjennomgang av inntektssystemet for kommunene i en egen melding til Stortinget. Denne gjennomgangen vil bygge på utredningen fra Inntektssystemutvalget og høringsinnspillene til denne. Inntektssystemutvalgets forslag innebærer et potensiale for tap på ca. 50 mill. kroner for Asker kommune. Det tas sikte på at nytt inntektssystem får virkning fra og med 2025. Konsekvensene av dette er derfor ikke innarbeidet i Handlingsprogram 2024-2027.

Høy prisvekst i 2022 ble ikke kompensert. Dette er en utfordring som også påvirker kommuneøkonomien videre. Det har blitt dyrere å både bygge og drive blant annet sykehjem, skoler og andre velferdstjenester. I statsbudsjettet for 2024 har regjeringen lagt til grunn en prisvekst på 3,4 prosent, mens prognosen fra Sentralbanken er på 4,8 prosent. Dersom det ikke blir gitt full priskompensasjon i 2024, utgjør dette en økt risiko for Asker kommune på ca. 20 mill. kroner knyttet til drift av tjenester. Forslaget til investeringsbudsjett er prisjustert med henholdsvis 8 prosent knyttet til bygg og 12 prosent knyttet til anlegg. Dette fører til økte rente- og avdragsutgifter på om lag 16 mill. kroner i den kommende 4 års perioden.

Norges Bank har økt styringsrenten fra 2,75 prosent i januar 2023 til 4,25 prosent i november 2023. Den høyere renten vil trolig bli liggende slik i lang tid. Med et fortsatt høyt investeringsvolum vil rente- og avdragsutgiftene legge beslag på en større andel av driftsbudsjettet enn ønskelig. I kommunedirektørens forslag til handlingsprogram utgjør rente- og avdragsutgiftene 802 mill. kroner i 2024, økende til 900 mill. kroner i 2027. Ett prosentpoeng økt rente utgjør ca. 40 mill. kroner i økte årlige kapitalkostnader.

I tillegg er kommunesektorens pensjonskostnader betydelige, og Askers andel av økte frie inntekter knyttet til pensjon er ikke nok til å dekke de beregnede pensjonskostnadene for 2024. Det er beregnet at Asker kommune kompenseres i statsbudsjettet for omkring 30 mill. kroner, mens de faktiske pensjonskostnadene øker med 105 mill. kroner.

Handlingsregler

Økonomiske handlingsregler skal bidra til å sikre kommunens økonomiske stilling og gode velferdstjenester. Kommunestyret har som en del av økonomireglementet vedtatt handlingsregler for netto driftsresultat, disposisjonsfond, gjeldsgrad og verdibevarende vedlikehold.

Budsjettforslaget som nå foreligger, gir for 2024 følgende måltall:

- Netto driftsresultat på 0,8 prosent
- Gjeldsgrad på 103 prosent
- Verdibevarende vedlikehold på 127 kroner per m²
- Disposisjonsfond (inklusive energifondet) på 10,3 prosent

Netto driftsresultat

Budsjettert netto driftsresultat ligger lavere enn målsetningen i hele handlingsprogramperioden, til tross for omstillings- og effektiviseringskravet. Med dette lave nivået vil det ikke være rom for større endringer i budsjettet uten at det må dekkes inn ved omprioriteringer innenfor gjeldende budsjetttrammer. Det vil med dette resultatet heller ikke bli satt av midler i særlig grad for å kunne dekke opp for eventuelle endringer i de økonomiske forutsetningene som er lagt til grunn, og/eller til egenfinansiering av investeringer i fremtiden. For at kommunen skal kunne ha en bærekraftig og sunn økonomi, er dette derfor ikke et ønsket resultat å ha over tid.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfond, inklusive energifondet, ligger over måltallet på 10 prosent i hele perioden. Disposisjonsfond uten energifondet utgjør kun 2,3 prosent i 2024 og vil være på 0 prosent i 2027. Størrelsen på delen av disposisjonsfondet som ikke har bindinger, er derfor langt unna måltallet for handlingsregelen. Dette betyr også at kommunen ikke har frie fond for å dekke opp for merutgifter eller mindreinntekter i budsjettet.

Energifondet forvaltes i henhold til reglementet for finans- og gjeldsforvaltning. Reglementet forutsetter at fondets grunnkapital og realverdiavsetninger ikke skal benyttes. I henhold til reglementet skal avkastningen fra energifondet benyttes til (i prioritert rekkefølge):

- I. Opprettholde realverdien av Energifondet ved at det avsettes til Energifondet realverdikapital et beløp tilsvarende Energifondet per 31.12. året før, justert med SSBs konsumprisindeks (KPI)
- II. Eventuell meravkastning utover dette avsettes som bufferkapital, dersom beregnet stresstest viser at kommunens bufferkapital ikke er tilstrekkelig til å ta høyde for vedtatte parametere for slik stresstesting
- III. Eventuell meravkastning utover dette avsettes til vedtatte investeringer. Dersom det et år ikke er tilstrekkelig realavkastning til å opprettholde realverdien av Energifondet (pkt I), skal det likevel avsettes til Energifondet realverdikapital ved at bufferkapital benyttes til avsetningen.

Siden 2014 har energifondet hatt en gjennomsnittlig avkastning på 5,5 prosent, og det har vært gjort uttak av energifondet på 487 mill. kroner til bruk til investeringer.

Gjeldsgrad

Asker kommune har et høyt ambisjonsnivå for investeringer og høy lånegjeld, og gjeldsgraden er vesentlig høyere (rødt nivå) enn handlingsregelen tilsier i hele handlingsprogramperioden.

Økt lånegjeld medfører at rente- og avdragsutgiftene legger beslag på en stadig større andel av kommunens frie inntekter. Økonomien til Asker kommune vil tåle høye investeringer i enkelte år. Høy investeringsaktivitet på lang sikt er imidlertid krevende. Det har vært høyt investeringsnivå i Asker kommune over flere år, og med den økende renten de siste par årene, og prognosene for rentenivået fremover, vil Asker kommune måtte bruke betydelige deler av driftsbudsjettet til å dekke opp for økte renteutgifter. Det er derfor viktig at eventuelle nye investeringer prioriteres opp mot vedtatte investeringer, slik at den samlede gjeldsgraden ikke øker ytterligere.

Verdibevarende vedlikehold

Handlingsregelen for verdibevarende vedlikehold er under handlingsregelens mål i begynnelsen av perioden, men vil i 2026 være i tråd med handlingsregelen.

Omstilling og effektivisering

En robust og bærekraftig kommuneøkonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til innbyggerne.

Kommunedirektøren mener det er helt nødvendig med omstilling og effektivisering for at Asker kommune skal kunne møte utfordringene og ha økonomisk bærekraft i fremtiden. Kombinasjonen av et lavt netto driftsresultat, høy lånegjeld og lave reserver på disposisjonsfondet er ikke bærekraftig over tid.

Asker kommune leverer tjenester med høy kvalitet, men har også et høyt kostnadsnivå sammenlignet med andre kommuner. Det er derfor et potensielt handlingsrom innenfor enkelte områder. Kostnadsnivået i Asker var i 2022 totalt 343,6 mill. kroner høyere sammenlignet med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 12.

Handlingsprogram 2024-2027 legger til grunn en omstilling og effektivisering på totalt 210 mill. kroner i løpet av 2027. Kommunedirektøren legger opp til at hoveddelen av omstillingen gjennomføres i 2024 og 2025, for deretter å avløses av en effektivisering på et normalt nivå i slutten av perioden.

I 2024 utgjør omstillingskravet 120 mill. kroner, noe som tilsvarer 1,9 prosent av tjenesteområdenes netto driftsramme. I 2025 er det lagt opp til en ytterligere

reduksjon av driftsbudsjettet på 50 mill. kroner. I 2026 og 2027 reduseres driftsbudsjettet med 20 mill. kroner årlig.

2024 – bemanningstilpasning og kostnadseffektive tjenester

Omstillingen og effektiviseringen vil i 2024 i hovedsak skje gjennom bemanningstilpasning og kostnadseffektive tjenester. Kommunedirektøren iverksatte i august 2023 en ansettelsesstopp i Asker kommune. Omstilling handler om å tilpasse kommunens drift til gjeldende økonomiske rammer og tilgjengelige ressurser, enten ved økt produktivitet, utvikling eller endring av tjenestetilbudet.

De omstillingstiltakene som er av prinsipiell karakter og innebærer vesentlig endret/reduisert tjenestetilbud eller økte gebyrer/brukerbetaling, fremmes i én felles sak til hovedutvalgene, formannskapet og kommunestyret i februar.

2025 – strukturelle endringer

Fra 2025 og i årene fremover vil det være nødvendig å gjennomføre strukturelle endringer for at Asker kommune skal kunne møte de store samfunnsutfordringene og opprettholde den økonomiske bærekraften.

Strukturelle endringer innebærer å endre måten en tjeneste er organisert eller leveres på, slik at oppgavene kan utføres på en bedre og mer effektiv måte. Innovasjon, økt digitalisering og tjenstedesign kan inngå som viktige elementer i strukturelle tiltak. Samtidig kan det være nødvendig å vurdere endringer knyttet til lokalisering og geografisk inndeling av tjenester.

Kommunedirektøren vil i tiden fremover blant annet utrede følgende temaer (ikke uttømmende):

- Skole- og barnehagestruktur
- Arealeffektivisering av kontorarbeidsplasser
- Bremse utgiftsveksten knyttet til demografiutfordringene
- Utnyttelse av eksisterende teknisk og sosial infrastruktur

Investeringer

Langsiktig planlegging av investeringsprosjekter er viktig for å skaffe oversikt over fremtidig handlingsrom, og for å gi oss bedre mulighet til å utvikle kommunens tjenester i takt med endringene i behov, befolkning og bosettingsmønster. Med utgangspunkt i en høy lånegjeld, stigende renter og krevende økonomiske tider, ble det i Handlingsprogram 2023-2026 vedtatt å forskyve 14 investeringsprosjekter 2-3 år ut i tid, samt en halvering av sekkeposter i 3 år.

For Handlingsprogram 2024-2027 foreslår kommunedirektøren å forskyve ytterligere tre prosjekter 2-3 år ut i tid. Alle de tre prosjektene vil ferdigstilles 6-9 år frem i tid.

Gebyrer

Gebyrer og brukerbetalinger inngår som del av kommunens inntekter. Nye gebyrer og brukerbetalinger er innarbeidet i kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027, men skal samtidig vedtas i egen sak.

I kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 er følgende forutsetninger lagt til grunn for justering av gebyrer og brukerbetalinger:

- Kommunal deflator
- Selvkostkalkyle der dette kreves i lov og forskrift
- Justering fra sentrale myndigheter gjennom statsbudsjettet

Kommunedirektøren vil særlig gjøre oppmerksom på at det er lagt inn noe større endringer i gebyrene knyttet til vann og avløp, tjenester etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven og eierseksjonsloven, samt svømmehaller og idrettsanlegg.

Vann og avløp

Når det gjelder vann og avløp, foreslås det at årsgebyrene økes samlet med 31 prosent i 2024. Den samlede økningen vil være på 5 prosent i 2025, 4 prosent i 2026 og 8,5 prosent i 2027. Hovedårsakene til gebyrøkningene i 2024 er økte kapitalkostnader og økte utbetalinger til interkommunale selskaper. I tillegg ble tjenesten i perioden 2021-2023 finansiert med ca. 100 mill. kroner fra kommunebudsjettet som ikke videreføres fra 2024.

Gebyrøkningen er derfor nødvendig for at inntektssiden skal balansere med utgiftssiden. Det vises til nærmere redegjørelse i egen sak om gebyrer og brukerbetalinger som blir lagt frem for formannskapet 21. november 2023 og kommunestyret 12. desember 2023.

Plan og byggesak

Når det gjelder tjenester etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven og eierseksjonsloven, har kommunedirektøren også her tatt utgangspunkt i 100 prosent selvkost. Det vises til nærmere redegjørelse i egen sak om gebyrer etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven og eierseksjonsloven som blir lagt frem for utvalg for plan og byggesak 1. november 2023, formannskapet 21. november 2023 og kommunestyret 12. desember 2023.

Svømmehaller og idrettsanlegg

Når det gjelder gebyrer for svømmehaller og idrettsanlegg, har kommunedirektøren foreslått endringer i prisstrukturen for å optimalisere inntekter og tilpasse tilbudene

etter omliggende bad. I tillegg er det foreslått endringer for å innrette subsidierte tiltak til riktige målgrupper. Det vises til nærmere redegjørelse i egen sak om gebyrer for svømmehaller og idrettsanlegg som blir lagt frem for hovedutvalg for medborgerskap 2. november 2023, formannskapet 21. november 2023 og kommunestyret 12. desember 2023.

Strøm- og energitiltak

Det forventes fortsatt høye energipriser i 2024. Kommunedirektøren vurderer derfor at det fortsatt vil være nødvendig å gjennomføre tiltak på kort og lang sikt for å redusere energiforbruket knyttet til kommunale bygg og infrastruktur. Asker kommune gjennomførte tilsvarende tiltak vinteren 2022/2023, noe som ga en besparelse på ca. 15 mill. kroner.

Det vises til planlagte tiltak beskrevet i eget notat. Kommunedirektøren vil hensynta behovet for et godt innneklima i skoler og barnehager. Dersom det oppstår utilsiktede konsekvenser av tiltakene, vil kommunedirektøren legge frem dette for politiske avklaringer.

Samfunnsflokker som krever tverrsektoriell innsats

Den vedtatte planstrategien legger til grunn at det skal utarbeides totalt 17 temaplaner. Så langt er 14 temaplaner vedtatt av kommunestyret og under implementering. De tre siste temaplanene sluttbehandles i 2024.

Mange av temaplanene omhandler store og komplekse samfunnsutfordringer som kommunen står overfor i årene fremover, og beskriver hvilke innsatsområder og strategier vi må jobbe med for å møte utfordringene og nå målene.

Samfunnsflokker er en fellesbetegnelse på store og komplekse samfunnsutfordringer der årsakssammenhengene ofte er sammensatte og løsningene ukjente. For å løse samfunnsflokker må vi ofte tenke nytt, samarbeide og samhandle på nye måter på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer, og bygge en felles kultur for læring og erfaringsdeling.

Det er vurdert at følgende tre samfunnsflokker vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i Asker kommune i årene fremover:

- Ungt utenforskap
- Demografiutfordringer
- Klima og natur

Det er en tett kobling mellom samfunnsflokene og temaplanene. Alle temaplanene har høye ambisjoner. Arbeidet med samfunnsflokene skal hjelpe oss med å prioritere innsatsen og gjennomføre de vedtatte planene.

Ungt utenforskap

Utenforskap er en stadig voksende samfunnsutfordring, og innebærer at enkeltmennesker eller grupper av mennesker står utenfor samfunnet. Det kan for eksempel være at de ikke deltar i utdanning eller arbeidsliv, eller at de mangler språklig eller kulturell tilknytning til samfunnet. Sykdom og funksjonshemming kan også være årsaker til utenforskap.

Demografiutfordringer

Befolkningssammensetningen vil i årene fremover endre karakter. Samfunnet får stadig flere eldre, samtidig som vi har lavere fødselskull og færre i yrkesaktiv alder. Økningen i antall eldre med behov for helse- og omsorgstjenester medfører utfordringer for velferdsstaten.

Det kreves bred og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å sikre en aldersvennlig og inkluderende stedsutvikling, inkludert boliger med egnet plassering og utforming. Kommunen, næringslivet og innbyggerne må sammen videreutvikle tettstedene med et differensiert bo- og tjenestetilbud, samt gode møteplasser som fremmer tilhørighet og samfunnsdeltakelse.

Klima og natur

Klimaendringer og tap av naturmangfold er en stor utfordring både globalt og nasjonalt. Asker kommune ønsker å være en foregangskommune når det gjelder å stoppe klimaendringene og ta vare på naturmangfoldet. For å lykkes med dette, kreves det felles innsats fra hele Askersamfunnet og alle kommunens tjenesteområder.

Konklusjon

Asker kommune har i dag en høy standard på tjenestetilbudet til innbyggerne, og har på flere områder lavere gebyrer enn sammenlignbare kommuner eller selvkostprinsippet tilsier. 4-årsrapporten for perioden 2020-2023 viser at velferdstjenestene er styrket med hele 760 mill. kroner, samtidig som det er gjennomført en effektivisering på til sammen 190 mill. kroner. Mye av styrkingen knytter seg til harmonisering av tjenester som følge av kommunereformen.

De økonomiske rammebetingelsene etter pandemien, med globalt fall i økonomien og høy prisvekst, har gitt nye utfordringer for kommunen. Det er derfor nødvendig å gjennomføre et mer omfattende omstillingsprogram. Hovedstrategiene i programmet er å sikre befolkningsvekst, tjenesteutvikling, effektivisering, bedre produktivitet, økte inntekter og redusere omfanget av eller utsette investeringer.

Asker kommune styrer mot et netto driftsresultat på rødt nivå, og dette krever en stram budsjett disiplin. Det betyr at alle nye forslag om økninger/styrkinger i driftsbudsjettet eller reduserte inntekter/gebyrer må salderes og dekkes inn.

Kommunedirektøren anbefaler at det kun gjøres en helhetlig budsjettrevisjon i forbindelse med fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett i juni 2024. Eventuelle eksterne endringer innarbeides i 1. tertialrapport 2024. Dette innebærer at det ikke legges opp til å behandle politiske økonomisaker løpende gjennom året, med noen få unntak.

De omstillingstiltakene som er av prinsipiell karakter og innebærer vesentlig endret/ redusert tjenestetilbud eller økte gebyrer/brukerbetaling, fremmes i én felles sak til hovedutvalgene, formannskapet og kommunestyret i februar.

Kommunedirektøren vil holde formannskapet som «driftsstyre» løpende orientert om status for omstillingsprogrammet. Formannskapet har et særlig sektorovergripende ansvar for å se helhet og sammenheng i økonomi- og omstillingsarbeidet på tvers av fag- og tjenesteområder.

Hovedutvalgene vil involveres innenfor sine ansvarsområder og bidra med råd, innspill eller høringsuttalelser.

Kommunedirektøren har gjennom forslag til Handlingsprogram 2024-2027 gitt sine anbefalinger om driftsrammer og tjenesteutvikling for fireårsperioden. Ved behandlingen av kommunedirektørens forslag 12. desember, er det kommunestyrets prioriteringer og vedtak som fastsetter kommunens mål og rammer for periode

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Handlingsprogram 2024-2027 - kommunedirektørens forslag
Notat – strømsparingstiltak vinteren 2023-2024 på grunn av høye strømpriser

Saksprotokoll

Arivsak
23/04233

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	21.11.2023	181/23
2 Eldrerådet	23.11.2023	17/23
3 Ungdomsrådet	23.11.2023	26/23
4 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	23.11.2023	19/23
5 Kommunestyret	12.12.2023	

Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027

Formannskapet har behandlet saken i møte 21.11.2023 sak 181/23

Behandling

Håvard Vestgren (H) fremmet på vegne av H, FrP, V og KrF følgende forslag til endringer i driftsbudsjett:

Endringer driftsbudsjett					
PARTINAVN: H, FrP, V, KrF					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Utsette utredning rehabilitering av rådhuset	-1 000	0	0	0	
Økt utbytte	-7 000	0	0	0	
Netto endring administrasjon og ledelse	-8 000	0	0	0	
Oppvekst					
Økte frie midler til hver skole (Fysiske læremidler?)	2 500	0	0	0	
Netto endring oppvekst	2 500	0	0	0	
Velferd					
Velferdstiltak for eldre/etter søknad (bl.a.ved innbyggertorgene)	2 000	0	0	0	
Tiltak (søkbare) inn mot jul/nyttår/matutdeling	500	0	0	0	
Kirkens feltparbeid	500	0	0	0	
Netto endring velferd	3 000	0	0	0	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Redusert vedlikehold brygger pri 2 og 3	0	-2 000	-2 000	-2 000	Ref sak ST
Til netto drift	0	2 000	2 000	2 000	
Oslofjorden. Prosjektmidler e.l.	1 000				
Gratis innfartsparkering i Vollen	1 000	0	0	0	
Netto endring Samfunnstjenester	2 000	0	0	0	
Medborgerskap					
Videreføre gratis svømming 2. og 10. trinn	1 000	1 000	1 000	1 000	
Videreføre/omstille Hurum Frivillighetssentral	500	0	0	0	Ref sak MB
Ytterligere omstilling innbyggertorg	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	
Netto endring Medborgerskap	500	0	0	0	
Netto endring	0	0	0	0	

Ivar Granum (A) fremmet følgende forslag til endringer i driftsbudsjettet:

Endringer driftsbudsjett					
PARTINAVN: Arbeiderpartiet					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring administrasjon og ledelse	0	0	0	0	
Oppvekst					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring oppvekst	0	0	0	0	
Velferd					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring velferd	0	0	0	0	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnstjenester	0	0	0	0	
Medborgerskap					
Prisstruktur svømmehallene	5 000	5 000	5 000	5 000	
Hurum Frivillighetsentral legges ikke ned	1 000	1 000	1 000	1 000	
Finansiering av tiltak	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	Finansieres fra disposisjonsfond
Netto endring Medborgerskap	0	0	0	0	
Netto endring	0	0	0	0	

Hanne Lisa Matt (MDG) fremmet følgende forslag til endringer i driftsbudsjettet:

Endringer driftsbudsjett					
Partinavn: MDG					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Innsparte driftskostnader pga redusert investeringsomfang	-9 315	-6 009	-5 655	-5 715	Anslag, 6% av investeringer som kuttes
Lavere politikergodtgjøring	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	
Økt utnyttelse av eksisterende lokaler og bygg	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	Digitaliseringsgevinst/mindre fysiske møter etc
Antatt levetid for digital utstyr økes	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	Minst reklamasjonstid
Kompetanse og koordinering av systematisk, sektorovergrepene klima- og naturarbeid	1 000	1 000	1 000	1 000	Implementering og oppfølging av funn i forvaltningsrevisjon om Askers klimarbeid
Netto endring administrasjon og ledelse	-42 315	-39 009	-38 655	-38 715	
Oppvekst					
FUT	5 000	5 000	5 000	5 000	Forebyggende ungdomsteam og utekontakt
Helsesykepleier og alternative læringsarenaer	5 000	5 000	5 000	5 000	100 % dekning i alle barne- og ungdomsskoler
Etablering av alternativ læringsarena i Asker syd	1 000				Vollen er nærmeste alternative opplæringsarena
Jobbsentralen	2 500	2 500	2 500	2 500	
Reversere omstilling	10 000	10 000	10 000	10 000	Må utredes nærmere
Fra disposisjonsfond	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	
Netto endring oppvekst	13 500	12 500	12 500	12 500	
Velferd					
Hjemmehjelp	3 000	3 000	3 000	3 000	Styrking av tilbudet som ble kuttet i 2023
Livsglede for eldre	200	200	200	200	Sertifisering av boliger med heldøgns omsorg
Sykling uten alder medlemskap	8	8	8	8	Medlemskap for kommuner over 50.000
Styrke jordmorsatsingen i Asker	1 000	1 000	1 000	1 000	Fokus på oppfølging av mor og barn etter fødsel
Reversere omstilling	15 000	15 000	15 000	15 000	Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse og Psykisk helse og rus
Fra disposisjonsfond	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000	
Netto endring velferd	4 208	4 208	4 208	4 208	
Samfunnsutvikling					
Ulovligheter i strandsonen	2 000	2 000	2 000	2 000	Rydde opp i dette
Netto endring Samfunnsutvikling	2 000	2 000	2 000	2 000	
Samfunnstjenester					
Kartlegging av naturtyper som kan og bør restaureres	250	250	250	250	
Midler til kompetanse og drift klima, miljø og natur	2 000	2 000	2 000	2 000	
Effektivisere renhold på store idrettsanlegg	-2 800	-2 800	-2 800	-2 800	
Effektivisering 5% - FDV-kostnader	-520	-951	-1 390	-1 600	Forvaltning, drift og vedlikehold
Økte parkeringsavgifter i sentrumsområdene	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	
Reduksjon parkeringsavgift på pendlerparkering	1 500	1 500	1 500	1 500	Søkepott for arbeid med dyrevelferd/ID-merking
Dyrevelferdsplan	300	300	300	300	
Bekjempelse av svartlista arter	1 000	1 000	1 000	1 000	Løpende pott
Redusert brukerbetaling på Follestad og Yggeseth	5 500	5 500	5 500	5 500	Gjenvinning, avgift for privatpersoner avvikles
Doble pott til energirådgivning til private husholdninger	500	500	500	500	
Effektivisere renhold på store idrettsanlegg	-2 800	-2 800	-2 800	-2 800	
Doble beløpet til tilskudd sykkelpiggekk til 360.000	180	180	180	180	Fortsatt kr 1000 i tilskudd per deltaker Inntil 15 000 kroner i støtte til elektrisk lastesykkel med lastekapasitet på minimum 60
Klimatilskudd elektriske lastesykler til privatpersoner	1 000	1 000	1 000	1 000	
Netto endring Samfunnstjenester	3 110	2 679	2 240	2 030	
Medborgerskap					
Etablering av livsnytsnøytral seremonirom	250	0	0	0	Mulighetsstudie
Økt parkeringsavgift i parkeringskjeller under ny ishall	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	Bortfall av 2 timer gratis i starten
Reduserte priser på kulturskolen	500	500	500	500	
Sikre lange åpningstider på bibliotek	1 000	1 000	1 000	1 000	Meråpent bibliotek også for ungdom under 18 år
Netto endring Medborgerskap	750	500	500	500	
Generelt uten allokering					
Mindre konsulentbruk	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	
Målrettet innsats for å dempe sykefravær	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	Vikarbruk går ned, nærvær går opp
Skatteinngang er høyere enn forventet	-50 000	0	0	0	
Økte skatteinntekter overføres investering	50 000				
Netto endring Generelt uten allokering	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	
Netto endring	-22 747	-21 122	-21 207	-21 477	Bedre Netto driftsresultat

Hanne Lisa Matt (MDG) fremmet følgende forslag til endringer i investeringsbudsjettet:

Partinavn: MDG					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Gjenbruk og ombruk/second hand IKT gir 5% innsparing	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	Totalinvestering IKT er 248 mill kr i perioden
Netto endring administrasjon og ledelse	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	
Oppvekst					
Skolehager	250	250	250	250	Etableres i samarbeid med frivilligheten og gårdsbruk
Netto endring oppvekst	250	250	250	250	
Velferd					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring velferd	0	0	0	0	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Redusere Slemmestadutbyggingen	-90 000	-90 000	-90 000	-90 000	*Redusere de samlede investeringene med 50 %
Utbedring kommunale veier og parkeringsplasser	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	
Restaurering av natur	2 000	2 000	2 000	2 000	Systematisk naturrestaurering og klimainnsats
Økt innsats mot klimaendringer	15 000	15 000	15 000	15 000	Løpende finansiering av tiltak, jf. klimabudsjett
Økt Enøk satsing til energiltak i bygg	1 000	1 000	1 000	1 000	
Oppfølging av sykkelstrategi	15 000	15 000	15 000	15 000	
Redusert investering - Hurum brannstasjon	-10 000	-5 900	0		Redusere kostnadsrammen fra 95,9 mill til 80 mill kr
Oslofjordprosjekt - redde Oslofjorden	5 000	5 000	5 000	5 000	** Tilskuddspott
Netto endring Samfunnstjenester	-67 000	-62 900	-57 000	-57 000	
Medborgerskap					
Kirke - kirkelige investeringer kuttes	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	
Kutt i koordineringspott idrettsbygg	-3 000	-2 000	-2 000	-3 000	
Prosjekt blomstrende Asker	500	500	500	500	Anlegge blomsterenger i hager, parker og langs veier; matnyttig beplantning i boområder
Prosjekt gratis tilbud for barn og unge i alle tettsteder	1 000	1 000	1 000	1 000	Åpen hall, ungdoms- og fritidsklubber, UngKultur.
Netto endring Medborgerskap	-4 500	-3 500	-3 500	-4 500	
Ikke allokert					
Kostnadskontroll og effektivisering av investeringer	-31 000	-31 000	-31 000	-31 000	*** 3 % årlig reduksjon i perioden
Overføring fra drift - økte skatteinntekter	-50 000	0	0	0	
Netto endring - Ikke allokert	-81 000	-31 000	-31 000	-31 000	
Netto endring INVESTERING	-155 250	-100 150	-94 250	-95 250	Reduserte investeringer i perioden: 444 900
*Kommunedirektøren utreder hvilke investeringer som er mest forsvarlig å skyve på og/eller droppe helt. Innsparing -360 mill i perioden					
**Kommunedirektøren utreder innretning av bruk av midler og mulighet for frivillige organisasjoner, landbruk mfl til å søke tilskudd.					
***Kommunedirektøren utreder forslag til effektiviserings- og innsparingstiltak i enkeltprosjektene som i minst mulig grad rammer inngåtte forpliktelser, primærtjenester eller miljø/bærekraft.					

Anders Nordmo (SV) fremmet følgende forslag til endringer i driftsbudsjettet:

Endringer driftsbudsjett					
PARTINAVN: SV					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Redusert politikerlønn	-5 300	-5 300	-5 300	-5 300	
Eiendomsskatt	-100 000	-200 000	-300 000	-300 000	
Forhøyet skatteanslag	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	
Avsetning til disposisjonsfond	120 300	220 300	320 300	320 300	Avsetning til fremtidige investeringer
Netto endring administrasjon og ledelse	-85 000	-85 000	-85 000	-85 000	
Oppvekst					
Lavterskeltilbud for uorganisert ungdom	10 000	10 000	10 000	10 000	Harmonisering/styrking av ungekultur mm
Reversering av kutt i stillinger i skolen	14 000	14 000	14 000	14 000	
Styrking av skolehelsetjenesten	3 000	3 000	3 000	3 000	Unngå nedbemanning/styrke tilbudet
Styrke balansen analoge/digitale hjelpemidler	7 000	7 000	7 000	7 000	Oppdatere skolebøker
Forsøksordning med gratis skolemåltid	2 500	2 500	2 500	2 500	
Netto endring oppvekst	36 500	36 500	36 500	36 500	
Velferd					
Ambulerende audiograf	1 000	1 000	1 000	1 000	Forbyggende lavterskeltilbud; veiledning mm
Ergoterapeut	1 000	1 000	1 000	1 000	Økt kapasitet/reduert venteliste
Klinisk ernæringsfysiolog	1 000	1 000	1 000	1 000	Bedre ernærings situasjon/forebyggende tiltak
Styrking av arbeid med psykisk helse og rus	5 000	5 000	5 000	5 000	Opprettholde og forbedre tjenesten
Økt støtte Fontenehuset	500	500	500	500	Kompensere bortfalt av statlig støtte, sikre driften
Lavterskeltilbud for eldre hjemmeboende	1 000	1 000	1 000	1 000	Forbyggende lavterskeltilbud; Hyggetreffet
Økt grunnbemanning institusjon og hjemmetjeneste	25 000	25 000	25 000	25 000	
Øke satsene for sosialhjelp 5 % fra 2024	8 000	8 000	8 000	8 000	
Netto endring velferd	42 500	42 500	42 500	42 500	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnstjenester	0	0	0	0	
Medborgerskap					
Opprettholde gratistilbud i svømmehallene	1 000	1 000	1 000	1 000	For 2. og 10. klassetrinn
Styrking av kulturtilbud	5 000	5 000	5 000	5 000	Kulturskole og kulturarenaer
Netto endring Medborgerskap	6 000	6 000	6 000	6 000	
Netto endring	0	0	0	0	

Ordfører tok opp forslag til endringer i driftsbudsjettet, sendt inn fra Senterpartiet:

Endringer driftsbudsjett					
PARTINAVN: Senterpartiet					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Redusert godtgjørelse til folkevalgte	-1 250	-2 500	-2 500	-2 500	Utgjør ca. 10 % reduksjon. Halvårseffekt i 2024.
Netto endring administrasjon og ledelse	-1 250	-2 500	-2 500	-2 500	
Oppvekst					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring oppvekst	0	0	0	0	
Velferd					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring velferd	0	0	0	0	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Asker rådhus - mulighetsstudie	-1 000	0	0	0	Dette er et ansvar for eier av rådhuset, Asker kommunale pensjonskasse.
Parkeringsavgift ved rådhuset	-100	-100	-100	-100	Avvikle ordning med gratis parkering utenfor rådhuset.
Netto endring Samfunnstjenester	-1 100	-100	-100	-100	
Medborgerskap					
Flere utstyrssentraler (BUA)	2 350	2 600	2 600	2 600	Etablere flere steder for utlån av utstyr til idretts- og friluftaktiviteter.
Netto endring Medborgerskap	2 350	2 600	2 600	2 600	
Netto endring	0	0	0	0	

Ordfører tok opp forslag til endringer i investeringsbudsjettet, sendt inn fra Senterpartiet:

Endringer investeringsbudsjett					
PARTINAVN: Senterpartiet					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring administrasjon og ledelse	0	0	0	0	
Oppvekst					
Inventar og utstyr	2 500	2 500	0	0	Avvikle midlertidig halvering av denne potten, jf. sak om mangelfullt vedlikehold av uteområder.
Koordineringspott bygg	10 000	10 000	0	0	Avvikle midlertidig halvering av denne potten, jf. kunnskapsgrunnlag temaplan eiendom.
Netto endring oppvekst	12 500	12 500	0	0	
Velferd					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring velferd	0	0	0	0	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Klimatiltak	1 000	1 000	2 000	2 000	Midlene fra potten nedenfor flyttes til denne budsjettposten.
Klimatiltak - mobilitet rettet mot Askersamfunnet	-1 000	-1 000	-2 000	-2 000	Budsjettposten avvikles og midlene flyttes til budsjettposten over.
Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slemmest	-23 250	-23 250	0	0	Kuttet kan fordeles over hele fireårsperioden.
Samferdsel - utbedring kommunale veier	4 000	4 000			Delvis avvikle midlertidig halvering av budsjettposten.
Turveier og friområder	3 000	3 000			Avvikle midlertidig halvering av budsjettposten.
Netto endring Samfunnstjenester	-16 250	-16 250	0	0	
Medborgerskap					
Tofte innbyggertorg - rehabilitering av samfunnsh	27 000	0	-27 000	0	Fremskynde rehabiliteringen fra 2026 til 2024.
Idrett - oppfølging av temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	3 500	3 500	0	0	Avvikle midlertidig halvering av budsjettposten.
Koordineringspott anlegg for friluftaktivitet	250	250	0	0	Avvikle midlertidig halvering av budsjettposten.
Bruk av disposisjonsfond/økt låneopptak	-27 000				
Tilføres disposisjonsfond/reduert låneopptak			27 000		
Netto endring Medborgerskap	3 750	3 750	0	0	
Netto endring	0	0	0	0	

Ordfører tok opp forslag til endringer i driftsbudsjettet, sendt inn fra Rødt:

Endringer driftsbudsjett					
PARTINAVN: Rødt					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Redusert driftsresultat	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	Driftsresultatet reduseres med ca 0,3% hvert år
Redusert folkevalgtsgodtgøring	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	Beregningsgrunnlaget (B) tar utgangspunkt i stortingsrepresentantgodtgjøring
Fullt støttemedlemskap i Fair Play Bygg Oslo og omegn	80	80	80	80	
Netto endring administrasjon og ledelse	-30 920	-30 920	-30 920	-30 920	
Oppvekst					
Redusert kutt (omstilling og effektivisering)	13 000	13 000	13 000	13 000	
Netto endring oppvekst	13 000	13 000	13 000	13 000	
Velferd					
Redusert kutt (omstilling og effektivisering)	17 920	17 920	17 920	17 920	
Netto endring velferd	17 920	17 920	17 920	17 920	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnstjenester	0	0	0	0	
Medborgerskap					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Medborgerskap	0	0	0	0	
Netto endring	0	0	0	0	

VOTERING

Endringsforslaget fra Rødt fikk ingen stemmer, og falt.

Endringsforslaget fra Senterpartiet fikk ingen stemmer, og falt.

Endringsforslaget fra SV fikk 1 stemme (SV), og falt.

Endringsforslaget fra MDG fikk 1 stemme (MDG), og falt.

Endringsforslaget fra Arbeiderpartiet fikk 2 stemmer (A), og falt.

Endringsforslaget fra H, FrP, V og KrF ble vedtatt, mot 4 stemmer (SV,MDG,A).

Ordfører foreslo og fikk formannskapet enstemmige tilslutning til følgende:

Formannskapet innstilling til handlingsprogrammet, med alle forslag til vedtak som foreligger, offentliggjøres i samsvar med bestemmelsene i kommunelovens § 14-3 fjerde ledd. Høringsfrist til formannskapet innstilling settes til 7.desember 2023.

Innstilling

1. Føringer for Handlingsprogram 2024-2027

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)» og netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)».

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd og lønnsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2024 vedtas som i vist i «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)».

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2024 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. Låneopptak

For 2024 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 1 175 mill. kroner.
- Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 300 mill. kroner.
- Likviditetslån, inntil 250 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6. Gebyrer, avgifter og brukerbetaling

Gebyrer, avgifter og brukerbetaling for kommunale tjenester vedtas særskilt i egen sak som behandles samtidig med kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

7. Følgende endringer innarbeides i driftsbudsjettet:

	2024	2025	2026	2027
Administrasjon og ledelse				
Utsette utredning rehabilitering av rådhuset	-1 000	0	0	0
Økt utbytte	-7 000	0	0	0
Netto endring administrasjon og ledelse	-8 000	0	0	0

Oppvekst				
Økte frie midler til hver skole (Fysiske læremidler?)	2 500	0	0	0
Netto endring oppvekst	2 500	0	0	0
Velferd				
Velferdstiltak for eldre/etter søknad (bl.a. ved innbyggertorgene)	2 000	0	0	0
Tiltak (søkbare) inn mot jul/nyttår/matutdeling	500	0	0	0
Kirkens feltarbeid	500	0	0	0
Netto endring velferd	3 000	0	0	0
Samfunnsutvikling				
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0
Samfunnstjenester				
Redusert vedlikehold brygger pri 2 og 3	0	-2 000	-2 000	-2 000
Til netto drift	0	2 000	2 000	2 000
Oslofjorden. Prosjektmidler e.l.	1 000			
Gratis innfartsparkering i Vollen	1 000	0	0	0
Netto endring Samfunnstjenester	2 000	0	0	0
Medborgerskap				
Videreføre gratis svømming 2. og 10. trinn	1 000	1 000	1 000	1 000
Videreføre/omstille Hurum Frivillighetssentral	500	0	0	0
Ytterligere omstilling innbyggertorg	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Netto endring Medborgerskap	500	0	0	0

Saksprotokoll

Arivsak
23/04233

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	21.11.2023	181/23
2 Eldrerådet	23.11.2023	17/23
3 Ungdomsrådet	23.11.2023	26/23
4 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	23.11.2023	19/23
5 Kommunestyret	12.12.2023	

Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027

Eldrerådet har behandlet saken i møte 23.11.2023 sak 17/23

Behandling

Utvalgsmedlem Anne-Britt Wengen fremmet følgende forslag til nytt punkt 8:

Eldrerådet bemerker følgende:

- Eldrerådet støtter nødvendigheten av satsning og videreutvikling av hjemmebaserte tjenester:
 - Eldrerådet vil gjenta oppfordringen om å etablere en digital hjemmehjelpsordning.
 - Eldrerådet foreslår ambulerende audiograf.
- Etablere en plan for velferdsteknologi.
- Oppsøkende og forebyggende tjenester for hjemmeboende eldre må gjennomgås og forsterkes.
- Frivilligheten som verdi, både for den enkelte og for samfunnet, må være retningsgivende for samarbeidet mellom kommunen og frivilligheten.
- Rådet er glad for at en pårørendeadministrator kom på plass i forrige periode. Det må være et mål å få på plass et pårørendesenter i Asker.
- Stimulering til planlegging av egen alderdom krever god informasjon/rådgivning fra kommunens side. Kommunens rådgivningstjeneste må utvides til å omfatte alle.

Nestleder Trygve Lia fremmet følgende forslag til nytt underpunkt:

- Senioretilbudet på innbyggertorgene må videreføre/igangsette arbeidet med:
 - Å skape innbyggertorgene som gode møteplasser for eldre utfra deres behov.
 - Servering av næringsrik varm mat flere dager i uken.

Utvalgsmedlem Bønnhoff fremmet forslag til nytt punkt:
Parkeringsnorm i boligområder må være tilpasset eldre.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Forslag fremmet av Wengen ble enstemmig vedtatt som nytt punkt 9.

Forslag fremmet av nestleder Lia ble enstemmig vedtatt som nytt underpunkt.

Forslag fremmet av utvalgsmedlem Bønnhoff fikk 3 stemmer og falt.

Vedtak

1. Føringer for Handlingsprogram 2024-2027

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)» og netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)».

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd og lønnsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)».

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2024 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. Låneopptak

For 2024 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- a. Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 1 175 mill. kroner.
- b. Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 300 mill. kroner.
- c. Likviditetslån, inntil 250 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6. Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger for kommunale tjenester vedtas særskilt i egen sak som behandles samtidig med kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

7. Følgende endringer innarbeides i driftsbudsjettet:

	2024	2025	2026	2027
Administrasjon og ledelse				
Utsette utredning rehabilitering av rådhuset	-1 000	0	0	0
Økt utbytte	-7 000	0	0	0
Netto endring administrasjon og ledelse	-8 000	0	0	0
Oppvekst				
Økte frie midler til hver skole (Fysiske læremidler?)	2 500	0	0	0
Netto endring oppvekst	2 500	0	0	0
Velferd				
Velferdstiltak for eldre/etter søknad (bl.a. ved innbyggertorgene)	2 000	0	0	0
Tiltak (søkbare) inn mot jul/nyttår/matutdeling	500	0	0	0
Kirkens feltarbeid	500	0	0	0
Netto endring velferd	3 000	0	0	0
Samfunnsutvikling				
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0
Samfunnstjenester				
Redusert vedlikehold brygger pri 2 og 3	0	-2 000	-2 000	-2 000
Til netto drift	0	2 000	2 000	2 000
Oslofjorden. Prosjektmidler e.l.	1 000			
Gratis innfartsparkering i Vollen	1 000	0	0	0
Netto endring Samfunnstjenester	2 000	0	0	0
Medborgerskap				
Videreføre gratis svømming 2. og 10. trinn	1 000	1 000	1 000	1 000
Videreføre/omstille Hurum Frivillighetssentral	500	0	0	0
Ytterligere omstilling innbyggertorg	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Netto endring Medborgerskap	500	0	0	0

8. Eldrerådet bemerker følgende:

- Eldrerådet støtter nødvendigheten av satsning og videreutvikling av hjemmebaserte tjenester:
 - Eldrerådet vil gjenta oppfordringen om å etablere en digital hjemmehjelpsordning.
 - Eldrerådet foreslår ambulerende audiograf.
- Etablere en plan for velferdsteknologi.
- Oppsøkende og forebyggende tjenester for hjemmeboende eldre må gjennomgås og forsterkes.
- Frivilligheten som verdi, både for den enkelte og for samfunnet, må være retningsgivende for samarbeidet mellom kommunen og frivilligheten.
- Rådet er glad for at en pårørende koordinator kom på plass i forrige periode. Det må være et mål å få på plass et pårørendesenter i Asker.
- Stimulering til planlegging av egen alderdom krever god informasjon/rådgivning fra kommunens side. Kommunens rådgivningstjeneste må utvides til å omfatte alle.
- Seniortilbudet på innbyggertorgene må videreføre/igangsette arbeidet med:
 - Å skape innbyggertorgene som gode møteplasser for eldre utfra deres behov.
 - Servering av næringsrik varm mat flere dager i uken.

Saksprotokoll

Arivsak
23/04233

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	21.11.2023	181/23
2 Eldrerådet	23.11.2023	17/23
3 Ungdomsrådet	23.11.2023	26/23
4 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	23.11.2023	19/23
5 Kommunestyret	12.12.2023	

Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027

Råd for personer med funksjonsnedsettelse har behandlet saken i møte 23.11.2023 sak 19/23

Behandling

Trine Groven innledet til saken og besvarte spørsmål.

Forslag til innspill fra rådet, fremmet av May B. Myklebust:

- Rådet er skeptisk til at det legges opp til en innsparing på hele 43,9 mill. innenfor tjenesteområdet Velferd, hvorav 17,2 mill. i programområdet Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse og 17,9 mill. i Hjemmetjenester og institusjon. Vi kan vanskelig se at dette kan gjennomføres uten at tjenestetilbudet til mennesker med funksjonsnedsettelse svekkes betydelig.
- Rådet er skeptisk til at det legges opp til en effektivisering på hele 36,5 mill. innenfor tjenesteområdet Oppvekst. Vi kan vanskelig se at det kan gjennomføres følgende innsparinger: skole 21 mill., barnehage 4 mill. og Barn, familie og inkludering 11,5 mill. uten at dette vil føre til vesentlig dårligere tilbud til barn og unge med særskilte behov.

- Rådet stiller seg skeptisk til at avsatt årlig beløp på 2. mill. til universell utforming er nok til å dekke det reelle behovet i kommunen.
- Rådet stiller seg skeptisk til at byggeplanene for omsorgsboliger tilpasset personer med funksjonsnedsettelse er vedtatt utsatt i tre år, på tross for svært lang ventetid for denne type boliger. Rådet er også bekymret over at det ikke er planlagt noen boliger med fast bemanning, til tross for at flere med behov for dette står i boligkø.
- Rådet synes det er gledelig at budsjettrammen for Transporttjenesten styrkes med to nye ruter/buss.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Forslag fremmet av May B. Myklebust ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Føringer for Handlingsprogram 2024-2027

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)» og netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)».

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd og lønnsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)».

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2024 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. Låneopptak

For 2024 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- a. Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 1 175 mill. kroner.

- b. Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 300 mill. kroner.
- c. Likviditetslån, inntil 250 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6.

Gebyrer, avgifter og brukerbetaling

Gebyrer, avgifter og brukerbetaling for kommunale tjenester vedtas særskilt i egen sak som behandles samtidig med kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

7. Råd for personer med funksjonsnedsettelse har følgende innspill:

- Rådet er skeptisk til at det legges opp til en innsparing på hele 43,9 mill. innenfor tjenesteområdet Velferd, hvorav 17,2 mill. i programområdet Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse og 17,9 mill. i Hjemmetjenester og institusjon. Vi kan vanskelig se at dette kan gjennomføres uten at tjenestetilbudet til mennesker med funksjonsnedsettelse svekkes betydelig.
- Rådet er skeptisk til at det legges opp til en effektivisering på hele 36,5 mill. innenfor tjenesteområdet Oppvekst. Vi kan vanskelig se at det kan gjennomføres følgende innsparinger: skole 21 mill., barnehage 4 mill. og Barn, familie og inkludering 11,5 mill. uten at dette vil føre til vesentlig dårligere tilbud til barn og unge med særskilte behov.
- Rådet stiller seg skeptisk til at avsatt årlig beløp på 2. mill. til universell utforming er nok til å dekke det reelle behovet i kommunen.
- Rådet stiller seg skeptisk til at byggeplanene for omsorgsboliger tilpasset personer med funksjonsnedsettelse er vedtatt utsatt i tre år på tross for svært lang ventetid for denne type boliger. Rådet er også bekymret over at det ikke er planlagt noen boliger med fast bemanning, til tross for at flere med behov for dette står i bolig kø.
- Rådet synes det er gledelig at budsjettammen for Transporttjenesten styrkes med to nye ruter/buss.

Saksprotokoll

Arivsak
23/04233

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	21.11.2023	181/23
2 Eldrerådet	23.11.2023	17/23
3 Ungdomsrådet	23.11.2023	26/23
4 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	23.11.2023	19/23
5 Kommunestyret	12.12.2023	

Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 23.11.2023 sak 26/23

Behandling

Rådgivere Inger-Lise Gjesdal og Hege Oshaug presenterte saken og svarte på spørsmål.

Eira Erlandsen-Sele fremmet følgende forslag til punkt 7:

- *Ungdomsrådet mener at for å løse samfunnsfloker, spesielt søkelys på ungt utenforskap, burde vi ha et større fokus på å få unge ut i arbeids livet, ved f.eks. bedre samarbeid med jobbsentralen og innebygger torgene.*

Aurora Lauvset fremmet følgende 2 forslag til punkt 7:

- *Ungdomsrådet mener at støtte til fritidsaktiviteter burde ha en aldersgrense på 18 år i stedet for dagens ordning. Støtten gis til de med økonomiske utfordringer.*
- *Ungdomsrådet ønsker at kommunen skal gjeninnføre en ny og forbedret tilskuddsordning, som ligner på AiA ordningen.*

Innstillingen i 6 punkter ble enstemmig vedtatt.

Erlandsen-Seles forslag ble enstemmig vedtatt.

Lauvsets forslag ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

Kommunedirektøres forslag til vedtak:

1. Føringer for Handlingsprogram 2024-2027

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)» og netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)».

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd og lønnsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)».

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2024 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. Låneopptak

For 2024 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- a. Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 1 175 mill. kroner.
- b. Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 300 mill. kroner.
- c. Likviditetslån, inntil 250 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6. Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger for kommunale tjenester vedtas særskilt i egen sak som behandles samtidig med kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

7. Følgende endringer innarbeides i driftsbudsjettet:

- Ungdomsrådet mener at for å løse samfunnsflokke, spesielt søkelys på ungt utenforskap, burde vi ha et større fokus på å få unge ut i arbeids livet, ved f.eks. bedre samarbeid med jobbsentralen og innebygger torgene.
- Ungdomsrådet mener at støtte til fritidsaktiviteter burde ha en aldersgrense på 18 år i stedet for dagens ordning. Støtten gis til de med økonomiske utfordringer.
- Ungdomsrådet ønsker at kommunen skal gjeninnføre en ny og forbedret tilskuddsordning, som ligner på AiA ordningen.

Asker
kommune

Handlingsprogram 2024–2027

Kommunedirektørens forslag

FNs BÆREKRAFTSMÅL

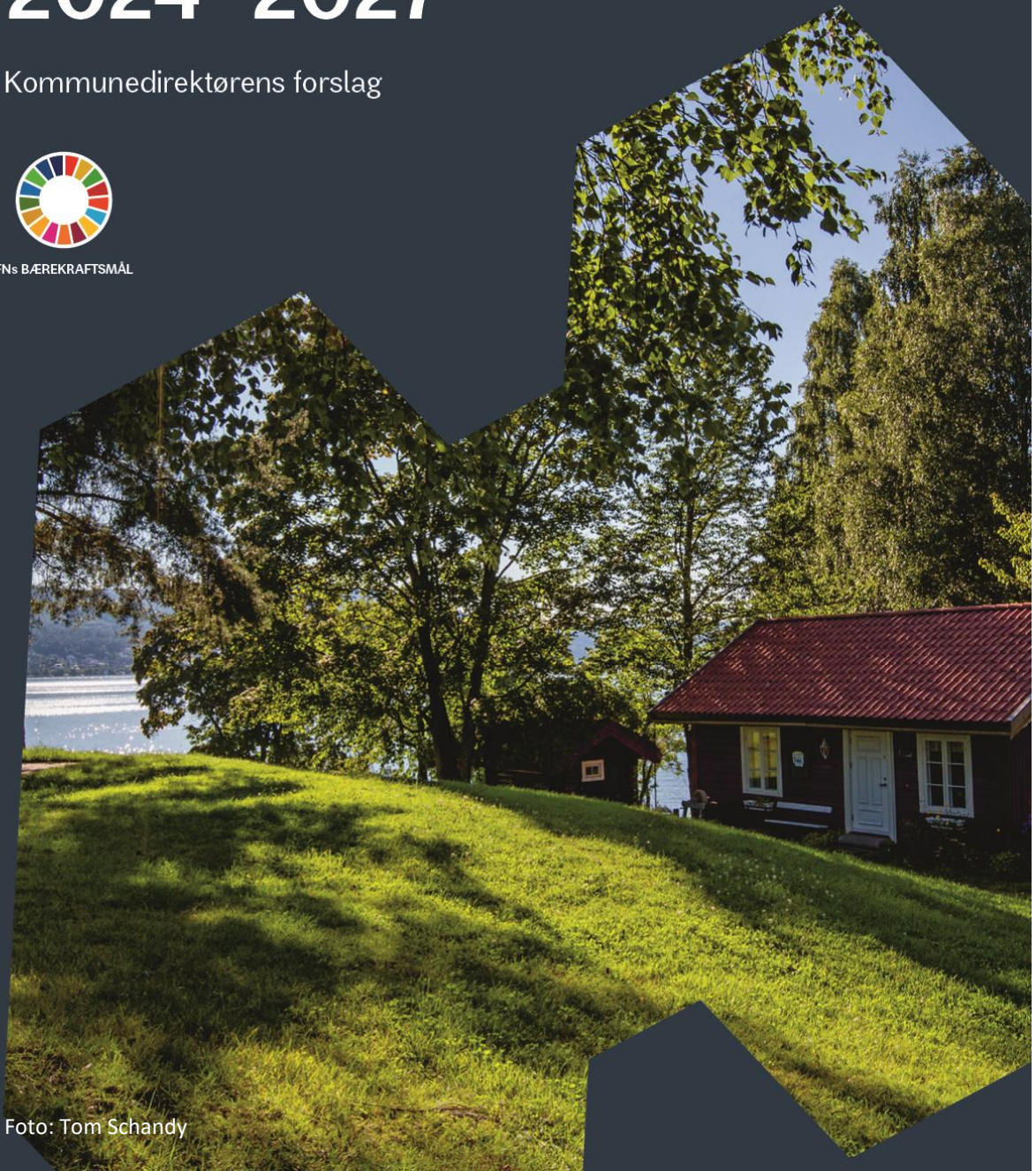

Foto: Tom Schandy

Innhold

Kommunedirektørens innledning	5
Politisk og administrativ organisering	9
Politisk organisering	9
Administrativ organisering	11
Plan- og styringssystemet.....	12
Visjon og verdier.....	12
Virksomhetsstyring.....	12
Plansystemet	13
Planstrategi.....	13
Satsingsområder og mål	15
Samfunnsfloker som krever tverrsektoriell innsats	16
Evaluering og resultatoppfølging	19
Kommunens satsingsområder.....	21
Økonomi	21
Medarbeidere.....	21
Samarbeid for å nå målene	22
Bærekraftige byer og samfunn.....	23
Handling mot klimaendringene.....	25
God helse.....	26
God utdanning.....	28
Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling.....	29
Økonomiske rammebetingelser	31
Strammere kommuneøkonomi	31
Ambisjoner for tjenestetilbudet.....	31
Rammebetingelser	31
Handlingsregler	32
Befolkningsutvikling	35
Omstilling og effektivisering.....	37
Driftsbudsjettet	42
Sentrale inntekter.....	42
Sentrale utgifter	43
Finansinntekter og -utgifter	44
Selskaps- og utbyttepolitikk	45

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	47
Investeringsbudsjettet	48
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd	48
Finansiering av investeringsbudsjettet	49
Klimabudsjett	51
Hva er et klimabudsjett?	51
Status og framskrivninger for utslipp	52
Klimamål	56
Klimatiltak	57
Administrasjon og ledelse	62
KOSTRA-tall	62
Status og utfordringer	62
Dette skal vi oppnå	63
Prioriteringer i perioden	64
Driftsbudsjett	71
Investeringsbudsjett	73
Oppvekst	75
KOSTRA-tall	75
Status og utfordringer	76
Dette skal vi oppnå	77
Innspill fra hovedutvalget	78
Prioriteringer i perioden	79
Driftsbudsjett	83
Investeringsbudsjett	86
Velferd	89
KOSTRA-tall	89
Status og utfordringer	90
Dette skal vi oppnå	92
Innspill fra hovedutvalget	93
Prioriteringer i perioden	93
Driftsbudsjett	98
Investeringsbudsjett	102
Samfunnstjenester	105
KOSTRA-tall	105
Status og utfordringer	106

Dette skal vi oppnå	107
Innspill fra hovedutvalget.....	108
Prioriteringer i perioden.....	109
Driftsbudsjett.....	116
Investeringsbudsjett.....	120
Samfunnsutvikling	126
KOSTRA-tall.....	126
Status og utfordringer	127
Dette skal vi oppnå.....	128
Prioriteringer i perioden.....	129
Driftsbudsjett.....	135
Medborgerskap	138
KOSTRA-tall.....	138
Status og utfordringer	139
Dette skal vi oppnå.....	140
Innspill fra hovedutvalget.....	141
Prioriteringer i perioden.....	141
Driftsbudsjett.....	145
Investeringsbudsjett.....	149
Vedlegg	154
Forskriftsskjemaer	154
Hovedutvalgenes innspill til Handlingsprogram 2024-2027	159
Oversikt over temaplaner som skal utarbeides i perioden 2023-2024	164
Spillemidler 2024 – 2027.....	166
Langsiktig investerings- og driftsanalyse 2023-2042 (LIDA)	175
Metadata om indikatorene	176

Kommunedirektørens innledning

Den første fireårsperioden i ny kommune er nå ved veis ende. Når dette handlingsprogrammet legges frem, har et nytt kommunestyre nettopp overtatt stafettspinnen og skal styre Asker de neste fire årene.

Som kommunedirektør ser jeg frem til å videreføre det gode samarbeidet mellom våre folkevalgte organer og administrasjonen i kommunen. Med utgangspunkt i de fire verdiene våre – raus, nær, modig og skapende – skal vi sammen videreutvikle Askersamfunnet og tjenestene våre i nært samarbeid med innbyggerne, frivilligheten og næringslivet.

Vi har fått til mye i den første fireårsperioden

I juni behandlet kommunestyret 4-årsrapporten for perioden 2020-2023. Sett i lys av ambisjonene i den politisk vedtatte intensjonsavtalen og målene og satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel, gir rapporten et tilbakeblikk på hva vi har jobbet med og oppnådd de første fire årene som ny storkommune.

Jeg er stolt over alt vi har fått til i den første fireårsperioden som ny kommune. Asker har vært en foregangskommune i arbeidet med FNs bærekraftsmål, og var en av de første kommunene i landet som la bærekraftsmålene til grunn for samfunns- og tjenesteutviklingen.

Vi har hatt en gjennomsnittlig befolkningsvekst på 1,2 prosent og en vekst i antall arbeidsplasser på 3,6 prosent. Det viser at det er attraktivt å bo og jobbe i kommunen vår.

Vi har satt oss ambisiøse klimamål, og har i perioden 2009-2021 oppnådd en reduksjon i klimagassutslippene på 44 prosent. Asker ligger også langt fremme når det gjelder sirkulærøkonomi. Medborgerskap og samskaping har vært et satsingsområde, og de siste årene er det etablert til sammen åtte innbyggertorg i tettstedene våre. Arbeidet med harmonisering av tjenestene er i stor grad ferdigstilt, og undersøkelser viser at innbyggerne stort sett er godt fornøyde med velferdstjenestene i kommunen.

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i juni 2020, mens arealdelen ble vedtatt i juni 2023. I tillegg er til sammen 14 temaplaner så langt vedtatt av kommunestyret og i ferd med å bli iverksatt. Alle disse planene er viktige strategiske styringsdokumenter som legger rammer og premisser for samfunns- og tjenesteutviklingen i årene fremover.

Arbeidet med å bygge ny kommune er gjennomført parallelt med at vi har håndtert en krevende koronapandemi og sikret økt bosetting av flyktninger som følge av krigen i Ukraina. Dette viser at Asker kommune er en handlekraftig og omstillingsdyktig organisasjon med mange dyktige medarbeidere.

Medarbeiderne er vår aller viktigste ressurs, og jeg vil rette en stor takk til alle ansatte for den viktige jobben dere gjør for innbyggerne i Asker hver eneste dag.

En krevende økonomisk situasjon gjør omstilling og effektivisering nødvendig

En robust og bærekraftig kommuneøkonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til innbyggerne. Handlingsregler for gjeldsgrad, netto driftsresultat, disposisjonsfond og verdibevarende vedlikehold av formålsbygg er viktige verktøy for å sikre kommunen et godt økonomisk handlingsrom.

Asker kommune har et godt økonomisk utgangspunkt. 4-årsrapporten viser at Asker kommune i perioden 2019-2022 har hatt god økonomistyring og et gjennomsnittlig netto driftsresultat på 3,1 prosent. Driftsbudsjettet er styrket med over 760 mill. kroner fra 2020 til 2023. Mye av styrkingen knytter seg til harmonisering av tjenester som følge av kommunereformen, der målet har vært å etablere likeverdige tjenester i hele den nye kommunen.

Samtidig har Asker kommune de siste årene blitt påvirket av utviklingen i verdensøkonomien og norsk økonomi. Høy prisvekst, økte renter, tapte skatteinntekter og usikkerhet i finansmarkedene har bidratt til en mer krevende økonomisk situasjon. Asker har også særskilte utfordringer knyttet til et høyt ambisjonsnivå for investeringer og høy lånegjeld. Det er videre knyttet usikkerhet til kommunens inntekter fremover. Asker kommune gjennomførte i perioden 2020-2023 en omstilling og effektivisering på til sammen 190 mill. kroner. Dette har vært nødvendig for å sikre et netto driftsresultat på akseptabelt nivå.

En ekstern analyse viser at Asker kommune gjennomgående har høyere ressursbruk og bedre tjenestekvalitet enn sammenlignbare kommuner. Dette viser at vi har et betydelig handlingsrom for omstilling.

Det er behov for økt omstilling og effektivisering for å opprettholde den økonomiske bærekraften også i tiden fremover. Situasjonen er alvorlig, og det kreves et tydelig politisk og administrativt lederskap for å snu utviklingen og ha en bærekraftig økonomi fremover. Dersom vi velger å utsette omstillingen og ikke gjennomføre tilstrekkelige tiltak nå, vil konsekvensene for tjenestetilbudet til innbyggerne bli vesentlig større fremover.

Kommunedirektøren foreslår i dette handlingsprogrammet en omstilling og effektivisering på totalt 210 mill. kroner i løpet av 2027. I 2024 utgjør omstillingskravet 120 mill. kroner, noe som tilsvarer 1,9 prosent av tjenesteområdenes netto driftsramme.

Jeg vurderer at en omstilling på 120 mill. kroner i 2024 i all hovedsak kan gjennomføres ved hjelp av bemanningstilpasning, løpende effektivisering og tjenesteutvikling. Fra 2025 vil det bli nødvendig å gjennomføre tiltak av mer strukturell karakter.

Et handlingsprogram som sikrer gode tjenester

Til tross for en krevende kommuneøkonomi, skal Handlingsprogram 2024-2027 legge til rette for gode, likeverdige og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne. Tjenestene skal ha tilstrekkelige kvalitet, kapasitet og kompetanse, og kommunen skal satse videre på innovasjon, digitalisering, medborgerskap og samskaping for å møte fremtidens utfordringer.

Asker kommune har valgt en modell der hovedutvalgene i april hvert år får mulighet til å gi sine innspill og prioriteringer til kommunedirektørens videre arbeid med handlingsprogrammet. Dette bidrar til å styrke de politiske medvirkningsprosessene og samhandlingen mellom administrasjonen og kommunens folkevalgte.

I arbeidet med handlingsprogrammet er utvalgenes innspill og prioriteringer vurdert. De økonomiske rammebetingelsene tilsier at det er mindre rom for nye tiltak på drifts- og investeringsbudsjettet. Det er derfor særlig lagt vekt på å vurdere om utvalgenes innspill kan realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer og iverksettes over flere år.

Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 bygger på gjeldende Handlingsprogram 2023-2026, og inneholder forslag til drifts- og investeringstiltak i tråd med politiske prioriteringer og vedtak. I tillegg er føringer i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2024 innarbeidet.

Kommunedirektøren foreslår blant annet å sette av midler til gratis kjernetid i SFO for elever på 2. trinn, reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehage og gratis meningokokkvaksine til elever i videregående skole. Videre styrkes budsjettet med midler til helårsdrift av Søndre Borgen helsehus, arbeids- og aktivitetstilbud og omsorgsboliger for personer med funksjonsnedsettelse, demografijustering og satsing innenfor psykisk helse og rus, og en styrking av legetjenesten. I tillegg styrkes budsjettet med økte driftsmidler til økt kapasitet i transporttjenesten i tråd med økt behov, driftstilskudd til Holmsbu kunstmuseum og en styrking av nødovernattingen til Kirkens feltarbeid. Se for øvrig driftsbudsjettet for detaljer.

En rekke store investeringer er planlagt i perioden. Blant disse er kapasitetsøkning i barnehager, ny skole i Sætre og utvidelse av Hvalstad skole. Et nytt sykehjem i Heggedal vil bli etablert og en oppgradering av Søndre Borgen sykehjem blir gjennomført. Det er avsatt midler til ny brannstasjon på Tofte og hurtigbåtkai i Slemmestad. Det er også satt av investeringsmidler til klimatiltak i tråd med temaplan for handling mot klimaendringene, områdeutvikling i Slemmestad og ny gang- og sykkelbro på Nesøya. Videre er det satt av investeringsmidler til ny idrettshall ved Nesbru og Røyken videregående skoler og rehabilitering av kirker. Se for øvrig investeringsbudsjettet for detaljer.

Temaplaner med politiske ambisjoner

Asker kommunes vedtatte planstrategi legger til grunn at det skal utarbeides totalt 17 temaplaner. Så langt er 14 temaplaner vedtatt av kommunestyret og under implementering. De tre siste temaplanene sluttbehandles i 2024.

Temaplanene beskriver politiske innsatsområder, retningsvalg og prioriteringer innenfor en rekke sentrale politikkområder i kommunen. Alle temaplanene har høye ambisjoner. Handlingsprogramperioden 2024-2027 vil i stor grad dreie seg om å gjennomføre de planene som er vedtatt, innenfor de økonomiske rammene som foreligger.

Mange av temaplanene skal bidra til å møte de tre store samfunnsflokene klima og natur, ungt utenforskap og endringer i den demografiske utviklingen. Dette er utfordringer som vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i årene fremover. Vi må samhandle og samarbeide på nye måter, på tvers av fag- og tjenestoområder, for å utvikle nye og innovative løsninger.

Klimabudsjett med konkrete tiltak

Asker har høye ambisjoner når det gjelder klima og miljø. Temaplan for handling mot klimaendringene ble vedtatt i 2021, og har som mål å redusere klimagassutslippene i Asker med 67 prosent fra 2009 til 2030.

Handlingsprogrammet inneholder et klimabudsjett som viser hvilke konkrete tiltak vi skal jobbe med i tjenestoområdene i neste fireårsperiode for å følge opp temaplanen. Klimabudsjettet er dermed et viktig verktøy for å få til konkrete endringer i tråd med målene og strategiene i temaplanen. Tiltakene i klimabudsjettet blir ytterligere konkretisert i oppdrag til virksomhetene som en del av den administrative virksomhetsstyringen.

Bosetting av flyktninger

Som en følge av krigen i Ukraina, er Asker kommune de siste årene anmodet om å bosette et langt høyere antall flyktninger enn normalt. Kommunen bosatte i 2022 totalt 340 flyktninger, inkludert familiegjenforeninger. Asker kommune har imøtekommet anmodningen fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet om å bosette 435 flyktninger i 2023.

Asker kommune har god erfaring og gode resultater knyttet til bosetting og integrering av flyktninger, og må være forberedt på å få anmodning om å bosette et høyt antall flyktninger også i 2024.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunen har en viktig oppgave med å ivareta innbyggernes sikkerhet og trygghet, og redusere risikoen for skade på miljø og materielle verdier. Koronapandemien, krigen i Ukraina og mer ekstremvær har vist at vi må være forberedt på uforutsette hendelser også i fremtiden.

Asker kommune vil i årene fremover videreføre og styrke det systematiske arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. En av våre viktigste oppgaver er å jobbe forebyggende for å hindre at uønskede hendelser inntreffer. Når en krise først oppstår, skal vi håndtere den på best mulig måte. Å utarbeide risikovurderinger, følge opp beredskapsplaner og gjennomføre øvelser er en viktig del av beredskapsarbeidet.

Nye nærdemokratiske ordninger

Asker har som mål å være en medborgerskapskommune med stor grad av innbyggermedvirkning og gode nærdemokratiske ordninger. Kommunestyret vedtok i juni 2023 at det skal etableres åtte områdefora i Asker. Disse skal dekke hele kommunen, og være et bindeledd mellom kommunen og de ulike lokalsamfunnene. Områdeforaene erstatter de tre tidligere lokalsamfunnsutvalgene.

Engasjement og medvirkning fra innbyggerne, frivilligheten og næringslivet er helt avgjørende for å utvikle inkluderende og trygge lokalsamfunn i Asker. Kommunen kan ikke løse utfordringene alene. Vi må spille på lag og legge til rette for at ulike aktører i sivilsamfunnet kan bidra i samfunns- og tjenesteutviklingen. Jeg ser frem til å følge arbeidet i de nye områdeforaene, og er sikker på at disse vil bidra til å styrke nærdemokratiet i Asker.

Kommunestyret fastsetter de økonomiske rammene

Kommunestyret skal behandle handlingsprogrammet 12. desember 2023. Det er kommunestyret som gjennom sine prioriteringer og vedtak fastsetter Asker kommunes økonomiske rammer for perioden 2024-2027.

Jeg ønsker kommunestyret lykke til med budsjettbehandlingen!

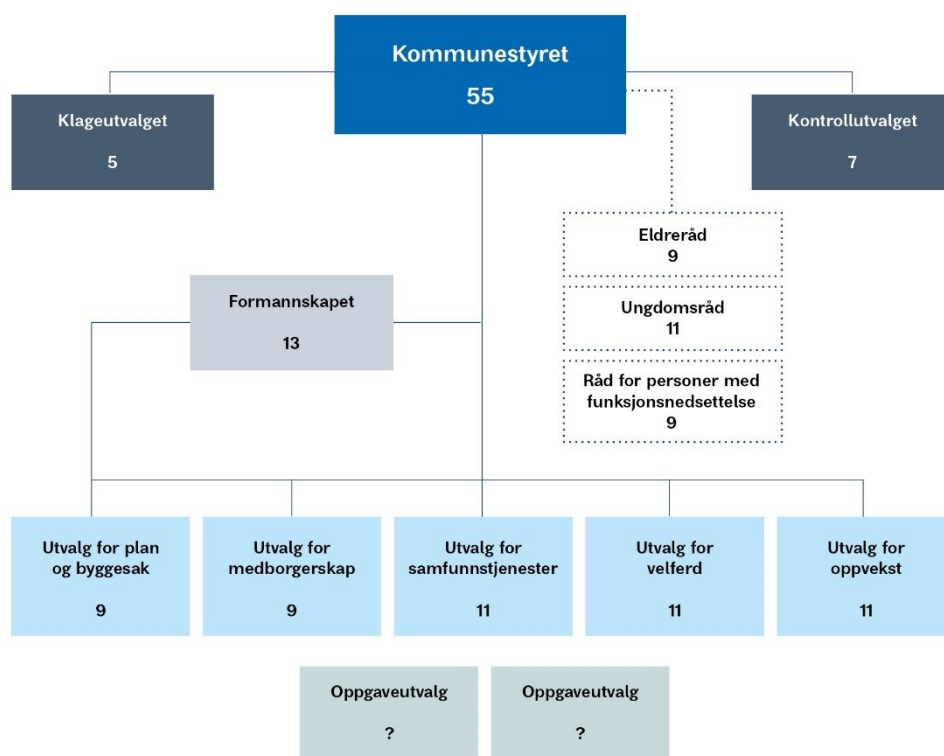
Lars Bjerke
kommunedirektør

Politisk og administrativ organisering

Politisk organisering

Asker kommune er politisk organisert etter formannskapsmodellen. Dette er hovedmodellen i kommuneloven, og innebærer at formannskapet velges av kommunestyret etter partienes forholdsvis representasjon i kommunestyret.

Kommunestyret behandlet i juni 2023 sak om politisk struktur og organisering i perioden 2023-2027 (sak 30/23). Figuren under viser vedtatt politisk struktur i Asker kommune for perioden 2023-2027.

Kommunestyret har 55 medlemmer, og er det øverste organet i kommunen. Kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen, hvis ikke annet følger av lov eller delegering. Kommunestyret har det øverste tilsyn med den kommunale forvaltningen, og kan forlange enhver sak lagt frem for seg til orientering eller avgjørelse. Se reglement for kommunestyret for en utfyllende beskrivelse.

Formannskapet har 13 medlemmer, og har blant annet ansvar for økonomiplan og årsbudsjett, investeringer, finansforvaltning, kommuneplan og reguleringsplaner, tettstedsutvikling, samferdsel og eierstyring av selskaper og foretak. Se reglement for formannskapet for en utfyllende beskrivelse.

Formannskapets medlemmer utgjør kommunens valgstyre, og utgjør sammen med tillitsvalgte partssammensatt utvalg.

Kommunestyret har opprettet fem hovedutvalg:

- Utvalg for oppvekst
- Utvalg for velferd
- Utvalg for samfunnstjenester
- Utvalg for medborgerskap
- Utvalg for plan og byggesak

Hovedutvalgene har vedtaksmyndighet innenfor sine ansvarsområder. Utvalgene kan uttale seg i alle saker som har betydning for oppgaver og virksomhet innen sine ansvarsområder, samt omdisponere beløp mellom virksomheter og formål innen sine ansvarsområder. I saker utvalgene selv ikke kan avgjøre, innstiller utvalgene til kommunestyret. Se reglement for hovedutvalgene for en utfyllende beskrivelse.

Asker kommune har tre lovpålagte råd:

- Eldrerådet
- Ungdomsrådet
- Råd for personer med funksjonsnedsettelse

Eldre, personer med funksjonsnedsettelse og unge er ofte underrepresentert i politiske organer. De tre rådene skal sikre at deres stemmer blir hørt. Rådene har en rådgivende rolle, og skal forelegges alle saker som angår den målgruppen de representerer. Rådene kan også ta opp saker på eget initiativ. Se reglement for rådene for en utfyllende beskrivelse.

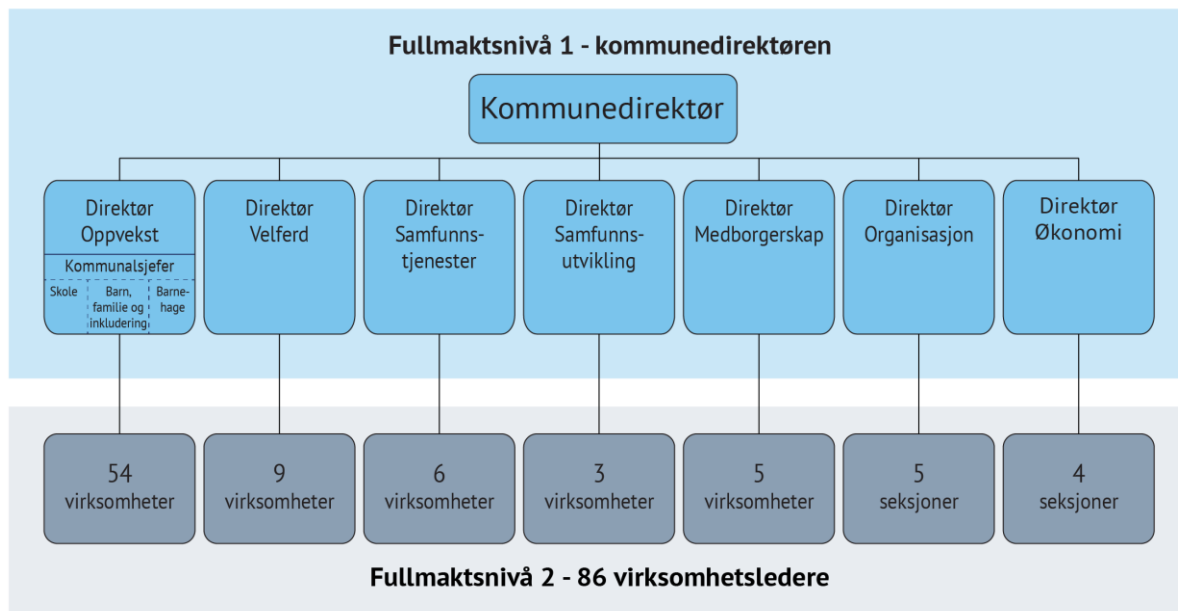
Ordningen med oppgaveutvalg skal videreføres og benyttes til å utrede konkrete oppgaver som egner seg for denne arbeidsformen. Oppgaveutvalg er et utvalg der politikere og innbyggere sammen utreder et tema eller en sak på oppdrag fra kommunestyret.

Det har vært en målsetting at Asker kommune skal ha gode nærdemokratiske ordninger. I perioden 2020-2023 ble det som en prøveordning etablert lokalsamfunnsutvalg i Tofte, Slemmestad og Heggedal.

I forbindelse med behandlingen av sak om politisk struktur og organisering i perioden 2023-2027 (sak 30/23), vedtok kommunestyret i juni 2023 at de tidligere lokalsamfunnsutvalgene skal erstattes av åtte områdefora etablert av innbyggerne selv. Områdeforaene skal være et bindeledd mellom kommunen og de ulike lokalsamfunnene, og skal til sammen dekke hele kommunen. Foraene skal være satt sammen av innbyggere lokalt, og de skal være selvstendige og frie fra kommunen. Kommunen skal sørge for at de kan skape nye løsninger for medvirkning, samskaping og lokal representasjon. Se retningslinjer for nærdemokratiordning i Asker kommune for en utfyllende beskrivelse. Arbeidet med å etablere områdeforaene starter høsten 2023, og kommunedirektøren forventer at de vil være i full drift fra høsten 2024.

Administrativ organisering

Asker kommune er administrativt organisert i en tonivåmodell med to formelle beslutningsnivåer: Kommunedirektøren og virksomhetslederne.

Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder og er ansvarlig for saksutredninger for folkevalgte organer og iverksettelse av politiske vedtak. Kommunedirektørens ansvar og myndighet er nærmere beskrevet i delegeringsreglementet som er vedtatt av kommunestyret.

Virksomhetslederne er ansvarlige for sine virksomheter innen rammen av de fullmakter som er delegert fra kommunedirektøren. Det innebærer at virksomhetslederne har myndighet til å sikre enhetenes drift, både når det gjelder faglige, økonomiske, personmessige og organisatoriske forhold.

Plan- og styringssystemet

Visjon og verdier

Asker kommunes visjon er:

Asker skal sammen skape et nærere, mer aktivt og bærekraftig samfunn med respekt, raushet og nysgjerrighet.

Kommunens verdier er:

- Raus
- Nær
- Modig
- Skapende

Virksomhetsstyring

God ledelse og gode plan- og styringsprosesser er en forutsetning for at Asker kommune kan ivareta sin rolle som tjenesteyter, samfunnsutvikler og demokratisk arena. God virksomhetsstyring skal ivareta de folkevalgtes ansvar for strategisk styring og prioritering, og kommunedirektørens ansvar for å sikre at saker er forsvarlig utredet og at politiske vedtak blir iverksatt.

Asker kommunes helhetlige konsept for virksomhetsstyring legger til grunn at *god ledelse, planlegging og styring* er sentrale elementer for å ivareta både drifts- og utviklingsoppgaver i en stor og kompleks kommuneorganisasjon.

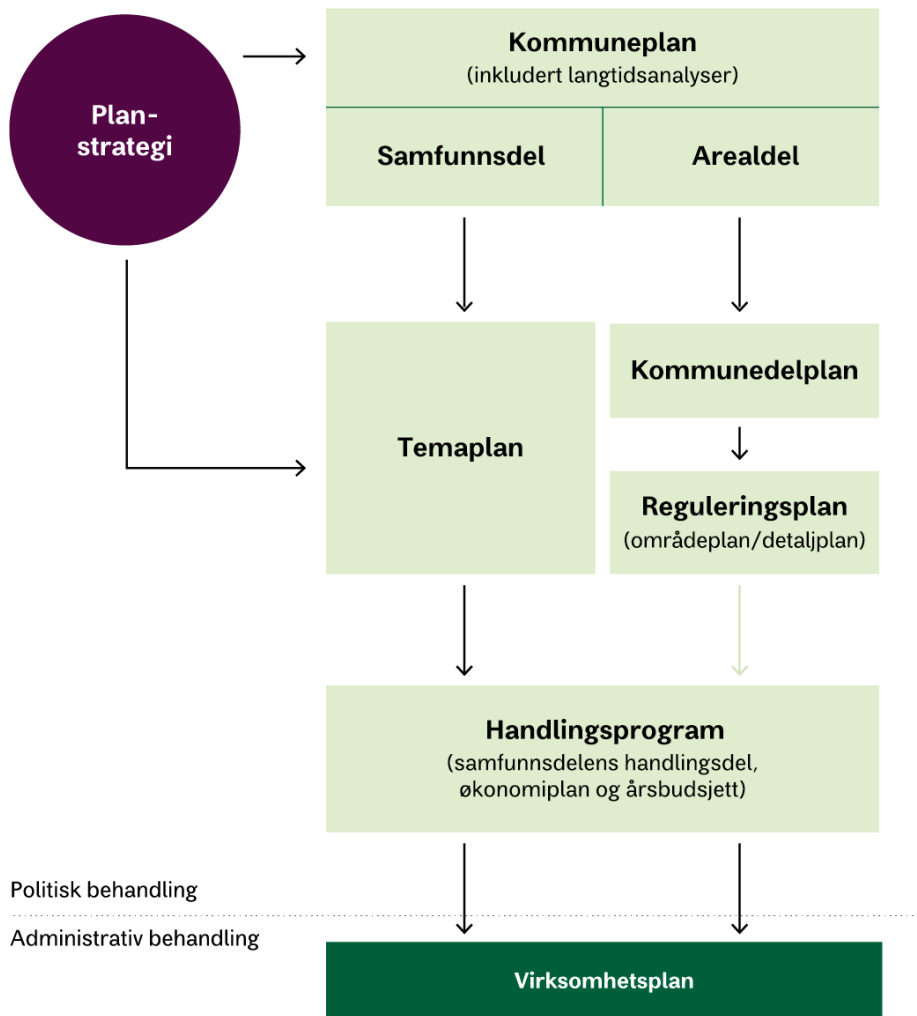
Virksomhetsstyring favner all aktivitet knyttet til ledelse, planlegging og styring av drifts- og utviklingsoppgaver, og skal sikre:

- etterlevelse av lover og forskrifter
- iverksettelse av politiske og administrative vedtak, prioriteringer og mål
- best mulige resultater og kvalitet i tjenestene
- lik og samordnet styring mellom og innen tjenesteområdene
- effektiv ressursutnyttelse

Dokumentet «[Virksomhetsstyring i Asker kommune](#)» beskriver de overordnede prinsippene for ledelse, planlegging og styring i Asker kommune.

Plansystemet

Å planlegge innebærer å definere hva vi ønsker å oppnå i fremtiden og hva vi må gjøre for å få det til. Figuren under viser plansystemet i Asker kommune. Gjennom å utarbeide og vedta strategiske planer, gir de folkevalgte retning og mål for utvikling av kommunen. Alle planer vedtas politisk med unntak av virksomhetsplanene.

Planstrategi

Planstrategien er første ledd i kommunens plansystem og langsiktige samfunnsplanlegging. Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Hensikten med planstrategien er å vurdere hvilke planer som skal utarbeides og revideres i valgperioden. I tillegg skal det vurderes om det er behov for å revidere hele eller deler av kommuneplanen. Gjeldende planstrategi for Asker kommune ble vedtatt i oktober 2020.

Kommuneplan

Kommuneplanen er kommunens overordnede strategiske styringsdokument, og inneholder mål og retningsvalg for kommunens utvikling. Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel, og gir føringer for alle andre planer i kommunen. Kommuneplanen utarbeides for en periode på 12 år og rulleres vanligvis hvert fjerde år. Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i juni 2020, mens kommuneplanens arealdel ble vedtatt i juni 2023.

Temaplaner

Temaplanene er strategiske planer som bygger på målene i kommuneplanen, og definerer innsatsområder og strategier for samfunns- og tjenesteutviklingen innenfor ulike områder. Temaplanene utarbeides gjennom bred medvirkning fra lag og foreninger, næringslivet og andre aktører i lokalsamfunnet, samt innspill fra andre offentlige aktører.

Temaplanene har normalt et 12-årsperspektiv og mange av dem er tverrsektorielle. Det innebærer at det kreves sektorovergrep og langsiktig innsats for å nå målene og følge opp de ulike innsatsområdene og strategiene. De økonomiske rammebetingelsene tilsier at ambisjonene i temaplaner som hovedregel må realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer og iverksettes over flere år.

Asker kommunes vedtatte planstrategi legger til grunn at det skal utarbeides totalt 17 temaplaner. Tabellen under viser status for arbeidet med de ulike temaplanene. Så langt er 14 temaplaner vedtatt av kommunestyret og under implementering. De tre siste temaplanene sluttbehandles i 2024. Se vedlegg for en nærmere oversikt over temaplanene.

Temaplan	Status
Arbeidsgiverpolitikk	Vedtatt 08.09.20
Medborgerskap	Vedtatt 13.04.21
Barnehage- og skolekapasitet	Vedtatt 15.06.21
Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	Vedtatt 15.06.21
Handling mot klimaendringene	Vedtatt 15.06.21
Næring	Vedtatt 14.09.21
Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker	Vedtatt 08.03.22
Vann og vannmiljø	Vedtatt 08.03.22
Kultur	Vedtatt 04.04.22
Digitalisering og smart bruk av teknologi	Vedtatt 15.11.22
Mestre hele livet – psykisk helse og rus	Vedtatt 31.01.23
Å høre til – temaplan for oppvekst	Vedtatt 09.05.23
På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne	Vedtatt 09.05.23
Naturmangfold	Vedtatt 20.06.23
Eiendom	Vedtas 1. kvartal 2024
Samferdsel og mobilitet	Vedtas 2. kvartal 2024
Bærekraftig boligutvikling	Vedtas 2. kvartal 2024

Handlingsprogram

Føringene fra kommuneplanen og temaplanene blir lagt til grunn for prioriteringene i de årlige handlingsprogrammene. Handlingsprogrammet inneholder økonomiske rammer, mål og planlagte aktiviteter for kommende fireårsperiode, samt budsjett for kommende år. De økonomiske rammene bygger blant annet på rammefaktorene i kommuneproposisjonen og statsbudsjettet.

Virksomhetsplaner

Alle virksomheter skal hvert år utarbeide en virksomhetsplan for sin virksomhet. Virksomhetsplanene er et viktig administrativt verktøy som skal sikre at de politiske prioriteringene i kommuneplanen, temaplaner og handlingsprogrammet følges opp og implementeres i hele organisasjonen.

Satsingsområder og mål

FNs bærekraftsmål som rammeverk

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov. Fellesnemnda besluttet i 2016 at FNs bærekraftsmål skulle legges til grunn for byggingen av ny kommune og arbeidet med kommuneplanen. Asker var en av de første kommunene i Norge som la bærekraftsmålene til grunn for den helhetlige samfunns- og tjenesteutviklingen.

Gjennom en bred politisk og administrativ prosess ble følgende seks bærekraftsmål valgt ut som de mest vesentlige å arbeide med i Asker:

- Mål 3 – God helse og livskvalitet
- Mål 4 – God utdanning
- Mål 9 – Industri, innovasjon og infrastruktur
- Mål 11 – Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- Mål 13 – Stoppe klimaendringene
- Mål 17 – Samarbeid for å nå målene

FNs bærekraftsmål kan deles inn i tre dimensjoner: Økonomisk bærekraft, sosial bærekraft og miljømessig bærekraft. Alle de tre dimensjonene må ivaretas samtidig for å skape en bærekraftig utvikling.

Kommuneplanens satsingsområder

Med utgangspunkt i de seks prioriterte bærekraftsmålene, er det i kommuneplanens samfunnsdel for perioden 2020-2032 definert åtte satsingsområder for Asker kommune:

- Økonomi
- Medarbeidere
- Samarbeid for å nå målene
- Bærekraftige byer og samfunn
- Handling mot klimaendringene
- God helse

- God utdanning
- Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling

Alle satsingsområdene er tverrsektorielle. Det betyr at de gjelder for alle tjenesteområder, og at vi må jobbe sammen på tvers av sektorer for å oppnå den utviklingen vi ønsker.

For hvert satsingsområde er det utarbeidet hovedmål og delmål for utviklingen av Askersamfunnet. Målene bygger på bærekraftsmålene, men er tilpasset våre lokale forhold og de utfordringene vi står overfor i Asker. Totalt består kommuneplanen av åtte hovedmål og 28 delmål. Omkring halvparten av delmålene bygger på FN-delmålene, men er tilpasset og gjort relevante for Asker. De øvrige delmålene er relatert til andre utfordringer som Askersamfunnet står overfor.

Kommunen kan ikke nå målene alene. For å løse utfordringene må vi spille på lag med innbyggerne, næringslivet, frivilligheten og andre offentlige aktører. Vi må også evne å ha tre tanker i hodet på samme tid – både miljø, økonomi og sosiale forhold må ivaretas samtidig for å skape en bærekraftig utvikling.

Samfunnsfloker som krever tverrsektoriell innsats

Samfunnet står overfor en rekke store og komplekse utfordringer i årene fremover. Kommuneplanen og temaplanene beskriver dette utfordringsbildet, og peker på hvilke strategier vi må gjennomføre for å møte utfordringene og nå målene.

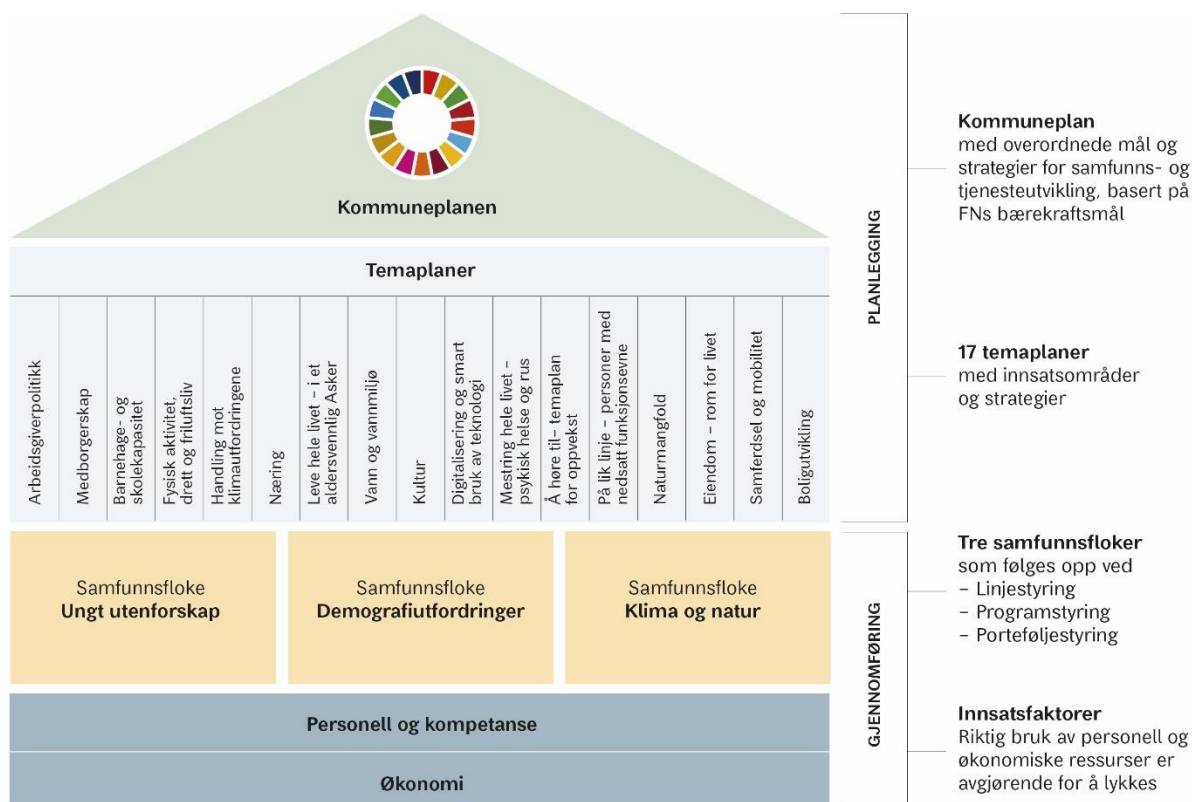
Noen utfordringer er større og mer krevende å løse enn andre. Samfunnsfloker (wicked problems) er en fellesbetegnelse på store og komplekse samfunnsutfordringer der årsakssammenhengene ofte er sammensatte og løsningene ukjente. For å løse samfunnsfloker må vi ofte tenke nytt, samarbeide og samhandle på nye måter på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer, og bygge en felles kultur for læring og erfaringsdeling.

Det er vurdert at følgende tre samfunnsfloker vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i Asker kommune i årene fremover:

- Ungt utenforskap
- Demografiutfordringer
- Klima og natur

Disse er i all hovedsak sammenfallende med KS sine vurderinger av hvilke komplekse samfunnsutfordringer som vil kreve radikale grep i årene fremover.

Figuren under viser at Asker kommunes mål og strategier er definert i kommuneplanen og temaplanene. Temaplanene har en rekke innsatsområder og strategier. Mange av strategiene er knyttet til de tre samfunnsflokene og skal bidra til å løse disse. Samfunnsflokene er dermed tett koblet til temaplanene, og arbeidet med samfunnsflokene skal hjelpe oss med å prioritere innsatsen og gjennomføre de vedtatte planene.

Arbeidet med de tre samfunnsflokene vil følges opp både gjennom ordinær linjestyring, samt tverrsektoriell innsats og koordinering ved hjelp av metodikk for program- og porteføljestyling. Riktig bruk av personell og økonomiske ressurser er avgjørende for å lykkes med arbeidet. Det vil bli definert indikatorer og annen styringsinformasjon som skal benyttes for å vurdere om aktivitetene har effekt og bidrar til måloppnåelse.

Nedenfor følger en kort beskrivelse av de tre samfunnsflokene. Det vises til tjenesteområdene for en nærmere beskrivelse av hvilke prioriteringer de enkelte tjenesteområdene vil arbeide med for å møte utfordringene.

Ungt utenforskap

Utenforskap er en stadig voksende samfunnsutfordring, og innebærer at enkeltmennesker eller grupper av mennesker står utenfor samfunnet. Det kan for eksempel være at de ikke deltar i utdanning eller arbeidsliv, eller at de mangler språklig eller kulturell tilknytning til samfunnet. Sykdom og funksjonshemming kan også være årsaker til utenforskap.

Utenforskap kan ramme alle aldersgrupper. Ungt utenforskap handler om den økende andelen barn og unge som opplever å ikke høre til i et fellesskap, og som over tid faller ut av utdanning eller arbeid. Utenforskap kan føre til dårlig livskvalitet, svak selvfølelse og dårlig helse hos den enkelte, og er også en stor samfunnsutfordring med betydelige økonomiske konsekvenser. Det er avgjørende for kommunens sosiale og økonomiske bærekraft at alle barn og unge sikres mulighet til å bidra med sine ressurser.

For å forsterke arbeidet med ungt utenforskap i Asker kommune, er det etablert en tverrsektoriell administrativ portefølje med utviklingsaktiviteter.

Demografiutfordringer

Befolkningssammensetningen vil i årene fremover endre karakter. Samfunnet får stadig flere eldre, samtidig som vi har lavere fødselskull og færre i yrkesaktiv alder. Økningen i antall eldre med behov for helse- og omsorgstjenester medfører utfordringer for velferdsstaten.

Det kreves bred og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å sikre en aldersvennlig og inkluderende stedsutvikling, inkludert boliger med egnet plassering og utforming. Kommunen, næringslivet og innbyggerne må sammen videreutvikle tettstedene med et differensiert bo- og tjenestetilbud, samt gode møteplasser som fremmer tilhørighet og samfunnsdeltakelse.

En bærekraftig tjenesteutvikling forutsetter også at flere eldre selv må planlegge egen alderdom i en egnet bolig som ligger i kort avstand til helsetilbud, hverdagstjenester og sosiale møteplasser («5-minutterstettsted»). Planlegging for aldring og mindre mobilitet fremmer mulighetene for egenmestring, god livskvalitet og mindre ensomhet. Asker kommune har en viktig rolle med å kommunisere og gi innbyggerne råd knyttet til dette.

For å forsterke arbeidet med demografiutfordringene i Asker kommune, er det etablert en tverrsektoriell administrativ portefølje med utviklingsaktiviteter knyttet til inkluderende og aldersvennlig steds- og boligutvikling. I tillegg er det etablert et eget program Velferd.

Klima og natur

Klimaendringer og tap av naturmangfold er en stor utfordring både globalt og nasjonalt.

Det er en nasjonal målsetting at Norge skal være et lavutslippssamfunn innen 2050. Norge har forpliktet seg til å redusere direkte klimagassutslipp med minst 50 prosent innen 2030, sammenlignet med nivået i 1990. Asker kommune har gjennom temaplan for handling mot klimaendringene vedtatt å redusere utslippene med 67 prosent.

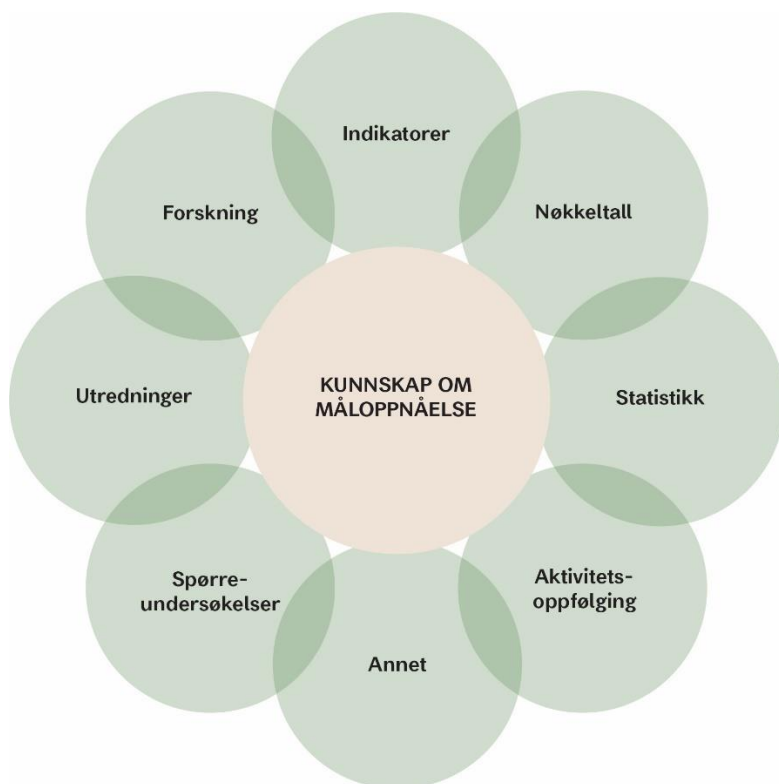
Det er også en nasjonal målsetting å ivareta miljøet og naturmangfoldet. I desember 2022 sluttet Norge seg til FNs naturavtale, der et av hovedmålene er at minst 30 prosent av land- og havområdene skal vernes innen 2030. Det er også et mål at 30 prosent av den naturen som i dag er ødelagt skal restaureres innen 2030. Temaplan for naturmangfold skal bidra til at naturen i Asker forvaltes slik at planter og dyr sikres i levedyktige bestander, og at variasjonen av naturtyper og landskap opprettholdes.

Asker kommune ønsker å være en foregangskommune når det gjelder å stoppe klimaendringene og ta vare på naturmangfoldet. For å lykkes med dette, kreves det felles innsats fra hele Askersamfunnet og alle kommunens tjenesteområder.

For å forsterke arbeidet med klima og natur i Asker kommune, er det etablert en tverrsektoriell administrativ portefølje med utviklingsaktiviteter. I tillegg er klimabudsjettet i handlingsprogrammet et viktig verktøy for å følge opp konkrete tiltak.

Evaluering og resultatoppfølging

Systematisk evaluering og resultatoppfølging skal sikre at vi beveger oss i retning av de målene vi har satt oss. Figuren under viser at en helhetlig analyse av flere ulike kunnskapskilder er viktig for å kunne vurdere graden av måloppnåelse.

Både internasjonalt og nasjonalt legges det likevel stor vekt på å bruke indikatorer, nøkkeltall og annen statistikk i vurderingene av måloppnåelse opp mot bærekraftsmålene.

Det har pågått et arbeid med å definere og videreutvikle nasjonale målepunkter med statistikk og data for bærekraftsmålene. Asker kommune har deltatt aktivt i det nasjonale arbeidet med å utvikle en klassifiseringsmodell (taksonomi) som gjør det enklere for kommuner og andre aktører å måle egen innsats i arbeidet med FNs bærekraftsmål. Klassifiseringsmodellen ble lansert i 2022, sammen med en oversikt over aktuelle indikatorer som kommunene kan velge å ta i bruk.

Indikatorer

Asker kommune har definert en rekke indikatorer som benyttes systematisk for å måle om vi beveger oss i retning av de målene vi har satt i kommuneplanen. Klassifiseringsmodellen er brukt aktivt for å hjelpe oss til å forstå hva de enkelte tallene faktisk måler, og dermed også til å vurdere hvilke tall som er best egnet til å vurdere måloppnåelse. Det er lagt vekt på å velge indikatorer med god datakvalitet, og at det bør være stor grad av kontinuitet i valg av indikatorer fra år til år.

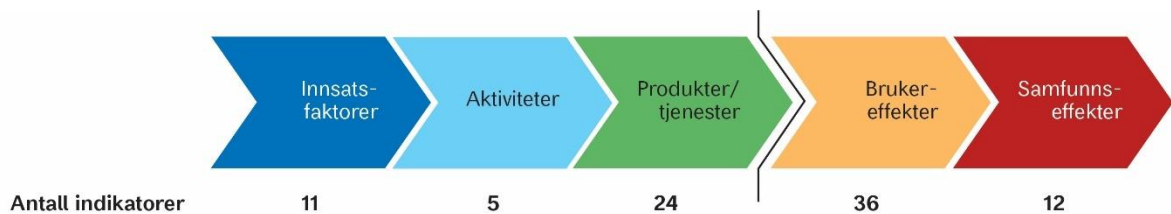
Det er i dette handlingsprogrammet totalt definert 88 indikatorer knyttet til satsingsområdene og målene i kommuneplanen. 76 prosent av disse baserer seg på offentlig statistikk. De øvrige 24 prosent av indikatorene er basert på Asker kommunes egne registerdata og spørreundersøkelser.

82 prosent av indikatorene blir oppdatert årlig. De øvrige indikatorene oppdateres sjeldnere. For et lite antall indikatorer er oppdateringsfrekvensen ennå ukjent.

For noen av indikatorene mangler det data. Årsaken til dette er at det ikke har vært mulig å slå sammen tall for de tre gamle kommunene, at nasjonale tall ikke foreligger årlig eller at det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk. For et lite antall indikatorer er målemetodikken fortsatt under utvikling og første måling ennå ikke gjennomført. Se vedlegg for oversikt over kilde og oppdateringsfrekvens for indikatorsettet.

Ved hjelp av klassifiseringsmodellen er Asker kommunes indikatorer klassifisert etter hvor de måler i resultatkjeden utarbeidet av Direktoratet for forvaltning og økonomistyring. Det er lagt vekt på å velge indikatorer som måler så nært opp mot effekt som mulig, da målene i kommuneplanen først og fremst handler om bruker- og samfunnseffekt.

Figuren under viser hvordan de 88 indikatorene fordeler seg på de ulike stegene i resultatkjeden.

Oversikten viser at de fleste indikatorene er klassifisert i kategoriene «Produkter/tjenester» og «Brukereffekter». Det betyr at de måler resultater av aktiviteter, for eksempel endringer i tjenestetilbudet og brukernes opplevelse av tjenestetilbudet. Det kan være vanskelig å finne gode tall som måler «Samfunnseffekter», og det tar ofte lang tid å se samfunnseffekten av iverksatte tiltak. Det betyr at vi i tolkningen av slike tall må være noe mer varsomme i vurderingen av kausalitet mellom gjennomførte tiltak og oppnådd effekt. Indikatorer klassifisert som «Innsatsfaktorer» eller «Aktiviteter» kan gi viktig informasjon om ressursbruk og dimensjonering av tjenestene, men måler i mindre grad bruker- og samfunnseffekt.

Indikatorene er også klassifisert etter hvilke aldersgrupper i befolkningen de måler. 18 prosent måler eksklusivt barn og unge, mens 3 prosent måler eksklusivt seniorer i alderen over 67 år. For 42 prosent av indikatorene er ikke alder relevant, og de øvrige måler den voksne befolkningen generelt.

Kommunens satsingsområder

Økonomi

En robust og bærekraftig økonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. Stabilitet og forutsigbarhet i den økonomiske politikken gir grunnlag for god kvalitet i tjenestene, fornøye brukere, innbyggere og ansatte. God økonomistyring og handlingsregler for driftsbudsjettet, investeringsbudsjettet, verdibevarende vedlikehold og finansforvaltningen skal bidra til å sikre en fremtidig bærekraftig økonomi.

Asker kommune har et godt økonomisk utgangspunkt. Forventet inntektsnivå ligger høyt sammenlignet med andre kommuner. Asker kommune har imidlertid utfordringer knyttet til et høyt ambisjonsnivå for investeringer og høy lånegjeld. Sammenligninger med andre kommuner viser at Asker også har et forholdsvis høyt kostnadsnivå.

Det vil være nødvendig med effektivisering og omstilling for å kunne opprettholde den økonomiske bærekraften i perioden fremover. Asker kommune skal ha kontinuerlig fokus på effektiv bruk av ressurser ved at det fastsettes krav til effektivisering og produktivitet i tjenestene gjennom årlige målinger og sammenligninger basert på KOSTRA-tall.

ØKONOMI				
Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune				
Nøkkeltall	2019	2020	2021	2022
Asker kommune har en god økonomisk bærekraft				
Disposisjonsfond som andel av brutto driftsinntekter (> 10 %)	15,1 %	18,1 %	18,0 %	14,8 %
Netto driftsresultat som andel av brutto driftsinntekter (> 3 %)	4,9 %	3,9 %	4,4 %	-0,7 %
Netto lånegjeld som andel av brutto driftsinntekter (< 80 %)	99,1 %	102,8 %	99,0 %	97,4 %
Vedlikehold per m ² i formålsbygg (> 140 kr/ m ²)	Ikke målt	115 kr/m ²	99 kr/m ²	132 kr/m ²
Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon				
Indikator under utvikling				

Medarbeidere

Kommunen er en kunnskapsbedrift der medarbeidere og ledere utgjør den viktigste ressursen for å levere gode tjenester. Arbeidsmarkedet er i endring, samtidig som kommunesektoren er i en periode med omstilling. Dette utfordrer kommunene som arbeidsgiver og tjenesteleverandør.

For Asker kommune er det avgjørende å lykkes med å rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere, jobbe systematisk for en felles identitet og kultur, ivareta tilliten til kommunen og ha evne til å digitalisere og drive innovasjon og nyskaping. En god arbeidsgiverpolitikk er viktig for å lykkes med dette.

Det forventes fortsatt konkurranse om relevant arbeidskraft i årene som kommer. Kommunen må være en attraktiv arbeidsgiver som tiltrekker seg og beholder kompetente medarbeidere. Flere må jobbe

lenger (økt pensjoneringsalder), flere må jobbe mer (heltidskultur), og det er nødvendig å videreutvikle og oppdatere kompetansen i organisasjonen i tråd med utviklingen.

Ledelse av morgendagens kommuner innebærer å lede i endring, omstilling og utvikling. Dagens og fremtidens kommuner må i større grad enn tidligere aktivt involvere innbyggerne og andre aktører som ressurser og samarbeidspartnere, gjennom satsing på medborgerskap og samskaping. Dette stiller nye krav til kommunens medarbeidere og ledere.

MEDARBEIDERE				
Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle				
Nøkkeltall	2019	2020	2021	2022
Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle				
Sykefraværsprosent	Ikke målt	7,7 %	8,4 %	9,3 %
Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen.				
Medarbeidere og leders opplevelse av at Asker kommune legger til rette for godt medarbeiderskap og lederskap, skala 1-5 hvor 5 er best	Ikke målt	Ikke målt	4,2	Ikke målt
Medarbeideres opplevelse av å få brukt sin kompetanse på en god måte, skala 1-5 hvor 5 er best	Ikke målt	Ikke målt	4,2	Ikke målt
Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere og ledere				
Medarbeideres opplevelse av å ha relevant kompetanseutvikling, skala 1-5 hvor 5 er best	Ikke målt	Ikke målt	3,7	Ikke målt
Andelen årsverk fordelt på fagbrev eller høyere utdanning	Ikke målt	84,2 %	84,9 %	85,0 %
Andelen heltidsansatte	Ikke målt	59,4 %	59,6 %	61,9 %
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	Ikke målt	81,9 %	81,4 %	82,3 %
Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunenes utfordringer og viser endringsvilje				
Rapporteres kvalitativt				

Samarbeid for å nå målene

Et stadig mer nettverksorientert samfunn med nye teknologiske muligheter, forutsetter mer samarbeid på tvers for å utvikle fremtidsrettede løsninger. For å lykkes med å følge opp bærekraftsmålene, trenger vi en helhetlig politikk for en bærekraftig utvikling og nye og sterke partnerskap.

Asker kommune skal være pådriver for en helhetlig og samordnet samfunns- og tjenesteutvikling som bidrar til gode og inkluderende lokalsamfunn. Kommunen har en tydelig ambisjon om samfunns- og tjenesteutvikling med høy grad av innbyggermedvirkning og samarbeid med relevante aktører. Gjennom å engasjere flere til samarbeid styrkes den samlede evnen til å løse større samfunnsutfordringer med et lokalt perspektiv.

Asker kommune skal legge til rette for at det er enkelt for frivilligheten, næringslivet og andre aktører å delta aktivt i samarbeid om å løse samfunnsutfordringer. Kommunen skal bidra til å etablere gjensidig forpliktende samarbeid og partnerskap, tilrettelegge for at alle innbyggere opplever tilhørighet og tar

medansvar, samt bidra til et levende lokaldemokrati der innbyggerne utvikler sin kunnskap og deltar i beslutningsprosessene. Kommunen har et særskilt ansvar for å bidra til at utsatte grupper som ikke i like stor grad deltar, kommer til orde og blir ivaretatt.

Å skape løsninger sammen utfordrer tradisjonelle arbeidsmåter. Det er behov for å bygge ny kompetanse i kommunen og i sivilsamfunnet, samt nye modeller for ledelse og organisering i nettverk og partnerskap.

SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE				
Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling				
Nøkkeltall	2019	2020	2021	2022
Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold				
Andelen innbyggere som deltar i frivillig arbeid	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	46 %
Andelen ungdomsskoleelever som opplever at det er et godt tilbud til ungdom i området der de bor (fritidsklubb, ungdomshus eller lignende)	38 %	Ikke målt	Ikke målt	46 %
Andelen deltakere i arbeid eller utdanning året etter endt introduksjonsprogram	Ikke målt	65 %	48 %	Tall kommer
Askersamfunnet er et levende lokaldemokrati der innbyggere i alle aldre deltar gjennom inkluderende, medbestemmende og representative beslutningsprosesser				
Endring i valgdeltakelse i kommunestyre- og fylkestingsvalget, samt stortingsvalget, fire år før (prosentpoeng)	8,77 %	Ikke målt	-2,04 %	Ikke målt
Innbyggernes opplevelse av om det er gode muligheter til å påvirke kommunale beslutninger som engasjerer dem, skala 1-4 hvor 4 er best	Ikke målt	Ikke målt	2,5	Ikke målt
Innbyggernes opplevelse av at politikerne involverer innbyggerne i forsøk på å finne løsninger på lokale problemer, skala 1-4 hvor 4 er best	Ikke målt	Ikke målt	2,5	Ikke målt
Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling				
Frivillige lag og foreningers tilfredshet med samarbeidet med kommunen, skala 1-6 hvor 6 er best	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	4,8

Bærekraftige byer og samfunn

Samfunnet står overfor store utfordringer for å sikre at byer og tettsteder er helsefremmende, bærekraftige og attraktive. Befolkningsveksten gir behov for nye boliger, arbeidsplasser og rekreasjonsområder. Dette fører til press på arealer og infrastruktur, og gir utfordringer for helse og miljø. God planlegging er viktig for å sikre innbyggernes helse, trygghet og tilhørighet, steders attraktivitet og næringsutvikling.

Asker skal utvikles som en flersenterkommune med en definert senterstruktur. Det er et mål at førstegangsetablerere, småhusholdninger og lavtlønnsgrupper får mulighet til å etablere seg i kommunen. For å sikre en god balanse i boligsammensetningen, må det bygges flere mindre boliger og leiligheter, primært i tilknytning til tettstedene.

Kommunen er avhengig av god og klimavennlig infrastruktur i de områdene man ønsker å utvikle. Flere av lokal- og nærsentrene mangler riktig dimensjonert infrastruktur i dag, og det er nødvendig med betydelige investeringer i årene fremover for å imøtekomme de store utbyggingsbehovene. Asker er en attraktiv kommune for etablering av nye næringer, og har et stort potensial for bærekraftige, miljøvennlige og kunnskapsbaserte næringer.

Kommunens arealbruk skal bidra til å sikre naturmangfoldet, kulturmiljøet og ivareta et aktivt og levende landbruk. Kommunen har en rik historie og et stort antall kulturminner og kulturmiljøer. Denne arven gir oss vår identitet og vårt særpreg, og må forvaltes på en bærekraftig og fremtidsrettet måte.

Asker kommune har store og verdifulle landbruksarealer med rik matjord og produktiv skog. Vi skal arbeide for å forhindre videre nedbygging av jordbruksarealer, og vi skal sikre vår langstrakte kystlinje og store sammenhengende friluftsområder.

Asker kommune skal være godt forberedt på å håndtere uforutsette og uønskede hendelser.

BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN				
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern				
Nøkkeltall	2019	2020	2021	2022
Askersamfunnet har bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for smart samfunnsutvikling				
Befolkningsvekst	0,8 %	0,5 %	1,2 %	1,8 %
Antall bosatte per kvadratkilometer i tettstedsareal	1 748	1 762	1 763	1767
Egendekning av arbeidsplasser (antall arbeidsplasser i kommunen/ antall sysselsatte bosatt i kommunen)	78 %	77 %	77 %	76 %
Andelen sykkelveinett som holder definert standard for sykkelveier	Ikke målt	Ikke målt	54 %	55 %
Alle innbyggere har tilgang til rent drikkevann og et tilfredsstillende avløpssystem, og en effektiv og miljøvennlig renovasjons- og avfallshåndtering				
Andel av befolkningen tilknyttet kommunal vannforsyning (<i>Metodikken for innhenting av tall er forbedret i 2022. Dette gjør det utfordrende å sammenligne tallene med foregående år</i>)	Ikke målt	89 %	89 %	87 %
Andelen prøver med tilfredsstillende drikkevannsforsyning (mht. E. coli og stabil drikkevannsløyper)	99,9 %	94,1 %	99,9 %	Tall kommer
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste	Ikke målt	95 %	91 %	94 %
Antall av kommunens fire renseanlegg som klarer å innfri renskrav	4	3	3	3
Lekkasje fra vannforsyningsnettet (<i>Metodikken for innhenting av tall er forbedret i 2022. Dette gjør det utfordrende å sammenligne tallene med foregående år</i>)	Ikke målt	28 %	43 %	32 %
Forurensning fra avløpsnettet som slippes ut i regnvannsoverløp og nødoverløp (< 5% er tilfredsstillende)	Ikke målt	0,63 %	0,14 %	0,04 %
Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser				

Andelen ungdomsskoleelever som opplever at det er trygt å være i sitt nærområde når de er ute om kvelden	87 %	Ikke målt	Ikke målt	86 %
Anmeldte lovbrudd etter lovbruddsgruppe "Vold og mishandling", per 1000 innbyggere	Ikke målt	4,4	4,4	4,4
Alle innbyggere har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger til en overkommelig pris				
Antall nye boliger per år	445	633	638	833
Andelen nye boliger i kommunen som er leiligheter eller rekkehus	63 %	76 %	78 %	78 %
Andelen nye boliger i kommunen som er leiligheter	31 %	66 %	58 %	64 %
Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet				
Konsentrasjon av finkornet svevestøv (PM2.5), mikrogram per kubikkmeter luft	4,7 µg/m3	4,6 µg/m3	5,6 µg/m3	Tall kommer
Mengde avfall fra kommunale byggeprosjekter, kg/m2	Ikke målt	27,6 kg/m2	35,9 kg/m2	48,3 kg/m2
Askersamfunnet verner om og sikrer naturmangfoldet, kulturmiljøer og et aktivt og levende landbruk				
Antall nye bygg i strandsonen siste fire år	185	180	173	182
Omdisponering av dyrket og dyrkbar jord til andre formål enn landbruk, dekar	90	44	99	68

Handling mot klimaendringene

Global oppvarming truer livsgrunnlaget vårt, og gir betydelig økt risiko for konsekvenser for økosystemer, mennesker og samfunn over hele verden. Klimautfordringene er globale, men må løses lokalt. Gjennom Paris-avtalen har Norge forpliktet seg til å bidra til at den globale oppvarmingen holdes godt under to grader sammenlignet med førindustriell tid, og helst begrense temperaturøkningen til 1,5 grader. Norges klimaforpliktelser er vedtatt gjennom en egen klimalov, der målet er at utslippene av klimagasser i 2030 skal være minst 50 prosent lavere og opp mot 55 prosent lavere enn i 1990. I 2050 må utslippene av CO2 være netto null.

De største direkte utslippene av klimagasser i Asker kommune kommer fra transport. Veitrafikken er den største utslippskilden, der personbiler utgjør hovedandelen. De indirekte utslippene av klimagasser er flere ganger større enn de direkte. Indirekte utslipp oppstår utenfor kommunens grenser, og stammer fra en rekke ulike kilder slik som materialer, mat, elektrisitet, flyreiser og forbruksvarer. Asker kommune skal bidra til klimagassreduksjon gjennom sin rolle som samfunnsutvikler, planmyndighet, eiendomsbesitter, arbeidsgiver, innkjøper og tjenesteleverandør.

Konsekvensene av klimaendringene merkes allerede med mer ekstremvær, flom og tørke, og kommunen må være forberedt på at klimaendringer vil påvirke store deler av samfunnet. Klimatilpasning handler om å gjøre valg som reduserer de negative konsekvensene av klimaendringene, og som utnytter de positive konsekvensene for natur og mennesker.

HANDLING MOT KLIMAENDRINGENE				
Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem				
Nøkkeltall	2019	2020	2021	2022
Askersamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer				
Indikator under utvikling				
Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner				
Mengde direkte klimagassutslipp i Askersamfunnet, tonn CO ² -ekvivalenter	186 211	180 661	178 984	Tall kommer
Netto forbruk av elektrisitet i husholdningene, GWh	722 GWh	714 GWh	762 GWh	Tall kommer
Andelen innbyggere som mener det er viktig at kommunen når sitt mål om å redusere klimagassutslipp i Asker med 67 prosent innen 2030 (i forhold til utslippsnivået i 2009)	Ikke målt	53 %	Ikke målt	Ikke målt
Andelen reiser som foretas med sykkel	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt
Antall kilo matsvinn per innbygger	Ikke målt	Ikke målt	41	Ikke målt
Antall kilo husholdningsavfall per innbygger	Ikke målt	452	438	390
Andelen husholdningsavfall til materialgjenvinning	Ikke målt	46,3 %	49,2 %	47,9 %
Andelen kommunale anskaffelser hvor klima/miljø er vektet enten i tildelingskriterier, kvalifikasjonskrav eller absolutte krav til produktet/tjenesten	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt
Direkte klimagassutslipp fra kommunale bygg- og anleggsplasser	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	Tall kommer
Indirekte klimagassutslipp fra materialbruk i årets ferdigstilte kommunale byggeprosjekter, målt i kg CO ₂ e/ BTA/ år	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	Tall kommer
Energibruk i kommunale bygg (kWh)	Ikke målt	72 134 574	82 104 622	80 086 934
Andelen nye kommunale biler på el/hydrogen/biogass (personbiler og varebiler)	Ikke målt	43 %	42 %	64 %

God helse

Forventede økte helseutgifter, endringer i befolknings sammensetningen og økt sykdomsbyrde representerer både lokalt, nasjonalt og globalt store utfordringer for bærekraft. Asker kommune har ansvar for å skape bærekraftige løsninger som møter helseutfordringene, motvirker sosiale helseforskjeller og fremmer god helse for alle uansett alder.

Mange forhold påvirker innbyggernes helse og livskvalitet, slik som for eksempel tilgang til aktive nærmiljøer, de fysiske omgivelsene, oppvekst- og skoleforhold, tilgang på arbeid og forhold knyttet til levevaner. Kommunen skal tilrettelegge for at alle kan delta og leve friske og sunne liv. Det er behov for en tverrsektoriell og målrettet innsats og involvering av hele samfunnet og de fleste av kommunens tjenesteområder for å lykkes.

Målrettet og systematisk innsats for å dreie ressursinnsatsen mot mer forebyggende og helsefremmende tiltak er viktig for å oppnå god folkehelse og redusere risikoen for sykdom. Kommunen må legge til rette for å skape gode og bærekraftige løsninger slik at den enkelte innbygger mestrer eget liv og opplever god livskvalitet. Gjennom medborgerskap og samskaping må det utvikles nye løsninger for bærekraftige helsetjenester. Samarbeidet skal skje med innbyggere, næringsliv, forskningsmiljøer og frivillige organisasjoner.

GOD HELSE				
Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder				
Nøkkeltall	2019	2020	2021	2022
Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død				
Andelen 9-åringer som er vaksinert mot meslinger	96,10 %	97,00 %	97,30 %	96,20 %
Andel av befolkningen (20-66 år) som mottar stønad til livsopphold	12 %	Tall kommer	Tall kommer	Tall kommer
Innbyggere (0-74 år) som har vært i kontakt med fastlege angående muskel- og skjelettplager, per 1000 innbyggere	307	301	Tall kommer	Tall kommer
Andelen ungdomsskoleelever som er lite fysisk aktive	13 %	Ikke målt	Ikke målt	12 %
Andelen innbyggere over 18 år som har minst 30 minutter moderat fysisk aktivitet 4+ dager i uken	Ikke målt	Ikke målt	22,2 %	Ikke målt
Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyd med helsa si	73 %	Ikke målt	Ikke målt	68 %
Innbyggere (0-74 år) som har vært i kontakt med fastlege angående psykiske symptomer og lidelser, per 1000 innbyggere	146	148	Tall kommer	Tall kommer
Andelen innbyggere (67-74 år) i arbeid	21,6 %	21,4 %	22,4 %	23,1 %
Innbyggere over 75 år innlagt på sykehus med hoftebrudd, per 1000 innbyggere	Tall kommer	Tall kommer	Tall kommer	Tall kommer
Andelen innbyggere over 18 år som opplever at de er plaget av støy fra trafikk hjemme	Ikke målt	Ikke målt	10,4 %	Ikke målt
Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid				
Andelen årsverk med fagutdanning i de kommunale pleie- og omsorgstjenestene med relevant fagutdanning	Ikke målt	72,7 %	76,5 %	74,50 %
Innbyggere som mottar helsetjenester lever aktive og selvstendige liv, tar medansvar for egen helse og deltar i utforming av tjenestene ut fra den enkeltes forutsetninger og behov				
Andelen innbyggere over 80 år som bor hjemme	Ikke målt	90,4 %	89,8 %	90,90 %
Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer				
Indikator under utvikling				

God utdanning

God utdanning er viktig for den enkelte, for det sosiale fellesskapet og for samfunnet som helhet. En god utdanning skal fremme barn, unge og voksnes kunnskapsutvikling, ferdigheter og holdninger, slik at de kan oppleve å mestre eget liv og utvikle kompetanse til å delta i arbeid, samfunn og være en del av et fellesskap med andre. Utdanningen skal fremme demokratiske verdier og holdninger, og gi alle mulighet til å utfolde seg, utvikle skaperglede, engasjement, nysgjerrighet og lyst til å utforske.

Mangfold og respekt for den enkeltes overbevisning ligger til grunn for arbeidet med læring og utdanning. Det å fremme den enkeltes mentale og fysiske helse, er avgjørende for god læring og utvikling.

God utdanning kan skje på mange arenaer – i barnehage, skole, voksenopplæring, kulturskole, idrettsklubber og på kulturarenaene. Sammenhengen og samspillet mellom de ulike arenaene kan bidra til trygg, inkluderende og helsefremmende utdanning, hvor den enkelte utvikler livsmestring og kompetanse for fremtiden.

GOD UTDANNING				
Askersamfunnet sikrer inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremmer muligheter for livslang læring for alle				
Nøkkeltall	2019	2020	2021	2022
Askersamfunnet har inkluderende og trygge oppvekstmiljøer med leke- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse				
Andelen ungdomsskoleelever som sier at de er fornøyde med sitt lokalmiljø	70 %	Ikke målt	Ikke målt	70 %
Andelen elever (7. trinn) som svarer at de har blitt mobbet av medelever, mobbet digitalt og/eller blitt mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere	Ikke målt	7,8 %	6,9 %	7,7 %
Andelen elever (10. trinn) som svarer at de har blitt mobbet av medelever, mobbet digitalt (på skolen) og/eller blitt mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere	Ikke målt	4,4 %	3,4 %	5,4 %
Elevenes trivsel på skolen (7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	4,2	4,1	4,2	4,2
Foreldrenes opplevelse av barnets trivsel i barnehagen, skala 1-5 hvor 5 er best	Ikke målt	4,8	4,7	4,7
Alle barn har tilgang til barnehage av god kvalitet som bidrar til trygghet, utvikling og læring, og som forbereder barna til å begynne i grunnskolen				
Andelen barnehagelærere i forhold til grunnbemanning	Ikke målt	39,7 %	41,3 %	39,1 %
Foreldrenes opplevelse av barnehagens bidrag til barnets utvikling, skala 1-5 hvor 5 er best	Ikke målt	4,6	4,6	4,6
Alle fullfører likeverdig grunnskole med opplæring av god kvalitet, har høyt læringsutbytte og et godt grunnlag for å fullføre videregående opplæring				
Elevenes opplevelse av opplæring som motiverer og fremmer læring (Vurdering for læring, 7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	3,7	3,5	3,6	3,6

Elevenes motivasjon for skole og skolearbeide (7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	3,6	3,5	3,6	3,5
Andelen elever som fullfører videregående opplæring innen fem/ seks år	83 %	83 %	84 %	Tall kommer
Skolens bidrag til elevenes læring (skolebidragsindikator, 5.-7. trinn), indeks hvor >0 er bedre enn landsgjennomsnittet	Ikke målt	0,5	0,2	0,3
Skolens bidrag til elevenes læring (skolebidragsindikator, 8.-10. trinn), indeks hvor >0 er bedre enn landsgjennomsnittet	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt
Barn og unge utvikler relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap				
Andelen ungdomsskoleelever som svarer at de tror at de kommer til å få et godt og lykkelig liv	71 %	Ikke målt	Ikke målt	69 %
Elevenes (Vg1) svar på "Er du interessert i å lære på skolen?", skala 1-5 hvor 5 er best	Ikke målt	4	3,9	3,8
Andelen lærere som oppfyller kompetansekrav for undervisning i fag de underviser i	Ikke målt	78 %	81 %	84 %
Andelen innbyggere (15-24 år) som verken er i arbeid eller utdanning	8,2 %	8,1 %	7,3 %	Tall kommer
Sysselsatte med bestått fagprøve, plassering i Kommune-NM hvor 1 er best	348	348	349	348

Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling

Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling er viktige virkemidler i Asker kommunes møte med fremtidens utfordringer. Innovasjon kan defineres som å skape verdier på nye måter, og Asker har et godt utgangspunkt for verdiskaping gjennom å videreutvikle sin innovasjonsevne. Gjennom målrettet satsning på teknologi, digitalisering og næringsutvikling skal kommunen sikre en god og fremtidsrettet samfunns- og tjenesteutvikling.

For at kommunen skal fortsette å levere tjenester av god kvalitet, må arbeidet med systematisk tjenesteinnovasjon videreføres og styrkes. En av kommunens utfordringer er å styrke evnen til å ta i bruk og skalere nye løsninger. For å lykkes med dette, må kommunen etablere partnerskap og samarbeide med ulike nettverk både lokalt, regionalt, nasjonalt og/eller globalt. Et annet viktig virkemiddel er å videreutvikle mer helhetlige og brukervennlige digitale tjenester for Askersamfunnet.

Asker har et variert og lønnsomt næringsliv, og antallet arbeidsplasser er relativt høyt sammenlignet med antall innbyggere. Det er imidlertid stor pendling både inn og ut av kommunen, og det betyr at vi ikke har nok kortreise arbeidsplasser eller «rett næringsliv» der kompetansen bor. Tilgang på kvalifisert arbeidskraft, samt en helhetlig og robust teknisk og digital infrastruktur, er viktig for at kommunen skal være attraktiv for næringslivet.

INNOVASJON, DIGITALISERING OG NÆRINGSUTVIKLING				
Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv				
Nøkkeltall	2019	2020	2021	2022
Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer				
Tildelte midler til Askersamfunnet fra Innovasjon Norge, EU eller Forskningsrådet, mill. kr	89	121	80	70
Andelen arbeidsplasser i informasjons- og kommunikasjonsbedrifter	3,1 %	3,3 %	3,1 %	3,2 %
Antall registrerte patenter i Askersamfunnet, per 100 000 innbyggere	19,1	6,3	8,3	8,2
Andelen installerte smarte vannmålere	42 %	80 %	90 %	92 %
Askersamfunnet har en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet				
Andelen husholdninger med bredbåndsdekning med minst 100 Mbit/s	Ikke målt	92 %	95 %	98 %
Andelen husholdninger med fiber/ 1GB fastnett	Ikke målt	78 %	93 %	95 %
Andelen husholdninger med 5G	Ikke målt	0 %	30 %	60 %
Askersamfunnet har et attraktivt og innovativt næringsliv som bidrar til arbeidsplasser og verdiskaping				
Total plassering i Kommune-NM	15	16	15	14
Plassering i Kommune-NM blant kommuner i Viken	6	6	6	6
Andelen vekst i arbeidsplasser av befolkningsveksten	47 %	-101 %	83 %	49 %

Økonomiske rammebetingelser

Strammere kommuneøkonomi

Det har i 2022 og 2023 vært stor usikkerhet knyttet til kommunesektorens rammebetingelser. Asker kommune opplevde gjennom 2022 og videre inn i 2023 en tydelig innstrammet kommuneøkonomi sammenlignet med situasjonen ved inngangen til 2022. I tillegg er norsk økonomi og verdensøkonomien fortsatt preget av langt større usikkerhet enn normalt, noe som påvirker kommunens handlingsrom.

Regjeringens forslag til vekst i frie inntekter i statsbudsjettet for 2024 er i tråd med forventningene fra kommuneproposisjonen. Både demografiske endringer og ikke minst antall flyktninger gjør at presset på kommunale tjenester øker sterkt. Viktige tjenester som skole og velferdstjenester er også blitt dyrere for kommunen. Derfor er veksten i kommunenes frie inntekter nødvendig. Mange kommuner vil likevel få en stram økonomi i årene fremover. Det vil være behov for omstilling og effektivisering i Asker kommune også i neste handlingsprogramperiode.

Ambisjoner for tjenestetilbudet

Ambisjonen for Handlingsprogram 2024-2027 er å legge til rette for gode, likeverdige og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne innenfor de økonomiske rammene som foreligger. En robust og bærekraftig økonomi er avgjørende for at Asker kommune skal kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til innbyggerne både på kort og lang sikt. Tjenestene skal ha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse, og kommunen skal satse på innovasjon, digitalisering, medborgerskap og samskaping for å møte fremtidens utfordringer. Det er en målsetting at velferdstjenestene skal være organisert så nær innbyggerne som mulig.

Harmonisering av tjenestetilbudet (tjenestestandard, dekningsgrader, gebyrer og brukerbetaling) har vært en viktig del av kommunesammenslåingen, og en forutsetning for at Asker kommune kan tilby likeverdige tjenester til innbyggerne uavhengig av hvor de bor i kommunen. Harmoniseringsarbeidet er for de fleste tjenesteområder nå ferdigstilt. Alle tjenesteområder vil imidlertid jobbe videre med tjenesteutvikling og innovasjon i tråd med føringene i temaplanene, innenfor de økonomiske rammene som foreligger.

Rammebetingelser

Handlingsprogram 2024-2027 bygger på følgende rammebetingelser:

- Vedtatt Handlingsprogram 2023-2026
- Sak om Handlingsprogram 2023-2026 - revidert budsjett og økonomiske utsikter fremover, vedtatt av kommunestyret i sak 19/23
- Det økonomiske opplegget for kommunesektoren i 2024, slik det er redegjort for i kommuneproposisjonen (Prop.112 S (2022-2023))
- Handlingsregler for den økonomiske utviklingen, vedtatt av kommunestyret i sak 10/20
- Sak om strategiske mål og økonomiske rammer for Handlingsprogram 2024-2027, vedtatt av kommunestyret i sak 38/23
- Kommunestyrets vedtak i 1. og 2. tertialrapport 2023
- Vedtatte temaplaner
- Statsbudsjettet for 2024

Handlingsregler

Økonomiske handlingsregler skal bidra til å sikre kommunens økonomiske stilling og gode velferdstjenester. Kommunestyret har som en del av økonomireglementet vedtatt handlingsregler for netto driftsresultat, disposisjonsfond, gjeldsgrad og verdibevarende vedlikehold.

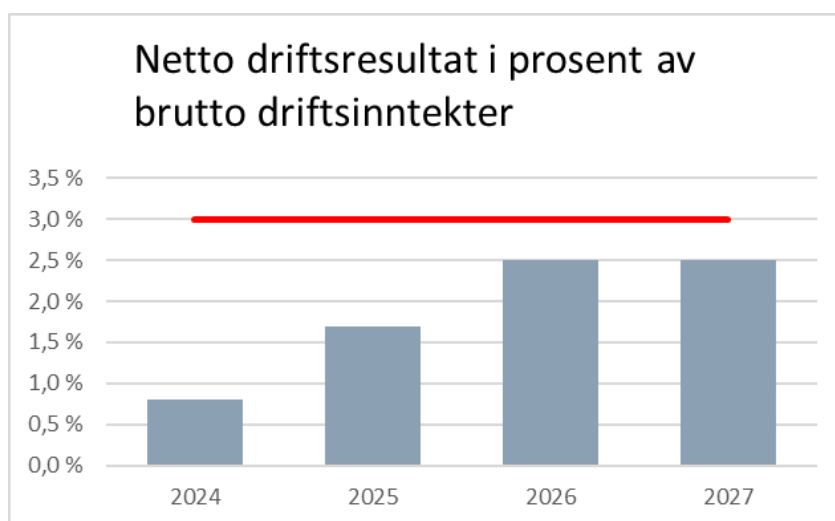
Tabellen under viser handlingsreglene for Asker kommune.

I prosent av driftsinntekter	Ikke godkjent resultat	Laveste akseptable resultat	Ønsker resultat
Netto driftsresultat	<1,75 %	1,75 - 3 %	>3 %
Disposisjonsfond	< 5 %	5 - 10 %	> 10 %
Gjeldsgrad	> 100 %	100 - 80 %	< 80 %
Verdibevarende vedlikehold formålsbygg	< 100 kr/m ²	100-140 kr/m ²	>140 kr/m ²

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser hvilke midler som ikke er benyttet i driftsregnskapet. Midlene er ikke til fri benyttelse. Deler av netto driftsresultat er allerede vedtatt avsatt til fond og finansiering av investeringer.

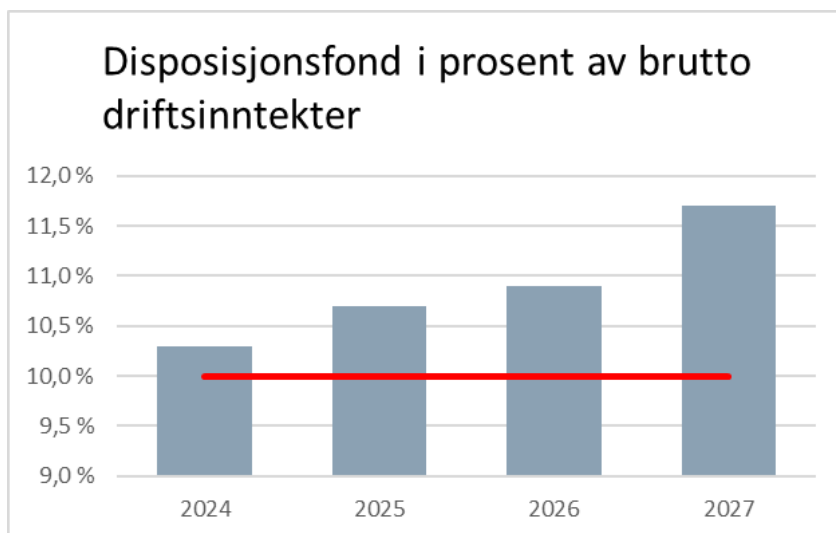
Det er for 2024 budsjettert med et netto driftsresultat på 0,8 prosent. Dette utgjør omkring 74,5 mill. kroner av kommunens brutto driftsinntekter.

Budsjettert netto driftsresultat ligger lavere enn målsetningen i hele perioden, til tross for omstillings- og effektiviseringskravet.

Disposisjonsfond

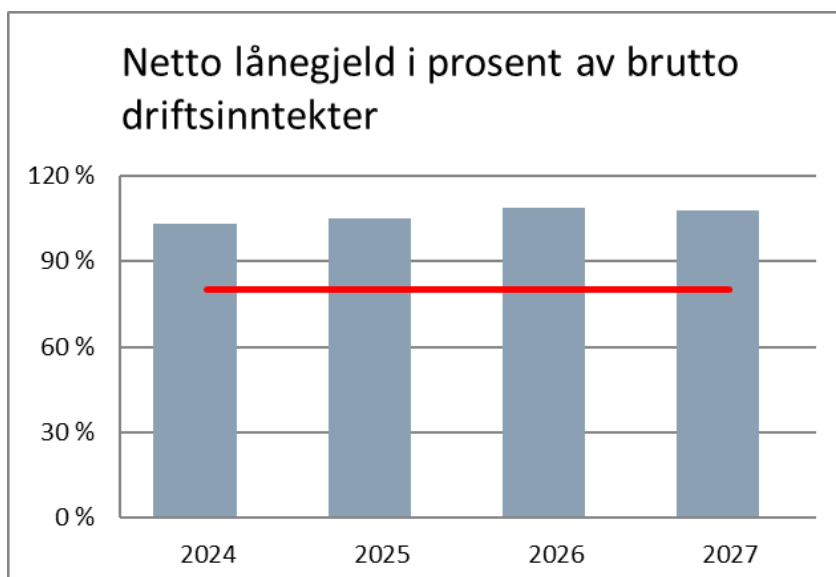
Disposisjonsfond viser hva kommunen har tilgjengelig av frie reserver. Kommunens energifond utgjør en stor andel av disposisjonsfondene. Fondet forvaltes i henhold til reglementet for finans- og gjeldsforvaltning. Reglementet forutsetter at fondets grunnkapital og realverdiavsetninger ikke skal benyttes.

Disposisjonsfondet, inklusive energifondet, ligger over måltallet på 10 prosent i hele perioden.

Gjeldsgrad

Asker kommune har utfordringer knyttet til et høyt ambisjonsnivå for investeringer og høy lånegjeld, og gjeldsgraden er vesentlig høyere enn handlingsregelen tilsier. Økt lånegjeld vil kreve egenkapitalfinansiering, og medfører at rente- og avdragsutgiftene vil legge beslag på en stadig større andel av kommunens frie inntekter. Økonomien til Asker kommune vil tåle høye investeringer i enkelte år. Høy investeringsaktivitet på lang sikt er imidlertid krevende. Handlingsregelen tilsier at gjeldsgraden ikke skal overskride 100 prosent av brutto driftsinntekter.

LÅNEGJELD UB (tall i mrd. kr.)	2024	2025	2026	2027
Startlån	2,0	2,3	2,5	2,7
Lån til finansiering investeringer	9,8	10,2	10,8	10,8
SUM	11,8	12,5	13,3	13,5
Netto lånegjeld i prosent av samlede inntekter	103 %	105 %	109 %	108 %

Med det investeringsprogrammet som er lagt i inneværende økonomiplanperiode, vil gjeldsgraden holde seg høy de neste årene. Tabellen over viser hvor stor lånegjelden vil være hvert år i perioden, samt beregnet gjeldsgrad. Den samlede lånegjelden vil øke med 1,7 mrd. kroner fra 2024 til 2027. Ved utgangen av 2027 vil lånegjelden være på 13,5 mrd. kroner. Gjeldsgraden vil under dagens forutsetninger være på 103 prosent ved utgangen av 2024, for deretter å øke til 108 prosent i 2027. Den høye gjeldsgraden fører til at renter og avdrag legger beslag på en større andel av driftsbudsjettet enn ønskelig. Det er viktig at eventuelle nye investeringer prioriteres opp mot vedtatte investeringer, slik at den samlede gjeldsgraden ikke øker.

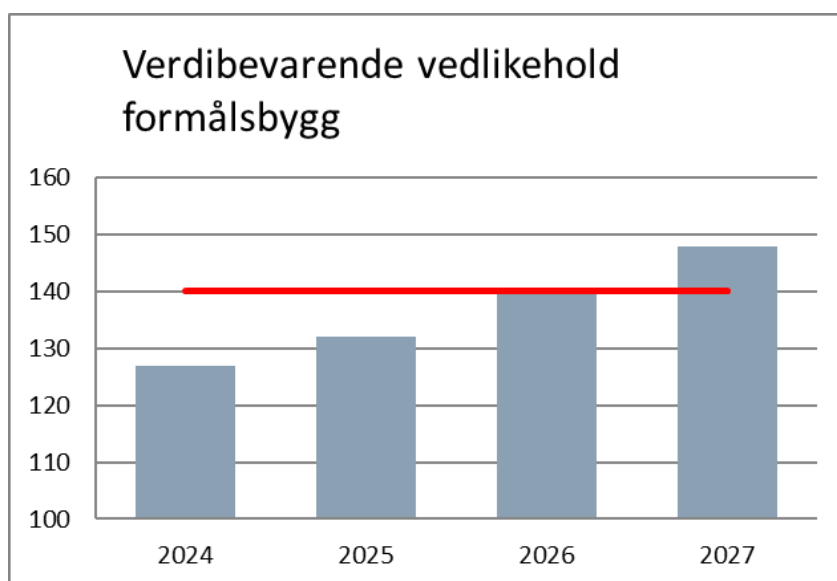
En del av investeringene ligger innenfor selvkostområdene renovasjon, vann og avløp. Disse finansieres gjennom gebyrer fra brukerne. Verdien av investeringene innenfor disse områdene var ved utgangen av 2022 på omkring 2,2 mrd. kroner. Dersom selvkostområdene trekkes ut ved beregning av gjeldsgraden, vil gjeldsgraden i 2022 være på 73 prosent. Måltallet i handlingsregelen inkluderer imidlertid også investeringer i selvkostområdene.

Pensjonsforpliktelsen skal avspeile det økonomiske ansvaret kommunen har påtatt seg på beregningstidspunktet overfor hver enkelt ansatt som er tatt opp i pensjonsordningen. For 2022 var den samlede pensjonsforpliktelsen på 7,2 mrd. kroner.

Verdibevarende vedlikehold av formålsbygg

Handlingsregelen for verdibevarende vedlikehold i eide formålsbygg har fokus på formuesforvaltning og verdibevarende vedlikehold. Formålsbygg er i KOSTRA definert som lokaler til administrasjon, barnehager, skoler, institusjoner, idrettsbygg og kommunale kulturbygg. Eide formålsbygg (utvalgte formålsbygg i KOSTRA) utgjør 67 prosent av det kommunen eier totalt. Av eid areal har kommunen ca. 1300 boliger som ligger i boligsentre eller er boliger uten fast bemanning.

Handlingsregelen for verdibevarende vedlikehold i eide formålsbygg viser kommunens budsjetterte nivå på vedlikehold knyttet til formålsbygg. Vedlikehold per m² i eide formålsbygg er under handlingsregelens mål på 140 kroner per m² i begynnelsen av perioden. Med budsjetterte forutsetninger er vedlikeholdet per m² på 127 kroner i 2024, men økende til 148 kroner i slutten av perioden.

Befolkningsutvikling

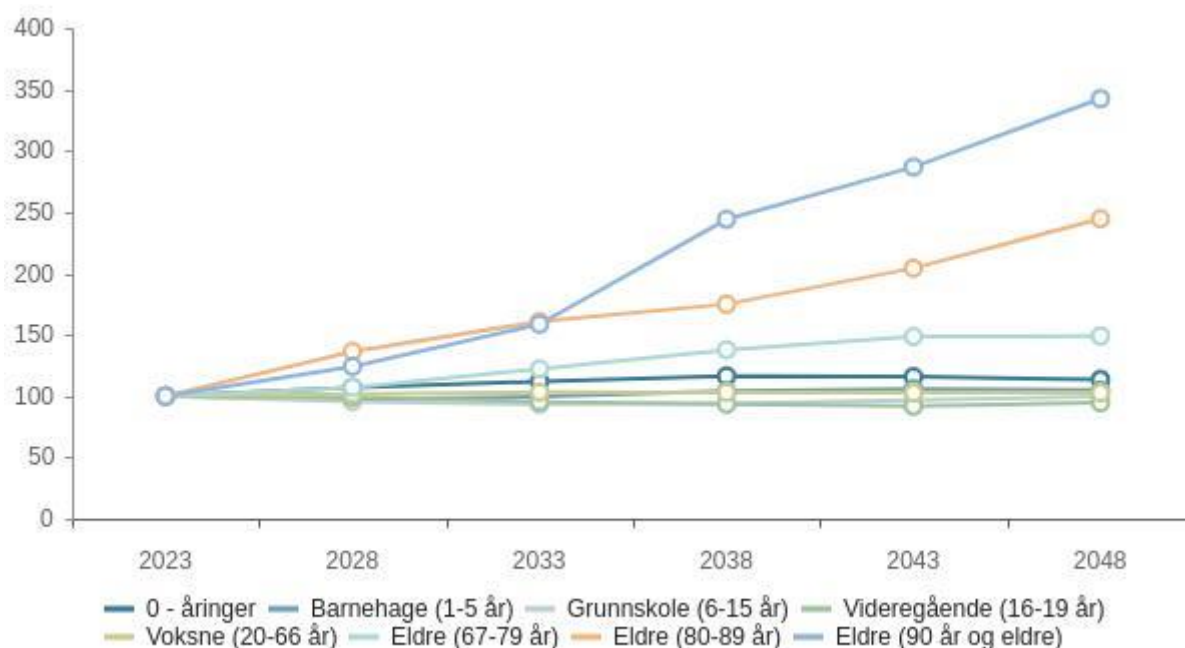
Kommuneplanen definerer de overordnede målene for kommunens utvikling. De økonomiske utviklingstrekkene som følger av kommuneplanen, er belyst i den langsiktige investerings- og driftsanalysen (LIDA). Formålet med analysen er å vise ulike framskrivninger av kommunens økonomi basert på det som i dag er sannsynlige demografiske endringer og geografisk valgte utbyggingsretninger.

Kommuneplanen legger opp til en langsiktig befolkningsvekst på 1,1 prosent. Dette krever at kommunen må prioritere investeringer i infrastruktur som understøtter både utbygging, transport og kapasitet i tjenestene. Befolkningsveksten fra 1. januar 2022 til 1. januar 2023 var på 1,8 prosent. I handlingsprogramperioden 2024-2027 legges det til grunn en forventet befolkningsvekst på 1,3 prosent. Dette forutsetter at hele boligbyggeprogrammet skissert i kommuneplanens arealdel realiseres innenfor gitte tidsrammer.

Befolkningsframskrivingene tar utgangspunkt i at den planlagte boligbyggingen i arealdelen realiseres. I flere utviklingsområder i kommunen er det nå en høy boligproduksjon, først og fremst på Vestre Billingstad, Høn/Landås og i Slemmestad. Samtidig har faktorer som prisstigning og økte renter begynt å påvirke økonomien i samfunnet, og dette vil kunne medføre en dempet boligvekst fremover. Det er dermed grunn til å anta at flere boligprosjekter vil realiseres over lengre tid enn planlagt, og kanskje i en noe mindre skala. Kommunen gjør en nærmere vurdering av befolkningsveksten hvert år.

Grafen under viser befolkningsprognose for de neste 25 årene fordelt på aldersgrupper. Det vil bli størst vekst i aldersgruppen eldre over 67 år. Antall barnehagebarn vil øke litt i perioden, mens antall barn i skolealder vil ha en svak nedgang.

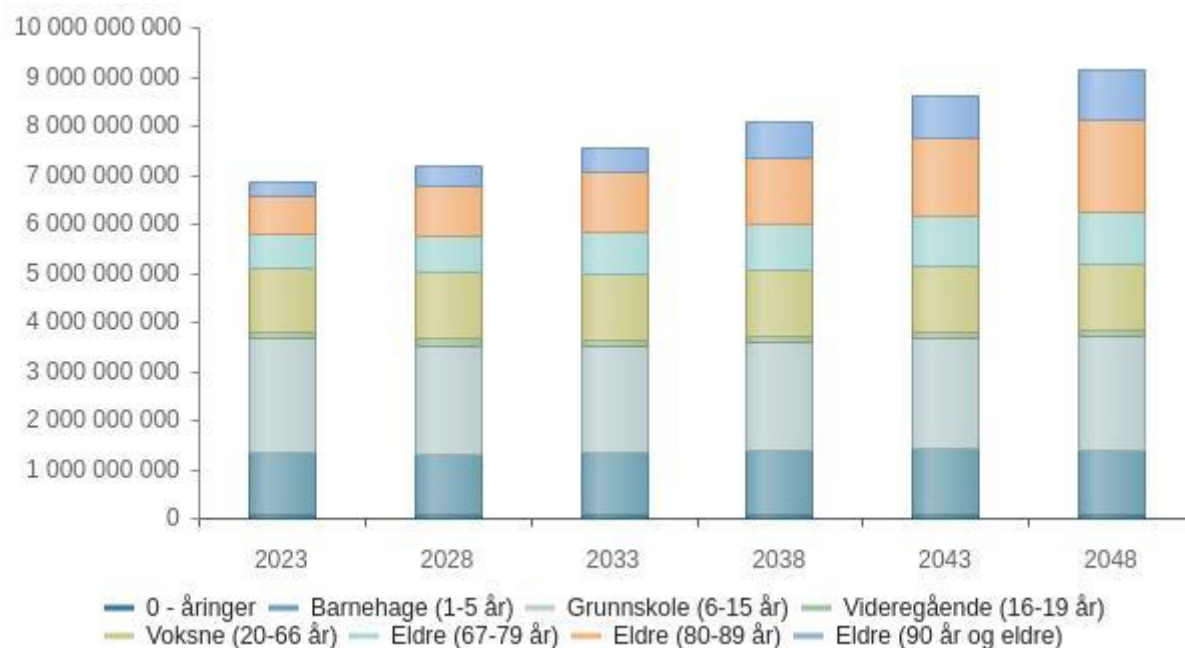
Prognose befolkningsvekst

Prognose type: Middels nasjonal vekst

Prognose periode: 25

Demografiutgifter

De demografiske endringene vil ha betydelige konsekvenser for tjenestebehovet og kommunens økonomi fremover. En framskriving av demografiutgiftene frem til 2048 viser at Asker kommune vil få økte utgifter på 2,3 mrd. kroner. Omkring 2,2 mrd. kroner av dette knytter seg til aldersgruppen 67 år og eldre.

De økonomiske konsekvensene av en aldrende befolkning avhenger blant annet av i hvor stor grad den økte levealderen slår ut i flere friske år. Det er uansett avgjørende at Asker kommune gjennomfører aktive grep i dag for å opprettholde den økonomiske bæreevnen fremover.

Omstilling og effektivisering

Regjeringen legger hvert fjerde år frem en perspektivmelding som beskriver utfordringer for landet og norsk økonomi de neste 50 årene. Perspektivmeldingen 2021 (Meld. St. 14 (2020-2021)) legger til grunn at endrede internasjonale rammebetingelser, klimaendringer, demografiendringer og nye økonomiske forutsetninger vil prege samfunnsutviklingen i årene fremover. Det vil stå færre i yrkesaktiv alder bak hver pensjonist, statens utgifter vil øke mer enn inntektene og petroleumsnæringen vil miste mye av sin betydning som vekstmotor i norsk økonomi.

For å løse disse utfordringene må offentlig sektor jobbe med både innovasjon, omstilling og effektivisering. Vi må tenke nytt, utvikle nye løsninger og jobbe på nye måter. Samarbeid og samhandling på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer blir viktig for å lykkes. Vi må også få til mer for mindre. Perspektivmeldingen viser til at det ligger et stort potensial i effektivisering i kommunesektoren. Dersom kommunene stiller samme krav til økt effektivitet som statlige virksomheter, tilsvarende 0,5 prosent av driftsutgiftene hvert år, kan det frigjøres 1,4 mrd. kroner årlig som kan omdisponeres til andre formål.

Effektivisering og omstilling er en forutsetning for at Asker kommune skal ha økonomisk bærekraft i fremtiden. Omstilling handler om å tilpasse kommunens drift til gjeldende økonomiske rammer og tilgjengelige ressurser, enten ved økt produktivitet, utvikling eller endring av tjenestetilbudet.

Handlingsprogram 2024-2027 legger til grunn en omstilling og effektivisering på totalt 210 mill. kroner i løpet av 2027. Kommunedirektøren legger opp til at hoveddelen av omstillingen gjennomføres i 2024 og 2025, for deretter å avløses av en effektivisering på et normalt nivå i slutten av perioden.

I 2024 utgjør omstillingskravet 120 mill. kroner, noe som tilsvarer 1,9 prosent av tjenesteområdenes netto driftsramme. I 2025 er det lagt opp til en ytterligere reduksjon av driftsbudsjettet på 50 mill. kroner. I 2026 og 2027 reduseres driftsbudsjettet med 20 mill. kroner årlig.

Kommunedirektøren mener at en rammejustering på 120 mill. kroner i 2024 i all hovedsak kan gjennomføres ved hjelp av bemanningstilpasning, løpende effektivisering og tjenesteutvikling. Løpende effektivisering og tjenesteutvikling ligger innenfor kommunedirektørens fullmakt.

Eventuelle omstillingstiltak av prinsipiell karakter, som innebærer vesentlig endret/reduert tjenestetilbud eller økte gebyrer/brukerbetaling, vil bli lagt frem for politisk behandling i februar 2024 og eventuelt i tertialrapporter. Kommunedirektøren vil legge til rette for medvirkningsprosesser med berørte virksomheter, brukere og politiske organer. Det er viktig at beslutninger blir fattet tidlig på året, slik at tiltak får helårseffekt, at omstillingen ikke forsinkes og at de økonomiske utfordringene ikke blir større.

Selskaper kommunen eier og tilskuddordninger og avtaler kommunen har med eksterne aktører, er også omfattet av omstillingen og må bidra på lik linje som kommuneorganisasjonen.

Kommunedirektøren vil holde formannskapet som «driftsstyre» løpende orientert om status for omstillingsprogrammet, blant annet gjennom hyppigere økonomirapporteringer. Formannskapet har et særlig sektorovergripende ansvar for å se helhet og sammenheng i økonomi- og omstillingsarbeidet på tvers av fag- og tjenesteområder.

Tabellen under viser fordelingen av omstillingsbeløpet mellom tjenesteområdene. Fordelingen er basert på en vekting mellom følgende kriterier:

- Teoretisk handlingsrom ([KOSTRA-analyse](#))
- Antall årsverk
- Brutto budsjetttramme (eksklusive vann-, avløps- og renovasjonsområdet)

Tjenesteområde Administrasjon og ledelse har i hele perioden et forholdsmessig høyere omstillingskrav enn de øvrige tjenesteområdene. Selv om eksterne analyser viser at Asker kommune har en effektiv administrasjon sammenlignet med andre kommuner, er det fortsatt er rom for ytterligere effektivisering.

Omstilling og effektivisering 2024-2027

Beløp i 1000 kr

Tjenesteområde	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Administrasjon og ledelse	-11 900	-16 900	-18 900	-20 900
Medborgerskap	-9 900	-14 000	-15 700	-17 400
Oppvekst	-36 500	-51 700	-57 700	-63 700
Samfunnstjenester	-13 000	-18 400	-20 600	-22 800
Samfunnsutvikling	-4 800	-6 800	-7 600	-8 400
Velferd	-43 900	-62 200	-69 500	-76 800
Totalsum	-120 000	-170 000	-190 000	-210 000

Omstillingsstrategi i 2024 – bemanningstilpasning og kostnadseffektive tjenester

Omstillingen og effektiviseringen vil i 2024 i hovedsak skje gjennom bemanningstilpasning og kostnadseffektive tjenester. Kommunedirektøren vurderer at bemanningstilpasningen på det nåværende tidspunkt kan løses gjennom naturlig turnover og en stram styring av årsverksutviklingen.

Kommunedirektøren iverksatte i august 2023 en ansettelsesstopp i Asker kommune. I tillegg er det gitt føringer om at merarbeid og overtid skal begrenses til det høyst nødvendige. Det samme gjelder bruk av tilkallingsvakter/ekstravakter, vikarer og innleie fra private vikarbyråer.

Følgende stillinger er unntatt fra ansettelsesstoppen:

- Undervisningspersonell i skolen
- Pedagoger i barnehager
- Sykepleiere og vernepleiere
- Leger

Ansettelsesstoppen innebærer at kommunedirektørens delegerte tilsettingsmyndighet til virksomhetsledere og avdelingsledere midlertidig er trukket tilbake. Det betyr at ingen stillinger kan lyses ut eller besettes uten godkjenning av tjenesteområdedirektørene, med de unntakene som er nevnt over. Kommunedirektøren legger til grunn at ansettelsesstoppen vil gjelde så lenge det er nødvendig, og i alle fall ut 2024.

Videre vil tjenesteområdene i 2024 jobbe aktivt med å oppnå mer kostnadseffektive tjenester gjennom løpende effektivisering og tjenesteutvikling. Løpende effektivisering og tjenesteutvikling betyr at en

tjeneste i utgangspunktet videreføres med samme behovsdekning som tidligere, men at den kan gis på andre måter. Dette innebærer for eksempel å vurdere nye måter å jobbe på, endre arbeidsprosesser og arbeidstidsordninger, samt jobbe aktivt for å oppnå flere heltidsstillinger. Økt mobilisering av ressurser i sivilsamfunnet er også en viktig del av omstillingsarbeidet.

I arbeidet med å vurdere endringer i tjenestetilbudet, vil kommunedirektøren søke å redusere omfanget av endringer i tjenester til brukere med store og sammensatte behov. Kommunedirektøren vurderer også at mer lovregulerte tjenester bør skjermes i større grad enn mindre lovregulerte tjenester.

Omstillingsstrategi i 2025 – strukturelle tiltak

Fra 2025 og i årene fremover vil det være nødvendig å gjennomføre strukturelle endringer for at Asker kommune skal kunne møte de store samfunnsutfordringene og opprettholde den økonomiske bærekraften.

Strukturelle endringer innebærer å endre måten en tjeneste er organisert eller leveres på, slik at oppgavene kan utføres på en bedre og mer effektiv måte. Innovasjon, økt digitalisering og tjenstedesign kan inngå som viktige elementer i strukturelle tiltak. Samtidig kan det være nødvendig å vurdere endringer knyttet til lokalisering og geografisk inndeling av tjenester.

Kommunedirektøren legger til grunn at det vil være nødvendig å gjennomføre større eller mindre strukturelle endringer i alle tjenesteområder, men at behovet muligens vil variere mellom tjenesteområdene. Kommunedirektøren vil i 2024 arbeide med å konkretisere aktuelle strukturtiltak. Nedenfor følger en oversikt over temaer som skal utredes nærmere. Oversikten er ikke uttømmende.

Skole- og barnehagestruktur

Skolene i Asker har samlet sett god kapasitet. Kapasiteten varierer imidlertid mellom skolene og mellom ulike geografiske områder og skolekretser.

Per i dag har Asker kommune en overkapasitet i skolebyggene på ca. 1600 elevplasser på barneskolene og ca. 400 elevplasser på ungdomsskolene. De fleste skolene med overkapasitet befinner seg i Asker midt og Asker sør.

Nord i kommunen er det imidlertid store kapasitetsutfordringer, samtidig som dette området vil få en betydelig boligvekst de neste 12 årene. Det vil blant annet være behov for økt skolekapasitet i Asker sentrum, spesielt knyttet til utbyggingen på Høn/Landås.

Dette utfordringsbildet viser at det er rom for omstilling og effektivisering gjennom å vurdere både økt fyllingsgrad i eksisterende skoler, en tilpasning av antall skoler og etablering av større enheter.

Skolestørrelse er en viktig kostnadsdriver i grunnskolen. Store skoler gir vanligvis lavere utgifter til undervisning per elev. Asker har vesentlig færre elever per skole enn Drammen, Bærum og Lillestrøm. Størrelsen på skolene i Asker varierer fra 1 til 3 paralleller på barnetrinnet og fra 1,5 til 6 paralleller på ungdomstrinnet. Asker har altså en skolestruktur som er mer kostnadsdrivende enn sammenlignbare kommuner.

Ved bygging av nye skoler eller utvidelse av eksisterende skoler, er det mest bærekraftig å bygge minst 3 paralleller for barneskole og 6 paralleller for ungdomsskoler. Skoler på denne størrelsen bidrar til mer robuste fagmiljøer, bedre kvalitet og en mer effektiv skoledrift. Det samme vil også gjelde for barnehagene.

Det skal utarbeides et mandat for rullering av temaplan for barnehage- og skolestruktur, slik kommunen gjør hvert fjerde år. Denne gangen vil det særlig være aktuelt å fokusere på strukturelle tiltak som blant annet fyllingsgrad, antall skoler og enheter, samt muligheten for å hente ut stordriftsfordeler. Mandat for arbeidet vil bli lagt frem for politisk behandling i løpet av 1. kvartal 2024.

Arealeffektivisering av kontorarbeidsplasser

De billigste og mest miljøvennlige kvadratmeterne er de vi ikke bygger. Et viktig tiltak er derfor å utnytte eksisterende arealer mer effektivt, slik at vi kan redusere kostnadene både til investering, drift og vedlikehold. Samtidig vil bedre utnyttelse av eksisterende arealer ha en betydelig miljøgevinst.

I Asker sentrum er det i dag ca. 1100 kontorarbeidsplasser fordelt på 15 ulike lokalisasjoner både innenfor administrasjon og brukerrettede tjenester. Disse har et samlet areal på i overkant av 45 000 m². Gjennomsnittlig areal per ansatt er vesentlig høyere enn statens arealnorm på 23 m² per ansatt.

Det er igangsatt et pilotprosjekt som viser at det er mulig å samle kontorarbeidsplassene i Asker sentrum på færre lokalisasjoner ved å tilrettelegge for et aktivitetsbasert arbeidsplasskonsept. Dette innebærer å utvikle fleksible lokaler som tilrettelegger for økt sambruk, levende møteplasser, økt samhandling på tvers i organisasjonen, nye teknologiske løsninger, mer effektive arbeidsformer og tilrettelegging for å jobbe hjemmefra. I dag er mange virksomheter lokalisert spredt med få og lite egnede samhandlingsarenaer. Ved å samle virksomheter som har brede samhandlingsflater på samme lokasjon og legge til rette for lokaler som stimulerer til samarbeid, vil dette kunne bidra til bedre tjenestekvalitet.

Foreløpige beregninger viser at det gjennom etablering av et aktivitetsbasert arbeidsplasskonsept på færre lokalisasjoner vil være mulig å redusere dagens kontorarealer i Asker sentrum med ca. 30 prosent. Dette vil gi en betydelig økonomisk besparelse i form av reduserte leiekostnader i leide lokaler, samt reduserte utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold av eide lokaler. Effekten må tas ut over mange år, da kommunen i flere tilfeller er bundet av langsiktige leieavtaler. Da nye løsninger for arealbruk påvirker ansattes arbeidshverdag, er medvirkning og medbestemmelse også en viktig del av prosessen.

Det skal arbeides videre med en plan for økt samlokalisering og etablering av et aktivitetsbasert arbeidsplasskonsept. Kommunedirektøren vil holde formannskapet løpende orientert om arbeidet.

Bremse utgiftsveksten knyttet til demografiutfordringene

Befolkningssammensetningen vil i årene fremover endre karakter. Samfunnet får stadig flere eldre, samtidig som vi har lavere fødselskull og færre i yrkesaktiv alder. Økningen i antall eldre med behov for helse- og omsorgstjenester vil medføre store utfordringer for velferdsstaten. Det kreves en bred og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å utvikle kommunen til et aldersvennlig samfunn.

I tråd med temaplan for leve hele livet – i et aldersvennlig Asker, må kommunen blant annet arbeide videre med å dreie ressursinnsatsen fra reparasjon og behandling til forebygging og tidlig innsats. Innsatstrappen og boligtrappen er viktige virkemidler for å sikre en riktig dimensjonering av tjenestene på de ulike trinnene. De laveste trinnene må bygges ut, samtidig som heldøgns omsorg skal tilbys innbyggere med omfattende og sammensatte behov. Det må også arbeides aktivt med en aldersvennlig stedsutvikling med et differensiert bo- og tjenestetilbud, samt gode møteplasser som fremmer tilhørighet og samfunnsdeltakelse. Samtidig er det viktig at innbyggerne planlegger godt for egen alderdom, slik at behovet for kommunale tjenester utsettes lengst mulig.

Kommunen vil vurdere ulike tiltak for å bremse utgiftsveksten både på drifts- og investeringsbudsjettet. Det vil for eksempel være aktuelt å vurdere å øke antallet korttidsplasser med nødvendig fleksibilitet for å ivareta hjemmeboende eldre som i perioder har behov for hjelp. I tillegg bør kommunen styrke hjemmebaserte og ambulante tjenester, slik at den enkelte kan bo hjemme så lenge man ønsker det og det er forsvarlig.

Kommunedirektøren vil holde hovedutvalget og formannskapet løpende orientert, samt legge frem aktuelle saker.

Utnyttelse av eksisterende teknisk og sosial infrastruktur

Befolkningsvekst er viktig for kommunens økonomi, skatteinngang og tjenester. Økt tilflytting, trafikkvekst, utvikling av tettsteder og mer ekstremvær setter imidlertid infrastrukturen under press og krever store investeringer i årene som kommer.

Arealstrategiene i kommuneplanens samfunnsdel og planbestemmelsene i arealdelen er styrende for hvor veksten skal skje, og brukes aktivt for å styre rekkefølgen på utbyggingen. Kommuneplanen legger opp til at Asker kommune skal prioritere vekst og utvikling i områder som har sikker teknisk infrastruktur knyttet til vei, vann og avløp. I tillegg skal kommunen utbedre teknisk infrastruktur i områder som har et potensiale for utvikling, og best mulig utnytte eksisterende sosial infrastruktur som skoler, barnehager og kultur- og idrettsarenaer. Å styre boligveksten mot prioriterte områder, innebærer at områder som ligger utenfor ikke prioriteres.

Arbeidet med å sikre god utnyttelse av teknisk og sosial infrastruktur følges opp gjennom arealplanleggingen, ved vurdering av nye utbyggingsområder, utbyggingsavtaler og i prioriteringen av kommunale investeringer.

Driftsbudsjettet

Det er i driftsbudsjettet innarbeidet en årlig vekst i frie inntekter basert på oppdatert befolkningsprognose. På utgiftssiden er det tatt høyde for lønnsvekst, demografiendringer og prisjustering. Deflatoren (lønns- og prisvekst) som er lagt til grunn i driftsbudsjettet i handlingsprogramperioden er basert på statens anslag gitt i statsbudsjettet for 2024. Driftsbudsjettet blir presentert i faste 2024-priser.

- Deflator – 4,3 prosent
- Prisvekst – 3,4 prosent
- Lønnsvekst – 4,9 prosent

Gebyrer og brukerbetalinger blir behandlet i egen sak.

Det er etablert programområder, som er et mer detaljert styrings- og rapporteringsnivå, under hvert tjenesteområde. Det er totalt etablert 20 programområder. Det vises til hvert tjenesteområde for en nærmere omtale av programområdene.

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Andre generelle driftsinntekter	-117 269	-116 469	-115 769	-115 169
Inntekts- og formuesskatt	-5 329 672	-5 404 893	-5 475 940	-5 543 161
Rammetilskudd	-2 115 016	-2 231 850	-2 281 739	-2 324 725
Sum sentrale inntekter	-7 561 958	-7 753 213	-7 873 449	-7 983 056

Skatt og rammetilskudd

De frie inntektene utgjør om lag 75 prosent av de samlede inntektene til kommunen. I kommuneproposisjonen for 2024 legger regjeringen opp til en realvekst i frie inntekter på mellom 4,4 og 4,7 mrd. kroner for kommunene. Dette legger til rette for at økte demografi- og pensjonskostnader blir dekket innenfor veksten. Kommunedirektøren vurderer skatteanslaget på bakgrunn av forventet skatteinngang i 2023, ny befolkningsprognose for landet og Asker, samt forventet lønns- og prisvekst.

KS har på bakgrunn av regjeringens signaler utarbeidet en prognosemodell som illustrerer kommunens økonomiske rammebetingelser. Selv om flere innbyggere i Asker med betydelige formuer har flyttet ut av landet, forventes det som tidligere år at Asker vil ha skatteinntekter godt over gjennomsnittet for norske kommuner. Erfaringsmessig ligger prognosemodellens beregninger vesentlig lavere enn den reelle inntektsveksten. De budsjetterte skatteinntektene for Asker kommune i 2024 er derfor lagt 100 mill. kroner høyere enn prognosemodellens beregninger. I tillegg er inntektssvikten knyttet til utflyttere hensyntatt og innarbeidet i budsjettet. Dette er en budsjettforutsetning som er beheftet med stor usikkerhet og vil bli fulgt tett opp gjennom den løpende økonomirapporteringen.

Regjeringen vil legge fram en helhetlig gjennomgang av inntektssystemet for kommunene i en egen melding til Stortinget våren 2024. Det tas dermed sikte på at nytt inntektssystem for kommunene får virkning fra og med 2025. Konsekvensene av dette er derfor ikke innarbeidet i Handlingsprogram 2024-2027.

Andre sentrale inntekter

Andre generelle driftsinntekter består av integreringstilskudd, særtilskudd knyttet til enslige mindreårige flyktninger, samt rentekompensasjonsordningene for helse, skole og kirke.

Asker kommune har god erfaring med bosetting og integrering av flyktninger. Kommunen bosatte i 2022 totalt 340 flyktninger (inkludert familiegjenforeninger), hvorav omkring 250 flyktninger var fra Ukraina. I 2023 har kommunen sagt ja til å bosette 360 flyktninger. Det må tas høyde for at det kan komme anmodning om bosetting av et høyt antall flyktninger også i 2024. Kommunedirektøren forventer at staten vil dekke kommunens merutgifter som følge av flyktnings situasjonen og økt bosetting av flyktninger.

Integreringstilskuddet for flyktninger er videreført på samme nivå som i fjorårets handlingsprogram. Budsjettmessige konsekvenser for inntekter og utgifter som følge av endring i antall flyktninger, vil bli fortløpende vurdert gjennom året.

Rentekompensasjonsordningene utbetales fra Husbanken, og det er Husbankens egen flytende rente som ligger til grunn for beregningen av rentekompensasjonen. Kompensasjonen utgjør 16 mill. kroner årlig.

Sentrale utgifter

Pensjon

Asker kommune benytter tre ulike pensjonsleverandører: Asker kommunale pensjonskasse (AKP), Statens pensjonskasse (SPK) og Kommunal landspensjonskasse (KLP).

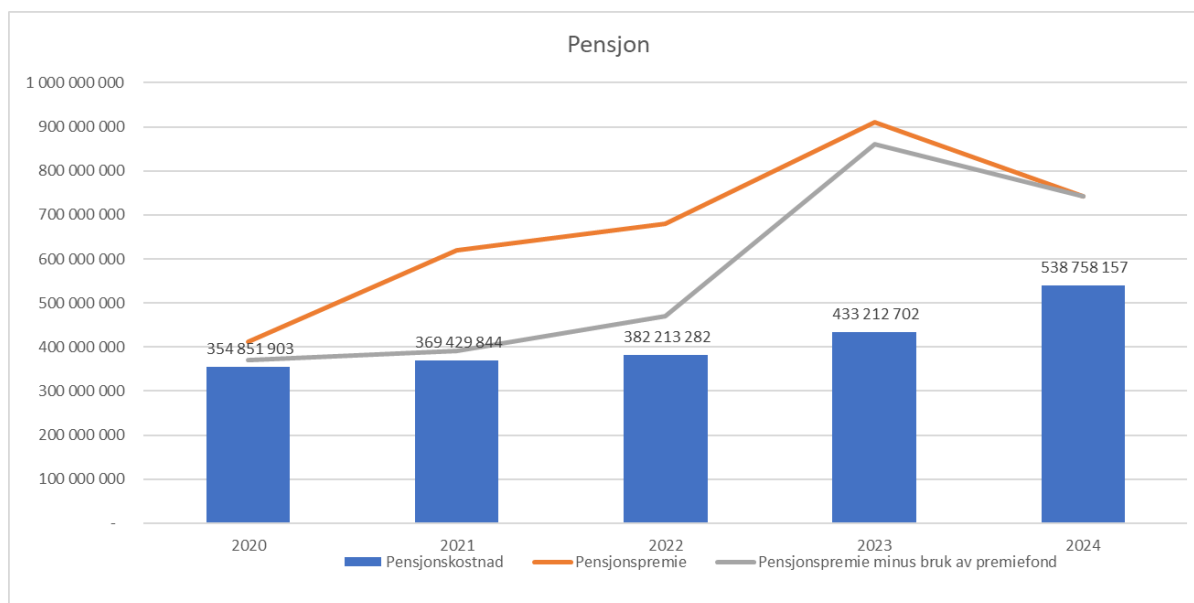
Regnskapsføringen av pensjonsforpliktelser følger egne lover, forskrifter og regnskapsstandarder.

I kommuneregnskapet er det de årlige pensjonskostnadene som har resultat effekt, og ikke de betalte pensjonspremiene. Differansen mellom årets pensjonspremie og årets beregnede netto pensjonskostnad kalles for premieavvik. For å sikre at det over tid er samsvar mellom betalte premier og regnskapsførte pensjonskostnader, må kommunen utgiftsføre premieavviket over de neste 7 årene. Dette kalles amortisering av premieavvik.

Kommunesektorens pensjonskostnader er betydelige, og det har de siste årene vært en sterk vekst i pensjonspremiene. For 2021 og 2022 har Asker kommune benyttet premiefond hos AKP og KLP til å dekke deler av pensjonspremien. Denne muligheten har vi ikke i 2023, da vi ikke lenger har tilstrekkelige fondsmidler. Det innebærer at Asker kommune ved utgangen av 2023 vil ha et akkumulert premieavvik (inkl. arbeidsgiveravgift) på 646 mill. kroner som skal utgiftsføres de neste 7 årene.

Som følge av nye og høyere anslag for pensjonsutgifter foreslår regjeringen i statsbudsjettet for 2024 en økning i de frie inntektene. Men Askers andel av økte frie inntekter knyttet til pensjon på omkring 30 mill. kroner, er ikke nok til å dekke de beregnede pensjonskostnader for 2024. Beregnede prognoser fra pensjonsleverandørene viser en økning i pensjonskostnadene fra 2023 til 2024 på 105 mill. kroner (24 prosent).

Grafen under viser utviklingen i pensjonskostnader og pensjonspremie i perioden 2020-2024, samt hvordan premiefond er benyttet til dekning av pensjonspremien.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Motpost avskrivninger	-572 107	-580 973	-593 421	-603 961
Renteinntekter	-123 400	-123 200	-126 600	-134 800
Utbytter	-43 080	-31 800	-31 800	-31 800
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-102 500	-100 900	-99 800	-102 200
Renteutgifter	480 400	491 200	520 600	543 800
Avdrag på lån	400 000	425 000	437 000	455 000
Netto finansinntekter/finansutgifter	39 313	79 327	105 979	126 039
Finansutgifter i tjenesteområdene	105 681	111 773	120 962	124 871
Totale finansutgifter	144 994	191 100	226 941	250 910

Gvinster og tap på finansielle plasseringer

Energifondet er på 1,6 mrd. kroner, og fondets midler er plassert med 50 prosent i aksjer og 50 prosent i rentepapirer (obligasjoner og sertifikater). Forvaltningsstrategien forventes å gi en årlig realavkastning på 3 prosent over tid. Fondet forvaltes i henhold til FNs prinsipper for ansvarlige investeringer. De etiske retningslinjene som til enhver tid er gjeldende for Statens Pensjonsfond Utland (SPU) er retningsgivende for Asker kommunes finansforvaltning. Fondet er en del av kommunens fondsreserver.

Kommunens overskuddslikviditet på 1,5 mrd. kroner forvaltes i henhold til finansreglementet. Midlene skal plasseres i bankinnskudd og likviditetsfond med gjennomsnittlig løpetid kortere enn 1,5 år. Forventet avkastning er på 2,0 prosent.

Renteforutsetninger

Asker kommune har som policy at deler av porteføljen skal ha fastrente. Det betyr at endringer i renten ikke vil få effekt umiddelbart for hele gjeldsporteføljen. Ifølge reglementet for finans- og gjeldsforvaltning skal minimum 30 prosent av låneporteføljen med renterisiko ha fast rente, mens minimum 40 prosent skal ha flytende rente (rentebinding kortere enn 1 år).

Handlingsprogrammet legger til grunn følgende rentenivå i planperioden:

	2024	2025	2026	2027
Renteforutsetninger	4,2 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %

Budsjetterte låneopptak forskyves i den grad kommunens likviditet gir rom for det. Budsjetterte avdragsutgifter i perioden er innenfor kommunelovens krav om minimumsavdrag.

Selskaps- og utbyttepolitikk

Asker kommune har eierskap i mange selskaper, både aksjeselskaper, interkommunale selskaper og kommunale foretak.

Kommunestyret vedtok i sak 93/20 eierskapsmelding for Asker kommune. Eierskapsmeldingens del I inneholder generelle prinsipper for eierstyring. Eierskapsmelding del II inneholder en oversikt over alle selskaper kommunen har eierinteresser i. I tillegg er det redegjort nærmere for kommunens utbyttepolitikk.

Kommunen skal sikre god eierstyring gjennom å tydeliggjøre mål og resultatkrav i det eierstrategiske arbeidet. Slike mål forankres i eierstrategien for de enkelte selskapene, og innebærer at kommunen må ha tydelige og unike eierstrategier for sine eierposisjoner.

Selskapenes primæroppgave er å drive virksomheten lønnsomt, effektivt, bærekraftig og ansvarlig. Asker kommune har et strategisk og langsiktig perspektiv med sitt eierskap, og det skal være tydelige mål med eierskapet i hvert enkelt selskap. Forventninger til avkastning, utbytte, resultater, samfunnsansvar og bærekraftig utvikling skal være sentrale deler av dialogen med det enkelte selskap.

Formannskapet vedtok i sak 30/21 et rammeverk for utarbeidelse av eierstrategi for utvalgte selskaper som Asker kommune har eierskap i. Basert på det vedtatte rammeverk er det utarbeidet en mal for eierstrategier. I tiden fremover vil det bli utarbeidet eierstrategier i utvalgte selskaper som spesifikt vil sette krav til det enkelte selskap, også med tanke på utbytte, avkastningskrav og andre selskapsspesifikke mål.

Avkastningsmål

Med avkastningsmål menes den avkastningen eier kan forvente å få på sine investeringer over tid sett i forhold til investeringens risiko. Verdiskapningen av Asker kommunes eierskap er betydelig. Asker kommune har investert i og overført store verdier til selskaper og foretak som kommunen forventer bidrar til finansiering av kommunens økonomi, og som gir avkastning på investeringer. For de kommersielle selskapene som i stor grad har forretningsmessige mål, er avkastning et sentralt element for eier. Asker kommune ønsker en positiv verdiutvikling for sine investeringer, og det er et viktig mål at selskapene oppnår høy avkastning på investert kapital.

Effektivitetsmål

For selskaper der det foreligger andre spesifikt definerte mål, og som ikke opererer i et marked, vil avkastningsforventninger kunne erstattes av andre mål som for eksempel effektivitetsmål. Ulike

selskapsformer velges for å realisere ulike typer formål. I noen tilfeller vil for eksempel ivaretagelse av særskilte samfunnsoppgaver være en bedre målsetting enn rene resultatkrav.

Utbytte

Som eier gir Asker kommune uttrykk for forventninger til selskapets utbytte. Utbytteforventninger skal reflektere hva Asker kommune som eier mener er en riktig balanse mellom utbytte og tilbakeholdt kapital i selskapet. Et sentralt hensyn ved fastsetting av utbytte er at selskapet bør ha en egenkapital som er tilpasset virksomhetens mål, strategi og risikoprofil.

Kommunedirektøren utarbeider utbytteforventninger som kommuniseres til selskapenes styre i de kommersielle selskapene der det er aktuelt med utbytte, i tråd med de eierstrategier som blir vedtatt.

Asker kommune forventer utbytte fra flere kommersielle selskaper i eierporteføljen. Det er i dette handlingsprogrammet budsjettert med et utbytte på 31,8 mill. kroner i 2024. Kommunen har forventninger om at utbytteneivået kan økes fremover i tid.

Tabellen under viser de kommersielle selskapene der kommunen forventer og har budsjettert med utbytte i 2024.

Selskapets navn <i>Beløp i 1000 kr</i>	Budsjett utbytte 2023	Selskapets foreslåtte utbytte i 2023	Budsjett 2024
Askerhalvøya Eiendom AS	9 000	7 500	9 000
Hurum Energi AS	5 500	0	5 500
Lindum Oredalen AS (LOAS)	8 900	11 760	8 900
Vardar AS - Askers andel*	8 400	19 680	19 680
SUM	31 800	38 940	43 080

* Totalt utbytte i Vardar AS har en prognose på 140 mill. kroner i 2023 (til utbetaling i 2024), hvorav Asker kommune sin utbytteandel som eier er 14,06 prosent av selskapets aksjer.

Tabellen under viser de samme selskaperens regnskapsresultater i 2022.

Selskapets navn <i>Beløp i 1000 kr</i>	Omsetning 2022	Driftsresultat før skatt	Totalkapital 2022	Egenkapital
Askerhalvøya Eiendom AS	31 433	7 855	146 319	118 035
Hurum Energi AS	378 105	11 723	192 741	46 670
Lindum Oredalen AS (LOAS)	115 111	43 440	141 516	47 064
Vardar AS	5 090 184	4 925 436	8 552 650	6 547 317

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Avsetninger til disposisjonsfond	76 903	160 379	235 086	245 977
Bruk av ubundne avsetninger	-170 000	-100 000	-200 000	-150 000
Overføringer til investering	170 000	100 000	200 000	150 000
Netto avsetninger	76 903	160 379	235 086	245 977
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	-2 434	8 639	9 582	7 216
Totale avsetninger	74 469	169 017	244 668	253 193

Det er et mål at disposisjonsfondene skal utgjøre minimum 10 prosent av driftsinntektene. Fondsavsetningene bidrar til å sikre godt økonomisk handlingsrom og fremtidig egenfinansiering av investeringer.

80 mill. kroner av de budsjetterte avsetningene er knyttet til energifondet. Avsetningen plasseres i realverdifond og bufferfond.

Bruk av ubundne avsetninger sees i sammenheng med det som overføres til investering som egenfinansiering.

Investeringsbudsjettet

Investeringer er et viktig virkemiddel for å sikre et godt tjenestetilbud til kommunens innbyggere. Det er etablert handlingsregler som setter rammer for investeringsnivået. Investeringene finansieres av tilskudd, refusjoner, lån, fond og overskudd i driftsregnskapet. Handlingsreglene tilsier at gjeldsgraden ikke skal overskride 100 prosent av brutto driftsinntekter.

Asker kommune har særskilte utfordringer knyttet til at vedtatte planer og politiske saker legger opp til store investeringer. For å sikre en god og langsiktig investeringsstrategi, er perspektivet utvidet fra den lovpålagte 4-årsplanen til en 10-årsplan. Hovedoversiktene følger forskriften og viser investeringer i perioden 2024-2027. Disse vedtas av kommunestyret. De detaljerte prosjektoversiktene under hvert tjenesteområde viser hele 10-årsperspektivet, der de siste seks årene er foreløpige prognoser.

Investeringsprogrammet innebærer en investeringskostnad på 6,1 mrd. kroner over fire år, inkludert investeringer i selvkostområdene vann, avløp og renovasjon (VAR). Dersom VAR-områdene holdes utenfor, er investeringskostnaden på 4,4 mrd. kroner.

I likhet med tidligere år ligger investeringsvolumet i 2024-2027 på et for høyt nivå for å få gjeldsgraden ned. Forventet tilskudd knyttet til Søndre Borgen helsehus og salgsinntekter knyttet til Høn-Landås bidrar til lavere låneopptak. Gjeldsgraden vil imidlertid øke og medfører at forventet gjeldsgrad vil ligge rundt 103 prosent ved utgangen av 2024 og vil øke til 108 prosent i 2027. Låneopptak har også en direkte innvirkning på nivået på renter og avdrag i driftsbudsjettet.

De største investeringsprosjektene er bygging av skole- og barnehagebygg, idrettsbygg, omsorgsboliger, sykehjem og investeringer i vann, avløp og renovasjon.

Investeringsprosjektene er i ulike faser, noe som betyr ulikt presisjonsnivå både når det gjelder budsjett og fremdriftsangivelser. Hvert større investeringsprosjekt blir behandlet politisk, og detaljene knyttet til prosjektene fremgår av egne saker.

Investeringsbudsjettet er presentert i faste 2024-priser.

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Investeringer i varige driftsmidler	2 705 446	1 316 850	1 673 825	1 599 250	1 669 900	1 048 000
Tilskudd til andres investeringer	46 326	19 150	15 050	10 050	11 700	8 500
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 133	5 400	0	0	0	0
Utlån av egne midler	35 512	51 000	5 000	5 000	10 000	10 000
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	2 789 417	1 392 400	1 693 875	1 614 300	1 691 600	1 066 500
Kompensasjon for merverdiavgift	-169 337	-155 650	-217 865	-253 680	-271 020	-137 160
Tilskudd fra andre	-388 251	-43 015	-81 840	-90 140	-79 280	-193 000
Salg av varige driftsmidler	-24 394	-40 000	-50 000	-302 000	-150 000	-108 000
Salg av finansielle anleggsmidler	-1 866	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	-30 000	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-8 735	0	0	0	0	0

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Bruk av lån	-2 033 389	-823 735	-1 174 170	-868 480	-991 300	-478 340
Sum investeringsinntekter	-2 655 972	-1 062 400	-1 523 875	-1 514 300	-1 491 600	-916 500
Videreutlån	290 747	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Bruk av lån til videreutlån	-290 747	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Avdrag på lån til videreutlån	109 513	57 000	48 600	56 100	63 700	71 500
Mottatte avdrag på videreutlån	-112 690	-57 000	-48 600	-56 100	-63 700	-71 500
Netto utgifter videreutlån	-3 176	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-133 445	-330 000	-170 000	-100 000	-200 000	-150 000
Avsetninger til bundne investeringsfond	64 078	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-60 901	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-130 269	-330 000	-170 000	-100 000	-200 000	-150 000
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

Finansiering av investeringsbudsjettet

Investeringsbudsjettet finansieres med kompensasjon for merverdiavgift, ulike tilskudd, inntekter fra salg av anleggsmidler, overføringer fra drift eller opptak av lån.

Kompensasjon for merverdiavgift

Kompensasjon for merverdiavgift føres direkte i investeringsregnskapet til finansiering av investeringer. Det er budsjettet med 880 mill. kroner i merverdiavgiftskompensasjon i fireårsperioden.

Tilskudd

For å stimulere kommunene til investeringer er det etablert ulike støtteordninger. Det er tre hovedkategorier tilskudd:

- Formålsbygg (Husbanken)
- Spillemidler (Fylkeskommunen)
- Miljø (ENOVA)

Felles for støtteordningene er at kommunen mottar tilskuddet etter at prosjektet er ferdigstilt. Det er budsjettet med totalt 444 mill. kroner i tilskudd i fireårsperioden. Tilskuddene gjelder helsebygg, omsorgsboliger og idrettsanlegg.

Inntekter fra salg av anleggsmidler

Det er i handlingsprogramperioden budsjettert med 40 mill. kroner årlig i inntekter knyttet til salg av eiendom. I tillegg er det budsjettert med ytterligere 450 mill. kroner i perioden 2024-2027 knyttet til Høn-Landås, men størrelsen på den totale inntekten og i hvilket år den kommer, baserer seg dels på usikre prognoser.

Overført fra drift

Som en del av egenfinansieringen brukes 620 mill. kroner overført fra drift i fireårsperioden. Dette er en teknisk endring som følge av ny budsjettforskrift som medfører at bruk av fond erstattes med overføringer fra drift.

Bruk av lån

Opptak av lån påfører driftsbudsjettet fremtidige rente- og avdragskostnader. Driftskostnader knyttet til startlån og VAR-investeringer finansieres gjennom brukerbetalinger. Budsjettert låneopptak i fireårsperioden er på 3,5 mrd. kroner. Dette betyr at nærmere 60 prosent av investeringsprogrammet i perioden 2024-2027 finansieres med lån, og med varierende andel år for år. I tillegg tar kommunen opp startlån i Husbanken på inntil 300 mill. kroner årlig i handlingsprogramperioden.

Klimabudsjett

Hva er et klimabudsjett?

Asker kommune presenterer i dette handlingsprogrammet sitt klimabudsjett for perioden 2024–2027. Klimabudsjettet er et styringsverktøy for å oppnå reduksjon i utslippene av klimagasser, og inneholder konkrete tiltak som er forankret i kommunens tjenesteområder.

Som en av landets største kommuner kan Asker bidra mye i arbeidet med å redusere utslippene av klimagasser. Kommunen kan blant annet bidra gjennom sin rolle som lokal planmyndighet, eier av bygg og anlegg, grunneier, innkjøper, tjenesteleverandør, politisk aktør og samfunnsutvikler.

Kommunen har også en viktig pådriverrolle for å få gjennomført klimatiltak i Askersamfunnet. Dette kan for eksempel gjøres gjennom støtteordninger, tilskudd og andre insentiver, i tillegg til å sette krav. Videre har kommunen en sentral rolle når det gjelder å formidle kunnskap, drive holdningsskapende arbeid og motivere til handling, blant annet ved å fremheve gode eksempler. De valgene den enkelte innbygger tar hver dag er avgjørende for Askers samlede klimafotavtrykk.

Klimabudsjettet inneholder tiltak for hele Askersamfunnet, både for innbyggerne og kommunens egen drift. Tiltakene har et lokalt og globalt perspektiv, og omfatter hele Askersamfunnets klimafotavtrykk. Det betyr at tiltakene omfatter både utslipp innenfor Askers grenser (direkte utslipp) og utslipp som skjer utenfor Askers grenser som følge av innbyggernes, næringslivets og kommunens forbruk (indirekte utslipp).

Klimabudsjettet bygger på temaplan for handling mot klimaendringene, som ble vedtatt av kommunestyret i juni 2021 (sak 44/21). Temaplanen har identifisert følgende seks innsatsområder som det må jobbes spesielt godt med i årene fremover:

- Endring, ledelse og kommunikasjon
- Klimasmart mat
- Bærekraftig forbruk
- Framtidsrettede bygg og anlegg
- Grønn mobilitet
- Naturen som karbonlager

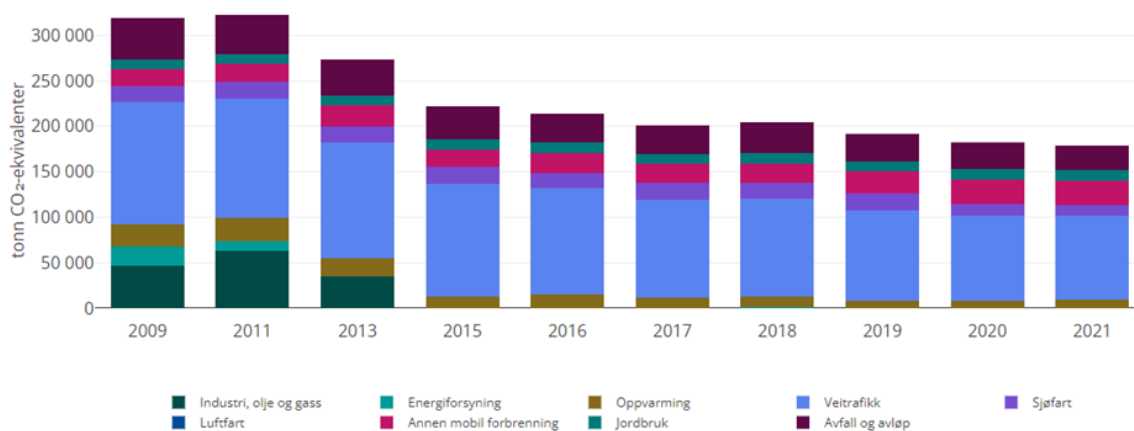
I temaplanen er det innenfor hvert innsatsområde definert strategier for å oppnå ønsket utvikling. Klimabudsjettet viser hvordan vi konkret skal jobbe med disse strategiene. Tiltakene i klimabudsjettet vil bli ytterligere konkretisert i oppdrag til virksomhetene, og blir fulgt opp som en del av den administrative virksomhetsstyringen.

En viktig del av oppfølgingen er å vurdere i hvilken grad temaplanen bidrar til å nå kommunens mål. Indikatorer, statistikk, forskning, utredninger og aktivitetsoppfølging er sentrale kilder til kunnskap om måloppnåelse. En samlet vurdering av status og måloppnåelse blir gitt i forbindelse med årsrapporten.

Status og framskrivninger for utslipp

Direkte utslipp

De direkte utslippene er de som slippes ut innenfor Askers grenser. Miljødirektoratets statistikk for utslipp viser de viktigste kildene til direkte klimagassutslipp, både nasjonalt og for kommuner. Statistikken dekker årene 2009–2021. Grafen under viser utviklingen av direkte klimagassutslipp i Asker kommune målt i tonn CO₂-ekvivalenter (forkortet CO₂e). Ved å omregne utslipp av klimagasser som karbondioksid, metan og lystgass til CO₂e, kan vi sammenligne de ulike klimagassene. For å kunne vurdere om vi når målene, bør referanseåret være basert på sammenlignbare tall fra Miljødirektoratet. Referanseåret er derfor satt til 2009.

Grafen viser at det har vært en nedgang på 44 prosent i utslippene fra 2009 til 2021. Nedgangen skyldes hovedsakelig nedleggelse av Tofte Industrier, stenging av avfallsforbrenningsanlegg som ble brukt til energiforsyning, utfasing av oljefyring, en økning i antall elbiler, samt økt innblanding av biodrivstoff i drivstoff.

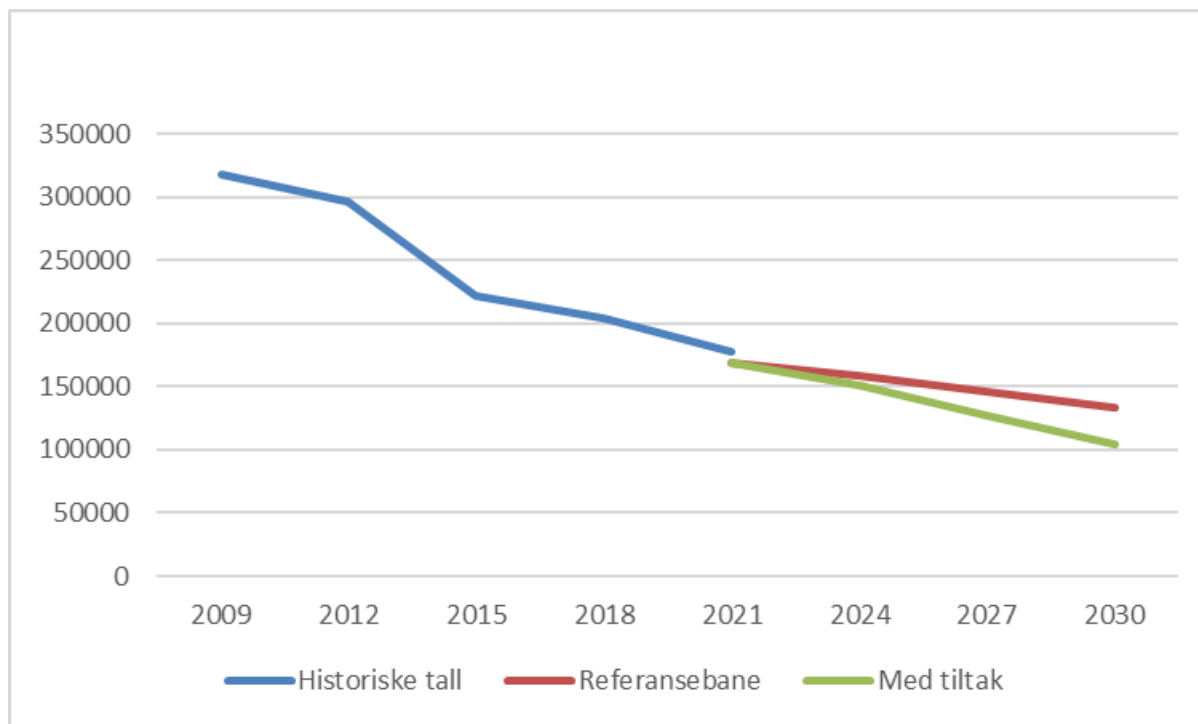
Det har stort sett vært en jevn nedgang i utslippene de siste årene. Unntaket er 2018, da det var en økning på 0,6 prosent fra 2017. Dette skyldtes økte utslipp fra anleggsvirksomhet som følge av økt aktivitetsnivå, og at det på nasjonalt nivå har vært en kortsiktig redusert innblanding av biodrivstoff i drivstoff.

Utslippene i Asker for 2021 var på 178 000 tonn CO₂e. Veitrafikk med personbiler, varebiler, busser og tunge kjøretøy utgjør 51,3 prosent av utslippene, og er den klart største direkte utslippskilden i Askersamfunnet. 54,8 prosent av utslippene fra veitrafikk kommer fra personbiler.

De direkte klimagassutslippene i Asker vil trolig gå ned selv uten en aktiv lokal klimapolitikk og klimabudsjett. Dette har sammenheng med at flere kjøretøy og maskiner blir elektriske eller går på hydrogen eller biogass. For at Asker kommune skal bli et lavutslippssamfunn, kreves det imidlertid i tillegg en betydelig lokal innsats. Kommunen har en viktig rolle i implementeringen av den nasjonale politikken. Dette gjelder ikke minst for veitrafikk og anleggsplasser der det er store utslipp i Asker.

Figuren under viser de historiske utslippene i Asker fra 2009 til 2021, i tillegg til to mulige fremtidsscenarioer for utslipp utviklingen fremover:

- En referansebane som viser en mulig utvikling av utslippene med dagens vedtatte nasjonale politikk, men uten nye lokale eller nasjonale tiltak.
- En utviklingsbane som viser utslippsutviklingen der det både er lagt til grunn en større effekt av vedtatt nasjonal politikk enn i referansebanen, noen nye nasjonale tiltak og en aktiv klimahandling i Asker kommune. Denne banen viser at utslippene i Asker i 2030 kan reduseres med 67 prosent dersom vi fører en offensiv klimapolitikk.

De to fremtidsscenarioene ble estimert i 2020 i forbindelse med arbeidet med kunnskapsgrunnlaget til temaplan for handling mot klimaendringene. Fra 2021 har vi derfor både tall for faktiske utslipp (historiske tall) og estimerte utslipp i henhold til de to utslippsbanene. Det betyr at vi nå kan begynne å sammenligne faktiske utslipp med målene vi har satt oss. Figuren viser at vi i 2021 lå rundt 8 000 tonn CO₂e over målet. Det understrekes at begge scenariene er basert på vesentlig usikkerhet.

Målet om 67 prosent reduksjon i klimagassutslipp betyr ikke at det skal skje en reduksjon på 67 prosent innenfor alle sektorer. Tabellen under viser hvordan de prosentvise utslippsreduksjonene var fordelt på de ulike sektorene i 2021, målet for de ulike sektorene i 2021, samt hvordan de fremtidige utslippsreduksjonene fordeler seg på de ulike sektorene – alt målt i forhold til referanseåret 2009. Negative tall i tabellen betyr en reduksjon i klimagassutslipp, mens positive tall betyr en økning. Grunnen til at det innenfor enkelte sektorer tilsynelatende er et mål om økte klimagassutslipp, er at utslippene allerede har økt mye fra 2009. Det tar tid å snu trenden, og vi vil derfor ikke komme under 2009-nivå før det har gått noen år.

En stor del av reduksjonen har allerede skjedd, og skyldes som nevnt nedlegging av Tofte Industrier og stenging av avfallsforbrenningsanlegg som ble brukt til energiforsyning. I tillegg er det store reduksjoner innenfor oppvarming grunnet utfasing av oljefyring. Kommunen har likevel en stor jobb for å oppnå en 45 prosent reduksjon innenfor annen mobil forbrenning, en 65 prosent reduksjon innenfor veitrafikk og en 10 prosent reduksjon innenfor jordbruk. Dette er områder der kommunen spesielt har mulighet for å påvirke utslippsutviklingen.

Sektor	Utslipp i 2021	Mål for 2021	Mål for 2024	Mål for 2030
Annen mobil forbrenning	45 %	13 %	-6 %	-45%
Avfall og avløp	-42 %	-38 %	-39 %	-50 %
Energiforsyning	-100 %	-100 %	-100 %	-100 %
Industri, olje og gass	-100 %	-100 %	-100 %	-100 %
Jordbruk	12 %	11 %	4 %	-10 %
Oppvarming	-62 %	-67 %	-70 %	-75 %
Sjøfart	-37 %	-34 %	-40 %	-50 %
Veitrafikk	-32 %	-34 %	-43 %	-65 %

Det vises til oversikten over klimatiltak for direkte utslipp for en nærmere beskrivelse av hvilke tiltak kommunen vil jobbe med i kommende periode for å nå målet om utslippsreduksjon innenfor de ulike sektorene.

Utslipp og opptak av klimagasser fra skog og annen arealbruk

De senere årene har det blitt et stadig større fokus på opptak og utslipp av klimagasser fra arealene våre. Opptak av klimagasser fra atmosfæren skjer når biomasse (levende vekster som skog, busker og gress) vokser, tar opp og lagrer mer karbon i jord, røtter, stamme og bladverk. Utslipp skjer når biomasse forbrennes eller brytes ned. Bearbeiding av jorda kan også øke nedbrytingen av det organiske materialet i jordsmonnet, noe som gir utslipp av CO₂.

Miljødirektoratets årlige utslippsstatistikk omfatter ikke utslipp og opptak av klimagasser fra skog og annen arealbruk. Det finnes derfor ingen oppdaterte tall for utslipp og opptak av klimagasser fra arealbruk. Miljødirektoratet har imidlertid utarbeidet et utslippsregnskap for 2010 og 2015, der utslipp og opptak av klimagasser er brutt ned i arealbrukskategorier. Et oppdatert kommunefordelt klimaregnskap for arealbrukssektoren for 2020 var ventet i 2022, men er forsinket.

Utslippsregnskapet for 2010 og 2015 viser at arealbruksendringer førte til netto økning i utslippene. Utbygd areal er den arealtypen som gir størst netto utslipp, og utslippene fra utbygd areal har økt vesentlig fra 2010 til 2015. Det er særlig overgangen fra skog til utbygd areal som ga klimagasseffekter.

Det er vanskelig å lage fremskrivninger for utviklingen av utslipp og opptak av klimagasser fra arealbruk for en kommune. På nasjonalt nivå viser fremskrivninger fra Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) at netto opptak av klimagasser i sektoren viser en nedadgående trend mot 2050. Netto opptak i sektoren forventes imidlertid fortsatt å være høyt, og er beregnet til 20,3 mill. tonn CO₂e i 2030 og 19,9 mill. tonn CO₂e i 2050. Etter 2050 øker opptaket igjen noe. Det er knyttet relativt stor usikkerhet til tallene mot slutten av perioden.

Det er ikke mulig å trekke konklusjoner for Asker basert på nasjonal utvikling. Arealfordelingen er ulik kommunene imellom. I tillegg vil en høyere befolkningsvekst i Asker gi mer press på arealene sammenlignet med nasjonal utvikling. Dersom Asker bygger ned mer skog og andre areal typer til fordel for utbygd areal, vil dette føre til mer utslipp fra sektoren.

Asker kommune vil fremover arbeide for å få på plass et eget arealregnskap som beskriver opptak og utslipp av klimagasser fra kommunens arealer.

Innbyggernes klimafotavtrykk

Svært mye av klimagassutslippet vi bidrar til i Asker, skjer utenfor kommunens grenser og fanges derfor ikke opp av Miljødirektoratets regnskap over direkte utslipp. Asker kommune ønsker også å ha en oversikt over innbyggernes totale klimafotavtrykk. Klimafotavtrykket er den totale klimapåvirkningen en innbygger, kommunen eller en bedrift har. Klimafotavtrykket består både av det direkte utslippet som slippes ut innenfor Asker kommunes grenser, og det indirekte utslippet som følger av vårt forbruk og våre aktiviteter.

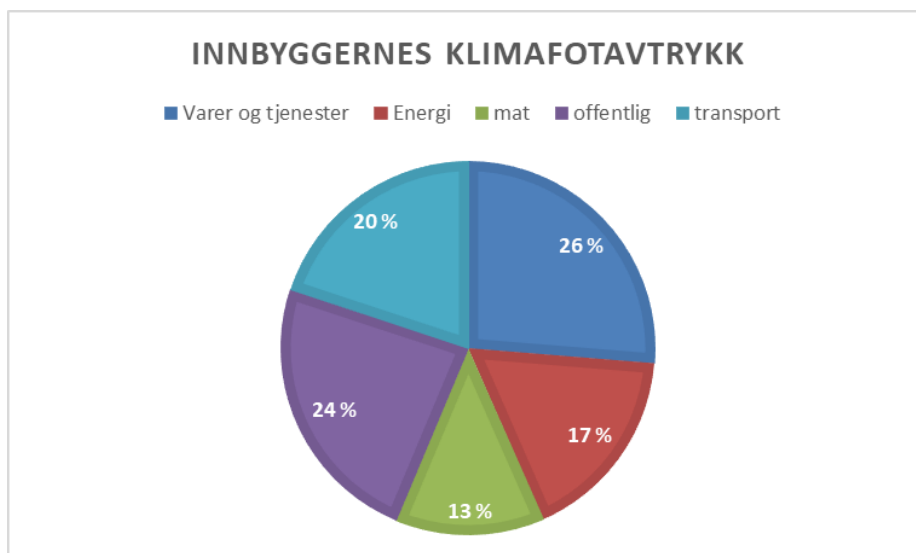
Figuren under viser innbyggernes klimafotavtrykk, da det ikke finnes tilgjengelige tall for klimafotavtrykk for hele Askersamfunnet. Tallene er hentet fra nettsiden Folkets Fotavtrykk levert av Ducky AS, med en justering av faktoren for omregning av strømbruk til utslipp i tråd med den metodikken som for øvrig benyttes i Asker. Ducky AS er den aktøren som har kommet lengst i arbeidet med å beregne klimafotavtrykket til innbyggerne, og Folkets Fotavtrykk er det eneste verktøyet som leverer oppdaterte og sammenlignbare tall for nabolag og kommuner.

Tallene viser at det årlige klimafotavtrykket til en gjennomsnittsinbygger i Asker er på 10,42 tonn CO₂e. Dersom vi ganger dette tallet med Askers ca. 97 800 innbyggere, får vi et samlet klimafotavtrykk på rundt 1 020 000 tonn CO₂e. Klimafotavtrykket er altså nesten seks ganger så høyt som det direkte utslippet fra Askersamfunnet. Den største bidragsyteren til innbyggernes klimafotavtrykk er varer og tjenester, etterfulgt av offentlige utslipp, transport, energi og mat.

I temaplan for handling mot klimaendringene, fremgår det at mat utgjør en av de største utslippskildene. Når figuren under viser at mat utgjør en mindre andel, skyldes dette at det er benyttet ulike metoder og antagelser i beregningene. Tallene i temaplan for handling mot klimaendringene bygger på en kryssløpsanalyse, mens Folkets Fotavtrykk benytter LCA-analyser. Videre er kategoriene i utslippsregnskapet delt opp litt forskjellig.

Utslippsregnskap for klimafotavtrykk og indirekte utslipp er komplekst og under utvikling. Det vil derfor kunne bli endringer i hvordan vi beregner dette også i årene fremover. Hovedbudskapet er uansett at vårt forbruk og våre vaner fører til store utslipp, og at utslippene relatert til energi, varer og tjenester, mat og transport er store.

Figuren under viser en fordeling med 26 prosent på varer og tjenester, 24 prosent på offentlige utslipp, 20 prosent på transport, 17 prosent på energi og 13 prosent på mat.

Klimamål

Som en del av Parisavtalen har Norge forpliktet seg til å redusere direkte klimagassutslipp med minst 50 prosent og opp mot 55 prosent innen 2030, sammenlignet med nivået i 1990. Dette er stadfestet i klimaloven. Gjennom klimaloven har Norge også lovfestet et mål om å bli et lavutslippssamfunn innen 2050. Dette tilsvarer en reduksjon på 90–95 prosent sammenlignet med nivået i 1990. I Regional planstrategi for Viken fylkeskommune er målet at klimagassutslippene i Viken er redusert med minst 80 prosent innen 2030 målt fra referanseåret 2016. Asker kommune har som mål å redusere de samlede direkte utslippene i Asker med 67 prosent innen 2030 sammenlignet med nivået i 2009.

FNs bærekraftsmål utgjør det overordnede rammeverket for utviklingen av Askersamfunnet og er utgangspunktet for satsningsområdene i kommuneplanens samfunnsdel. Satsingsområde Handling mot klimaendringene har følgende hovedmål:

- **Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.**

Det viktigste delmålet for klimaplanen og klimabudsjettet er:

- **Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.**

Å ligge i front for lavutslippssamfunnet betyr ikke bare at Asker skal nå lavutslippssamfunnet før resten av landet. Å ligge i front betyr også at vi må våge å tenke nytt, ta sjanser, prøve ut nye løsninger og vise vei inn i en utslippsfri fremtid. Gjennom innovasjon og et aktivt samarbeid med næringslivet, innbyggerne, academia og andre offentlige virksomheter i inn- og utland skal Asker bidra til at hele Norge når lavutslippssamfunnet i 2050, og helst før.

Klimatiltak

Klimabudsjettet inneholder tiltak for hele Askersamfunnet, både rettet mot kommunen som organisasjon, innbyggerne og aktører i sivilsamfunnet.

Klimatiltakene tar utgangspunkt i strategiene i temaplan for handling mot klimaendringene, men er noe mer detaljert med fokus på hva som bør gjennomføres først i perioden. De klimatiltakene som retter seg mot kommunen som organisasjon vil bli ytterligere konkretisert i oppdrag til virksomhetene, og vil bli fulgt opp som en del av den administrative virksomhetsstyringen.

De fleste tiltakene vil gjennomføres innenfor tjenesteområdenes ordinære driftsrammer, mens enkelte tiltak er finansiert gjennom budsjettposter avsatt spesielt til klimatiltak. Kommunen kan også søke om midler gjennom støtteordninger som Klimasats eller ordningene til Enova.

Klimatiltakene er delt i en tabell for direkte utslipp og en tabell for indirekte utslipp. De enkelte tiltakene er kategorisert i henhold til de seks innsatsområdene i temaplan for handling mot klimaendringene. De direkte utslippene er også kategorisert i henhold til sektorene i Miljødirektoratets utslippsstatistikk. I tabellen for direkte utslipp vises også målet vi hadde for 2021, utslippet vi hadde i 2021 og budsjettert utslipp i CO₂e for 2024 og 2027. De budsjetterte direkte utslippene (tonn CO₂e) er basert på tiltaksbanen og målene for utslippsreduksjon som er satt for hver sektor. Tiltakene vil ikke alene være nok til at vi når målene, men viser hvilke prioriteringer kommunen må gjøre for å bidra til at vi når utslippsmålet om 67 prosent reduksjon i klimagassutslipp innen 2030. Flere andre aktører, slik som sentrale og regionale myndigheter, næringslivet og innbyggerne, må også bidra til utslippsreduksjonen.

Det er per i dag ikke mulig å sette mål og lage referansebane for de indirekte utslippene. Kommunen jobber videre med å utvikle metodikk for å kunne beregne effekten av klimagassutslipp fra blant annet forbruk, reguleringsbestemmelser, bygge- og anleggsprosjekter og kommunale anskaffelser. Kommunen vil dermed i årene fremover få et stadig bedre grunnlag for å kunne fylle klimabudsjettet med konkrete tall også for de indirekte utslippene.

Direkte utslipp

Redusere utslipp fra personbiler og varebiler

Innsatsområde	Sektor	Mål i 2021	Utslipp i 2021 (tonn CO ₂)	Budsjetterte utslipp i 2024 (tonn CO ₂)	Budsjetterte utslipp i 2027 (tonn CO ₂)
Grønn mobilitet	Veitrafikk	68 845	76 571	56 994	44 271

For å redusere utslippene fra personbiltrafikk og varebiler skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Bidra til elektrifisering gjennom blant annet å anskaffe og lease egne utslippsfrie (eller biogass) kjøretøy, stille krav i anbud og støtteordninger til private.

- Tilrettelegge for redusert bilbruk blant annet gjennom mobilitetsavtaler, tilrettelegging for digitale møter og hjemmekontor for egne ansatte, og tilrettelegge for mer bruk av kollektiv, sykkel og gange for Askers innbyggere.

Redusere utslipp fra tungtrafikk

Innsatsområde	Sektor	Mål i 2021	Utslipp i 2021 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2024 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2027 (tonn CO2)
Grønn mobilitet	Veitrafikk	17 026	17 524	17 306	16 756

For å redusere utslippene fra tungtrafikk skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Jobbe for en bærekraftig masseforvaltning både i egne prosjekter og i private utbyggingsprosjekter.
- Øke andelen utslippsfri transport av masser i egne bygge- og anleggsprosjekter
- Tilrettelegge for energistasjoner til tungtransport (lading, fyllestasjoner for biogass og hydrogen).

Redusere utslipp fra sjøfart

Innsatsområde	Sektor	Mål i 2021	Utslipp i 2021 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2024 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2027 (tonn CO2)
Grønn mobilitet	Sjøfart	11 779*	11 295*	10 751	9 812

**Da pandemiårene 2020 og 2021 var år med ekstraordinær lav aktivitet innen sjøfart, var det faktiske utslippet i 2021 lavere enn det som var målet.*

For å redusere utslippene fra sjøfart skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Bidra til at båttrafikken blir utslippsfri, blant annet gjennom tilrettelegging for elektriske delebåter og lademuligheter langs kysten og være pådriver for utslippsfri ferje mellom Oslo og Vollen/Slemmestad.

Redusere utslipp fra annen mobil forbrenning

Innsatsområde	Sektor	Mål i 2021	Utslipp i 2021 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2024 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2027 (tonn CO2)
Fremtidsrettede bygg og anlegg	Annen mobil forbrenning	21 413	27 551	17 922	14 242

For å redusere utslippene fra annen mobil forbrenning skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Velge utslippsfritt (eller biogass) i anskaffelser av maskiner og ikke-veigående kjøretøy der disse er kommersielt tilgjengelige.
- Stille krav om bygg- og anleggsplasser som er utslippsfrie (eller bruker biogass) i egne prosjekter der det finnes kommersielt tilgjengelig teknologi, og oppfordre private til det samme.

Redusere utslipp fra avfall og avløp

Innsatsområde	Sektor	Mål i 2021	Utslipp i 2021 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2024 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2027 (tonn CO2)
Fremtidsrettede bygg og anlegg	Avfall og avløp	28 542	26 666	27 805	25 523

For å redusere utslippene fra avfall og avløp skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Være en pådriver for at VEAS gjennomfører kartlegginger av klimagassutslipp og tiltak for å redusere metan- og lystgassutslipp fra renseanlegget.

Redusere utslipp fra jordbruk

Innsatsområde	Sektor	Mål i 2021	Utslipp i 2021 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2024 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2027 (tonn CO2)
Naturen som karbonlager, klimasmart mat	Jordbruk	11 418	11 540	10 716	10 014

For å redusere utslippene fra jordbruk skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Samarbeide med landbruket og overordnet myndighet om å gjennomføre klimatiltak som bruk av redusert høstpløying og bedre gjødselhåndtering.
- Følge opp nullvisjonen for nedbygging av dyrket og dyrkbar jord i alle planprosesser.

Redusere utslipp fra skog og annen arealbruk

Innsatsområde	Sektor	Utslipp i 2020 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2023 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2026 (tonn CO2)
Naturen som karbonlager	Skog og annen arealbruk	Det foreligger foreløpig ikke tall	Det foreligger foreløpig ikke tall	Det foreligger foreløpig ikke tall

For å redusere utslippene fra skog og annen arealbruk skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Minimere arealinngrep i egne prosjekter og utvikle et arealregnskap som beskriver karbonlagringspotensial og klimagassutslipp fra kommunens arealer.
- Øke fokus på nedbygging av natur i arbeidet med nye planer og kommuneplanen. Det skal allerede tidlig i planprosesser dokumenteres klimakonsekvenser av nedbygging av natur.
- Kartlegge myrer med restaureringspotensiale og restaurere utvalgte myrer i samarbeid med Miljødirektoratet og Statsforvalteren.

Indirekte utslipp

Redusere indirekte utslipp fra bygg og anlegg

Innsatsområde	Fremtidsrettede bygg og anlegg
---------------	--------------------------------

For å redusere indirekte utslipp fra bygg og anlegg skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Øke innsatsen for å systematisere og følge opp energieffektivisering og satsing på miljøvennlig energi i kommunale bygg og anlegg, tilstrebe nær-nullenergistandard i nybygg og være pådriver for energieffektivisering i private bygg.
- Bruke klimavennlige materialer i egne bygg og anlegg, minimere mengden byggavfall og være pådriver for bruk av klimavennlige materialer i private bygg.
- I tidligfase utarbeide klimabudsjett for klimafotavtrykket (direkte og indirekte utslipp) for alle bygg- og anleggsprosjekter.
- Vurdere ombruk av byggematerialer i forbindelse med bygging av egne nybygg og oppfordre private utbyggere til det samme, gjennom planprosesser.
- Rehabiliterer framfor å bygge nytt der det er mulig og mer klimavennlig.

Redusere indirekte utslipp fra forbruk

Innsatsområde	Bærekraftig forbruk
---------------	---------------------

For å redusere indirekte utslipp fra forbruk skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Stille klimakrav i kommunale anskaffelser og redusere eget forbruk gjennom ombruk og reparasjon.
- Sammen med næringslivet og frivillige organisasjoner legge til rette for økt reparasjon, ombruk og delingsøkonomi i Askersamfunnet, blant annet gjennom ombrukssenteret Omigjen.
- Legge til rette for økt ombruk i egen organisasjon blant annet gjennom oppfølging av møbelpolicyen, reparasjon av IT-utstyr og et forprosjekt om ombruk av hjelpemidler innen Velferd.
- Øke kildesorteringsgraden ved å innføre ny merkeordning, økt gebyr for restavfall og målrettede tiltak for enkelthusstander, boligselskap med felles avfallsløsning og for kommunale virksomheter.
- Gjennomføre et forprosjekt for deling av maskiner i landbruket.

Redusere indirekte utslipp fra mat

Innsatsområde	Klimasmart mat
---------------	----------------

For å redusere indirekte utslipp fra mat skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Jobbe for å redusere matsvinn, blant annet nettverk for mat- og helselærere på 9. trinn og tiltak i egen organisasjon.
- Spre kunnskap og legge til rette for mer kortreist og klimavennlig mat, blant annet gjennom klimamerking av menyer, Smaken av Asker og Kunnskapshagen i Rådhusparken.

Redusere indirekte utslipp gjennom endring, ledelse og kommunikasjon

Innsatsområde	Endring, ledelse og kommunikasjon
---------------	-----------------------------------

For å redusere indirekte utslipp knyttet til endring, ledelse og kommunikasjon skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Miljøsertifisere egne virksomheter og være pådriver for å sertifisere bedrifter i Asker.
- Kommunisere aktivt om klima og jobbe for å øke kunnskapen i egen organisasjon og i Askersamfunnet.
- Spre kunnskap om sirkulær økonomi, og beskrive sammenhengen mellom innbyggernes forbrukermakt og påvirkning på global bærekraft.

Administrasjon og ledelse

Tjenesteområde Administrasjon og ledelse omfatter toppledelsen i kommunen, samt de administrative stabs- og støttetjenestene som inngår i sentraladministrasjonen. Tjenesteområdet har ansvar for å tilrettelegge for god politisk og administrativ styring, samt ivareta en rekke fellesfunksjoner på vegne av hele organisasjonen. Tjenesteområde Administrasjon og ledelse er organisert i ni seksjoner og har omkring 240 årsverk.

Tjenesteområde Administrasjon og ledelse har ansvar for planstrategien, og har i tillegg et særlig ansvar for følgende temaplaner:

- Arbeidsgiverpolitikk (vedtatt 08.09.20)
- Digitalisering og smart bruk av teknologi (vedtatt 15.11.22)

KOSTRA-tall

	Asker 2021	Asker 2022	Bærum	Drammen	Lillestrøm	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 12
Prioritet							
Netto driftsutgifter per innbygger (100) politisk styring (B) *) **)	426	366	336	273	191	291	291
Netto driftsutgifter per innbygger (110) kontroll og revisjon (B) *) **)	25	41	46	59	72	68	68
Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B) *) **)	4 479	3 889	4 500	4 350	3 536	3 821	3 821
Netto driftsutgifter per innbygger (180) diverse fellesutgifter (B) *) **)	161	55	91	110	95	80	80
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B) *) **)	6 574	5 871	7 545	5 773	4 702	5 380	5 380

*) Inflasjonsjustert med deflator

***) Justert for utgiftsbehov

Status og utfordringer

Både private og offentlige virksomheter møter stadig større krav til en effektiv, profesjonell og riktig dimensjonert administrasjon. Utviklingen nasjonalt går i retning av større grad av sentralisering av stabs- og støttetjenestene. Hensikten er å oppnå stordriftsfordeler, samt å skape robuste fagmiljøer med bedre muligheter for å rekruttere og beholde arbeidskraft med høy kompetanse.

Videre blir stabs- og støttetjenestene stadig mer kompetansekrevende, med større krav til spesialistkompetanse innenfor alle fagområder. Samtidig bidrar økt digitalisering og automatisering av administrative prosesser til bedre kvalitet og optimalisering av ressursbruken.

Stabs- og støttetjenestene innen Administrasjon og ledelse har ansvar for en rekke fellesfunksjoner på vegne av hele kommunen. Tjenesteområdet har dermed en viktig funksjon knyttet til å sikre enhetlig praksis og samhandling i hele organisasjonen.

Stabs- og støttetjenestene arbeider primært mot fire målgrupper. For det første skal stabs- og støttetjenestene tilrettelegge for at de folkevalgte kan drive god politisk styring. Dette skjer blant annet gjennom utarbeidelse av gode politiske beslutningsgrunnlag og sekretariatstjenester.

For det andre skal stabs- og støttetjenestene bistå kommunedirektøren med å sikre god administrativ styring. Dette skjer blant annet gjennom å utarbeide helhetlige og koordinerte administrative beslutningsgrunnlag, samt sikre gode og koordinerte styringsprosesser for å nå vedtatte mål.

For det tredje har stabs- og støttetjenestene en sentral rolle med å tilrettelegge for at organisasjonen for øvrig kan utøve sine oppgaver på en effektiv måte, gjennom utvikling og drift av fellesoppgaver og annen støtte til linjeorganisasjonen. Dette innebærer også å legge til rette for tverrsektorielt utviklings- og innovasjonsarbeid.

For det fjerde yter deler av stabs- og støttetjenestene tjenester rettet mot innbyggerne, slik som for eksempel kommunikasjon og arkiv- og innsynstjenester.

Som en del av arbeidet med evaluering av administrativ organisering, er det gjennomført en ekstern analyse basert på KOSTRA-sammenligninger som viser at Asker kommune har en administrasjon som er dimensjonert på samme nivå eller noe lavere enn sammenlignbare kommuner. Analysen viser at Asker kommune har relativt få administrative årsverk, både sett i forhold til antall innbyggere i kommunen og sett i forhold til totalt antall årsverk i kommunen. Kostnadene til administrasjon har også gått betydelig ned de siste årene, noe som blant annet skyldes reduserte kostnader til avskrivninger. Asker kommune har imidlertid noe høye kostnader innenfor enkelte områder, og dette vil vurderes nærmere fremover.

Dette skal vi oppnå

Alle tjenesteområder har ansvar for å følge opp satsingsområdene i kommuneplanen. Tabellen under viser hvilke delmål innenfor hvert satsingsområde som er særlig relevante for tjenesteområde Administrasjon og ledelse.

Hovedmål	Delmål
Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune	Asker kommune har god økonomisk bærekraft.
	Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.
Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle	Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle.
	Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen.
	Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrige og stolte medarbeidere og ledere.
	Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunens utfordringer og viser endringsvilje.
Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.	Askersamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer.
	Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.
Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.	Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer.
	Askersamfunnet har en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet
	Askersamfunnet har et attraktivt og innovativt næringsliv som bidrar til arbeidsplasser og verdiskaping.
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.	Askersamfunnet har bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for smart samfunnsutvikling.

Hovedmål	Delmål
	Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser.
	Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet
Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.	Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling.
Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.
Askersamfunnet sikrer inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremmer muligheter for livslang læring for alle.	Barn og unge utvikler relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap.

Prioriteringer i perioden

Nedenfor følger en beskrivelse av hvilke oppdrag tjenesteområdet vil prioritere i fireårsperioden for å møte utfordringene, nå målene og følge opp strategiene i kommuneplanen og temaplaner.

Tilrettelegge for politisk styring

Store oppgaver knyttet til utvikling av lokalsamfunnet, de kommunale tjenestene og Asker kommune som organisasjonen, krever gode politiske beslutningsgrunnlag og medvirkningsprosesser.

Tjenesteområde Administrasjon og ledelse har ansvar for å tilrettelegge for god politisk styring, samt bidra til godt politisk arbeid og god samhandling i grensesnittet mellom politiske og administrative prosesser.

Kommunedirektøren har ansvar for å legge frem godt forberedte saker til politisk behandling. Arbeidet med klart språk i den politiske saksbehandlingen skal forsterkes i perioden. Tydelige og gode saksfremlegg gjør det også enklere for innbyggerne å følge med på de politiske prosessene i kommunen.

Det skal i 2024 innføres en digital politikerportal. Denne vil være et godt verktøy for de folkevalgte i forberedelsene til politiske møter. I tillegg vil løsningen gjøre selve møtegjennomføringen enklere, blant annet når det gjelder å ta ordet, sende inn forslag og votere. Løsningen vil også benyttes til å melde forfall og inhabilitet.

Det gjennomføres kommunestyre- og fylkestingsvalg høsten 2023, og nytt kommunestyre konstitueres i oktober. Folkevalgtopplæringen skal gi de folkevalgte den kunnskapen de trenger for å utføre sitt arbeid som folkevalgte. Det skal blant annet gjennomføres felles opplæring for kommunestyret om reglementer og gjennomføring av politiske møter. I tillegg vil det gjennomføres en to dagers oppstartsamling med KS, samt en egen opplæring for hvert utvalg og råd. Tematimene for kommunestyret vil det første året i perioden også benyttes til å sikre at de folkevalgte får innsikt og kunnskap om viktige temaer.

Omstilling og effektivisering

Kommunens økonomiske rammebetingelser er i endring. Det er nødvendig med omstilling og effektivisering for at Asker kommune skal ha økonomisk bærekraft i fremtiden.

For å lykkes i arbeidet med omstilling og effektivisering, må det jobbes målrettet og systematisk på alle nivåer i organisasjonen. Den største jobben må gjøres i hver enkelt virksomhet for å oppnå mer kostnadseffektive tjenester.

De sentrale stabs- og støttetjenestene i Administrasjon og ledelse har imidlertid en sentral rolle med å tilrettelegge for arbeidet i virksomhetene, bistå organisasjonen med veiledning og metodikk, samt følge opp og sikre helhetlig styring og rapportering. Det blir i perioden særlig viktig å tilrettelegge for erfaringslæring på tvers i organisasjonen, slik at virkningsfulle tiltak kan breddes ut og vi oppnår flere synergieffekter. Tjenesteområdet har også ansvar for å følge opp ansettelsesstoppen som ble iverksatt fra august 2023.

Det vil i 2024 fortsatt legges opp til hyppig rapportering til formannskapet på økonomi, omstillingstiltak og investeringer.

Innovasjon, digitalisering og smart bruk av teknologi

Innovasjon, digitalisering og smart bruk av teknologi er sentrale virkemidler for å møte fremtidens utfordringer. Det er en ambisjon at Asker kommune skal jobbe strukturert med innovasjon og digitalisering, innenfor de til enhver tid gjeldende økonomiske rammer.

Som en følge av behovet for omstilling og effektivisering, er Asker kommune opptatt av å styrke kommunens innovasjonskraft. Arbeidet med de tre samfunnsflokene inngår som en viktig del av innovasjonsarbeidet. Kurs, opplæring, metodikk og verktøystøtte som tjenestedesign og kobling mot mulige interne og eksterne partnere er også viktige virkemidler i satsingen. Målet er at virksomhetene får inspirasjon og støtte til å gjennomføre endringer lokalt.

Temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi ble vedtatt av kommunestyret høsten 2022. Temaplanen setter blant annet fokus på temaer som data som strategisk ressurs, klimabevisst infrastruktur og kapasitet, relevant digital støtte, digitale ferdigheter og kompetanse, samt personvern, informasjonssikkerhet og IKT-sikkerhet.

Det er avsatt en årlig ramme til investeringer innenfor IKT-området. Midlene skal støtte opp under ønsket samfunns- og tjenesteutvikling i tråd med satsingen i kommuneplanen og temaplaner, samt sikre at Asker kommune har en robust og sikker IKT-infrastruktur. I 2024 vil kommunen prioritere å videreføre satsingen innenfor området personvern, informasjonssikkerhet og IKT-sikkerhet (særlig cybersikkerhet). Det vises til investeringsbudsjettet for en oversikt over hvilke hovedaktiviteter som planlegges gjennomført i 2024.

Det er i 2023 påbegynt et arbeid med å vurdere muligheter og utfordringer knyttet til å ta i bruk kunstig intelligens. Arbeidet fortsetter i 2024, og har som mål å etablere retningslinjer for bruk av kunstig intelligens i Asker kommune i samsvar med nasjonale retningslinjer.

Internasjonalt samarbeid

Asker kommune har de siste årene hatt økt fokus på betydningen av internasjonalt samarbeid. Formannskapet vedtok i januar 2023 en sak om hovedmål og strategier for Asker kommunes internasjonale samarbeid (sak 6/23). Saken legger til grunn at deltakelse i internasjonalt samarbeid, nettverk og organisasjoner er et viktig virkemiddel for å realisere kommunens mål og satsinger, slik disse er forankret i planverket.

Internasjonalt samarbeid gir kommunen tilgang til relevant forskning, økt kompetanse og mulighet for læring og innovasjon i samfunns- og tjenesteutviklingen. I tillegg gir det økt mulighet for å få ekstern finansiering til ulike prosjekter. Internasjonalt samarbeid er også viktig for å løse større samfunnsutfordringer, for eksempel innenfor klima- og miljøområdet. For Asker kommune vil det særlig være viktig å sikre aktiv bruk av virkemiddelapparatet i EU, EØS, Nordisk råd og Nordisk ministerråd.

Asker kommune ble i 2022 valgt ut som en av 12 pilotbyer i det fireårige utviklingsprogrammet Circular Cities and Regions Initiative. Programmet er en del av EUs Circular Economy Action Plan for implementering av sirkulærøkonomi i byer, kommuner og regioner. FutureBuilt-prosjektet Nedre Sem låve er Asker kommunes pilotprosjekt i programmet.

Videre er Asker kommune akkreditert som Erasmus+ for perioden 2021-2027. Dette innebærer at Asker kommune er godkjent for deltakelse og tilgang til finansiering gjennom Erasmus-programmet, som er EUs program for utdanning og opplæring. I 2024 skal ansatte, ledere og pedagoger i barnehager og skoler delta på kompetanseutveksling.

Asker kommune er også medlem av Sunne kommuner, som er en del av WHO's Healthy Cities-nettverk. Askers ordfører er styreleder i Sunne kommuner, og sitter også i WHO's Healthy Cities Political Committee. Kommunen har søkt om deltakelse i et pilotprogram om utvikling av et såkalt livskvalitetsbudsjett.

Asker kommune skal videre delta som partner i et nytt EU Horizon-prosjekt om sirkulærøkonomi innenfor tekstil og matsvinn, som i 2023 fikk innvilget økonomisk støtte fra EU. Prosjektet starter i 2024 og varer i fire år. Prosjektet er et samarbeid mellom universiteter, forskningsentre, kommuner, organisasjoner og kompetansemiljøer i Finland, Norge, Sverige, Østerrike, Tyskland og Estland.

Asker kommune vil fremover samarbeide med eksterne forsknings- og innovasjonsmiljøer for å delta i større søknader og prosjekter relatert til de store samfunnsutfordringene ungt utenforskap, demografiutfordringer og klima og natur.

Arbeidsgiverpolitikk

Arbeidsgiverpolitikken er avgjørende for at Asker kommune kan rekruttere, utvikle og beholde kvalifisert arbeidskraft, stille krav til lederskap, utvikle medarbeidernes kompetanse og bygge en felles organisasjonskultur.

Temaplan for arbeidsgiverpolitikk ble vedtatt av kommunestyret i september 2020, og synliggjør forventninger, innsatsområder og konkrete mål for medarbeidere og ledere i Asker kommune. Tjenesteområde Administrasjon og ledelse har det koordinerende ansvaret for å iverksette kommunens arbeidsgiverpolitikk og tilrettelegge for at mål og strategier følges opp på en enhetlig måte i organisasjonen.

Partssamarbeidet står sentralt for at kommunen skal lykkes i sine oppdrag. De store oppgavene innenfor blant annet omstilling, reduksjon av sykefraværet og etablering av heltidskultur stiller krav til et godt partssamarbeid der begge parter har ansvar for å finne de gode løsningene. Det arbeides med å videreutvikle partssamarbeidet på alle nivåer i kommunen. Dette arbeidet vil fortsette i 2024.

Kompetanseutvikling

Fremtidens utfordringer med flere eldre og færre i yrkesaktiv alder stiller kommunene overfor nye utfordringer når det gjelder tilgang på tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft. Disse utfordringene er godt beskrevet i helsepersonellkommissjonens rapport NOU 2023: 4 *Tid for handling – personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste*.

For å møte behovet for tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft, skal Asker kommune i årene fremover arbeide systematisk med kompetanseutvikling og kompetansestyring for å beholde og utvikle medarbeidere, i tillegg til å rekruttere nye. Det arbeides med en overordnet kompetanseplan som blir ferdigstilt høsten 2023. Alle virksomheter skal fra 2024 arbeide med tiltak for å følge opp planen.

Asker kommunes ledere skal sammen bidra til å løse de samfunnsutfordringene vi står overfor. Høsten 2024 starter et nytt lederutviklingsprogram for alle kommunens omkring 360 ledere. Programmet skal gi de ulike ledergruppene metoder og verktøy for å effektivisere sin måte å jobbe på. I tillegg vil strategisk ledelse, gjennomføringskraft og endringsledelse være sentrale temaer i programmet.

Rekruttering

For å være en attraktiv arbeidsgiver, skal Asker kommune jobbe strategisk med å beholde og rekruttere medarbeidere med rett kompetanse. For å sikre en enhetlig rekrutteringspraksis i hele kommunen, etableres det høsten 2023 felles prinsipper for rekruttering i kommunen. Merkevarebygging og profilering av Asker kommune inngår som en viktig del av rekrutteringsprinsippene. I samarbeid med KS deltar Asker kommune i et mentorprogram for systematisk og planlagt oppfølging av nytilsatt helsepersonell.

Rekrutteringsprinsippene vil videre peke på tiltak som skal bidra til at flere som er eller står i fare for å falle utenfor arbeidslivet får anledning til å jobbe i Asker kommune. Kommunen vil blant annet vurdere tiltak for i større grad å legge til rette for at studenter og unge kan få mulighet for sommerjobb, og at studenter kan hospitere eller ha praksis i kommunen.

I 2023 ble det inngått en samarbeidsavtale med Fri Oslo og Viken. Avtalen skal blant annet bidra til at ansatte i Asker kommune får kunnskap om kjønns- og seksualitetsmangfold og kompetanse til å møte skeive innbyggere, brukere og elever på en ivaretagende og trygg måte. Mange unge skeive faller utenfor arbeidslivet. Kommunen er en stor arbeidsgiver, og mer kompetanse på dette området kan bidra til at flere skeive tilsettes i kommunale stillinger.

Kommunen arbeider målrettet med å få flere fagutdannede ansatte, spesielt i tjenesteområdene Velferd og Oppvekst. Som et ledd i dette gir kommunen ansatte tilbud om å delta i praksiskandidatordningen. Praksiskandidatordningen er et tilbud til fast ansatte om å ta teoriprøve, for deretter å kunne gå opp til fagprøve. Dette er en viktig satsning for å få flere ansatte med fagbrev innen helsefag og barne- og ungdomsarbeiderfaget. Asker kommune tilbyr også praksisplasser og språkpraksisplasser. Dette er viktig for å sikre inkludering og motvirke utenforskap, og arbeidet vil videreføres i 2024.

Lærlinger

Asker kommune har hatt et måltall om minimum én lærling per 1000 innbyggere. I forbindelse med behandling av sak om opptrappingsplan for lærlinger (sak 3/22), har Partssammensatt utvalg vedtatt å øke antall lærlinger med minst 10 innen annet halvår 2022, dersom søkergrunnlaget er til stede.

Ved utgangen av 2022 hadde Asker kommune totalt 79 lærlinger. De siste årene har det vært krevende for kommunen å nå måltallet. Hovedårsaken til dette er at søkergrunnlaget til fagutdanningen er for lav i kommunens geografiske nedslagsfelt.

Lærlinger bidrar til å bringe ny kunnskap inn i virksomhetene, motvirke utenforskap og synliggjøre kommunen som en attraktiv arbeidsgiver. Lærlinger er dermed også viktig med tanke på langsiktig rekruttering av ansatte i en tid med stor konkurranse om arbeidskraften.

Asker kommune vil fremover forsterke arbeidet med å rekruttere flere lærlinger. Det er igangsatt et samarbeid med nærliggende kommuner for å sikre at flere unge ønsker å ta fagbrev. Dette arbeidet videreføres i 2024, og Asker kommune har som ambisjon å øke antall lærlinger i tråd med vedtatt opptrappingsplan. Satsingen på utdanning, herunder videreutvikling av kommunens lærlingeordning, inngår i arbeidet med strategisk kompetanseplan for Asker kommune som blir ferdigstilt høsten 2023.

Asker kommune vil videreføre samarbeidsavtalen med «Menn i helse», og har i tillegg inngått ny samarbeidsavtale med NAV om «Folk i helse». Samarbeidsavtalene gir muligheter for personer som er arbeidssøkere til å gjennomføre et komprimert utdanningsløp for å bli fagarbeidere.

Å stille krav om bruk av lærlinger i anskaffelser er et viktig virkemiddel for å øke tilgangen til læreplasser, og er forankret i anskaffelsesloven. I tråd med kommunens plattform for bærekraftige anskaffelser, vil Asker kommune stille krav om bruk av lærlinger i relevante anskaffelser og for øvrig oppfordre leverandører til å ta inn lærlinger.

Heltidskultur

Andelen heltidsansatte i Asker kommune var i 2022 på 61,9 prosent, mens den gjennomsnittlige stillingsstørrelsen var på 82,3 prosent. Heltidskultur handler om å skape en bærekraftig kommune og sikre innbyggerne kvalitet i tjenestene. Heltidskultur er viktig for at Asker kommune skal kunne rekruttere kompetanse, løse samfunnsoppdraget og være en attraktiv arbeidsgiver.

Handlingsplan for heltidskultur legger grunnlaget for kommunens arbeid på dette området. Det er gjennomført piloter i flere virksomheter, og erfaringene fra disse er viktig når arbeidet med heltidskultur skal videreutvikles og forsterkes i årene fremover. Asker kommune vil i perioden spesielt prioritere heltidsarbeid i tjenesteområdene Velferd og Oppvekst.

Gode og fleksible arbeidstidsordninger er viktige faktorer i heltidsarbeidet. I tillegg er arbeidet med riktig oppgavefordeling mellom ulike yrkesgrupper (Tørn) sentralt for å øke heltidsandelen. Godt partssamarbeid både på overordnet nivå og lokalt i virksomhetene er viktig og nødvendig for å oppnå resultater i heltidsarbeidet.

Sykefravær

Det er gjennomført en analyse av sykefraværet i Asker kommune i perioden 2020-2022. Analysen viser at sykefraværet har økt de siste årene, noe som også er en nasjonal trend. I 2022 var det registrerte sykefraværet i Asker kommune på 9,3 prosent, og dette er en økning på 0,9 prosentpoeng fra 2021. Koronapandemien kan trolig forklare deler av sykefraværet.

Økningen i sykefraværet gjelder alle tjenesteområder. Fraværet er imidlertid særlig høyt blant viktige yrkesgrupper i tjenesteområde Velferd, slik som blant annet sykepleiere, vernepleiere og

helsefagarbeidere. Dette er kompetanse og kapasitet kommunen har stort behov for, og en reduksjon i sykefraværet for disse yrkesgruppene vil gi stor effekt.

Asker kommune vil i perioden jobbe systematisk med tiltak for å redusere sykefraværet. Nye analyser høsten 2023 vil danne grunnlag for å definere hvilke tiltak som skal gjennomføres i 2024. Det vil særlig være viktig å opprettholde satsingen på forebyggende og helsefremmende tiltak i tråd med temaplan for arbeidsgiverpolitikk. I løpet av høsten 2023 vil det igangsettes et prosjekt knyttet til helsefremmende organisasjonsutvikling, der målet er at flere virksomheter kan arbeide mer forebyggende med sykefravær. Kommunen vil videre ha økt fokus på oppfølging ved korttidsfravær og den utvidede egenmeldingsordningen. I tillegg vil kommunen følge opp IA-avtalen gjennom partssamarbeid, samt videreføre satsningen gjennom bransjeprogram for barnehager og sykehjem.

Arbeidsmiljø

Asker kommune arbeider målrettet og systematisk med arbeidsmiljø. Ivaretagelse av ansattes rettigheter gjennom godt samarbeid mellom partene i arbeidslivet er en viktig prioritering, og prinsippene for medvirkning og medbestemmelse ligger til grunn for dette arbeidet.

Asker kommune gjennomfører annet hvert år en medarbeiderundersøkelse (10-faktor) blant alle ansatte. Undersøkelsen gir kommunen viktig kunnskap og styringsinformasjon som benyttes til utviklingsarbeid både sentralt og lokalt i den enkelte virksomhet. Alle virksomheter skal i 2024 følge opp resultatene av medarbeiderundersøkelsen og utarbeide konkrete oppfølgingstiltak som en del av sin virksomhetsplan.

Klimavennlig reisepolicy

Asker kommunes reisepolicy for ansatte og folkevalgte ble vedtatt våren 2020 (sak 90/20). Intensjonen med reisepolicyen er å redusere kommunens klimaavtrykk og kostnader knyttet til tjenestereiser. Det skal gjennomføres en revisjon av reisepolicyen, og arbeidet med oppfølging vil prioriteres i 2024.

Reisepolicyen må sees i sammenheng med kommunens mobilitetsstrategi, som beskriver prinsipper knyttet til lokalisering av kommunale arbeidsplasser, løsningsforslag for transportbehov og mobilitet for intern forflytning og reiser til og fra jobb.

Bærekraftige anskaffelser

Asker kommune anskaffer årlig varer og tjenester for ca. 1,7 mrd. kroner. Verdien av investeringer i bygg og anlegg kommer i tillegg, og utgjør ca. 1,3 mrd. kroner. Asker kommune har, gjennom sin markedsmakt og en aktiv anskaffelsespolitikk, stor mulighet for å nå egne mål og påvirke omgivelsene.

Formannskapet vedtok i 2022 en plattform for bærekraftige anskaffelser i Asker kommune. Plattformen skal bidra til at alle anskaffelser i kommunen gjennomføres på en mest mulig miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig måte.

Plattformen legger blant annet til grunn at kommunen i størst mulig grad skal bidra til miljøvennlig forbruk og være pådriver for sirkulær økonomi gjennom å unngå kjøp og bidra til deling, ombruk og gjenvinning. Innovative anskaffelser brukes strategisk for å finne nye løsninger. Innovasjonspartnerskap for å finne løsning for ombruksplattform er et konkret eksempel på dette.

Kommunen skal etterspørre klima- og miljøvennlige løsninger i alle anskaffelser, samt stille krav om miljøsertifisering av leverandørene og miljømerking av varer og tjenester. Transport av varer og tjenester skal gjøres så klimasmart som mulig. Videre skal kommunen prioritere god logistikk gjennom samordning og tilpasning av bestillingsrutiner, samlasting, reduksjon av emballasjeavfall og stille krav til utslippsfrie kjøretøy. Videre understreker plattformen at Asker kommune som en stor offentlig byggherre skal bidra til å redusere klimafotavtrykket fra kommunens bygg- og anleggsprosjekter, og være pådriver for at private utbyggere gjør tilsvarende.

Kommunens anskaffelser kan også påvirke mulighetene for at flere kan delta i samfunnslivet gjennom arbeid og aktivitet. Asker kommune bruker anskaffelser strategisk for å forhindre ungt utenforskap, for eksempel ved å inngå effektkontrakter som en alternativ modell for offentlig-privat samarbeid.

Asker kommune skal i alle anskaffelser vurdere hvordan det kan stilles sosiale krav til utforming av tjenestene som leveres på avtalen. Kommunen stiller også krav om praksisplasser for studenter ved konkurranseutsetting av omsorgstjenester.

Asker kommune skal også bidra til å skape arbeidsplasser for grupper som i dag har utfordringer med å komme inn i arbeidslivet. Et virkemiddel kan være reservering av konkurranser om helse- og sosialtjenester til frivillige og ideelle aktører. Dette kan få frem mangfold, innovasjon og tilby en annen mobilisering av ressurser. Et annet alternativ er å begrense konkurransen til virksomheter eller programmer som har som hovedformål å innlemme funksjonshemmede eller andre vanskeligstilte grupper i arbeidslivet, slik som for eksempel ideelle organisasjoner, sosiale entreprenører og vekstbedrifter. God eierstyring og bruk av kommunens arbeidsmarkedsbedrifter er viktige verktøy for arbeid og økt inkludering.

Asker kommune er opptatt av å ha god dialog med næringslivet i anskaffelser. Det er viktig at kommunen er tydelig på behov og krav, slik at næringsdrivende opplever forutsigbarhet og får mulighet for å levere gode løsninger til kommunen.

Kommunikasjon

Kommunene har plikt til aktivt å informere om egen virksomhet og om virksomhet som andre utfører på vegne av kommunen. Kommunikasjon er ett av flere virkemidler for å nå kommunens mål. Den vedtatte kommunikasjonsplattformen ligger til grunn for Asker kommunes interne og eksterne kommunikasjon.

Det er et mål at kommunen opptrer som én aktør og kommuniserer helhetlig og åpent med omverdenen. Vår kommunikasjon skal bidra til at innbyggerne har kjennskap og tillit til kommunens samfunnsoppdrag, tjenester og oppgaver. Videre skal vår kommunikasjon bidra til at innbyggerne opplever mulighet til å involvere seg, er seg bevisst en bærekraftig utvikling, og tar valg og handler i tråd med dette. Kommunens kommunikasjon skal også bidra til at medarbeidere og folkevalgte opplever tilhørighet til kommunen som organisasjon og arbeidsplass.

Asker kommune vil i perioden fortsette det systematiske og strategiske arbeidet for å legge til rette for en åpen, helhetlig og universelt utformet kommunikasjon. Vi skal videreutvikle nettsidene, sosiale medier og andre digitale kommunikasjonskanaler. Vi skal styrke intern kommunikasjon gjennom blant annet opplæring og lederkommunikasjon. Kommunens vedtatte visuelle identitet skal brukes aktivt for å sikre en helhetlig profil. Vi skal bruke klarspråk i hele kommunen og forbedre vår kommunikasjon med målgrupper som kan være vanskelig å nå, for eksempel unge, eldre og ulike språkgrupper. Askermagasinet videreføres både på papir og digitalt for å nå alle husstander i kommunen jevnlig. Videre skal innbyggertorgene videreutvikles som kommunikasjons- og medvirkningsarenaer. For å vite

bedre hva som fungerer og ikke fungerer, vil kommunen utforske metoder for å evaluere og måle effekten av ulike kommunikasjonstiltak.

I arbeidet med temaplaner og de tre store samfunnsflokene, er helhetlig og koordinert kommunikasjon et viktig strategisk virkemiddel både internt og eksternt for å nå målene. Bevisst bruk av kommunikasjon er også et viktig virkemiddel i arbeidet med å rekruttere personell, spesielt innen tjenesteområdene Velferd og Oppvekst.

Driftsbudsjett

Tjenesteområde Administrasjon og ledelse er budsjettmessig inndelt i tre programområder som vil være grunnlag for økonomistyring og -rapportering. Programområdene er Kommunedirektør, Økonomi og Organisasjon.

Tabellen viser fordeling av budsjettet på programområder.

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Kommunedirektør	12 703	7 703	5 703	3 703
Organisasjon	338 181	342 389	338 181	342 591
Økonomi	59 193	59 396	59 193	59 193
Totalsum	410 078	409 488	403 078	405 488

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	399 441	399 441	399 441	399 441
Sum Tekniske justeringer	9 215	13 625	9 215	13 625
Sum Budsjettendringer inneværende år	222	222	222	222
Tidligere vedtatte tiltak				
Sum Tidligere vedtatte tiltak	0	0	0	0
Konsekvensjusteringer	9 437	13 847	9 437	13 847
Konsekvensjustert ramme	408 878	413 288	408 878	413 288
Omstilling og effektivisering				
Omstilling og effektivisering - Administrasjon og ledelse	-11 900	-16 900	-18 900	-20 900
Sum Omstilling og effektivisering	-11 900	-16 900	-18 900	-20 900
Nye tiltak				
Deltakerinnskudd i Viken kontrollutvalgssekretariat - 1. tertial 2023 K-sak 36/23	175	175	175	175
Driftskonsekvenser av IKT-investeringer	11 000	11 000	11 000	11 000
RNB priskompensasjon 2023 - 1. tertial 2023 K-sak 36/23	1 925	1 925	1 925	1 925
Sum Nye tiltak	13 100	13 100	13 100	13 100
Nye tiltak og realendringer	1 200	-3 800	-5 800	-7 800
Ramme 2024-2027	410 078	409 488	403 078	405 488

Omstilling og effektivisering

Omstilling og effektivisering - Administrasjon og ledelse

For å opprettholde kommunens økonomiske handlingsrom, foreslår kommunedirektøren en omstilling og effektivisering i Asker kommune på 120 mill. kroner i 2024. Dette tilsvarer 1,9 prosent av netto driftsramme.

Tjenesteområdene i Asker kommune er store og robuste. Kommunen må i økende grad ha fokus på omstilling og søke å løse oppgaver på nye måter slik at kommunen får mer ut av ressursene. Effektiviseringskravet vil i størst mulig grad bli håndtert slik at dekningsgrader og kvalitet blir opprettholdt.

Kommunedirektøren foreslår følgende fordeling av omstillings- og effektiviseringstiltak på 11,9 mill. kroner innenfor tjenesteområde Administrasjon og ledelse.

Programområde	Beløp i hele 1 000 kr
Kommunedirektør	2 400
Økonomi	6 900
Organisasjon	2 600

Omstillingstiltakene i tjenesteområde Administrasjon og ledelse vil blant annet innebære bemanningstilpasning, redusert kjøp av eksterne tjenester og konsulentbruk, samt oppgaveløsning på nye måter for å øke produktiviteten.

Eventuelle omstillingstiltak av prinsipiell karakter vil bli lagt frem for politisk behandling i februar 2024 og eventuelt i tertialrapporter. Kommunedirektøren vil legge til rette for medvirkningsprosesser med berørte seksjoner og brukere.

Nye tiltak

Deltakerinnskudd i Viken kontrollutvalgssekretariat - 1. tertial 2023 K-sak 36/23

Asker kommune skal inn på eiersiden i Viken kontrollutvalgssekretariat. Kommunen skal bidra med et årlig beløp. Budsjettet justeres i samsvar med dette.

Driftskonsekvenser av IKT-investeringer

Driftskonsekvenser av IKT-investeringer får effekt samme år som anskaffelsen av nye løsninger. Budsjettrammen er justert i henhold til dette.

RNB priskompensasjon 2023 - 1. tertial 2023 K-sak 36/23

Priskompensasjon gjennom revidert nasjonalbudsjett 2023 som følge av økte priser. Kommunens rammetilskudd økes for å kompensere for dette.

Digital satsing i skolene

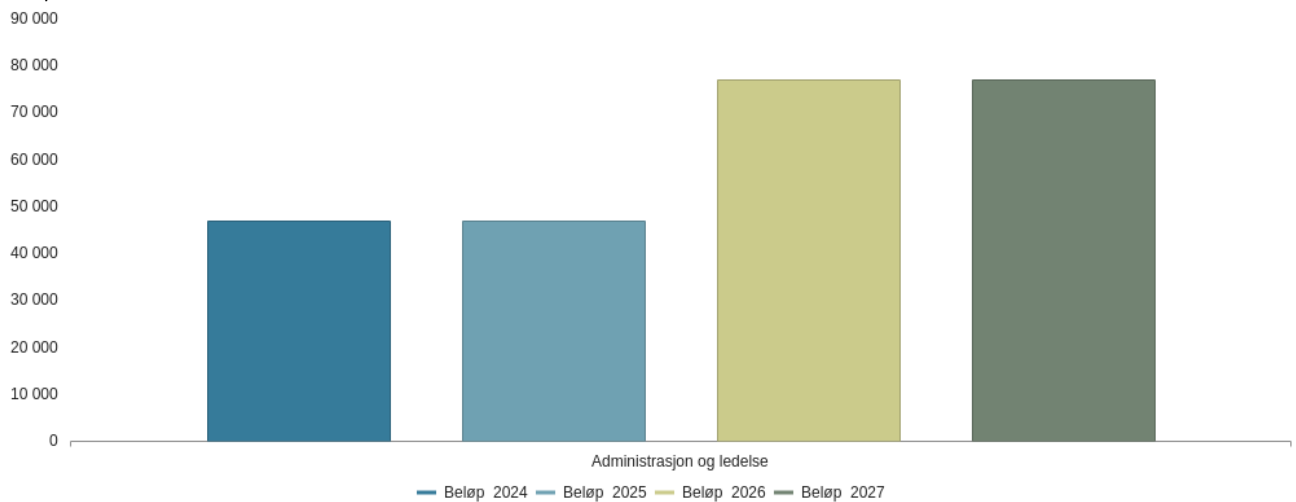
I tråd med kommunens satsing på digitalisering og digital læring i skolen, avsettes det 17 mill. kroner årlig til digital satsing i skolen på 1. til 10. trinn. Investeringsmidlene skal sikre at alle elever får hver sin PC, oppgradering av nødvendig infrastruktur på skolene, heving av lærernes digitale kompetanse, inkludert nødvendig programvare for elever og lærere, samt digital dialog med foresatte.

IKT-investeringer

Det er vedtatt 30 mill. kroner i årene 2024-2025 og 60 mill. kroner årlig fra 2026 til investeringer innenfor IKT-området. Midlene skal støtte opp under ønsket samfunns- og tjenesteutvikling i tråd med satsingene i kommuneplanen og temaplaner, samt sikre at Asker kommune har en robust og sikker IKT-infrastruktur. Det vil i 2024 gis en særlig prioritet til å videreføre satsningen med tiltak innenfor området personvern, informasjonssikkerhet og IKT-sikkerhet (særlig cybersikkerhet), samt tiltak som støtter opp under Asker kommunes tre definerte samfunnsfloker.

Brutto investeringer per år

Beløp i 1000 kr

Oppvekst

Tjenesteområde Oppvekst består av de tre programområdene Barnehage, Grunnskole og Barn, familie og inkludering. Programområde Barn, familie og inkludering omfatter Barneverntjenesten, Avlastning og omsorgstjenester for barn og unge, Pedagogisk psykologisk tjeneste, Barne- og familietjenesten og Inkludering og mangfold. Spesialpedagogisk tjeneste til førskolebarn er organisert under programområde Barnehage.

Asker har 34 kommunale barnehager organisert i 8 virksomheter og 78 private barnehager, inkludert 5 familiebarnehager. Videre har Asker 40 kommunale grunnskoler, hvorav 27 barneskoler med skolefritidsordning, 12 ungdomsskoler og 1 alternativ skole. Tjenesteområde Oppvekst har ca. 2570 årsverk.

Tjenesteområde Oppvekst har et særlig ansvar for følgende temaplaner:

- Å høre til - temaplan for oppvekst (vedtatt 09.05.23)
- På lik linje - personer med nedsatt funksjonsevne (vedtatt 09.05.23)
- Barnehage- og skolekapasitet (vedtatt 15.06.21)

KOSTRA-tall

	Asker 2021	Asker 2022	Bærum	Drammen	Lillestrøm	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 12
Prioritet							
Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn (B) *) **)	625	656	955	1 019	894	907	907
Netto driftsutgifter per innbygger (213) voksenopplæring (B) *) **)	276	243	302	273	120	379	379
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B) *) **)	9 622	10 028	9 483	12 820	13 296	12 515	12 515
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) *) **)	173 362	178 493	186 859	183 356	181 403	184 021	184 020
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (B) *) **)	123 755	125 791	121 179	118 281	125 531	126 511	126 511
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år (B) *) **)	4 862	5 267	11 453	4 973	8 181	9 557	9 557
Produktivitet							
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)	5,8	5,8	5,9	5,8	5,8	5,8	5,8
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i private barnehager (B)	5,6	5,6	5,8	5,7	5,8	5,8	5,8
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	151,7	159,0	131,5	140,9	104,4		140,2
Dekningsgrad							
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år (B)	86,7 %	88,3 %	91,8 %	83,1 %	83,0 %	88,8 %	88,8 %

Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år (B)	96,7 %	97,1 %	98,5 %	95,8 %	94,3 %	97,5 %	97,5 %
Andel barn med barnevernstiltak i løpet av året ift. innbyggere 0-24 år	2,6 %	2,3 %	1,7 %	3,3 %	2,9 %		2,5 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	6,5 %	5,7 %	6,5 %	7,5 %	8,3 %	7,1 %	7,1 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO (B)	67,1 %	72,7 %	84,2 %	55,0 %	68,8 %	71,2 %	71,2 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	76,5 %	79,5 %	87,0 %	73,6 %	73,8 %		76,1 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	73,9 %	75,6 %	84,5 %	70,0 %	70,0 %		73,7 %
Kvalitet							
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	44,0	44,7	45,7	42,9	42,5		43,8
Grunnlagsdata (Nivå 3)							
1.-4. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	14,4	14,3	14,6	14,5	14,4		14,2
5.-7. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	17,6	16,7	18,9	17,6	17,2		17,4
8.-10. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	19,0	18,4	19,7	19,6	19,1		18,9

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Status og utfordringer

Barn og unge som vokser opp i Asker har generelt gode levekår med trygge nærmiljøer, tilhørighet i familier og foreldre som er i jobb og har god helse. Asker har imidlertid også barn og unge som opplever at de ikke har et trygt miljø og nettverk med fortrolige venner, at de ikke kan delta i fritidsaktiviteter og at de ikke er så motiverte for skolen og fremtiden.

KS har definert ungt utenforskap som en av tre store samfunnsflokker i vår tid. Ungt utenforskap handler om den økende andelen barn og unge som opplever å ikke høre til i et fellesskap. I Asker er det om lag 1000 unge under 25 år som ikke er i arbeid, aktivitet eller utdanning. Mange av dem har langvarig fravær fra skolen og løs tilknytning til fellesskapet med jevnaldrende. Utenforskap kan føre til dårlig livskvalitet, svak selvfølelse og dårlig helse hos den enkelte. Ungt utenforskap er et felles ansvar vi må ta for å skape fremtidsstro og gi flest mulig unge et godt liv. Det er også vesentlige samfunnsøkonomiske gevinster i det å inkludere flere.

Visjonen for arbeidet med ungt utenforskap er at alle barn og unge er verdifulle og skal bli tatt på alvor, kjenne tilhørighet og møte et samfunn som ivaretar deres behov. For å nå visjonen, må vi gjennom radikal innovasjon identifisere rotårsaker, endre systemer og vurdere hvordan vi arbeider med ungt utenforskap. Gjennom arbeidet med leke- og læringsmiljøer i barnehager og skoler må tjenestene i Oppvekst, i samarbeid med andre, legge til rette for at alle barn og unge kan etablere vennskap og ta del i fellesskapet.

Et økende antall barn og unge har et bekymringsfullt fravær fra skolen. Fravær kan være det første tegnet på at barnet eller ungdommen ikke har det bra, og at de ikke føler mestring og tilhørighet til fellesskapet. Årsakene til fraværspromatikk er sammensatte og komplekse. Komplexiteten øker gjerne i takt med fraværets lengde, og det er derfor viktig å tidlig få kartlagt utfordringer og få koblet på rett hjelp og tiltak. Når alvorlig skolefravær har vart over en lang periode, er det behov for et tverrfaglig hjelpetilbud knyttet til fysisk og psykisk helse, samtidig som foresatte får nødvendig veiledning og støtte.

Det er også en økende grad av psykisk uhelse blant barn og unge i samfunnet. Resultater fra ungdomsundersøkelsen i Asker viser at kroppspress og skolerelatert press er områder hvor mange unge opplever et høyt trykk. Det er en høy andel ungdom som rapporterer å ha et vanskelig forhold til mat og kropp. Utfordringer som disse krever bedre samordning mellom tjenestene, både innen oppvekstfeltet, mellom ulike tjenester i kommunen og med spesialisthelsetjenesten. Kommunen må vurdere hvordan vi samhandler med barn og familier, og hvordan kompetanse på tvers av tjenester kan utnyttes enda bedre for å styrke og tilpasse tilbudet. Inkluderingsperspektivet gjelder for alle barn og unge i kommunen, også for personer som har nedsatt funksjonsevne.

Det er en nasjonal bekymring at motivasjonen til elevene faller gjennom grunnskolen. De unge stresser mer og bruker mye tid på skjerm. For mange elever går ut av ungdomstrinnet med svake faglige resultater, og er dermed i risiko for å ikke fullføre videregående opplæring. Regjeringen har varslet at de vil legge frem en stortingsmelding i 2024 om hvordan ungdomsskolen kan bli mer praktisk og variert slik at flere elever trives og lærer mer. En av strategiene i Å høre til - temaplan for oppvekst berører nettopp dette: Asker kommune skal utvikle et skoletilbud som er mer praktisk og variert slik at alle elever finner seg til rette og er mer motiverte for læring.

For å yte tjenester av god kvalitet, er det nødvendig med kontinuerlig utvikling og kompetanseheving blant ledere og medarbeidere. For medarbeidere i Oppvekst er det behov for å videreutvikle kompetansen innen relasjonsarbeid, inkluderende praksis, reguleringsstøtte, psykisk helse og kulturforståelse. Handlingskompetanse knyttet til å forebygge og redusere risikoen for at barn og unge blir utsatt for omsorgssvikt og overgrep/vold er også et sentralt kompetanseområde som er forankret i barnevernsreformen.

Elever i Asker har generelt gode faglige resultater sammenlignet med nasjonalt nivå. Dette vises for eksempel i resultat på nasjonale prøver, hvor det jevnt over er en positiv utvikling på alle trinn. Det er imidlertid fortsatt store variasjoner mellom de ulike skolene.

Å høre til - temaplan for oppvekst og På lik linje - temaplan for personer med nedsatt funksjonsevne ble begge vedtatt våren 2023. For å lykkes i arbeidet med å følge opp innsatsområdene og strategiene i temaplanene, kreves et godt tverrsektorielt samarbeid både internt i kommunen og med innbyggerne, frivillige organisasjoner og næringslivet.

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet ble vedtatt i 2021. Det må kontinuerlig vurderes om kommunen har en barnehage- og skolestruktur som ivaretar behovene til barn, unge og familier på en økonomisk bærekraftig måte.

Dette skal vi oppnå

Alle tjenesteområder har ansvar for å følge opp satsingsområdene i kommuneplanen. Tabellen under viser hvilke delmål innenfor hvert satsingsområde som er særlig relevante for tjenesteområde Oppvekst.

Hovedmål	Delmål
Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune	Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.
Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle	Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle. Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen.

Hovedmål	Delmål
	<p>Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere og ledere.</p> <p>Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunens utfordringer og viser endringsvilje.</p>
Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.	Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.
Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.	Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer.
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.	<p>Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser.</p> <p>Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet</p>
Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.	<p>Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold.</p> <p>Askersamfunnet er et levende lokaldemokrati der innbyggere i alle aldre deltar gjennom inkluderende, medbestemmende og representative beslutningsprosesser.</p> <p>Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling.</p>
Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	<p>Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død.</p> <p>Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid.</p> <p>Innbyggere som mottar helsetjenester lever aktive og selvstendige liv, tar medansvar for egen helse og deltar i utforming av tjenestene ut fra den enkeltes forutsetninger og behov.</p> <p>Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.</p>
Askersamfunnet sikrer inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremmer muligheter for livslang læring for alle.	<p>Askersamfunnet har inkluderende og trygge oppvekstmiljøer med leke- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse.</p> <p>Alle barn har tilgang til barnehage av god kvalitet som bidrar til trygghet, utvikling og læring, og som forbereder barna til å begynne i grunnskolen.</p> <p>Alle fullfører likeverdige grunnskole med opplæring av god kvalitet, har høyt læringsutbytte og et godt grunnlag for å fullføre videregående opplæring.</p> <p>Barn og unge utvikler relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap.</p>

Innspill fra hovedutvalget

Asker kommune har en modell der hovedutvalgene får mulighet til å komme med innspill og prioriteringer til handlingsprogrammet før kommandirektørens forslag foreligger. Innspillene tar utgangspunkt i vedtatte temaplaner, som definerer politiske innsatsområder, retningsvalg og prioriteringer for samfunns- og tjenesteutviklingen i årene fremover.

Hovedutvalg for Oppvekst ga gjennom vedtak i sak 18/23 sine innspill og prioriteringer til kommunedirektørens arbeid med Handlingsprogram 2024–2027. Hovedutvalgets vedtak fremgår av vedlegg til handlingsprogrammet.

Kommunedirektøren har i arbeidet med handlingsprogrammet vurdert utvalgets innspill og prioriteringer. De økonomiske rammebetingelsene tilsier at det er mindre rom for nye tiltak på drifts- og investeringsbudsjettet. Det er derfor særlig lagt vekt på å vurdere om utvalgets innspill kan realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer og iverksettes over flere år.

Prioriteringer i perioden

Nedenfor følger en beskrivelse av hvilke oppdrag tjenesteområdet vil prioritere i fireårsperioden for å møte utfordringene, nå målene og følge opp strategiene i kommuneplanen og temaplaner.

Fremtidens aktive medborgere

For å sikre et godt tjenestetilbud er det viktig at kommunens tjenester kan ta innbyggernes perspektiv. En inkluderende praksis er avgjørende for å bygge sterke fellesskap i barnehagen, skolen, i barnas fritid og i nærmiljøene. Vi må utvikle arbeidsmåter som sikrer at barn og unges egne erfaringer og meninger blir systematisk etterspurt, dokumentert og brukt til å forme tjenestetilbudet. Gjennom for eksempel entreprenørskap kan elever på en praktisk måte lære om utfordringer knyttet til å leve sammen i et fellesskap, og at alle har samme rett og mulighet til å delta i utviklingen av samfunnet.

Å klare å få venner, beholde vennskap og være en del av et nettverk er vesentlig for opplevelsen av å høre til i fellesskapet og være en aktiv deltaker i samfunnet. Det er derfor viktig at vi styrker barn og unges sosiale og emosjonelle ferdigheter gjennom inkluderende leke- og læringsaktiviteter og relasjonsarbeid. Dette skal ligge til grunn for all praksis i barnehager og skoler, og er et gjennomgående tema i ledermøter, kurs og nettverkssamlinger.

Asker kommune skal tilrettelegge for trygg, sikker og hensiktsmessig bruk av data knyttet til digitale tjenester, samt sikre et godt personvern. Økt bruk av digitale hjelpemidler i barnehage og skole fører til at det samles inn og behandles store mengder informasjon om barna, inkludert mange personopplysninger. Foreldre og barn skal vite om og ha kontroll over hvordan opplysninger om barna blir brukt. For å øke kunnskapen og sikre god praksis, gjennomfører alle virksomhetene kompetansehevende tiltak og risikoanalyser om personvern.

Kunstig intelligens utvikles raskt og medfører nye muligheter og utfordringer. Kunstig intelligens er allerede innebygd i flere av programmene som brukes i oppvekstsektoren. Dette gir muligheter, men skaper også utfordringer. Det er derfor avgjørende å opparbeide god praksis og en kritisk tilnærming til bruken av kunstig intelligens med særlig vekt på kunnskap, læring og barn og unges personvern.

Innovasjonsprosjektet Læring i algoritmens tidsalder er et treårig samarbeidsprosjekt mellom Asker kommune og forskere ved Universitetet i Oslo med oppstart høsten 2023. Det finansieres delvis av Norges forskningsråd. Prosjektet skal utvikle en forskningsbasert praksis for hvordan elever og lærere kan bruke kunstig intelligens på en hensiktsmessig måte i opplæringen. I første omgang er det seks utvalgte prosjektskoler som deltar i samarbeidet.

Helsefremmende og inkluderende praksis

Omkring 1000 unge under 25 år i Asker er ikke i arbeid, aktivitet eller utdanning. Det er nødvendig med styrket samordning av tjenestetilbudene slik at denne ungdomsgruppen blir møtt og fulgt opp på en god måte. I dette ligger at vi tidlig og systematisk må følge opp fravær fra barnehage og skole i samarbeid med foresatte og barna/ungdommene, slik at de kan ta del i fellesskapet. Askersamfunnet må også sikre at ungdommene erfarer en ungdomstid der de er en del av et inkluderende sosialt nettverk og opplever å være en betydningsfull deltaker i samfunnet.

I forskning og nasjonale styringsdokumenter understrekes behovet for forebyggende arbeid før barnet er født og i de første leveårene, for slik å fremme god psykisk helse og forhindre ensomhet og utenforskap senere i livet. Foresatte med stabil og god omsorgsevne er grunnleggende for barn og unges oppvekst.

Helsestasjon og andre helsetjenester, barnehage, barnevern, spesialpedagogisk tjeneste til førskolebarn og PP-tjeneste er særlig sentrale tjenester i helsefremmende og forebyggende innsats for utsatte barn i de første leveårene. Det skal i 2024 etableres et tettere og mer systematisk samarbeid mellom disse instansene slik at helse- og omsorgstilbudet til de yngste barna og deres familier forsterkes. Det skal blant annet gis målrettet støtte til foreldre under graviditet og i småbarnsperioden. Dette vil bli gjort gjennom å etablere et delprosjekt under porteføljen Ungt utenforskap.

Asker kommune har utviklet gode systemer for oppfølging av bekymringsfullt fravær i skolen. Disse følges av skolene i samarbeid med elever og foresatte. Asker kommune ønsker i større grad å arbeide med bekymringsfullt fravær også på barnehageområdet, og dette er en satsing det vil jobbes med i 2024. Askerbarnehagene sin standard for tilvenning til barnehagen inneholder samtalskjema om flere forhold i familie og nære nettverk. Barnehagene må kunne følge opp bekymringer som avdekkes i samtalen, og medarbeidere i barnehagene vil få kompetanseheving rundt dette.

I henhold til anmodning fra Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet, bosetter Asker kommune 425 flyktninger i 2023. I tillegg er det mange som kommer hit i forbindelse med familiegjenforening. Arbeidet med flykninger innebærer å finne et godt sted å bo, sørge for god omsorg og opplæring, gi god helseoppfølging og generelt tilby et godt tjenestetilbud. Det legges også til rette for fritidsaktiviteter og nettverk slik at kommunens nye innbyggere blir godt inkludert i lokalsamfunnet. Dette viktige arbeidet er et samarbeid med frivilligheten og Askers innbyggere. Oppfølging av flykninger krever også tverrsektorielt samarbeid og samhandling internt i kommunen. På grunn av verdenssituasjonen må Asker kommune være forberedt på å bosette et høyt antall flykninger også i 2024.

Som en del av porteføljen Ungt utenforskap, vil kommunen innlede et samarbeid med eksterne kompetansemiljøer rundt barn med alvorlig skolefravær. Dette er et pilotprosjekt som innebærer gjensidig kompetanseoverføring, samt at enkelte elever fra Asker kan henvises og delta i rehabilitering ved et eksternt behandlingssenter.

Kronprinsparets Fond støtter prosjekter som skaper arenaer for mestring og gir unge mennesker mulighet til å utvikle sine evner. Satsingen Flyt er en del av Kronprinsparets Fond, og hovedmålet er å ruste elever til å gjennomføre videregående opplæring. Gjennom ulike aktiviteter og øvelser forbereder ungdom seg for fremtiden. Skoleåret 2023/2024 vil en gruppe elever fra utvalgte ungdomsskoler i kommunen delta i satsingen. Kronprinsparets Fond samarbeider med OsloMet om følgeforskning og evaluering av effekten av Flyt-programmet.

Helhetlige og koordinerte tjenester

Tverrfaglig innsats, både innen et tjenesteområde og på tvers av tjenesteområder, er viktig for å gi innbyggerne gode tilbud som oppleves helhetlige og koordinerte. For å få til dette, må tjenestene i kommunen ha god kjennskap til hverandres kompetanse. Manglende samarbeid på tvers kan føre til at innbyggere som har behov for tjenester fra flere instanser ikke får den hjelpen de trenger, eller at de får et lite helhetlig tjenestetilbud. Dette kan være svært uheldig for den enkelte, men også for effektiviteten til kommunen på systemnivå. Vi må i større grad få til et forpliktende samarbeid mellom tjenestene der ansvaret er tydeliggjort og innbyggernes behov er ivaretatt.

For å skape bedre sammenheng og kontinuitet mellom barnehage, skole og SFO, er det utarbeidet en ny standard som er under innføring og skal iverksettes videre i 2024. Standarden, som heter Bygge bro, handler om hvordan barnehager og skoler skal samarbeide for å skape sammenheng i tjenestene og få til en trygg og forutsigbar overgang for barn og deres foreldre. Førsteklassingene skal komme til en skole hvor de blir møtt av ansatte som stimulerer til læring gjennom lek og utforskende aktiviteter.

Asker kommune vil også videreutvikle samarbeidet med fylkeskommunen om overgangen til videregående skole. Elever som har behov for det, skal få helhetlig oppfølging slik at de kan fullføre videregående opplæring og på sikt rekrutteres inn i arbeidslivet. Dette blir en sentral del av porteføljen Ungt utenforskap.

Asker kommune har blitt akkreditert gjennom Erasmus+, som er EUs program for utdanning, opplæring, ungdom og idrett. Kommunen har dermed fått tilgang på en rekke tilbud, og har mulighet til å delta i samarbeidsprosjekter på tvers av landegrensene. I første omgang vil medarbeidere fra barnehage, barneskole og ungdomsskole i Landøya-sonen i 2024 besøke og jobbskygge kollegaer i utvalgte land for å lære om de gode overgangene fra barnehage til barneskole og ungdomsskole. Det skal særlig legges vekt på de samme temaene som i standarden Bygge bro, nemlig lek, natur og språk. Erfaringene vil deles med andre barnehager og skoler i Asker, som senere kan dra på studiebesøk for å lære mer om ulike utfordringer.

Familie og nære nettverk

Foresatte er barnas nærmeste omsorgspersoner, og har dermed den største påvirkningsmuligheten med hensyn til å fremme eller hemme barns utvikling. Kommunen må derfor aktivt involvere foresatte og anerkjenne dem som den viktigste ressursen i barn og unges liv.

Ungdataundersøkelsen viser at de aller fleste barn og unge i Asker er godt fornøyd med foreldrene sine, og at foreldrene oppleves som viktige støttespillere. Dersom foresatte er i en livssituasjon hvor de ikke klarer å være gode omsorgspersoner, er det nødvendig å tilby veiledning og støtte og involvere andre voksne som barnet/ungdommen stoler på i nettverket sitt.

Som en oppfølging av barnevernsreformen (oppvekstreformen), skal alle kommuner utarbeide en plan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker. Asker kommunes plan ferdigstilles i 2023, og arbeidet med å iverksette den starter i 2024. Planen vil inneholde beskrivelser av hvordan Asker kommune kan gi målrettet støtte til foreldre over tid for å redusere risikoen for at barn blir utsatt for vold, overgrep og omsorgssvikt. Medarbeidere i barnehager, skoler og andre relevante tjenester vil få nødvendig kompetanseheving.

Asker kommune skal sikre et godt samarbeid mellom velferdstjenestene og tjenester for barn, unge og deres foresatte, slik at familier får et helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud. For å imøtekomme

dette, skal kommunen i 2024 utarbeide en helhetlig plan for å sikre forutsigbarhet og god koordinering av tjenester i hele livsløpet for personer med nevroutviklingsforstyrrelser. Dette blir en del av porteføljen Ungt utenforskap, og gjøres i et samarbeid med tjenestene i Velferd. Tjenestene i Oppvekst og Velferd vil også samarbeide tettere om oppfølging av familier med store og sammensatte vansker, slik at disse får hjelp og støtte tilpasset sine behov.

Trygge og aktive lokalsamfunn

For å øke barn og unges deltakelse i lokalmiljøet, må det være lav terskel for å delta i aktiviteter. I tillegg må barn og unge inviteres til samarbeid og medvirkning. Barnehager og skoler er blant de arenaene hvor barn og unge oppholder seg mest. Disse arenaene har derfor en unik mulighet til å bidra til å fremme motivasjon for deltakelse i aktiviteter og skape gode sosiale fellesskap. Det er mange eksempler på tett og godt samarbeid mellom skoler og aktører innen kultur og idrett. Kommunen ser imidlertid at barnehager og skoler i enda større grad kan samarbeide med andre om å skape de trygge og gode lokalsamfunnene.

Foresatte er en avgjørende ressurs for egne barn, men kan også spille en viktig rolle for andres barn. Lokalmiljøer som inspirerer til engasjement og deltakelse vil skape aktiviteter og sosiale fellesskap. Da er det viktig med felles møteplasser og fungerende nettverk mellom foreldre, slik at de får gode forutsetninger for å bygge trygge nærmiljøer.

I arbeidet med å videreutvikle barnehager og skoler som aktive nærmiljøarenaer, skal det i 2024 gjennomføres et pilotprosjekt i Heggedal om fritidstilbud til barn og ungdom. Prosjektet gjennomføres i nært samarbeid med nærmiljøsentralen, foreldre og frivillige organisasjoner, og blir et av delprosjektene under porteføljen Ungt utenforskap. Erfaringer fra piloten vil benyttes i nærmiljø-satsinger i andre områder i kommunen.

I temaplan for kultur er det flere strategier som tjenesteområde Oppvekst kan bidra til å realisere. Kulturskolen har samarbeidet med flere skoler i Asker som en del av den nasjonale satsingen Fremtidens kulturskole. Kulturskolen og virksomhetene i Oppvekst vil videreutvikle samarbeidet for å følge opp strategiene både i temaplan for kultur og temaplan for oppvekst.

Utviklingsorienterte tjenester med relevant kompetanse

God kvalitet i tjenestene krever at ledere og medarbeidere har høy kompetanse. Kvaliteten på arbeidet den enkelte utfører utvikles i møte med innbyggere, kollegaer og andre fagpersoner. Et sentralt tema ved kvalitetsutvikling er å styrke samarbeidskulturen og det profesjonelle fellesskapet. En slik kultur kan utvikles gjennom at medarbeiderne oppmuntres til å prøve ut ny praksis, reflektere over den i fellesskap og justere i henhold til nye behov og erfaringer. I tillegg er det nødvendig å etablere partnerskap og samarbeid med universiteter og høyskoler i utviklingen av tjenestetilbudet.

Med oppvekstreformen tydeliggjøres det ansvaret som alle som arbeider med barn og unge har for å forebygge omsorgssvikt, vold og overgrep. Handlingskompetanse knyttet til dette vil derfor være et sentralt kompetanseområde i årene som kommer.

Det er særlig viktig at barnehager og skoler inkluderer enda flere barn i fellesskapet og øker kvaliteten på det ordinære tilbudet. I 2024 vil tjenestene i Oppvekst utvikle og dele kompetanse om høyfrekvente vansker, slik at det gis riktig hjelp når barn og familier opplever alvorlige utfordringer.

Gjennom satsingen Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis, vil det også legges til rette for at hjelpetjenestene har spisskompetanse innen reguleringsstøtte.

Hver barnehage og skole skal etablere sitt interne støttesystem for å styrke den generelle oppfølgingen av barn og unges utvikling. Støttesystemet består av ressurspersoner som har ekstra kompetanse på spesifikke vanskeområder.

Asker kommune har alternative opplæringsarenaer i form av spesialavdelinger på fem barneskoler og en ungdomsskole. I tillegg har kommunen rammeavtale med seks leverandører om alternativ opplæringsarena. Kommunen vil i 2024 utrede behovet for skoleplasser til barn som trenger særlige tilpasninger og reguleringsstøtte, slik at de eventuelt kan få et alternativt skoletilbud med høy kvalitet i kommunens regi.

Driftsbudsjett

Tjenesteområde Oppvekst er budsjettmessig inndelt i tre programområder som vil være grunnlag for økonomistyring og -rapportering. Programområdene er Barnehage, Skole og Barn, familie og inkludering. Programområde Barnehage omfatter alle barnehagene og spesialpedagogiske tjenester for førskolebarn. Programområde Skole omfatter alle grunnskoler, inkludert skoler med spesialavdeling og Den alternative skolen. Programområde Barn, familie og inkludering omfatter virksomhetene Barne- og familietjenesten, Barneverntjenesten, Avlastnings- og omsorgstjenesten, Pedagogisk psykologisk tjeneste, samt Inkludering og mangfold hvor voksenopplæring og tjenester til flyktninger inngår.

Tabellen viser fordeling av budsjettet på programområder.

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Barn, familie og inkludering	664 585	664 585	664 585	664 585
Barnehage	1 060 367	1 107 014	1 126 414	1 147 414
Skole	1 284 160	1 274 460	1 264 760	1 264 560
Totalsum	3 009 112	3 046 059	3 055 759	3 076 559

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	2 798 331	2 798 331	2 798 331	2 798 331
Sum Tekniske justeringer	136 113	135 713	132 013	130 913
Sum Budsjettendringer inneværende år	26 305	26 305	26 305	26 305
Tidligere vedtatte tiltak				
Barnehage - endring av antall barn	6 700	15 700	35 100	56 100
Grunnskole - endring av antall barn	9 900	15 800	15 800	22 700
Sum Tidligere vedtatte tiltak	16 600	31 500	50 900	78 800
Konsekvensjusteringer	179 018	193 518	209 218	236 018
Konsekvensjustert ramme	2 977 349	2 991 849	3 007 549	3 034 349
Omstilling og effektivisering				
Omstilling og effektivisering - Oppvekst	-36 500	-51 700	-57 700	-63 700
Sum Omstilling og effektivisering	-36 500	-51 700	-57 700	-63 700
Nye tiltak				
Gratis barnehage fra tredje barn i barnehage	483	483	483	483
Gratis kjernetid i SFO for 2.trinn	30 198	30 198	30 198	30 198

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Gratis meningokokkvaksine til elever i videregående skole F-sak 33/23	1 000	1 000	1 000	1 000
Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehage i 2024	31 373	69 020	69 020	69 020
Redusert pensjonspåslag private barnehager	-1 156	-1 156	-1 156	-1 156
RNB priskompensasjon 2023 - 1. tertial 2023 K-sak 36/23	14 748	14 748	14 748	14 748
Statlige og private skoler - endring i elevtall	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten	700	700	700	700
Økonomiske konsekvenser av ny opplæringslov	917	917	917	917
Sum Nye tiltak	68 263	105 910	105 910	105 910
Nye tiltak og realendringer	31 763	54 210	48 210	42 210
Ramme 2024-2027	3 009 112	3 046 059	3 055 759	3 076 559

Tidligere vedtatte tiltak

Barnehage - endring av antall barn

Befolkningsprognosene viser at antall barn øker utover i hele perioden. Budsjettet justeres opp i samsvar med dette.

Grunnskole - endring av antall barn

Befolkningsprognosene viser en økning i antall barn i grunnskolen i perioden. Budsjettet justeres opp i samsvar med dette.

Omstilling og effektivisering

Omstilling og effektivisering - Oppvekst

For å opprettholde kommunens økonomiske handlingsrom, foreslår kommunedirektøren en omstilling og effektivisering i Asker kommune på 120 mill. kroner i 2024. Dette tilsvarer 1,9 prosent av netto driftsramme.

Tjenesteområdene i Asker kommune er store og robuste. Kommunen må i økende grad ha fokus på omstilling og søke å løse oppgaver på nye måter slik at kommunen får mer ut av ressursene. Effektiviseringskravet vil i størst mulig grad bli håndtert slik at dekningsgrader og kvalitet blir opprettholdt.

Kommunedirektøren foreslår følgende fordeling av omstillings- og effektiviseringstiltak på 36,5 mill. kroner innenfor tjenesteområde Oppvekst.

Programområde	Beløp i hele 1 000 kr
Skole	21 000
Barnehage	4 000
Barn, familie og inkludering	11 500

Omstillingstiltakene i tjenesteområde Oppvekst vil blant annet innebære bemanningstilpasning og redusert kjøp av varer og eksterne tjenester. Det er foretatt en analyse av ressursbruk og dekningsgrader knyttet til flere av tjenestene i Oppvekst som viser at Asker har høyere ressursbruk og kvalitet på flere områder. Det vil iverksettes tiltak for å tilpasse nivået til sammenlignbare kommuner. Barnehagene og skolene har en lovfestet bemanningsnorm, noe som gir et begrenset handlingsrom for effektivisering innenfor dagens skole- og barnehagestruktur.

Eventuelle omstillingstiltak av prinsipiell karakter vil bli lagt frem for politisk behandling i februar 2024 og eventuelt i tertialrapporter. Kommunedirektøren vil legge til rette for medvirkningsprosesser med berørte virksomheter og brukere, samt dialog med hovedutvalget.

Nye tiltak

Gratis barnehage fra tredje barn i barnehage

Fra høsten 2023 er barnehageplass gratis fra tredje barn i familier som har flere barn i barnehagen samtidig. Tiltaket får helårseffekt i 2024 og budsjettet justeres i samsvar med dette.

Gratis kjernetid i SFO for 2.trinn

Det ble innført gratis kjernetid i SFO for 2. trinn (12 timer i uken) fra høsten 2023. Tiltaket får helårseffekt i 2024, og budsjettet justeres i samsvar med behovet.

Gratis meningokkqvaksine til elever i videregående skole F-sak 33/23

I F-sak 33/23 ble det vedtatt at meningokkqvaksine skal tilbys uten egenandel for elever på videregående skoler med bosted i Asker. Budsjettet justeres i samsvar med dette.

Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehage i 2024

I forslag til statsbudsjett for 2024 legger regjeringen opp til å redusere maksimalprisen for foreldrebetaling i barnehage fra 1. august 2024. Budsjettet justeres i tråd med dette.

Redusert pensjonspåslag private barnehager

Pensjonspåslaget til private barnehager trappes ned til 10 prosent for alle private barnehager. Budsjettet reduseres i samsvar med dette.

RNB priskompensasjon 2023 - 1. tertial 2023 K-sak 36/23

Priskompensasjon gjennom revidert nasjonalbudsjett 2023 som følge av økte priser. Kommunens rammetilskudd økes for å kompensere for dette.

Statlige og private skoler - endring i elevtall

Som følge av økt antall elever i statlige og private skoler, reduseres rammetilskuddet til kommunen. Budsjettet reduseres i samsvar med dette.

Styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten

I forslag til statsbudsjett for 2024 øker regjeringen rammetilskuddet til kommunene til styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Budsjettet justeres opp i tråd med dette.

Økonomiske konsekvenser av ny opplæringslov

Ny opplæringslov skal etter planen tre i kraft høsten 2024. I forslag til statsbudsjett for 2024 øker regjeringen rammetilskuddet til kommunene. Budsjettet justeres opp i samsvar med dette.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum	Sum øvrige år					
	Ferdig	Brutto år prosjektutgift	2024	2025	2026	2027	2024-27	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Oppvekst													
Barnehage - erstatte Søndre Borgen barnehage	2025	160 000	75 000	50 000	13 500	0	138 500	0	0	0	0	0	0
Barnehage - kapasitetsøkning Borgen	2029	112 500	0	3 000	0	0	3 000	30 000	60 000	18 500	0	0	0
Barnehage - kapasitetsøkning Heggedal	2028	134 800	0	3 000	0	22 800	25 800	107 000	0	0	0	0	0
Barnehage - ny barnehage Høn-Landås	2030	131 600	0	0	5 000	5 000	10 000	10 000	50 000	59 600	0	0	0
Barnehage - utvidelse Føyka	2026	115 200	26 000	65 300	14 900	0	106 200	0	0	0	0	0	0
Barnehage - utvidelse Røyken	2028	118 600	0	2 000	50 000	50 000	102 000	14 600	0	0	0	0	0
Inventar og utstyr Oppvekst	LØPENDE		2 500	2 500	5 000	5 000	15 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Koordineringspott bygg - Oppvekst	LØPENDE		10 000	10 000	20 000	20 000	60 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Skole - ny sentrumsskole med idrettshall	2031	549 300	2 000	-0	3 000	5 000	10 000	10 000	200 000	240 500	86 800	0	0
Skole - ny skole Sætre	2027	480 300	10 000	169 000	169 000	112 300	460 300	0	0	0	0	0	0
Skole - ombygging Billingstad	2025	23 600	10 000	11 600	0	0	21 600	0	0	0	0	0	0
Skole - Sætre ungdomsskole	2032	400 000	0	0	0	0	0	0	0	150 000	150 000	100 000	0
Skole - utvidelse Hvalstad	2025	566 800	180 000	180 000	119 500	0	479 500	0	0	0	0	0	0
Skole - utvidelse Mellom-Nes	2023	15 000	14 500	0	0	0	14 500	0	0	0	0	0	0
Skole - utvidelse Solvang	2033	300 000	0	0	-0	-0	-0	-0	4 000	4 000	53 000	150 000	88 500
Sum Oppvekst		3 107 700	330 000	496 400	399 900	220 100	1 446 400	196 600	339 000	497 600	314 800	275 000	113 500

Barnehage - erstatte Søndre Borgen barnehage

I forbindelse med ombyggingen av Søndre Borgen helsehus, er det behov for å erstatte og utvide Søndre Borgen barnehage fra 6 til 8 avdelinger. Estimert budsjett er på 160 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet planlegges ferdigstilt i 2025.

Barnehage - kapasitetsøkning Borgen

Det er behov for nye barnehageplasser i Borgenområdet. Det er utført en mulighetsstudie som anbefaler etablering av en ny 6 avdelings barnehage ved Bondivann stasjon, og at Østhellings barnehage legges ned. Estimert budsjett er 112,5 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet er vedtatt utsatt i to år til høsten 2029, da det er større behov for å erstatte barnehagen på Søndre Borgen først.

Barnehage - kapasitetsøkning Heggedal

Det er behov for nye barnehageplasser i Heggedalsområdet. Det er utført en mulighetsstudie som anbefaler etablering av en ny 8 avdelings barnehage på Nyhustomta, og at Heggedalsskogen barnehage legges ned. Estimert budsjett er 134,8 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet planlegges ferdigstilt i august 2028.

Barnehage - ny barnehage Høn-Landås

Det er behov for en ny 6-8 avdelings barnehage i forbindelse med utbyggingen av Høn-Landås. Det avsettes et budsjett på 129,6 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet er vedtatt utsatt i to år og ferdigstilles i 2030.

Barnehage - utvidelse Føyka

Det er behov for utvidelse av Føyka barnehage fra 3 til 6 avdelinger. I utgangspunktet er dette en 4 avdelings barnehage, men på grunn av byggets tilstand er en avdeling stengt. Estimert budsjett er 115,2 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet planlegges ferdigstilt høsten 2025.

Barnehage - utvidelse Røyken

Det er behov for en utvidelse av Røyken barnehage fra 3 til 8 avdelinger. Estimert budsjett er 118,6 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet er vedtatt utsatt i to år, og planlegges ferdigstilt i perioden 2027/2028.

Inventar og utstyr Oppvekst

Det er vedtatt 2,5 mill. kroner i årene 2024-2025 og 5 mill. kroner årlig fra 2026 til inventar og utstyr for Oppvekst. Midlene skal også benyttes til mindre investeringer av utendørsarealer, inkludert nødvendig oppgradering og rehabilitering av lekeplassutstyr og ballbinger.

Koordineringspott bygg - Oppvekst

Det er vedtatt 10 mill. kroner i årene 2024-2025 og 20 mill. kroner årlig fra 2026 til koordineringspott for Oppvekst. Midlene benyttes til mindre investeringer i bygningsmassen i skoler, barnehager, barn, familie og inkludering.

Skole - ny sentrumsskole med idrettshall

For å imøtekomme befolkningsveksten i nordre del av kommunen, er det vedtatt å bygge en ny 4 parallell barneskole på Hønsjordet, inkludert flerbrukshall. Estimert budsjett er 549,3 mill. kroner inkludert prisstigning, med planlagt ferdigstilling i 2030. Utvendige idrettsanlegg og andre rekkefølgekrav er ikke tatt med i budsjettet. Det vil bli søkt om spillemidler til idrettshall/flerbrukshall.

Skole - ny skole Sætre

Det er vedtatt å bygge ny skole i Sætre. Estimert budsjett er 480,3 mill. kroner inkludert prisstigning og midler til turnhall og kjøp av tomt til skolen. Prosjektet planlegges ferdigstilt i 2027.

Skole - ombygging Billingstad

Det er behov for en ombygging og rehabilitering av Billingstad skole, da den er lite arealeffektiv. Det avsettes et budsjett på 23,6 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet planlegges ferdigstilt i 2025.

Skole - Sætre ungdomsskole

Som følge av bygging av Sætre barnehage er det behov for en kapasitetsøkning på Sætre ungdomsskole. Det er foreløpig avsatt 400 mill. kroner, men prosjektet er ikke kostnadsestimert. Prosjektet ferdigstilles i 2032.

Skole - utvidelse Hvalstad

Hvalstad skole utvides fra en 2 parallell (inkludert paviljonger) til en fullverdig 4 parallell skole med idrettshall. Estimert budsjett er 566,8 mill. kroner inkludert prisstigning, med planlagt ferdigstilling vinteren 2026. Det vil bli søkt om spillemidler til idrettshall/flerbrukshall.

Skole - utvidelse Mellom-Nes

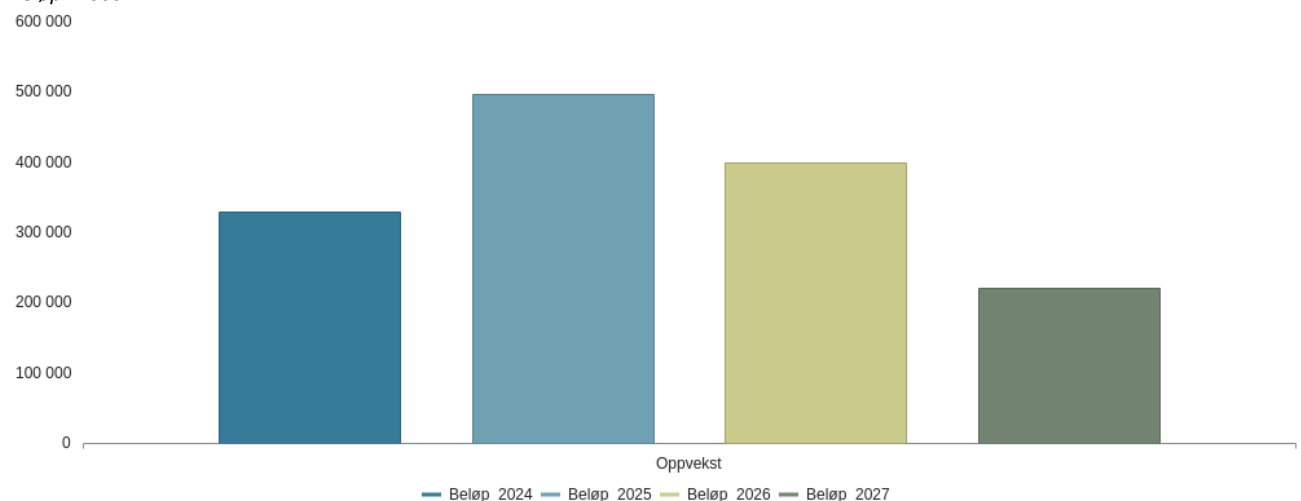
Det er behov for mer undervisningsareal på Mellom-Nes skole. Det planlegges å bygge en etasje på eksisterende paviljong for å løse et kortsiktig behov. Det avsettes et budsjett på 15 mill. kroner. Prosjektet planlegges ferdigstilt i 2024.

Skole - utvidelse Solvang

Som følge av utbyggingen på Hønsjordet er det behov for en utvidelse av Solvang skole fra en 4 parallell til en 6 parallell skole. Det er foreløpig avsatt 300 mill. kroner, men prosjektet er ikke ferdig kostnadsestimert. Prosjektet planlegges ferdigstilt i 2033.

Brutto investeringer per år

Beløp i 1000 kr

Velferd

Tjenesteområde Velferd omfatter kommunale helse-, sosial- og omsorgstjenester, herunder habiliterings- og rehabiliteringstjenester, allmennlegetjenester, hjemmebaserte tjenester, psykisk helse- og rustjenester, tjenester til personer med funksjonsnedsettelse, heldøgnsomsorg og NAV.

Tjenesteområdet yter tjenester til innbyggere over 18 år. Tjenesteområde Velferd har omkring 2000 årsverk fordelt på ni virksomheter.

Tjenesteområde Velferd har et særlig ansvar for følgende temaplaner:

- Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker (vedtatt 08.03.22)
- Mestre hele livet - psykisk helse og rus (vedtatt 31.01.23)
- På lik linje - personer med nedsatt funksjonsevne (vedtatt 09.05.23)

KOSTRA-tall

	Asker 2021	Asker 2022	Bærum	Drammen	Lillestrøm	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 12
Prioritet							
Ergoterapeut Avtalte årsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	2,0	1,6	3,1	0,7	2,6		3,5
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (antall)	15	15	16	20	12		18
Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B) *) **)	1 357	1 347	1 426	1 028	1 449	1 384	1 384
Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B) *) **)	7 514	8 778	9 264	7 496	7 336	8 751	8 751
Netto driftsutgifter per innbygger (281) økonomisk sosialhjelp (B) *) **)	723	923	1 054	1 334	1 464	1 329	1 329
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	32,2 %	33,0 %	34,3 %	30,7 %	29,4 %	31,9 %	31,9 %
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over (B) *) **)	157 609	162 063	180 037	124 032	145 775	156 762	156 762
Produktivitet							
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B) *)	56 104	61 030	67 107	64 093	69 337	61 922	61 922
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B) *)	363 506	349 077	322 361	231 165	327 854	326 686	326 686
Dekningsgrad							
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	50,8 %	50,3 %	51,9 %	47,8 %	48,4 %		50,4 %
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	23,1 %	23,4 %	23,1 %	28,8 %	24,8 %		24,9 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon (B)	10,2 %	9,1 %	11,3 %	9,5 %	8,4 %	11,8 %	11,8 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)	2,6 %	2,7 %	1,8 %	5,0 %	3,9 %	4,2 %	4,2 %

Ergoterapeutårsverk per 10 000 innbyggere	5,5	5,4	5,2	1,7	4,1		5,9
(kommunehelse+omsorg) (årsverk)							
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (B)	8,0	8,2	9,3	9,0	8,2	9,0	9,0

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Status og utfordringer

Velferdstjenestene i Asker kommune skal være bærekraftige og sikre innbyggerne gode levekår og likeverdige tjenester. Kommunen skal legge til rette for god helse gjennom å forebygge og behandle sykdom og sikre likeverdige muligheter for helsefremmende aktivitet, fellesskap og samfunnsdeltakelse for innbyggere i alle aldre. Det er en viktig målsetting at flest mulig kan bo hjemme lengst mulig. Dette forutsetter en samfunnsutvikling, en kultur hos de ansatte og holdninger i samfunnet som fremmer egenomsorg, mestring og brukermedvirkning. Kommunen skal vektlegge nærhet og tilgjengelighet til tjenestene, og skal utnytte de mulighetene og ressursene som finnes i nærmiljøet og sosiale nettverk. God helse og livskvalitet påvirkes av mange forhold. Derfor er det viktig å se bo- og tjenestetilbud i sammenheng, for på den måten å fremme god psykisk helse, trivsel og å forebygge ensomhet.

Nasjonale reformer og omstillinger har gitt kommunen et tydeligere og større ansvar for befolkningens helse- og tjenestetilbud.

Befolkningssammensetningen endres i årene fremover

Befolkningssammensetningen vil i årene fremover endre karakter. Samfunnet får flere eldre og flere som lever lenger, i kombinasjon med mindre fødselskull og færre i yrkesaktiv alder. Det kreves en bred og tverrsektoriell innsats for å utvikle kommunen til et aldersvennlig samfunn, med et differensiert bo- og tjenestetilbud.

Sosial ulikhet i helse

Selv om den generelle helsen jevnt over er god, er det betydelige forskjeller i helse og livskvalitet knyttet til utdanningsnivå og sosiale og økonomiske ressurser hos Askers innbyggere. Det er en sammenheng mellom utdanning og helse, hvor graden av god helse øker parallelt med lengden på utdanningsløpet. I arbeidet med å forebygge sosial ulikhet i helse, må kommunen ha fokus på helsefremmende samfunnsutvikling, sosiale møteplasser og egnede boliger.

Strammere økonomi og økende utenforskap

Økte renter, strømutgifter, prisstiging og en ustabil situasjon i Europa preger samfunnet, og påvirker også våre velferdstjenester. Flere husholdninger har økonomiske utfordringer. NAV opplever en markant økning i behovet for bistand. Det er både en økning i antall sosialhjelpsmottakere og økt utbetaling per mottaker. Det er også flere som søker nødhjelp og flere som trenger midlertidig bolig enn tidligere. Dette har skjedd samtidig med at kommunen har håndtert en høy bosetting av flyktninger.

Norge toppe OECDs statistikk over andel av befolkningen som mottar uføretrygd og sykepengene. Til tross for at arbeidsinkludering har vært et politisk satsingsområde i mange år, er utenforskap en økende utfordring, særlig blant unge. Årsakene til utenforskap er komplekse. Utfordringene krever tverrsektoriell innsats og et tett samarbeid med ulike aktører i Askersamfunnet.

Flere tjenestemottakere med sammensatte behov

Endringer i sykdomsbildet innebærer at det blir stadig flere tjenestemottakere med sammensatte behov. Mange av disse er unge og trenger tjenester store deler av livet. Selv om det forventes at flere eldre vil ha bedre helse, vil også mange ha behov for helsetjenester. Demens og psykisk helse- og rusproblematikk antas å bli en økende utfordring fremover. Endringer i spesialisthelsetjenesten, med kortere sykehusopphold og omlegging til dagpoliklinikk og dagbehandling, gir kommunen økte oppgaver både med hensyn til kompetansekrav og omfang av tjenester.

Kommunen forventer at denne utviklingen vil fortsette. I Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023 og i helsefelleskapssamarbeidet er det fokus på å skape utadvendte sykehus. Dette innebærer at sykehusene skal yte mer helsehjelp hjemme hos pasienten, og samarbeide mer både fysisk og virtuelt med kommunale helse- og omsorgstjenester. Dette vil få konsekvenser for de kommunale tjenestene fremover. Endringene krever helhetlige og koordinerte tjenester, både i kommunen, spesialisthelsetjenesten og i andre organisasjoner, hvor enkelte tilbud i dag overlapper. Bedre samarbeid og koordinering vil gi et mer treffsikkert og helhetlig tilbud til den enkelte tjenestemottaker, samt bidra til mer effektive tjenester av god kvalitet.

Personer med nedsatt funksjonsevne opplever fortsatt manglende tilrettelegging på arenaer der de lever og oppholder seg. Dette omtales også som funksjonshemmende barrierer, og hindrer deres mulighet til aktivitet og deltakelse på lik linje med jevnaldrende. Temaplan På lik linje - personer med nedsatt funksjonsevne er en felles temaplan for tjenesteområdene Oppvekst og Velferd. Temaplanen skal bidra til en samfunns- og tjenesteutvikling i tråd med FN-konvensjonen om rettigheter til personer med nedsatt funksjonsevne.

Mangel på kvalifisert personell

Tilstrekkelig arbeidskraft og fagutdannet helse- og sosialpersonell er en av de viktigste utfordringene for kommunen i årene fremover. Helsepersonellkommisjonen la i 2023 frem sin rapport NOU 2023: 4 *Tid for handling – personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste*. Kommisjonen vurderer at helse- og omsorgstjenestens andel av samfunnets totale arbeidsstyrke ikke kan øke vesentlig. Noe av løsningen er at helsepersonell i fremtiden vil måtte ta hånd om flere pasienter og brukere enn i dag, og det vises til at den største behovs- og aktivitetsøkningen vil komme i kommunene. Kommisjonen trekker frem seks tiltaksområder for å bidra til en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste: Organisering, oppgavedeling, arbeidstid, digitalisering, prioritering og kompetanse.

Det er anslått at Asker kommune vil ha en økning i bemanningsbehovet på 45 prosent, noe som tilsvarer omkring 1000 årsverk i helse- og omsorgstjenestene frem mot 2040, dersom vi fortsetter som før. Da det ikke vil være grunnlag for å rekruttere seg ut av bemanningsutfordringene, må kommunen fordele innsatsen på flere områder. Vi må tilrettelegge for en samfunnsutvikling som legger vekt på forebygging og helsefremmende stedsutvikling, for eksempel ved å utvikle inkluderende og aldersvennlige lokalsamfunn. Vi må jobbe med organisering og oppgavedeling i tjenestene. I tillegg må vi arbeide med konkrete tiltak for å beholde, utvikle og rekruttere kvalifiserte medarbeidere til helse- og omsorgstjenestene.

Allmennlegetjenesten i kommunene omfatter en rekke tjenester, der fastlegene yter de fleste. Fastlegen spiller en viktig rolle i helhetlige og sammenhengende brukerforløp. Nasjonalt har antallet innbyggere uten fastlege økt mye de siste årene, og utgjør i dag mer enn 215 000 personer. Mange kommuner har store utfordringer med å ivareta sitt sørge-for-ansvar. Asker kommune opplever også utfordringer med rekruttering av leger, selv om utfordringene er mindre enn i mange distriktskommuner.

Innovasjon og utvikling blir viktig

Velferdstjenestene må arbeide aktivt med å utvikle beste og neste praksis, og delta i nettverk, partnerskap og på delingsarenaer for å sikre innovativ kompetanse og gjennomføringskraft. For å sikre god kvalitet er det behov for mer kunnskap og praksisnær forskning på kommunale helse- og omsorgstjenester. Videre vil innovasjon, særlig knyttet til økt utnyttelse av teknologi, spille en sentral rolle for å utføre tjenestene på nye måter og støtte opp under selvstendighet, egenmestring og økt livskvalitet.

Dette skal vi oppnå

Alle tjenesteområder har ansvar for å følge opp satsingsområdene i kommuneplanen. Tabellen under viser hvilke delmål innenfor hvert satsingsområde som er særlig relevante for tjenesteområde Velferd.

Hovedmål	Delmål
Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune	Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.
Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle	Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle. Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen. Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere og ledere. Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunens utfordringer og viser endringsvilje.
Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.	Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.
Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.	Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer.
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.	Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser.
Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.	Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold.
Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død. Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid. Innbyggere som mottar helsetjenester lever aktive og selvstendige liv, tar medansvar for egen helse og deltar i utforming av tjenestene ut fra den enkeltes forutsetninger og behov. Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.

Innspill fra hovedutvalget

Asker kommune har en modell der hovedutvalgene får mulighet til å komme med innspill og prioriteringer til handlingsprogrammet før kommunedirektørens forslag foreligger. Innspillene tar utgangspunkt i vedtatte temaplaner, som definerer politiske innsatsområder, retningsvalg og prioriteringer for samfunns- og tjenesteutviklingen i årene fremover.

Hovedutvalg for velferd ga gjennom vedtak i sak 13/23 sine innspill og prioriteringer til kommunedirektørens arbeid med Handlingsprogram 2024–2027. Hovedutvalgets vedtak fremgår av vedlegg til handlingsprogrammet.

Kommunedirektøren har i arbeidet med handlingsprogrammet vurdert utvalgets innspill og prioriteringer. De økonomiske rammebetingelsene tilsier at det er mindre rom for nye tiltak på drifts- og investeringsbudsjettet. Det er derfor særlig lagt vekt på å vurdere om utvalgets innspill kan realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer og iverksettes over flere år.

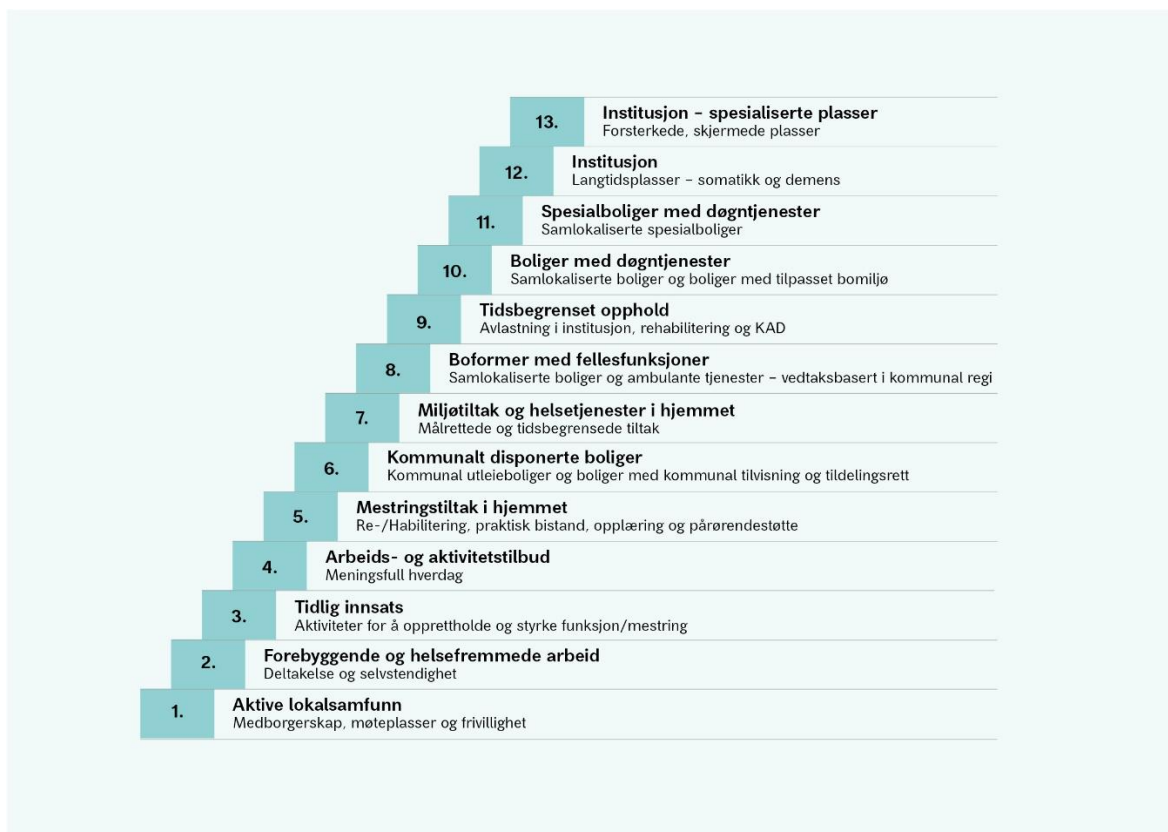
Prioriteringer i perioden

Nedenfor følger en beskrivelse av hvilke oppdrag tjenesteområdet vil prioritere i fireårsperioden for å møte utfordringene, nå målene og følge opp strategiene i kommuneplanen og temaplaner.

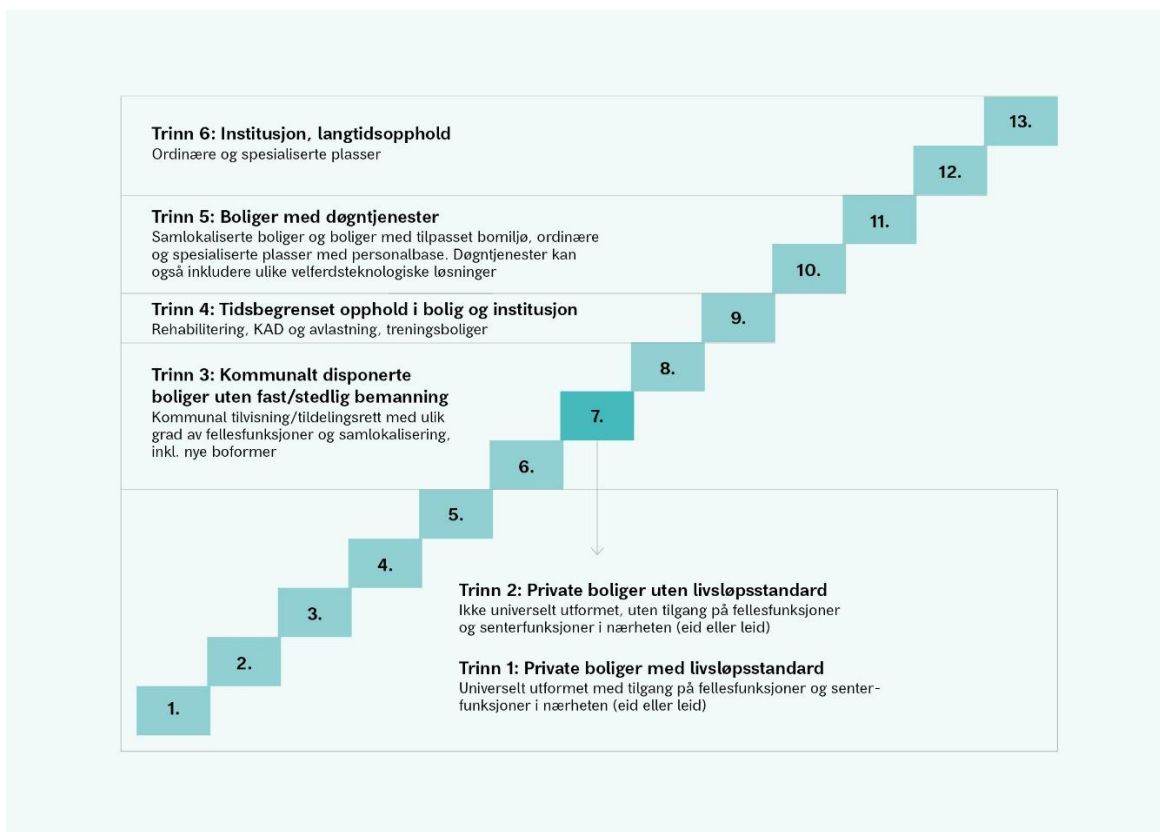
Bærekraftige helse- og omsorgstjenester for fremtiden

Tjenesteområde Velferd skal arbeide målrettet med å dreie ressursinnsatsen fra reparasjon og behandling til forebyggende arbeid og tidlig innsats. Dette gjelder alle målgrupper. Asker kommune har utviklet en innsatstrapp og en boligtrapp som legges til grunn for videreutviklingen av helse- og omsorgstjenestene i kommunen. Hensikten er å sikre god dimensjonering av tjenestene i dag og i fremtiden. Innsatstrappen og boligtrappen er verktøy for strategisk og økonomisk driftsmessig planlegging, tjenesteutvikling og styring, og skal i tillegg hjelpe den enkelte til å mobilisere egne ressurser og mestring.

Figuren under viser de 13 trinnene i innsatstrappen. En riktig dimensjonert innsatstrapp har tilstrekkelige tjenester som sikrer egenmestring og selvstendighet med utgangspunkt i innbyggernes behov. For å få til en dreining av innsatsen, må de laveste trinnene i innsatstrappen bygges ut i samskaping mellom kommunen og lokalsamfunnet.

Figuren under viser de seks trinnene i boligtrappen, og sammenhengen mellom innsatstrappen og boligtrappen.

Asker kommune etablerte høsten 2022 Program Velferd som skal sikre styring mot en fremtidig økonomisk bærekraftig drift og god livskvalitet, med utgangspunkt i innsatstrappen og boligtrappen. Programmet skal koordinere alle større utviklingsprosjekter og aktiviteter som retter seg mot tjenesteområdets kjernedrift, og er sentralt for å sikre implementering av temaplanene.

Tjenesteutvikling for å møte demografiendringene

Temaplan for leve hele livet - i et aldersvennlig Asker ble vedtatt av kommunestyret i mars 2022, og er en viktig plan for å møte demografiutfordringene. Både Program Velferd og porteføljen for inkluderende og aldersvennlig steds- og boligutvikling er sentrale for å gjennomføre strategiene i temaplanen, i tillegg til andre innovasjons- og utviklingsprosjekter.

Program Velferd styrer mot fremtidig økonomisk bærekraftig drift og god livskvalitet, ved tjenester som bygger opp om forebygging og best mulig mestring av egne liv innenfor hovedmålgruppene eldre, funksjonsnedsettelse og psykisk helse og rus. Programmet skal bidra til å realisere synergieffekter ved å koordinere alle større utviklingsaktiviteter ut fra avhengigheter. Dette inkluderer utvikling og mulig styrking av heltidskultur, oppgaveforskyvning, bidra til flere seniorer i arbeid, lavterskeltjenester, ambuleringstjenester, samskaping, tjenester for å planlegge alderdom, trygghets- og mestringsteknologi og pårørendestøtte.

Porteføljen for inkluderende og aldersvennlig steds- og boligutvikling styrer mot bærekraftig utvikling av infrastruktur, som er et premiss for bærekraftig tjenesteutvikling når det gjelder private boliger, kommunale institusjonsbygg, anlegg og boliger, samt sosiale møteplasser.

Samlet skal temaplanen, programmet, porteføljen og annen samfunns- og tjenesteutvikling styre Asker mot bærekraftige løsninger i møte med demografiutfordringene. Flere skal få bedre forutsetninger for mestring, selvstendighet og tilgang på service og møteplasser ved at kommunen styrker senterstrukturen og utvikler helseknutepunkt (5-minutterstettsteder) med lett tilgang eller rullatoravstand til sosiale arenaer, hverdagstjenester og helsetilbud.

En bærekraftig tjenesteutvikling forutsetter også at flere eldre selv planlegger egen alderdom, for eksempel i en egnet bolig som ligger i kort avstand til helsetilbud, hverdagstjenester og sosiale møteplasser. Planlegging for aldring og mindre mobilitet fremmer mulighetene for egenmestring, god livskvalitet og mindre ensomhet. Asker kommune har en viktig rolle med å kommunisere og gi innbyggerne råd knyttet til dette.

Tabellen under viser beregnet dekningsgrad for heldøgnsomsorg for eldre frem mot 2027. Dekningsgraden er basert på prognose for antall innbyggere over 80 år. I 2027 er det lagt inn 100 nye sykehjems plasser. Ved å gå ned på dekningsgraden må det parallelt skje oppbygging av ambulante tjenester og lavterskel-/støttetjenester, samt økt bruk av velferdsteknologiske tjenester og nye måter å jobbe på. Asker kommune har en lavere andel eldre over 80 år på institusjon enn sammenlignbare kommuner. Antallet hjemmeboende som venter på langtids plass har også vært stabilt lavt i en årrekke.

Heldøgns plasser eldre	2024	2025	2026	2027
Faktisk antall plasser	862	862	862	862
Vedtatte nye plasser	0	0	0	100
Sum antall plasser	862	862	862	962

Dekningsgrad	17,8 %	16,8 %	15,7 %	16,6 %
--------------	--------	--------	--------	--------

Ungt utenforskap

Ungdom som ikke kommer inn i arbeid eller utdanning er en spesielt utsatt gruppe som står i fare for varig utenforskap. I Asker står 11 prosent av unge mellom 16 og 25 år utenfor jobb og utdanning. For å få flere unge i utdanning og arbeid kreves det tidlig innsats i skole og familie, tett oppfølging av den enkelte elev, møteplasser og oppsøkende og forebyggende tjenester. Dette krever god koordinering og samarbeid mellom tjenesteområdene, NAV, næringslivet, frivilligheten og ulike instanser som fylkeskommunen og helseforetaket.

Gjennom å delta i arbeidet i porteføljen for ungt utenforskap, vil tjenesteområde Velferd i perioden ha særlig fokus på å samordne innsatsen for at flere unge i Asker skal oppleve mestring, gjennomføre videregående skole og komme i arbeid. Lavterskel aktivitetstilbud for personer som ikke har anledning til å delta i ordinært arbeidsliv skal videreutvikles.

Inkludering, deltakelse og fritid

Ved å bygge et robust og aktivt lokalsamfunn legger Asker kommune til rette for forebygging og utsetting av tjenester på de høyere trinnene i innsatstrappen. Det skal i perioden settes i gang et tverrsektorielt samarbeid med tjenesteområdene Medborgerskap og Oppvekst om inkluderende møteplasser og aktiviteter. Det vil være fokus på å videreutvikle samarbeidet med fritids-, kultur- og idrettsfeltet for å bidra til økt deltakelse og inkludering av personer med psykisk helse- og/eller rusutfordringer. Innbyggertorgene som møtearena skal videreutvikles i perioden, blant annet gjennom videre samarbeid med tjenesteområde Medborgerskap om seniortilbud.

Mestringsfølelse og selvstendighet er en viktig del av god helse. Deltakelse og medvirkning i møte med helse- og omsorgstjenesten bidrar til å støtte opp under dette. Ansatte og ledere i Velferd får opplæring i medborgerskap i praksis, og benytter metodene for samskaping og brukerinvolvering i møte med tjenestemottakere og pårørende, samt i utviklingen av nye kultur- og aktivitetstilbud.

Tjenesteområde Velferd har god erfaring med samarbeid med frivillige, blant annet gjennom Aktiv omsorg. Det er utviklet en modell for frivillighet i Velferd. Modellen skaper et system for kompetanseheving, tiltak for å fremme god kultur for samarbeid mellom medarbeidere og frivillige i kommunen, og et faglig nettverk for medarbeidere som har frivillighet som arbeidsfelt. Frivillighetsmodellen skal videreutvikles og implementeres i flere virksomheter i perioden for å øke den frivillige innsatsen i tjenesteområdet. Et viktig fokusområde vil også være å øke den frivillige innsatsen blant personer som mottar tjenester fra kommunen.

Familie, nettverk og pårørende

Pårørende er en uvurderlig ressurs både for sine nærmeste og for helsevesenet. Pårørende er en viktig samarbeidspartner, også ved utvikling av helse- og omsorgstjenestene. Det er viktig med støtte til pårørende som står i krevende omsorgsoppgaver, blant annet for å forebygge at pårørende utvikler egne helseplager og klarer å stå i omsorgsoppgaver over tid. Tjenesteområdet skal utvikle og systematisere samarbeidet slik at pårørende opplever kvalitet og enhetlig tilnærming i møte med kommunen. Det vil i perioden være fokus på pårørendeopplæring og videreutvikling av avlastningstilbudet til pårørende til personer med demens. Det ligger mer informasjon om tilbudet til pårørende på kommunens nettsider.

Bolig og bomiljø

Asker kommune har en målsetning om at flest mulig skal bo i egen eid eller leid bolig, og at de ved behov får ambulante tjenester av kommunen i eget hjem. Flere skal så langt det er mulig inkluderes i ordinære bomiljøer. Tjenesteområdet vil i perioden blant annet ha fokus på boligtilpasning og boligrådgivningstjenester, som skal bidra til at flere kan bo i egnede boliger. Dagens tjenester og tilbud skal videreutvikles i tråd med innsatstrappen og boligtrappen, og boligsosiale behov skal spilles inn i reguleringsplaner.

Rekruttere og beholde kompetanse

Kompetanse og personellmessige utfordringer får betydning for både kapasiteten og kvaliteten på tjenestetilbudet. Utfordringene vil kreve både effektiv og fleksibel bruk av ressurser, samt endret kompetanse. Utviklingen av tjenesteprofilen vil kreve en ny tilnærming og andre måter å løse oppgaver på, herunder holdningsskapende arbeid for å sikre fokus på medborgerskap og økt samhandling med sivilsamfunnet og andre aktører.

Tjenesteområde Velferd skal skape gode brukeropplevelser gjennom riktig bruk av kompetanse til riktig tid. Kommunen gjennomføre piloter innen oppgavedeling (Tørn) og heltidskultur, og gjør forsøk med organisering av oppgavene i kommunens omsorgstjenester. Videre skal tjenesteområdet jobbe målrettet med kompetanseutvikling i tett samarbeid med HR-seksjonen.

Velferdsteknologi

For å bidra til at innbyggerne kan bo i eget hjem lengst mulig, er det vesentlig å styrke satsingen på velferdsteknologiske løsninger. Tjenesteområde Velferd har vedtatt et program for velferdsteknologi. Programmet inneholder blant annet bruk av lokaliseringstjenester, medisineringsstøtte, eRom, digital hjemmeoppfølging, digitalt tilsyn og videodialog. Programmet videreføres og videreutvikles i perioden.

Videre skal tjenesteområdet jobbe med utbredelse av velferdsteknologi på tvers av virksomheter. Samspillet mellom tjenester og teknologi er viktig, og teknologi skal være en integrert del av tjenestene til alle målgrupper. Velferdsteknologi skal implementeres i henhold til vedtatt program. Eksisterende løsninger skal skaleres opp og nye løsninger skal vurderes og utvikles ved behov.

Innovasjon gjennom nettverk og partnerskap

Tjenesteområdet skal jobbe med innovasjon og trinnvise forbedringer av tjenester, prosesser og organisasjonen. Velferdstjenestene skal delta i nettverk, partnerskap og på delingsarenaer for å sikre innovativ kompetanse og gjennomføringskraft. Asker kommune deltar i partnerskapet HelseHub, som er en samarbeidsplattform for helsereelatert forskning og innovasjon. Det samarbeides om å identifisere og utvikle felles prosjekter, dele ny kunnskap og erfaringer, samt etablere felles møteplasser mellom helsetjenesten og næringsaktører i et utviklingsløp.

Asker deltar også i prosjektet CoTech – samskapt helseteknologi (Co-Created Health Technology). Gjennom samskapt helseteknologi samles teknologileverandører, brukere og pasienter, helsetjenester og forskere i partnerskap for å skape digital helseteknologi. Forskere skal bidra med å utvikle og kvalitetssikre kunnskap som legges til grunn for ny teknologi, nye tjenester, opplæring og utdanning.

Asker kommune deltar i nettverket til Senter for et aldersvennlig Norge, der dagens og fremtidens løsninger diskuteres og utvikles i samarbeid med nettverkskommunene, partnere og næringslivet. Asker

kommune deltar også sammen med Posten og KS i pilotering av nye tjenester til innbyggerne gjennom Postens distribusjonsnett.

Redusere behovet for transport

Tjenesteområde Velferd skal på lik linje med andre tjenesteområder bidra til at Asker kommune når sine klimamål. De største direkte klimagassutslippene i Asker kommer fra transport, og særlig fra personbiler. Implementering av strategiene i temaplanene vil på sikt kunne bidra til mindre reiseaktivitet, ved blant annet å ta i bruk velferdsteknologi, strategisk plasserte baser for ambulante tjenester og boliger i tilknytning til egnede lokal- og nærsentre. Tjenesteutvikling i tråd med strategiene i temaplanene vil dermed kunne bidra til en mer klimavennlig samfunnsutvikling.

Videre vil arbeidet med demografiutfordringene i porteføljen for inkluderende og aldersvennlig steds- og boligutvikling ha en positiv klimaeffekt. Hvis flere innbyggere bor i 5-minutterstettsteder og boliger som er egnet for alderdom, vil transportbehovet og klimafotavtrykket bli redusert.

Driftsbudsjett

Tjenesteområde Velferd er budsjettmessig inndelt i fire programområder som vil være grunnlag for økonomistyring og -rapportering. Programområdene er NAV, Hjemmetjenester og institusjon, Psykisk helse og rus, samt Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse. Programområde Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse inkluderer virksomheten Velferdsforvaltningen. Virksomheten Helse og rehabilitering inngår i programområde Hjemmetjenester og institusjon.

Tabellen viser fordeling av budsjettet på programområder.

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Hjemmetjenester og institusjon	1 326 160	1 333 410	1 357 160	1 417 410
NAV	161 102	161 122	161 122	161 122
Psykisk helse og rus	207 217	208 967	210 467	211 967
Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse	622 976	611 376	605 076	598 776
Totalsum	2 317 454	2 314 874	2 333 824	2 389 274

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	2 172 475	2 172 475	2 172 475	2 172 475
Sum Tekniske justeringer	105 153	105 173	105 173	105 173
Sum Budsjettendringer inneværende år	86	86	86	86
Tidligere vedtatte tiltak				
Basistilskudd til fastleger fra 1. mai 2023	4 193	4 193	4 193	4 193
Eldre - hjemmebaserte tjenester - økning i antall eldre	5 750	11 250	16 250	16 250
Eldre - sykehjem/boliger med heldøgns omsorg	0	0	15 000	74 500
Harmonisering av arbeids- og aktivitetssenter Asker sør	0	2 400	2 400	2 400
Helsehus - Søndre Borgen	32 000	32 000	32 000	32 000
Personer med funksjonsnedsettelse - arbeid og aktivitet	3 000	6 000	9 000	9 000
Personer med funksjonsnedsettelse - boliger på Nedre Sem	6 500	7 800	7 800	7 800
Sum Tidligere vedtatte tiltak	51 443	63 643	86 643	146 143
Konsekvensjusteringer	156 681	168 901	191 901	251 401
Konsekvensjustert ramme	2 329 156	2 341 376	2 364 376	2 423 876
Omstilling og effektivisering				
Omstilling og effektivisering - Velferd	-43 900	-62 200	-69 500	-76 800
Sum Omstilling og effektivisering	-43 900	-62 200	-69 500	-76 800
Nye tiltak				
Demografijustering - Brukerstyrt personlig assistanse	750	1 500	2 250	3 000
Demografijustering - Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse	750	1 750	2 750	3 750
Demografijustering og satsing - Psykisk helse og rus	2 500	4 250	5 750	7 250
Elveplassen hospits, ny avtale - 2. tertial 2023	635	635	635	635
NAV økte satser sosialhjelp 1. juli 2023	12 374	12 374	12 374	12 374
RNB priskompensasjon 2023 - 1. tertial 2023 K-sak 36/23	10 189	10 189	10 189	10 189
Styrking av legetjenesten	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum Nye tiltak	32 198	35 698	38 948	42 198
Nye tiltak og realendringer	-11 702	-26 502	-30 552	-34 602
Ramme 2024-2027	2 317 454	2 314 874	2 333 824	2 389 274

Tidligere vedtatte tiltak

Basistilskudd til fastleger fra 1. mai 2023

Basistilskuddet til fastlegene ble styrket fra 1. mai 2023. Tiltaket får helårseffekt i 2024, og budsjettet justeres i samsvar med behovet.

Eldre - hjemmebaserte tjenester - økning i antall eldre

Befolkningsprognosene viser en stor økning i aldersgruppen 67 år og eldre i handlingsprogramperioden. Budsjettet til hjemmebaserte tjenester styrkes utover i perioden.

Eldre - sykehjem/boliger med heldøgns omsorg

Det planlegges et nytt bo- og omsorgssenter med 100 plasser fra 2027. Det avsettes driftsmidler i henhold til det.

Harmonisering av arbeids- og aktivitetssenter Asker sør

Som en del av harmoniseringsprosessen er det behov for å bygge ut et arbeids- og aktivitetstilbud sør i kommunen. Plassene er tenkt som en del av konseptet for utvikling av Klokkarstua bo- og aktivitetssenter, med bolig til ulike brukergrupper og arbeids- og aktivitetstilbud.

Helsehus - Søndre Borgen

Det etableres 40 nye plasser i nytt helsehus ved Søndre Borgen fra høsten 2023. Det avsettes driftsmidler til helårsdrift fra 2024.

Personer med funksjonsnedsettelse - arbeid og aktivitet

Det avsettes driftsmidler til arbeids- og aktivitetstilbud for personer med funksjonsnedsettelse i handlingsprogramperioden, inklusive 20 nye plasser på Nedre Sem fra 2024.

Personer med funksjonsnedsettelse - boliger på Nedre Sem

Det avsettes midler til drift av 6 omsorgsboliger på Nedre Sem med innflytting fra mars/april 2024.

Omstilling og effektivisering

Omstilling og effektivisering - Velferd

For å opprettholde kommunens økonomiske handlingsrom, foreslår kommunedirektøren en omstilling og effektivisering i Asker kommune på 120 mill. kroner i 2024. Dette tilsvarer 1,9 prosent av netto driftsramme.

Tjenesteområdene i Asker kommune er store og robuste. Kommunen må i økende grad ha fokus på omstilling og søke å løse oppgaver på nye måter slik at kommunen får mer ut av ressursene. Effektiviseringskravet vil i størst mulig grad bli håndtert slik at dekningsgrader og kvalitet blir opprettholdt.

Kommunedirektøren foreslår følgende fordeling av omstillings- og effektiviseringstiltak på 43,9 mill. kroner innenfor tjenesteområde Velferd.

Programområde	Beløp i hele 1 000 kr
Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse	17 240
NAV	950
Hjemmetjenester og institusjon	17 910
Psykisk helse og rus	7 800

Omstillingstiltakene i tjenesteområde Velferd vil blant annet innebære bemanningstilpasning, økt tilrettelegging for heltidskultur (inkludert TØRN), redusert innleie av vikarer, ekstrahjelp og bruk av overtid, samt økt bruk av velferdsteknologi. Flere hele stillinger vil bidra til bedre arbeidsmiljø, større forutsigbarhet i bemanningen og bedre tjenester til innbyggerne. I tillegg vil det arbeides med å styrke, samle og eventuelt endre lavterskeltilbud for å forebygge behovet for tjenester på høyere nivåer i innsatstrappen. Dette betinger at eksisterende tilbud og nye tilbud sees i sammenheng, og at det sikres et likeverdig tilbud i hele kommunen, tilpasset innbyggernes behov.

Eventuelle omstillingstiltak av prinsipiell karakter vil bli lagt frem for politisk behandling i februar 2024 og eventuelt i tertialrapporter. Kommunedirektøren vil legge til rette for medvirkningsprosesser med berørte virksomheter og brukere, samt dialog med hovedutvalget.

Nye tiltak

Demografijustering - Brukerstyrt personlig assistanse

Befolkningsprognosene viser at aldersgruppen 18-67 år vil øke fremover, og det er dermed beregnet en økning i gruppen som har behov for brukerstyrt personlig assistanse. Budsjettet styrkes i henhold til behovet.

Demografijustering - Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse

Befolkningsprognosene viser at aldersgruppen 20-66 år vil øke fremover, og det er dermed beregnet et økt behov for tjenester til personer med funksjonsnedsettelse. Budsjettet styrkes i henhold til behovet.

Demografijustering og satsing - Psykisk helse og rus

Befolkningsprognosene viser at aldersgruppen 20-66 år vil øke fremover, og det er dermed beregnet et økt behov for tjenester til målgruppen psykisk helse og rus. I tillegg foreslår regjeringen i statsbudsjettet for 2024 en økt satsing på psykisk helse og rus. Budsjettet økes i henhold til dette.

Elveplassen hospits, ny avtale - 2. tertial 2023

Det er inngått ny avtale mellom NAV og Asker kirkelige fellesråd om drift av 10 hospitsplasser på Elveplassen, noe som innebærer en økning fra 8 til 10 plasser. Budsjettet styrkes i henhold til dette.

NAV økte satser sosialhjelp 1. juli 2023

De veiledende satsene for sosialhjelp ble varig økt med 10 prosent fra 1. juli 2023. Kommunens rammetilskudd økes for å kompensere for dette. Endringen får helårseffekt fra 2024.

RNB priskompensasjon 2023 - 1. tertial 2023 K-sak 36/23

Priskompensasjon gjennom revidert nasjonalbudsjett 2023 som følge av økte priser. Kommunens rammetilskudd økes for å kompensere for dette.

Styrking av legetjenesten

Asker kommune ligger lavere på legedekning enn sammenlignbare kommuner. Budsjettet økes fra 2024 for å styrke legetjenesten.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum	Sum øvrige år					
	Ferdig	Brutto år prosjektutgift	2024	2025	2026	2027	2024-27	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Velferd													
Eldre - sykehjem/boliger med heldøgns omsorg	2027	696 100	4 000	300 000	300 000	86 100	690 100	0	-0	-0	0	0	0
Eldre - Sykehjem/boliger med heldøgnsomsorg Vetre	2030	485 700	0	0	0	0	0	200 000	200 000	82 700	0	0	0
Eldre - Søndre Borgen sykehjem	2024	10 800	10 800	0	0	0	10 800	0	0	0	0	0	0
Helsehus - Søndre Borgen	2023	241 800	7 050	0	0	0	7 050	0	0	0	0	0	0
Inventar og utstyr - Velferd	LØPENDE		275	275	550	550	1 650	550	550	550	550	550	550
Koordineringspott bygg - Velferd	LØPENDE		4 000	4 000	8 000	8 000	24 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Personer med funksjonsnedsettelse - omsorgsboliger - Bleikerfaret	2029	52 450	0	0	0	14 100	14 100	14 100	23 250	0	0	0	0
Personer med funksjonsnedsettelse - omsorgsboliger - Nedre Sem låve	2024	154 750	54 300	9 950	0	0	64 250	0	0	0	0	0	0
Personer med funksjonsnedsettelse - omsorgsboliger 2026	2029	48 500	0	0	2 000	2 000	4 000	16 000	21 600	5 900	0	0	0
Personer med funksjonsnedsettelse - omsorgsboliger 2028	2031	61 000	0	0	0	1 000	1 000	1 000	20 000	20 000	19 000	0	0
Psykisk helse og rus - omsorgsboliger 2023	2023	55 675	26 675	0	0	0	26 675	0	0	0	0	0	0
Psykisk helse og rus - omsorgsboliger 2028	2031	65 200	0	0	0	1 000	1 000	1 000	20 000	20 000	23 200	0	0
Velferdsteknologi - infrastruktur og utstyr	2024	12 000	3 000	0	0	0	3 000	0	0	0	0	0	0
Sum Velferd		1 883 975	110 100	314 225	310 550	112 750	847 625	240 650	293 400	137 150	50 750	8 550	8 550

Eldre - sykehjem/boliger med heldøgns omsorg

Det er vedtatt å etablere et sykehjem/boliger med heldøgns omsorg med ca. 100 plasser i Kloppedalen i Heggedal. Antall plasser må tilpasses tomtas beskaffenhet. Estimert budsjett 696,1 mill. kroner inkludert prisstigning og prosjektet ferdigstilles årsskiftet 2026/2027. Det vil bli søkt om tilskudd fra Husbanken.

Eldre - Sykehjem/boliger med heldøgnsomsorg Vettre

Det er vedtatt å etablere et sykehjem/boliger med heldøgns omsorg med ca. 75 plasser på Vettre. Estimert budsjett 485,7 mill. kroner inkludert prisstigning og prosjektet ferdigstilles i 2030. Det vil bli søkt om tilskudd fra Husbanken.

Eldre - Søndre Borgen sykehjem

Det er vedtatt 10,8 mill. kroner inkludert prisstigning i 2024 til nødvendige oppgraderinger av Søndre Borgen sykehjem, jf. F-sak 178/22.

Helsehus - Søndre Borgen

Det bygges et helsehus på Søndre Borgen inkludert 40 nye heldøgns plasser. Drift av eksisterende bygningsmasse søkes videreført inntil det er avklart hva som gjøres med denne. Estimert budsjett er 241,8 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet ferdigstilles i 2023. Midlene i 2024 skal dekke sluttoppgjør og ferdigstilling av uteområdet.

Inventar og utstyr - Velferd

Det er vedtatt 0,275 mill. kroner i årene 2024-2025 og 0,55 mill. kroner årlig fra 2026 til kjøp av inventar og utstyr for Velferd.

Koordineringspott bygg - Velferd

Det er vedtatt 4 mill. kroner i årene 2024-2025 og 8 mill. kroner årlig fra 2026 til koordineringspott for Velferd. Midlene benyttes til mindre investeringer i eksisterende bygningsmasse.

Personer med funksjonsnedsettelse - omsorgsboliger - Bleikerfaret

Det er vedtatt å etablere 6 omsorgsboliger med personalbase for personer med nedsatt funksjonsevne på Bleikerfaret. Estimert budsjett er 52,5 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet er vedtatt utsatt i tre år og ferdigstilles høsten 2029. Det vil bli søkt om tilskudd fra Husbanken.

Personer med funksjonsnedsettelse - omsorgsboliger - Nedre Sem låve

Det er vedtatt å utvikle låven på Nedre Sem gård til et arbeidssenter med ca. 20 nye plasser, i kombinasjon med 6 leiligheter og base til personer med nedsatt funksjonsevne. Estimert budsjett er 154,8 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet ferdigstilles våren 2024. Et nøkternt omfang av løst inventar, maskiner og utstyr er inkludert i bevilgningen. Kommunen har mottatt tilsagn om tilskudd fra Husbanken.

Personer med funksjonsnedsettelse - omsorgsboliger 2026

Det er behov for ny omsorgsbolig med 8 plasser til personer med nedsatt funksjonsevne. Lokalisering er ikke avklart. Estimert budsjett er 48,5 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet er vedtatt utsatt i tre år og ferdigstilles i 2029. Det vil bli søkt om tilskudd fra Husbanken.

Personer med funksjonsnedsettelse - omsorgsboliger 2028

Det er behov for ny omsorgsbolig med 10 plasser til personer med nedsatt funksjonsevne. Lokalisering er ikke avklart. Estimert budsjett er 61 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet er vedtatt utsatt i tre år og ferdigstilles i 2031. Det vil bli søkt om tilskudd fra Husbanken.

Psykisk helse og rus - omsorgsboliger 2023

Det er behov for omsorgsbolig med 12 plasser til personer med utfordringer knyttet til psykisk helse og rus, blant annet for å redusere bruk av utenbysplasser. Det planlegges 12 boliger i eksisterende bygningsmasse på Klokkarstua. Estimert budsjett er 55,7 mill. kroner inkludert prisstigning. Det vil bli søkt om tilskudd fra Husbanken. De 7 første boligene ble ferdigstilt i januar 2023, og de siste 5 boligene ferdigstilles vinteren 2024.

Psykisk helse og rus - omsorgsboliger 2028

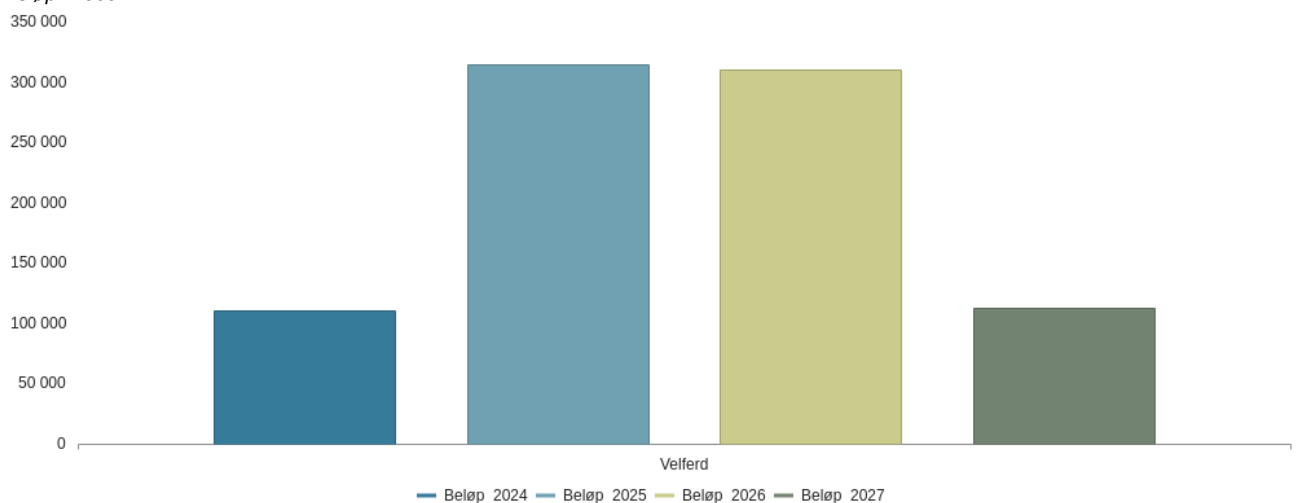
Det er behov for omsorgsbolig/boliger med 8 plasser til personer med utfordringer knyttet til psykisk helse og rus. Lokalisering er ikke avklart. Estimert budsjett er 65,2 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet er vedtatt utsatt i tre år og ferdigstilles i 2031. Det vil bli søkt om tilskudd fra Husbanken.

Velferdsteknologi - infrastruktur og utstyr

Økt bruk av velferdsteknologi er viktig for å sikre en trygg og effektiv tjenesteproduksjon. Det er blant annet startet et utredningsarbeid i HelseHub-samarbeidet om organisering av et responscenter. Det er avsatt 12 mill. kroner til velferdsteknologi (infrastruktur og utstyr) i perioden 2021-2024.

Brutto investeringer per år

Beløp i 1000 kr

Samfunnstjenester

Tjenesteområde Samfunnstjenester omfatter utvikling, forvaltning og drift av kommunale bygg og eiendommer, offentlig infrastruktur som vei, vannforsyning og avløpshåndtering, håndtering av overvann, flomveier og dammer, samt brann- og redningstjenesten. Videre har tjenesteområdet ansvar for klima og miljø, samferdsel, kyst- og fjordressurser, natur- og kulturlandskap, viltforvaltning, landbruk, parker og friluftsområder, samt forvaltning og drift av renovasjon. Transporttjenester for mennesker med funksjonsnedsettelse, renholdstjenester og praktisk bistand ligger også til tjenesteområdet. Tjenesteområde Samfunnstjenester har ca. 450 årsverk fordelt på seks virksomheter.

Kommunen har organisert en rekke tekniske tjenester gjennom interkommunale samarbeid. De viktigste er Vestfjorden avløpsselskap (VEAS), Asker og Bærum vannverk IKS, Glitrevannverket IKS og Asker og Bærum brann og redning IKS. Tjenesteområdet har et viktig grensesnitt mot kommunens eiendomsutviklingsselskap Askerhalvøya Eiendom AS.

Tjenesteområde Samfunnstjenester har et særlig ansvar for følgende temaplaner:

- Handling mot klimaendringene (vedtatt 15.06.21)
- Vann og vannmiljø (vedtatt 08.03.22)
- Naturmangfold (vedtatt 20.06.23)
- Eiendom (vedtas 1. kvartal 2024)
- Samferdsel og mobilitet (vedtas 2. kvartal 2024)

KOSTRA-tall

	Asker 2021	Asker 2022	Bærum	Drammen	Lillestrøm	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 12
Prioritet							
Brutto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (1000 kr) *)	1 031	982	838	966	1 046		1 113
Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall brutto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde beløp per innbygger (kr) *)	1 459	1 344	1 151	1 392	1 452		1 519
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	10,2 %	10,8 %	12,5 %	8,5 %	11,2 %	10,0 %	10,0 %
Produktivitet							
Avløp - driftsutgifter per innbyggere tilknyttet kommunal avløpstjeneste (kr/tilkn.innb) *)	1 332	1 235	1 114	1 233	2 078		
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate *)	343 286	385 751	422 063	431 780	344 350		379 274
Formålsbygg, kommune Areal per bruker (m2)	4,6	4,8	4,9	4,4	4,5		4,4
Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	175	162	141	156	191	163	163

Korrigerte brutto driftsutgifter totalt eiendomsforvaltning, kommune	1 628,6	1 693,7	1 815,7	1 386,0	1 572,8		1 563,9
utgifter per kvadratmeter bygg (kr *)							
Renovasjon - Gebyrgrunnlag per årsinnbygger for kommunal avfallshåndtering (kommune) *)	1 383	1 334	1 069	1 277	1 351		
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	104	132	147	176	102	122	122
Vann - Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb) *)	963	974	909	859	1 370		
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	3 945	3 878	3 367	3 038	3 809		3 171
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	4 115	4 103	3 251	5 575	5 614	3 807	3 807
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr) *)	3 133	3 278	2 632	3 556	3 669		2 583
Dekningsgrad							
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	42,6 %	31,9 %	27,0 %	39,8 %	30,0 %		
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0,6 %	0,5 %	0,2 %	0,8 %	0,6 %		
Andel km tilrettelagt for syklende i prosent av alle kommunale veier (prosent)	32,4 %	32,7 %	33,2 %	27,9 %	22,7 %		22,3 %
Andel kommunale veier og gater med belysning i prosent av alle kommunale veier og gater	81,0 %	81,2 %	99,2 %	100,0 %	94,5 %		96,2 %
Kvalitet							
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke	5,6 %	5,3 %	4,7 %	0,8 %	11,5 %		3,7 %
Andel levert til materialgjenvinning inklusiv biologisk behandling	49,2 %	47,9 %	47,5 %	52,7 %	45,4 %		40,2 %
Avløp - Andel fornyet spillvannnett, gjennomsnitt for siste tre år	1,0 %	0,8 %	1,1 %	1,2 %	0,6 %		
Renovasjon - Husholdningsavfall per innbygger (kommune)	438	390	285	438	317		0
Grunnlagsdata (Nivå 3)							
Antall bygningsbranner (antall)	44	41	36	49	47	669	669
Formålsbygg, kommune Alle energityper Energibruk per m2 eid areal (kWh)	139	130	134	126	146		

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status og utfordringer

Nødvendig infrastruktur i form av kommunaltekniske anlegg og formålsbygg er en forutsetning for utvikling av tettsteder og boligområder. Det er en målsetting at kommunen skal sørge for utbygging av teknisk infrastruktur og formålsbygg i tråd med den utbyggingstakten kommuneplanen legger opp til. Kommunens infrastruktur må søkes utnyttet maksimalt med hensyn til bolig- og næringsutvikling, og investeringer i nye områder må prioriteres i henhold til kommuneplanens arealdel.

Global oppvarming og tap av biologisk mangfold truer livsgrunnlaget. Dette krever kraftfulle tiltak. Tjenesteområde Samfunnstjenester har et særskilt ansvar for å utvikle og dreie kommunens virksomhet i en miljøvennlig retning, samt drive holdningsskapende arbeid i Askersamfunnet. Tjenesteområdet skal

også sikre at kommunen er best mulig rustet for klimaendringer ved å forebygge og redusere konsekvensene av dem.

Asker har en unik natur og kystlinje. Det er viktig å sørge for bærekraftig bruk av kyst- og jordressursene, ivareta den blå-grønne strukturen, begrense tap av biologisk mangfold, ta vare på kulturlandskapet, samt tilrettelegge for et aktivt jordvern, skogbruk og lokal matproduksjon.

Asker kommune preges i dag av høy trafikkbelastning på veinettet, noe som medfører utfordringer med kø, trafiksikkerhet, støy og forurensing. For å bedre trafikksituasjonen for innbyggerne, må fremtidige transportbehov løses på en annen måte enn i dag. Det handler både om å redusere behovet for transport, gjøre det mer attraktivt å gå, sykle og reise kollektivt, samt å utnytte alle transportmidler bedre. Forutsigbarhet i reisetid er en viktig kvalitet. Der det ikke finnes bedre alternativer enn biltransport, må kapasiteten på veinettet utvikles og parkeringsmulighetene utnyttes bedre.

Å sikre fremkommelige og trygge veier, sikker og pålitelig vannforsyning, miljøriktige avfalls løsninger, trivelige friområder og godt vedlikeholdte kommunale bygninger og uteområder, er blant kommunens kjerneoppgaver. Samferdsel er delt mellom flere offentlige forvaltningsnivåer. Kommunen har en viktig koordinerings- og pådriverrolle overfor staten, fylket og kollektivselskapene.

Tilstanden på infrastrukturen knyttet til vann og avløp varierer i kommunen. Det er behov for betydelige investeringer i årene fremover for å sikre en akseptabel kvalitet på dagens ledningsnett og behandlingsanlegg for drikkevann og avløp, og for å imøtekomme de store utbyggingsbehovene og ønsket om utvikling og vekst i tråd med kommuneplanen.

Innbyggerne får drikkevann fra Glitrevannverket, Asker og Bærum vannverk, fra kommunens eget vannverk ved Sandungen (Hurum) og fra to private anlegg på Filtvet/Tofte. Sætre og Slemmestad mangler tilfredsstillende løsning for reservevann. Det meste av avløpet fra kommunen håndteres av renseanlegget på VEAS. Kommunens egne renseanlegg i Åros, på Lahell og Rulleto på Tofte har dårlig kapasitet, tilfredsstillende ikke rensekraftene og er en begrensning for videre utvikling og utbygging i disse områdene.

Gode tjenester er avhengig av gode formålsbygg og kommunale boliger. En effektiv drift av tjenestene avhenger av riktig funksjon og utforming av byggene. Kommunens bygg har i all hovedsak god standard og kapasitet og imøtekommer tjenestenes behov, men harmonisering er nødvendig. Verdibevarende vedlikehold av byggene skal bidra til riktig standard i fremtiden.

Dette skal vi oppnå

Alle tjenesteområder har ansvar for å følge opp satsingsområdene i kommuneplanen. Tabellen under viser hvilke delmål innenfor hvert satsingsområde som er særlig relevante for tjenesteområde Samfunnstjenester

Hovedmål	Delmål
Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune	Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.
Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle	Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle. Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen.

Hovedmål	Delmål
	<p>Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere og ledere.</p> <p>Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunens utfordringer og viser endringsvilje.</p>
Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.	<p>Askersamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer.</p> <p>Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.</p>
Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.	<p>Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer.</p> <p>Askersamfunnet har en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet</p> <p>Askersamfunnet har et attraktivt og innovativt næringsliv som bidrar til arbeidsplasser og verdiskaping.</p>
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.	<p>Askersamfunnet har bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for smart samfunnsutvikling.</p> <p>Alle innbyggere har tilgang til rent drikkevann og et tilfredsstillende avløpssystem, og en effektiv og miljøvennlig renovasjons- og avfallshåndtering.</p> <p>Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser.</p> <p>Alle innbyggere har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger til en overkommelig pris.</p> <p>Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet</p> <p>Askersamfunnet verner om og sikrer naturmangfoldet, kulturmiljøer og et aktivt og levende landbruk.</p>
Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.	<p>Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold.</p> <p>Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling.</p>
Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	<p>Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død.</p> <p>Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.</p>
Askersamfunnet sikrer inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremmer muligheter for livslang læring for alle.	Askersamfunnet har inkluderende og trygge oppvekstmiljøer med leke- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse.

Innspill fra hovedutvalget

Asker kommune har en modell der hovedutvalgene får mulighet til å komme med innspill og prioriteringer til handlingsprogrammet før kommunedirektørens forslag foreligger. Innspillene tar utgangspunkt i vedtatte temaplaner, som definerer politiske innsatsområder, retningsvalg og prioriteringer for samfunns- og tjenesteutviklingen i årene fremover.

Hovedutvalg for samfunnstjenester ga gjennom vedtak i sak 23/23 sine innspill og prioriteringer til kommunedirektørens arbeid med Handlingsprogram 2024–2027. Hovedutvalgets vedtak fremgår av vedlegg til handlingsprogrammet.

Kommunedirektøren har i arbeidet med handlingsprogrammet vurdert utvalgets innspill og prioriteringer. De økonomiske rammebetingelsene tilsier at det er mindre rom for nye tiltak på drifts- og investeringsbudsjettet. Det er derfor særlig lagt vekt på å vurdere om utvalgets innspill kan realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer og iverksettes over flere år.

Prioriteringer i perioden

Nedenfor følger en beskrivelse av hvilke oppdrag tjenesteområdet vil prioritere i fireårsperioden for å møte utfordringene, nå målene og følge opp strategiene i kommuneplanen og temaplaner.

Foregangskommune innen klima og sirkulærøkonomi

Asker kommune har en offensiv klima- og miljøpolitikk, og skal være en foregangskommune for lavutslippssamfunnet. Kommunen skal bidra til klimagassreduksjon gjennom rollen som planmyndighet, eiendomsbesitter, arbeidsgiver, innkjøper, tjenesteleverandør og samfunnsutvikler. Gjennom samarbeid med innbyggerne, næringslivet, frivilligheten og organisasjoner skal kommunen være pådriver for en klimavennlig utvikling av Askersamfunnet.

Temaplan for handling mot klimaendringene definerer innsatsområder og strategier for hvordan kommunen og Askersamfunnet skal bidra til å redusere klimagassutslippene. Tiltak følges opp gjennom klimabudsjettet.

Endring, ledelse og kommunikasjon er et innsatsområde i temaplan for handling mot klimaendringene, og en forutsetning for å løse samfunnsflokken klima og natur. For å styrke det tverrsektorielle samarbeidet, er klimaarbeidet løftet opp i porteføljen klima og natur. Porteføljen skal blant annet koordinere omstillingsarbeid og klimatiltak i organisasjonen, samt legge til rette for at innbyggerne og næringslivet i Asker gjør klimakloke valg.

Asker har som mål å være en pionerkommune innen sirkulærøkonomi som bidrar til nye løsninger som reduserer ressursforbruk og miljøbelastende forbruk. Pilotprosjektet OMigjen, som er et kjøpesenter for gjenbruksvarer i Slemmestad, er et ledd i denne satsningen. Formålet er at en bredere kjøpegruppe kjøper bruktvare, samt å oppnå synergieffekter ved å samle forskjellige aktører innen gjenbruk i et fellesskapsmiljø. I løpet av 2024 vil kommunedirektøren evaluere prosjektet og skissere veien videre.

Asker deltar i innovasjonsprogrammet FutureBuilt 2.0. Gjennom fullskala forbildeprosjekter skal kommunen demonstrere innovative løsninger, strekke seg mot nullutslipp og samtidig bidra til gode bymiljøer og sosial bærekraft. I tillegg til temaplan for handling mot klimaendringene, blir temaplan for eiendom viktig for å definere retningen og omfanget av dette arbeidet.

FutureBuilt-prosjektet Nedre Sem Låve er det første sirkulære byggeprosjektet som Asker kommune gjennomfører. Kommunen ble valgt ut som én av 12 byer/tettsteder i Norge til å være pilot i Circular Cities and Regions Initiative (CCRI), og er en del av EUs nye European Circular Economy Action Plan som skal støtte Europas grønne omstilling ved å fremme sirkulærøkonomi. Ombruk av byggematerialer er komplisert. Det kreves robuste systemer for å kartlegge materialer, logistikk og dokumentasjon av kvalitet, og kommunen vil samarbeide med andre aktører som jobber med ombruk i byggebransjen. Bygget skal etter planen stå ferdig 1. kvartal 2024. Kommunen jobber også med en områdeplan for sentrumsområdet på Høn. Områdeplanen skal være i tråd med FutureBuilt 2.0 sine kriterier.

Asker kommune har betydelig påvirkningskraft på markedet gjennom anskaffelser, og har vedtatt en egen plattform med prinsipper for hvordan kommunen skal gjennomføre bærekraftige anskaffelser.

Asker kommune vil bruke sin rolle som stor offentlig byggherre til å redusere utslipp fra egne bygg- og anleggsprosjekter, og ønsker å være pådriver for at private utbyggere gjør tilsvarende.

Kommunen har ansatt en møbelforvalter som skal sørge for gjenbruk og bærekraftige anskaffelser av kontormøbler. Møbelforvalteren bistår virksomhetene med å tilgjengeliggjøre overflødige møbler og anskaffe brukte møbler, og gir råd om hvordan virksomhetene kan kjøpe nye og bærekraftige kontormøbler.

Tilbudet om energirådgivning og energitilskudd til husholdninger videreføres. Kommunen øker innsatsen for å systematisere og følge opp energieffektivisering og satsing på miljøvennlig energi i kommunale bygg og anlegg.

Kommunen viderefører tilskuddsordningen for å etablere og oppgradere elektriske anlegg for elbilladere i boligselskaper. Ordningen skal evalueres og kommunen skal vurdere om den skal videreføres. Kommunen skal øke andelen egne biler som går på elektrisitet, hydrogen eller biogass.

Asker kommune skal fortsette å stille krav om at transportoppdrag skal skje med utslippsfritt drivstoff. Kommunen har blant annet inngått kontrakt om at transport av matavfall og restavfall til behandlingsanleggene kun skal gjøres med biogassbiler. Gjennom Østlandssamarbeidet er Asker med i prosjektet «Energistasjoner for grønn næringstransport» som har som målsetning å etablere infrastruktur og energistasjoner til miljøvennlig næringstransport.

Asker kommunes ambisjoner innen avfall, gjenvinning og sirkulærøkonomi er forankret i temaplan for handling mot klimaendringene. Det er nødvendig å se på utformingen av gjenvinningsstasjonene for å sikre best mulig logistikk, brukeropplevelse og løsninger som fremmer god sortering og gjenvinning. Løsningene skal samtidig ivareta myndighetenes krav til ytre miljø, blant annet med etablering av gode omlastesystemer og renseløsninger for avrenning. Kommunen skal etablere nytt omlasteanlegg på Yggeset, noe som vil effektivisere behandlingen av husholdningsavfallet ytterligere.

De siste årene har kommunen arbeidet mye for å harmonisere husholdningsrenovasjonen i de tre tidligere kommunene. I perioden fremover vil det jobbes videre med å se på harmoniserte løsninger for de mange fritidsboligene i Asker. Det vurderes blant annet om disse i hovedsak kan baseres på felles oppsamlingspunkter.

Kommunen får stadig bedre oversikt over forurenset grunn, og oppdaterer fortløpende nye og gamle grunnforurensingslokaliteter i fagsystemene. Arbeidet med å hindre utslipp fra nedgravde oljetanker vil også fortsette.

Bevare og tilrettelegge natur- og kystområder

Eskalerende oppvarming og tap av natur er de største utfordringene samfunnet står overfor. I følge FNs naturpanel har naturmangfoldet aldri vært så truet som det er i dag. Asker er en kommune med rikt biologisk mangfold og varierte natur- og landskapstyper. Vi har også et nasjonalt ansvar for en rekke truede arter som har sin hovedforekomst i kommunen. Samtidig presses naturen tilbake av befolkningsvekst, nedbygging, trafikkvekst og mer ekstremvær.

Temaplan for naturmangfold ble vedtatt sommeren 2023. I oppfølgingen vil kommunen særlig legge vekt på kartlegging, kompetansebygging i arealplanleggingen og naturrestaurering.

Kommunen trenger mer kunnskap om konsekvensene av alle beslutninger i arealforvaltningen. Et arealregnskap vil synliggjøre hvordan kommunens arealer endres over tid. Det kan gi oversikt over

status for hver enkelt naturtype, vurdering av naturtyper det ikke skal være rom for mer utbygging av, oversikt over hvor det er behov for restaurering eller bedre kartlegging, samt sammenhengende grøntområder og fragmenteringer av disse. Kommunen er i gang med å utvikle arealregnskap i et prosjektsamarbeid med Viken. En kartlegging som grunnlag for kommunens arealregnskap er under utvikling.

Askers unike natur- og kystområder er viktige for rekreasjon, aktivitet og for Asker som opplevelsesdestinasjon. Områdene har ulik grad av tilrettelegging, som parkeringsplasser, gjestehavner, toaletter, avfallsordninger, grøntanlegg, badebrygger, stupetårn, lekeapparater, stier, skiløyper og serveringssteder.

Det er store forventninger til kommunens utvikling og ivaretagelse av friområder og havner, samtidig som kommunen har begrensede ressurser til å utvikle og drifte områdene på en god måte. Et samarbeid med innbyggere, frivillige organisasjoner og næringslivet er derfor viktig. Det er flere aktører som i dag rydder søppel både på land og i vann. Kommunen skal jobbe videre for et godt samarbeid med frivilligheten om disse ryddeaksjonene.

Asker kommune har en lang kystlinje og et stort antall båt havner. Noen er større kommersielle havner, mens de fleste er mindre havner som drives av lokale lag og foreninger. Kommunen jobber aktivt med å sikre en bærekraftig og velorganisert bruk av kystområdene. Det er vedtatt en plan for vedlikehold av kommunale brygger, felles retningslinjer for utleie av areal til småbåthavner og plan for tømning av kloakk fra fritidsbåter. Kommunen driver selv to småbåthavner i Filtvet og Holmsbu og to gjestehavner i Sætre og Holmsbu, og vil følge opp miljøkrav og forvaltning av småbåthavnene. Kommunen skal etablere tre nye tømmestasjoner for båtseptik fra fritidsbåter. Kommunen vil vurdere sin rolle knyttet til drift av gjestehavner og småbåthavner, herunder om dette kan gjøres like bra av private organisasjoner.

Asker kommune ønsker å gjøre flere områder tilgjengelige for innbyggerne, og vil fortløpende vurdere kjøp av arealer, avtaler med grunneiere og tilrettelegging for aktiviteter. Dette må skje i god balanse til kravet om å sikre uberørte naturområder uten tilrettelegging.

Bærekraftig landbruk

Dyrket og dyrkbar mark er under stort press. Et aktivt jordvern er avgjørende for en bærekraftig samfunnsutvikling. I tråd med kommuneplanen og temaplan for næring, skal Asker sikre viktige jordbruksområder og kulturlandskap i landbruket. Målet er en nullvisjon for nedbygging og omdisponering av dyrkbar mark. Oppfølging av driveplikten er et viktig virkemiddel. Skogbruk og jordbruk har en sentral plass som grunnlag for næringsutvikling, verdiskaping, turisme og lokal vekst. Sammen med kulturlandskap og kulturmiljøer er de sentrale faktorer for Askersamfunnets særpreg og innbyggernes trivsel, tilhørighet og opplevelser.

Kommunens landbrukskontor tilrettelegger for næringen gjennom forvaltning av tilskuddsordninger, kunnskapsdeling og næringsutvikling. Kommunen søker samarbeid med aktørene i næringen og andre fagmiljøer for å bidra til å styrke landbruksnæringen. Jorda på kommunens egne landbrukseiendommer er leid ut til lokale gårdbrukere.

Asker kommunen jobber for å redusere direkte utslipp fra jordbruket gjennom forvaltning av tilskuddsordninger, lover og oppfølging av skjerpede forskrifter og retningslinjer. Ordninger som produksjonstilskudd og spesielle miljøtilskudd er viktige virkemidler. Prosjektet «Miljørådgivning i landbruket» videreføres.

I Asker kommune er 6 prosent av skogen vernet, mens det nasjonale målet for skogvern er 10 prosent. Skogvern baseres på frivillig vern, og innebærer at miljømyndighetene definerer hvilke skogtyper og naturkvaliteter som bør vernes. Ut fra dette kan skogeier tilby areal som kan vernes som naturreservat mot erstatning for tap av fremtidige inntekter. Kommunen vil utarbeide en konkret målsetning om skogvern i Asker, utarbeide en oversikt over områder i kommuneskogen som kan være aktuelle for vern og spille inn dette til statsforvalteren, samt oppfordre private skogeiere til frivillig vern.

Sikker vannforsyning og rene vannmiljøer

Temaplan for vann og vannmiljø ble vedtatt i mars 2022. Temaplanen er en langsiktig plan som beskriver status for vannforsyning og avløps- og overvannshåndtering, målsettinger og hva vi skal gjøre for å nå målene. I tillegg legger planen føringer for hvordan vi skal håndtere klimaendringer.

I deler av kommunen er det avdekket store mangler i datagrunnlaget, både når det gjelder VA-kartverk og tilstanden på infrastrukturen. Temaplanen gir strategier for hvordan disse utfordringene skal håndteres og forslag til prioritering.

Ivaretagelse av lovpålagte krav, sikkerhet og beredskap har høy prioritet. Kommunen har døgnbemannet beredskap for vann og avløp og andre områder. Kommunen deltar også i et nødvannssamarbeid med kommunene i Osloregionen.

Godkjente reserveløsninger for vannforsyning i hele kommunen må prioriteres. Reservevann for Sandungen vannverk er utredet, og det er vedtatt å knytte Sandungen sammen med Glitrevannverkets forsyningssystem innen 2026. Forpliktende fremdriftsplan er oversendt Mattilsynet. Dette skjer i samarbeid med Glitrevannverket, og dekker områdene Sætre, Klokkarstua, Verket og Holmsbu. Det pågår et arbeid for å sikre løsning for ny vannforsyning til Storsand. Arbeidet skjer i samarbeid med private utbyggere i området, som gjennom rekkefølgekrav er forpliktet til å etablere vannforsyning til sine utbyggingsområder.

For avløpshåndteringen haster det med å få på plass tilfredsstillende renseløsninger for flere av områdene som ikke leverer avløpet til VEAS. Det jobbes med ny løsning for Åros renseanlegg, der kapasiteten er nær sprengt. Gjennom politisk vedtak er det i 2022 besluttet å legge ned Åros renseanlegg og overføre avløpet gjennom pumpeledning til Veas. Overføringen forventes gjennomført innen 2027. Det er vurdert ulike alternativer for avløpsrenseløsning for Lahell rensedistrikt, noe som er en forutsetning for videre utvikling og utbygging i Spikkestad. I mars 2023 ble det vedtatt å etablere et nytt felles regionalt renseanlegg på Nordbykollen i Drammen i samarbeid med Drammen kommune og Lier kommune. Anlegget vil tidligst stå klart i 2030, men det jobbes med en midlertidig løsning hvor avløpet overføres fra Lahell renseanlegg til Solumstrand renseanlegg. Denne løsningen kan være etablert i 2025 og Lahell vil da kunne legges ned.

Stedvis store lekkasjer på ledningsnettets er en sikkerhetsrisiko for vannforsyningen, og innebærer et stort tap av drikkevann. For avløpsnettets innebærer lekkasje en fare for forurensning og overløp av kloakk til bekker og vassdrag. Arbeidet med lekkasjesøk og lekkasjetetting vil derfor intensiveres. Dette bidrar også til å redusere kommunens kostnader. I samarbeid med vann- og avløpsetaten i Oslo kommune, har Asker kommune nylig fått 0,9 mill. kroner i tilskuddsmidler fra Folkehelseinstituttet til teknologiutvikling i vannbransjen ved bruk av hydrofoner i lekkasjelytting.

I temaplan for vann og vannmiljø er det vedtatt en årlig fornyingstakt på 1,4 prosent for vannledningsnettets og 1,6 prosent for avløpsnettets. Denne fornyingstakten utfordres av en betydelig økning i kostnadsnivå de siste årene. Vannforsyning er en kritisk infrastruktur, og krever særskilt oppmerksomhet med tanke på sikkerhet mot forurensning, avbrudd og sabotasje. Sikring av

installasjoner og vannkilder vil være en prioritert oppgave fremover. I arbeidet med ny kommuneplan er drikkevannskildene gitt et styrket vern mot aktivitet som kan redusere vannkvaliteten.

I områder med spredt bebyggelse er det en stor andel private vann- og avløpsløsninger og manglende kommunal infrastruktur. Det er vedtatt en økt satsing på tilknytning gjennom utbygging av kommunalt nett og gjennom pålegg. Prinsipper for prioritering av utbygging er besluttet gjennom politisk vedtak i juni 2023. Kommunen vil gjennomføre tilsyn på de anleggene som ikke er tilknyttet og gi pålegg om nødvendige utbedringer.

Kommunen må tilpasse seg et endret klima. Hovedutfordringen for Asker er håndtering av ekstremnedbør, og dette er lagt inn som en viktig premis ved ny arealdisponering i kommuneplanens arealdel. I eksisterende bebyggelse må det etableres trygge og sikre flomveier. Kommunen jobber med å sikre eksisterende byggeområder gjennom tiltak som er basert på ROS-analyser.

I tråd med vannforskriften fastsetter regional vannforvaltningsplan for Innlandet og Viken miljømål for elver, innsjøer, kystvann og grunnvann. Kommunen skal sikre god økologisk og kjemisk tilstand i alle vannforekomster innen 2027. Dette skal oppnås ved systematisk overvåkning av vannkvaliteten, sporing av forurensningskilder og ved gjennomføring av ulike tiltak.

Kommunen deltar også aktivt i arbeidet med tiltaksplan for Oslofjorden. Dette er en tverrfaglig plan som skal sikre håndtering av kommunalt avløp og avrenning fra landbruket, som er de to viktigste kildene til forurensing av Oslofjorden.

Kostnadene knyttet til omfattende behov for rehabilitering og nybygging av vann- og avløpsanleggene vil, sammen med en betydelig renteheving, økte strømkostnader og et generelt økt kostnadsnivå på drift av infrastrukturen, gi en økning i gebyrene i årene som kommer. Utviklingen gjelder ikke kun for Asker, men er en generell problemstilling i hele landet.

Effektive og klimavennlige samferdselsløsninger

Temaplan for samferdsel og mobilitet skal sluttbehandles i 2024, og vil gi retning for prioritering og utvikling innen dette området. Innsatsområdene i planen er reduksjon av transport, grønn mobilitet, kvalitet, samarbeid og innovative løsninger.

Kommunen har ansvar for drift og vedlikehold av kommunale veier. Før kommunesammenslåingen var det forskjellige kriterier og praksis i de tre gamle kommunene for om en vei er kommunal eller privat. Det er behov for noen grenseoppganger for hva en kommunal vei skal være. Kommunen vil utarbeide nye kriterier for klassifisering av kommunale veier for å sikre likebehandling i hele kommunen.

Kommunen er pålagt å holde vei- og gatelysene i forskriftsmessig stand. I dag forvaltes og drifter kommunen ca. 17 000 belysningspunkter, og av disse står ca. 4000 langs private veier. Kommunen har igangsatt et stort arbeid med utskifting av veilyss langs kommunale veier. Oppgraderingen forsterker behovet for en forutsigbar og lik praksis for drift og vedlikehold av veilyss langs private veier. Kommunen vil se på alternative løsninger og legger opp til en prosess i samarbeid med berørte parter.

Videre avdekket kunnskapsgrunnlaget til temaplanen et behov for mer kunnskap om hvor og for hvilke elementer vedlikeholdsetterslepet er størst. Kommunen vil utarbeide prinsipper knyttet til driftskonsekvenser for overtakelse av vei.

Kommunen har en viktig rolle i trafiksikkerhetsarbeidet, både som ansvarlig for de kommunale veiene, som skole- og barnehageeier, gjennom sitt ansvar i arealplanleggingen og som arbeidsgiver og

transportkjøper. Kommunen samordner innsatsen i trafiksikkerhetsarbeidet for å redusere ulykker og styrke trygghetsfølelsen, spesielt hos myke trafikanter.

Kommunale veier og sentrumsområder må tilrettelegges slik at de kan brukes av eldre og personer med nedsatt funksjonsevne. Dette er viktig for å sikre inkludering og samfunnsdeltakelse for alle. Som oppfølging av temaplanen vil det legges frem ny vei- og gatenormal.

Med bakgrunn i vedtatt miljøpolitikk vil det legges vekt på videreføring av arbeid med å redusere transportbehovet, herunder regulering av parkering.

Personbiltransport bidrar til støy, lokal luftforurensing og forurensing av jord og vann, og er den største kilden til klimagassutslipp i Asker. Det er viktig å tilrettelegge for andre transportformer og få på plass mobilitetsløsninger som både reduserer personbiltransporten og klimagassutslippene. Kommunen har iverksatt flere prøveprosjekter for å fremme grønn mobilitet i Asker. Prosjektene skal evalueres i 2024, og det skal vurderes videreføring og eventuelle nye tiltak.

Det arbeides for å etablere et miljøvennlig hurtigbåttilbud på Oslofjorden. Kommunen har ansvaret for å etablere anløpssteder tilpasset det nye båttilbudet. Ny kai i Slemmestad blir ferdigstilt i 2024.

Kommunens transporttjeneste har ansvar for transport til og fra arbeids- og aktivitetssentra for personer med funksjonsnedsettelse. Transporttjenesten skal sikre et likeverdig transporttilbud i hele kommunen, og omfanget må utvides fortløpende for å møte eventuelt nye behov.

Trygge brann- og redningstjenester

Asker og Bærum brann og redning (ABBR) er en operativ og forebyggende brann- og redningstjeneste med ansvar for et område på 569 km² og nærmere 225 000 innbyggere. ABBR er et interkommunalt selskap med hovedsete for administrasjon og ledelse på Asker brannstasjon. Brannstasjonene på Tofte, Midtbygda, Bekkestua, Fornebu og Gjettum er en del av beredskapen. Selskapet har ca. 200 ansatte. I forbindelse med endrede og nye krav i henhold til ny brann- og redningsvesensforskrift fra 2022, er ny organisasjon iverksatt fra 2023 med blant annet styrket ledelse med egne brigadesjefer, ny stabssjef og egen stilling for HMS/kvalitetsansvar. Flere av de iverksatte tiltakene er knyttet til lukking av funn fra revisjons- og kontrollutvalgsrapporter.

Planene for ny brannstasjon på Tofte har pågått i lenger tid. Prosjektet er nå under planlegging og gjennomføring, og vil stå ferdig ved årsskiftet 2025/2026. Brannstasjonen er planlagt for en fremtidig hybrid bemanning med både heltids- og deltidsbemanning.

I tillegg til forebyggende arbeid og beredskap knyttet til brann og redning, utgjør ABBR førsteinnsatsen ved akutt forurensning i kommunen. I tillegg er det betydelige ressurser innenfor kort geografisk avstand knyttet til interkommunalt utvalg for akutt forurensing (IUA) i region Indre Oslofjord og region Buskerud, og ved Kystverkets stasjon i Horten.

Hensiktsmessige kommunale bygg og boliger

Kommunen forvalter i dag ca. 700 000 kvadratmeter bygningsmasse, 1300 kommunale boliger og 1,4 millioner kvadratmeter uteareal ved bygg. Siden kommunesammenslåingen er en rekke nye formålsbygg ferdigstilt, noe som har ført til en arealøkning på mer enn 10 prosent.

Temaplan for eiendom skal vedtas 1. kvartal 2024. Planen inneholder strategier for hvordan kommunen kan tilrettelegge for en helhetlig og fremtidsrettet eiendomsvirksomhet. Kommunens eiendomsvirksomhet er et strategisk virkemiddel for å levere gode, hensiktsmessige og kostnadseffektive tjenester. Dette innebærer å sørge for bærekraftige arealer som understøtter tjenestene og tjenesteutviklingen, verdibevarende vedlikehold og verdiutvikling av kommunens eiendommer, samt å bidra til en ønsket steds- og samfunnsutvikling.

Investeringer i bygg og anlegg utgjør en betydelig andel av kommunens anskaffelser. Kvalitet i anskaffelser, kompetanse på prosjektgjennomføring og rom for å jobbe med utvikling og innovasjon, er sentrale elementer for å sikre at kommunen gjør riktige og gode investeringer for fremtiden. Prinsipper for bærekraftig utvikling, livssyklus kostnader og langsiktig lønnsomhet skal legges til grunn for nyinvestering, rehabilitering og gjenbruk av kommunale bygg. Kommunedirektøren vil i 2024 lage forslag til standard rom- og funksjonsprogram for barneskoler.

Kommunens eiendomsportefølje er i hovedsak en bruks- og ikke en investeringsportefølje, og skal vurderes ut fra dagens og fremtidens tjenesteproduksjon. Eiendommer som ikke egner seg for eget bruk legges ut for salg. Gjennom salg av egne eiendommer kan kommunen benytte seg av klausulerte avtaler som legger føringer for fremtidig arealbruk. Typiske hensyn er miljøambisjoner, boligpolitiske forhold og fremskaffelse av kommunale boliger. Handlingsprogrammet forutsetter et betydelig salg av kommunal eiendom. Prinsippene for salg av kommunal eiendom er fastsatt av kommunestyret i egen sak i 2020.

Asker kommune skal ivareta bygningsverdiene gjennom tilstandsbasert verdibevarende vedlikehold. Verdibevarende vedlikehold er planlagt vedlikehold som utføres for å hindre forfall som følge av bruk og normal slitasje. Det er fastsatt en handlingsregel for verdibevarende vedlikehold av formålsbygg som bidrar til en planmessig forvaltning av bygningsmassen.

Kommunen har gjennomført en mulighetsstudie for kontorarbeidsplasser for 1000 kommunalt ansatte i Asker sentrum. Målet har vært å utvikle et arbeidsplasskonsept for kontorplasser slik at kommunen kan utnytte arealene mer effektivt, øke samhandlingen på tvers av tjenesteområdene og redusere kostnadene til lokaler. Kommunen vil jobbe videre med å innføre prinsippene for kontorarbeidsplasser.

I 2022 besluttet EU nye krav til belysning. De nye kravene forbyr bruk av kvikksølv i belysningen. Asker kommune har ca. 300 000 kvadratmeter bygg med armaturer som benytter denne typen lyskilder. Kommunen vil kartlegge konsekvensene av de nye bestemmelsene og utarbeide en behovs- og gjennomføringsplan i form av et flerårig utskiftingsprosjekt. Kommunen følger med på ny lovgivning og nye miljøkrav, og vil fortløpende vurdere hvordan dette skal innarbeides i egne virksomheter.

Asker kommune disponerer om lag 1300 kommunale boliger for vanskeligstilte, med og uten stedlig bemanning. Kommunale boliger utgjør et viktig element i en helhetlig boligtrapp. Kommunen vil sikre seg tilstrekkelige boliger gjennom kjøp, leie og egne prosjekter. En samlet forvaltning og utvikling av kommunale boliger skal sikre at leietakerne opplever å bo i godt vedlikeholdte og trygge boliger. Brannberedskap og brannsikkerhet skal ivaretas. Skjerpede krav til brannsikkerhet krever et samlet brannteknisk løft for en stor andel av de kommunale boligene. Dette arbeidet ferdigstilles i 2024.

Omkring halvparten av renholdstjenestene i kommunens bygningsmasse utføres av kommunalt ansatte, mens den andre halvparten utføres ved kjøp av eksterne renholdstjenester. Kvalitetsstandarden for renhold er samordnet for å sikre lik kvalitet i alle bygg, uavhengig av leverandør og utfører.

I forbindelse med oppløsning av stiftelsen Skogsborg ble eiendommene overført til Asker. Kommunen har gjennomført en mulighetsstudie, basert på oppgaveutvalgets anbefalinger. Iverksettelse av tiltak planlegges fra 2025.

Digitalisering for bedre og mer effektive tjenester

Tjenesteområde Samfunnstjenester har flere pågående digitaliseringsprosjekter. Digitale vannmålere installeres i alle husstander. På den måten får forbrukerne en mer nøyaktig og rettferdig måling av faktisk forbruk, i tillegg til at det blir enklere å oppdage rørbrudd og vannlekkasjer. Arbeidet fortsetter i 2024 med fokus på å øke dekningen gjennom ny og bedre fast infrastruktur. Innbyggerne skal også få oversikt over eget vannforbruk via digitale plattformer, slik at de kan bli mer bevisste på eget vannforbruk og få mer forutsigbare gebyrer.

Innenfor renovasjon bedres tjenestene ved å utnytte eksisterende teknologi og ta i bruk ny. Mer nøyaktige brukerdata gir blant annet bedre tjenestetilbud og tilrettelegger for «pay-as-you-throw»-løsninger. I tillegg gir det mulighet for å måle effekten av konkrete tiltak, for slik å gi incentiver og motivere innbyggerne til bedre kildesortering. Digital adgangskontroll på gjenvinningsstasjoner ble innført i 2023. Dette var en viktig milepæl for videre utvikling av gjenvinningsstasjonene.

Digital 3D-modellering tas i bruk i bygg- og anleggsprosjekter. Ved å benytte 3D-modellering av landskap, bygg og infrastruktur blir det bedre kvalitet på planene og enklere gjennomføring, i tillegg til at planene kan visualiseres for beslutningstakerne. På den måten styrkes samfunnsplanleggingen, og det blir enklere å samarbeide på tvers av drifts- og fagmiljøer.

Asker deltar sammen med Bærum kommune i et droneprosjekt for å teste ulike bruksområder hvor droner kan være aktuelt for å effektivisere tjenesteproduksjonen. Aktuelle bruksområder kan være varetransport, viltoppsyn, bygningsvedlikehold og trafikkovervåkning.

Driftsbudsjett

Tjenesteområde Samfunnstjenester er budsjettmessig inndelt i fire programområder som vil være grunnlag for økonomistyring og -rapportering. Programområdene er Felles samfunnstjenester inklusive brann og redning, Eiendom, Vann og avløp, samt Miljø og samferdsel. Programområde Eiendom inkluderer virksomhetene Renhold og praktisk bistand, samt Prosjekt og utvikling. Virksomheten Asker drift inngår i programområde Miljø og samferdsel.

Tabellen viser fordeling av budsjettet på programområder.

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Eiendom	440 162	446 948	454 747	458 927
Felles samfunnstjenester inklusive brann og redning	79 900	74 500	72 300	70 100
Miljø og samferdsel	159 804	163 614	164 294	164 809
Vann og avløp	8 479	8 479	8 479	8 479
Totalsum	688 346	693 541	699 821	702 316

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	679 306	679 306	679 306	679 306
Sum Tekniske justeringer	-15 851	-12 871	-13 171	-13 171
Tidligere vedtatte tiltak				
Driftskonsekvenser av investeringer - FDV-kostnader	10 401	19 016	27 796	32 341
Strøm	-7 500	-7 500	-7 500	-7 500
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Tidligere vedtatte tiltak	2 901	11 517	20 296	24 841
Konsekvensjusteringer	-12 950	-1 354	7 125	11 670
Konsekvensjustert ramme	666 356	677 951	686 431	690 976
Omstilling og effektivisering				
Omstilling og effektivisering - Samfunnstjenester	-13 000	-18 400	-20 600	-22 800
Sum Omstilling og effektivisering	-13 000	-18 400	-20 600	-22 800
Nye tiltak				
Asker og Bærum brann og redning IKS - 2. tertial 2023	7 277	7 277	7 277	7 277
Asker rådhus - mulighetsstudie for rehabilitering - 2. tertial 2023	1 000	0	0	0
Drift og vedlikehold av Risengaparken - F-sak 34/23	850	850	850	1 000
Husleie Ustadhagan på Klokkearstua - 2. tertial 2023	4 281	4 281	4 281	4 281
Husleieendringer - 1. tertial 2023 K-sak 36/23	5 150	5 150	5 150	5 150
Kulturhuset Hovtun - 2. tertial 2023	1 000	1 000	1 000	1 000
RNB priskompensasjon 2023 - 1. tertial 2023 K-sak 36/23	7 824	7 824	7 824	7 824
Transporttjenesten	2 078	2 078	2 078	2 078
Økte kostnader til kommunale avgifter	5 530	5 530	5 530	5 530
Sum Nye tiltak	34 990	33 990	33 990	34 140
Nye tiltak og realendringer	21 990	15 590	13 390	11 340
Ramme 2024-2027	688 346	693 541	699 821	702 316

Tidligere vedtatte tiltak

Driftskonsekvenser av investeringer - FDV-kostnader

Investeringsbudsjettet medfører økte forvaltnings-, drifts- og vedlikeholdskostnader (FDV) knyttet til formålsbyggene. Driftskonsekvensen øker i planperioden som en følge av høyt investeringsnivå. Midler til renhold, strøm og kommunale avgifter er også inkludert.

Strøm

Det ble i Handlingsprogram 2023-2026 tilført 15 mill. kroner som følge av usikre prognoser for strømavgifter. Tiltaket videreføres med 7,5 mill. kroner fra 2024, og budsjettet reduseres i henhold til dette.

Omstilling og effektivisering

Omstilling og effektivisering - Samfunnstjenester

For å opprettholde kommunens økonomiske handlingsrom, foreslår kommunedirektøren en omstilling og effektivisering i Asker kommune på 120 mill. kroner i 2024. Dette tilsvarer 1,9 prosent av netto driftsramme.

Tjenesteområdene i Asker kommune er store og robuste. Kommunen må i økende grad ha fokus på omstilling og søke å løse oppgaver på nye måter slik at kommunen får mer ut av ressursene. Effektiviseringskravet vil i størst mulig grad bli håndtert slik at dekningsgrader og kvalitet blir opprettholdt.

Kommunedirektøren foreslår følgende fordeling av omstillings- og effektiviseringstiltak på 13 mill. kroner innenfor tjenesteområde Samfunnstjenester.

Programområde	Beløp i hele 1 000 kr
Felles samfunnstjenester inklusive brann og redning	300
Eiendom	9 350
Vann og avløp	200
Miljø og samferdsel	3 150

Omstillingstiltakene i tjenesteområde Samfunnstjenester vil blant annet innebære bemanningstilpasning, redusert kjøp av varer og eksterne tjenester, samt en vurdering av standard, kvalitet og omfang ved inngåelse av nye driftsavtaler. I tillegg vil det arbeides med å hente ut stordriftsfordeler og ta i bruk ny teknologi. Videre vil det iverksettes tiltak for å sikre en mer effektiv og miljøvennlig bruk av energi i kommunale bygg og annen infrastruktur.

Eventuelle omstillingstiltak av prinsipiell karakter vil bli lagt frem for politisk behandling i februar 2024 og eventuelt i tertialrapporter. Kommunedirektøren vil legge til rette for medvirkningsprosesser med berørte virksomheter og brukere, samt dialog med hovedutvalget.

Nye tiltak

Asker og Bærum brann og redning IKS - 2. tertial 2023

I F-sak 113/23 ble det vedtatt et budsjett i tråd med selskapets forslag til langtidsbudsjett. Budsjettet styrkes i henhold til dette.

Asker rådhus - mulighetsstudie for rehabilitering - 2. tertial 2023

Asker rådhus er 64 år gammelt og har et omfattende behov for rehabilitering. Dette gjelder spesielt nødvendige utvendige tiltak for å ivareta den særegne betongfasaden og utskifting av vinduer. Dersom bygget skal ha en teknisk og funksjonell levetid videre, anses det som nødvendig å utføre en rekke innvendige tiltak (VVS, elkraft og energieffektivisering). Det utarbeides en mulighetsstudie slik at byggets eier (Asker kommunale pensjonskasse) og leietaker (Asker kommune), har et godt grunnlag for å vurdere nødvendige tiltak og konsekvenser. Budsjettrammen styrkes i henhold til dette.

Drift og vedlikehold av Risengaparken - F-sak 34/23

Formannskapet vedtok i sak 34/23 å bevilge midler til utvidet drift og vedlikehold av Risengaparken. Budsjettrammen styrkes i henhold til dette.

Husleie Ustadhagan på Klokkarstua - 2. tertial 2023

Det er behov for midler til husleie for nye arealer i Ustadhagan 1 (Rottefellabygget) på Klokkarstua. Vann og vannmiljø sine driftsavdelinger skal samlokaliseres på Grette. Dette medfører at Asker Drift må flytte fra Grette til nye lokaler Ustadhagan 1 hvor de skal ha verksted, oppmøteplass, maskiner og utstyr. Budsjettrammen endres i tråd med dette.

Husleieendringer - 1. tertial 2023 K-sak 36/23

Asker internasjonale skole har sagt opp husleieavtalen for Johan Drengsrudsvei fra juni 2023, og kommunen skal bruke lokalene selv til elever fra Hvalstad skole. Dette medfører et inntektstap på 6,2 mill. kroner årlig fra 2024. I tillegg er leieavtalene tilknyttet Hyggenveien 35 for hjemmetjenesten og Vepsebolet barnehage opphørt. Dette medfører reduserte utgifter på 1,05 mill. kroner. Budsjettrammen endres i henhold til dette.

Kulturhuset Hovtun - 2. tertial 2023

I F-sak 130/23 ble det vedtatt å kjøpe kulturhuset Hovtun. Det innarbeides 1 mill. kroner årlig til drift, inkludert energi og vedlikehold av bygningsmassen. Drift av aktiviteter og renhold innarbeides ikke, da dette i henhold til vedtak skal dekkes av en driftsorganisasjon som skal etableres av de frivillige organisasjonene.

RNB priskompensasjon 2023 - 1. tertial 2023 K-sak 36/23

Priskompensasjon gjennom revidert nasjonalbudsjett 2023 som følge av økte priser. Kommunens rammetilskudd økes for å kompensere for dette.

Transporttjenesten

Et økende antall vedtak om transport medfører behov for etablering av to nye ruter/buss. Budsjettrammen styrkes i henhold til dette.

Økte kostnader til kommunale avgifter

Som følge av foreslåtte endringer av vann- og avløpsgebyr, vil de kommunale avgiftene for kommunale bygg også øke. Budsjettrammen styrkes i henhold til dette.

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan					Sum	Sum øvrige år				
	Ferdig	Brutto år prosjektutgift	2024	2025	2026	2027	2024-27	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Samferdsel - trafiksikringstiltak Nyveien	2028	40 500	0	0	5 000	15 000	20 000	18 722	0	0	0	0	0
Samferdsel - utbedring kommunale veier	LØPENDE		11 000	11 000	21 000	25 000	68 000	25 000	25 000	27 000	26 500	0	0
Slemmestad - Vaterlandskvartalet	2026	377 115	108 000	89 500	47 800	0	245 300	0	0	0	0	0	0
Stasjoner for tømning av kloakk fra fritidsbåter	2024	3 000	3 000	0	0	0	3 000	0	0	0	0	0	0
Stikkledninger - rehabilitering	LØPENDE		750	750	1 500	1 500	4 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Tettstedsutvikling	LØPENDE		3 000	3 000	6 000	6 000	18 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Turveier og friområder	LØPENDE		3 000	3 000	6 000	6 000	18 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Universell utforming	LØPENDE		2 000	2 000	2 000	2 000	8 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
VAR - miljøtiltak Yggeset og Follestad gjenvinningsstasjoner	LØPENDE		17 000	2 000	2 000	2 000	23 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
VAR - omlastestasjon Yggeset gjenvinningsstasjon	2024	100 000	80 000	0	0	0	80 000	0	0	0	0	0	0
VAR - rehabilitering vann- og avløpsanlegg	LØPENDE		232 000	232 000	232 000	232 000	928 000	232 000	232 000	232 000	232 000	232 000	232 000
VAR - utbygging vann- og avløpsanlegg	LØPENDE		193 850	144 450	128 400	95 200	561 900	95 200	95 200	49 900	49 900	49 800	49 800
VAR - vann- og avløpsanlegg Slemmestad sentrum	2024	103 185	50 000	0	0	0	50 000	0	0	0	0	0	0
Vassdragsanlegg (dammer)	2026	52 318	3 000	29 000	18 000	0	50 000	0	0	0	0	0	0
Sum Samfunnstjenester		1 609 198	950 425	628 525	788 750	571 150	2 938 850	446 672	427 950	384 650	384 150	357 550	355 550

Asker Drift - investeringer

Det er vedtatt 2,5 mill. kroner i årene 2024-2025 og 5 mill. kroner årlig fra 2026 for å ivareta behovet for utskifting og oppgradering av maskinparken i Asker drift.

Brannforebygging - formålsbygg

Det avsettes 6 mill. kroner årlig til gjennomføring av brannsikringstiltak i Asker kommunes formålsbygg.

Brannforebygging - kommunale boliger Røyken/Hurum

Det er tidligere vedtatt å gjennomføre brannforebyggende tiltak i kommunale boliger i gamle Asker kommune. I 2022 ble det vedtatt et tilsvarende prosjekt for alle kommunale boliger i Hurum og Røyken. Budsjettet i 2024 er på 5,4 mill. kroner inkludert prisstigning. Med dette er alle kommunale boliger i hele den nye kommunen ivaretatt med brannforebyggende tiltak.

Brannstasjon Hurum

Det er vedtatt å bygge ny brannstasjon på Tofte, da nåværende brannstasjon ikke tilfredsstiller krav til HMS, garderobefasiliteter, areal mm. Den er også ugunstig plassert med hensyn til kjørevei (skolevei) og utrykningstid. Prosjektet er prioritert og reguleringsplan er godkjent. Konkurransesgrunnlag legges ut høsten 2023. Estimert kostnadsramme er 108,6 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet ferdigstilles ved årsskiftet 2025/2026.

Eiendomsutvikling

Det er vedtatt 1 mill. kroner i årene 2024-2025 og 2 mill. kroner årlig fra 2026 til generelt grunnerv. Midlene benyttes til kjøp av mindre eiendommer som det er hensiktsmessig at kommunen erverver, samt til eiendomsutvikling av kommunens egne eiendommer.

Gamle Røyken rådhus - rehabilitering av ytterkledning

Det er vedtatt rehabilitering av ytterkledningen på gamle Røyken rådhus. Vedtatt budsjett er 11,3 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet ferdigstilles i 2024.

Hurtigbåtkai Slemmestad

Det avsettes 44 mill. kroner til hurtigbåtkai Slemmestad. Konkurransen pågår og søknad til statsforvalter om nødvendig arbeid i sjø er sendt. Planlagt ferdigstilling er høsten 2024, under forutsetning av godkjenning av søknad om arbeid i sjø og øvrige tillatelser for prosjektgjennomføring.

Idrett - mellomromsprosjekt Risenga

Mellomromsprosjektet skal ivareta de delene av Risenga idrettspark og omliggende områder som ikke omfattes av pågående prosjekter i området. Estimert budsjett er 66,9 mill. kroner inkludert prisstigning.

Klimatiltak

Det er vedtatt 0,625 mill. kroner i årene 2024-2025 og 1,25 mill. kroner årlig fra 2026 til gjennomføring av ulike klimatiltak i temaplan for handling mot klimaendringene. Det er i tillegg egne bevilgninger for oppfølging av ulike satsinger i temaplanen knyttet til ENØK, mobilitet formålsbygg og mobilitet rettet mot Askersamfunnet.

Klimatiltak - ENØK

Det avsettes 4 mill. kroner årlig til ENØK-tiltak for å følge opp temaplan for handling mot klimaendringene.

Klimatiltak - mobilitet formålsbygg

Det er vedtatt 1,5 mill. kroner i årene 2024-2025 og 3 mill. kroner årlig fra 2026 til tiltak i formålsbygg som vil fremme grønn mobilitet, jf. temaplan for handling mot klimaendringene. Det skal blant annet etableres flere ladestasjoner i tilknytning til formålsbyggene til kommunen.

Klimatiltak - mobilitet rettet mot Askersamfunnet

Det er vedtatt 1 mill. kroner i årene 2024-2025 og 2 mill. kroner årlig fra 2026 til mobilitetstiltak rettet mot Askersamfunnet, jf. temaplan for handling mot klimaendringene.

Koordineringspott - administrasjonsbygg

Det er vedtatt 1 mill. kroner i årene 2024-2025 og 2 mill. kroner årlig fra 2026 til koordineringspott for administrasjonsbygg. Midlene benyttes til mindre investeringer i denne type bygningsmasse.

Koordineringspott - flomtiltak/klimatilpasning

Det er vedtatt 17,5 mill. kroner i år 2024 og 2,5 mill. kroner i år 2025, og deretter 5 mill. kroner årlig til nødvendige flomtiltak og klimatilpasninger utover det som dekkes av vann- og avløpsmidlene. Rassikring inngår i dette.

Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slemmestad

Områdeplanen for Slemmestad krever betydelige investeringer. Det er vedtatt at nødvendige tiltak for å oppfylle kommunens forpliktelser i "Utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum - områdeplan", skal gjennomføres. Finansiering av tiltakene sikres gjennom handlingsprogrammet. I tillegg kommer privat finansiering i henhold til utbyggingsavtale. I Handlingsprogram 2023-2026 ble det avsatt 417,5 mill. kroner i årene 2024 til 2027. Det vil på nyåret 2024 legges frem en politisk sak som belyser det helhetlige kostnadsbildet.

Områdeutvikling Høn-Landås

Det planlegges utbygging av omkring 1600 nye boliger på Hønsjordet og 600 nye boliger i Asker sentrum. For å tilrettelegge for utbyggingen, er det vedtatt 109,1 mill. kroner inkludert prisstigning til grunnverv og felles infrastruktur frem til 2024. Kommunen eier deler av området, og det forventes at salgsinntektene vil være vesentlig større enn utgiftene. Merinntektene vil benyttes til å finansiere ny skole med mer.

Samferdsel - gang- og sykkelbro Nesøya

Formannskapet vedtok i sak 97/20 en ny gang- og sykkelbro på Nesøya, for å ivareta trafikksikkerheten for gående og syklende til og fra Nesøya. Estimert budsjett er 62,8 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet er vedtatt utsatt i tre år og ferdigstilles i 2027.

Samferdsel - oppfølging av sykkelstrategi inkl. FutureBike/bygg

Asker har status som sykkelby, og ønsker å øke andelen syklister og sikkerheten for de syklende. Asker får som sykkelby tildelt statlige midler til ulike tiltak, forutsatt at kommunen også prioriterer midler til dette. Det er vedtatt 7,5 mill. kroner i årene 2024-2025 og 15 mill. kroner årlig fra 2026 til oppfølging av sykkelstrategien. I tillegg ble det overført 7,5 mill. kroner fra 2023 til 2024 i 1. tertialrapport 2023. Midlene skal benyttes både til bygg og veianlegg.

Samferdsel - oppgradering veilysanlegg

Det er vedtatt en oppgradering av veilysanlegg i perioden 2020-2032. Budsjetttrammen er på totalt 59 mill. kroner.

Samferdsel - parkering

Det er vedtatt 0,5 mill. kroner i årene 2024-2025 og 1 mill. kroner årlig fra 2026 til gjennomføring av tiltak i hovedplan for parkering.

Samferdsel - trafikksikringstiltak

Det avsettes 10 mill. kroner årlig til trafikksikringstiltak.

Samferdsel - trafikksikringstiltak Nyveien

Det er vedtatt 40,5 mill. kroner inkludert prisstigning til trafikksikkerhetstiltak tilknyttet Sydskogen og Torvbråten skole, som i sin helhet benyttes til trafikksikringstiltak i Nyveien. Prosjektet er vedtatt utsatt i tre år og ferdigstilles i 2028.

Samferdsel - utbedring kommunale veier

Det er vedtatt 11 mill. kroner i 2024 og 2025, 21 mill. kroner i 2026 og deretter 25 mill. kroner årlig til utbedring av kommunale veier.

Slemmestad - Vaterlandskvartalet

Det er vedtatt totalt 377,115 mill. kroner inkludert prisstigning for å kunne gjennomføre de fleste prosjektene som er prosjektert innenfor detaljreguleringen for Vaterlandkvartalet. Entreprise for bygging av infrastruktur pågår nå med ferdigstillelse i løpet av 2026.

Stasjoner for tømming av kloakk fra fritidsbåter

Det avsettes 3 mill. kroner i 2024 til stasjoner for tømming av kloakk fra fritidsbåter.

Stikkledninger - rehabilitering

Det er vedtatt 0,75 mill. kroner i årene 2024-2025 og 1,5 mill. kroner årlig fra 2026 til rehabilitering av stikkledninger i kommunale bygg.

Tettstedsutvikling

Det er vedtatt 3 mill. kroner i årene 2024-2025 og 6 mill. kroner årlig fra 2026 til tettstedsutvikling. Når større tettstedsutviklingsprosjekter i Asker sentrum, Dikemark, Slemmestad og Holmen med flere er avklart, vil det søkes å finne egne bevilgninger til dette.

Turveier og friområder

Det er vedtatt 3 mill. kroner i årene 2024-2025 og 6 mill. kroner årlig fra 2026 til investeringer i turveier og friområder. Midlene benyttes til opparbeidelse/etablering og rehabilitering av stier, turveier, skiløyper, friområder og gjestehavner.

Universell utforming

Det er vedtatt 2 mill. kroner årlig til universell utforming for å øke tilgjengeligheten i den kommunale bygningsmassen.

VAR - miljøtiltak Yggeset og Follestad gjenvinningsstasjoner

Det avsettes 17 mill. kroner i 2024 og deretter 2 mill. kroner årlig til gjennomføring av tiltak på Follestad og Yggeset gjenvinningsstasjoner for å oppfylle miljø- og arbeidsmiljøkrav.

VAR - omlastestasjon Yggeset gjenvinningsstasjon

Det er vedtatt ny omlastestasjon på Yggeset gjenvinningsstasjon. Omlastningen skal kunne skje innvendig i en egen hall. Det avsettes 100 mill. kroner. Prosjektet ferdigstilles i 2024.

VAR - rehabilitering vann- og avløpsanlegg

De kommunale vann- og avløpsanleggene må ha jevn rehabiliteringstakt for å opprettholde levetiden for anleggene. I temaplan for vann og vannmiljø er det vedtatt en økt fornyingstakt som innebærer en opptrapping av investeringsnivået i årene fremover. Det avsettes 928 mill. kroner i perioden 2024-2027 til rehabilitering av vannforsyningsanlegg og avløpsanlegg. Tiltaket inngår i selvkostområdet.

VAR - utbygging vann- og avløpsanlegg

I henhold til temaplan for vann og vannmiljø, er det behov for nye vann- og avløpsanlegg for å styrke kapasiteten og leveringssikkerheten, og for å legge til rette for nye utbyggingsområder. Det avsettes 561,9 mill. kroner i perioden 2024-2027 til nybygging av vann- og avløpsanlegg. Tiltaket inngår i selvkostområdet.

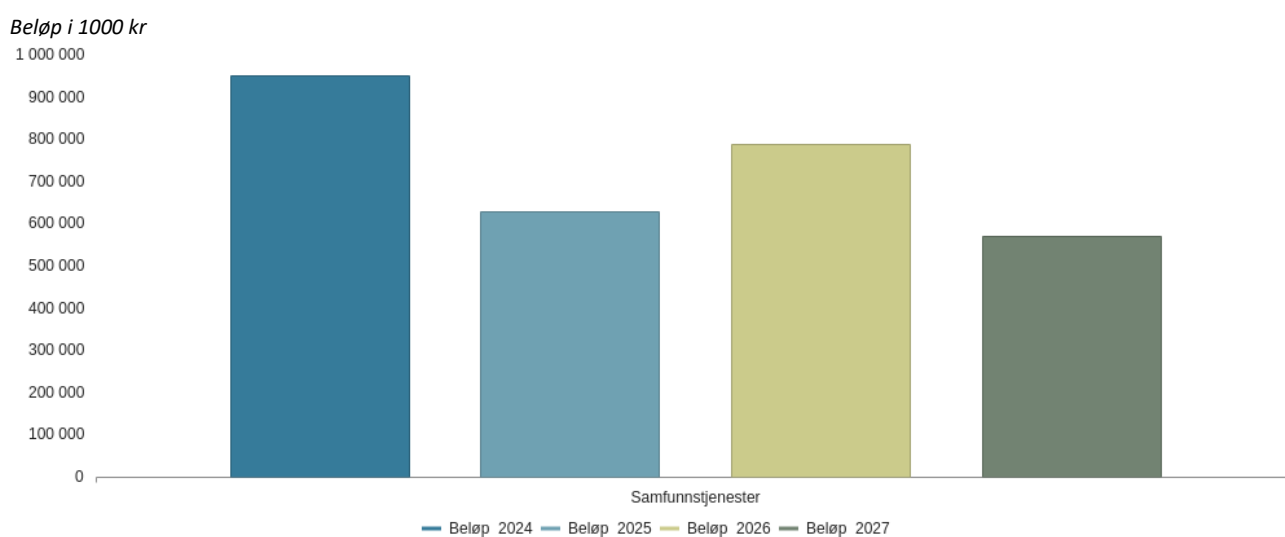
VAR - vann- og avløpsanlegg Slemmestad sentrum

Kommunen har inngått utbyggingsavtale med utbyggere om utvikling av Slemmestad sentrum. I henhold til avtalen skal kommunen bygge kommunal VA-infrastruktur. Budsjetttrammen er 103 mill. kroner. Prosjektet startet i 2019 og planlegges ferdigstilt i 2024. Tiltaket inngår i selvkostområdet.

Vassdragsanlegg (dammer)

Formannskapet vedtok i sak 125/23 å avsette 3 mill. kroner i 2024, 29 mill. kroner i 2025 og 18 mill. kroner i 2026 til rehabilitering av Høymyrdammen og Rordammen. De to øvrige dammene i saken, Bjorvann og Store Sandungen, blir rehabilitert med midler fra selvkost vann og avløp.

Brutto investeringer per år

Samfunnsutvikling

Tjenesteområde Samfunnsutvikling har det overordnede ansvaret for bærekraftig samfunns-, areal- og transportutvikling. Dette utøves gjennom arbeidet med kommuneplanen, som danner grunnlag for prioriteringer i de årlige handlingsprogrammene. Tjenesteområdet har et særlig ansvar for å implementere bærekraftsmålene i samfunnsplanleggingen.

Tjenesteområdets arbeidsområde omfatter kommunens areal- og transportplanlegging, langsiktig arealbruk, steds- og sentrumsutvikling, bolig- og næringsutvikling, kulturminner, grønnstruktur og sjøområder. Dette ivaretas blant annet gjennom plan- og reguleringsprosesser, byggesaksbehandling, delesak, oppmåling og seksjonering. I tillegg inkluderer tjenesteområdet beredskap, næringsutvikling og samfunns-helse, inkludert kommuneoverlegefunksjonen. Tjenesteområdet leverer også karttjenester og geografiske analyser for hele kommunen. Tjenesteområde Samfunnsutvikling har omkring 130 årsverk fordelt på tre virksomheter.

Tjenesteområde Samfunnsutvikling har et særlig ansvar for følgende temaplaner:

- Næring (vedtatt 14.09.21)
- Bærekraftig boligutvikling (vedtas 2. kvartal 2024)
- Samferdsel og mobilitet (vedtas 2. kvartal 2024)

KOSTRA-tall

	Asker 2021	Asker 2022	Bærum	Drammen	Lillestrøm	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 12
Prioritet							
Netto driftsutgifter per innbygger (301) plansaksbehandling (B) *) **)	291	295	349	399	249	289	289
Netto driftsutgifter per innbygger (302) byggesaksbehandling og eierseksjonering (B) *) **)	92	250	103	130	67	65	65
Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet (B) *) **)	200	186	149	43	234	174	174
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger (B) *) **)	144	150	151	117	137	91	91
Grunnlagsdata (Nivå 3)							
Søknader i samsvar med plan med 12 ukers frist Byggesøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	108	103	59	68	43		52
Søknader i samsvar med plan med 3 ukers frist Byggesøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	63	71	14	39	21		28
Total I alt Nye foretak	1 463	1 301	1 893	1 416	1 272	19 399	19 399
Andre nøkkeltall							
Område- og detaljreguleringsplaner vedtatt av kommunen siste år (B)	10	7	9	9	5	154	154
Kommunekasse							
Netto driftsutgifter til plan/kart/bygg per innbygger.	526	695	603	649	453	446	446

*) Inflasjonsjustert med deflator

***) Justert for utgiftsbehov

Status og utfordringer

Asker er en kommune i vekst med en sentral strategisk og geografisk beliggenhet. Dette gir store muligheter for en bærekraftig samfunnsutvikling, særlig knyttet til boligbygging og næringsutvikling. Samtidig har Asker et rikt naturmangfold, store natur- og friluftsområder, produktive landbruksarealer og flotte kulturlandskap. I kommuneplanens arealdel er det avsatt arealformål og hensynssoner for å sikre disse kvalitetene.

Asker er en spredtbygd kommune der to-tredjedeler av alle arbeids- og fritidsreiser skjer med privatbil. Hovedvekten av denne transporten skjer internt i kommunen. Asker kommune er i jevn vekst og forventer å passere 100 000 innbyggere i løpet av få år. Den nylig vedtatte kommuneplanens arealdel konsentrerer veksten til prioriterte lokale tettsteder. Mange innbyggere har lange avstander mellom sentre, skoler, arbeidsplasser, kultur- og fritidsarenaer. Det er en utfordring for Asker å ha en variert boligmasse tilpasset alle aldersgrupper, livsfaser og ulike inntektsgrupper. Askers tettsteder skal være inkluderende, bidra til å forebygge utenforskap og legge til rette for god folkehelse. Å møte demografiutfordringene, med en stadig økende andel eldre innbyggere, er en av de store samfunnsflokene Asker kommune står overfor i årene fremover.

Temaplan for næring har som mål å skape flere lokale arbeidsplasser, øke verdiskapningen og få flere bedrifter til å etablere seg og bli i Asker. Asker tar et viktig samfunnsansvar når kommunen legger til rette for unge bedrifter, fremmer sirkulærøkonomi, stimulerer til bruk av ny teknologi og understøtter sosialt entreprenørskap. Dette bidrar til bærekraftig vekst og utvikling i hele Askersamfunnet. Videre bidrar lokale arbeidsplasser til mindre pendling inn og ut av kommunen, samt levende og gode tettsteder. Målet om næringsvekst møter sterk konkurranse fra andre kommuner i hovedstadsområdet. Asker har imidlertid viktige fortrinn, særlig knyttet til en høyt utdannet befolkning og mange attraktive boområder.

Asker har færre kompetansesarbeidsplasser enn det som tilsvarer befolkningens utdanningsnivå. Dette innebærer mye ut- og innpendling fra kommunen og krav til infrastruktur og samferdsel. Kommuneplanens arealdel prioriterer å lokalisere ny utbygging til områder som har et godt utbygget kollektivsystem, samt tilrettelegge for at flere kan gå og sykle. Dette bidrar også til god folkehelse og fysisk aktivitet. Det kollektive transportsystemet er imidlertid dårlig bygget ut sør i kommunen. Kommunen er derfor delt i to transportsoner, nord og sør for en «nullvekstlinje». Nord for “nullvekstlinjen” skal bolig- og arbeidsplassveksten ikke føre til vekst i personbiltrafikken, men baseres på tog, buss og båt. Sør for “nullvekstlinjen” stilles det ikke tilsvarende krav.

Fylkesveinettet er sammenhengende, men det gjelder ikke for anlegg for fotgjengere og syklister. Spredt bebyggelse sør i Asker gjør det også mer krevende for kollektivoperatører å drifte et godt kollektivtilbud. Samlet gjør det privatbilen nødvendig for mange innbyggere, som igjen fører til et stort press på veinettet. Dette gir store forsinkelser i rushtiden, og konflikter mellom tungtransport, kollektivtransport, lokalmiljø og skolevei.

Ny kommuneplan har skapt engasjement hos innbyggere, næringslivet, frivilligheten, politikere og myndigheter. I løpet av planprosessen har det vært avholdt åpne møter, dialogmøter med interessenter, politiske møter og en rekke møter med enkeltinnbyggere og utbyggere. Noen temaer får større oppmerksomhet enn andre, slik som for eksempel strandsone, naturmangfold, jordvern, arealbruk og

samferdsel. Dette henger også sammen med de nasjonale myndighetenes uttalte forventninger til kommunal planlegging. Klima og natur er en av de store samfunnsflokene Asker kommune arbeider med, og er en vesentlig del av samfunnsutviklingen i kommunen.

Reiseliv og opplevelser inngår i arbeidet med å utvikle kommunens unike ressurser innen landbruk, natur og kultur. Handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæringene har en profil for Asker kommune gjennom å løfte frem «Skattkisten», «To fjorder – en kyst» og «Bærekraftige arrangementer». Hovedmålet for handlingsplanen er at opplevelsesnæringen i Asker skal ha en verdiskaping på 580 mill. kroner i 2030. Dette er en økning på 50 prosent sammenlignet med 2019.

Tjenesteområde Samfunnsutvikling har over flere år arbeidet med å få på plass et elektronisk byggesaksystem, samt øke tilstedeværelsen på innbyggertorgene knyttet til byggesaksbehandling. Sammen med bedre nettsider og rekruttering av nye medarbeidere har disse tiltakene kortet ned behandlingstiden på byggesøknader og økt innbyggernes tilfredshet med byggesak. Etter kommunesammenslåingen har det vært stor byggeaktivitet i Asker. Dette har, sammen med etterslep fra de tidligere kommunene, tidligere ført til for lang behandlingstid på en del byggesøknader. En ny og felles kommuneplan for hele kommunen vil også avhjelpe behandlingstiden i byggesaker.

Asker kommune ligger langt fremme når det gjelder bruk av geodata og digitale løsninger for kart og analyser. Digitale befaringer er et av flere verktøy som benyttes for å bedre de folkevalgte tilgang til informasjon, samtidig som kommunen sparer tid og bruk av transport til fysiske befaringer. Kart over grunnforholdene i kommunen og naturkartlegging er viktige grep for å styrke sikkerheten ved utbygginger, samt sikre verdifull natur. Det er utarbeidet et arealregnskap i forbindelse med arbeidet med kommuneplanens arealdel. Arealregnskapet viser at boligområder er det arealformålet som reduseres mest. Matjordandelen øker med 2,5 prosent sammenlignet med tidligere kommuneplaner, og dette omfatter over 1000 dekar.

Kommunen skal ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet, og skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet på tvers av tjenesteområdene. Det overordnede målet er å redusere risikoen for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier. Økt ekstremvær og flom har vist betydningen av oppdaterte ROS-analyser, og at det er viktig at kunnskap om klimaendringer og naturfarer kobles til arealplanleggingen.

Dette skal vi oppnå

Alle tjenesteområder har ansvar for å følge opp satsingsområdene i kommuneplanen. Tabellen under viser hvilke delmål innenfor hvert satsingsområde som er særlig relevante for tjenesteområde Samfunnsutvikling.

Hovedmål	Delmål
Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune	Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.
Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle	Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle. Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen. Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere og ledere.

Hovedmål	Delmål
	Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunens utfordringer og viser endringsvilje.
Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.	Askersamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer. Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.
Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.	Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer. Askersamfunnet har en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet Askersamfunnet har et attraktivt og innovativt næringsliv som bidrar til arbeidsplasser og verdiskaping.
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.	Askersamfunnet har bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for smart samfunnsutvikling. Alle innbyggere har tilgang til rent drikkevann og et tilfredsstillende avløpssystem, og en effektiv og miljøvennlig renovasjons- og avfallshåndtering. Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser. Alle innbyggere har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger til en overkommelig pris. Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet Askersamfunnet verner om og sikrer naturmangfoldet, kulturmiljøer og et aktivt og levende landbruk.
Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.	Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold. Askersamfunnet er et levende lokaldemokrati der innbyggere i alle aldre deltar gjennom inkluderende, medbestemmende og representative beslutningsprosesser. Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling.
Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død. Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid. Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.
Askersamfunnet sikrer inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremmer muligheter for livslang læring for alle.	Askersamfunnet har inkluderende og trygge oppvekstmiljøer med leke- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse.

Prioriteringer i perioden

Nedenfor følger en beskrivelse av hvilke oppdrag tjenesteområdet vil prioritere i fireårsperioden for å møte utfordringene, nå målene og følge opp strategiene i kommuneplanen og temaplaner.

Inkluderende tettstedsutvikling som forebygger utenforskap

Utenforskap er en stadig voksende samfunnsutfordring, og innebærer at enkeltmennesker eller grupper av mennesker står utenfor samfunnet. God planlegging bidrar til å utvikle tettsteder der alle føler seg inkludert. Det er et mål at ulike befolkningsgrupper, som førstegangsetablerere, småhusholdninger og lavinntektsgrupper, skal ha mulighet til å etablere seg i Asker. Det er et udekket behov for boliger til økonomisk vanskeligstilte. For å rekruttere og beholde kvalifisert arbeidskraft, er det også viktig at mulige arbeidstakere kan skaffe seg et bosted i Asker.

For å sikre god balanse i boligsammensetningen er det behov for flere mindre boliger og leiligheter. I temaplan for bærekraftig boligutvikling, som er under arbeid, er dette en av problemstillingene. Gjennom porteføljen for inkluderende og aldersvennlig steds- og boligutvikling skal kommunen blant annet jobbe med å utvikle helseknutepunkter der tjenester, egnede boliger og sosiale møteplasser lokaliseres på samme sted. Foreløpig ser det ut til at Vettre og Høn-Landås vil bli piloter i en slik tettstedsutvikling. Kommunen jobber aktivt med ulike virkemidler, for eksempel utbyggingsavtaler, slik at prioriterte målgrupper får økt tilgang til boliger. Dette gjøres for å sikre god balanse i boligsammensetningen. Arbeidet gjennomføres i tett dialog med tjenesteområde Velferd.

Et av delmålene i handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæringen er å skape 300 nye arbeidsplasser og styrke attraktiviteten i kommunens tettsteder. Handlingsplanen påpeker at arbeidsplasser i servicebransjen kan være godt egnet for unge som trenger å komme inn på arbeidsmarkedet.

Folkehelseloven slår fast at kommunen skal fremme befolkningens helse og trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold, og bidra til å jevne ut ulikheter i miljø- og samfunnsforhold som har betydning for helsen. Det er generelt god folkehelse i Asker. Samtidig er det store ulikheter i levekår i kommunen. Kommuneoverlegen vil i 2024 særlig bidra til tverrfaglig oppfølging av barn og unge med ulike helseutfordringer, herunder selvmordsforebygging i tråd med kommunens handlingsplan mot selvmord.

SLT-funksjonen er en viktig del av beredskapsarbeidet for å forebygge radikalisering og utenforskap blant unge, og jobber for å styrke dialogen med grunnskole og videregående opplæring.

Aldersvennlig stedsutvikling for å møte demografiutfordringene

Kommunen arbeider allerede med inkluderende tettstedsutvikling. For å møte demografiutfordringene, særlig knyttet til flere eldre, er det imidlertid i enda større grad viktig å samkjøre lokalisering av velferdstjenester, samt ha dialog med innbyggere og frivillige om hvor og hvordan lokalsamfunnene, løsninger knyttet til samferdsel og annen infrastruktur skal utvikles.

Asker kommune har som mål å skape attraktive og helsefremmende bomiljøer, blant annet gjennom utviklingen av nye boformer. Arbeidet med sosiale boformer er i tråd med temaplan for leve hele livet - i et aldersvennlig Asker og kommuneplanens samfunnsdel. Kommunens mål er å skape aldersvennlige samfunn for å bidra til at eldre kan bo hjemme lengst mulig og leve gode, aktive liv. Kommuneplanens arealdel inneholder bestemmelser og retningslinjer for sosiale boformer med mål om å stimulere til at boligutviklere utforsker sosiale boformer og bidrar til mangfold og kvalitet i boligmarkedet. I forhandling av utbyggingsavtaler arbeider kommunen for å finne løsninger sammen med private utbyggere som kan bidra til å dekke behovet for nye boformer.

Temaplan for bærekraftig boligutvikling vil komme til endelig behandling i 2024. Planen skal legge til rette for at boligmarkedet i Asker blir mer variert, inkluderende, mangfoldig og aldersvennlig. Det

private markedet har mange aktører som for eksempel utbyggere, eiendomsめglere og boligsøkere. Det finnes en rekke ulike boligtyper og organiserings- og finansieringsmuligheter. Hovedmålet med temaplan for bærekraftig boligutvikling er å sikre gode boliger til Askers innbyggere, stimulere markedet til en utvikling i tråd med kommunens overordnede mål og sikre et variert, inkluderende og mangfoldig boligmarked. Et godt tilbud av aldersvennlige boliger blir viktig for at eldre skal kunne leve selvstendige og gode liv i eget hjem lengst mulig.

Klima og natur som viktig premis for samfunnsutviklingen

Askersamfunnet står overfor store utfordringer knyttet til transport og samferdsel. Transport fører til store klimagassutslipp og lokal forurensning. Utfordringene rundt trafikkavviklingen, spesielt på de store veiene, skaper problemer for kollektivtrafikken, næringslivet og privatpersoner. Begrensede midler innen samferdsel fremover gjør at kommunen må tenke nytt for å løse utfordringene.

Tjenesteområdet har et særlig ansvar for å bidra til et lavutslippssamfunn i all areal- og transportplanlegging, og støtte omstilling til det grønne skiftet gjennom strategisk næringsutvikling. Arealplanleggingen skal i tråd med kommuneplanens samfunnsdel forhindre nedbygging av matjord og landbruksarealer, sikre biologisk mangfold og god forvaltning av strandsonen. Videre skal arealplanleggingen ivareta sammenhengende grøntområder i byggesonen og følge intensjonen i markaloven, samtidig som det tilrettelegges for at kulturlandskap, skog og landbruk kan utvikles videre med mulighet for ny næring, kultur, opplevelser og rekreasjon.

Oslofjorden er et sårbart økosystem, og Asker har en lang kystlinje langs fjorden. Det er avsatt en 100-metersone inn fra vannlinjen hvor det ikke er tillatt med tiltak som det ikke er søkt om eller er godkjent. I 2020 ble det foretatt en registrering av tiltak langs kystlinjen fra Lier til Bærum. Det ble funnet flere tusen inngrep som det er usikkert om er godkjent. Fra 2022 har det blitt gjennomført vurderinger av disse tiltakene. Arbeidet med å se på utbygginger og tiltak i strandsonen videreføres i 2024.

Asker har en rute for hurtigbåt mellom Slemmestad/Vollen og Aker Brygge. Hurtigbåtssystemet på fjorden er under utvikling, og fra 2024 innføres det nullutslippsbåter. Asker kommune er i dialog med Ruter om videreutvikling av både anløpssteder og rutefrekvens.

For kommunen er det av stor betydning å ha kjennskap til hvor det er kvikkleire, ikke minst i forbindelse med klimaendringer som kan føre til endringer og bevegelser i grunnen. Bygg skal oppføres på sikker grunn. Kommunen fortsetter i 2024 arbeidet med å få et mer dekkende kunnskapsgrunnlag om grunnforholdene gjennom GIS. Dette grunnlaget skal brukes for å kunne foreta bedre analyser ved bruk av geografiske data.

Kommunen jobber også med å få et bedre kunnskapsgrunnlag for naturfarer, sårbare natur og arealregnskap. I denne forbindelse vil kommunen i 2024 utarbeide en arealklassifisering som grunnlag for et arealregnskap. Denne vil inkludere et estimat for klimagasslagring og -utslipp per arealenhet, noe som vil gi grunnlag for bedre analyser og føre til økt trygghet for at grunnen det bygges på er sikker. Kommuneoverlegene vil i tiden fremover ha søkelys på sammenhengen mellom folkehelse og klima. Her er det muligheter for i større grad å se på synergieffekter av tiltak på begge områder.

I tråd med vedtatt reisepolicy, jobber kommunen aktivt med å få flere ansatte over på klimavennlige transportløsninger. Tjenesteområdet har fokus på å begrense bruken av fossile tjenestebiler i arbeidshverdagen. Samfunnsutvikling vil i 2024 arbeide med å heve kompetansen på hvordan det kan tas ytterligere klimahensyn i arealplanleggingen, for eksempel gjennom å benytte plan- og bygningsloven eller andre juridiske verktøy for å redusere klimagassutslipp. Det pågår også et arbeid for å synliggjøre konsekvensene for miljø og natur i saksfremlegg, blant annet knyttet til dispensasjoner.

Lokale arbeidsplasser og fokus på sirkulærøkonomi

Temaplan for næring ble vedtatt høsten 2021. Planen er basert på medvirkning med lokalt næringsliv, innbyggere og utbyggere, så vel som dialog med politiske beslutningsorganer. Temaplanen har som mål å skape flere lokale arbeidsplasser, øke verdiskapningen, videreutvikle Asker som besøks- og opplevelsesdestinasjon og få flere bedrifter til å etablere seg og bli i Asker. Som kommune kan Asker benytte virkemidler som arealforvaltning, nettverksbygging, entreprenørskap i skolen, tilskudd til for eksempel medlemsorganisasjoner, anskaffelser og effektiv byggesaksbehandling for å stimulere til næringsutvikling.

Kommuneplanens arealdel setter av arealer til næringsutvikling. Det er delt ut en bærekraftspris og det arbeides med å styrke dialogen med høyere utdanningsinstitusjoner slik at Askers behov for høyt utdannet arbeidskraft, særlig innenfor sirkulærøkonomi, lettere vil kunne dekkes. Temaplan for næring følges opp gjennom å prioritere ti tiltak fra planen hvert år. I 2024 vil det blant annet arbeides videre med å styrke kommunens posisjon innenfor sirkulærøkonomi, utvikle samarbeidet med høyere utdanningsinstitusjoner og sosialt entreprenørskap. For å stimulere til bærekraftig utvikling av næringslivet i Asker og økt bruk av sirkulærøkonomi, har Asker kommune også opprettet et næringsfond.

Stor byggeaktivitet og store samferdselsprosjekter i regionen skaper overskuddsmasser. Dette medfører at en miljøvennlig, fremtidsrettet og sikker forvaltning av masser blir en aktuell problemstilling. Det er viktig at kommunen har en plan for masseforvaltning. Tjenesteområdet bidrar inn i Bærum kommunes ressursbank. Kommunen vil i 2024 arbeide med å utforme strategier og prinsipper for masseforvaltning i Asker, og dette vil bli lagt frem for politisk behandling tidlig i perioden.

Bærekraftig områdeutvikling

De kommende årene er det lagt opp til flere større områdeutviklingsprosjekter i Asker. Asker sentrum med Trekanten, Høn-Landås, Spikkestad og Tofte er under utvikling. Det er åpnet for noe næringsutvikling knyttet til næringsparken på Follestad, og ved en arbeidsplassutvikling i dette området vil tettsteder som Tofte, Sagene og Sætre bli viktige boområder. Områdeplaner for disse stedene er under arbeid med stor grad av medvirkning og deltakelse fra lokalt næringsliv, innbyggere, lag og organisasjoner.

Områdeutviklingen på Slemmestad pågår fortsatt og er av stor betydning for hele Askersamfunnet. Slemmestad skal bli en energieffektiv by som setter mennesket og miljøet i sentrum. Kyststedets gamle industriområde skal bli et levende bysentrum med nye boliger, flere nye arbeidsplasser og sosiale samlingssteder. Å få på plass gode samferdselsløsninger er en prioritert oppgave fremover. Gode løsninger forutsetter samarbeid mellom kommunen, fylkeskommunen og private parter.

Handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæringene skal bidra til gode opplevelser i kommunen og utvikle tettstedene. Ett av delmålene i planen er å skape 300 nye arbeidsplasser og styrke attraktiviteten i tettstedene. For å få til dette vil kommunen bidra til utvikling av et tettere samarbeid mellom kulturnæringen og reiselivsnæringen. I tråd med temaplan for kultur vil Asker kommune også se på hvordan investeringer i kunst kan styrke kommunens kulturarbeid.

Temaplan for kultur er en av flere temaplaner som har helhetlig stedsutvikling som satsningsområde. Tjenesteområde Samfunnsutvikling har søkelys på arenaer, møteplasser og styrking av lokalhistorie og kulturarv. Det er et potensiale for å utvikle samarbeidet mellom kulturutvikling og

næring gjennom å utarbeide en museumsstrategi som blant annet skal formidle industrihistorien i Asker. Kultur hele livet er et viktig konsept for å tilrettelegge for et mangfold av kulturfestivaler og større kulturarrangementer, samt å utvikle og bruke tilskuddsordninger som stimulerer til opplevelse, deltakelse og utvikling av varierte kunst- og kulturopplevelser.

Samordnede og klimavennlige samferdselsløsninger

Det er et mål at Askersamfunnet skal ha bærekraftige og samordnede transportløsninger. Kommuneplanens samfunnsdel gir føringer for utviklingen av Asker fremover knyttet til det delte ansvaret for veinettet, det grønne skiftet og utviklingen av Asker til et lavutslippssamfunn. Nullvekstlinjen definerer at bolig- og arbeidsplassvekst nord for denne linjen ikke skal skape vekst i personbiltrafikken.

Temaplan for samferdsel og mobilitet tar for seg hvordan kommunen kan planlegge for å nå kommuneplanens mål for samferdselsplanleggingen. Reduksjon av transport, blant annet gjennom stedsutvikling, er ett av flere innsatsområder. Kvaliteten på kommunens veianlegg vil også bli drøftet og belyst. I tillegg vil planen belyse hvordan kommunen skal samarbeide med andre aktører, for eksempel næringslivet, og ta i bruk digitale løsninger for å sikre gode samferdselsløsninger for befolkningen. Grønn mobilitet er et av flere sentrale temaer i planen.

Effektive og klimavennlige samferdselsløsninger er både et nasjonalt, regionalt og kommunalt ansvar som krever tett dialog og samarbeid med øvrige myndigheter og private aktører. Kommunen vil fortsette dialogen med Viken fylkeskommune om samfinansiering av fylkeskommunal infrastruktur i prosjekter som kommunen er med på å utvikle. I tillegg er det et viktig prinsipp at private utbyggere bidrar til å finansiere offentlig teknisk og grønn infrastruktur i forbindelse med utbygging. Oppfølging av kommunens egne veianlegg og tilhørende infrastruktur er omtalt under tjenesteområde Samfunnstjenester.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Tjenesteområde Samfunnsutvikling har hovedansvaret for kommunens strategiske beredskapsarbeid. Forebygging er kommunens viktigste oppgave når det gjelder hendelser som truer sentrale samfunnsinstitusjoner, samfunnets sikkerhet og den enkeltes trygghetsfølelse. I tillegg til ROS-analyser, skal kommunen i 2024 arbeide med i hvilken grad kommunens andre planer gir bedre beredskap og samfunnssikkerhet.

I 2024 vil ny overordnet ROS-analyse bli lagt frem for politisk behandling. Med bakgrunn i denne vil kommunens overordnede beredskapsplan og tilhørende tiltak blir oppdatert. I 2024 kommer også et nytt nasjonalt beredskapssystem. Det vil gjennomføres pålagt opplæring og øving i systemet. Samarbeidet med øvrige beredskapsaktører skal videreutvikles. Beredskapsarbeidet vil også rettes særlig inn mot ekstremvær, flom, ras og skred. I tillegg vil kommunen følge med på den internasjonale situasjonen med krig i Ukraina, samt endret trusselbilde når det gjelder kommunens digitale verktøy. I 2024 vil beredskapsarbeidet også rettes inn mot å styrke virksomhetene i deres beredskapsplanlegging og beredskapsøvelser.

Utviklingen av Asker skal skje med minst mulig risiko for uforutsette hendelser og fare. Kommuneplanens arealdel foreslår hensynssoner knyttet til skredutsatte områder. Det skal i dag ikke være avsatt arealer til boligformål i skredutsatte områder. I arbeidet med områdeplan for Tofte har det vist seg å være utfordringer med kvikkleire og grunnforhold som nå hensyntas i områdeutviklingen. For

å styrke kompetansen knyttet til grunnforhold, ras, flom og skred, har kommunen ansatt en kommunegeolog.

Innbyggermedvirkning og digitalisering i samfunnsutviklingen

Å videreutvikle arenaer for innbyggermedvirkning og samskaping er en prioritert oppgave for tjenesteområdet. Som følge av koronapandemien, og for å møte innbyggerne i deres digitale hverdag, har kommunen blitt utfordret til å bruke nye digitale løsninger for medvirkning i kommuneplanens arealdel.

Arealplaner som områdeplaner og reguleringsplaner berører mange. For å få så gode planer som mulig, er det både viktig og ønskelig å høre alles innspill. Kommunen legger derfor til rette for medborgerskap og deltakelse i planprosessene gjennom utvikling av bedre nettsider for innspill til arealplaner, abonnementsfunksjon for høringer, og ved å stille større krav til tidlig medvirkning. I områdeutviklingen av Tofte, Heggedal og Slemmestad har det vært et godt samarbeid mellom kommunen, lokalsamfunnsutvalget, nærmiljøet og utbyggerne. Denne formen for medvirkning vil utvikles videre i andre områdeutviklingsprosjekter.

Barn og unges deltakelse er et tema som tjenesteområdet vil fortsette å vie oppmerksomhet. Det vil i 2024 bli fremmet sak om å opprette en ordning med barns representant i plansaker. I tråd med temaplan for medborgerskap vil tjenesteområdet også styrke møteplasser i nærmiljøet, inkludert tilgjengelige fysiske og digitale møteplasser, samt å møte innbyggere på innbyggertorgene.

Asker kommune ligger langt fremme når det gjelder bruk av digitale løsninger. Geodata er avgjørende for å få til gode sammenhengende digitale tjenester og digitale løsninger til blant annet temaplanenes kunnskapsgrunnlag. Det har imidlertid vært utfordrende å bygge opp velfungerende digitale saksbehandlingssystemer og -løsninger. Systemene skal sikre innsyn, ivareta personvern, understøtte en forutsigbar og effektiv saksbehandling og tilgjengeliggjøre kommunale tjenester for publikum. I 2024 skal nettsidene for arealplaner videreutvikles for å få til mer innbyggervennlige plantjenester. Tjenesteområdet vil videreføre pilotarbeidet med bruk av droner til datafangst. Droner kan eksempelvis brukes til digitale befaringer og oppdatering av kart.

Helsefremmende samfunnsutvikling

Folkehelsearbeid er samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel. Kommunens folkehelsearbeid skal forebygge sykdom, skade eller lidelse, og bidra til å beskytte mot helsetrusler. Å ivareta folkehelseperspektivet i planlegging er en kommunal oppgave, og er sentralt i arbeidet med å skape gode helsevilkår for alle. Asker kommunes planstrategi fastsetter at folkehelse skal være et tverrgående tema i alle temaplaner i perioden. Kommuneoverlegen viderefører i 2024 arbeidet med å gi råd og samarbeide i samfunnsplanleggingen, for eksempel i forbindelse med områdeplaner og byggesaker.

Å tilrettelegge for økt ferdsel og fremkommelighet for gående og syklende er et viktig virkemiddel for at Askers befolkning skal bli mer fysisk aktiv. Et annet viktig aspekt er å planlegge for en helsefremmende stedsutvikling, der avstanden til tjenester og tilbud er så kort at innbyggerne kan nå dem til fots eller med sykkel. Transport og veitrafikk er ofte en kilde til støy og luftforurensing som påvirker folkehelsen negativt, og dette skal hensyntas i planleggingen.

Fysisk aktivitet er viktig for livskvalitet, trivsel og god helse. Det har både en betydelig egenverdi for den enkelte og en nytteverdi for samfunnet. Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv har vedtatt økt

satsing på egenorganisert aktivitet, sykling, arrangementer og opplevelses- og aktivitetsbasert turisme. Mellomromsprosjektet på Risenga er et eksempel på mindre aktivitets- og rekreasjonsanlegg spredt rundt mellom de etablerte anleggene. Som et ledd i å utvikle Asker som en attraktiv kommune for opplevelses- og aktivitetsbasert turisme vil det bli utarbeidet en destinasjons- og arrangementsguide.

Universelt utformede tiltak er gode folkehelseiltak, da de tilrettelegger for inkludering av flere befolkningsgrupper samtidig. Personer med nedsatt funksjonsevne, eldre og barnefamilier er befolkningsgrupper som ofte møter barrierer ved transport. Det skal være mulig for alle å delta i aktiviteter, i arbeidslivet og i samfunnet generelt. Det er også viktig at planleggingen tar hensyn til de som ikke har bil for å komme seg rundt. Tilsyn med skoler og barnehager for å sikre barns liv og helse er en prioritert oppgave for miljørettet helsevern i 2024.

Effektiv og enhetlig plan- og byggesaksbehandling

Kommunen skal tilby enhetlige tjenester etter plan- og bygningsloven. Asker kommune arbeider med å ta i bruk gjennomgående forvaltnings- og driftssystemer, inkludert gode verktøy, kartsystemer og innovative metoder for å sikre gode og likeverdige tjenester. Det pågår et prosjekt for å utbedre kommunens nettsider slik at flere kan benytte nettsidene som informasjonskilde og selvbetjeningsportal. Selvbetjening på nett er viktig for å avlaste byggesaksbehandlere og korte ned saksbehandlingstiden. I tillegg har kommunens byggesaksavdeling økt tilstedeværelsen på innbyggertorgene, noe som bidrar til å styrke dialogen med søkerne.

Asker kommune innfører i 2024 et e-byggesakssystem. Systemet skal bidra til raskere, digital og mer enhetlig saksbehandling, noe som også er avgjørende for å sikre kommunens gebyrinntekter innenfor byggesak. Byggesaksområdet har hatt en del turnover blant ansatte, men har som følge av rekruttering og interne prosesser nå bedre stabilitet i ansattgruppen. En undersøkelse gjennomført i 2022 viser at 6 av 10 er fornøyde med byggesaksbehandlingen i Asker kommune, og kvalitetsarbeidet fortsetter i 2024. Kommunen har et kontinuerlig søkelys på å effektivisere saksbehandlingen, sikre god utnyttelse av ressurser og overholde lovbestemte frister.

Forvaltning og bevaring av kulturminner

Kunnskap og bevissthet om kulturminner og kommunens historie er viktigere enn noen gang. Asker kommunen har befolkningsvekst og tettstedene er i stadig utvikling, noe som medfører press på arealer til både næring og bolig. Kulturminnene skal bevares for fremtiden, og er samtidig en ressurs som bidrar positivt til å gi tettstedene karakter, innhold og identitet. Asker kommune fortsetter arbeidet med å utvikle kulturminnebasen med ny forvaltningsløsning og innsynsløsning i samarbeid med AsplanViak. Arbeidet er finansiert av Riksantikvaren og blir gjennomført i perioden 2023-2024.

Arbeidet med ny kulturminneplan startet opp i 2022, og videre prosess for planarbeidet vil bli avklart i forbindelse med ny planstrategi. Mulighetsstudien for Rødtangen kulturminnepark er snart ferdig, og prosjektet videreføres i 2024. I 2024 vil tjenesteområde Samfunnsutvikling i samarbeid med andre tjenesteområder etablere interne rutiner, ansvarsforhold og økonomi for skjøtsel av kulturminner.

Driftsbudsjett

Tjenesteområde Samfunnsutvikling er budsjettmessig inndelt i to programområder som vil være grunnlag for økonomistyring og -rapportering. Programområdene er Strategi, næring og analyse og Plan og bygg. Programområde Plan og bygg inkluderer virksomhetene Samfunnsplanlegging og Byggesak.

Tabellen viser fordeling av budsjettet på programområder.

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Plan og bygg	23 625	23 625	23 625	23 625
Strategi, næring og analyse	37 705	35 705	34 905	34 105
Totalsum	61 330	59 330	58 530	57 730

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	65 530	65 530	65 530	65 530
Sum Tekniske justeringer	-1 409	-1 409	-1 409	-1 409
Sum Budsjettendringer inneværende år	1 850	1 850	1 850	1 850
Tidligere vedtatte tiltak				
Sum Tidligere vedtatte tiltak	0	0	0	0
Konsekvensjusteringer	441	441	441	441
Konsekvensjustert ramme	65 971	65 971	65 971	65 971
Omstilling og effektivisering				
Omstilling og effektivisering - Samfunnsutvikling	-4 800	-6 800	-7 600	-8 400
Sum Omstilling og effektivisering	-4 800	-6 800	-7 600	-8 400
Nye tiltak				
RNB priskompensasjon 2023 - 1. tertial 2023 K-sak 36/23	159	159	159	159
Sum Nye tiltak	159	159	159	159
Nye tiltak og realendringer	-4 641	-6 641	-7 441	-8 241
Ramme 2024-2027	61 330	59 330	58 530	57 730

Omstilling og effektivisering

Omstilling og effektivisering - Samfunnsutvikling

For å opprettholde kommunens økonomiske handlingsrom, foreslår kommunedirektøren en omstilling og effektivisering i Asker kommune på 120 mill. kroner i 2024. Dette tilsvarer 1,9 prosent av netto driftsramme.

Tjenesteområdene i Asker kommune er store og robuste. Kommunen må i økende grad ha fokus på omstilling og søke å løse oppgaver på nye måter slik at kommunen får mer ut av ressursene. Effektiviseringskravet vil i størst mulig grad bli håndtert slik at dekningsgrader og kvalitet blir opprettholdt.

Kommunedirektøren foreslår følgende fordeling av omstillings- og effektiviseringstiltak på 4,8 mill. kroner innenfor tjenesteområde Samfunnsutvikling.

Programområde	Beløp i hele 1 000 kr
Strategi, næring og analyse	1 600
Plan og bygg	3 200

Omstillingstiltakene i tjenesteområde Samfunnsutvikling vil blant annet innebære bemanningstilpasning, redusert kjøp av varer og eksterne tjenester, samt tiltak for å øke produktiviteten og sikre bedre kvalitet

og service til innbyggerne. I tillegg skal det tas i bruk ny teknologi, inkludert nytt saksbehandlingssystem og selvbetjeningsløsninger som gjør saksbehandlingen mer effektiv.

Videre skal gebyrene innenfor plan- og byggesaksbehandlingen være basert på selvkostprinsippet og tilpasset nivået i sammenlignbare kommuner. Da antallet plan- og byggesaker vil kunne variere en del over tid, og dermed også påvirke behovet for bemanning, blir det viktig å sikre en riktig dimensjonering av grunnbemanningen og utarbeide gode planer for å håndtere «topper» i produksjonen.

Eventuelle omstillingstiltak av prinsipiell karakter vil bli lagt frem for politisk behandling i februar 2024 og eventuelt i tertialrapporter. Kommunedirektøren vil legge til rette for medvirkningsprosesser med berørte virksomheter og brukere, samt dialog med hovedutvalget.

Nye tiltak

RNB priskompensasjon 2023 - 1. tertial 2023 K-sak 36/23

Priskompensasjon gjennom revidert nasjonalbudsjett 2023 som følge av økte priser. Kommunens rammetilskudd økes for å kompensere for dette.

Medborgerskap

Tjenesteområde Medborgerskap omfatter en rekke ulike tjenester innen innbyggerdialog og frivillighet, bibliotek, kulturskole, idrett, friluft og kulturliv. Tjenestene skal bidra til å motivere og tilrettelegge for at innbyggerne ønsker å delta i og ta medansvar for samfunn og fellesskap.

Tjenesteområdet har et særlig ansvar for å tilrettelegge for folkehelse, frivillighet, medborgerskap og samskaping på tvers i organisasjonen. Tjenesteområdet har også et særskilt ansvar for å legge til rette for samarbeid med andre aktører i samfunnet. Helt sentralt står utvikling av arenaer og infrastruktur for kultur, fysisk aktivitet, idrett, friluftsliv og frivillighet, samt utprøving av nærdemokratiske ordninger og videreutvikling av andre former for innbyggermedvirkning. Tjenesteområdet består av fem virksomheter med totalt omkring 280 årsverk.

Tjenesteområde Medborgerskap har et særlig ansvar for følgende temaplaner:

- Medborgerskap (vedtatt 13.04.21)
- Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv (vedtatt 15.06.21)
- Kultur (vedtatt 04.04.22)

KOSTRA-tall

	Asker 2021	Asker 2022	Bærum	Drammen	Lillestrøm	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 12
Prioritet							
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B) *)	3 648	3 894	3 237	2 755	2 517	3 198	3 198
Netto driftsutgifter per innbygger (231) aktivitetstilbud barn og unge (B) *) **)	207	228	205	270	275	280	280
Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B) *) **)	364	369	415	285	310	302	302
Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B) *) **)	351	340	306	231	303	301	301
Netto driftsutgifter per innbygger (385) andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg (B) *) **)	611	709	384	345	308	323	323
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B) *) **)	562	552	697	534	404	620	620
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger (B) *) **)	364	426	456	148	154	332	332
Produktivitet							
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B) *)	26 878	25 906	39 759	23 641	30 531	27 755	27 755
Dekningsgrad							
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	11,1 %	11,5 %	8,1 %	9,5 %	8,7 %	11,0 %	11,0 %
Besøk i folkebibliotek per innbygger (B)	3,3	3,4	2,9	3,9	2,7	4,0	4,0
Døpte i prosent av antall fødte (B)	46,6 %	51,3 %	46,5 %	45,1 %	38,0 %	50,3 %	50,3 %
Medlem og tilhørende i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	59,4 %	58,0 %	56,2 %	53,2 %	53,7 %	59,5 %	59,5 %

**) Inflasjonsjustert med deflator*

****) Justert for utgiftsbehov*

Status og utfordringer

Medborgerskap er et tjenesteområde under utvikling, med et tverrgående ansvar for å bidra til en sosial, miljømessig og økonomisk bærekraftig utvikling i Asker. Asker kommune skal utvikles videre i retning av å være en samskapingkommune. Kommuneroollen er i endring, og kommunens rolle som fasilitator og samarbeidspartner blir mer fremtredende. Tjenesteområde Medborgerskap har et særlig ansvar for å fremme denne nye rollen på tvers i hele organisasjonen. Kommunen skal jobbe med å styrke innbyggermedvirkningen ved å tilrettelegge for inkluderende medvirkningsprosesser, blant annet gjennom å bygge kompetanse i organisasjonen og i samfunnet.

Målet er at alle har likeverdige muligheter for å leve aktive, meningsfulle og selvstendige liv, og at innbyggerne opplever fellesskap, tilhørighet og mestring i hverdagen. I arbeidet med medvirkning og deltakelse er fokuset på sosial ulikhet viktig, slik at alle stemmer blir hørt og alle får mulighet til å bli aktive medborgere. For å nå bærekraftsmålene og øke tilhørigheten, skal tjenesteområdet sammen med andre aktører bidra til en tettstedsutvikling som sikrer gode aktivitetsmuligheter og kortreist kultur nær der folk bor.

Varierte møteplasser der folk bor er en sentral målsetting i flere temaplaner. For å virkeliggjøre denne målsettingen, har kommunen blant annet etablert sju innbyggertorg i hele kommunen. Kommunen er nå i ferd med å etablere det siste innbyggertorget på Spikkestad. Innbyggertorgene er i gang med å fungere både som "kommunen nær innbyggerne" med kommunale tjenester i tettstedene, samt som arena for frivillighet, medborgerskap og lokalt engasjement.

Ungdataundersøkelsen viser at andelen som er fornøyd med lokaler til å treffe andre unge, har gått betydelig opp siden forrige måling. Andelen er nå på linje med landsgjennomsnittet, men under gjennomsnittet i Viken. Resultatene viser at den vedtatte opptrappingen og satsingen for å styrke kultur- og fritidstilbudet til ungdom i Asker fungerer. Vi ser en økning for nesten alle ungdomsskolene, og økningen har vært ekstra stor ved de skolene som i perioden 2019-2022 har fått egen ungdomsklubb. Det er likevel store forskjeller mellom de 13 ungdomsskolene som har deltatt i ungdataundersøkelsen. Andelen som oppgir at de er fornøyd med lokalene til å treffe andre unge varierer fra 27 til 70 prosent.

Tillit er sentralt i demokratiet. Innbyggere og andre aktører skal ha mulighet til å delta i og påvirke saker som angår dem selv og lokalsamfunnet, både i politiske prosesser og i tjenesteutviklingen. Tjenesteområdet har medansvar for å styrke lokaldemokratiet gjennom nærdemokratiske ordninger, etablering av oppgaveutvalg og arbeid for økt demokratiforståelse. Forskning viser at det er sammenheng mellom deltakelse i frivilligheten og grad av tillit til lokale myndigheter. Virksomheten Innbyggerdialog og frivillighet har et særskilt oppdrag om å bidra til generell tilrettelegging for frivillighet, nærdemokrati og samskaping.

Frivilligheten er en stor ressurs og viktig partner i utviklingen av Askersamfunnet. Frivilligheten er i endring. Kommunen skal legge til rette for en vital og levende frivillighet gjennom samarbeid, sikring av gode rammevilkår og egnede arenaer. Kommunen gjennomførte en frivillighetsundersøkelse i november 2022. Frivillighetens score på spørsmålet om i hvilken grad de er tilfredse med samarbeidet med kommunen har økt fra 4,5 i 2018 til 4,8 i 2022.

Dette skal vi oppnå

Alle tjenesteområder har ansvar for å følge opp satsingsområdene i kommuneplanen. Tabellen under viser hvilke delmål innenfor hvert satsingsområde som er særlig relevante for tjenesteområde Medborgerskap.

Hovedmål	Delmål
Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune	Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.
Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle	Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle. Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen. Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere og ledere. Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunens utfordringer og viser endringsvilje.
Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.	Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.
Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.	Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer.
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.	Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser. Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet Askersamfunnet verner om og sikrer naturmangfoldet, kulturmiljøer og et aktivt og levende landbruk.
Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.	Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold. Askersamfunnet er et levende lokaldemokrati der innbyggere i alle aldre deltar gjennom inkluderende, medbestemmende og representative beslutningsprosesser. Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling.
Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død. Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.
Askersamfunnet sikrer inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremmer muligheter for livslang læring for alle.	Askersamfunnet har inkluderende og trygge oppvekstmiljøer med leke- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse. Barn og unge utvikler relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap.

Innspill fra hovedutvalget

Asker kommune har en modell der hovedutvalgene får mulighet til å komme med innspill og prioriteringer til handlingsprogrammet før kommunedirektørens forslag foreligger. Innspillene tar utgangspunkt i vedtatte temaplaner, som definerer politiske innsatsområder, retningsvalg og prioriteringer for samfunns- og tjenesteutviklingen i årene fremover.

Hovedutvalg for medborgerskap ga gjennom vedtak i sak 19/23 sine innspill og prioriteringer til kommunedirektørens arbeid med Handlingsprogram 2024–2027. Hovedutvalgets vedtak fremgår av vedlegg til handlingsprogrammet.

Kommunedirektøren har i arbeidet med handlingsprogrammet vurdert utvalgets innspill og prioriteringer. De økonomiske rammebetingelsene tilsier at det er mindre rom for nye tiltak på drifts- og investeringsbudsjettet. Det er derfor særlig lagt vekt på å vurdere om utvalgets innspill kan realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer og iverksettes over flere år.

Prioriteringer i perioden

Nedenfor følger en beskrivelse av hvilke oppdrag tjenesteområdet vil prioritere i fireårsperioden for å møte utfordringene, nå målene og følge opp strategiene i kommuneplanen og temaplaner.

Økt deltakelse for barn og unge

Utenforskap er en stadig voksende samfunnsutfordring, og innebærer at enkeltmennesker eller grupper av mennesker står utenfor samfunnet. Ungt utenforskap handler om den økende andelen barn og unge som opplever å ikke høre til i et fellesskap, og som over tid faller ut av utdanning og arbeid. Utenforskap kan føre til dårlig livskvalitet, svak selvfølelse og dårlig helse hos den enkelte, og er også en stor samfunnsutfordring med betydelige økonomiske konsekvenser. Det er avgjørende for kommunens sosiale og økonomiske bærekraft at alle barn og unge sikres mulighet til å bidra med sine ressurser.

Som en oppfølging av temaplan for medborgerskap, temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv og temaplan for kultur, jobber kommunen med å samordne tiltak for økt deltakelse blant barn og unge. Økonomi og prisnivå er en barriere for barn og unges deltakelse i kultur- og fritidsaktiviteter, og Asker kulturskole har en av landets høyeste deltakeravgifter. Det skal utvikles en ny modell for å inkludere barn og unge i fritidsaktiviteter og ferietilbud. Det er nødvendig med medvirkning fra målgruppen og aktører i Askersamfunnet for å løse utfordringen med å inkludere flere barn og unge i kultur, idrett, friluftsliv eller annen fritidsaktivitet og frivillighet. Det er gjennomført en kartlegging av kostnader og andre faktorer som bidrar til prising av aktivitet. Videre er det nedsatt en tverrfaglig gruppe som skal samskape med relevante aktører i Askersamfunnet om felles innsats for å øke deltakelsen og tilhørigheten og motvirke utenforskap.

Kommunestyret har vedtatt en opptrapping og satsing for å styrke kultur- og fritidstilbudet for ungdom i handlingsprogramperioden. Satsingen skal bidra til å bygge opp tilbud til ungdom i områder som ikke har hatt slikt tilbud. Vedtaket legger til grunn at alle ungdomsskoleelever skal ha et lokalt ungdomstilbud med både åpen arena og kulturprogram, og målet er at alle ungdomsskoler skal søgne til en ungdomsklubb. Ungdomstilbudet er en kombinasjon av ungdomsklubb og ungdomskulturprogram som UKM, Nattkino, ungdomsfester, LAN, Askerfestival mm. Det jobbes også med å utvikle og utvide BUA-utlånsordninger i kommunen.

Erfaringer og samarbeidsstruktur fra pilotprosjektet Fremtidens kulturtilbud for barn og unge, som ble gjennomført i Sætre, vil benyttes til å videreutvikle kulturtilbudet i Sætre. Pilotprosjektet kan også gi inspirasjon til utvikling av flere lokalsamfunn, slik som Slemmestad og Tofte. Kommunen jobber for å etablere etter-skoletidstilbud på alle bibliotekene for å nå de barna som har sluttet på SFO, men ikke ennå kan delta i ungdomstilbud, og for dem som av økonomiske årsaker ikke går på SFO. Disse tilbudene vil etableres i samarbeid med andre virksomheter, frivillige og i egen regi.

Asker kommune ønsker å prioritere anlegg som treffer bredden, men tilrettelegger også for idrett på høyt nivå. Mellomromsprosjektet på Risenga er et eksempel på små aktivitets- og rekreasjonsanlegg som ligger spredt mellom de etablerte anleggene. Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv inneholder en prioritert anleggsutvikling som vil bli fulgt opp i perioden.

Aktive lokalsamfunn er en samarbeidsmodell mellom idretten og kommunen som videreføres i perioden, og det vil legges frem sak om mulighetene for å utvide og videreutvikle ordningen. Målet er å styrke tilhørigheten og fellesskapet i lokalsamfunnet, og sørge for trygge og aktive oppvekstvilkår.

Aldersvennlig og inkluderende steds- og boligutvikling

Befolkningssammensetningen vil i årene fremover endre karakter. Samfunnet får stadig flere eldre, samtidig som vi har lavere fødselskull og færre i yrkesaktiv alder. Det kreves bred og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å sikre en aldersvennlig og inkluderende stedsutvikling, inkludert boliger med egnet plassering og utforming i tråd med kommende temaplan for bærekraftig boligutvikling. Kommunen, næringslivet og innbyggerne må sammen videreutvikle tettstedene med et differensiert bo- og tjenestetilbud, samt gode møteplasser som fremmer tilhørighet og samfunnsdeltakelse. Planlegging for aldring og mindre mobilitet fremmer mulighetene for egenmestring, god livskvalitet og mindre ensomhet.

Helhetlig stedsutvikling

Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv har et eget innsatsområde for helhetlig stedsutvikling. Innsatsområdet har strategier for økt satsning på arenaer og møteplasser der folk bor, friluftsliv, tilrettelegging for nye trender, økt inkludering og tilgjengelighet på våre arenaer, klimavennlige valg og behovstilpasset anleggsprioritering. Målet er å få inn aktivitetsanlegg både for friluftsliv, egenorganisert aktivitet og sosiale møteplasser i nærmiljøene og i tilknytning til signalbygg. Tidlig medvirkning i planarbeidet er nødvendig for å nå målet om en stedsutvikling som tilrettelegger for inkluderende, attraktive, aktivitetsvennlige og helsefremmende tettsteder. Det skal arbeides for å styrke kulturens betydning for lokal stedsutvikling, og at kunst og kultur kan virke som en drivkraft i samfunnsutviklingen.

Modellen for fremtidens seniortilbud på innbyggertorg sees i sammenheng med økt satsing på aldersvennlig frivillighet, og er i tråd med temaplan for medborgerskap og temaplan for leve hele livet – i et aldersvennlig Asker. Det konkrete innholdet i seniortilbudet på innbyggertorgene utvikles i et tempo og omfang som passer med det enkelte innbyggertorgs utvikling og lokalmiljø.

I forbindelse med oppløsning av Stiftelsen Skogsborg, ble eiendommene på Skogsborg overført til Asker kommune. Kommunen har gjennomført en mulighetsstudie basert på oppgaveutvalgets anbefalinger. Iverksettelse av tiltak planlegges fra 2025.

Møteplasser i nærmiljøet

For å møte demografiutfordringene skal innbyggertorgene videreutvikles som dynamiske arenaer for samskaping og deltakelse mellom innbyggere, lag og foreninger, næringsliv og aktuelle kommunale tilbud som byggesak, NAV, frivillighetssentraler, bibliotek, kulturopplæring og kulturaktiviteter. Det er behov for videre utredning av innbyggertorgene på Holmen, Tofte, Spikkestad og Asker sentrum for å se disse i en større helhet med fysisk utforming og tjenestetilbud. Opprettelse av midlertidig innbyggertorg på Spikkestad ble igangsatt i 2023. Egnede permanente lokaler og innhold for innbyggertorget på Spikkestad, inkludert eventuelt boktilbud, skal vurderes i neste periode. Rehabilitering av Tofte samfunnshus gjennomføres i 2026. Det er et potensiale for å styrke innbyggertorgenes rolle som samskapingsarena og møteplass, innenfor gjeldende økonomiske rammer.

Som oppfølging av mulighetsstudien for Trekanten, legges det frem sak om hvilke veivalg Asker kommune tar for å legge til rette for et bedre tjenestetilbud til innbyggerne gjennom ny og endret arealbruk.

Tilgjengelige lokaler

For å skape flere gode og inkluderende møteplasser for innbyggerne, er vi først og fremst avhengige av å ta i bruk eksisterende lokaler, utvikle bibliotekene som møteplasser og sikre god sambruk. Kommunedirektøren vil avklare og harmonisere arbeidsprosesser, prisstrukturer og prinsipper for utlån, utleie og tildeling av tidsbruk knyttet til lokaler i kommunen. Som en del av et slikt arbeid bør det gjennomføres en utredning av kommunens møteplassarenaer. Det vil også være behov for å kartlegge og utvikle en ny modell for bruk av tilsynsvakter på en helhetlig måte.

Alle i aktivitet

Ny modell for tilskuddsordninger ble vedtatt i 2022, og har en prøveperiode på inntil to år. I 2024 vil kommunen evaluere den nye modellen. Parallelt arbeides det videre med særskilte ordninger, drift og finansiering av offentlige og private idrettsanlegg, samt ressursbruk, tilbud og betingelser. Det mangler tilstrekkelige virkemidler for å stimulere til egenorganisert aktivitet for den generelle befolkningen.

Plan for friluftslivets ferdselsårer vil ferdigstilles i 2024 i tråd med handlingsplan for opplevelsesnæringene. I tillegg vil det legges en videre plan for realisering og videreutvikling i samarbeid med lag og foreninger.

Innbyggertorgene er arenaer for egenorganisert aktivitet som bidrar til at innbyggere i alle aldre kan være aktive, med vekt på seniorer. Tjenesteområde Medborgerskap tilrettelegger for seniortilbud på innbyggertorgene i samarbeid med tjenesteområde Velferd og den organiserte og uorganiserte frivilligheten.

For å sikre et likeverdig tilbud i hele kommunen, har tjenesteområdet ansvar for forebyggende, helsefremmende og inkluderende tjenester innen friskliv og folkehelse. I tillegg til organisering og drift av lovpålagte og tilrettelagte fritidsaktiviteter, er kommunen i gang med å harmonisere og videreutvikle tilbudet.

Påvirkningsmuligheter

Kommunestyret vedtok i juni 2023 at de tidligere lokalsamfunnsutvalgene skal erstattes av åtte områdefora etablert av innbyggerne selv. Arbeidet med å etablere områdeforaene starter høsten 2023,

og kommunedirektøren forventer at de vil være i full drift fra høsten 2024. Områdeforaene skal være et bindeledd mellom kommunen og de ulike lokalsamfunnene, og skal til sammen dekke hele kommunen. Foraene skal være satt sammen av innbyggere lokalt, og de skal være selvstendige og frie fra kommunen. Kommunen skal sørge for at de kan skape nye løsninger for medvirkning, samskaping og lokal representasjon.

Kultur hele livet

Kunst og kultur er viktig for livskvalitet, trivsel og god helse. Temaplan for kultur og politiske beslutninger danner grunnlag for valg av modeller, videre arbeid med harmonisering av avtaler, økonomi, tilskudd og tildeling av arenatid, samt videreutvikling av ungdomsklubbtilbudet, bibliotekene og opplæringstilbudet i kulturskolen mv.

Kulturtilbud og terapitilbud for seniorer, slik som Den kulturelle spaserstokken og opptrapping og harmonisering av musikkterapitilbudet, skjer i hovedsak i eldreinstitusjonene, men sees også i sammenheng med modellen for fremtidens seniortilbud. Det skal i perioden legges frem en helhetlig sak om Den kulturelle spaserstokken og musikkterapisamarbeidet mellom kulturskolen og tjenesteområde Velferd, herunder blant annet demenskor, huskor og musikkterapi i heldøgnsomsorgen og hjemmetjenesten.

Kulturskolen har gjennomført flere piloter i samarbeid med tjenesteområde Oppvekst, slik som blant annet klasseorkester ved Arnestad skole i samarbeid med Arnestad skolekorps og kulturuke i Sætre. Arbeidet inngår som en del av den nasjonale piloten «Fremtidens kulturskole». Oppvekst og Medborgerskap vil i perioden søke å finne faste og varige samarbeid for å følge opp strategiene i temaplan for kultur og temaplan for oppvekst.

Den kulturelle skolesekken er en nasjonal ordning som sørger for at alle skoleelever i Norge får oppleve profesjonell kunst og kultur. Asker kommune har i tillegg en lokal ordning kalt Den kulturelle barnehagesekken som er under utvikling og harmonisering. Det skal i perioden tas stilling til en videre utvikling av Den kulturelle skolesekken og Den kulturelle barnehagesekken.

Det skal også tas stilling til videreutvikling av kulturskolens fordypnings- og talentprogram i alle fag, herunder prissetting, friplasser og dimensjonering av programmene. Kommunen vil også arbeide med detaljregulering av areal til en ny og formålsbygd kulturskole i Asker sentrum i tråd med mulighetsstudien fra 2023, i tillegg til utbedringer i eksisterende lokaler.

Asker kommune har overtatt Holmsbu kunstmuseum og vil etablere en ordning for bærekraftig drift i samarbeid med Museene i Akershus og frivillige.

Asker kommune vil i perioden vurdere mulighetene for å harmonisere ansvar, praksis, formidling og bevaring av de lokalhistoriske arkivene og samlingene fra de tre tidligere kommunene.

Bærekraftige lokalsamfunn

Økende oppvarming og tap av natur er en av de største utfordringene samfunnet står overfor. Ifølge FNs naturpanel har naturmangfoldet aldri vært så truet som det er i dag. Det er beregnet at Asker kommune kan redusere utslippene med 67 prosent dersom vi fører en offensiv klimapolitikk.

Asker kommune satser på virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling, samt tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, og motstandsdyktige. Det er

også viktig at lokalsamfunnene utvikles i god balanse mellom vekst og vern for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av disse.

Videreutvikling av samarbeidet med frivilligheten kan styrkes gjennom eksempelvis økt tilstedeværelse av kommunale virksomheter, i kombinasjon med en fortsatt satsning på samarbeid med og kompetanse på frivillighet blant ansatte på innbyggertorgene.

Aktivitetsanlegg for fysisk aktivitet i nærmiljøene har en stor miljømessig effekt. Transportbehovet reduseres ved at innbyggerne kan sykle eller gå til aktiviteten. Gratis utlån av utstyr gjennom BUA-ordningen fremmer gjenbruk og gir alle mulighet til å delta. Det er også et økende fokus på valg av materialer med mindre klimaavtrykk både ved rehabilitering og nybygg. Der det er mulig, skal det være fokus på å ivareta lokale naturområder. Ved å øke fokuset på ombruk og klimavennlig mat i idretten, vil klimafotavtrykket fra lag og foreninger kunne reduseres betraktelig. Det er flere eksterne tilskuddsordninger som frivillige organisasjoner og Asker kommune kan søke på, spesielt i forbindelse med utenforskap og klimatiltak.

Frivilligheten spiller en stor rolle for at Asker skal bli et mer bærekraftig lokalsamfunn. Asker kommune fortsetter å understøtte frivillige som jobber med dette, for eksempel gjennom samarbeid med idretten om bærekraft og klimaklok idrett.

Kommunen følger opp handlingsplan mot plast, spesielt gjennom tiltak rundt kunstgressbaner og oppfølging av EU-kommisjonens forbud mot mikroplast i kunstgress.

Driftsbudsjett

Tjenesteområdet er budsjettmessig inndelt i tre programområder som vil være grunnlag for økonomistyring og -rapportering. Programområdene er Innbyggertorg, Kultur og kirke, samt Idrett og friluftsliv. Bibliotekene og kulturskolen inngår i programområde Kultur og kirke.

Tabellen viser fordeling av budsjettet på programområder.

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Idrett og friluft	94 083	94 083	94 083	94 083
Innbyggertorg	44 672	44 672	43 672	43 672
Kultur og kirke	200 679	195 479	193 579	191 879
Totalsum	339 433	334 233	331 333	329 633

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	332 203	332 203	332 203	332 203
Sum Tekniske justeringer	13 503	12 403	11 403	11 403
Sum Budsjettendringer inneværende år	-1 936	-1 936	-1 936	-1 936
Tidligere vedtatte tiltak				
Kultur- og fritidstilbud til ungdom - harmonisering F-sak 85/21	1 750	1 750	1 750	1 750
Sum Tidligere vedtatte tiltak	1 750	1 750	1 750	1 750
Konsekvensjusteringer	13 317	12 217	11 217	11 217
Konsekvensjustert ramme	345 519	344 419	343 419	343 419
Omstilling og effektivisering				
Omstilling og effektivisering - Medborgerskap	-9 900	-14 000	-15 700	-17 400
Sum Omstilling og effektivisering	-9 900	-14 000	-15 700	-17 400
Nye tiltak				
Diakonstilling i Søndre Hurum menighet - 2. tertial 2023	250	250	250	250
Holmsbu kunstmuseum F-sak 42/23	1 000	1 000	800	800
Kirkelig fellesråd - Deflatorjustering i RNB - 2. tertial 2023	790	790	790	790
NaKuHel - prisjustering - 2. tertial 2023	600	600	600	600
Nødovertning Kirkens feltarbeid - økt stilling - 2. tertial 2023	300	300	300	300
RNB priskompensasjon 2023 - 1. tertial 2023 K-sak 36/23	874	874	874	874
Sum Nye tiltak	3 814	3 814	3 614	3 614
Nye tiltak og realendringer	-6 086	-10 186	-12 086	-13 786
Ramme 2024-2027	339 433	334 233	331 333	329 633

Tidligere vedtatte tiltak

Kultur- og fritidstilbud til ungdom - harmonisering F-sak 85/21

Formannskapet vedtok i sak 85/21 en opptrappingsplan for harmonisering av ungdomstiltak i Slemmestad, Sætre og Holmen. Harmoniseringen omfatter planlegging, medvirkningsarbeid med ungdom og lokalsamfunn, samt å styrke tiltak for ungdom i disse områdene. Budsjettet styrkes i tråd med dette.

Omstilling og effektivisering

Omstilling og effektivisering - Medborgerskap

For å opprettholde kommunens økonomiske handlingsrom, foreslår kommunedirektøren en omstilling og effektivisering i Asker kommune på 120 mill. kroner i 2024. Dette tilsvarer 1,9 prosent av netto driftsramme.

Tjenesteområdene i Asker kommune er store og robuste. Kommunen må i økende grad ha fokus på omstilling og søke å løse oppgaver på nye måter slik at kommunen får mer ut av ressursene. Effektiviseringskravet vil i størst mulig grad bli håndtert slik at dekningsgrader og kvalitet blir opprettholdt.

Kommunedirektøren foreslår følgende fordeling av omstillings- og effektiviseringstiltak på 9,9 mill. kroner innenfor tjenesteområde Medborgerskap.

Programområde	Beløp i hele 1 000 kr
Innbyggertorg	626
Kultur og kirke	6 502
Idrett og friluft	2 772

Omstillingstiltakene i tjenesteområde Medborgerskap vil blant annet innebære bemanningstilpasning og redusert kjøp av varer og eksterne tjenester. Tjenesteområdet har et variert tjenestetilbud og forvalter flere tilskuddsordninger, der Asker kommune gjennomgående har en høyere ressursbruk enn sammenlignbare kommuner. Det vil derfor vurderes tiltak for å tilpasse kvalitet og omfang til nivået i sammenlignbare kommuner.

Kommunedirektøren vurderer at kommunens tilskuddordninger, driftstilskudd og avtaler med eksterne samarbeidspartnere også må være omfattet av omstillingen, for slik å sikre likebehandling av eksterne aktører og kommunale virksomheter. Det vurderes derfor at eksterne samarbeidspartnere som for eksempel kirken, fellesrådene og frivillige organisasjoner i 2024 får redusert tilskudd tilsvarende omstillingskravet for kommunale virksomheter, men samtidig en kompensasjon for prisstigning. Det tilrettelegges for gode prosesser med de berørte partene.

Videre vil det vurderes å endre bruken av tilsynsvakter i idrettshaller, da nye booking- og nøkkelløsninger gjør det mulig å gi økt ansvar til brukerne av byggene. Det vil også vurderes om tilbud som tidligere har vært individuelle, for eksempel i kulturskolen, i større grad kan tilbys i gruppe.

Asker kommune har valgt en annen prisstruktur i svømmehallene, og tilbyr flere ulike «gratistilbud». Kommunen ønsker å tilrettelegge for mer målrettede «gratistilbud» eller redusert egenbetaling som treffer brukere som lever i husstander med lavere inntekter. I tillegg er det ønskelig å harmonisere gebyrene i svømmehallene med sammenlignbare kommuner og kommuner som ligger i samme geografiske nedslagsfelt. Kommunedirektøren vil legge frem egen sak om harmonisering av gebyrene i svømmehallene.

Eventuelle omstillingstiltak av prinsipiell karakter vil bli lagt frem for politisk behandling i februar 2024 og eventuelt i tertialrapporter. Kommunedirektøren vil legge til rette for medvirkningsprosesser med berørte virksomheter og brukere, samt dialog med hovedutvalget.

Nye tiltak

Diakonstilling i Søndre Hurum menighet - 2. tertial 2023

Det gjenstår én diakonstilling for å ferdigstille harmoniseringen av diakonordningen i kommunen. Stillingen delfinansieres med tilskudd fra Oslo bispedømmeråd, Asker kirkelige fellesråd og Asker kommune. Budsjettet styrkes i henhold til dette.

Holmsbu kunstmuseum F-sak 42/23

I F-sak 42/33 ble det vedtatt at Asker kommune overtar Holmsbu kunstmuseum i november 2023. Driftstilskuddet er beregnet til 1 mill. kroner i 2024 og 2025. I 2026 er driftstilskuddet beregnet til 0,8 mill. kroner. Budsjettet styrkes i henhold til dette.

Kirkelig fellesråd - Deflatorjustering i RNB - 2. tertial 2023

Pris- og lønnskompensasjon av tilskudd til Asker kirkelige fellesråd som følge av økt deflator gjennom revidert nasjonalbudsjett 2023. Budsjetttrammen styrkes i henhold til dette.

NaKuHel - prisjustering - 2. tertial 2023

Prisjustering av tilskudd til NaKuHel, som tidligere ikke har blitt prisjustert. Budsjettrammen styrkes i henhold til dette.

Nødovernatting Kirkens feltarbeid - økt stilling - 2. tertial 2023

Utvidelse av hel stilling som hvilende nattevakt, slik at nødovernatting kan tilbys hele året. Budsjettet styrkes i henhold til behovet.

RNB priskompensasjon 2023 - 1. tertial 2023 K-sak 36/23

Priskompensasjon gjennom revidert nasjonalbudsjett 2023 som følge av økte priser. Kommunens rammetilskudd økes for å kompensere for dette.

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum	Sum øvrige år					
	Ferdig år prosjektutgift	Brutto	2024	2025	2026	2027	2024-27	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Kultur - kunst i offentlig rom	LØPENDE		500	500	1 000	1 000	3 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Kulturskolen - instrumenter og utstyr	LØPENDE		500	500	1 000	1 000	3 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Kulturskolen - mulighetsstudie for fremtidig kulturskole	2024	2 500	1 000	0	0	0	1 000	0	0	0	0	0	0
LED-belysning kommunale anlegg	LØPENDE		250	250	500	500	1 500	500	500	500	500	500	500
Spikkestad kirke og kultursenter	2024	15 000	10 000	0	0	0	10 000	0	0	0	0	0	0
Teglen - lekkasje													
Tofte innbyggertorg - antikvarisk rehabilitering av samfunnshuset	2026	28 500	0	0	27 000	0	27 000	0	0	0	0	0	0
Sum Medborgerskap		597 557	256 350	128 150	115 400	85 500	585 400	75 500	97 200	48 000	42 500	42 500	42 500

Bibliotek - erstatte hyllesystem

Det avsettes 4,3 mill. kroner i 2024 til å erstatte dagens hyller i biblioteket i Asker sentrum. Det er nødvendig med mer fleksible hyller som gir rom for flere arrangementer i biblioteket samtidig.

Digitale låsesystemer for tilgjengeliggjøring av lokaler for utleie

Det avsettes 2 mill. kroner årlig i perioden 2023-2026 for å gjøre kommunens utleiearealer mer tilgjengelig. Dette skal gjøres ved fysisk tilrettelegging av digitale låsesystemer.

Forskuttering av spillemidler

Det er vedtatt 5 mill. kroner i årene 2024-2025 og 10 mill. kroner i årene 2026-2027 til forskuttering av spillemidler.

Idrett - inventar og utstyr

Det er vedtatt 1 mill. kroner i årene 2024-2025 og 2 mill. kroner årlig fra 2026 til investeringer i inventar og utstyr i idrettshaller og idrettsanlegg.

Idrett - ny idrettshall Nesbru videregående skole

Det er inngått intensjonsavtale med Viken fylkeskommune om at Asker kommune skal bygge ny idrettshall ved Nesbru videregående skole. Fylkeskommunen skal være leietaker og bidrar med 40 prosent av finansieringen. Prosjektet er estimert til 170,7 mill. kroner inkludert prisstigning. Bygget skal være ferdigstilt i 2025.

Idrett - ny idrettshall Røyken videregående skole

Det er inngått intensjonsavtale med Viken fylkeskommune om at Asker kommune skal bygge ny idrettshall ved Røyken videregående skole. Fylkeskommunen skal være leietaker og bidrar med 40 prosent av finansieringen. Prosjektet er estimert til 169,1 mill. kroner inkludert prisstigning. Bygget skal være ferdigstilt i 2024.

Idrett - temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Det er vedtatt 3,5 mill. kroner i årene 2024-2025 og 7 mill. kroner årlig fra 2026 for å følge opp prioriterte mindre investeringstiltak i temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.

Innbyggertorg - Slemmestad - inventar og utstyr

Det er behov for mer inventar og utstyr til det permanente innbyggertorget i Slemmestad. Det avsettes 10 mill. kroner til dette i 2025.

Kirke - istandsettelse/rehabilitering Hurum kirke

Det er tidligere avsatt midler til istandsettelse av Hurum kirke. Det avsettes ytterligere 3,4 mill. kroner for å fullfinansiere prosjektet med ferdigstilling i 2025. Asker kommune har med dette totalt avsatt 28,6 mill. kroner til prosjektet.

Kirke - kirkelige investeringer

Det er vedtatt 3,5 mill. kroner i årene 2024-2025 og 7 mill. kroner årlig fra 2026 til mindre rehabiliteringsprosjekter i kirkene.

Kirke - ny gravlund

Gravferdsloven setter krav om at kommunen til enhver tid skal ha ledige graver for minst tre prosent av kommunens innbyggere. Det ble i 2019 avsatt 1 mill. kroner til mulighetsstudie for ny gravlund. Estimert budsjett er 100 mill. kroner med planlagt ferdigstilling i 2029. Det er nå vedtatt at gravlundens lokaliseres til Morberg i nærheten av Torvbråten skole.

Kirke - ny urnelund Vardåsen kirke

Det er vedtatt å etablere ny urnelund ved Vardåsen kirke. Det avsettes 29 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet er planlagt ferdigstilt i 2029/2030.

Kirke - rehabilitering inkl. nytt sprinkelanlegg Holmsbu kirke

Det er tidligere avsatt midler til istandsettelse av Holmsbu kirke, inkludert nytt sprinkelanlegg. Det avsettes ytterligere 6,2 mill. kroner i årene 2025 og 2026 for å fullfinansiere prosjektet med ferdigstillelse i 2026.

Kirke - rehabilitering Røyken kirke

Det har vært avsatt midler i flere år til rehabilitering av Røyken kirke. Det avsettes ytterligere 2,0 mill. kroner for å fullfinansiere prosjektet med ferdigstillelse i 2025. Totalt er det bevilget 18,5 mill. kroner.

Kirke - tiltak gravferd

Det er vedtatt 0,75 mill. kroner i årene 2024-2025 og 1,5 mill. kroner årlig fra 2026 til tiltak for gravferd, inkludert utstyr til kirkegårdsdriften.

Koordineringspott anlegg for friluftaktivitet

Det er vedtatt 0,25 mill. kroner i årene 2024-2025 og 0,5 mill. kroner årlig fra 2026 til koordineringspott for anlegg for friluftaktivitet. Det skal blant annet etableres en paddeled med kajakkstativer og padlehuker, opprettes båtplasser, gapahuker og aktivitetselementer ved friluftsanlegg med mer.

Koordineringspott idrettsbygg

Det er vedtatt 4 mill. kroner i årene 2024-2025 og 8 mill. kroner årlig fra 2026 til koordineringspott for idrettsbygg. Midlene benyttes til mindre byggtekniske tiltak i idrettsbyggene.

Koordineringspott kulturarenaer

Det er vedtatt 2 mill. kroner i årene 2024-2025 og 4 mill. kroner årlig fra 2026 til koordineringspott for kulturarenaer. Midlene benyttes til mindre byggtekniske tiltak i kulturbyggene. Tilrettelegging for innbyggertorg blir gjennomført gjennom egne prosjekter og bevilgninger.

Koordineringspott kulturminnebygg

Det er vedtatt 3,5 mill. kroner i årene 2024-2025 og 7 mill. kroner årlig fra 2026 til investeringer i kommunale kulturminnebygg.

Kultur - Holmsbu kunstmuseum

Det er avsatt 6 mill. kroner i 2024 til Holmsbu kunstmuseum, jf. F-sak 42/23 der Asker kommune overtar eierskapet av museet. Midlene benyttes til utbedringstiltak og nødvendige tilpasninger til ny og forskriftsmessig drift.

Kultur - inventar til kulturlokaler

Det er vedtatt 1,5 mill. kroner i årene 2024-2025 og 3 mill. kroner årlig fra 2026 til utskifting av inventar i kulturhuset og andre kulturlokaler.

Kultur - kunst i offentlig rom

Det er vedtatt 0,5 mill. kroner i årene 2024-2025 og 1 mill. kroner årlig fra 2026 til kunst i offentlig rom.

Kulturskolen - instrumenter og utstyr

Det er vedtatt 0,5 mill. kroner i årene 2024-2025 og 1 mill. kroner årlig fra 2026 til nye instrumenter og utstyr til kulturskolen.

Kulturskolen - mulighetsstudie for fremtidig kulturskole

Det er tidligere blitt bevilget 1,5 mill. kroner til et mulighetsstudie der lokasjon for fremtidig kulturskole skal avklares. Det avsettes ytterligere 1 mill. kroner til fullfinansiering av mulighetsstudien. I F-sak 123/23 ble det vedtatt at Østre Asker gård og Rådhusparken (barnehagetomt mm) velges som lokalisering for ny kulturskole i Asker sentrum. Midler til videre detaljregulering er ikke avklart.

LED-belysning kommunale anlegg

Det er vedtatt 0,25 mill. kroner i årene 2024-2025 og 0,5 mill. kroner årlig fra 2026 til årlig rehabilitering av LED-belysning i kommunale anlegg.

Spikkestad kirke og kultursenter Teglen - lekkasje

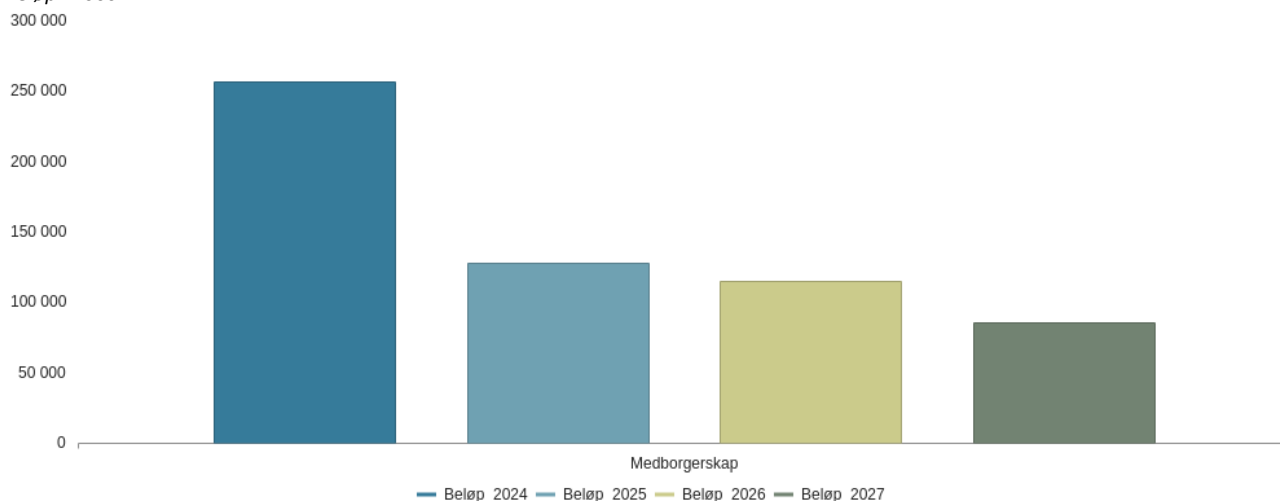
Det er lekkasjer i skråvegg i Spikkestad kirke og Teglen kultursenter. Det pågår rettsforhandlinger. I påvente av en avklaring måtte Asker kommune gjennomføre utbedringsarbeider. Det avsettes 15 mill. kroner med ferdigstillelse i 2024.

Tofte innbyggertorg - antikvarisk rehabilitering av samfunnshuset

Formannskapet vedtok i sak 70/22 en antikvarisk rehabilitering av Tofte samfunnshus. Estimert budsjett er 28,5 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet ferdigstilles i 2026, da det er vedtatt utsatt i tre år.

Brutto investeringer per år

Beløp i 1000 kr

Vedlegg

Forskriftsskemaer

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rammetilskudd	-1 545 994	-1 948 042	-2 115 016	-2 231 850	-2 281 739	-2 324 725
Inntekts- og formuesskatt	-5 310 208	-4 971 361	-5 329 672	-5 404 893	-5 475 940	-5 543 161
Andre generelle driftsinntekter	-166 555	-113 669	-117 269	-116 469	-115 769	-115 169
Sum generelle driftsinntekter	-7 022 757	-7 033 073	-7 561 958	-7 753 213	-7 873 449	-7 983 056
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	6 372 240	6 277 143	6 770 388	6 812 122	6 808 419	6 874 992
Avskrivninger	582 218	563 754	572 107	580 973	593 421	603 961
Sum netto driftsutgifter	6 954 458	6 840 896	7 342 495	7 393 095	7 401 840	7 478 953
Brutto driftsresultat	-68 299	-192 177	-219 463	-360 118	-471 609	-504 103
Renteinntekter	-95 242	-66 239	-124 639	-124 439	-127 839	-136 039
Utbytter	-33 602	-31 800	-43 080	-31 800	-31 800	-31 800
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	202 815	-82 500	-102 500	-100 900	-99 800	-102 200
Renteutgifter	261 818	458 778	587 320	604 212	642 802	669 910
Avdrag på lån	380 739	386 000	400 000	425 000	437 000	455 000
Netto finansutgifter	716 529	664 239	717 101	772 073	820 362	854 871
Motpost avskrivninger	-582 218	-563 754	-572 107	-580 973	-593 421	-603 961
Netto driftsresultat	66 012	-91 692	-74 469	-169 017	-244 668	-253 193
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	133 445	330 000	170 000	100 000	200 000	150 000
Avsetninger til bundne driftsfond	51 827	3 053	2 050	10 050	10 250	8 250
Bruk av bundne driftsfond	-53 468	-1 000	-4 484	-1 411	-668	-1 034
Avsetninger til disposisjonsfond	183 937	89 639	76 903	160 379	235 086	245 977
Bruk av disposisjonsfond	-381 753	-330 000	-170 000	-100 000	-200 000	-150 000
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-66 012	91 692	74 469	169 017	244 668	253 193
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Administrasjon og ledelse	387 441	402 141	410 078	409 488	403 078	405 488
Oppvekst	2 755 999	2 802 090	3 009 112	3 046 059	3 055 759	3 076 559
Velferd	2 365 668	2 176 680	2 317 454	2 314 874	2 333 824	2 389 274
Samfunnstjenester	662 142	693 000	688 346	693 541	699 821	702 316
Samfunnsutvikling	91 613	65 787	61 330	59 330	58 530	57 730
Medborgerskap	347 501	333 602	339 433	334 233	331 333	329 633
Tjenesteovergripende	-148 295	-93	151 708	187 701	181 759	181 759
Sum bevilgninger drift, netto	6 462 069	6 473 208	6 977 461	7 045 227	7 064 104	7 142 759
Herav:						
Avskrivninger	85 245	95 473	103 826	112 693	125 141	135 681
Netto renteutgifter og -inntekter	1 014	98 539	105 681	111 773	120 962	124 871
Avdrag på lån	1 225	0	0	0	0	0
Overføring til investering	4 083	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	51 729	3 053	2 050	10 050	10 250	8 250
Bruk av bundne driftsfond	-53 468	-1 000	-4 484	-1 411	-668	-1 034
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	6 372 240	6 277 143	6 770 388	6 812 122	6 808 419	6 874 992

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Investeringer i varige driftsmidler	2 705 446	1 316 850	1 673 825	1 599 250	1 669 900	1 048 000
Tilskudd til andres investeringer	46 326	19 150	15 050	10 050	11 700	8 500
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 133	5 400	0	0	0	0
Utlån av egne midler	35 512	51 000	5 000	5 000	10 000	10 000
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	2 789 417	1 392 400	1 693 875	1 614 300	1 691 600	1 066 500
Kompensasjon for merverdiavgift	-169 337	-155 650	-217 865	-253 680	-271 020	-137 160
Tilskudd fra andre	-388 251	-43 015	-81 840	-90 140	-79 280	-193 000
Salg av varige driftsmidler	-24 394	-40 000	-50 000	-302 000	-150 000	-108 000
Salg av finansielle anleggsmidler	-1 866	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	-30 000	0	0	0	0	0

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-8 735	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-2 033 389	-823 735	-1 174 170	-868 480	-991 300	-478 340
Sum investeringsinntekter	-2 655 972	-1 062 400	-1 523 875	-1 514 300	-1 491 600	-916 500
Videreutlån	290 747	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Bruk av lån til videreutlån	-290 747	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Avdrag på lån til videreutlån	109 513	57 000	48 600	56 100	63 700	71 500
Mottatte avdrag på videreutlån	-112 690	-57 000	-48 600	-56 100	-63 700	-71 500
Netto utgifter videreutlån	-3 176	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-133 445	-330 000	-170 000	-100 000	-200 000	-150 000
Avsetninger til bundne investeringsfond	64 078	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-60 901	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-130 269	-330 000	-170 000	-100 000	-200 000	-150 000
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Administrasjon og ledelse	62 484	47 500	47 000	47 000	77 000	77 000	248 000
Oppvekst	96 579	106 000	330 000	496 400	399 900	220 100	1 446 400
Velferd	253 535	254 625	110 100	314 225	310 550	112 750	847 625
Samfunnstjenester	2 141 858	783 325	950 425	628 525	788 750	571 150	2 938 850
Medborgerskap	150 989	125 400	236 300	113 100	93 700	67 000	510 100
Investeringer i varige driftsmidler	2 705 446	1 316 850	1 673 825	1 599 250	1 669 900	1 048 000	5 990 975

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Overføringer til andre (kirkelig fellesråd)	1 747	0	0	0	0	0	0
Justeringsavtaler (vann og vannmiljø)	4 997	0	0	0	0	0	0
Tilskudd hovedledninger	268	0	0	0	0	0	0

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Kirke - kirkelige investeringer	3 680	3 500	3 500	3 500	7 000	7 000	21 000
Kirke - rehabilitering Røyken kirke	2 250	2 300	2 000	1 000	0	0	3 000
Kirke - ny urnelund Vardåsen kirke	950	0	0	0	0	0	0
Kirke - ny driftsstasjon Asker kirke	18 084	0	0	0	0	0	0
Kirke- rehabilitering inkl nytt sprinkelanlegg Holmsbu kirke	1 200	3 000	4 800	3 000	3 200	0	11 000
Kirke- istandsettelse/rehabilitering Hurum kirke	12 300	9 600	4 000	1 800	0	0	5 800
Kirke - Tiltak gravferd	850	750	750	750	1 500	1 500	4 500
Tilskudd til andres investeringer	46 326	19 150	15 050	10 050	11 700	8 500	45 300

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Kjøp av aksjer og andeler	76	5 400	0	0	0	0	0
Egenkapitaltilskudd KLP	2 057	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 133	5 400	0	0	0	0	0

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024-2027
Utlån - investering	30 600	46 000	0	0	0	0	0
Forskuttering av spillemidler	4 912	5 000	5 000	5 000	10 000	10 000	30 000
Utlån av egne midler	35 512	51 000	5 000	5 000	10 000	10 000	30 000
Sum del 1-4	2 789 417	1 392 400	1 693 875	1 614 300	1 691 600	1 066 500	6 066 275

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rammetilskudd	-1 545 994	-1 948 042	-2 115 016	-2 231 850	-2 281 739	-2 324 725
Innteks- og formuesskatt	-5 310 208	-4 971 361	-5 329 672	-5 404 893	-5 475 940	-5 543 161
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-192 759	-140 957	-144 557	-143 757	-143 057	-142 457
Overføringer og tilskudd fra andre	-832 649	-627 290	-627 290	-627 290	-627 290	-627 290
Brukerbetalinger	-409 710	-404 618	-358 903	-321 256	-321 256	-321 256
Salgs- og leieinntekter	-859 634	-965 272	-1 077 652	-1 102 479	-1 126 696	-1 170 549

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Sum driftsinntekter	-9 150 954	-9 057 541	-9 653 092	-9 831 526	-9 975 979	-10 129 439
Lønnsutgifter	3 919 969	3 811 309	3 961 916	3 969 216	3 989 466	4 051 216
Sosiale utgifter	951 259	1 021 415	1 170 668	1 210 668	1 210 668	1 210 668
Kjøp av varer og tjenester	3 031 045	2 969 567	3 190 271	3 171 885	3 172 148	3 220 824
Overføringer og tilskudd til andre	598 164	499 319	538 666	538 666	538 666	538 666
Avskrivninger	582 218	563 754	572 107	580 973	593 421	603 961
Sum driftsutgifter	9 082 655	8 865 364	9 433 629	9 471 409	9 504 370	9 625 336
Brutto driftsresultat	-68 299	-192 177	-219 463	-360 118	-471 609	-504 103
Renteinntekter	-95 242	-66 239	-124 639	-124 439	-127 839	-136 039
Utbytte	-33 602	-31 800	-43 080	-31 800	-31 800	-31 800
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	202 815	-82 500	-102 500	-100 900	-99 800	-102 200
Renteutgifter	261 818	458 778	587 320	604 212	642 802	669 910
Avdrag på lån	380 739	386 000	400 000	425 000	437 000	455 000
Netto finansutgifter	716 529	664 239	717 101	772 073	820 362	854 871
Motpost avskrivninger	-582 218	-563 754	-572 107	-580 973	-593 421	-603 961
Netto driftsresultat	66 012	-91 692	-74 469	-169 017	-244 668	-253 193
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	133 445	330 000	170 000	100 000	200 000	150 000
Avsetninger til bundne driftsfond	51 827	3 053	2 050	10 050	10 250	8 250
Bruk av bundne driftsfond	-53 468	-1 000	-4 484	-1 411	-668	-1 034
Avsetninger til disposisjonsfond	183 937	89 639	76 903	160 379	235 086	245 977
Bruk av disposisjonsfond	-381 753	-330 000	-170 000	-100 000	-200 000	-150 000
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-66 012	91 692	74 469	169 017	244 668	253 193
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Hovedutvalgenes innspill til Handlingsprogram 2024-2027

Asker kommune har valgt en modell der hovedutvalgene i april hvert år får mulighet til å gi sine innspill og prioriteringer til kommunedirektørens videre arbeid med handlingsprogrammet. Dette bidrar til å styrke de politiske medvirkningsprosessene og samhandlingen mellom administrasjonen og kommunens folkevalgte.

Hovedutvalgenes innspill tar utgangspunkt i de vedtatte temaplanene, de tre tverrsektorielle samfunnsflokene, samt innspill fra brukerne gjennom dialogmøter og eventuelle brukerundersøkelser som har vært gjennomført gjennom året.

De fire hovedutvalgene behandlet i april 2023 sak om innspill og prioriteringer til kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027. Nedenfor fremkommer protokollen fra disse møtene.

Hovedutvalg for oppvekst (sak 18/23)

1. Følgende tre samfunnsflokker vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å møte de utfordringene vi står overfor:
 - Ungt utenforskap
 - Demografiutfordringer
 - Klima og natur
2. Med utgangspunkt i innsatsområdene og strategiene i de vedtatte temaplanene, fremmer hovedutvalg for oppvekst følgende innspill til prioriterte satsinger eller tiltak i Handlingsprogram 2024-2027:
 - Igangsette arbeidet med å følge opp strategien om å utvikle et skoletilbud som er mer praktisk og variert.
 - Sterkere prioritering av fysiske læremidler i skolen.
 - Vurdere tiltak (permanente eller midlertidige) for en bedre barnehagekapasitet i Asker Nord.
 - Styrke barnehagetilbudet i områder med særskilte levekårsutfordringer.
 - For å beholde og rekruttere kvalitativt god kompetanse, må det gjøres mer attraktivt å jobbe i våre barnehager og skoler.
 - Vurdere tiltak for å senke terskelen for barn og unges deltakelse i organiserte og egenorganisert fritidsaktiviteter.
 - Pilotering av et fritidstilbud til elever på mellomtrinnet og ungdomstrinnet i Heggedal i nært samarbeid med nærmiljøsentral, foreldre og frivillige organisasjoner.

I lys av utfordringsbildet som framgår av kunnskapsgrunnlaget for temaplanen «Å høre til» og arbeidet med å følge opp innsatsområder og strategier, er utvalget opptatt av en god implementering med innarbeiding av tiltak i kommende handlingsprogram og budsjett for de neste fire årene.

3. Utvalgets innspill og prioriteringer vurderes i forbindelse med kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

Hovedutvalg for velferd (sak 13/23)

1. Følgende tre samfunnsfloker vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å møte de utfordringene vi står overfor:
 - Ungt utenforskap
 - Demografiutfordringer
 - Klima og natur
2. Med utgangspunkt i innsatsområdene og strategiene i de vedtatte temaplanene, fremmer hovedutvalg for velferd følgende innspill til prioriterte satsinger eller tiltak i Handlingsprogram 2024-2027:
 - Følge opp vedtatte temaplaner med sikte på å iverksette relevante innsatstiltak. Sørge for tilstrekkelige koordinerings- og implementeringsressurser når det gjelder oppfølgingen av Temaplan Leve Hele livet.
 - Ungt utenforskap – oppfølging av sak om effektkontrakter. Videreføring av viktige tiltak som Ungdomslos, Jobbsjansen og NAV i skolen.
 - Styrke arbeidet med Innovasjon og utvikling – økt digitalisering.
 - Tørn-prosjektet videreføres.
 - Styrke hjemmetjenestene slik at tjenestene er tilstrekkelig rigget for å ivareta sine oppgaver i forhold til endring i demografi.
 - Utvikle flere nivåer av boliger, med lavere tjenestenivå, flere steder i kommunen, i overenstemmelse med boligtrappen, gjerne sammen med private utbyggere, som for eksempel Bergerløkka.
 - Fortsette arbeidet med frivillighet i Velferd, også overfor hjemmeboende eldre.
 - Styrke kompetansen med en ernæringsfysiolog.
 - Styrke ergoterapitjenestene.

- Utvikle et tilstrekkelig antall heldøgns bo- og omsorgsplasser slik at innbyggerne skal ha trygghet for å få plass ved behov.
 - Vi har et økende behov for flere VTA- og VTO-plasser i vår kommune, særlig for personer med ulike funksjonsnedsettelse og utfordringer.
 - Øke innsatsen for å rekruttere flere støttekontakter
3. Utvalgets innspill og prioriteringer vurderes i forbindelse med kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

Hovedutvalg for samfunnstjenester (sak 23/23)

1. Følgende tre samfunnsfloker vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å møte de utfordringene vi står overfor:
 - Ungt utenforskap
 - Demografiutfordringer
 - Klima og natur
2. Med utgangspunkt i innsatsområdene og strategiene i de vedtatte temaplanene, fremmer hovedutvalg for samfunnstjenester følgende innspill til prioriterte satsinger eller tiltak i Handlingsprogram 2024-2027:
 - Handling mot klimaendringer
 - Sirkulærøkonomi/ombrukssenter/ombrukslager for bygningsmaterialer
 - Arealeffektivitet
 - Innovative anskaffelser
 - Redusert matsvinn
 - Naturbaserte løsninger (eks. karbonlagring i naturen)
 - Tilgjengelig og kompetent landbrukskontor (og plan og regulering)
 - Naturmangfold
 - Arealnøytralitet ivaretas i planarbeid (ikke nedbygging av natur og mangfold)
 - Arealregnskap
 - Vern av naturområder utvides
 - Naturrestaurering gjennomføres
 - Kunnskap om hensynsfull ferdsel i inn- og utmark
 - Vann og vannmiljø
 - Tiltak for ren Oslofjord (og Drammensfjorden)
 - Anleggene for vannbehandling, avløpsrensing, reservevannforsyning og overføringsledninger oppgraderes
 - Høy fornyingstakt på vann og avløpsledninger, hhv 1,4 og 1,6 %

- Eiendom
 - Verdivarende vedlikehold av bygg og uteområder
 - Energiøkonomisering
 - Universell utforming
 - Samferdsel
 - Sikker og forutsigbar fremkommelighet
 - Tiltak til å redusere transportbehovet
 - Trafikksikkerhet, og prioritering av myke trafikanter
 - Innspill og medvirkning
 - Hensynta innspill fra dialogmøter og økte mulighet for innbyggerinitiativ i planlegging av relevante oppgaver. Stikkord: tidlig involvering, kunnskapsutveksling, søke klimaoptimale løsninger.
3. Utvalgets innspill og prioriteringer vurderes i forbindelse med kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

Hovedutvalg for medborgerskap (sak 19/23)

1. Følgende tre samfunnsfloker vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å møte de utfordringene vi står overfor:
 - Ungt utenforskap
 - Demografiutfordringer
 - Klima og natur
2. Med utgangspunkt i innsatsområdene og strategiene i de vedtatte temaplanene, fremmer hovedutvalg for medborgerskap følgende innspill til prioriterte satsinger eller tiltak i Handlingsprogram 2024-2027:
 - Utvalget er opptatt av at de tre temaplanene innenfor tjenesteområdet med de gjennomgående temaer arenaer, aktiviteter, innbyggermedvirkning, deltagelse og stedsutvikling videreutvikles og forsterkes.
 - Ungt utenforskap pekes på som en av samfunnsutfordringene i kommunedirektørens saksfremlegg, og utvalget mener at dette må løftes frem både i måten det jobbes på tvers i kommunen («tverrsektorielt») og prioriteringer i budsjett og satsninger.
 - Demografiutviklingen fører til flere seniorer, og det er en gledelig utvikling at flere blir eldre og flere er friske eldre. Dette er en stor ressurs for samfunnet. Seniorer er like forskjellige som andre folk, og både tilbud til seniorer og hvordan seniorer kan bidra i samfunnet må gjenspeiles i dette. Utvalget ønsker at kommunen skal jobbe enda mer aktivt med hvordan seniorer som ressurs kan spille en større rolle i samfunnsutviklingen. Det er bra for den enkelte, og bra for samfunnet.

- Utvalget har i inneværende periode vært opptatt av arenaer «der folk bor». Det gjelder både kultur og idrett. Mindre anlegg og arenaer lokalt kan være gode samlingspunkter, og viktige bidrag til å videreutvikle attraktive lokalsamfunn. Dette bør kommunen fortsette med, og utvikle i samarbeid med frivillige lag og foreninger.
 - Frivilligheten står sterkt i Asker. Vi er stolte av at vi ble nominert til årets frivillighetskommune i Frivillighetsåret 2022. Det er imidlertid stadig flere som fremhever at frivilligheten er under press, både som følge av koronapandemien som førte til frafall av frivillige, og andre årsaker som at folk prioriterer annerledes og ikke vil forplikte seg til faste opplegg. Kommunen må jobbe mer med å få frem verdien av frivillighet for den enkelte. Det er gøy, utviklende og meningsfylt, og er en utmerket arena for å motvirke ensomhet og utenforskap, som er noen av de andre store utfordringene i samfunnet. Det ligger et stort potensial i å jobbe enda bedre sammen med den etablerte frivilligheten på dette området.
 - Asker har kommet i gang med samhandling og samskaping. Utvalget vil understreke at dette er bare en begynnelse, og at kommuneadministrasjonen og alle de dyktige medarbeiderne, sammen med det politiske nivå, må fortsette å videreutvikle både arbeidsmetodikk og reelt innhold i prosessene.
 - Når det gjelder nærdemokratiske ordninger viser utvalget til sin høringsuttalelse i egen sak. Her vil vi peke på at budsjettmidler til en ordning er én ting, hvordan kommune og lokalsamfunnene og nærdemokratiordninger jobber sammen er en helt annen ting. Involvering og gode prosesser, der kommunen ikke overstyrer, er viktig å få til. Kommunikasjon om målene, hva vi skal få til sammen, bør det jobbes grundig med. Et av målene med god kommunikasjon må blant annet være at alle involverte har respekt og forståelse for hverandres gode intensjoner.
 - Utvalget legger til grunn at det økonomiske handlingsrommet vi være begrenset den neste perioden. Det bør satses på det som gir stor effekt med lite midler. Delfinansiering av stilling som diakon i Hurum kan være et godt eksempel på dette. Utvikling av Aktive Lokalsamfunn har utvalget stor tro på. Modellen eger seg også for andre områder enn idrett.
 - Tilskudd til aktiviteter for økonomisk vanskeligstilte, herunder en ny ordning som ikke er stigmatiserende, bør ha høy prioritet. Realisering av idrettsanlegg, når det er økonomisk handlingsrom for det, bør følge AIRs prioriterte liste. Utvalget vil peke på at særlig tiltak som rommer flere formål og flere brukergrupper bør prioriteres.
 - Det bør satses på innovasjon som verktøy i omstilling og grep som gir stor effekt med lite midler.
3. Utvalgets innspill og prioriteringer vurderes i forbindelse med kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

Oversikt over temaplaner som skal utarbeides i perioden 2023-2024

Den kommunale planstrategien viser hvilke planoppgaver kommunen skal prioritere i valgperioden for å møte kommunens behov. Planstrategien for 2020-2024 ble vedtatt av kommunestyret i oktober 2020 (sak 29/20). Som følge av koronapandemien vedtok formannskapet i november 2020 (sak 223/20) å utsette noen temaplaner. Justeringer av planstrategien gjøres årlig i forbindelse med handlingsprogrammet. Tabellen under viser status og fremdrift for temaplaner som skal utarbeides i planperioden.

Temaplan	Ansvarlig hovedutvalg	Ansvarlig direktør	Mandat og rammer	Status
Arbeidsgiverpolitikk	Formannskapet	Organisasjon	2019	Vedtatt 08.09.2020
Medborgerskap	Medborgerskap	Medborgerskap	13.02.2020	Vedtatt 13.04.2021
Barnehage- og skolekapasitet	Oppvekst	Oppvekst	12.02.2020	Vedtatt 15.06.2021
Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	Medborgerskap	Medborgerskap	04.06.2020	Vedtatt 15.06.2021
Handling mot klimaendringene	Samfunnstjenester	Samfunnstjenester	13.02.2020	Vedtatt 15.06.2021
Næring	Formannskapet	Samfunnsutvikling	01.03.2019	Vedtatt 14.09.2021
Leve hele livet - i et aldersvennlig Asker	Velferd	Velferd	03.06.2020	Vedtatt 08.03.2022
Vann og vannmiljø	Samfunnstjenester	Samfunnstjenester	04.06.2020	Vedtatt 08.03.2022
Kultur	Medborgerskap	Medborgerskap	04.06.2020	Vedtatt 04.04.2022
Digitalisering og smart bruk av teknologi	Formannskapet	Organisasjon	15.09.2020	Vedtatt 15.11.2022
Mestre hele livet - psykisk helse og rus	Velferd	Velferd	18.01.2022	Vedtatt 31.01.2023
Å høre til - temaplan for oppvekst	Oppvekst	Oppvekst	22.03.2022	Vedtatt 09.05.2023
På lik linje - personer med nedsatt funksjonsevne	Velferd	Velferd	15.02.2022	Vedtatt 09.05.2023

Naturmangfold	Samfunnstjenester	Samfunnstjenester	05.11.2020	Vedtatt 20.06.2023
Eiendom	Samfunnstjenester	Samfunnstjenester	20.01.2022	Vedtas 1. kvartal 2024
Samferdsel og mobilitet	Formannskapet	Samfunnsutvikling	08.12.2022	Vedtas 2. kvartal 2024
Bærekraftig boligutvikling	Formannskapet	Samfunnsutvikling	19.04.2022	Vedtas 2. kvartal 2024

Spillemidler 2024 – 2027

Idretts-, friluft- og nærmiljøanlegg – nye søknader for perioden 2024-2027

Tabellen under viser nye innmeldte spillemiddelsøknader for idretts-, friluft- og nærmiljøanlegg i perioden 2023-2026, fordelt på kommunale prosjekter og private prosjekter.

Kommunale prosjekter	Status	Finansiering	Kostnader	Spillemidler
Borgen idrettsanlegg, kunstgress 11'er rehab	Ikke påbegynt	Asker kommune	4 000 000	1 000 000
Føyka kunstgressbane lysanlegg	Planlagt	Asker kommune	1 550 000	516 000
Føyka skatepark	Fullført	Asker kommune		
Holmen ishall, rehabilitering spillflate (2022)	Ikke påbegynt	Asker kommune	10 000 000	
Hovedgården ungdomsskole, ballbinge	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Hvalstad aktivitetspark	Ikke påbegynt	Asker kommune	5 572 830	2 000 000
Sentrum skole idrettshall/uteområder (2028)	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Nesbru vgs idrettshall	Påbegynt	Viken FK/Asker kommune	158 000 000	10 500 000
Risenga aktivitetspark	Ikke påbegynt	Asker kommune	6 596 875	2 000 000
Risenga svømmehall, rehab. ventilasjon (22)	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Røyken vgs idrettshall	Påbegynt	Viken FK/Asker kommune	158 000 000	10 500 000

Sentrum skole idrettshall/uteområder (2028)	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Sætre barneskole inkl. idretts- og nærmiljøanlegg (2028)	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Sætre skole idrettshall	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Turnhall Asker syd	Ikke påbegynt	Asker kommune		

Private prosjekter	Status	Finansiering	Kostnader	Spillemidler
Asker tennishall, rehabilitering	Ikke påbegynt	Asker tennisklubb		
Asker golfklubb, drivingrange	Ikke påbegynt	Asker golfklubb		
Asker golfklubb, kontor og møtelokaler	Ikke påbegynt	Asker golfklubb	831 600	274 000
Asker golfklubb, korthullsbane	Ikke påbegynt	Asker golfklubb		
Asker golfklubb, treningsanlegg	Ikke påbegynt	Asker golfklubb		
Asker golfklubb, rehabilitering bane	Ikke påbegynt	Asker golfklubb		
Avgrunnsdalen skytebane	Ikke påbegynt	Hurum Sportsskytterklubb		
Bleikeråsen aktivitetspark	Ikke påbegynt	Beboerforening Bleiker 3	584 000	292 000
Borgen vel friluftspark, del 2	Ikke påbegynt	Borgen vel		

Bårsrudmarka o-kart	Ikke påbegynt	Røyken orienteringslag		
Dikemark idrettspark klubbhus/Engelsrud flerbrukshus	Ikke påbegynt	Dikemark IF		
Dikemark idrettspark lagerbygg	Ikke påbegynt	Dikemark IF		
Dikemark rulleskiløype	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Eid skianlegg - brakke for skiskole	Ikke påbegynt	Skiforeningen	400 000	133 000
Frisk arena, fotball 5'erbane	Ikke påbegynt	IF Frisk fotball		
Føyka petanquebaner	Ikke påbegynt	Asker skiklubb		
Føyka treningspark, område 1	Ikke påbegynt	Asker skiklubb	300 000	
Føyka treningspark, område 2	Ikke påbegynt	Asker skiklubb	300 000	
Føyka treningspark, område 4	Ikke påbegynt	Asker skiklubb	300 000	
Føyka trimtrapp	Ikke påbegynt	Asker skiklubb	300 000	
Graabeinbanen, klubbhus	Ikke påbegynt	Sætre Graabein IF		
Graabeinbanen, garasje	Ikke påbegynt	Sætre Graabein IF		
Holmen IF - klubbhus/aktivitetshus	Planlagt	Holmen IF		
Holmen kunstgress - lillebanen	Ikke påbegynt	Holmen IF		
Holmen tennishall, treningsrom	Ikke påbegynt	Holmen tennisklubb		

Holmsbu IF's baneanlegg	Ikke påbegynt	Holmsbu IF		
Hovenga idrettshus, rehabilitering	Ikke påbegynt	Huringen IL		
Hovenga rehabilitering, lysløype	Ikke påbegynt	Huringen IL		
Høvikvollen o-kart	Ikke påbegynt	Røyken orienteringslag		
Kana o-kart	Ikke påbegynt	Hurum orienteringslag	160 585	54 000
Kjekstad golfklubb, lysanlegg	Ikke påbegynt	Kjekstad golfklubb		
Lynjordet parkouranlegg	Planlagt	Billingstad IL		
Lynjordet skatepark	Planlagt	Billingstad IL		
Nedre Bjerkås Vel, Bjerkåsvollen aktivitetspark	Planlagt	Nedre Bjerkås Vel		
Nesøya parkourbane	Planlagt	Nesøya idrettslag		
Nordre Gullhella ballbinge	Planlagt	Korpåsen boligsameie		
Nordre Gullhella bordtennis	Planlagt	Korpåsen boligsameie		
Nordre Gullhella parcouranlegg	Planlagt	Korpåsen boligsameie		
Nordre Gullhella streetbasketbane	Planlagt	Korpåsen boligsameie		

Nordre Gullhella sykkeløype	Planlagt	Korpåsen boligsameie		
Nærnes idrettspark fotball	Planlagt	NÅIF		
Nærnes idrettspark løpebane	Planlagt	NÅIF		
Sletta klubbhus	Planlagt	Sætre Graabein IF		
Sletta lager/garasje	Planlagt	Sætre Graabein IF		
Solheim kajakkanlegg, bryggeanlegg	Planlagt	Asker skiklubb	1 000 000	3 000 000
Solli skianlegg, garasje	Byggestart i 2024	Skiforeningen		
Spikkestad frisbeegolfbane	Ikke påbegynt	IL ROS		
Spikkestad garasjeanlegg	Planlagt	IL Ros		
Spikkestad lysløype rehab	Påbegynt	IL Ros		
Spikkestad skihytte rehab	Planlagt	IL Ros		
Spikkestad stadion, ballbane I	Ikke påbegynt	IL ROS		
Spikkestad stadion, ballbane II	Ikke påbegynt	IL ROS		
Spikkestad sykkeløype/pumptrack	Ikke påbegynt	IL ROS		
Torvbråten sprintløype	Ikke påbegynt	Bødalen IF		
Torvbråten langrennsanlegg og skileik	Ikke påbegynt	Bødalen IF		

Torvbråten skileik	Ikke påbegynt	Bødalen IF		
Torvbråten skileik øst	Ikke påbegynt	Bødalen IF		
Torvbråten turløype	Ikke påbegynt	Bødalen IF		
Torstad skole, kunstgressbane 7er	Planlagt	Hvalstad IF		
Vollen aktivitetspark	Ikke påbegynt	GUI		

Idretts-, friluft- og nærmiljøanlegg – fornyede og gjentatte søknader i 2024

Tabellen under viser fornyede og gjentatte spillemiddelsøknader for idretts-, friluft- og nærmiljøanlegg for 2024. Dette er en venteliste basert på søknader som ikke fikk spillemidler i 2023.

Prosjekt Idretts- og friluftsanlegg - i prioritert rekkefølge (kronologisk etter når søknad kom inn)	Status	Finansiering	Kostnader	Spillemidler
Langenga Velodrom (tildelt 10 mill. kroner i 2021 og 22, og kr. 9,257 mill. kroner i 2023)	Påbegynt	Norges sykkelforbund	304 625 000	17 543 000
Risenga ishall (8,57 mill. kroner tildelt i 2022, 8 mill. kroner i 2023, og 4 mill. kroner i programsatsningsmidler)	Ferdigstilt	Asker kommune	562 000 000	8 000 000
Torvbråten flerbrukshall	Ferdigstilt. Venter på sluttregnskap.	Asker kommune	56 743 781	10 400 000
Frisk Arena, klubbhus	Påbegynt	IF Frisk fotball	37 406 000	4 000 000

Føyka sandvolleyballbaner (5 stk)	Ferdigstilt. Venter på sluttregnskap.	Asker skiklubb	2 294 842	764 000
Blakstadtangen betongbrygge	Ferdigstilt. Venter på sluttregnskap.	Asker seilforening	6 718 947	1 500 000
Blakstadtangen trebrygge	Ferdigstilt. Venter på sluttregnskap.	Asker seilforening	717 848	239 000
Blakstadtangen utsettingsrampe	Ferdigstilt. Venter på sluttregnskap.	Asker seilforening	371 673	123 000
Leikvoll C Flerbrukshall	Ferdigstilt. Venter på sluttregnskap.	Asker kommune/Viken FK	159 880 563	13 000 000
Knivsfjell O-kart	Ikke påbegynt	Hurum O-lag	136 438	45 000
Gjellum kunstgress, undervarme	Ikke påbegynt	GUI	8 980 783	700 000
Torvbråten kunstgress 7'er lys	Ferdigstilt. Venter på sluttregnskap.	Asker kommune	2 429 558	700 000
Stikkvann O-kart	Ikke påbegynt	Hurum O-lag	136 219	45 000
Spikkestad 11'er kunstgress	Ikke påbegynt	IL ROS	10 914 118	3 600 000
Tofte Fremad pumptrack	Ikke påbegynt	Tofte Fremad IF	1 983 094	661 000
Spikkestad kunstgress 7'er	Ikke påbegynt	IL ROS	4 223 554	1 400 000
Langvann O-kart	Planlagt	Hurum O-lag	130 389	43 000
Slemmestad IF, rehab. Kunstgressbane 11'er	Ferdigstilt. Venter på sluttregnskap	Slemmestad IF	6 589 141	1 700 000

Hyggen O-Kart	Påbegynt	Røyken O-lag	135 000	45 000
Nesøya kunstgressbane 11'er, rehab. (2022)	Ferdigstilt. Venter på sluttregnskap	Nesøya IL	5 289 874	1 000 000
Drengsrud aktivitetspark	Planlagt	Asker kommune	10 187 500	2 700 000
Risenga kunstisbane, rehabilitering lys	Ikke påbegynt	Asker kommune	1 072 155	357 000
Risenga kunstgressbane, rehabilitering lys	Ferdigstilt. Venter på sluttregnskap	Asker kommune	738 451	246 000
Arnestad kunstgressbane, rehabilitering lys	Ferdigstilt. Venter på sluttregnskap	Asker kommune	807 786	269 000
Hvalstad skole idrettshall	Ikke påbegynt	Asker kommune	115 891 995	4 300 000
Nesøya skateanlegg	Påbegynt	Nesøya idrettslag	5 906 250	1 968 000
Hvalstad idrettspark, klubbhus	Påbegynt	Hvalstad IL	1 528 750	300 000
Slemmestad IF, rehab kunstgressbane 7'er	Ferdigstilt. Venter på sluttregnskap	Slemmestad IF	2 405 045	500 000

Nærmiljøanlegg

Prosjekt	Status	Finansiering	Kostnader	Spillemidler
Nesøya sykkelanlegg	Planlagt	Nesøya idrettslag	633 937	300 000

Kulturarenaer – søknader for perioden 2024-2027

Tabellen under viser spillemiddelsøknader for kulturarenaer for perioden 2024-2027.

Prosjekt	Status	Finansiering	Kostnader	Spillemidler
Asker Kulturhus, skifte seter i storsalen	Ferdigstilt	Asker kommune	3 361 000	890 000
Risenga ungdomsskole, kulturarena	Ferdigstilt	Asker kommune	11 774 000	3 170 000
Hovtun kulturhus	Ikke påbegynt	Kulturhuset Hovtun	9 616 000	2 565 000
Østre Asker Gård – kulturlåve	Ikke påbegynt	Asker kommune	30 000 000	5 000 000
Torvbråten skole, kulturarena	Ferdigstilt	Asker kommune		
Bankbygget Sætre, ombygging underetasje	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Sekkefabrikken kulturhus i Slemmestad, Ombygging/rehabilitering	Planlagt	Asker kommune		
Kultursal og øvingslokaler i tilknytning til Sætre barneskole	Planlagt	Asker kommune		

Langsiktig investerings- og driftsanalyse 2023-2042 (LIDA)

En langsiktig investerings- og driftsanalyse er et viktig styringsverktøy for å sikre kommunens økonomiske bærekraft fremover. Asker kommune forventer store demografiske endringer som vil ha stor betydning for samfunns- og tjenesteutviklingen og kommunens økonomi.

Formålet med [LIDA 2023-2042](#) er å vise framskrivinger av kommunens økonomi basert på dagens prognose for demografiske endringer. LIDA er utarbeidet med bakgrunn i vedtatt Handlingsprogram 2023-2026. Dokumentet ble lagt frem for kommunestyret som en del av sak om strategiske mål og økonomiske rammer for Handlingsprogram 2024-2027 (sak 38/23).

Metadata om indikatorene

Asker kommune har definert en rekke indikatorer som benyttes systematisk for å måle om vi beveger oss i retning av de målene vi har satt i kommuneplanen. Indikatorene er presentert under de enkelte satsingsområdene i handlingsprogrammet.

Tabellen under viser kilde og oppdateringsfrekvens for de ulike indikatorene. I tillegg gis det en kort kommentar knyttet til et fåtall indikatorer som det siste året er tatt ut av indikatorsettet.

Økonomi			
Indikator	Kilde	Frekvens	Merknader
Asker kommune har en god økonomisk bærekraft			
Disposisjonsfond som andel av brutto driftsinntekter (> 10 %)	Asker kommune	Årlig	
Netto driftsresultat som andel av brutto driftsinntekter (> 3 %)	SSB 12143	Årlig	
Netto lånegjeld som andel av brutto driftsinntekter (< 80 %)	Asker kommune	Årlig	
Vedlikehold per m ² i formålsbygg (> 140 kr/ m ²)	SSB 12905	Årlig	

Medarbeidere			
Indikator	Kilde	Frekvens	Merknader
Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle			
Sykefraværspersent	Asker kommune	Årlig	
Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen			
Medarbeidere og leders opplevelse av at Asker kommune legger til rette for godt medarbeiderskap og lederskap, skala 1-5 hvor 5 er best	Medarbeiderundersøkelsen, KS	Hvert andre år	

Medarbeideres opplevelse av å få brukt sin kompetanse på en god måte, skala 1-5 hvor 5 er best	Medarbeiderundersøkelsen, KS	Hvert andre år	
Medarbeideres opplevelse av å ha relevant kompetanseutvikling, skala 1-5 hvor 5 er best	Medarbeiderundersøkelsen, KS	Hvert andre år	
Andelen årsverk fordelt på fagbrev eller høyere utdanning	PAI-registeret, KS	Årlig	
Andelen heltidsansatte	PAI-registeret, KS	Årlig	
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	PAI-registeret, KS	Årlig	

Samarbeid for å nå målene			
Indikator	Kilde	Frekvens	Merknader
Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold			
Andelen innbyggere som deltar i frivillig arbeid	Innbyggerundersøkelse, Sentio	Årlig	Fra 2022 oppdateres tallet årlig.
Andelen ungdomsskoleelever som opplever at det er et godt tilbud til ungdom i området der de bor (fritidsklubb, ungdomshus eller lignende)	Ungdata	Hvert tredje år	
Andelen deltakere i arbeid eller utdanning året etter endt introduksjonsprogram	SSB 10824	Årlig	Etterslep.
Askersamfunnet er et levende lokaldemokrati der innbyggere i alle aldre deltar gjennom inkluderende, medbestemmende og representative beslutningsprosesser			
Endring i valgdeltakelse i kommunestyre- og fylkestingsvalget, samt stortingsvalget, fire år før (prosentpoeng)	Valgdirektoratet	Hvert andre år	
Innbyggernes opplevelse av om det er gode muligheter til å påvirke kommunale beslutninger som engasjerer dem, skala 1-4 hvor 4 er best	Lokaldemokratiundersøkelsen, KS	Hvert fjerde år	

Innbyggernes opplevelse av at politikerne involverer innbyggerne i forsøk på å finne løsninger på lokale problemer, skala 1-4 hvor 4 er best	Lokaldemokratiundersøkelsen, KS	Hvert fjerde år	
Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling			
Frivillige lag og foreningers tilfredshet med samarbeidet med kommunen, skala 1-6 hvor 6 er best	Asker kommune	Årlig	Fra 2022 oppdateres tallet årlig.

Bærekraftige byer og samfunn			
Indikator	Kilde	Frekvens	Merknader
Askersamfunnet har bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for smart samfunnsutvikling			
Befolkningsvekst	SSB 01222	Årlig	
Antall bosatte per kvadratkilometer i tettstedsareal	SSB 04861	Årlig	
Egendekning av arbeidsplasser (antall arbeidsplasser i kommunen/ antall sysselsatte bosatt i kommunen)	SSB 07984	Årlig	
Andelen sykkelveinett som holder definert standard for sykkelveier	Asker kommune	Årlig	
Alle innbyggere har tilgang til rent drikkevann og et tilfredsstillende avløpssystem, og en effektiv og miljøvennlig renovasjons- og avfallshåndtering			
Andel av befolkningen tilknyttet kommunal vannforsyning (<i>Metodikken for innhenting av tall er forbedret i 2022. Dette gjør det utfordrende å sammenligne tallene med foregående år</i>)	SSB 13143	Årlig	
Andelen prøver med tilfredsstillende drikkevannsforsyning (mht. E. coli og stabil drikkevannsleveranse)	Kommunehelse statistikkbank	Årlig	
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste	SSB 13144	Årlig	
Antall av kommunens fire renseanlegg som klarer å innfri renskrav	Bedre vann	Årlig	

Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (Metodikken for innhenting av tall er forbedret i 2022. Dette gjør det utfordrende å sammenligne tallene med foregående år)	SSB 11787	Årlig	
Forurensning fra avløpsnett som slippes ut i regnvannsoverløp og nødoverløp (< 5% er tilfredsstillende)	Bedre vann	Årlig	
Asker kommune forebygger og håndterer konsekvenser av uønskede hendelser			
Andelen ungdomsskoleelever som opplever at det er trygt å være i sitt nærområde når de er ute om kvelden	Ungdata	Hvert tredje år	
Anmeldte lovbrudd etter lovbruddsgruppe "Vold og mishandling", per 1000 innbyggere	SSB 08487	Årlig	
Alle innbyggere har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger til en overkommelig pris			
Antall nye boliger per år	SSB 05940	Årlig	
Andelen nye boliger i kommunen som er leiligheter eller rekkehus	SSB 05940	Årlig	
Andelen nye boliger i kommunen som er leiligheter	SSB 05940	Årlig	
Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet			
Konsentrasjon av finkornet svevestøv (PM2.5), mikrogram per kubikkmeter luft	Kommunehelse statistikkbank	Årlig	
Mengde avfall fra kommunale byggeprosjekter, kg/m2	Asker kommune	Årlig	
Askersamfunnet verner om og sikrer naturmangfoldet, kulturmiljøer og et aktivt og levende landbruk			
Antall nye bygg i strandsonen siste fire år	SSB 06505	Årlig	Tallene reberignes årlig og tidsserien kan derfor få små justeringer fra år til år.
Omdisponering av dyrket og dyrkbar jord til andre formål enn landbruk, dekar	SSB 06194	Årlig	

Handling mot klimaendringer			
Indikator	Kilde	Frekvens	Merknader
Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner			
Mengde direkte klimagassutslipp i Askersamfunnet, tonn CO ² -ekvivalenter	Miljødirektoratet	Årlig	Ett års etterslep.
Netto forbruk av elektrisitet i husholdningene, GWh	SSB 10314	Årlig	Ett års etterslep.
Andelen innbyggere som mener det er viktig at kommunen når sitt klimamål om å redusere klimagassutslipp i Asker med 67 prosent innen 2030 (i forhold til utslippsnivået i 2009)	Innbyggerundersøkelse, Sentio	Årlig	Erstatter indikatoren "Andelen innbyggere som mener de har klimavennlig atferd". Det er utfordrende å sette ett konkret tall på hva en klimavennlig atferd er. Med denne nye indikatoren vil vi kunne måle en eventuell holdningsendring hos innbyggerne. Måltallet vil fra 2023 oppdateres årlig. Denne endringen påvirker ikke ambisjonene i temaplan Handling mot klimaendringer.
Andelen reiser som foretas med sykkel	Nasjonal reisevaneundersøkelse	Ukjent	Tall for 2023 foreligger.
Antall kilo matsvinn per innbygger	Asker kommune	Sporadisk	For ressurskrevende å gjennomføre årlig.
Antall kilo husholdningsavfall per innbygger	SSB 12241	Årlig	Tidsserien er korrigert på grunn av justeringer i målemetode.
Andelen husholdningsavfall til materialgjenvinning	SSB 12241	Årlig	Tidsserien er korrigert på grunn av justeringer i målemetode.
Andelen kommunale anskaffelser hvor klima/miljø er vektet enten i tildelingskriterier, kvalifikasjonskrav eller absolutte krav til produktet/tjenesten	Under utvikling	Ukjent	Metodikken for å måle dette er under utvikling.

Direkte klimagassutslipp fra kommunale bygg- og anleggsplasser	Asker kommune	Årlig	Erstatter indikatoren "Andelen kommunale bygg- og anleggsplasser der det kun brukes maskiner og kjøretøy som er utslippsfrie eller går på biogass". Teknologien er per i dag ikke på plass for å oppnå hundre prosent utslippsfrie bygge- og anleggsplasser. Det gir mer styringsinformasjon å måle i utslipp av tonn CO2e, for å kunne se at utviklingen går i riktig retning. Denne endringen påvirker ikke ambisjonene i temaplan Handling mot klimaendringer.
Indirekte klimagassutslipp fra materialbruk i årets ferdigstilte kommunale byggeprosjekter, målt i kg CO2e/ BTA/ år	Asker kommune	Årlig	Erstatter indikatoren "Reduksjon (i tonn CO2-ekvivalenter) i indirekte klimagassutslipp fra materialbruk i kommunale byggeprosjekter, målt i forhold til et referansebygg bygget etter TEK17 ". Endringen foreslås fordi bruken av referansebygg i klimagassregnskap for bygg er i ferd med å fases ut og gir ikke et godt sammenligningsgrunnlag. Denne endringen påvirker ikke ambisjonene i temaplan Handling mot klimaendringer.
Energibruk i kommunale bygg (kWh)	Asker kommune	Årlig	Ny indikator. Målingen er uten graddagskorrigering (tar hensyn til utetemperatur og lokasjon). Årsaken er at kommunens energioppfølgingssystem foreløpig ikke er lagt inn med graddagskorrigering på alle bygg. Når dette er på plass, vil indikatoren måles med graddagskorrigering.
Andelen nye kommunale biler på el/hydrogen/biogass (personbiler og varebiler)	Asker kommune	Årlig	Tidsserie er korrigert grunnet tidligere feilrapportering.

God helse			
Indikator	Kilde	Frekvens	Merknader
Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død			
Andelen 9-åringene som er vaksinert mot meslinger	Kommunehelse statistikkbank	Årlig	
Andel av befolkningen (20-66 år) som mottar stønad til livsopphold	Kommunehelse statistikkbank	Årlig	Etterslep.
Innbyggere (0-74 år) som har vært i kontakt med fastlege angående muskel- og skjelettplager, per 1000 innbyggere	Kommunehelse statistikkbank	Årlig	Etterslep.
Andelen ungdomsskoleelever som er lite fysisk aktive	Ungdata	Hvert tredje år	
Andelen innbyggere over 18 år som har minst 30 minutter moderat fysisk aktivitet 4+ dager i uken	Folkehelseundersøkelse Viken	Ukjent	
Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyd med helse si	Ungdata	Hvert tredje år	
Innbyggere (0-74 år) som har vært i kontakt med fastlege angående psykiske symptomer og lidelser, per 1000 innbyggere	Kommunehelse statistikkbank	Årlig	Etterslep.
Andelen innbyggere (67-74 år) i arbeid	SSB 06445	Årlig	
Innbyggere over 75 år innlagt på sykehus med hoftebrudd, per 1000 innbyggere	Kommunehelse statistikkbank	Årlig	Etterslep.
Andelen innbyggere over 18 år som opplever at de er plaget av støy fra trafikk hjemme	Folkehelseundersøkelse Viken	Ukjent	
Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid			
Andelen årsverk med fagutdanning i de kommunale pleie- og omsorgstjenestene med relevant fagutdanning	Helsedirektoratet	Årlig	
Innbyggere som mottar helsetjenester lever aktive og selvstendige liv, tar medansvar for egen helse og deltar i utforming av tjenestene ut fra den enkeltes forutsetninger og behov			

Andelen innbyggere over 80 år som bor hjemme	SSB 12209	Årlig	
--	-----------	-------	--

God utdanning			
Indikator	Kilde	Frekvens	Merknader
Askersmfunnet har inkluderende og trygge oppvekstmiljøer med leke- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse			
Andelen ungdomsskoleelever som sier at de er fornøyde med sitt lokalmiljø	Ungdata	Hvert tredje år	
Andelen elever (7. trinn) som svarer at de har blitt mobbet av medelever, mobbet digitalt og/eller blitt mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere	Elevundersøkelsen	Årlig	
Andelen elever (10. trinn) som svarer at de har blitt mobbet av medelever, mobbet digitalt (på skolen) og/eller blitt mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere	Elevundersøkelsen	Årlig	
Elevenes trivsel på skolen (7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	Elevundersøkelsen	Årlig	
Foreldrenes opplevelse av barnets trivsel i barnehagen, skala 1-5 hvor 5 er best	Foreldreundersøkelsen	Årlig	
Alle barn har tilgang til barnehage av god kvalitet som bidrar til trygghet, utvikling og læring, og som forbereder barna til å begynne i grunnskolen			
Andelen barnehagelærere i forhold til grunnbemanning	Utdanningsdirektoratet	Årlig	
Foreldrenes opplevelse av barnehagens bidrag til barnets utvikling, skala 1-5 hvor 5 er best	Foreldreundersøkelsen	Årlig	
Alle fullfører likeverdig grunnskole med opplæring av god kvalitet, har høyt læringsutbytte og et godt grunnlag for å fullføre videregående opplæring			
Elevenes opplevelse av opplæring som motiverer og fremmer læring (Vurdering for læring, 7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	Elevundersøkelsen	Årlig	

Elevenes motivasjon for skole og skolearbeide (7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	Elevundersøkelsen	Årlig	
Andelen elever som fullfører videregående opplæring innen fem/ seks år	Kommunehelse statistikkbank	Årlig	Ett års etterslep.
Skolenes bidrag til elevenes læring (skolebidragsindikator, 5.-7. trinn), indeks hvor >0 er bedre enn landsgjennomsnittet	Utdanningsdirektoratet	Årlig	
Skolenes bidrag til elevenes læring (skolebidragsindikator, 8.-10. trinn), indeks hvor >0 er bedre enn landsgjennomsnittet	Utdanningsdirektoratet	Årlig	Finnes ikke tall til og med 2022 på grunn av avlyst eksamen.
Barn og unge utvikler relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap			
Andelen ungdomsskoleelever som svarer at de tror at de kommer til å få et godt og lykkelig liv	Ungdata	Hvert tredje år	
Elevenes (Vg1) svar på "Er du interessert i å lære på skolen?", skala 1-5 hvor 5 er best	Elevundersøkelsen	Årlig	
Andelen lærere som oppfyller kompetansekrav for undervisning i fag de underviser i	Utdanningsdirektoratet	Årlig	
Andelen innbyggere (15-24 år) som verken er i arbeid eller utdanning	Kommunehelse statistikkbank	Årlig	Målgruppen er endret fra 16-25 år til 15-24 år på grunn av endringer i statistikken.
Sysselsatte med bestått fagprøve, plassering i Kommune-NM hvor 1 er best	NHO Kommune-NM	Årlig	Tallene reberignes årlig og tidsserien kan derfor få små justeringer fra år til år.

Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling			
Indikator	Kilde	Frekvens	Merknader
Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer			
Tildelte midler til Askersamfunnet fra Innovasjon Norge, EU eller Forskningsrådet, mill. kr	Innovasjon Norge og Forskningsrådet	Årlig	
Andelen arbeidsplasser i informasjons- og kommunikasjonsbedrifter	SSB 13470	Årlig	
Antall registrerte patenter i Askersamfunnet, per 100 000 innbyggere	Patentstyret	Årlig	
Andelen installerte smarte vannmålere	Asker kommune	Årlig	
Askersamfunnet har en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet			
Andelen husholdninger med bredbåndsdekning med minst 100 Mbit/s	NKOM	Årlig	
Andelen husholdninger med fiber/ 1GB fastnett	NKOM	Årlig	
Andelen husholdninger med 5G	NKOM	Årlig	
Askersamfunnet har et attraktivt og innovativt næringsliv som bidrar til arbeidsplasser og verdiskaping			
Total plassering i Kommune-NM	NHO Kommune-NM	Årlig	Tallene reberignes årlig og tidsserien kan derfor få små justeringer fra år til år.
Plassering i Kommune-NM blant kommuner i Viken	NHO Kommune-NM	Årlig	Tallene reberignes årlig og tidsserien kan derfor få små justeringer fra år til år.
Andelen vekst i arbeidsplasser av befolkningsveksten	SSB 01222 og SSB 07984	Årlig	

Indikatorer som utgår fra 2024	
Indikator	Kommentar
Andelen kommunale bygg- og anleggsplasser der det kun brukes maskiner og kjøretøy som er utslippsfrie eller går på biogass	Erstattet av ny indikator: "Direkte klimagassutslipp fra kommunale bygg- og anleggsplasser". Teknologien er per i dag ikke på plass for å oppnå hundre prosent utslippsfrie bygg- og anleggsplasser. Det gir mer styringsinformasjon å måle i utslipp av tonn CO ₂ e, for å kunne se at utviklingen går i riktig retning.
Reduksjon (i tonn CO ₂ - ekvivalenter) i indirekte klimagassutslipp fra materialbruk i kommunale byggeprosjekter, målt i forhold til et referansebygg bygget etter TEK17 (Det ble laget klimaregnskap til kun ett av seks byggeprosjekter ferdigstilt i 2022)	Erstattet av ny indikator: "Indirekte klimagassutslipp fra materialbruk i årets ferdigstilte kommunale byggeprosjekter, mål i CO ₂ e". Endringen foreslås fordi bruken av referansebygg i klimagassregnskap for bygg er i ferd med å fases ut og gir ikke et godt sammenligningsgrunnlag.
Andelen innbyggere som mener de har klimavennlig atferd	Erstattet av ny indikator "Andelen innbyggere som mener det er viktig at kommunen når sitt klimamål om å redusere klimagassutslipp i Asker med 67 prosent innen 2030 (i forhold til utslippsnivået i 2009) ". Det er utfordrende å sette ett konkret tall på hva en klimavennlig atferd er. Med denne nye indikatoren vil vi kunne måle en eventuell holdningsendring hos innbyggerne. Måltallet vil fra 2023 oppdateres årlig.
Andelen kommunale nybygg med nær null energi standard	Antallet nybygg som bygges hvert år i kommunal regi er lavt og det gir lite merverdi å rapportere på andel hvert år. Målene fra klimaplanen om at 100 % av kommunale nybygg skal ha nær nullenergi standard allerede i dag og at 100 % av kommunale nybygg skal være nullutslippsbygg innen 2030 ligger fast. Det er mer hensiktsmessig å rapportere på disse tekstlig i årsrapport enn å ha de som indikatorer. Dette påvirker ikke ambisjonene i temaplan Handling mot klimaendringer.
Andelen kommunale nybygg som er nullutslippsbygg	
Andelen innbyggere (16-66 år) som verken er i arbeid eller utdanning	Finnes ikke lenger måltall for denne målgruppen.
Andelen husholdninger med LoRaWan	Teknologiutviklingen gjør at flere teknologier enn LoRaWan i dag og fremover vil benyttes for digital fjernavlesning av husholdningenes vannforbruk. LoRaWan benyttes i dag for ca. halvparten av husholdningene, mens andre teknologier benyttes for resten av husholdningene. Det etableres nå digitale løsninger hvor man fremover vil se dette som ett logisk nettverk.

Notat

Vår referanse
23/04233-15

Vår saksbehandler
Ragnar Sand Fuglum

Dato
09.11.2023

Notat – strømsparingstiltak vinteren 2023/2024 på grunn av høye strømpriser

Hva saken gjelder

Det er i dag store utfordringer med energiknapphet i Norge og ellers i Europa. Krigen i Ukraina, kombinert med klimautfordringer med hetebølger og lite nedbør, har resultert i en energiknapphet vi aldri før har sett. Resultatet er at prisen på energi har økt voldsomt. Konsekvensene av de økte energikostnadene vil for Asker kommune bety endret prioritering i budsjettet. Likevel er konsekvensen av dagens energiknapphet større enn dette.

Dagens energiknapphet innebærer at privathusholdninger, bedrifter, lag og foreninger, så vel som offentlige virksomheter får betydelig høyere kostnader til energi, og for mange er dette allerede blitt en stor utfordring. Ifølge [Statnett](#) vurderes sannsynligheten for rasjonering i Sør-Norge til å være under 20 prosent.

Regjeringen har kommet med ulike økonomiske tiltak for å hjelpe privathusholdninger, frivillige organisasjoner og deler av næringslivet. Det er ikke lansert støtteordninger for kommunene pga. høye strømpriser, hverken i 2022/23 eller i statsbudsjettet for 2024.

Asker kommune er en stor kommune og har et stort energiforbruk. I dette notatet er det foretatt en gjennomgang av faktorer og tiltak som er mulig å gjennomføre for å redusere energiforbruket.

Erfaringer fra tiltak gjennomført i 2023

Ved behandlingen av handlingsprogrammet for 2023 ble det vedtatt strømsparetiltak som skulle redusere omfanget av strømkjøp med 10 mill. kr.

Følgende tiltak og erfaringer ble gjort. Kommunedirektøren hadde fullmakt til å vurdere tiltakene fortløpende i forhold til konsekvens:

Tiltak	Beregnet innsparing (mill. kr)	Erfaring
Redusert innetemperatur på helsebygg med 1 grad, alle andre bygg med 2 grader	4	God effekt og få klager

Redusere driftstid på nattsenkning/ventilasjon til kjernetid kl. 08.00-14.30 i alle formålsbygg	3	God effekt, men mange klager
Skru av gatevarmen i Asker sentrum i kjøre- og torgarealene	1	Liten effekt og store kostnader forbundet med brøyting og bortkjøring av snø
Slukke veilyset i perioden 8.mai-6.august	0,2	Ikke iverksatt før skoleferiestart, mye klager pga mørke veier.
Korte ned is-sesongen i ishallene	2,2	God effekt, få klager.
Utsatt etablering av kunstis	0,4	Meget god effekt. Værforhold utsatte islegging
Stenge badstuene i svømmehallene	0,5	Tiltaket ble reversert pga at dette kunne ramme helsemessig behandling
Senke temperaturen i svømmehallene med 1 grad	0,25	God effekt, få klager
Vardåsen skianlegg-vurdere kutt i snøproduksjon	0	Ikke noe problem, da snøforholdene var svært gode

Realiserte innsparinger anslås å ha blitt ca. 10 mill. kr, dvs. at målet ble nådd. Prognosen for energiforbruk for 2023 ligger likevel 10 mill. kr over avsatt budsjetttramme, selv om forbruket er betydelig lavere i 2023 enn i 2022. For 2024 er budsjetttrammen til strøm redusert med 7,5 mill. kr i kommunedirektørens forslag.

Mest klager var det på inneluft i skoler og barnehager. Rutinen ved klager var å måle luftkvaliteten og justere ventilasjonstiden dersom det var avvik. Avvik ble registrert ved færre enn 10 lokasjoner.

I forkant av tiltakene ble det gitt grundig informasjon hvor tillitsvalgte, verneombud og kommunehelsetjenesten var involvert. Tiltakene som ble gjort fikk positiv landsdekkende oppmerksomhet innenfor fagmiljøet, særlig for medvirkning og systematikk.

En ikke ubetydelig faktor når det gjelder energibruk, er værforholdene gjennom vinteren. Vinteren 2022/23 må kunne beskrives som kaldere og lengre enn normalt.

Tiltak for gjennomføring vinteren 2023/24

Basert på erfaringer fra siste vintersesong og innhentede erfaringer og planer fra andre kommuner (bl.a. Bergen kommune) planlegges det for en tiltakspakke som har som målsetting å redusere energiforbruket med 5 %. Dette mener kommunedirektøren er forsvarlig i forhold til å kunne iverksettes som driftstiltak. Tiltakene vil bli vurdert i samråd med tillitsvalgte, verneombud og kommunehelsetjenesten. Kommunedirektøren vil måtte gjøre justeringer i tiltakspakken avhengig av de løpende erfaringer som gjøres. Kommunedirektøren vil også ha et forsterket fokus på varige energisparetiltak (ENØK) i perioden.

Energieffektivisering og rammer for god drift og velferdstjenester

Kommunedirektøren vil sørge for en løpende dialog med aktuelle politiske organer om prioritering, tiltak, effekter og eventuelle konsekvenser av disse.

Kommunedirektøren forutsetter at eiendomsforvaltningen sikrer at tiltakene gjennomføres ved en dialog med vernetjeneste- og tillitsvalgte og at drifte er i samsvar med aktuelle lover og forskrifter og at inneklime, helse og miljø prioriteres. Det legges til grunn veiledende standarder gitt av Arbeidstilsynet «Veiledning om Klima og luftkvalitet på arbeidsplassen» (best.nr. 444).

Vedlegg:

Faglig veiledning drift av energi effektivisering

Strakstiltak:

Temperatur i kommunale bygg

Temperaturnivået inne har stor innvirkning på energiforbruket. Strømbransjen opererer med at å redusere innetemperaturen med 1 grad vil gi ca. 5% innsparing på utgiftene til oppvarming. Oppvarming står i snitt for ca. 60-70% av byggets totale strømforbruk. Endringen i temperaturnivå er innenfor de rammer gitt fra Arbeidstilsynet.

- **Skoler** skal ha en maks temperatur på 20°C i alle oppholdsrom, noe som er innenfor Arbeidstilsynets anbefalinger som sier at man skal unngå temperaturer under 19°C. Garderober for kroppsøving, idrett og svømming skal ha en maks temperatur på 21°C. I inngangsparti og grovgarderober der det er mulig å skille dette ut som en egen temperatursone, skal det være en maks temperatur på 18°C.
- **Barnehager** skal ha en maks temperatur på 20°C. Rom som er definert som lek og oppholdsareal for barn uten gulvvarme skal ha maks temperatur på 21°C. I inngangsparti og grovgarderober der det er mulig å skille dette ut som en egen temperatursone, skal det være en maks temperatur på 18°C.
- **Sykehjem** skal ha en maks temperatur på 20°C for kontorer, møterom og andre rom for de ansatte. Beboerrom og andre oppholdsrom vil ikke være omfattet av krav til reduksjon av temperatur.
- **Idrettshaller** skal ha tilpasset temperatur etter bruken av hallen med fokus på å ha et lavt temperaturnivå uten at dette går ut over tilbudet. Temperaturnivået vil derfor variere etter hvilken bruk og aktivitetsnivå det er i den enkelte idrettshall. Følgende gjelder:
 - Ishaller ca. 10 grader (15 grader i Risenga ishall under kamper)
 - Svømmehaller 27 grader
 - Idrettshaller 17 grader
 - Gymsaler 17 grader
- **Offentlige kontorer** skal ha en maks temperatur på 20°C.
- **Kulturbygg** skal ha en maks temperatur på 20°C, unntak der det er spesifikke overordnede krav til klima for optimal bevaring av kunstverk og instrumenter.
- **Kjøling i bygg.** I de bygg som har kjøleanlegg for komfortkjøling settes makstemperatur på 27°C, dette innebærer at kjøleanlegg blir mindre brukt. Unntak der det er særskilte grunner til lavere temperatur (eks datarom mm).

Ventilasjo

Det primære er å ha et tilfredsstillende inneklime i tråd med gjeldende lover og forskrifter. Av tiltak for å redusere energiforbruk settes følgende krav:

- Driftstider på ventilasjonsanlegg styres slik at ventilasjonsanleggene slås av utenfor brukstiden til bygget, pluss inntil 30 minutter i forkant for å lufte ut lokalene før bruk. Noen svært få bygg har utvidet ventilasjon som et ledd i å holde radonnivået innenfor tillatte grenseverdier.
 - **Skoler.** Ventilasjonsanlegg slås på 30 minutter før skolestart og slås av ved skoletids slutt. Ventilasjon til SFO og administrasjon slås av senest kl. 16:30.
 - **Barnehager.** Ventilasjonsanlegg slås på 30 minutter før barnehagen åpner og slås av når barnehagen stenger.
 - **Sykehjem.** Her må det hensyntas at sykehjem har døgkontinuerlig drift. Reduserte driftstider på ventilasjon på sykehjem kan derfor kun iverksettes der det er mulig for de rom som står mer eller mindre ubrukt sent på kveld og natt.
 - **Idrettshaller.** Ventilasjonsanlegg slås på når idrettshallen åpner og slås av når hallen stenger. Her må byggenes beskaffenhet vurderes f.eks. om ventilasjon er eneste oppvarming etc.
 - **Kontorlokaler.** For ordinære kontorlokaler skal ventilasjonsanlegg slås på kl. 07:30 og slås av kl. 15:30. For kontorlokaler som er i *vesentlig* bruk utover ordinær arbeidstid, skal ventilasjonsanlegget slås på inntil 30 minutter før lokalene tas i bruk (sporadisk fleksitid og overtid gjelder ikke her). For kontorlokaler som er i bruk hele døgnet, skal ventilasjon ha døgkontinuerlig drift
 - **Kulturbygg.** Ventilasjonsanlegg slås på 30 minutter før lokalene åpner og slås av når lokalene stenger. Unntak der det er spesifikke overordnede krav til klima for optimal bevaring av kunstverk og instrumenter
 - **Generelt ved behovsstyrt ventilasjon.** Noen moderne ventilasjonsanlegg har mulighet for helt eller delvis behovsstyring av luftmengde. For denne type ventilasjonsanlegg justeres settpunkt for ventilasjon til 800 ppm for CO₂.

Belysning

- Mange av våre bygg har fortsatt konvensjonell belysning som bruker mer strøm enn LED. Dette skal iht. EU-vedtak skiftes ut. Dette vil det komme en politisk sak om i 2024.
- For øvrig gjelder:
 - Lys skal alltid slås av i rom som ikke er i bruk
 - Hvis det ikke er lysstyring i rommet, skal siste person ut av rommet slå av lyset
 - I mindre rom med bevegelsesdetektor vil lyset kunne slås på dersom noen går forbi utenfor rommet, der dette er en utfordring skal dør til slike rom lukkes etter bruk
 - Utebelysning skal slås av der dette er mulig uten at det innebærer en vesentlig ulempe

Varmt vann

Forbruk av varmt vann utgjør en vesentlig andel av energiforbruket i mange offentlige bygg. Viktige tiltak er:

- Temperatur i varmtvannsberedere skal ha en minimumstemperatur på 70°C, men helst ikke over dette.
- Forhåndsinnstilt temperatur på vannet i dusjanleggene til idrettshaller, svømmehaller og gymsaler reduseres fra 35°C til 32°C
- Det oppfordres til korte dusjer
- Det lages enkle vannbestandige informasjonsark i offentlige garderober med informasjon om begrensning på temperatur i dusjanlegg samt oppfordring til å ta korte dusjer

Bassenger

Asker kommune har flere bassenger.

Bassengtemperaturer og dusjtemperatur kan senkes noe uten at dette går ut over tilbudet:

- Hovedbasseng reduseres fra 28°C til 27°C
- Barnebasseng og opplæringsbasseng bør holde 32°C og 33°C som i dag
- Kaldkulper uten kjøling holdes åpne
- Dusjer har en forhåndsinnstilt temperatur på 35°C og senkes til rundt 32°C

Ishallene – forkortet sesong

Varner arena islegges fra primo august til medio april. Istid utover dette gjøres mot selvkost av bruker. Askerhallen islegges fra medio august til ut mars.

Holmen ishall islegges iht. avtalen med 7,5 mnd. Sommerstengning må ivaretas av hensyn til inneklime i hallen (ref. FSK-sak 211/22).

Gjennom dette isleggingsprogrammet ivaretas sluttspillet for A-lagskamper og barneidretten.

Risenga kunstis

Kunstisbanen islegges normalt senest 15.11. med forbehold om at døgnmiddeltemperaturen er under 2 grader og at langtidsværmelding peker i samme retning. Snøvær kan også påvirke isleggingstidspunkt.

Tiltakene knyttet til **gatevarmeanlegget** i Asker sentrum og slukking av **veilys** vil ikke bli iverksatt.

Langsiktige energisparetiltak

Solceller

Asker kommune har solcelleanlegg på 6 bygg. Solceller vurderes i alle nybygg- og totalrehabiliteringsprosjekter. For eksisterende bygg kan dette vurderes, men det er andre tiltak som er mer lønnsomme (eks. varmepumper). Solceller kan ettermonteres på bygg, men det bør i forkant gjennomføres en kartlegging av solcellepotensiale for utvalgte/større formålsbygg basert på tilstand,

orientering/solforhold og planlagt vedlikehold av tak samt lønnsomhet. Nytt EU-krav antas å komme på noe sikt.

Pågående energiprosjekter

Det pågår arbeid med utskiftning av ventilasjonsanlegg på Risenga svømmehall der besparelsen forventes å være betydelig. På Bråset bo- og behandlingssenter rehabiliteres varmeanlegget med ny varmepumpe og utvidelse av brønnpark. Her estimeres besparelsen til 1,6 GWh.

Det er påbegynt to energirehabiliteringsprosjekter i 2022 som er planlagt slutført i 2023. Prosjektene er basert på allerede kjente behov og utføres på Vollen og Vettre skoler. Her skal varmeanleggene oppgraderes med nye varmepumper. Prosjektene estimeres for å gi en samlet årlig besparelse på 608 000 kWh.

Det jobbes med videreutvikling av kommunens energioppfølgingssystem for å få bedre oversikt, oppfølging og kontroll på energiforbruket i kommunale bygg. Det skal gjennomføres energikartlegging av kommunes bygningsmasse for å utforme en langsiktig plan for gjennomføring av lønnsomme energirehabiliteringsprosjekter.

Saksframlegg

Arkivsak
23/20326-1

Saksbehandler
Per Steine

Behandles av
Formannskapet

Møtedato
21.11.2023

Midlertidig avtale med Frisk Asker Hockey om leie og bruk av Varner arena

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune godkjenner kommunedirektørens forslag til vedlagte kortsiktige avtale om endrede husleieinnbetalinger og utsettelse av krav i forbindelse med kjøp av utstyr.
2. Kommunedirektøren kommer tilbake med forslag til ny langsiktig leiekontrakt og kontrakt for nedbetaling av utstyr innen 31.3.2024.

1. Sammendrag og konklusjon

I forbindelse med at Asker kommune bygde ny ishockeyhall (nå Varner arena), ble det inngått leiekontrakt og 2 avtaler om nedbetaling av utstyr med Fisk Asker IF (FA) som til sammen koster klubben ca.4,5 mill. kroner årlig.

Varner arena ble tatt i bruk 2022, og i 2023 sviktet en del av markedet som FA hadde basert inntektene sine på.

Økonomien er nå svært anstrengt. Dersom FA skal beholde lisensen for spill i elitedivisjonen, må klubben avgi positivt regnskap til Norges Ishockeyforbundet innen 31.11.23.

Kommunedirektøren har vurdert situasjonen og kommet frem til en midlertidig avtale som på kort sikt vil gjøre FA solvent, slik at plassen i eliteserien beholdes. Forslaget inkluderer i korte trekk ingen ettergivelse av våre krav, men en utsettelse. Denne

avtalen kommer i stedet for dagens husleie- og nedbetalingsavtaler og termineres til 31.3.2024.

Forslag til kortsiktig avtale ligger vedlagt. Det forutsettes at den ikke bryter med EØS-reglene om offentlig støtte.

Frisk Asker kan ikke over tid leve med inngåtte langsiktige avtaler. Kostnadene er for høye sett i forhold til mulighetene for inntjening. Kommunedirektøren mener derfor at det er nødvendig med nye langsiktige avtaler som avløser dagens leieavtale og nedbetalingsavtaler, og foreslår at det innen 31.3.2024 legges frem forslag til nye langsiktige avtaler.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Vårner Arena sto ferdig til ishockeysesongen 2022/23. Asker kommune eier arenaen og var byggherre. Arenaen er på 18 840m² inkludert parkeringskjeller til 180 biler. Kostnaden var 563 mill. eks. mva. I tillegg til isflate huser arenaen blant annet eksklusivt leieareal til FA, Frisk Askers aldersbestemte lag og Asker kunstløpklubb.

Status

FA leier 3 550 m² og leiekontrakten er på 1,7 mill. kroner årlig i tillegg til felleskostnader, strøm, egne kostnader og låneavtale med Asker kommune.

Samlet gir dagens avtaler FA utgifter på ca. 4,5 mill. kroner. I tillegg kommer kostnader til drift, lønn mm.

Inntektene til FA er basert på sponsorinntekter, salg av arenavn, billettinntekter, inntekter fra restaurant og kafe og salg av effekter mm. I forhold til budsjett har inntektene sviktet med ca. 3,5 mill. kroner.

Det er med andre ord ikke grunnlag for sunn økonomi i 2023 og heller ikke i 2024 om nåværende makrobilde og driftsutgifter er som i dag.

Grunnlag for Frisk Askers deltagelse i eliteserien

Grunnlaget for klubbens eksistens i eliteserien er rapportering av balanse og resultat for 2 siste kalenderår. Gitt dagens situasjon, indikerer prognosen at FA risikerer at lisensen inndras og klubben rykker ned 2 divisjoner, og/eller bøter og poengtrekk.

Kommunedirektøren foreslår derfor at det inngås en kortsiktig avtale som bidrar til at FA kan levere et resultat som gjør at de blir værende i eliteserien, og at det innen 31.3.2024 avtales en langsiktig avtale som begge parter kan leve med.

Kortsiktig avtale

Den kortsiktige avtalen skal virke inntil nye langsiktige avtaler er avtalt og inkluderer utsettelse av fakturaer knyttet til leieforholdet og kjøp av utstyr.

Husleieavtale

Når det gjelder husleieavtalen, vil alle krav bestå, men tidspunktet for forfall skyves fremover. I hovedsak betyr dette at forfalt husleie for 2022 og første halvdel av 2023 betales innen 31.12.2023, og resterende husleie for 2023 fordeles til 2024.

Nedbetaling av utstyr

Krav med hjemmel i avtaler om nedbetaling av utstyr bortfaller og ny avtale om nedbetaling etableres innen 31.3.2024.

I tillegg til ovennevnte er det et viktig punkt 4 i avtalen at

Dersom partene ikke kommer til enighet om ny langsiktig avtale som trer i stedet for betalingsvilkårene i Avtalene, skal alle pengekrav som er forfalt og ikke er innfridd med hjemmel i Avtalene, forfalle til betaling 31.7.2024. Partenes kontraktsposisjoner slik de er i dag opprettholdes.

Med andre ord består alle våre krav fra inngåtte avtaler.

Avtalen vil for det første medføre at FA beholder sin plass i eliteserien. I tillegg vil den medføre at FA og Asker kommune får tid til å se om det er et grunnlag for å gjøre nye langsiktige avtaler.

Langsiktig ordning

Kommunedirektøren ser at forholdene rundt dagens avtaler er komplekse og at nye avtaler berører mange temaer. Viktige forhold å få klarlagt i avtalene, er

- enighet og forståelse av hva Varner arena kan /skal brukes til
- et økonomisk forhold som begge kan leve med over tid
- avklare om det har vært mangler og i tilfellet hvilke
- og å være tydelige og presise i vilkårene.

Grunnlaget for en ny avtale må være at den er balansert, at den ivaretar likhetsprinsippet og at Askermodellen for den frivillige idretten ivaretas.

Kommunedirektøren mener at forhandlingene må foretas med full innsikt i regnskap, dvs. åpen bok-prinsippet.

Avtalen planlegges ferdig forhandlet i løpet av februar 2024 slik at den kan legges frem for formannskapet 28. mars 2024.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Det er viktig at Frisk Asker IF har en stabil økonomisk plattform. Frisk Asker er et idrettslag med over 1200 medlemmer og det vil ramme hardt om Frisk Asker Hockey ikke klarer forpliktelsene.

Når det gjelder økonomi, er utgangspunktet er at klubbens virksomhet ikke har en bedriftsøkonomiske målsetning, men den kommersielle virksomhet anses som en nødvendighet for å understøtte klubbens sportslige satsing og samfunnsansvar.

4. Tidligere behandling

Saken har ikke vært behandlet tidligere.

5. Kommunedirektørens vurdering

Frisk Asker IF er en viktig aktør i Askersamfunnet og klubben har over 1200 medlemmer. Kommunedirektøren ser at det er nødvendig med en kortsiktig avtale for at FA Hockey skal beholde sin plass i elitedivisjonen og at det gis tid til å fremforhandle en god, balansert langsiktig avtale. De makroøkonomiske forholdene er endret siden inngåelse av leiekontraktene, og i tillegg har driften av kafe og restaurant vært tung og kostbar.

Det må imidlertid legges vekt på at FA ikke mottar særfordeler. Avtalen er derfor kun utsettelse av krav og ikke ettergivelse.

Dersom det kommer i stand en langsiktig avtale, mener kommunedirektøren at den må fremforhandles under prinsippet om Åpen bok. Den må ivareta grunnleggende likhetsprinsipp, ivareta Askermodellen og gi et balansert forhold mellom krav til FA og muligheten til å leve med de økonomiske kravene.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Kortsiktig avtale
Varner arena-Avtale om finansiering-leie av utstyr, signert

Avtale om leie, bruk, drift og vedlikehold av AV-utstyr
Leieavtale mellom IF Frisk Asker Hockey og Asker kommune - Risenga ishall

Saksprotokoll

Arivsak
23/20326

Saksbehandler
Per Steine

Behandlet av
1 Formannskapet

Møtedato
21.11.2023

Saksnr.
182/23

Midlertidig avtale med Frisk Asker Hockey om leie og bruk av Varner arena

Formannskapet har behandlet saken i møte 21.11.2023 sak 182/23

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Ander Nordmo (SV) fremmet følgende protokolltilførsel:

«Undertegnede representant, under sterk tvil, støtter kommunedirektørens forslag til vedtak, men vil bemerke at det i utgangspunktet ikke er en kommunal oppgave å sikre spill i eliteserien. Behandlingen vi i dag gir Frisk Asker må vi huske på når andre aktører med økonomiske problemer trenger utsettelse av kommunalhusleie.»

Hanne Lisa Matt (MDG) sluttet seg til protokolltilførselen.

Vedtak

1. Asker kommune godkjenner kommunedirektørens forslag til vedlagte kortsiktige avtale om endrede husleieinnbetalinger og utsettelse av krav i forbindelse med kjøp av utstyr.
2. Kommunedirektøren kommer tilbake med forslag til ny langsiktig leiekontrakt og kontrakt for nedbetaling av utstyr innen 31.3.2024.

Avtale mellom Asker Kommune og Frisk Asker IF (heretter kalt Partene) om betaling av husleie og nedbetaling av utstyr.

1. Bakgrunn

Partene har tidligere inngått husleieavtale for leie av arealer i Varner arena, datert 8.10.2021 og avtaler om nedbetaling av AV-utstyr, datert 10. september 2021 og nedbetaling av utstyr som var nødvendig for Frisk Askers bruk av arenaen datert 9. februar 2022. Avtalene benevnes etter dette som Avtalene.

Som følge av utilstrekkelig likviditet og utfordringer knyttet til oppstart i ny hall, inngås det med dette følgende avtale:

2. Husleiekraav

Husleien for 2023 skal utgjøre kr. 850.269,- (ex mva)

Minimumsleien for 2024 skal utgjøre 2.100.269,- (ex mva) inflasjonsjusteres i hht husleieavtalen. Forfall på husleiefaktura for Q1 2024 skal være 31.3.2024.

Forfalt og ikke betalt husleie for 2022 og 2023, skal betales innen 31.12.2023.

Avregning av felleskostnader for 2022 og 2023 forfaller til betaling 31.3.2024

Andre forfalte fakturaer med hjemmel i husleieavtalen krediteres.

3. Nedbetaling av utstyr

Fakturering av avtaler om nedbetaling av utstyr bortfaller. Partene søker å etablere ny avtale med oppstart 31.7.2024 som omfatter samme utstyr.

4. Krav om husleie og nedbetaling av utstyr dersom nye langsiktige avtaler ikke avtales

Dersom partene ikke kommer til enighet om ny langsiktig avtale som trer i stedet for betalingsvilkårene i Avtalene, skal alle pengekrav som er forfalt og ikke er innfridd med hjemmel i Avtalene, forfalle til betaling 31.7.2024. Partenes kontraktsposisjoner slik de er i dag opprettholdes.

5. Forholdet til regelverket om offentlig støtte

Denne avtalen er vurdert å være i samsvar med regelverket om offentlig støtte. Dersom det likevel skulle vise seg at avtalen er i strid med dette regelverket, skal partene forhandle og bli enig om en justering av avtalen slik at regelverket blir overholdt.

For Frisk Asker IF

For Asker kommune

AVTALE

mellom

Asker kommune v/Prosjekt og utvikling og Frisk Asker IF

om

Varner Arena-finansiering, leie, bruk, drift og vedlikehold av div. utstyr og installasjoner

1. Bakgrunn

Varner Arena er ferdigstilt og overtatt av Asker kommune. Prosjektet er gjennomført som en totalentreprise med samspill. Det gjenstår noe arbeider knyttet til innredning og møblering av hallen. Asker kommune («AK») er byggherre for prosjektet og Frisk Asker IF («FA») er leietaker for deler av anlegget (A-lags garderobe, styrketreningsrom og kommersielle lokaler). Leieavtale er inngått.

Det er tidligere inngått en avtale på AV-utstyr som ikke var en del av leveransen til entreprenør, og som det ved politisk behandling av investeringsbevilgning for hallen, var forutsatt at FA skulle bekoste. Avtale om AV-utstyr ble behandlet og godkjent i formannskapet 26.10.2021. I samme sak var det forutsatt at kommundirektøren skulle legge frem en tilsvarende avtale på annet utstyr og installasjoner i hallen der FA har investeringsansvaret. Dette omfattes av denne avtalen og investeringene som inngår i avtalen er gitt i **BILAG 1**. Estimert totalsum er ca. 10.6 millioner kroner eks. MVA. Totalsum kan variere noe fra estimatet da enkelte av summene ikke er endelige. Det tas også forbehold om justering av totalsum grunnet evt. utglemte elementer som fanges opp ifm. sluttoppgjør med entreprenør, evt. senere.

2. Leie, bruk, drift og vedlikehold av utstyr og installasjoner angitt i bilag 1

FA skal ha rett til å bruke og disponere utstyret angitt i **BILAG 1** mot å betale årlig leie.

Leien skal tilsvare AKs faktiske utgifter til investering og montering av utstyret og skal nedbetales over en periode på 15 år, og basert på en rente tilsvarende NIBOR + 1 %. Renten justeres 15. september hvert år. Startrente ved avtalens inngåelse er følgelig 2.15 %.

Alle kostnader knyttet til leveranse og montasje skal inngå i beregning av renter og avdrag. Dette omfatter bl.a. (liste er ikke uttømmende):

- Påslagsprosent for entreprenør (Backe Stor Oslo)
- Leveranseoppfølging (alle fagområder)
- Riggkostnader
- Evt. utbedring av skader ved montasje

FA har drifts og vedlikeholdsansvar for utstyr og installasjoner som angitt i bilag 1.

Øvrige brukere av hallen skal ha rett til å bruke utstyr og installasjoner der dette er tilgjengelig fra fellesarealene. Et eksempel på dette er at breddeidretten ved breddearrangement skal ha tilgang på utstyr og installasjoner i kommunale kiosker som inngår i avtalen. I disse tilfellene skal bruksrett for breddeidretten være vederlagsfri.

Asker, 9. februar 2022

Asker kommune – dir. Samfunnstjenester

Frisk Asker IF v/styreleder

Bilag

1. Bilag 1 – Utstyr og investeringer omfattet av avtalen (FA ansvar)

Bilag 1 – Oversikt investeringer som inngår i avtalen

BILAG 1

Tilbakebetalingsavtale Frisk Asker- Utstyr og investeringer omfattet av avtalen		
	Beskrivelse fargekode	Farge
	Endelig sum	
	Antatt sum(justeres)	

1. Endringer infrastruktur og tilpasninger kiosker/barer		
EM 24	Prekabling TV-produksjon - Frisk Asker kamper	499 710
EM 40	Brukertilpasninger elektro rev2	173 724
EM 61	Multimedieløsninger for FA rev2, data og stikk	448 918
EM 64	Storkjøkken rev3, teknisk infrastruktur forberedelse	121 713
EM 65	Kiosker og barer rev2, teknisk infrastruktur forberedelse	866 078
E48	Brukerendringer ARK	39 639
E53	Ekstra tribunestoler	168 024
E19	Brukertilpasninger (urinal, slukrenner, klargjøring minikjøkken lounge)	97 590
	sum	2 415 395

2. Ferdigstillelse klubblokale		2 000 000
	sum	2 000 000

3. Utstyr mat og drikke		
	Kontrakt storkjøkken Berg & Dahl - Oslo storkjøkkensenter	4 845 732
	Flytting av bar og bygging av cafédisk	115 000
EM 176	Elektrotilpasninger Storkjøkken, kiosker, barer	279 208
	Rørleggerarbeider Storkjøkken, kiosker, barer	120 000
	sum	5 359 940

4. A-lags garderobe tilpasninger		
	Møblering i Frisk Asker områder, kostnad ut over møbleringsavtale med kommunen i leieavtale (1,7MNOK bekostet av AK) . Frisk Asker bekoster impregnering, innredning A-lagsgarderobe, og sittegruppe sportsbar selv.	27 119
	sum	27 119

5. Innholdsutvikling, igangsetting		
E109	Lydanlegg ekstra høyttalere	482 196
	sum	482 196

6. Uforutsett / Usikkerhetsavsetning		400 000
--------------------------------------	--	---------

Totalt omfang FA-investeringer tilbakebetalingsavtale pkt 1.-6.	10 630 412
--	-------------------

87

AVTALE

mellom

Asker kommune v/Prosjekt og utvikling og Frisk Asker IF

om

AV-utstyr i Risenga ishall

1. Bakgrunn

Risenga ishall er under bygging og gjennomføres som en totalentreprise med samspill. Total entreprisekostnad for hallen er ca 380 millioner kroner eks mva, uten endringer. Hallen skal stå ferdig ved årsskifte 2021/2022. Asker kommune («AK») er byggherre for prosjektet og Frisk Asker IF («FA») blir leietaker for deler av anlegget (A-lags garderobe, styrketreningsrom og kommersielle lokaler). Endelig leieavtale er ikke inngått, men det er inngått intensjonsavtale om hvilke prinsipper som skal legges til grunn ved bruk og leie av hallen. FA er representert i styringsgruppen for prosjektet, der det gjennomføres månedlige møter.

AV-utstyr (kubemmm) er ikke en del av leveransen til entreprenør, og ved politisk behandling av investeringsbevilgning for hallen var det forutsatt at FA bekostet dette utstyret.

I mai 2020 mottok styringsgruppen en henvendelse fra FA. I henvendelsen ble det informert om at styret i FA har besluttet å utsette alle investeringer til koronakrisen er over. FA foreslo at AK finansierer hele eller deler av investeringen FA er ansvarlige for på kort sikt, noe som ble gjort for elementer som måtte bestilles umiddelbart for å holde fremdriften (bl.a. tilpasninger for kiosker og barer).

FA inngikk intensjonsavtale om kjøp av AV-utstyr med Audiens Norge AS 16. april 2021, basert på forutgående konkurranse med til sammen fire ulike tilbydere. Vår/sommer 2021 ble det avklart at FA ikke har finansiering til å gjennomføre denne avtalen.

På denne bakgrunn har AK og FA blitt enige om punktene i denne avtalen.

2. Investering og montering av AV-utstyr

Som eier av Risenga Ishall foretar AK bestilling av AV-utstyr fra entreprenør, i samsvar med tilbudsgrunnlag datert 20.12.20 og tilbud fra Audiens AS fra 04.02.21, med tilleggsinformasjon datert 26.02.21 og justering av 09.09.21.

FA skal bistå entreprenør ved dennes kontraktsinngåelse med Audiens, herunder eventuelle tilpasninger i leveransen tilpasset planlagt bruk i hallen.

3. Leie, bruk, drift og vedlikehold av AV-utstyret

FA skal ha rett til å bruke og disponere AV-utstyret mot å betale årlig leie.

Leien skal tilsvare AKs faktiske utgifter til investering og montering av AV-utstyret og skal nedbetales over en periode på 15 år, og basert på en rente tilsvarende NIBOR + 1 %.

Startrenten ved avtalens inngåelse er følgelig 1,5 %.

Alle kostnader knyttet til AV-leveranse og montasje skal inngå i beregning av renter og avdrag. Dette omfatter bl.a. (liste er ikke uttømmende):

- Påslagsprosent for BSO
- Leveranseoppfølging (alle fagområder) som ikke dekkes av avtale med Audiens
- Byggeplassoppfølging (alle fagområder) som ikke dekkes av avtale med Audiens
- Kostnader knyttet til evt. endringer fra Audiens
- Riggkostnader
- Evt. utbedring av skader ved montasje

FA har drifts og vedlikeholdsansvar for AV-system. FA er ansvarlig for grensesnittet mellom AV-systemet og øvrig anlegg i hallen.

Øvrige brukere av hallen skal ha rett til å bruke AV-utstyret, med mindre FA har saklig grunn for å nekte. I den grad FA må bistå med personell knyttet til driften, skal FA ha rett til å fakturere bruker direkte.

Asker, 10. september 2021

Asker kommune – dir. Samfunnstjenester

Frisk/Asker IF v/styreleder

Leieavtale

Risenga Ishall

Mellom Frisk Asker og Asker kommune

Type lokaler:

- Forretningslokale for salg av varer/tjenester
 - Restaurant og Kafé
 - Sportsbar og kiosk
- Styrkerom og garderobeområde
 - Klubblokaler
 - Supporter shop
 - Lager
- Konferanse og kontorlokaler
 - VIP-arealer
 - Sosialt rom

STANDARD LEIEAVTALE FOR HANDELSLOKALER (UTENFOR KJØPESENTER)
(NYE/REHABILITERTE LOKALER)

1. utgave 01/19

1. UTLEIER

- 1.1 Navn/Firma: Asker Kommune (Utleier)
- 1.2 Fødsels- eller organisasjonsnummer 920 125 298

2. LEIETAKER

- 2.1 Navn/Firma: IF Frisk Asker Hockey (Leietaker)
- 2.2 Fødsels- eller organisasjonsnummer 971 244 046

3. EIENDOMMEN

- 3.1 Adresse Risenga ishall, Bleikerveien 71
- 3.2 Gnr. 55 bnr. 338 og 347 i Asker kommune, 1387 Asker

4. LEIEOBJEKTET

- 4.1 Leieobjektet består av arealer til Leietakers eksklusive bruk (Eksklusivt Areal), en forholdsmessig andel av Eiendommens fellesareal og tekniske rom (Fellesareal) og (Internarealer). Eksklusivt Areal, er vist i Bilag 2 (Arealoppsett) og Bilag 3.1 – 3.5 (Tegninger). Leieobjektet skal være i henhold til avtalt kravspesifikasjon, Bilag 4.
- 4.2 Eksklusivt Areal samt andel av Fellesareal og Internareal utgjør totalt 3.553 kvm BTA (Leieobjektet). Av dette utgjør Eksklusivt Areal 2.550 kvm BTA. Leieobjektet inkluderer ikke parkeringsplasser. Leietaker inngår en dialog om leiebetingelser om parkering med Samferdsel.
- 4.3 Alle arealer er oppgitt etter NS 3940:2012. Eventuelle feil i arealangivelsene gir ikke rett til å kreve Leien justert, og medfører heller ikke noen endring av denne

leieavtalens øvrige bestemmelser.

5. LEIETAKERS VIRKSOMHET

5.1 Leieobjektet må kun benyttes til følgende:

Forretningslokale for salg av varer/tjenester, restaurant, kafé, sportsbar og kiosk, garderobeområde, styrkerom, klubblokaler, supporter shop, lager, konferanse, kontor, VIP-losjer, VIP-lounge, sosialt rom, selskapslokale og virksomhet som står i naturlig forbindelse med dette basert på en tidsmessig utvikling. Leieobjektet kan også benyttes til servering i de arealer som er tilrettelagt for dette. Leieobjektet består av, se Bilag 2 og 3.1-3.5.

5.2 Endring av virksomheten eller konseptet i Leieobjektet, herunder drift av annen, virksomhet, er ikke tillatt uten Utleiers skriftlige forhåndssamtykke. Samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn. Økt avgiftsmessig belastning for Utleier som følge av Leietakers endrede virksomhet skal anses som saklig grunn, med mindre Leietaker forplikter seg til å holde Utleier skadesløs for Utleiers tap og kostnader i samsvar med punkt 10 og stiller en – etter Utleiers oppfatning – tilfredsstillende sikkerhet for sine forpliktelser. Videre skal opprettholdelse av Eiendommens virksomhetsprofil/-virksomhetssammensetning anses som saklig grunn.

6. OVERTAKELSE/MELDING OM MANGLER

6.1 Leieobjektet overtas i henhold til punkt 4.1 ovenfor.

6.2 Utleier er ansvarlig for at lokalene er i samsvar med kravspesifikasjon angitt i Bilag 4. Leietaker har selv ansvaret for etterfølgende innredning slik at lokalene blir klare til leietakers bruk. Leietaker er videre selv ansvarlig for eventuelle krav til, eller godkjenninger av, Leieobjektet/virksomheten som ikke er av bygningsteknisk eller reguleringsmessig karakter.

6.3 I forbindelse med Overtakelse av Leieobjektet skal det foretas overtakelsesbefaring. Fra befaringen føres protokoll som undertegnes på stedet av begge parter. Skjema for overtakelsesprotokoll er vedlagt som Bilag 5.

6.4 Leietaker må gi skriftlig melding om skader og mangler mv. innen rimelig tid etter at Leietaker burde ha oppdaget dem. Forhold som Leietaker kjente til ved Overtakelse kan ikke senere gjøres gjeldende som mangel.

- 6.5 Ved Overtakelse skal Utleier gi Leietaker en innføring i bruk av teknisk utstyr/innretninger i Leieobjektet som skal benyttes av Leietaker. Videre skal Utleier ved Overtakelse fremlegge driftsmanualer/-instrukser for teknisk utstyr og innretninger i Leieobjektet. Leietaker skal i hele Leieperioden følge Utleiers til enhver tid gjeldende driftsmanualer/-instrukser.

7. LEIEPERIODEN

- 7.1 Leieforholdet løper i 20 år, regnet fra Leietakers overtakelse av leieobjektet, overtakelse forventes 01.01.2022 (Leieperioden), hvoretter leieforholdet opphører uten oppsigelse. Leieforholdet kan ikke sies opp i Leieperioden.
- 7.2 Leietaker har rett til å forlenge Leieperioden i 2 perioder på 10 år på samme vilkår som i denne leieavtalen. Dersom Leietaker ønsker å benytte sin rett, skal dette meddeles skriftlig til Utleier minst 12 måneder før utløpet av Leieperioden.
- 7.3 Fristen for å sende flyttingsoppfordring etter Leieperiodens utløp er seks måneder.
- 7.4 Hvis leietaker (Friske Asker A-lag) rykker ned 1 eller flere divisjoner, skal avtalen reforhandles.

8. LEIEN, FELLESKOSTNADENE MV.

- 8.1 Leien for Leieobjektet per år (Leien) utgjør det høyeste av Årsomsetningsleien og Minimumsleien. Minimumsleien utgjør NOK 1.250.000,- (eksklusive merverdiavgift) per år. Årsomsetningsleien utgjør 5% av brutto inntekt (eks. mva)

Ved omsetning i intervallet 45 – over millioner regnes 7,5 % omsetningsbasert leie av inntekt som overstiger 45 mnok.

Med brutto inntekt menes den totale omsetningen til leietaker ved bruk av de lokaler som inngår i leieavtalen, samt øvrig bruk av innvendige og utvendige arealer i Risenga Ishall. Bilag 8 angir forventet omsetning og illustrerer de inntekter som er ment å inngå i definisjonen av brutto inntekt. Oppregningen er imidlertid ikke uttømmende, og andre inntekter som har sammenheng med bruk av lokalene vil derfor inngå i brutto inntekt.

Det gjøres unntak for inntekter knyttet til arenanavn, siden det skal inntas i egen avtale.

Leien for foregående år avregnes innen 1. juni påfølgende år på grunnlag av revisorbekreftet omsetningsrapport som Leietaker skal sende Utleier innen 1. mai. Eventuell skyldig Leie basert på faktisk omsetning faktureres Leietaker omgående etter at avregning er foretatt.

Utleier kan be om spesifikasjoner og underliggende dokumentasjon for Leietakers omsetningsrapport. Utleier har rett til, for egen regning, å oppnevne en revisor eller en annen sakkyndig person som skal ha anledning til å gjennomgå grunnlaget for omsetningsrapporten.

- 8.2 1/4 av leien forfaller til betaling forskuddsvis den 1. i hvert kvartal med NOK 312.500,- første året (eksklusive merverdiavgift). Dersom foregående års Omsetningsleie var høyere enn minimumsleien, skal á konto Leie beregnes ut fra foregående års Omsetningsleie.
- 8.3 I tillegg til Leien betaler Leietaker en fast felleskostnad. Eksempler på kostnader som inngår i Felleskostnadene er inntatt i Bilag 6.
- 8.4 Ved kontraktsinngåelsen er Felleskostnadene NOK 50.000,- per kvartal (eks. mva). Årlig felleskostnad er begrenset oppad til NOK 200.000,- som KPI reguleres årlig, jf. punkt 9.
- 8.5 Utleier utsteder faktura til Leietaker med slikt innhold som er påkrevd i henhold til gjeldende regelverk, og med opplysninger om Utleiers kontonummer for betaling av Leien og Felleskostnadene. Betaling anses ikke skjedd før beløpet er mottatt på Utleiers konto.
- 8.6 Utleier kan overlate driften av Eiendommen og fakturering av Felleskostnadene til et driftsselskap. Utleier er uansett ansvarlig overfor Leietaker for oppfyllelsen av sine forpliktelser til drift av Eiendommen i henhold til denne leieavtalen.
- 8.7 Direkte og for egen regning betaler Leietaker rengjøring av Eksklusivt Areal (herunder innvendig vask av vinduer) og vaktmestertjenester for egen bruk. For det tilfelle at det er installert egen energimåler skal Leietaker direkte og for egen regning også betale energi til Eksklusivt Areal. Dersom egen måler ikke er installert, skal energi til Eksklusivt Areal bli fordelt av utleier, som faktureres sammen med husleien, jf. punkt 8.3-8.6 ovenfor, med mindre annet er avtalt mellom partene.
- 8.8 Dersom utleie av eiendom i Leieperioden blir belagt med nye særlige skatter og/eller

avgifter, skal Leietaker betale sin forholdsmessige del som en del av Felleskostnadene. Eiendomsskatt inngår som en del av Felleskostnadene.

- 8.9 Ved forsinket betaling av Leien og/eller andel Felleskostnader, svares forsinkelsesrente i henhold til lov av 17. desember 1976 nr. 100 eller lov som trer i stedet for denne. Utleier har rett til å kreve gebyr ved purring

9. LEIEREGULERING

- 9.1 Minimumsleien og tak på felleskostnader reguleres årlig hver 1. januar, i samsvar med eventuelle endringer i Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks, eller, hvis denne blir opphevet, annen tilsvarende offentlig indeks. Dog skal Minimumsleien ikke kunne reguleres under den Minimumsleien som ble avtalt på kontraktstidspunktet.
- 9.2 Opprinnelig kontraktsindeks er indeksen for november 2021. Leieregulering baseres på utviklingen fra opprinnelig kontraktsindeks til siste kjente indeks på regulerings-tidspunktet. Første regulering skjer 1. januar 2023.
- 9.3 Leietaker er med dette gitt varsel om at årlig leieregulering vil finne sted.
- 9.4 Ved offentlig inngrep (prisstopp o.l.) som begrenser den leie Utleier ellers kunne tatt etter denne leieavtalen, skal den regulerte Leien/Minimumsleien løpe fra det tidspunkt og i den utstrekning det måtte være lovlig adgang til det.

10. MERVERDIAVGIFT

- 10.1 Partene har per kontraktssignering forutsatt at hele Leieobjektet skal omfattes av Utleiers frivillige registrering i Merverdiavgiftsregisteret.
- 10.2 I den utstrekning Leieobjektet skal omfattes av Utleiers registrering i henhold til punkt 10.1, innestår Leietaker for at vilkårene for registrering er oppfylt fra tidspunkt for kontraktssignering og i hele Leieperioden.
- 10.3 Utleier har rett til å legge merverdiavgift med den til enhver tid gjeldende sats på Leien, Felleskostnadene og eventuelle andre kostnader knyttet til arealer som skal omfattes av Utleiers registrering i henhold til punkt 10.1. Det samme gjelder for arealer som måtte bli omfattet av Utleiers registrering som følge av at registrering for utleie blir pålagt ved lov.

- 10.4 Dersom Leietaker i samsvar med punkt 24 har fått samtykke til fremleie av arealer som skal omfattes av Utleiers registrering i henhold til punkt 10.1, og de fremleide arealene fortsatt kan omfattes av Utleiers registrering i Merverdiavgiftsregisteret, skal Leietaker som ikke er registrert i Merverdiavgiftsregisteret umiddelbart søke om frivillig registrering for fremleien. Hvis Leietaker allerede er registrert i Merverdiavgifts-registeret for annen virksomhet, skal Leietaker innta en bestemmelse i fremleieavtalen om at fremleieforholdet skal behandles som merverdiavgiftspliktig, samt utfakturere leievederlaget for fremleieforholdet med tillegg av merverdiavgift.
- 10.5 Leietaker skal umiddelbart gi Utleier opplysninger om forhold som kan medføre en endring i den avgiftsmessige status til hele eller deler av Leieobjektet. Leietaker skal også innen 14 dager skriftlig besvare Utleiers årlige leietakererklæringer om Leietakers bruk av Leieobjektet gjennom året og bygningsmessige tiltak foretatt på Leieobjektet av Leietaker. Leietaker skal også innhente tilsvarende dokumentasjon fra eventuelle fremleietakere.
- 10.6 Ved opphør av leieforholdet, uansett grunnlag, skal Leietaker og eventuelle fremleietakere beholde egne justeringsforpliktelser for bygningsmessige tiltak foretatt på Leieobjektet.
- 10.7 Leietaker skal holde Utleier skadesløs for ethvert tap Utleier måtte bli påført, herunder redusert fradragsrett og tilbakeføring/justering av fradragsført inngående merverdiavgift samt renter, tilleggsskatt og øvrige kostnader forbundet med slikt tap, som følge av regelendringer for Leietakers bruk/virksomhet eller Leietakers bruksendring, fremleie, selskapsmessige/organisatoriske endringer, formelle mangler eller forsømmelser o.l.
- Ved beregningen av Utleiers tap skal det tas hensyn til skattemessige konsekvenser for Utleier.
- 10.8 Eventuelle krav som følge av bestemmelsene i dette punkt 10 forfaller til betaling ved påkrav. Krav som følge av Utleiers plikt til tilbakeføring/nedjustering av fradragsført inngående merverdiavgift forfaller imidlertid til betaling tidligst 14 dager før forfall for Utleiers betalingsplikt til staten.

11. SIKKERHETSSTILLELSE

- 11.1 Leietaker skal ikke stille sikkerhet.

12. LEIETAKERS BRUK AV LEIEOBJEKTET

- 12.1 Leietaker skal behandle så vel Leieobjektet som Eiendommen for øvrig med tilbørlig aktsomhet. Leietaker er selv ansvarlig for å sikre Leieobjektet utover normale låssystemer.
- 12.2 Innenfor rammen av virksomheten beskrevet i punkt 5.1, skal Leietaker ha et generelt tilbud og vareutvalg som er tidsriktig for bransjen. Leietaker skal opprettholde høy bransje- og servicestandard.
- 12.3 Leietaker skal holde virksomheten åpen i vanlig drift innenfor de åpningstider utleier og leietaker har blitt enige om, Bilag 7.
- 12.4 Leietaker skal sette seg inn i og følge de offentligrettslige og privatrettslige regler som er eller måtte bli innført og som kommer til anvendelse på leieforholdet. Leietaker er i Leieperioden ansvarlig overfor alle offentlige myndigheter for at Leietakers bruk av Leieobjektet tilfredsstiller de til enhver tid gjeldende offentligrettslige krav.
- 12.5 Leietaker skal oppfylle og bekoste alle nye offentligrettslige (bygningstekniske og andre) krav til Leieobjektet som oppstår i Leieperioden som følge av Leietakers særlige bruk av Leieobjektet, herunder krav til universell utforming og krav fra arbeidstilsyn, helsemyndigheter, sivilforsvar, industri-vern, brannvern eller annen offentlig myndighet.
- 12.6 Leietaker skal på Utleiers forespørsel dokumentere at det foreligger et internkontrollsystem for Leietakers virksomhet som oppfyller de til enhver tid gjeldende krav.
- 12.7 Leieobjektet må ikke brukes på en måte som forringer Eiendommens omdømme eller utseende. Virksomheten i Leieobjektet må heller ikke sjenere andre leietakere eller naboer ved støv, støy, lukt, rystelse eller på annen måte. Røyking er ikke tillatt i Leieobjektet. Rom med vann- og/eller avløpsrør må holdes oppvarmet, slik at frysing unngås. Kostnadene ved utbedring og eventuell erstatning i forbindelse med disse forhold er Leietakers ansvar.
- 12.8 Avfall må legges i Eiendommens søppelkasser/kildesorteringssystem, med mindre det er avtalt at Leietaker selv skal ta hånd om søppel/kildesortering. Leietaker må selv fjerne avfall av ekstraordinær(t) omfang eller karakter for egen regning. I motsatt fall kan Utleier fjerne avfallet for Leietakers regning. All avfallshåndtering skal følge de til enhver tid gjeldende offentlige krav.

- 12.9 Leietaker kan ikke benytte Fellesareal til eget formål (for eksempel salg, oppslag, lagring o.l.) utenfor kamper og arrangementer/evenement. Under kamper har leietaker full bruksrett på fellesareal. Andre aktører skal ikke kunne utnytte fellesarealene kommersielt under kamper.

13. UTLEIERS ADGANG TIL EKSKLUSIVT AREAL

- 13.1 Leietaker skal gi Utleier adgang til Eksklusivt Areal i kontor-/forretningstid alle dager for ettersyn, reparasjon, vedlikehold, inspeksjon, taksering, endringsarbeid etc. Leietaker skal varsles med rimelig frist. I alle tilfeller der det anses nødvendig for å forebygge eller begrense skade på Eiendommen, har Utleier rett til å skaffe seg adgang til Eksklusivt Areal uten slikt varsel.

14. UTLEIERS VEDLIKEHOLDS- OG UTSKIFTINGSPLIKT

- 14.1 Utleier skal sørge for å bekoste alt utvendig bygningsmessig vedlikehold og utskifting av tekniske innretninger; slik som heiser, ventilasjonsanlegg, branntekniske anlegg, fyringsanlegg, solavskjermingsanlegg etc., når disse ikke lenger lar seg vedlikeholde på regningssvarende måte.
- 14.2 Utleier skal sørge for at Fellesareal og Eiendommens tekniske innretninger holdes i tilsvarende stand som ved Overtakelse, men slik at alminnelig slitasje må aksepteres av Leietaker. Utleier skal sørge for vedlikehold, drift og renhold av Fellesareal og utearealer. Kostnader etter dette punkt 14.2 skal dekkes som Felleskostnader i henhold til punkt 8.3, se også Bilag 6.
- 14.3 Utleiers arbeider skal foretas på en forskriftsmessig og håndverksmessig god måte.
- 14.4 Utleier har ikke ansvar for vedlikehold eller utskifting av innretninger anbrakt i Leieobjektet av Leietaker.
- 14.5 Leietaker har ikke krav på erstatning eller avslag i Leien ved avbrudd i forsyninger av vann, energi, luft etc., som ikke er vesentlige.
- 14.6 Utleier skal sørge for at Leieobjektet i Leieperioden er i samsvar med de for

Eiendommen/Leieobjektet gjeldende offentligrettslige bygningstekniske krav, med mindre annet følger av punkt 12 eller Leietakers vedlikeholdsplikt etter punkt 15.

15. LEIETAKERS VEDLIKEHOLDSPLIKT

- 15.1 Leietaker skal sørge for og bekoste innvendig vedlikehold av Eksklusivt Areal, herunder også ut- og innvendig vedlikehold av inngangsdører/porter til Eksklusivt Areal samt innvendig vedlikehold av vinduer med omramming. Vedlikeholdsplikten omfatter reparasjon (akutt vedlikehold) og periodisk vedlikehold, så som overflatebehandling av gulv, vegger og tak, nødvendig utskifting av for eksempel tapet, gulvbelegg o.l., utskifting av deler (pakninger med videre) og enkle reparasjoner av innretninger i Eksklusivt Areal, som synlige rør, ledninger og installasjoner for forsyning av og avløp for vann, varme, ventilasjon/kjøling, elektrisitet/IKT og hvitevarer.
- 15.2 Leietakers vedlikeholdsplikt omfatter også utbedring av skader etter innbrudd og/eller hærverk i Eksklusivt Areal; herunder skader på vinduer, karmen og inngangsdører/porter til Eksklusivt Areal. Knuste ruter må straks erstattes med nye. Skyldes ødeleggelser på leietakers areal annen utleie av hallen, skal utleier dekke disse utbedringskostnadene.
- 15.3 Leietaker skal sørge for å bekoste reparasjon og vedlikehold av de skilt etc. som Utleier har gitt tillatelse til å sette opp i henhold til punkt 17.
- 15.4 Leietaker skal sørge for å bekoste drift og vedlikehold av fett-/oljeutskiller eller lignende innretninger dersom Leietakers virksomhet krever slike.
- 15.5 Leietakers arbeider skal foretas med vanlige vedlikeholdsintervaller og på en forskriftsmessig og håndverksmessig god måte.
- 15.6 Oppfyller ikke Leietaker sin vedlikeholdsplikt, er Utleier berettiget til, etter skriftlig varsel med 3 ukers oppfyllelsesfrist, å utføre vedlikeholdsarbeidene for Leietakers regning.

16. UTLEIERS ARBEIDER I LEIEOBJEKTET/EIENDOMMEN

- 16.1 Utleier kan foreta alle arbeider til Eiendommens/Leieobjektets vedlikehold eller fornyelse; herunder miljørelaterte tiltak. Utleier kan videre foreta ethvert endringsarbeid; herunder tilbygg, påbygg mv., utenfor Eksklusivt Areal. Endring av Fellesarealets areal og utforming kan bare foretas dersom endringene er mindre vesentlige. Leietaker skal medvirke til at ledninger, kanaler og rør etc. til andre deler av Eiendommen kan føres gjennom Eksklusivt Areal uten hinder av Leietakers innredning eller lignende.
- 16.2 Leietaker må finne seg i slike arbeider uten erstatning eller avslag i Leien, med mindre ulempene for Leietaker er vesentlige.
- 16.3 Leietaker skal varsles om alle arbeider etter dette punkt 16 med rimelig frist. Utleier skal påse at arbeidene blir til minst mulig sjenanse for Leietaker.

17. LEIETAKERS ENDRING AV LEIEOBJEKTET

- 17.1 Leietaker kan ikke foreta endringer i eller av Leieobjektet, uten Utleiers skriftlige forhåndssamtykke. Det samme gjelder dersom Leietaker ønsker økt kapasitet/forsyning av energi, vann, luft, avløp mv. i forhold til hva som var forutsatt for Leietakers bruk på kontraktstidspunktet. Leietakers anmodning om samtykke skal besvares av Utleier innen fire uker fra anmodning ble mottatt. Samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn. Dersom samtykke gis skal Utleier samtidig, dersom Leietaker krever det, skriftlig ta stilling til om Leietaker ved fraflytting helt eller delvis må tilbake stille de utførte endringene. Med mindre annet skriftlig avtales, skal alle Leietakers endringsarbeider tilbake stilles ved fraflytting.
- 17.2 Leietaker kan ikke sette opp virksomhetsskilt og solavskjerming uten Utleiers skriftlige forhåndssamtykke. Samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn. Størrelse, utforming og plassering skal være sedvanlig etter virksomhetens og Eiendommens art og karakter, og skal godkjennes av Utleier. Leietaker må bekoste sitt firmanavn påsatt felles anvisningsskilt etter nærmere avtale med Utleier.
- 17.3 Leietaker er ansvarlig for å innhente de nødvendige offentlige tillatelser og for øvrig oppfylle alle offentlige krav som gjelder for arbeider som utføres i henhold til dette punkt 17. Alle søknader skal godkjennes av Utleier. Ved ferdigstillelse av arbeidene skal dokumentasjon for arbeidene overleveres Utleier sammen med eventuelle offentlige godkjennelser.

18. FORSIKRING

- 18.1 Hver av partene holder sine eiendeler/interesser forsikret.
- 18.2 Utleier forsikrer Eiendommen.
- 18.3 Leietaker forsikrer egen innredning, fast og løst inventar, løsøre, maskiner, data, varer, driftstap/-avbrudd og eget ansvar. Leietaker forsikrer også dører og vinduer til Eksklusivt Areal.
- 18.4 Dersom Leietakers virksomhet medfører forhøyelse av Eiendommens forsikringspremier eller nye sikkerhetsforskrifter fra Utleiers forsikringselskap som innebærer investeringer, skal Leietaker dekke kostnadene. Leietaker skal melde til Utleier ethvert forhold og/eller endring i forhold ved virksomheten, som kan få følger for Eiendommens forsikringspremie.
- 18.5 Hver av partene kan kreve å få fremlagt den annen parts forsikringsavtale.

19. BRANN/DESTRUKSJON

- 19.1 Blir Leieobjektet ødelagt ved brann eller annen hendelig begivenhet kan Utleier erklære seg fri fra alle rettigheter og forpliktelser under leieavtalen.

20. UTLEIERS AVTALEBRUDD

- 20.1 Leietaker kan kreve avslag i Leien i henhold til husleieloven § 2-11 som følge av forsinkelse eller mangel. Hva gjelder mangel, forutsettes at mangelen ikke rettes av Utleier i henhold til bestemmelsene i husleieloven § 2-10. Leietaker må gi skriftlig melding om skader og mangler mv. innen rimelig tid etter at Leietaker burde ha oppdaget dem.
- 20.2 Leietaker kan kreve erstatning for direkte tap som følge av forsinkelse eller mangel i henhold til husleieloven § 2-13. Hva gjelder mangel, forutsettes at mangelen ikke rettes av Utleier i henhold til bestemmelsene i husleieloven § 2-10. Indirekte tap dekkes ikke. Erstatningen er i Leieperioden oppad begrenset til 12 måneders leie, med mindre Utleier har handlet forsettlig eller grovt uaktsomt. Ved eventuell forlengelse av Leieperioden gjelder en ny, tilsvarende begrensning for tap i forlengelsesperioden.

- 20.3 Leietaker har ikke rett til å holde tilbake leie til sikkerhet for de krav Leietaker har eller måtte få mot Utleier som følge av forsinkelse eller mangel.
- 20.4 Dersom Leietaker ønsker å påberope vedvarende eller gjentatt mislighold fra Utleiers side som grunnlag for heving, krever dette skriftlig forhåndsvarsling om at leieavtalen kan bli hevet dersom misligholdet ikke opphører. For øvrig gjelder husleieloven § 2-12.

21. LEIETAKERS AVTALEBRUDD/UTKASTELSE

- 21.1 Leietaker er erstatningsansvarlig for all skade som skyldes forsett eller uaktsomhet fra Leietaker selv eller folk i Leietakers tjeneste samt fremleietakere, kunder, leverandører, oppdragstakere og/eller andre personer som Leietaker har gitt adgang til Eiendommen. Erstatningsplikten omfatter også kostnader til utrydding/bekjempelse av skadedyr, utøy o.l.
- 21.2 Leietaker vedtar at tvangsfravikelse kan kreves hvis Leien eller avtalte tilleggsytelser ikke blir betalt, jf. tvangsfullbyrdelsesloven § 13-2 tredje ledd (a). Leietaker vedtar at tvangsfravikelse kan kreves når Leieperioden er løpt ut, jf. tvangsfullbyrdelsesloven § 13-2 tredje ledd (b).
- 21.3 Ved vesentlig mislighold av leieavtalen kan Utleier heve denne, og Leietaker skal da straks fraflytte Leieobjektet. Bestemmelsen i punkt 20.4 gjelder tilsvarende ved heving fra Utleier.
- 21.4 Dersom Leietaker blir kastet ut eller flytter etter krav fra Utleier pga. mislighold eller fraviker Leieobjektet som følge av konkurs, skal Leietaker betale Leien og andel Felleskostnader for den tid som måtte være igjen av Leieperioden. Betalingsplikten gjelder bare i den utstrekning Utleier ikke får dekket sitt tap gjennom annen utleie av Leieobjektet. Leietaker må også betale de omkostninger som utkastelse, søksmål og rydding/rengjøring av Leieobjektet fører med seg. Det samme gjelder eventuelle kostnader til tilbakestilling av Leietakers arbeider og kostnader til ny utleie

22. FRAFLYTTING

- 22.1 Ved fraflytting skal Utleier umiddelbart gis adgang til Eksklusivt Areal.

- 22.2 Ved fraflytting skal Leietaker tilbakelevere Leieobjektet ryddet, rengjort, med hele vindusruter og for øvrig i kontrakts- og håndverksmessig godt vedlikeholdt stand og med samtlige nøkler/adgangskort. Dersom vedlikeholdsplikten etter punkt 15 er oppfylt med alminnelige intervaller i Leieperioden, aksepterer Utleier normalt slit og elde frem til fraflytting. For endringer foretatt av Leietaker i Leieperioden, gjelder reguleringen i punkt 17.
- 22.3 Utleier kan utbedre mangler som Leietaker ikke har utbedret, for Leietakers regning. Dersom Utleier ikke gjennomfører slik utbedring, skal Leietaker likevel kompensere Utleier for de dokumenterbare mer kostnader som skyldes Leietakers manglende utbedring.
- 22.4 I god tid før utløpet av Leieperioden skal det avholdes en felles befarings mellom Leietaker og Utleier for å avtale eventuelle nødvendige arbeider som skal utføres for å bringe Leieobjektet i den stand det skal være ved fraflytting.
- 22.5 Utleier har i de siste 12 måneder før fraflytting rett til å sette opp skilt på fasaden med informasjon om at Leieobjektet blir ledig. I samme periode skal Leietaker, etter forhåndsvarsel, gi leiesøkende adgang til Eksklusivt Areal 3 dager per uke i alminnelig kontor/forretningstid.
- 22.6 Leietaker skal senest siste dag i Leieperioden på egen bekostning fjerne sine eiendeler. Eiendeler som ikke fjernes skal anses etterlatt, og tilfaller Utleier. Utleier kan kaste eller fjerne søppel og eiendeler som Leietaker har etterlatt, for Leietakers regning.
- 22.7 Leietaker kan ikke markere/annonserer opphørssalg uten skriftlig samtykke fra Utleier. Samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn.

23. TINGLYSING/PANTSETTELSE

- 23.1 Leieavtalen kan ikke tinglyses uten Utleiers skriftlige forhåndssamtykke. Samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn. En eventuelt tinglyst leieavtale skal ikke ha opptrinnsrett, og den skal vike prioritet for nye pengeheftelser som Utleier måtte la tinglyse på Eiendommen. Leietaker skal medvirke til at slik prioritetsvikelse gjennomføres. Leietaker gir Utleier ugjenkallelig fullmakt til å slette den tinglyste leieavtalen på det tidspunkt leieforholdet opphører. Kostnader forbundet med tinglysing og sletting av leieavtalen dekkes av Leietaker.

23.2 Leieavtalen kan ikke pantsettes uten Utleiers skriftlige forhåndssamtykke. Samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn. Utleier kan stille vilkår for pantsettelsen. Leietaker gir Utleier ugjenkallelig fullmakt til å slette pantsettelsen på det tidspunkt leieforholdet opphører.

24. FREMLEIE

24.1 Fremleie av Leieobjektet, helt eller delvis, må ikke finne sted uten Utleiers skriftlige forhåndssamtykke. Samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn. Økt avgiftsmessig belastning for Utleier som følge av fremleien skal alltid anses som saklig grunn, med mindre Leietaker forplikter seg til å holde Utleier skadesløs for Utleiers tap og kostnader som følge av fremleien i samsvar med punkt 10 og stiller en etter Utleiers oppfatning tilfredsstillende sikkerhet for sine forpliktelser. Videre skal opprettholdelse av Eiendommens virksomhetsprofil/virksomhetssammensetning anses som saklig grunn.

24.2 Manglende svar på søknad om samtykke etter bestemmelsene i dette punkt 24 anses ikke som samtykke.

25. OVERDRAGELSE

25.1 Leietaker kan ikke uten skriftlig forhåndssamtykke fra Utleier overdra hele eller deler av leieavtalen. Samtykke kan nektes på fritt grunnlag.

25.2 Som overdragelse regnes også i) at en person som har bestemmende innflytelse over Leietaker, mister denne innflytelsen (herunder ved fusjon og fisjon), eller ii) at en ny person får bestemmende innflytelse over Leietaker (herunder ved fusjon og fisjon). Bestemmende innflytelse betyr det samme som i aksjeloven § 1-3 (2) andre setning. Aksjeloven § 1-3 (4) gjelder tilsvarende. Dette punkt 25.2 gjelder ikke hvis Leietaker er notert på et regulert marked, eller ved konserninterne omorganiseringer med uendret eierskap.

25.3 Leietaker kan ikke uten skriftlig forhåndssamtykke fra Utleier delta i en fusjon eller fisjon som vesentlig forringer Leietakers evne til å oppfylle sine forpliktelser under leieavtalen. Samtykke kan nektes på fritt grunnlag.

25.4 Manglende svar på søknad om samtykke etter bestemmelsene i dette punkt 25 anses ikke som samtykke.

25.5 Dersom Utleier overfører sine rettigheter og forpliktelser etter leieavtalen skal Leietaker stille ny sikkerhet overfor ny eier i samsvar med punkt 11.

26. SÆRLIGE BESTEMMELSER

- 26.1 Lokalene overleveres klart til bruk, bortsett fra klubblokalene som leveres som «White box» og leveranse av Kjøkken- og kioskinredninger som er unntatt denne avtalen, se for øvrig Bilag 4 Kravspesifikasjon og funksjonsbeskrivelser, jfr. pkt. 6.2
- 26.2 Denne avtale omfatter ikke leie av isflate m/tribuner, reklame og arenanavn, dette vil bli regulert i egne avtaler.
- 26.3 Det foreligger egen avtale om AV-Utstyr.
- 26.4 Leietaker skal ha en vederlagsfri tilgang til alle rådata som kan utledes av Digitale systemer som etableres i hallen frem til avtalens opphør.
- 26.5 Utleier skal tilrettelegge for at leietaker kan innhente skjenkebevilgning.
- 26.6 Det er avtalt at partene skal ha årlige møter om innhold og drift av uteområder, og intern- og fellesarealer.

27. FORHOLDET TIL HUSLEIELOVEN

- 27.1 Følgende bestemmelser i husleieloven gjelder ikke: §§ 2-15, 3-5, 3-6, 3-8, 4-3, 5-4 første ledd, 5-8 første til og med fjerde ledd, 7-5, 8-4, 8-5, 8-6 annet ledd og 10-5. For øvrig er det denne leieavtalen som gjelder i de tilfeller der den har andre bestemmelser enn hva som følger av husleielovens fravelige regler.

28. LOVVALG OG TVISTELØSNING

- 28.1 Denne leieavtalen reguleres av norsk rett.
- 28.2 Eiendommens verneeting vedtas i alle tvister som gjelder leieavtalen.

29. BILAG TIL LEIEAVTALEN

- Bilag 1: Firmaattest/legitimasjon for Utleier og Leietaker og eventuelle fullmakter
- Bilag 2: Arealoppsett
- Bilag 3.1 – 3.5: Tegninger
- Bilag 4: Kravspesifikasjon og funksjonsbeskrivelser.
- Bilag 5: Skjema for overtakelsesprotokoll
- Bilag 6: Eksempler på kostnader som inngår i Felleskostnadene, samt fordelingsnøkkelen
- Bilag 2 og 3: Tegninger med spesifisering av areal som omfattes av mva.-registreringen
- Bilag 7: Åpningstider
- Bilag 8: Langtidsbudsjett (forventet omsetning), utarbeidet av Frisk Asker.

30. STED/DATO

Asker 18.10.2021

31. SIGNATUR

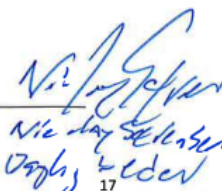
Denne leieavtalen er undertegnet i to eksemplarer; hvorav Utleier og Leietaker har fått hvert sitt.

for Utleier

for Leietaker

[Utleiers repr.]

[Leietakers repr.]
Styretsleder

Nils-Jørgen
Viggo Selnes
Ordfører

Saksframlegg

Arkivsak
23/20233-2

Saksbehandler
Hilde Schjelderup Leirmo

Behandles av
Formannskapet

Møtedato
21.11.2023

Høring - Endring i utlendingsloven

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunedirektørens forslag til høringsuttalelse fra Asker kommune oversendes Justis- og beredskapsdepartementet.

1. Sammendrag og konklusjon

Saken inneholder forslag til høringsuttalelse fra Asker kommune til Justis- og beredskapsdepartementets høring om forslag til midlertidig endring i utlendingsloven (beredskapshjemmel for å kunne pålegge kommuner å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere mv.).

Kommunedirektøren vurderer at drift av mottak bør fortrinnsvis utføres av ideelle eller private aktører som har nødvendig kompetanse, erfaring og kapasitet, og at eventuelle avtaler mellom staten og kommunene om å etablere og drifte innkvarteringstilbud til asylsøkere fortsatt må være basert på frivillighet.

Kommunens samfunnsoppdrag i innvandringspolitikken er primært å sørge for bosetting og integrering av nyankomne flyktninger i lokalsamfunn- og arbeidslivet mm.

Som et alternativ til pålegg bør det ses på tiltak som kan gjøre det lettere og mer attraktivt å drive mottak. Det må sikres gode økonomiske rammebetingelser for drift av mottak, og virkemidler for å sikre god standard. Samtidig må det legges til rette for å støtte kommunene i det administrative og organisatoriske arbeidet.

1. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Asker kommune har mottatt Justis- og beredskapsdepartementets høring om forslag til midlertidig endring i utlendingsloven (beredskapshjemmel for å kunne pålegge kommuner å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere mv.).

Høringsfrist er 05.12.2023.

Forslaget innebærer at statsforvalteren, i en krisesituasjon med ekstraordinært høye ankomster av asylsøkere, kan pålegge kommuner å etablere og drifte midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere, dersom det er nødvendig for å kunne gi tilbud om innkvartering etter utlendingslovens § 95 om innkvartering ved søknad om beskyttelse.

Justis- og beredskapsdepartementet understreker at det skal svært mye til før vi befinner oss i en slik situasjon, men at en kombinasjon av omstendigheter kan føre til at UDI ikke klarer å håndtere asylankomstene innenfor rammene av det ordinære mottakssystemet.

2. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Saken har relevans for sosial og økonomisk bærekraft med tanke på å kunne tilby likeverdige og gode tjenester til Askers innbyggere innenfor en forsvarlig økonomisk ramme. Kommunen står overfor store innsparinger i tiden framover. Dette gjør at vi må vurdere tjenestetilbudet til våre innbyggere opp mot høringsforslaget.

3. Tidligere behandling

Saken er ikke tidligere behandlet.

4. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren mener at drift av mottak bør fortrinnsvis utføres av ideelle eller private aktører som har nødvendig kompetanse, erfaring og kapasitet, og at eventuelle avtaler mellom staten og kommunene om å etablere og drifte innkvarteringstilbud til asylsøkere fortsatt må være basert på frivillighet.

Det vil være svært krevende for kommunen å drive akuttmottak med svært varierende belegg, samtidig som kommunen skal sørge for kommunale tjenester og økt bosetting. Kommunedirektøren mener at kommunenes bidrag må være tillitsbasert.

Som et alternativ til pålegg bør det ses på tiltak som kan gjøre det lettere og mer attraktivt å drive mottak. Det må sikres gode økonomiske rammebetingelser for drift av mottak, og virkemidler for å sikre god standard. Samtidig må det legges til rette for å støtte kommunene i det administrative og organisatoriske arbeidet.

Sekundært mener kommunedirektøren at dersom det skal etableres en beredskapshjemmel, må det sikres at kompensasjonen til kommunene dekker de faktiske utgiftene knyttet til pålegget, og at kompensasjonen er klar før beredskapshjemmelen trer i kraft.

Det må også eventuelt sikres at de midlertidige endringene i plan- og bygningsloven, som ble innført for å sikre tilstrekkelig kapasitet for innkvartering, bosetting, barnehage og skole (§§ 20-9 og 20-10), som et minimum gjelder så lenge en eventuell beredskapshjemmel gjelder. Per nå gjelder de midlertidige endringene til 1. juli 2024.

Når det gjelder bosetting, er det en utfordring at Asker kommune har husleiepriser som ligger godt over gjennomsnittet. Samtidig er integreringstilskuddet standardisert.

Staten bør sørge for differensierte satser for integreringstilskuddet, som tar høyde for særlig høye leiepriser i pressområder og i enkelte kommuner. Dette vil kunne bidra til at flyktninger raskere kan reise ut av mottak, avlaste mottakskjeden og til raskere bosetting- og integrering i kommunen. Kommunedirektøren mener også at regjeringen burde se på hvordan bruken av selvbosetting eller privat bosetting kan økes. Noe vi har gode erfaringer knyttet til flyktninger fra Ukraina.

Til slutt peker kommunedirektøren på potensialet for mer forutsigbarhet for den enkelte gjennom et tettere samarbeid om bosetting, for å sikre at de personene som kommunen selv skal bosette kommer fra mottak i samme kommune.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Høring - forslag til midlertidig endring i utlendingsloven (beredskapshjemmel for å kunne pålegge kommuner å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere mv.)

Høringsnotat - 24.10.2023
Hørings svar fra Asker kommune

Saksprotokoll

Arivsak
23/20233

Saksbehandler
Hilde Schjelderup Leirmo

Behandlet av
1 Formannskapet

Møtedato **Saksnr.**
21.11.2023 183/23

Høring - Endring i utlendingsloven

Formannskapet har behandlet saken i møte 21.11.2023 sak 183/23

Behandling

Tonje Lavik Pederssen (MDG) fremmet følgende tilleggsforslag, på vegne av FrP,H,V,KrF:

Følgende legges avslutningsvis til i høringsinnspillet fra Asker kommune:

«Asker kommune støtter derfor ingen av forslagene. Det er staten og ikke kommunene som avgjør hvor mange asylsøkere som får komme til Norge. Staten må derfor ta ansvaret, ikke skyve det på kommunene. Innkvarteringstilbud skal skje gjennom dialog og frivillighet, ikke gjennom tvang og pålegg.»

Innstillingen ble vedtatt, mot 1 stemme (SV).

Tilleggsforslaget ble vedtatt, mot 2 stemmer (SV,MDG).

Vedtak

1. Kommunedirektørens forslag til høringsuttalelse fra Asker kommune oversendes Justis- og beredskapsdepartementet.
2. Følgende legges avslutningsvis til i høringsinnspillet:

«Asker kommune støtter derfor ingen av forslagene. Det er staten og ikke kommunene som avgjør hvor mange asylsøkere som får komme til Norge. Staten må derfor ta ansvaret, ikke skyve det på kommunene.»

Innkvarteringstilbud skal skje gjennom dialog og frivillighet, ikke gjennom tvang og pålegg.»

Se adresseliste

Deres ref.

Vår ref.
23/4637 - THR

Dato
24.10.2023

Høring – forslag til midlertidig endring i utlendingsloven (beredskapshjemmel for å kunne pålegge kommuner å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere mv.)

Justis- og beredskapsdepartementet sender med dette på høring forslag til midlertidig endring i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) om beredskapshjemmel for å kunne pålegge kommuner å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere mv.

I høringsnotatet foreslås en midlertidig beredskapsbestemmelse i utlendingsloven § 95 a, som innebærer at statsforvalteren *i en krisesituasjon med ekstraordinært høye ankomster av personer som søker beskyttelse (asyl)*, kan pålegge kommuner å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere. Det er Kongen i statsråd som beslutter om bestemmelsen skal tas i bruk, og bestemmelsen kan bare tas i bruk dersom det er *nødvendig*. I praksis vil det innebære at andre tilgjengelige løsninger og beredskapstiltak for innkvartering først er forsøkt, men at dette ikke lenger er tilstrekkelig for å ivareta asylsøkernes grunnleggende behov. Det foreslås videre at statsforvalteren i en slik situasjon kan rekvirere bruksrett eller annen særlig rådighet over fast eiendom etter bestemmelsene i sivilbeskyttelsesloven kapittel VII. Bestemmelsen foreslås opphevet senest 1. juli 2025.

Frist for å sende inn høringssvar er **tirsdag 5. desember 2023**.

Vi ber adressatene om å legge frem høringsnotatet for underliggende organer og organisasjoner og foreninger på eget område som forslaget angår, og som ikke er oppført på listen over høringsinstanser.

Høringer er åpne, og alle kan sende innspill til oss. Merk at uttalelser er offentlige etter offentleglova og blir publisert sammen med øvrige høringsuttalelser. Vi ber om at høringssvar sendes inn digitalt ved å bruke skjemaet for høringsvar på regjeringen.no.

Med hilsen

Nina E. D. Mørk (e.f.)
avdelingsdirektør

Thomas Rolstad
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg

Høringsnotat

Innvandringsavdelingen

Dato: 24.10.2023

Saksnr: 23/4637

Høringsfrist: 05.12.2023

FORSLAG TIL MIDLERTIDIG ENDRING I UTLENDINGSLOVEN – BEREDSKAPSHJEMMEL FOR Å KUNNE PÅLEGGJE KOMMUNER Å ETABLERE OG DRIFTE ET MIDLERTIDIG INNKVARTERINGSTILBUD TIL ASYLSØKERE MV.

Innhold

1	Innledning.....	3
2	Bakgrunn	3
2.1	Ankomstsituasjonen.....	3
2.2	Ansaret for innkvartering av asylsøkere.....	5
3	Gjeldende rett.....	6
3.1	Innkvartering av asylsøkere	6
3.2	Vertskommuner for asylmottak.....	7
3.3	Beredskapsbestemmelser i utlendingsloven	7
3.4	Sivilbeskyttelsesloven.....	8
3.5	Plan- og bygningsloven.....	9
3.6	Grunnloven og kommuneloven	9
3.7	Internasjonale forpliktelser	10
4	Departementets vurdering	11
4.1	Dagens beredskapsløsninger for å sikre nødvendig innkvarteringskapasitet	11
4.2	DSB og statsforvalterens bidrag gjennom samordningsrollen	12
4.3	Behovet for en beredskapshjemmel for å kunne pålegge kommuner å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere	13
4.3.1	DSB og statsforvalterens samordningsrolle.....	13
4.3.2	Eksisterende beredskapsløsninger og frivillige bidrag fra kommunene 14	
4.3.3	Bruken av den midlertidige beredskapshjemmelen	14

4.4	Begrensninger i det kommunale selvstyret.....	15
4.5	Nærmere om lovforslaget.....	16
4.5.1	Forskriftshjemmel som gir statsforvalteren myndighet til å pålegge kommuner å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere	16
4.5.2	Rekvireringsrett etter sivilbeskyttelseslovens bestemmelser	18
5	Økonomiske og administrative konsekvenser.....	19
6	Forslag til midlertidig endring i utlendingsloven.....	21

1 Innledning

Justis- og beredskapsdepartementet sender med dette på høring forslag til midlertidig endring i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven, utl.).

Departementet foreslår en midlertidig beredskapsbestemmelse i utl. § 95 a, som innebærer at statsforvalteren *i en krisesituasjon med ekstraordinært høye ankomster av personer som søker beskyttelse (asyl)* kan pålegge kommuner å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere. Det er Kongen i statsråd som beslutter om bestemmelsen skal tas i bruk, og den kan bare tas i bruk dersom det er *nødvendig*. I praksis vil det innebære at alle andre tilgjengelige løsninger og beredskapstiltak for innkvartering først er forsøkt, men at dette ikke lenger er tilstrekkelig for å ivareta asylsøkernes grunnleggende behov.

Det foreslås videre at statsforvalteren i en slik situasjon kan rekvirere bruksrett eller annen særlig rådighet over fast eiendom etter bestemmelsene i sivilbeskyttelsesloven kapittel VII.

Bestemmelsen foreslås opphevet senest 1. juli 2025.

2 Bakgrunn

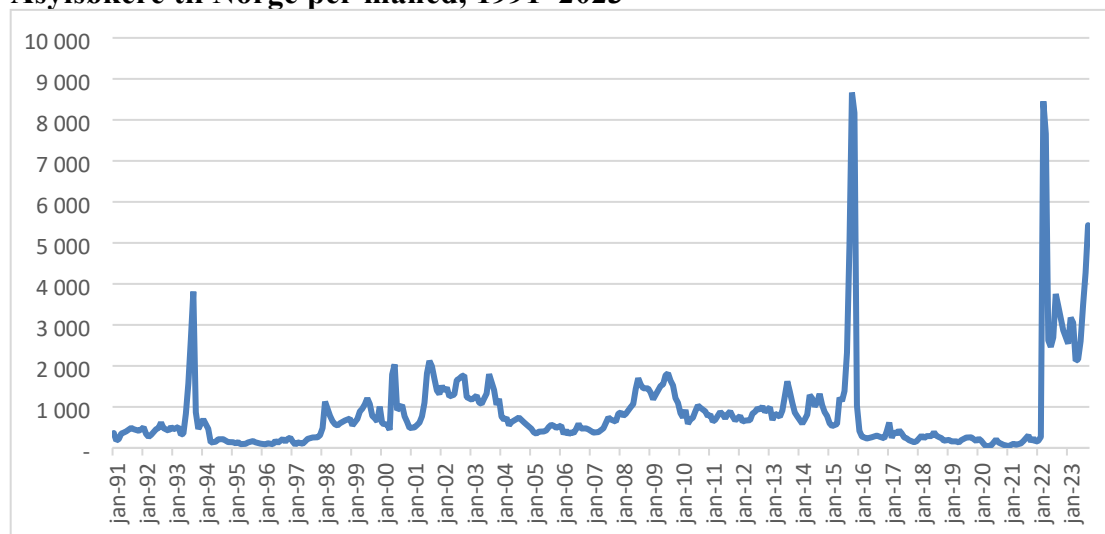
2.1 Ankomstsituasjonen

Russlands angrepskrig mot Ukraina har ført til en ny flyktningstrøm i Europa. I 2022 kom det i overkant av 35 500 fordrevne fra Ukraina til Norge, mens det så langt i 2023 har kommet om lag 29 000 fordrevne (om lag 33 000 asylsøkere totalt). Samlet sett kom det over 40 000 personer som søkte beskyttelse i Norge i 2022, dersom alle nasjonaliteter inkluderes. Det er det høyeste antallet asylsøknader registrert i Norge noensinne. Til sammenligning kom det i perioden f.o.m. 2016 t.o.m. 2021 mellom 1 387 og 3 560 personer som søkte beskyttelse i Norge per år. Under flyktningkrisen i 2015 ble det registrert i overkant av 31 000 asylsøknader i Norge, mens det i perioden 2010 til 2014 var om lag 10 000 asylankomster per år.

Erfaringsmessig har Utlendingsdirektoratet (UDI) håndtert situasjoner med relativt høye ankomsttall uten ekstraordinære tiltak, så lenge ankomstene har fordelt seg nokså jevnt utover året. Det har vært mer krevende for UDI i situasjoner der mange asylsøkere har kommet i løpet av et kort tidsrom, selv om også alle slike situasjoner har blitt håndtert. I enkelte situasjoner, som høsten 2015 og våren 2022, måtte enkelte ekstraordinære tiltak benyttes, slik som bistand fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og Sivilforsvaret og bruk av hurtige anskaffelsesprosedyrer.

Grafen under illustrerer hvordan ankomsttallene har fordelt seg per måned de siste 30 årene. Som grafen viser, var det en markant økning i månedsankomstene høsten 2015 og våren 2022, som følge av hhv. flyktningkrisen og utbruddet av krigen i Ukraina.

Asylsøkere til Norge per måned, 1991–2023

Usikkerheten om ankomstnivået fremover er stor. Per 23. oktober har 29 123 fordrevne fra Ukraina søkt beskyttelse i Norge i 2023, totalt i overkant av 64 500 siden den fullskala invasjonen startet. Per uke 41 (siste oppdatering fra nordiske land) hadde Norge registrert 27 200 søknader fra fordrevne fra Ukraina i 2023, Finland 17 200, Sverige 9 800 og Danmark 8 000. Det har nå i over syv sammenhengende uker kommet over 1 000 fordrevne ukrainere til Norge per uke, noe som er mer enn de samlede ukensankomstene til Sverige, Danmark og Finland.

Den siste tids økning i antallet søknader om midlertidig kollektiv beskyttelse i Norge gjenspeiles ikke i de øvrige nordiske landene. Dersom man fremskriver ankomstnivået fra de siste åtte ukene, ville dette på årsbasis bety nær 60 000 ankomster fra Ukraina alene.

Antallet vedtak om midlertidig kollektiv beskyttelse totalt i EU+ har hatt en klar nedadgående trend, men har siden april vært relativt stabilt på om lag 85 000 vedtak i måneden.

Prognosene for ankomster av fordrevne fra Ukraina til Norge i 2023 og 2024 er nå på hhv. 36 000 og 30 000, men prognosene er svært usikre. Prognosene for ankomster av asylsøkere fra andre land er på hhv. 4 700 i 2023 og 5 000 for 2024. Det hefter stor usikkerhet også ved denne delen av ankomstprognosene, da ankomstnivået til Europa for tiden er høyt for denne gruppen og det er også pågående konfliktsituasjoner som kan bidra til ytterligere økte ankomster.

UDI har fra 5. september 2023 på nytt satt krisestab som følge av den kraftige økningen i ankomster av fordrevne fra Ukraina. Det er utfordringer med å håndtere gjennomstrømmingen i ankomstfasen, særlig på Nasjonalt ankomstsenter i Råde kommune. Anlegget er ikke dimensjonert for dagens ankomstnivåer. Vedvarende høye ankomster vil lede til kødannelse, forsinkelser i asylkjeden, logistikkutfordringer knyttet både til helseundersøkelser (tuberkulose), registreringsamtaler og håndteringen av ordinære asylsøkere, som igjen kan få svært negative konsekvenser i form av økt smitterisiko, økt risiko for uønskede hendelser, sikkerhetsutfordringer mv. Til tross for dette er det i dag tilstrekkelig med mottaksplasser, og det tas i liten grad i bruk ekstraordinære virkemidler for å sikre innkvartering til asylsøkere. Det kan likevel igjen oppstå situasjoner der

mottakssystemet kommer under svært stort press, f.eks. dersom ankomsttallene øker ytterligere og/eller bosettingstakten avtar.

UDI må planlegge for at mange kommer til å flykte til Norge også i 2024. Det er stor usikkerhet rundt ankomsttallene, og UDI må være forberedt på at antallet asylsøkere kan avvike vesentlig fra prognosene.

UDIs siste scenariorapport¹ skisserer tre scenarier, der det høyeste scenarioet tilsier at det kan komme 120 000 fordrevne fra Ukraina i 2024. Situasjonen i og rundt Ukraina kan også raskt endre seg, og det bør etter departementets syn i beredskapsøyemed planlegges for at antallet personer som søker beskyttelse i Norge kan bli langt høyere enn det dagens planleggingstall tar høyde for. Det må også planlegges for at ankomstene kan fordele seg ujevnt gjennom året, slik som i 2015 da svært mange kom i løpet av en begrenset tidsperiode. I en slik situasjon kan det bli svært krevende for UDI å gi et innkvarteringstilbud til alle nyankomne asylsøkere innenfor dagens ordninger.

2.2 Ansvar for innkvartering av asylsøkere

Det følger av utl. § 95 at en utlending som søker beskyttelse, skal gis tilbud om innkvartering. Justis- og beredskapsdepartementet har delegert det operative ansvaret for å etablere, drifte og nedlegge asylmottak til UDI. Anskaffelse av innkvarteringskapasitet gjennomføres i dag ved at UDI inngår privatrettslige avtaler med eksterne leverandører av innkvarteringstjenester (driftsoperatører). UDI skal gjennom anskaffelsesprosessen bl.a. tilstrebe at både kommuner, ideelle organisasjoner og private selskaper drifter asylmottak, og at asylmottakene er lokalisert i hele landet.

Plikten til å tilby innkvartering gjelder frem til det foreligger et endelig vedtak fra utlendingsmyndighetene, og tilbudet kan opprettholdes inntil personen er bosatt eller returnerer til hjemlandet. Personer som får en oppholdstillatelse som gir grunnlag for bosetting gis tilbud om bosetting i en kommune. Det er lagt til rette for at fordrevne fra Ukraina kan bosettes raskt, ved at det gjøres en forenklet bosettingskartlegging av personer som har fått midlertidig kollektiv beskyttelse sammenlignet med andre. Denne gruppen er også unntatt fra retten og plikten til kompetansekartlegging før bosetting. Arbeids- og inkluderingsdepartementet har dessuten forenklet anmodningskriteriene om bosetting for 2023.² I 2022 var gjennomsnittlig ventetid i mottak før bosetting 2,3 måneder for alle beboere, men kun 1,8 måneder for fordrevne fra Ukraina. Den siste måneden har gjennomsnittlig ventetid i mottak før bosetting vært på om lag 2,4 måneder for alle beboere og 2,2 måneder for fordrevne fra Ukraina. Selv om bosettingen av fordrevne fra Ukraina fremdeles skjer raskt, må vi være forberedt på at mottakssystemet vil komme under svært stort press dersom bosettingstakten avtar sammenlignet med i dag.

UDIs mulighet til å håndtere de store ankomstene i 2022 og 2023 har vært helt avhengig av en betydelig velvilje i kommunene til raskt å ta imot alle de som skulle bosettes. IMDI arbeider nå med ulike scenarier knyttet til bosetting. Dette med grunnlag i at det er vurdert å være en betydelig risiko for at bosettingen ikke vil være tilstrekkelig ved et høyt scenario, særlig om ankomstene øker raskt eller

¹ Rapport 10. oktober 2023 - *Scenarier for antall flyktninger fra Ukraina i 2023 og 2024.*

² Se justerte anmodningskriterier for bosetting for 2023: <https://www.imdi.no/planlegging-og-bosetting/bosettingsprosessen/imdis-anmodning/>.

kommer opp mot et nivå 100 000–120 000 ankomster på et år. En situasjon med svært høye ankomsttall kombinert med en redusert takt i bosettingen, vil gi dramatiske utslag i behovet for egnet innkvartering. Et slikt kapasitetsbehov vil det bli svært krevende for UDI å håndtere, selv med et utstrakt samarbeid med reiselivsnæringen, ideelle organisasjoner og sivilforsvaret.

Departementet mener at dagens ordning, der UDI på vegne av staten har ansvaret for å gi et innkvarteringstilbud til asylsøkere, representerer den beste løsningen i en normalsituasjon. UDI har god oversikt over personer som til enhver tid har søkt beskyttelse i Norge og som har rett til et statlig innkvarteringstilbud, og direktoratet har også betydelig kompetanse og erfaring med å innkvartere asylsøkere.

Dagens ordning innebærer også en hensiktsmessig ansvarsfordeling mellom stat og kommune, ved at UDI på vegne av staten har ansvaret for innkvarteringstilbudet, mens vertskommunene for asylmottak har ansvaret for å yte andre lovpålagte tjenester til personer som oppholder seg i asylmottak i kommunen (se pkt. 3.2).

Det er allerede iverksatt en rekke tiltak for å håndtere den usikre ankomstsituasjonen, se nærmere beskrivelse nedenfor (se pkt. 3.1 og 4.1). Samtidig mener departementet at det må vurderes ytterligere tiltak for en situasjon der ekstraordinært høye ankomster av asylsøkere medfører at det ikke lar seg gjøre for UDI å etablere og drifte et lovpålagt innkvarteringstilbud til alle nyankomne innenfor eksisterende ordninger. I en slik situasjon vil kommunene kunne være viktige og nødvendige bidragsytere for å sikre innkvartering. Det understrekes at det skal svært mye til før mottaksapparatet ikke klarer å håndtere asylankomster på egen hånd (se pkt. 4.2). Det kan imidlertid ikke utelukkes at vi kommer i en situasjon der det statlige mottaksapparatet bryter sammen og bistand fra kommunene er avgjørende for å ivareta asylsøkeres grunnleggende behov.

Eventuelle avtaler mellom staten og kommunene om å etablere og drifte innkvarteringstilbud til asylsøkere er i dag basert på frivillighet, da det ikke er adgang for staten til å pålegge aktuelle kommuner slike oppgaver. Det kan likevel oppstå tilfeller der frivillighet ikke er mulig eller tilstrekkelig. I en slik situasjon vil det være kritisk om tilgjengelige fasiliteter og ressurser ikke benyttes til å dekke et akutt behov for å gi et innkvarteringstilbud. Etter departementets syn bør derfor staten ha tilgjengelig en midlertidig beredskapshjemmel, som pålegger kommunene å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere *dersom det er nødvendig*. Det bør være en forutsetning for å kunne ta hjemmelen i bruk at alle andre tilgjengelige løsninger og beredskapstiltak er forsøkt.

3 Gjeldende rett

3.1 Innkvartering av asylsøkere

Utlendingsloven § 95 slår fast at en utlending som søker beskyttelse (asyl), *skal* gis tilbud om innkvartering. Plikten til å gi tilbud om innkvartering gjelder fra utlendingen fremmer søknad om beskyttelse og frem til det foreligger et effektuert vedtak fra utlendingsmyndighetene, dvs. inntil utlendingen returnerer som følge av et avslag eller bosettes som følge av en innvilgelse.

Justis- og beredskapsdepartementet har gitt en egen instruks til UDI om innkvartering av asylsøkere.³ Instruksen angir departementets samlede føringer til UDI når det gjelder innkvarteringstilbudet til asylsøkere. Departementet har gjennom instruksene gitt UDI ansvaret for innkvarteringstilbudet.

UDI har ansvaret for all innkvartering av asylsøkere etter utl. § 95, med unntak av innkvartering av enslige, mindreårige asylsøkere under 15 år, som innkvarteres i egne omsorgssentre underlagt Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.⁴

Som følge av de økte ankomstene av fordrevne fra Ukraina, oppskalerte UDI mottakskapasiteten kraftig våren 2022. For å håndtere den raske økningen i behovet for innkvartering, iverksatte regjeringen våren 2022 en rekke tiltak for å sikre et innkvarteringstilbud til alle nyankomne (se pkt. 4.1).

Som del av den totale ankomstberedskapen anskaffet UDI hotellplasser og annen akuttinnkvarteringskapasitet i perioder med svært høye ankomsttall. Slike mottaksplasser er vanligvis mer kostbare enn ordinære mottaksplasser og innebærer et forenklet innkvarteringstilbud med begrensede tjenester, men de utgjorde likevel et viktig supplement til ordinær innkvarteringskapasitet, særlig i første halvdel av 2022, da det var utfordrende for UDI å skaffe til veie et tilstrekkelig antall ordinære mottaksplasser raskt nok. En av de største utfordringene for UDI og driftsoperatørene for akuttinnkvarteringer var å sikre tilstrekkelig bemanning som kunne ivareta de mest nødvendige tjenester til beboere, bl.a. informasjonsarbeid, pengeutbetaling, forenklet bosettingskartlegging og identifisering av sårbare og personer med spesielle behov.

UDI har i den senere tid avviklet flere av akuttinnkvarteringene som ble opprettet våren 2022, og det antas at en del akuttinnkvarteringskapasitet kan gjenanskaffes dersom behovet brått endres. UDI har samtidig hatt behov for å utvide kapasiteten av ordinære mottaksplasser som følge av en gradvis voksende mottaksbefolkning. Per 24. oktober 2023 har UDI om lag 17 800 mottaksplasser totalt sett.

3.2 Vertskommuner for asylmottak

Mens staten har ansvaret for å gi asylsøkere et innkvarteringstilbud, jf. utl. § 95 (se pkt. 3.1), har vertskommuner for asylmottak ansvaret for å gi andre lovpålagte tjenester til beboere i asylmottak.

For å sikre at beboerne får de tjenestene de har krav på, gis vertskommunene et tilskudd fra staten som skal dekke kommunens gjennomsnittlige utgifter til disse tjenestene (helsetilbud, barnevern, tolketjenester og administrasjon av slike tjenester til beboere i asylmottak i kommunen). Vertskommunene får også tilskudd for elever i grunnskolealder som bor i asylmottak. Satsene for tilskuddsordningen fastsettes årlig i forbindelse med vedtak av statsbudsjettet.

3.3 Beredskapsbestemmelser i utlendingsloven

3.3.1.1 Ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse

Utl. § 34 har regler om kollektiv beskyttelse i en massefluktsituasjon. Ordningen innebærer at det ikke gjøres individuelle vurderinger av den enkeltes

³ Se GI-05/2023 – Instruks til Utlendingsdirektoratet om innkvartering av asylsøkere.

⁴ Kravene til omsorgssentrene er særskilt regulert i barnevernsloven kapittel 11.

beskyttelsesbehov, og at det gjøres forenklinger i registrering, intervju og vedtaksfattning. Ett av hensynene bak ordningen er å avlaste utlendingsforvaltningen i en situasjon med høye asylankomster, slik at det legges til rette for effektiv flyt gjennom hele asylkjeden. En forenklet asylprosess bidrar til betraktelig kortere botid i mottak, da beboere kan bosettes så snart bosettingskartlegging er gjennomført, kommunene har inngått avtale med Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) og kommunene har klart et botilbud mv. I statsråd 11. mars 2022 besluttet regjeringen som kjent å etablere en ordning med midlertidig kollektiv beskyttelse for fordrevne fra Ukraina. Ordningen gjelder inntil den oppheves av Kongen i statsråd.

Søknader fra personer som er i målgruppen for midlertidig kollektiv beskyttelse, jf. utl. § 34 og utlendingsforskriften (utlf.) § 7-5 a, behandles raskt. UDI har delvis automatisert vedtaksfattningen, noe som innebærer at et stort antall søknader kan behandles på kort tid. Dette bidrar til raskere bosetting. Per 18. oktober 2023 har UDI innvilget 58 699 søknader om midlertidig kollektiv beskyttelse. Selv om søknadsbehandling skjer raskere enn normalt, vil likevel mange bo en periode i asylmottak frem til de blir bosatt i en kommune.

3.3.1.2 *Adgangen til å nekte innreise og realitetsbehandling av asylsøknader*

I utl. § 9 første ledd bokstav a og b gjøres det unntak fra hovedregelen om at asylsøkere og andre med behov for beskyttelse og som befinner seg på norsk grense, ikke kan nektes innreise pga. manglende visum dersom det enten

- foreligger en krisesituasjon med ekstraordinært høye ankomster, og Kongen i statsråd på den bakgrunn har besluttet at det etter individuelle vurderinger kan treffes vedtak på grensestedet om å nekte realitetsbehandling av asylsøknader, eller
- utlendingen ankommer grensen mot nordisk nabostat og Kongen i statsråd har truffet beslutninger som nevnt i utl. § 32 femte ledd om å nekte realitetsbehandling av asylsøknader fremmet på grensen mot den aktuelle nordiske nabostaten.

Beslutninger som treffes av Kongen i statsråd i medhold av utl. § 9 første ledd bokstav a skal fortrinnsvis gjelde for to uker og maksimalt seks uker, jf. utl. § 9 sjette ledd. Beslutningene kan bare fornyes én gang, men ytterligere én gang dersom behovet oppstår når Stortinget ikke er samlet. Det samme gjelder for beslutninger om å nekte realitetsbehandling av asylsøknader fremmet på grensen mot den aktuelle nordiske nabostaten, jf. utl. § 32 femte og sjette ledd.

3.4 **Sivilbeskyttelsesloven**

Sivilbeskyttelsesloven er en tverrsektoriell lov underlagt Justis- og beredskapsdepartementet med formål å «beskytte liv, helse, miljø, materielle verdier og kritisk infrastruktur ved bruk av ikke-militær makt» ved krig mv., samt «ved uønskede hendelser i fredstid».

«Uønskede hendelser» er i lovens § 3 definert som «hendelser som avviker fra det normale, og som har medført eller kan medføre tap av liv eller skade på helse, miljø, materielle verdier og kritisk infrastruktur». I Prop. 91 L (2009–2010) side 79 fremgår det at begrepet skal kunne «fange opp de fleste situasjoner hvor det vil være behov for ekstra innsats av blant annet Sivilforsvaret». Herunder nevnes

«ekstreme værforhold, ras, flom, dambrudd, fjellskred, akutt forurensning, atomulykker mv.»).

Sivilbeskyttelsesloven har bl.a. generelle regler om Sivilforsvaret, kommunale plikter og kommunal beredskapsplikt. Kommunene skal eksempelvis stille kommunal grunn til rådighet for bygging av sivilforsvarsanlegg og ivareta de kommunale beredskapspliktene som fremgår av lovens §§ 14 og 15. Loven gir Justis- og beredskapsdepartementet adgang til å rekvirere eiendomsrett, bruksrett eller annen særlig rådighet over fast eiendom, og rettigheter og løsøre av ethvert slag.

3.5 Plan- og bygningsloven

I mai 2022 ble det gjort midlertidige endringer i plan- og bygningsloven (pbl.) for å sikre tilstrekkelig kapasitet for innkvartering, bosetting, barnehage og skole, se pbl. §§ 20-9 og 20-10. De midlertidige bestemmelsene er videreført til 1. juli 2024.⁵ Ved økte ankomster bidrar disse midlertidige bestemmelsene til at kommunene har nødvendig handlingsrom og fleksibilitet til å sikre nok kapasitet til midlertidig innkvartering, bosetting, barnehage og skoler på en rask og effektiv måte.

Etter pbl. § 20-9 kan kommunene gjøre unntak fra krav om søknad om tillatelse for bygninger som skal brukes til innkvartering av asylsøkere og andre utlendinger som UDI gir botilbud til, omsorgssentre for enslige, mindreårige asylsøkere under 15 år, barnehage, skole og boliger. Plan- og bygningsloven § 20-10 regulerer saksbehandling etter beredskapsbestemmelsen.

Kommunal- og distriktsdepartementet har også vedtatt en midlertidig forskrift⁶ om enkelte unntak fra plan- og bygningsloven, som skal bidra til at innkvarteringskapasitet kan etableres raskere enn i en normalsituasjon, se også pkt. 3.1.

3.6 Grunnloven og kommuneloven

Av Grunnloven § 49 annet ledd fremgår det at:

«Innbyggerne har rett til å styre lokale anliggender gjennom lokale folkevalgte organer. Nærmere bestemmelser om det lokale folkevalgte nivå fastsettes ved lov».

Bestemmelsen grunnlovfester prinsippet om det kommunale selvstyret. I innstillingen fra Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité understrekes det at bestemmelsen i Grunnloven § 49 annet ledd ikke er ment å skulle være noen «skranke for den funksjons- og oppgavefordeling innen offentlig forvaltning som Stortinget gjennom ordinær lovgivning finner hensiktsmessig», se Innst. 182 S (2015–2016) side 7.

Kommuneloven §§ 2-1 og 2-2 gir bestemmelser om kommunalt og fylkeskommunalt selvstyre og prinsipper for nasjonale myndigheters forhold til det kommunale og fylkeskommunale selvstyret. Det følger av kommuneloven § 2-1 at begrensinger i det kommunale selvstyret skal ha hjemmel i lov. Det følger videre av kommuneloven § 2-2 at det kommunale selvstyre ikke bør begrenses med

⁵ Se Prop. 90 L (2022-2023) Endringer i lov om midlertidige endringer i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina (videreføring mv.).

⁶ Se FOR-2022-06-08-991.

mindre det er grunn for å gjøre det av hensyn til nasjonale mål. Det fremgår av forarbeidene⁷ til bestemmelsen at ev. begrensninger i det kommunale og fylkeskommunale selvstyret bør forbeholdes de tilfeller hvor det er et klart behov for nasjonale føringer og hvor begrensninger er nødvendig. Det fremgår videre at ettersom det gjelder et lovkrav for å gi oppgaver og plikter til kommunene og fylkeskommunene, vil forholdsmessighetsprinsippet særlig være rettet mot vurderinger knyttet til arbeidet med innføring av slike lover, dog slik at Stortinget ikke er bundet av prinsippet.

3.7 Internasjonale forpliktelser

Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) med protokoller, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP), FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK) og FNs konvensjon om barnets rettigheter (barnekonvensjonen) med protokoller er gjennomført i norsk rett, jf. lov 21. mai 1999 nr. 30 om styrking av menneskerettighetenes stilling i norsk rett (menneskerettsloven) § 2. Konvensjonsbestemmelsene går ved motstrid foran bestemmelser i annen lovgivning, jf. menneskerettsloven § 3.

EMK art. 8 og SP art. 17 pålegger statene å respektere privatliv og familieliv. Dette innebærer bl.a. retten til fysisk integritet og at regelverket sikrer beboere i asylmottak retten til å være i fred når det gjelder private forhold. Etter ØSK art. 9 skal retten til sosial trygghet gjelde for «enhver». Det følger av art. 11 at enhver skal ha rett til en tilfredsstillende levestandard, herunder mat, klær og bolig. Artikkel 9 sett sammen med art. 11 skal dermed sikre «enhver», også personer uten lovlig opphold, et minimum av nødvendige basisgoder. I art. 12 pålegges konvensjonspartene å anerkjenne retten for enhver til å ha den høyest oppnåelige helsestandard både i fysisk og psykisk henseende, herunder trygg legebehandling og pleie under sykdom.

Barnekonvensjonen art. 22 (1) pålegger partene å gi flyktningbarn nødvendig vern og humanitær hjelp i samsvar med rettighetene i barnekonvensjonen og andre internasjonale menneskerettighets- og humanitære dokumenter. For øvrig skal alle barn få den sosiale hjelpen og den økonomiske støtten de har krav på etter landets lover, jf. art. 26. I medhold av art. 27 har barn rett til en tilstrekkelig levestandard («en levestandard som er tilstrekkelig for barnets fysiske, psykiske, åndelige og sosiale utvikling»). Det er i utgangspunktet foreldrene eller andre som har ansvar for barnet, som har det grunnleggende ansvaret for å sikre de livsvilkårene som er nødvendig for barnets utvikling. Staten har plikt til å støtte de foresatte ved utøvelsen av dette ansvaret.

Barnekonvensjonen art. 20 slår fast at et barn som midlertidig eller permanent er fratatt sitt familiemiljø, skal ha rett til særlig beskyttelse og bistand fra staten. I samsvar med nasjonal lovgivning skal statene sikre alternativ omsorg. Slik omsorg kan om nødvendig være plassering i institusjon egnet for omsorg for barn. Når mulige løsninger overveies, skal det bl.a. tas tilbørlig hensyn til behov for kontinuitet.

EUs direktiv av 26. juni 2013 om minimumsstandarder i asylmottak (mottaksdirektivet) skal garantere og harmonisere en minimumsstandard for innkvarteringstilbudet til asylsøkere i medlemslandene. I art. 17 nr. 2 i

⁷ Prop. 46 L (2017–2018).

mottaksdirektivet fremgår det bl.a. at «Member States shall ensure that material reception conditions provide an adequate standard of living for applicants, which guarantees their subsistence and protects their physical and mental health. (...)». Mottaksdirektivet er ikke rettslig bindende for norske myndigheter.

4 Departementets vurdering

4.1 Dagens beredskapsløsninger for å sikre nødvendig innkvarteringskapasitet

Våren 2022 ble det gjort midlertidige endringer i pbl. §§ 20-9 og 20-10 og innført en midlertidig forskrift (se pkt. 3.5). UDI erfarer at disse midlertidige lov- og forskriftsendringene har bidratt til at innkvarteringskapasitet kan etableres raskere enn i en normalsituasjon.

Videre instruerte Justis- og beredskapsdepartementet 16. mars 2022 UDI om å etablere en midlertidig ordning med alternativ mottaksplass til personer i målgruppen for midlertidig kollektiv beskyttelse frem til bosetting (MAMOT). Den midlertidige ordningen innebærer at kommuner hvor fordrevne bor i privat regi, kan få tilskudd fra UDI frem til personene blir bosatt. Tilskuddet skal dekke kommunens gjennomsnittlige utgifter til kommunale tjenester og ytelser til livsopphold for denne gruppen. Ordningen er frivillig for kommunene og omfatter ikke enslige, mindreårige asylsøkere. UDI erfarer at MAMOT har bidratt til å avlaste mottakssystemet i en tid der mottakssystemet har vært under press for å sikre et innkvarteringstilbud til alle fordrevne som har søkt midlertidig kollektiv beskyttelse i Norge, og som har behov for en mottaksplass. Ordningen har også bidratt til å sikre at personer som kan få midlertidig kollektiv beskyttelse og som bor privat, får nødvendig oppfølging og lovpålagte tjenester av kommunene.

Som del av den totale ankomstberedskapen, anskaffet UDI også hotellplasser og annen akuttinnkvarteringskapasitet i perioder med svært høye ankomsttall i første halvdel av 2022. Akuttinnkvarteringer ble benyttet som et midlertidig tiltak som raskt kom på plass i påvente av etablering av et tilstrekkelig antall ordinære mottaksplasser. Slike mottaksplasser er vanligvis mer kostbare enn ordinære mottaksplasser og innebærer et forenklet tjenestetilbud. Disse mottaksplassene utgjorde likevel et viktig supplement til den ordinære innkvarteringskapasiteten i første halvdel av 2022, da det var utfordrende for UDI å skaffe til veie et tilstrekkelig antall ordinære mottaksplasser raskt nok.

Ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse innebærer en rask asylprosess som legger til rette for kort botid i mottak. Mottaksbeboere kan bosettes kort tid etter ankomst til asylmottak, og rett etter at de er kartlagt for bosetting og kommunene har inngått bosettingsavtaler med IMDi.

Selv med en videreføring av tiltakene nevnt over, vil det bli utfordrende å skaffe til veie raskt nok et tilstrekkelig antall innkvarteringsplasser med helt grunnleggende tjenester i perioder med svært høye ankomsttall. Departementet viser også til at flere land i Europa for tiden opplever høye ankomsttall, både av fordrevne fra Ukraina, men også av asylsøkere fra andre land. Enkelte land opplever at det ordinære mottakssystemet er nær ved å bryte sammen som følge av de høye ankomsttallene. I Belgia mangler rundt 2 500 personer innkvartering (de bor på gata, i telt e.l.), ifølge det belgiske føderale asylbyrået (Fedasil). I

Nederland estimerte myndighetene tidligere i år at rundt 22 000 personer er innkvartert i midlertidige innkvarteringsløsninger (bl.a. idrettshaller), og mange har oppholdt seg der i over ett år.

UDI erfarer også at de eksisterende ordninger direktoratet benytter til anskaffelse av mottakskapasitet gir lite rom for å fordele belastning på flere kommuner. Det er markedsmessige forhold og tilgang til egnede bygg som i stor grad styrer hvor etableringene gjøres. UDI er avhengig av å få tilbud fra tilbydere i en offentlig anskaffelsesprosess, og de kan ikke ta hensyn til jevn fordeling mellom kommuner eller kommunenes overordnede kapasitet innenfor det geografiske området som omfattes av anskaffelsesprosessen.

UDI vurderer kontinuerlig tilpasning av mottakskapasiteten til behovet. Selv om det per i dag er tilstrekkelig tilgjengelighet på kapasitet i mottakssystemet, er scenariene for 2024 svært usikre. Det er en risiko for at det i perioder kan ankomme flere enn det mottaksapparatet kan håndtere, særlig sett i lys av at Russland målrettet angriper sivil kritisk infrastruktur i Ukraina. Ankomsttaket har dessuten stor betydning. Høye ankomsttall jevnt fordelt utover året har UDI god beredskap for å håndtere uten større tiltak, forutsatt at bosettingstaket holder seg på nåværende nivå.

Dersom behovet for innkvartering i tiden fremover blir større enn forutsatt i statsbudsjettet for 2023 eller det oppstår behov for å gjennomføre tiltak for å sikre forsvarlig innkvartering utover det som ligger til grunn i statsbudsjettet, er UDI gitt en overskridelsesfullmakt på 3 mrd. kroner. En tilsvarende fullmakt er foreslått i statsbudsjettet for 2024. I en slik situasjon kan UDI igjen bli nødt til å etablere akuttinnkvarteringsplasser i stor skala. I tillegg er det viktig å planlegge for lengre botid i mottak grunnet en gradvis nedgang i bosettingstaket. Etter at kommunene har bosatt over 31 000 personer i 2022 og over 27 000 personer så langt i 2023, varsler kommunene nå om utfordringer med bolig- og tjenestekapasitet. Dersom mange ankommer i løpet av en kort periode og botid i mottak øker, er det ikke gitt at UDI klarer å anskaffe tilstrekkelig antall innkvarteringsplasser med nødvendig bemanning raskt nok for å dekke et akutt behov, selv med utstrakt bruk av akuttinnkvarteringsplasser og andre beredskapstiltak.

I en slik situasjon kan det også bli aktuelt å ta i bruk næringsrettede virkemidler med hjemmel i næringsberedskapsloven, herunder frivillige samarbeidsavtaler og ev. enkeltvedtak og/eller forskrifter for å skaffe til veie innkvarteringskapasitet i f.eks. reiselivs-, shipping- og bygg- og anleggssektoren. Næringsdrivende som bidrar med å levere innkvarteringstjenester i en situasjon med svært høye ankomster av fordrevne fra Ukraina med hjemmel i næringsberedskapsloven, må i så fall kompenseres, jf. næringsberedskapsloven § 17.

4.2 DSB og statsforvalterens bidrag gjennom samordningsrollen

I kraft av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) sin samordningsrolle på samfunnssikkerhetsområdet, herunder ved uønskede hendelser, og i embetsstyringen av statsforvalteren på området⁸, kan DSB gjennom

⁸ Se Justis- og beredskapsdepartementets hovedinstruks til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

statsforvalteren bidra til at tilgjengelige fasiliteter i kommunene kan benyttes til innkvarteringsformål og stilles til rådighet for UDI.

DSB kan gi føringer til statsforvalteren gjennom styring, oppfølging og veiledning, slik at de er forberedt på å koordinere samfunnets håndtering av et høyt ankomstszenario regionalt. DSB kan videre legge til rette for dialog og samarbeid mellom statsforvalteren, mellom statsforvalteren og UDI og IMDi, mellom statsforvalteren og regionale beredskapsmyndigheter og -aktører (fylkesberedskapsrådet, FBR) og mellom statsforvalteren og kommunene.

Statsforvalteren har ansvaret for å samordne den sivile beredskapen på regionalt nivå. Dette innebærer nær kontakt med øvrige regionale beredskapsaktører og beredskapsmyndigheter internt i eget embete og eksternt i fylket gjennom fylkesberedskapsrådet, oversikt over risiko og sårbarhet i fylket og samordnet krisehåndtering.

Statsforvalteren er regjeringens bindeledd mellom stat og kommuner. Statsforvalteren skal bl.a. sørge for tilstrekkelig beredskap og krisehåndteringsevne gjennom sitt faglige regionale ansvar og sitt særskilte ansvar som samordner regionalt horisontalt.

4.3 Behovet for en beredskapshjemmel for å kunne pålegge kommuner å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere

4.3.1 DSB og statsforvalterens samordningsrolle

Dersom det ordinære systemet, inkludert tiltakene som nevnt i pkt. 4.1 og andre relevante beredskapstiltak, ikke er tilstrekkelige til å ivareta nyankomne asylsøkere på forsvarlig måte, kan DSB og statsforvalteren være relevante bidragsyttere i håndteringen.

Under pandemien hadde statsforvalteren en viktig rolle i å sikre nok kapasitet i karantenehotellordningen og en forsvarlig byrdefordeling mellom kommunene etter nærmere føringer fra DSB. Med hjemmel i covid-19-forskriften § 5 f ble statsforvalteren tillagt myndighet til å pålegge kommuner å sørge for tilbud om plasser på karantenehotell.

Det antas at landets kommuner *samlet sett* evner å etablere en betydelig innkvarteringskapasitet, selv om antallet plasser kan variere fra kommune til kommune. Med en sentralt styrt byrdefordeling vil kommunenes samlede kapasitet kunne mobiliseres, samtidig som mindre kommuner ikke belastes uforholdsmessig mye. Det vil også være større mulighet for å mobilisere den kapasiteten som ligger i tjenesteapparatet i de store bykommunene, selv om deler av kapasiteten kan være bundet opp av lovpålagte oppgaver.

Departementet mener at det i en ekstraordinær ankomstsituasjon hvor det ordinære systemet for innkvartering av asylsøkere ikke er tilstrekkelig, inkludert tilgjengelige beredskapstiltak som er iverksatt, kan være nødvendig å gi statsforvalteren myndighet til å pålegge kommuner å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere. I en slik situasjon vil kommunene få ansvaret for at innkvarteringen ivaretar beboernes grunnleggende behov og for å tilrettelegge for at beboerne får tilgang til lovpålagte tjenester i kommunen, frem til UDI igjen er i stand til å gi et innkvarteringstilbud til asylsøkere.

4.3.2 Eksisterende beredskapsløsninger og frivillige bidrag fra kommunene

Departementet presiserer at det skal svært mye til før vi befinner oss i en slik situasjon. Det vises til at mottaksapparatet gikk fra å håndtere om lag 1 600 asylankomster i 2021 til i overkant av 40 000 ankomster i 2022. Vi befant oss i en lignende situasjon ifm. flyktningkrisen i 2015, da mottaksapparatet var rigget for om lag 10 000 ankomster på årsbasis, men hvor en stor andel av de totale årsankomstene på i overkant 30 000 asylsøkere ankom i løpet av noen uker høsten 2015. Selv om situasjonen var svært krevende for UDI både høsten 2015 og våren 2022, klarte UDI å gi et innkvarteringstilbud til alle asylsøkere.

Tilsvarende vil UDI i utgangspunktet være godt rustet til å håndtere lignende ankomstszenarioer i fremtiden. En kombinasjon av omstendigheter kan likevel føre til at UDI ikke klarer å håndtere asylankomstene på egenhånd innenfor rammene av det ordinære mottakssystemet.

Det kan for eksempel bli krevende for UDI dersom svært mange ankommer i løpet av kort tid, det er lite tilgjengelig kapasitet både i det ordinære mottaksapparatet og i hoteller og annen akuttinnkvarteringskapasitet, dersom f.eks. en stor andel asylsøkere befinner seg innenfor et avgrenset geografisk område eller dersom en større andel nyankomne er ordinære asylsøkere og dermed blir boende lengre i mottak. Det vil også bli krevende for UDI dersom vedvarende høye ankomster over tid medfører at bosettingstakten stopper opp, og at det dermed frigjøres en lavere andel mottaksplasser. Terskelen for når UDI ikke lenger vil klare å skaffe et innkvarteringstilbud til alle nyankomne, og dermed vil ha behov for bistand fra kommunene, vil avhenge av en rekke momenter i den konkrete situasjonen.

Etter departementets syn bør slik håndtering i det lengste basere seg på frivillighet hos kommunene. UDI i samråd med statsforvalteren, kan f.eks. innlede et samarbeid med kommuner som har haller, lagerbygninger eller annen bygningsmasse tilgjengelig, og som kan benytte slike fasiliteter og nødvendige ressurser for å dekke et akutt behov for midlertidig innkvartering frem til UDI igjen er i stand til å innkvartere asylsøkerne. I en slik situasjon vil det være viktigst at beboerne får dekket det grunnleggende behovet for tak over hodet og andre basale behov, som mat og drikke.

4.3.3 Bruken av den midlertidige beredskapshjelmelen

Det kan likevel oppstå situasjoner der eksisterende beredskapsløsninger og en ordning basert på frivillige bidrag fra kommunene ikke vil være tilstrekkelig. I en slik situasjon vil det være kritisk dersom tilgjengelige fasiliteter og ressurser ikke stilles til rådighet for å dekke et akutt behov for å gi et innkvarteringstilbud. I ytterste konsekvens kan det oppstå situasjoner hvor det er fare for liv og helse.

I forkant av en slik eventuell situasjon vil statsforvalteren kunne bidra til å forberede et innkvarteringstilbud ved bruk av hjelmelen gjennom bl.a. å:

1. Kartlegge aktuelle innkvarteringssteder i kommunene.
2. Vurdere kartlagte innkvarteringssteder opp mot kunnskap om aktuelle vertskommuners kapasiteter til å kunne tilby asylsøkerne helse- og omsorgstjenester, ulike opplæringstilbud og en ansvarlig byrdefordeling mellom kommuner.
3. De innkvarteringsstedene som etter dette anses aktuelle, vurderes ut fra internasjonale forpliktelser knyttet til kvalitet.

Statsforvalteren skaffer seg kunnskap gjennom sin kontakt med kommunene.

Statsforvalteren må søke frivillige løsninger med aktuelle kommuner og gjøre dem kjent med muligheten for å pålegge innkvartering. Statsforvalteren må bistå aktuelle kommuner i forberedelsene. Statsforvalteren kan ved behov ha dialog med KS og fylkeskommunene om dette.

Statsforvalteren må gjøre UDI kjent med oversikten over innkvarteringssteder og dialogen med kommunene.

Statsforvalteren må være forberedt på å forvalte fullmakten som kan gis, og at en ekstraordinær ankomstsituasjon kan utfordre kapasiteten i de utvalgte kommunene. Statsforvalteren må følge en slik situasjonen nøye gjennom sine forpliktelser som regional samordner i krisehåndteringen (Statsforvalterens samfunnssikkerhetsinstruks 19. juni 2015, kap. IX).

DSB vil gi konkrete føringer og orientere statsforvalteren. Midlertidig fullmakt til statsforvalteren ved ekstraordinært høye ankomsttall må følges av et særskilt oppdrag med øremerkede midler og krav til forventede resultater i embetsstyringen. For å sikre enhetlighet må det vurderes om oppdraget skal følges av særskilt veiledning til statsforvalter og kommuner.

Statsforvalteren vil også ha en viktig rolle opp mot å skjerme kommuner som har liten evne til å levere de tjenester som er forutsatt.

I utlendingsloven er det i dag ikke hjemmel for å kunne pålegge kommunene å etablere og drifte et innkvarteringstilbud til asylsøkere i en krisesituasjon med ekstraordinært høye ankomsttall. Departementet foreslår derfor en midlertidig beredskapshjemmel i utlendingsloven, som åpner for at statsforvalteren kan gis myndighet til å pålegge kommunene å etablere og drifte innkvarteringstilbud til asylsøkere. En slik midlertidig beredskapshjemmel vil bidra til å sikre tilstrekkelig innkvarteringskapasitet og en forsvarlig byrdefordeling mellom kommuner når frivillige løsninger med kommunen ikke dekker et oppstått behov.

Departementet understreker at den midlertidige beredskapshjemmelen som foreslås her, kun skal tas i bruk når andre beredskapstiltak for å skaffe til veie nødvendig innkvarteringskapasitet ikke lenger strekker til (se pkt. 4.1). Når denne terskelen er nådd, må vurderes konkret av Kongen i statsråd utfra tilgjengelig kapasitet og ankomstsituasjonen på det aktuelle tidspunktet. Som nevnt over, mener departementet at det skal svært mye til for å nå denne terskelen.

4.4 Begrensninger i det kommunale selvstyret

En hjemmel som gir mulighet for statsforvalteren til å pålegge kommuner å etablere og drifte innkvarteringstilbud til asylsøkere, vil innebære en begrensning i det kommunale selvstyret. Det følger av kommuneloven § 2-1 tredje ledd annet punktum at begrensninger i det kommunale selvstyret skal ha hjemmel i lov. Det følger videre av kommuneloven § 2-2 første ledd at det kommunale selvstyret ikke bør begrenses, med mindre det er en grunn for å gjøre det av hensyn til nasjonale mål. Dette prinsippet innebærer at det må foretas en avveining mellom hensynet til nasjonale mål og hensynet til det kommunale selvstyret.

Det fremgår av Kommunal- og distriktsdepartementets veileder om «Statlig styring av kommuner og fylkeskommuner» (pkt. 2) at forslag som innebærer en begrensning i selvstyret skal begrunnes, og avveiningen som er gjort bør framgå.

Selvstyret bør kun begrenses hvis det er et klart behov for nasjonale føringer, og hvis begrensningen er nødvendig. Dette innebærer bl.a. at et tiltak må være egnet til å oppnå målet med tiltaket, og det må være nødvendig for å nå målet. Fordelene med et tiltak må være større enn ev. ulemper. Sentralt i vurderingen er hvilke nasjonale mål som kan tenkes å begrunne et inngrep i det kommunale selvstyret.

Etter departementets syn kan staten i en akutt og ekstraordinær situasjon ikke risikere at lokale interesser settes foran viktige samfunnsmessige interesser, med den følge at staten ikke overholder plikten til å gi et lovpålagt innkvarteringstilbud til asylsøkere. Et slikt virkemiddel, med sentral styring fra statsforvalteren, ble også benyttet under pandemien, se pkt. 4.3.1.

4.5 Nærmere om lovforslaget

4.5.1 Forskriftshjemmel som gir statsforvalteren myndighet til å pålegge kommuner å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere

Departementet foreslår at statsforvalteren i forskrift kan gis myndighet til å pålegge kommunene å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud i en krisesituasjon med ekstraordinært høye ankomster av asylsøkere, der dette er nødvendig for å kunne oppfylle statens plikt til å tilby innkvartering.

Hovedregelen er at det ordinære systemet for innkvartering av asylsøkere skal benyttes, også ved økte ankomster. Et pålegg overfor en kommune om å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud vil utgjøre et inngrep i det kommunale selvstyret, og statsforvalterens myndighet til å gi slikt pålegg bør kun benyttes etter at frivillige løsninger er forsøkt. Dersom det anses mulig å inngå frivillige avtaler som dekker behovet, vil ikke nødvendighetskriteriet vært oppfylt, men i en akutt situasjon vil prosessen med å forsøke frivillige løsninger nødvendigvis måtte gå svært raskt.

I tilfeller der statsforvalteren benytter hjemmelen til å pålegge kommunene å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud, vil situasjonen være tidskritisk med behov for rask effektivering av statsforvalterens pålegg. Sett på bakgrunn av denne situasjonen, vil det etter departementets vurdering ikke være praktisk at det etableres en ordning der kommunene gis klageadgang over statsforvalterens pålegg. Statsforvalteren bør imidlertid tilstrebe å ha god dialog med aktuelle kommuner før et ev. pålegg om innkvartering gis, og dette kan gjøres gjennom de prosessene som er skissert i pkt. 4.3.3, om bruken av den midlertidige beredskapshjemmelen.

Statsforvalteren skal vurdere hvilke kommuner som er egnet til å etablere og drifte et innkvarteringstilbud til asylsøkere, før de ev. pålegges en plikt. Statsforvalteren bør tilstrebe å ha dialog med kommunene i forbindelse med denne vurderingen. I vurderingen kan statsforvalteren bl.a. legge vekt på kommunens størrelse og egnethet, tilgang på egnede lokaler for både akutt innkvartering og ved senere bosetting, tilgang til bemanning som kan mobiliseres og flyttes mellom ulike tjenester, og tilgang til kommunale tjenester. Statsforvalteren kan også bistå i å etablere samarbeid mellom nabokommuner for å sikre forsvarlige tjenester til beboere i kommunale innkvarteringer.

UDI og IMDi skal samarbeide med DSB og statsforvalteren for å avklare forventninger til innhold i det kommunale tjenestetilbudet og samhandling mellom relevante etater, for å sikre et forsvarlig innkvarteringstilbud som også understøtter asylkjeden og integrering.

For at forskriftshjemmelen skal kunne tas i bruk, må det foreligge en ekstraordinær situasjon, der det ordinære systemet for innkvartering av asylsøkere ikke er tilstrekkelig, slik at det er nødvendig at kommunene etablerer og drifter et midlertidig innkvarteringstilbud. Det vil være kapasiteten i mottakssystemet som er avgjørende for om det er aktuelt å ta bestemmelsen i bruk. For å kunne møte en slik ekstraordinær situasjon med tilstrekkelig styrke, vil det være nødvendig at bestemmelsen også skal kunne anvendes når det er stor sannsynlighet for at en situasjon hvor behovet for bistand fra kommunene vil oppstå i nær fremtid. Samtidig er det en forutsetning at etablering av et innkvarteringstilbud etter den foreslåtte beredskapshjemmelen skal være av *midlertidig karakter*, og UDI har et ansvar for igjen å etablere mottakskapasitet til erstatning for det midlertidige innkvarteringstilbudet så snart det er mulig.

Departementet understreker at utgangspunktet er at de ordinære ansvarslinjer og kommunenes lovpålagte tjenester også skal gjelde i en ekstraordinær situasjon. Dette innebærer bl.a. at kommunene fremdeles har ansvaret for å sørge for at asylsøkere som oppholder seg i kommunen mottar lovpålagte helsetjenester (beboere under 18 år har i tillegg rett til omsorgstjenester)⁹, grunnskoleopplæring, barnevernstjenester, tolk mv. (se pkt. 3.2). I en ekstraordinær situasjon med svært høye ankomster av asylsøkere, vil det derfor bli krevende for kommunene å gi lovpålagte tjenester, uavhengig av om det er UDI eller kommunene som tilbyr selve innkvarteringen.

Det følger av forskrift om sosiale tjenester for personer uten fast bopel i Norge § 2 første ledd at personer som har søkt om beskyttelse, og som er i, eller kan få statlig innkvartering, ikke har krav på individuelle tjenester etter sosialtjenesteloven, med unntak av opplysning, råd og veiledning. Dette omfatter også personer med midlertidig alternativ mottaksplassering (MAMOT). Asylsøkere med opphold i et innkvarteringstilbud som en kommune er pålagt å etablere og drifte av staten, vil ikke ha rett til økonomisk sosialhjelp for å ivareta sitt livsopphold etter sosialtjenesteloven § 18 så lenge personen er i, eller kan få, innkvartering der. Departementet har vurdert om en ev. beslutning om anvendelse av hjemmelen må treffes av Kongen i statsråd eller om den kan ligge til departementet. Departementet mener det er gode grunner for at beslutningen bør ligge til Kongen i statsråd, og det vises bl.a. til tiltakets inngripende karakter overfor kommunene. Departementet foreslår at forskriften kan gjelde i *inntil* seks måneder etter ikrafttredelse. Ved behov kan forskriften forlenges med tre måneder av gangen. For å kunne forlenge forskriften må vilkårene etter utl. § 95 a første ledd («dersom det i en krisesituasjon med ekstraordinært høye ankomster av asylsøkere er nødvendig for å kunne gi tilbud om innkvartering etter lovens § 95») fortsatt være til stede.

⁹ Jf. forskrift om rett til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket § 6.

Det foreslås at den midlertidige bestemmelsen gis varighet til 1. juli 2025, i likhet med hva som er foreslått for øvrige tilpasninger i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina.¹⁰

Vi ber om høringsinstansenes syn når det gjelder innretningen på ordningen. Vi vi ber også landets kommuner og andre berørte høringsinstanser spille inn eventuelle konsekvenser på sitt område dersom bestemmelsen tas i bruk.

4.5.2 Rekvireringsrett etter sivilbeskyttelseslovens bestemmelser

Når forskriftshjemmelen er tatt i bruk, kan statsforvalteren etter lovforslagets tredje ledd utøve rekvireringsrett for fast eiendom etter bestemmelsene i sivilbeskyttelsesloven kapittel VII og forskrift 14. februar 2022 om sivilforsvaret kapittel 8 (sivilforsvarsforskriften).

Disse bestemmelsene gir bl.a. staten rett til å kreve avstått eiendomsrett, bruksrett eller annen særlig rådighet over fast eiendom og regulerer nærmere hvilke prosedyrer som skal følges ved rekvirering, inkludert bestemmelser for økonomisk kompensasjon. Slik rekvireringsrett skal bidra til at nødvendige fasiliteter raskt kan fremskaffes i situasjoner der frivillige ordninger ikke fører frem.

Sivilbeskyttelsesloven gir som nevnt også hjemmel for å kunne kreve avstått eiendomsrett til fast eiendom. Spørsmålet som melder seg er om slike betydelige inngrep overfor eiendomsbesittere kan anses nødvendige og ønskelige for å ivareta innkvarteringsformål etter lovforslaget. Lovforslaget regulerer ekstraordinære situasjoner og skal gjelde i en tidsbegrenset periode. I dette bør det også ligge et system som gir minst mulig belastning for den enkelte og mulighet for tilbakeføring når den ekstraordinære situasjonen har opphørt. Etter departementets syn bør man derfor være varsom med å løse midlertidige utfordringer med tiltak som får varige virkninger for den det rekvireres fra. Vi kan heller ikke se at det rent praktisk vil være behov for å overføre eiendomsretten til fast eiendom i disse tilfellene, ettersom en bruksrett over fast eiendom antas tilstrekkelig for å kunne ivareta formålene med lovforslaget.

Basert på ovennevnte betraktninger, foreslås henvisningen til sivilbeskyttelsesloven begrenset til å gjelde rekvirering av bruksrett eller annen særlig rådighet over fast eiendom.

En forutsetning for slik rekvireringsrett vil være at Kongen i statsråd har fastsatt forskrift etter lovutkastets første ledd, og at rekvirering er nødvendig for å kunne gi tilbud om innkvartering etter lovens § 95. I nødvendighetskriteriet ligger det at alle andre muligheter, så langt det er mulig, skal være utnyttet. Det skal videre søkes løsninger som gir minst mulig ulempe for den det rekvireres fra. Aktuelle lokaliteter i den enkelte kommune vil f.eks. kunne være idrettshaller, konsertlokaler o.l. Det skal tilstrebes at bygningsmasse som benyttes til innkvarteringsformål er utformet på en helsemessig tilfredsstillende måte.

Departementet foreslår at rekvireringsretten legges til statsforvalteren, ettersom statsforvalteren etter lovforslagets system vil få en sentral rolle ved kartlegging og utvelgelse av aktuelle eiendommer mv. til innkvarteringsformål. Lovforslaget

¹⁰ Jf. Arbeids- og inkluderingsdepartementets høring 17. januar 2023 av forslag om videreføring av midlertidige regler i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina m.m.

åpner for at departementet i forskrift kan gi tillatelse til at også andre kan utøve slik rekvireringsrett, herunder at kommunene kan tildeles slik myndighet.

Rekvirering bør forhåndsplanlegges, ved at statsforvalteren eller kommunen identifiserer og utpeker aktuelle eiendommer og varsler eier og bruker av disse. Dette bør gjøres før et reelt rekvisisjonsbehov oppstår. Departementet understreker at slik forhåndsplanlegging vil inngå i kartleggingen av aktuell bygningsmasse mv. og ikke gi mulighet for å gi pålegg eller utgjøre en form for myndighetsutøvelse. Dette dreier seg med andre ord ikke om forhåndsrekvirering etter sivilbeskyttelseslovens bestemmelser, ettersom dette forutsetter at forskrift etter lovforslagets første ledd er fastsatt.

Rekvirering uten forhåndsplanlegging bør først benyttes når alle andre muligheter for anskaffelse av aktuelle varer og tjenester er søkt utnyttet, da slik rekvirering gir liten grad av leveringssikkerhet og kan innebære uklare konsekvenser for andre potensielle rekvirenter og berørte parter ellers. Det faktum at en rekvisisjonsadgang eksisterer kan for øvrig gjøre det enklere å komme frem til frivillige avtaler.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Den midlertidige beredskapsbestemmelsen som foreslås her, vil ikke ha økonomiske eller administrative konsekvenser i seg selv. Dersom bestemmelsen tas i bruk, vil det imidlertid kunne ha betydelige økonomiske og administrative konsekvenser.

Kommuner som pålegges å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud for asylsøkere, vil kompenseres for oppgavene forbundet med dette, i tråd med prinsippene som følger av veileder for statlig styring av kommuner og fylkeskommuner. I håndteringen av ankomstene fra Ukraina har ordningen med midlertidig alternativ mottaksplassering (MAMOT) blitt etablert for å avlaste mottakssystemet (se punkt 4.1). Den midlertidige ordningen innebærer at kommuner hvor fordrevne bor i privat regi, kan få tilskudd fra UDI frem til personene blir bosatt. Satsen utgjør i dag 16 900 kroner per måned per innkvarterte asylsøker. Tilskuddet skal dekke kommunens gjennomsnittlige utgifter til kommunale tjenester og ytelser til livsopphold for denne gruppen. Videre kan det tilkomme utgifter forbundet med driften av innkvarteringen som faller utenfor MAMOT-ordningen.

Dersom ankomsttallene blir høye, vil det også føre til svært høye kostnader. Dette gjelder uavhengig av om det ordinære mottaksapparatet benyttes eller om kommunene pålegges oppgaver og kompenseres for dette. De høyeste scenariene for ankomster i 2024 tilsier at det kan komme opp mot 120 000 asylsøkere til Norge. Kostnadene forbundet med å innkvartere 120 000 asylsøkere i ett år på satsene for MAMOT vil være om lag 24,4 mrd. kroner. Dette er midler som vil regnes som internasjonal bistand og vil føre til en betydelig økning i andelen av den utviklingshjelpen som brukes til flyktningtiltak i Norge. I en situasjon med svært høye ankomster er det erfaringsmessig svært kostnadskrevenende å skaffe innkvarteringskapasitet raskt. Dette gjør av det er en risiko for at satsene for MAMOT er for lave i en presset situasjon. Dette kan medføre at utgiftene ved å innkvartere og gi et kommunalt tjenestetilbud til 120 000 asylsøkere i løpet av ett år blir vesentlig høyere enn 24,4 mrd. kroner. Denne risikoen er også til stede i situasjoner der kravene til standarden for innkvarteringen reduseres. Det vil

arbeides videre med å vurdere nivået på kompensasjonen til kommunesektoren ved bruk av hjemmelen. Dette vil bli gjort kjent for kommunesektoren før beredskapshjemmelen eventuelt tas i bruk

I en situasjon der ankomstene til Norge ligger nær høyscenarioet og kommunene skal kompenseres, er det viktig å forsøke å begrense utgiftene. Dette kan gjøres ved å forsøke å redusere kravene som stilles til innkvarteringstilbudet ytterligere eller ved å redusere det kommunale tjenestetilbudet til asylsøkere. Høye ankomster over tid vil derfor tvinge fram en situasjon hvor mål om økonomisk bærekraft, fullkompensasjon av kommunene og det å gi et ordinært tilbud til asylsøkere vil stå mot hverandre. Departementet arbeider med å vurdere hvilke krav til innkvartering som bør stilles i en slik situasjon, og det vil gjøres fortløpende vurderinger for å balansere de ulike hensynene opp mot hverandre.

Forberedelser og ev. bistand fra statsforvalteren vil ha administrative og økonomiske konsekvenser for embetet. En slik situasjon vil bety et arbeid med kartlegging av mulige fasiliteter, tett kontakt med kommunene og samordning på regionalt nivå og tett dialog med sentrale myndigheter. Dette er ressurser utover det statsforvalteren er satt opp til å ivareta innenfor samordningsrollen.

Eventuell bistand fra DSB vil ha administrative og økonomiske konsekvenser for DSB. Erfaringer fra DSBs bistand til UDI under flyktningskrisen i 2015 og pandemien tilsier at betydelig samordning av en situasjon hvor kommunene kan bli pålagt å etablere og drifte et innkvarteringstilbud til asylsøkere krever ressurser utover det direktoratet er satt opp til å ivareta innenfor samordningsrollen. Videre vil det kunne påløpe merkostnader dersom det etter anmodning gis bistand fra Sivilforsvaret i henhold til sivilbeskyttelseslovens bestemmelser til f.eks. kommuner eller andre beredskapsaktører.

Dersom enkelte kommuner blir pålagt å innkvartere svært mange asylsøkere, vil dette kunne ha negative konsekvenser som ikke nødvendigvis er økonomiske. Bruk av kommunale bygg vil f.eks. kunne ha konsekvenser for tjenestetilbudet til innbyggerne i kommunene som blir pålagt å innkvartere asylsøkere. Dersom f.eks. idrettshaller og kulturbygg brukes til innkvartering, er det ikke gitt at en økonomisk kompensasjon til kommunen vil gjøre det mulig å opprettholde tjenestetilbudet til innbyggerne på dagens nivå.

6 Forslag til midlertidig endring i utlendingsloven

I lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her skal ny § 95 a lyde:

§ 95 a Fullmakt til å gi midlertidig forskrift om at statsforvalteren kan pålegge kommuner å etablere og drifte et innkvarteringstilbud til asylsøkere og bestemmelse om rekvireringsrett

Dersom det i en krisesituasjon med ekstraordinært høye ankomster av asylsøkere er nødvendig for å kunne gi tilbud om innkvartering etter lovens § 95, kan Kongen i statsråd gi statsforvalteren myndighet til å pålegge kommuner å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere.

Forskrift etter første ledd kan gjelde i inntil seks måneder. Den kan fornyes for tre måneder av gangen.

Når Kongen i statsråd har fastsatt forskrift etter første ledd, kan statsforvalteren rekvirere bruksrett eller annen særlig rådighet over fast eiendom for innkvarteringsformål som nevnt i første ledd. Rekvireringen følger bestemmelsene i sivilbeskyttelsesloven kapittel VII og forskrift 14. februar 2022 nr. 253 om sivilforsvar kapittel 8. Departementet kan i forskrift gi tillatelse til at også andre kan kreve slik avståelse.

Asker kommune viser til Justis- og beredskapsdepartementets høring om forslag til midlertidig endring i utlendingsloven (beredskapshjemmel for å kunne pålegge kommuner å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere mv.). Høringsfrist er 05.12.2023.

Høringsuttalelsen er avgitt av formannskapet, på vegne av Asker kommune.

Kort om innholdet i høringen

Forslaget innebærer at statsforvalteren i en krisesituasjon med ekstraordinært høye ankomster av personer som søker beskyttelse (asyl), kan pålegge kommunen å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere. Bestemmelsen kan bare tas i bruk dersom det er nødvendig, og besluttes av i Kongen i statsråd. I praksis vil dette gjelde situasjoner hvor andre tilgjengelige løsninger og beredskapstiltak for innkvartering først er forsøkt, men hvor dette ikke lenger er tilstrekkelig for å ivareta asylsøkernes grunnleggende behov.

Det foreslås i tillegg at statsforvalteren i en slik situasjon kan rekvirere bruksrett eller annen særlig råderett over fast eiendom etter bestemmelsene i sivilbeskyttelsesloven kapittel VII Rekvisisjon av fast eiendom, løsøre og rettigheter.

Justis- og beredskapsdepartementet understreker at det skal svært mye til før vi befinner oss i en slik situasjon, men at en kombinasjon av omstendigheter kan føre til at UDI ikke klarer å håndtere asylankomstene innenfor rammene av det ordinære mottakssystemet.

Bestemmelsen foreslås opphevet senest 1. juli 2025.

Asker kommunes høringsuttalelse

Asker kommune er kjent med at det er stor usikkerhet knyttet til ankomsten av fordrevne og asylsøkere framover, og at systemet kan komme under press dersom ankomstene øker raskt og bosettingstakten avtar sammenlignet med i dag. Vi vil samtidig peke på at UDI har håndtert krevende situasjoner på en god måte tidligere.

Slik systemet er i dag, har UDI, på vegne av staten, ansvaret for å gi asylsøkere et innkvarteringstilbud, mens vertskommuner for asylmottak har ansvaret for å gi andre lovpålagte tjenester til beboere på asylmottak. Dette inkluderer bl.a. helsetilbud, barnevern, tolketjenester og administrasjon av slike tjenester. Eventuelle avtaler mellom staten og kommunene om å etablere og drifte innkvarteringstilbud til asylsøkere er i dag basert på frivillighet, i og med at staten ikke har adgang til å pålegge kommunen slike oppgaver.

I forbindelse med håndteringen av ankomstene fra Ukraina, ble det etablert en ordning hvor fordrevne kunne bo i privat regi, en midlertidig alternativ mottaksplassering (MAMOT). Kommunen får da tilskudd fra UDI fram til personene blir bosatt. Tilskuddet skal dekke kommunens gjennomsnittlige utgifter til kommunale tjenester og ytelser til livsopphold for denne gruppen.

Asker kommune forstår det slik at det er denne ordningen som vil benyttes for kompensasjon til kommunene dersom de blir pålagt å etablere og drifte et midlertidig tilbud. I høringsnotatet framgår det at det er en risiko for at satsene for MAMOT, i en

presset situasjon med svært høye ankomster, vil være for lave i forhold til kommunens faktiske kostnader. Det framkommer at det også i en ordinær situasjon kan tilkomme utgifter forbundet med driften av innkvarteringen som faller utenfor MAMOT-ordningen. I følge Justis- og beredskapsdepartementet, jobbes det videre med å vurdere nivået på kompensasjonen til kommunene ved bruk av hjemmelen. Dette vil bli gjort kjent for kommunene før beredskapshjemmelen eventuelt tas i bruk, men ikke nødvendigvis før hjemmelen vedtas.

I likhet med mange andre kommuner, møter Asker kommune 2024 i en krevende økonomisk situasjon, hvor omstilling og effektivisering er helt nødvendig. Kommunen opplever økte kostnader og økt usikkerhet knyttet til inntektene framover. Dette påvirker kommunens forutsetninger for å kunne håndtere uforutsette utgifter.

Kommunedirektøren mener at drift av mottak fortrinnsvis bør utføres av ideelle eller private aktører som har nødvendig kompetanse, erfaring og kapasitet, og at eventuelle avtaler mellom staten og kommunene om å etablere og drifte innkvarteringstilbud til asylsøkere fortsatt må være basert på frivillighet.

Det vil være svært krevende for kommunen å drive akuttmottak med svært varierende belegg, samtidig som kommunen skal sørge for kommunale tjenester og økt bosetting. Asker kommune mener at kommunenes bidrag må være tillitsbasert.

Som et alternativ til pålegg bør det ses på tiltak som kan gjøre det lettere og mer attraktivt å drive mottak. Det må sikres gode økonomiske rammebetingelser for drift av mottak, og virkemidler for å sikre god standard. Samtidig må det legges til rette for å støtte kommunene i det administrative og organisatoriske arbeidet.

Sekundært mener Asker kommune at dersom det skal etableres en beredskapshjemmel, må det sikres at kompensasjonen til kommunene dekker de faktiske utgiftene knyttet til pålegget, og at kompensasjonen er klar *før* beredskapshjemmelen trer i kraft, ikke bare før den vedtas.

Det må også eventuelt sikres at de midlertidige endringene i plan- og bygningsloven, som ble innført for å sikre tilstrekkelig kapasitet for innkvartering, bosetting, barnehage og skole (§§ 20-9 og 20-10), som et minimum gjelder så lenge en eventuell beredskapshjemmel gjelder. Per nå gjelder de midlertidige endringene til 1. juli 2024.

Når det gjelder bosetting, er det en utfordring at Asker kommune har husleiepriser som ligger godt over gjennomsnittet. Samtidig er integreringstilskuddet en felles standard. Staten bør sørge for mer differensierte satser for integreringstilskuddet, som tar høyde for særlig høye leiepriser i pressområder og i enkelte kommuner. Dette vil kunne bidra til at flyktninger raskere kan reise ut av mottak, avlaste mottakskjeden og bidra til raskere bosetting- og integrering i kommunen.

Kommunedirektøren mener også at regjeringen burde se på hvordan bruken av selvbosetting eller privat bosetting kan økes.

Til slutt vil Asker kommune peke på potensialet for mer forutsigbarhet for den enkelte gjennom et tettere samarbeid om bosetting, for å sikre at de personene som kommunen selv skal bosette kommer fra mottak i samme kommune.

Asker
kommune

Notat til referatsak

Vår referanse
23/21091-1

Vår saksbehandler
Julie Benedicte Bøye

Dato
10.11.2023

Referatsaker formannskapet 21. november 2023

Refererte dokumenter tas til orientering slik de foreligger.

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Notat til referatsak

Vår referanse
23/04233-14

Vår saksbehandler
Lars Erik Bjerke

Dato
10.11.2023

Til: Formannskapet

Fra: Kommunedirektøren

Svar på spørsmål til sak 168/23 om 2.tertialrapport 2023

Kommunedirektøren lovet å komme tilbake til spørsmål stilt i formannskapet 7.november 2023 til sak 168/23.

Vanligvis besvares spørsmål direkte i møtet, eventuelt i påfølgende møte dersom ytterligere informasjon må fremskaffes.

Ettersom spørsmålet anses å kunne ha betydning for mulige avklaringer i forkant av sluttbehandling av 2.tertial saken i kommunestyret 14.november, velger kommunedirektøren å gjøre et unntak og besvarer spørsmålet skriftlig denne gangen.

Notatet vil i tillegg til å sendes på mail til formannskapetets medlemmer, også legges ved som referatsak til neste møte, slik at denne informasjonen vil bli gjort tilgjengelig for offentligheten.

Spørsmål fra Rikard Garder Knutsen:

1. s. 5 i rapporten. Utbytte fra kommunens selskapsportefølje. Askerhalvøya Eiendom og Hurum Energi bidrar negativt. Hvor mye, og hvorfor?
2. s. 8 i rapporten. Mulighetsstudie fra Asker rådhus. Hvorfor skal kommunen dekke denne kostnaden, gitt at Asker pensjonskasse eier bygget og således har ansvar for drift og vedlikehold?
3. s. 11 i rapporten. Gamle Borgenvei 4-6 bruksendring. 2,7 millioner er satt av til tiltak for å få gjennomført bruksendring av bygget. Er noe av dette planlagt dekt inn i økte husleieinntekter? I så fall hvorfor ikke?
4. s. 27 i rapporten. Vedtatt omstilling og effektivisering i inneværende handlingsprogram – innbyggertorg. Opprinnelig tiltak lar seg ikke effektivere. Hvilke tiltak er det, og hvorfor ikke?

5. s. 30 i rapporten. Sykefravær og årsverksutvikling. Sykefravær på området Samfunnsutvikling er gått opp fra 3,8% til 10%. Lurer på om denne kraftige økningen kan forklares.

Svar fra kommunedirektøren:

1. Det vises til spørsmål fra Rikard Gaarder Knutsen (Frp) i formannskapet om utbyttepolitikk fra kommersielle selskaper for 2023, med referanse til tabell i handlingsprogrammet 2024 – 27:

- **I sak Hurum Energi AS - Innkalling til generalforsamling 21. juni 2023:**

Det foreslås en avsetning til utbytte med utbetaling i 2023 med samlet 0,- kroner. Dette anses å være en utsettelse av utbytte, og utbytteforventningene vurderes økt for regnskapsåret 2024. Dette avklares i videre dialog med selskapet. Det bemerkes at det har vært svært høye energipriser, inntekter og god omsetning i denne bransjen

- **I sak om Askerhalvøya eiendom AS – innkalling til generalforsamling 21 juni 2023.**

Det er foreslått at årsresultatet for morselskapet disponeres med -6 551 946,- kroner som overføres fra annen egenkapital samt avsetning til utbytte med samlet 7 500 000,- kroner.

Nb! Det bemerkes at praksis knyttet til fastsetting av årlig utbytte gjøres i dialog med og etter en konkret vurdering av det enkelte selskap og iht. kommunens prinsipper for eierstyring.

Tabellen under viser de kommersielle selskapene der kommunen forventer og har budsjettet med utbytte i 2024.

Selskapets navn <i>Beløp i 1000 kr</i>	Budsjett utbytte 2023	Selskapets foreslåtte utbytte i 2023	Budsjett 2024
Askerhalvøya Eiendom AS	9 000	7 500	9 000
Hurum Energi AS	5 500	0	5 500
Lindum Oredalen AS (LOAS)	8 900	11 760	8 900
Vardar AS - Askers andel*	8 400	19 680	19 680
SUM	31 800	38 940	43 080

** Totalt utbytte i Vardar AS har en prognose på 140 mill. kroner i 2023 (til utbetaling i 2024), hvorav Asker kommune sin utbytteandel som eier er 14,06 prosent av selskapets aksjer.*

Lenker:

Askerhalvøya eiendom

<https://www.asker.kommune.no/politikk/politiske-moter-og-dokumenter/?pid=clhj53ebskfh40q1b3haac1f2&v=l&r=True>

Hurum energi

<https://asker.digdem.no/file/clhj53ebskfgn0q1b14l12bu7>

2. Besvart muntlig i FSK 7/11
3. Besvart muntlig i FSK 7/11
4. Besvart muntlig i FSK 7/11
5. Besvart muntlig i FSK 7/11

Hilde Hermansen

Konsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent.